Elsx

BKSH

ВКSH

BKSH

KATĘR UNĠILAT

E ZOTIT EΔE ŠĘĹBUSIT TONĘ

IESU KRIŠTIT,

EΔE

PUNĘT E APŐSTUIVET,

KĘΘŲMUN PREI GREĶIŠTES VIETĘR
ŠĶIP
NDĘ ĠUHĘ GEGĘNIŠTE

PREI
KONSTANTINIT KRISTOFORIDIT, ELBASANASIT.

KONSTANTINOPOL.
· Stampumun pęr
BRETANIKEN & TĘ HUYĘN
ŠOĶĘNINĘ E BIBLĘS,
Prei A. H. BOYAGIAN.
1866.

BKSH

ВКSН

TABULA.

UNĠILI MBAS MATTEUT FAĶE. 1

UNĠILI MBAS MARKUT 91

UNĠILI MBAS LUĶĘS 151

UNĠILI MBAS ĠIONNIT . . . 251

PUNĘT E APOSTUIVET 323

BKSH

TẸ NDRĔḰUNIT E GABĬMEVET STAMPẸS.

			ndẹ vend	*kẹndŏ.*
Mat.	II;	2.	Kẹl̓ŭš	Kẹl̓ṳ̆š.
„	VII;	25.	frū̃n	frṳ̃n.
„	VIII;	6.	vẹstiršẹm	vẹštiršẹm.
„	„	17.	θoδte	θošte.
„	„	29.	θirẹn	θiṙẹn.
„	XIII;	17.	pamnn	pamun.
„	XIV;	20.	tšŏpavet	tsŏpavet.
„	XX;	36.	šdešun	sdešun.
„	XXVIII;	14.	umbušun	mbušun.
Mark.	VIII;	17.	aspẹr	ašpẹr.
„	XI;	29.	kam yu	kam me yu.
„	XIV;	9.	ḱā	kā.
Luk.	I;	43.	kā	ka.
„	II;	11.	ǵutĕt	ǵṳtĕt.
„	V;	3.	Eke	Eδe.
„	„	6.	mdrenda	mbrenda.
„	„	36.	drṳše	ndrṳše.
„	VII;	50.	udẹ	ndẹ.
„	VIII;	2.	šẹmundaš	sẹmundaš.
„	IX;	42.	kẹrŭ	kẹtŭ.
„	X;	4.	štratsẹ	stratsẹ.
„	XVI;	2.	ndẹǵōi	ndẹǵŏi.
„	„	„	tūi	tṳ̄i.
„	„	5.	hikem	hiḱem.
„	XVIII;	3.	ǵṳ̆kẹsin	ǵṳ̆ḱẹsin.
„	XX;	28.	mari	maṙi.
„	XXII;	47.	pṳθun	puθun.
„	„	70.	yẽ	yē.

BKSH

			ndę vend	*kęndŏ.*
Ǵion.	I;	22.	dęrǵumun	dęrgumun.
„	V;	26.	sikuse	sikurse.
„	VIII;	3.	ǵrue	grue.
„	IX;	6.	pęštūmęs	pęštū̦męs.
„	X;	23.	Solomit	Solomonit.
„	XXI;	3.	dišĕpuive	dišĕpuivet.
„	„	16.	ðendtve	ðendtvet.
PUNĘT.	II;	44.	ṛendŏm	ṛendŏm.
„	III;	1.	pu̦pšin	hu̦pšin.
„	VII;	16.	udę	ndę.
„	„	34.	tatši	taštĭ.
„	VIII;	37.	upagęzūn	upagęzumun.
„	XI;	2.	hăešin	hăhešin.
„	„	3.	pareθ	paṛeθ.
„	„	„	hange	hangęr.
„	XXII;	10.	t̕ u foĺun	t̕ ufoĺun.
„	XXV;	12.	Aętherę	Atęherę.
„	XXVII;	31.	siemĕ-	seimĕ-

BKSH

TŠILÍSI I DISA ĹĚTRAVE.

ð	ξ	me ðanun,	*dare.*
θ	ξξ	me θanun,	*dire.*
e	e	eðe,	*e, ed.*
ę	e *fermo.*	kętę,	*questo.*
g	gh	gàs,	*ridere.*
ǵ	g	ǵak,	*sangue.*
k	k	kama,	*il piede.*
ḱ	ch	ḱafa,	*il collo.*
l	ʎ	lana,	*il braccio.*
ĺ	gl	ĺama,	*l' aia.*
ń	gn	ńi,	*uno.*
r	r	rūi,	*guardare.*
ŕ	rr	ŕūi,	*fare la barba.*
s	s	sot,	*oggi.*
š	sc	šes,	*vendere.*
u	u	ura,	*il ponte.*
ų	ɣ	ųli,	*la stella.*
z	ɛ	zoti,	*il signore.*
ž	ʒ *francese.*	žapimi,	*serpente.*
ts	,,	tsutsa,	*la ragazza.*
tš	,,	tšuni,	*il ragazzo.*
ds	,,	me dsanun,	*imparare.*
dš	,,	dšepi,	*la tasca.*

ă ĕ ĭ ŏ ŭ ų̆	zantore tę škurtna.
ā ē ī ō ū ų̄	zantore tę ǵata.
ă̄ ĕ̄ ĭ̄ ŏ̄ ŭ̄ ų̆̄	zantore hundare tę škurtna.
ā̆ ē̆ ī̆ ō̆ ū̆ ų̄̆	zantore hundare tę ǵata.

BKSH

ŠEIŃTI UNǴĪL

MBAS

MATTEUT.

KAPTINA I.

1 ĹIBRI ǵenealoǵisę Iesu Krištit, birit Davidit, birit
Abrahamit.
2 Abrahami pūl Isaakun; e Isaaku pūl Iakobin; e
3 Iakobi pūl Ǵiudęn, eðe tę vęlaznit e vet; e Ǵiuda
pūl Faresin, eðe Zarān, prei ϑamaręs; e Faresi
4 pūl Esromin; e Esromi pūl Aramin; e Arami pūl
Aminaðavin; e Aminaðavi pūl Naassonin; e Naas-
5 soni pūl Salmonin; e Salmoni pūl Voozin, prei Ra-
havęs; e Voozi pūl Oviðin, prei Ruϑęs; e Oviði
6 pūl Iessen; e Iesseu pūl Davidin mpretin.
E Davidi mpreti pūl Solomonin, prei *grues* tę
7 Uriut; e Solomoni pūl Rovoamin; e Rovoami pūl
8 Avian; e Avia pūl Asan; e Asai pūl Iosafatin; e
9 Iosafati pūl Ioramin; e Iorami pūl Ozin; e Ozia
pūl Ioaϑamin; e Ioaϑami pūl Ahazin; e Ahazi
10 pūl Ezekin; e Ezekia pūl Manassin; e Manassi
11 pūl Amonin; e Amoni pūl Iosin; e Iosia pūl Iehonin, eðe tę vęlaznit e vet, mbę tę špęrnguĺmen e
Babilonisę.

12 E, mbas tę špęrnguĺmes Babilonisę, Iehonia pūl
13 Salaθielin; e Salaθieli pūl Zoravavelin; e Zorava-
veli pūl Aviuđin; e Aviuđi pūl Eliakimin; e Eliaki-
14 mi pūl Azorin; e Azori pūl Sađokun; e Sađoku pūl
15 Ahimin; e Ahimi pūl Eliuđin; e Eliuđi pūl Elea-
zarin; e Eleazari pūl Matθanin; e Matθani pūl Ia-
16 kobin; e Iakobi pūl Iosefin, buŕin e Marisę, ḱi prei
asāi ĺēu Isui, ḱi θohet Krišt.
17 Ǵiθę brezat prā, prei Abrahamit deri mbę *ditę*
tę Davidit, *yā̃n* katęrmbęđetę breza; eđe prei Da-
vidid deri mbę tę špęrnguĺmen e Babilonisę, *yā̃n*
katęrmbęđetę breza; eđe prei tę špęrnguĺmes Ba-
bilonisę deri mbę *ditę* tę Krištit, *yā̃n* katęrmbęđetę
breza.

18 Eđe tę ĺemit e Iesu Krištit kęštŭ kā kenun: Maria,
e ama e atī, mbassi ufeyue me Iosefin, pęrpara se
19 tę baškohen, uǵĕt me baŕę prei Špirtit Šeiṅt. Eđe
Iosefi buŕi asāi, tue kenun i dreitę, e s' donte me i
ndsieŕun zanin pęr tę keḱ, dešti me e ĺišumun tinęz.
20 Por, ai kur ište tue mendumun kętŏ *punę*, ḱe, ĕn-
ǵuli Zotit i uđŭk nď andęŕ, e i θošte, Iosef, biri
Davidit, mos kī frikę me maŕun me vehte gruen
tande Marinę: sepsĕ tę mbărsunit ḱi ubā̃ tuk ayŏ
21 ăšt prei Špirtit Šeiṅt. Eđe kā me pielun bīr, eđe
kē me ia θiŕun emnin Iesu: sepsĕ ai kā me šeĺbu-
mun pŏpulin e vet prei fayeš atŭneve.
22 (Eđe ǵiθę kęyŏ ubā̃, ḱi tę mbušet tš' ka ăšt θanun

23 prei Zotit me anę tę profetit, ḱi θošte, "Ḱe, vęr-
ǵineša dotę mbarset, eðe dotę pieli bīr, eðe doť ia
θęřasin emnin Emmanuel:" ḱi ayŏ, kęθụmun, do
me θanun, Perndia baškę me nē.)
24 Eðe Iosefi, si utšue prei ǵumit, bãni sikurse e ur-
ðęnōi ĕnǵuli Zotit, eðe mūr pęranę vehtes gruen
25 e vet: eðe nuk e nǵofti, deri sā pūl tę birin e vet
fęmīn' e parę: eðe ia θiři emnin IESU.

KAPTINA II.

1 Eðe, Iesui mbassi ľēu ndę Betleem tę Ǵiudesę, ndę
ditt tę mpretit Erodit, ḱe ku erðęn ndę Ǵerusalem
2 do maǵi prei tę Ĺemit dilit, e θošin, Ku ăšt mpre-
ti Ǵiudevet, ḱi kā ľemun? sepsĕ pām ụlin e atī ndę
3 tę Ĺemit dilit, e erðęm me e aðurumun. Eðe mpre-
ti Erodi, kur ndęǵōi, utrazue, eðe ǵiθę Ǵerusalemi
4 baškę me atę. Eðe, si mbęľoði ǵiθę tę paręt e prĭ-
ftnavet, eðe škrŭisit e pŏpulit, pụveste me maŕun
5 vešt prei atŭneve, ku ľēn Krišti. Eðe ată i θãn, ndę
Betleem tę Ǵiudesę: sepsĕ kęštŭ ăšt škrumun prei
6 anęs profetit, "Eðe ti Betleem, ðēu Ǵiudęs, aspăk
nuk yē e votsęř ndęr zotnīť e Ǵiudęs: sepsĕ prei
teye kā me daľun ńi i parę, ḱi ai kā me kulotun
pŏpulin tem Israelin."
7 Atęhere Erodi θiři tinęz maǵit, e mūr vešt mi-
8 rę prei atŭneve kohęn e ụlit, ḱi ište dukun. Eðe
i dęrgōi ndę Betleem, e θa, Škomi, e vęšgoni mirę

pe̥r dial'in; eδe, mbassi ta ǵeni, me̥ nepni zā̃, ḱi te̥
9 vī̃ eδe un me e aδurumun. Eδe ată, si nde̥ǵūn mpre-
tin, vŏite̥n; eδe ḱe, ṳli, ḱi pān nde̥ te̥ Ĺemit dilit,
po škonte pe̥rpara atṳ̆neve, deri sā erδi, e ndĕiti
10 sipe̥r ku ište dial'i. Eδe, kur pān ṳlin, uge̥zūn *me*
11 ge̥zĭm ιe̥ maθ fort. Eδe, si erδe̥n nde̥ šte̥pī, ǵete̥n
dial'in baške̥ me ťame̥n Marine̥, eδe rān mbe̥ δē, e
aδurūn: eδe hape̥n tezure̥t [́haznat] e vet, e i prū̃n
12 δume̥tia, ār, e kem, e mirre̥. Eδe, si udiftue *atṳ̆-
neve* nd' ande̥ṙ prei Perndise̥ mos me uke̥θṳmun
tuk Erodi, ike̥n, *e vŏite̥n* prei ńī tiete̥r uδe nde̥
vend te̥ tṳne.
13 Eδe, ată mbassi ike̥n, ḱe, ĕnǵuli Zotit i udŭk nd'
ande̥ṙ Iosefit, e i θošte, Tšohu, e meṙ me vehte
dial'in, eδe ťame̥n e atī, eδe ik nde̥ Misīr, eδe ndal'u
atiĕ, deri kur te̥ θom: sepsĕ Erodi kā me ke̥rkumun
14 dial'in pe̥r me e prišun. Eδe ai utšue, e mūr me
vehte dial'in, eδe ťame̥n e atī, nate̥n, eδe iku nde̥
15 Misīr: eδe ndĕiti atiĕ deri mbe̥ deke̥ te̥ Erodit: pe̥r
me umbušun tš'ka ā̃št θanun prei Zotit me ane̥ te̥
profetit, ḱi θošte, "Prei Misirit θiṙa tem-bīr."
16 Ate̥here Erodi, kur pā se ugabue prei măǵivet,
uzeme̥rue tepe̥r; eδe de̥rgōi, e vrau ǵiθe̥ diel'mt ḱi
išin nde̥ Betleem, e nde̥ pe̥r ǵiθe̥ nahiet e asāi, prei
dṳ viĕtš e tepoštę; mbas kohe̥s ḱi mūr vešt mire̥
17 prei măǵivet. Ate̥here umbŭš tš'ka ā̃št θanun prei
18 profetit Ieremise̥, ḱi θošte, "Zā̃ unde̥ǵue nde̥ Ra-
ma, de̥nese̥, e te̥ ḱiamun, e ane̥kĭm šume̥: Rakela

ƙiante fęmīt' e vet, eðe s'donte me ungušulumun,
19 sepsĕ nuk yān *fęmītę*." Eðe Erodi si diƙ, ƙe, ĕngu-
20 li Zotit i udŭk nd' andęr Iosefit, ndę Misīr, e θošte,
Tšohu, e meř me vehte diaľin, eðe ťamęn e atī, eðe
ško ndę ðē tę Israelit: sepsĕ ată ƙi kęrkŏišin yetęn
21 e diaľit kān dekun. Eðe ai utšue, e mūr me vehte
diaľin, eðe ťamęn e atī, eðe erði ndę ðē tę Israelit.
22 Por kur ndęģōi se Arƙelau po mpretęnŏn ndę Ģiu-
dē, ndę vend tę Erodit tę i atit vet, pat frikę me šku-
mun atiĕ: e, si i usbuľue nd' andęř prei Perndisę,
23 iku nd' anę tę Galilesę, eðe erði, e nguľi ndę ńi
ģutĕt, ƙi θohet Nazaret: Ƙi tę mbušet tš' ka ăšt θa-
nun prei profetnaš, "se Nazoreas kā me uƙŭitun."

KAPTINA III.

1 Eðe nd' atŏ ditt viĕn Ģionni pagęzimtari, tue
2 predikumun ndę škretī tę Ģiudesę, eðe θošte, Pen-
3 dŏheni: sepsĕ uafrue mpretęnia e ƙilvet. Sepsĕ kŭi
ăšt ai ƙi ufŏľ prei profetit Isaisę, ƙi θošte, "Zani
atī ƙi bęrtĕt ndę škretī, Băni gati uðęn e Zotit, tę
drĕita băni ŕugat e atī."
4 Eðe ai Ģionni kište tę vĕšunit e vet prei ƙumeš
kamileș [deves], eðe bres ľikuret pęr miedĭs tę vet;
eðe uškimi atī ište kartsaľetsa, eðe miaľtę tę egęr.
5 Atęhere škonte yaštę tuk ai Ģerusalemi, eðe ģi-
6 θę Ģiudea, eðe ģiθę nahia e Ģiordanit. Eðe pagę-
zŏhešin prei atī ndę Ģiordan, tue ŕęfumun fayet
e veta.

7 Eðe, kur pā se po vĩšin šumę *vetę* prei Fariseiš,
e prei Saddukeiš mbę pagęzĩm tę vet, iu *θa*, Kę-
ľŭš ŗęšayaš, tsili yu diftōi me ikun prei ziaŕmit ki
8 viën? Băni prā pemna ki viin pęr pendimin: eðe
9 mos yu duket me *θ*anun me vehten tūi, *se* Kena A-
brahamin at: sepsĕ po yu *θ*om, se Perndia mundet
me tšumun fęmĩ mbę Abrahamin prei kętųne gur-
10 vet. E taštĭ eðe sopata rĩ pęrmbi rã̆yę tę drusę: tš̆
do drū prā ki s̆ ban pemę tę mirę pritet, eðe hiðet
11 ndę ziăŕm. Un yu pagęzŏi me ūi pęr pendĭm: por
ai ki viën mbas meye ã̆št mã̆ i fortę se un, ki atī s̆
yam i zoti me i mbăitun kęputsęt: ai dotę yu pagę-
12 zōi me Špirtin Šeiṅt, eðe me ziăŕm. Ai kā terpľo-
ten nd̆ dorę tę vet, eðe kā me mbęľeðun grunin e
vet ndę grunār [hambār], eðe kā me diegun ka-
štęn me ziăŕm tę pašumun.
13 Atęhere Iesui viën prei Galilesę ndę Ġiordan tu
14 Ġionni, pęr me upagęzumun prei atī. Por Ġionni
e pęrmbante, tue *θ*anun, Un kam nevōi me upagę-
15 zumun prei teye, e ti viën tuk un? Eðe Iesui upęr-
ġĕk, e i *θ*a, Ľen taštĭ: sepsĕ kęštŭ na duhet me
mbušun tš̆do dreitęnī. Atęhere e ľen.
16 Eðe Iesui, si upagęzue, pęrńiherę dūľ prei ūit:
eðe, ke, i uhapęn kilt, eðe pā Špirtin e Perndisę
porsi pulŭmp tue sdrųpun, e tue arðun mbi atę.
17 Eðe, ke, undęġue ńi zã̆ prei kilš, ki *θ*ošte, Kŭi
ã̆št biri em i dăštuni, ki mb̆ atę pęľkeva.

KAPTINA IV.

1 Atẹhere Iesui uprū prei Špirtit ndẹ škretī pẹr
2 me utendumun prei dialit. E∂e si ńginōi katẹr-
3 ∂etẹ ditt, e katẹr∂etẹ nett, mbasandăi i er∂i ū. E∂e
tendatori er∂i tuk ai, e θa, Ndẹ yē i Biri Perndisẹ,
4 θui tẹ bāhen kẹtă gurẹ bukẹ. Por ai upẹrǵĕk, e θa,
Ăšt škrumun, "Nieri s' dotẹ ṭẹnōi vetẹm me bukẹ,
por me tš' do farẹ fiaĺet ki deĺ prei goyẹs Perndisẹ."
5 Atẹhere diali e meŕ me vehte ndẹ šẽiṅten ǵụtĕt,
e∂e e vụ̄ pẹrmbi fĺĕtẹzẹt [ndẹ kuĺmit] tẹ tĕmpulit,
6 e∂e i θōt, Ndẹ yē i Biri Perndisẹ, hiθ vehten tande
poštẹ: sepsĕ ăšt škrumun, se "Kā me ur∂ẹnumun
ĕnǵuit e vet pẹr tụ̄i," e∂e "Kā̃n me tẹ ngritun mbẹ
7 durẹ, ki tẹ mos pengŏiš kamẹn tande mbẹ gūr." Ie-
sui i θa, Pẹrsẹrī ăšt škrumun, "S' kē pẹr me tendu-
8 mun Zotin Perndinẹ tand." Pẹrsẹrī diali e meŕ me
vehte mbẹ ńi maĺ šumẹ tẹ naĺtẹ, e i diftŏn ǵiθẹ
mpretẹniat e botẹs, e∂e ĺaftin e atụ̄neve, e∂e i θōt,
9 Tẹ ǵiθa kẹtŏ kam pẹr me t' i ∂anun, ndẹ kōft se bie,
10 e mẹ a∂urŏn. Atẹhere Iesui i θōt, Ško *prei meye*,
Satana: sepsĕ ăšt škrumun, "Zotin Perndinẹ tand
kē pẹr me a∂urumun, e∂e vetẹm atī kē pẹr me i
11 uĺutun," Atẹhere diali e ĺen: e∂e, ke, ĕnǵuit er∂ẹn
pẹranẹ, e i šẹrbĕišin.
12 E∂e Iesui, kur ndẹǵōi se Ǵionni u∂ă ndẹr durẹ,
13 iku ndẹ Galilē. E∂e, si ĺa Nazaretin, er∂i, e nguĺi
ndẹ Kapernaum, *ki ăšt* pẹranẹ detit, ndẹ sinuret

14 Zavulonit, eðe Nefθalimit: ḱi tę mbušet tš' ka ăšt
15 θanun prei profetit Isaisę, ḱi θošte, "ðēu Zavulon,
eðe ðēu Nefθalim, *mbę* uðę tę detit, pęrtëi Ġior-
16 danit, Galilea e kŏmnavet; pŏpuli ḱi rī ndę teŗęsinę pā dritę tę maðe; eðe ľēu dritę mb ată ḱi rīn ndę
vend, e ndę hie tę dekęs."
17 Tš' atęhere Iesui filōi me predikumun, e me θanun, Pendŏheni: sepsĕ mpretęnia e ḱilvet uafrue.
18 Eðe Iesui, tue etsun pęranę detit Galilesę, pā dų
vęlazęn, Simonin, ḱi θŏhei Pietr, eðe Andrenę tę
vęlān e atī, tue heðun ŗetęn ndę dēt: sepsĕ išin pe-
19 škatorę. Eðe iu θōt, Ëyani mbas meye, eðe kam me
20 yu bamun peškatorę nierziš. Eðe ată pęrńiherę ľān
21 ŗetat, e i vŏitęn mbrapa. Eðe porsa škōi pęrpara prei andŭi, pā dų vęlazęn tę tierę, Iakobin *tę birin* e
Zebedeut, eðe Ġionnin tę vęlān e atī, ndę ľundęr baškę me Zebedenę tę i atin e atŭneve, tue ndre-
22 ḱun ŗetat e veta; eðe i θiŗi. Eðe ată pęrńiherę ľān
ľundręn, eðe tę i atin e vet, e i vŏitęn mbrapa.
23 Eðe Iesui škonte ŗeθ ġiθę Galilesę, tue męsumun ndępęr sinagogat e atŭneve, eðe tue predikumun
unġilin e mpretęnisę, eðe tue sęndošun tš' do farę
24 sęmundet, e tš' do farę ľingatet ndęr pŏpulin. Eðe i
škōi zān ndę pęr ġiθę Sirinę: eðe bĭyšin tuk ai ġiθę
ată ḱi kišin keḱ pęrmbăitun prei tš' do farę sęmŭndieš, e mundimeš, eðe tę dialosun, e tę zanun prei
25 ľingatęs tokęs, e uľogę: eðe i šęndoši. Eðe i vŏitęn
mbrapa šumę ġindie prei Galilesę, e prei Dekapolit,

e prei Ġerusalemit, e prei Ġiudesę, eđe prei pęrtëi Ġiordanit.

KAPTINA V—VII.

1 Eđe *ai*, kur pā ġindien, hųpi ndę maľ: eđe,
2 mbassi ndëiti, i erđęn pęranę dišëpuit e vet. Eđe
atęherę, tšiľi goyęn, e i męsonte, tue θanun.
3 Ľum ată ķi yān tę vorfęn ndę špīrt: sepsë e atų̆-
4 neve ăšt mpretęnia e ķilvet. Ľum ată ķi bāin vāi:
5 sepsë ată kān me ungušulumun. Ľum ată ķi yān tę
6 butę: sepsë ată kān me trašigumun đēn. Ľum ată
ķi kān ū, e et *pęr* dreitęninę: sepsë ată kān me ungī-
7 mun. Ľum ată ķi yān tę mišerirsęm: sepsë kā me
8 ubamun mišerīr pęr ată. Ľum ată ķi yān tę kęθielęt
ndę zemęr: sepsë ată kān me pamun Perndinę.
9 Ľum ată ķi yān paitim-bamęs: sepsë ată kān me
10 uķŭitun tę bit e Perndisę. Ľum ată ķi ndiķen pęr
punę tę dreitęnisę: sepsë e atų̆neve ăšt mpretęnia e
11 ķilvet. Tę ľumun yeni *yu*, kur tę yu tšartōin, e tę
yu ndiekin, e tę θōn kundęr yuve tš' do farę fiaľe tę
12 keķe me ŧenę pęr punę teme. Gęzŏheni, e šendŏ-
heni: sepsë ŧoga yūi *ăšt* šumę ndę ķilt: sepsë kęštų̆
ndoķęn *eđe* profetnit ķi kān kenun pęrpara yuš.
13 Yu yeni krų̆p' e đeut: por ndę uprīšt krųpa, me
se dotę krųpet? kurgā mā s'vīn, vetš me uheđun
14 yaštę, e me uškeľun prei nierziš. Yu yeni drīť e bo-
tęs. Ni gų̆tët ķi ăšt sipęr maľit s' mundet me umę-

15 šefun. As nuk ndezin kandĭl', *eðe* e vẽn ndẹn hū
tẹ driθit, por *e vẽn* mbi šaldăn, *eðe* šẹndrĭt mbẹ
16 ǵiθẹ ată ǩi yẽn ndẹ štẹpī. Kẹštŭ ľetẹ šẹndrisi drita
yūi pẹrpara nierzvet, ǩi tẹ šofin veprat tuya tẹ mi-
rat, e tẹ ľavdōin Atin tūi, ǩi ăšt ndẹ ǩilt.
17 Mos kuitoni se kam ar*ðun* me prišun ľiǵẹn, a pro-
fetnit: nuk kam ar*ðun* me prišun, por me mbušun.
18 Sepsĕ, pẹr tẹ vẹrtĕt po yu *θ*om, deri sā tẹ škōi
ǩieli, *eðe ðē*u, ńī iota, a ńī pikẹ s' ka me
škumun prei ľiǵẹs, deri sā tẹ bā̃hen tẹ ǵi*θ*a.
19 Ai prā ǩi tẹ sgi*ðī* ńī prei kẹtụne tẹ vŏtsẹ-
ŕavet porosĭavet, *eðe* tẹ mẹsōi kẹštŭ nierzit, i vo-
tsẹr kā me uǩŭitun ndẹ mpretẹnī tẹ ǩilvet: por ai
ǩi tẹ bā̃i, e tẹ mẹsoi, kŭi kā me uǩŭitun i ma*θ* ndẹ
20 mpretẹnī tẹ ǩilvet. Sepsĕ, po yu *θ*om, ndẹ mos yu
teprōft dreitẹnia mā̃ tepẹr se škrŭisavet, e Farise-
vet, s' keni me hĩmun ndẹ mpretẹnī tẹ ǩilvet.
21 Ndẹǵūt se ăšt *θ*anun mbẹ tẹ mŏtšẹmit, "Mos
vrasiš;" *eðe* ai ǩi tẹ vrasi dotẹ yēt faitūr ndẹ ǵūǩ:
22 por un po yu *θ*om, Se kušdŏ ǩi zemẹrohet kot me tẹ
vẹlān e vet, dotẹ yēt faitūr ndẹ ǵūǩ: *eðe* ai ǩi t' i *θ*ōt
tẹ vẹlait vet Raka [i kotẹ], dotẹ yēt faitūr ndẹ ba-
škẹ-ndĕitiet [medšẹlisẹ]: *eðe* ai ǩi tẹ *θ*ōt, I maŕẹ,
dotẹ yēt faitūr *pẹr me uheðun* ndẹ dšeheněm tẹ ziaŕ-
23 mit. Ndẹ prŭfš prā *ð*umẹtinẹ tande ndẹ aľtār, *eðe* a-
24 tiĕ kuitohe se ụt-vẹlā ditš' ka kā kundẹr teye; ľen
atiĕ *ð*umẹtinẹ tande pẹrpara aľtarit, *eðe* ško, e pai-
tohu mā̃ pẹrpara me tụt-vẹlā: *eðe* atẹhere si tẹ vĭš,

25 biĕr ðumẹtinẹ tande. Ndreḱu me kundẹr-ǵṳ̆ḱẹsin
tand špĕit, deri sā tẹ yēš mḃ uðẹ baškẹ me atẹ;
drŭise kundẹr-ǵṳ̆ḱẹsi mos tẹ napi nď dorẹ ǵṳḱtarit,
eðe ǵṳḱtari tẹ nep nď dorẹ šẹrbẹtorit, e dotẹ hiðeš
26 ndẹ haps. Pẹr tẹ vẹrtĕt, po tẹ θom, S' kē me daľun
prei andṳ̆i, deri sā tẹ napiš tẹ mbrapmin astẹr.
27 Ndẹǵūt se ā̆št θanun mbẹ tẹ mŏtšẹmit, "Tẹ mos
28 kurvẹnŏiš:" por un po you θom, Se kušdŏ ḱi vē̆ rē
grue me dẹšẹrĭm, e kā kurvẹnumun taštĭ ndẹ
29 zemẹr tẹ vet. Ndẹ tẹ škandaľizōft sṳni ṳt i diaθti,
ndsire, e hiðe prei teye: sepsĕ tẹ bie mā̆ mirẹ me
hupun ńī prei tsopaš trupit tand, eðe tẹ mos hiðet
30 ǵiθẹ trupi ṳt ndẹ dšehenĕm. Eðe ndẹ tẹ škandaľi-
zōft dora yote e diaθta, preye, eðe hiðe prei teye:
sepsĕ tẹ bie mā̆ mirẹ me hupun ńī prei tsopaš trupit
tand, eðe tẹ mos hiðet ǵiθẹ trupi ṳt ndẹ dšehenĕm.
31 Eðe ā̆št θanun, Se kuš tẹ ľišōi gruen e vet, ľeť i
32 napi ľetrẹn e sẹ dames: por un po yu θom, Se ai ḱi
tẹ ľišōi gruen e vet, pẹr vetš fiaľẹ kurvẹnie, bā̆n atẹ
me kurvẹnumun: eðe ai ḱi tẹ maṙi grue tẹ ľišume,
kurvẹnŏn.
33 Pẹrsẹrī ndẹǵūt se ā̆št θanun mbẹ tẹ mŏtšẹmit,
"Mos bā̆iš bē mbẹ ṙenẹ: por tẹ napiš mbrapa bēť
34 etua mbẹ Zotin." Por un po yu θom, Mos me ba-
mun bē aspăk:as pẹr ḱiel; sepsĕ ā̆št škami Perndi-
35 sẹ: as pẹr ðē, sepsĕ ā̆št vendi ḱi ven kamẹt etīa;
as pẹr Ǵerusalem; sepsĕ ā̆št ǵṳtēť i mpretit maθ;
36 as pẹr krṳet tand tẹ mos bā̆iš bē, sepsĕ s' mundeš

37 me bamun ńī ḱṳme tẹ barδẹ, a tẹ zezẹ. Por ḱōft
fiaľa yūi, Po, po, Yo, yo; eδe tepẹritsa kẹtṳ̆neve
ā̆št prei tẹ keḱit.
38 Ndẹǵūt se ā̆št θanun, "Sṳ̄ ndẹ vend tẹ sṳnit, e-
39 δe δam ndẹ vend tẹ δamit:" por un po yu θom, Mos
me i daľun kundẹr tẹ keḱit: por ai ḱi tẹ bier tṳ̄i
ńi šupľakẹ fuľḱī̆šẹ tande tẹ diaθtẹs, kẹθei atī eδe
40 tietrẹn. Eδe ai ḱi do me uǵukumun me tṳ̄i, e me
41 maṙun kẹmišẹn tande, ľē̆ni atī eδe petkun. Eδe ai
ḱi tẹ maṙi angarī ńi miľ ško baškẹ me atẹ dṳ.
42 Nepi atī ḱi tẹ ľṳpi prei teye, eδe mos i kẹθĕ fia-
ľẹn mbẹńianẹ atī ḱi do me maṙun uhā prei teye.
43 Ndẹǵūt se ā̆št θanun, "Dui fẹḱinẹ tand, eδe kī
44 mẹnī anẹmikun tand:" por un po yu θom, Doni a-
nẹmĭḱt tūi, bekoni ată ḱi yu malkōin, bā̆ni mirẹ a-
tṳ̆neve ḱi yu kā̆n mẹnī, eδe ľŭteni pẹr ată ḱi yu bā̆-
45 in dam, e yu ndiekin; ḱi tẹ bā̆heni tẹ bit e Atit tūi
ḱi ā̆št ndẹ ḱilt; sepsĕ ai bā̆n me ľemun dilin e vet
mbi tẹ kẹḱī, e mbi tẹ mirẹ, eδe ľišŏn šīn mbi tẹ drei-
46 tẹ, e mbi tẹ štrē̆mbẹt. Sepsĕ ndẹ doni ată ḱi yu dūn,
tš' farẹ ṙoge keni? nuk bā̆in kẹtẹ eδe pubĺikanẹt?
47 Eδe ndẹ pẹršẹndetši vetš vẹlaznit tūi, tš' ka mā̆
48 tepẹr bā̆ni? nuk bā̆in kẹštŭ̆ eδe pubĺikanẹt? Ini prā
yu tẹ kulutẹ, sikurse Ati yūi ndẹ ḱiľt ā̆št i kulutẹ.
1 KAP. VI. Kẹḱṳrni mos me bā̆mun ľimŏšẹnẹn
tūi pẹrpara nierziš, ḱi tẹ šĭfeni prei atṳ̆neve: sepsĕ
ndẹ ḱōft, nuk keni ṙogẹ prei Atit tūi, ḱi ā̆št ndẹ
2 ḱilt. Kur tẹ bā̆iš prā ľimŏšẹnẹn, mos vẹškẹlŏiš pẹr-

para teye, sikurse bā̃in ipokritẹt ndẹ sinagogẹ, e ndẹ-
pẹr vromet, pẹr me uľavdumun prei nierziš. Pẹr tẹ
vẹrtĕt po yu θom, *se ată* e kā̃n *maṙun* ṙogẹn e vet.
3 Por ti kur tẹ bā̃iš ľẹmŏšẹnẹn, ľetẹ mos e maṙi vešt
4 e ṙẹmā̃kta yote se tš' ka bā̃n e diaθta yote: Ḱi tẹ
yēt ľẹmŏšẹna yote tinẹz: eδe ṳt-Āt ḱi šiḱŏn tinẹz,
ai kā me ta pagumun mbalafaḱe.
5 Eδe kur tẹ ľuteš, mos ĭi porsi ipokritẹt: sepsĕ
ată dūn me uľutun tue ndĕitun ndẹ pẹr sinagogat,
e ndẹpẹr ḱošet e ṙŭgavet, pẹr me udukun prei nier-
ziš. Pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom, se *ată* e kā̃n *marun*
6 ṙogẹn e vet. Por ti, kur tẹ ľuteš, hĩ̃n ndẹ odẹ tande,
eδe mbṳl derẹn tande, e i uľŭt tṳt-ĕt, ḱi ā̃št tinẹz,
eδe ṳt-Āt, ḱi šiḱŏn tinẹž, kā me ta pagumun mba-
7 lafaḱe. Eδe, kur tẹ ľŭteni, mos θoni fiaľẹ tẹ tepra,
porsi ǵentiľat: sepsĕ *ată* kuitōin se me fiaľẹt e šum-
8 ta kā̃n me undẹǵumun. Mos iu pẹrǵani prā atṳ̆-
neve; sepsĕ Ati yūi e di se tš' ka yu ľṳpset pẹrpara
9 se tẹ ľṳpni prei atī. Kẹštṳ̆ prā ľŭteni yu:
Ati ṳ̄n, ḱi *yē* ndẹ ḱiel, ušeińtẹnōft emni ṳt.
10 Ārθt mpretẹnia yote. Ubā̃ft daštunimi ṳt, si ndẹ
11 ḱiel, eδe mbẹ δēt. Bukẹn tōn tẹ pẹrdĭtšẹmen epna
12 neve sot. Eδe faľna fayet tona, sikurse eδe na iua
13 faľim faitorvet tōn. Eδe mos na štier ndẹ tendĭm,
por pẹštona prei sẹ keḱit: sepsĕ yŏtia ā̃št mpretẹ-
nia, eδe fuḱia, eδe ľafti ndẹ yetat. Amen.
14 Sepsĕ ndẹ iua faľši nierzvet fayet e atṳ̆neve, kā
15 me yua faľun eδe yuve Ati yūi ḱielori: por ndẹ mos

iua faľši nierzvet fayet e atṳ̆neve, as Ati yūi s' kā
me yu faľun fayet tuya.
16 Eδe, kur tẹ nǵinoni, mos bā̆heni tẹ vrā̆nẹt porsi
ipokritẹt: sepsĕ *ată* prišin faḱet e veta, ḱi tẹ du-
ken mbẹ nierzit se nǵinōin. Pẹr tẹ vẹrtĕt po yu
17 θom, se *ată* e kā̆n *maṙun* ṙogẹn e vet. Por ti, kur
18 tẹ nǵinoiš, ľṳi krṳet tand, eδe ľai faḱet etua: ḱi
tẹ mos dukeš mbẹ nierzit se nǵinŏn, por mbẹ tẹt-
Āt ḱi ā̆št tinẹz: eδe ṳt-Āt, ḱi šiḱŏn tinẹz, kā me
ta pagumun mbalafaḱe.
19 Mos mbẹľĭδẹni tezurẹ mbẹ δēt pẹr yu, *atiĕ*
ku krṳmi, eδe ndrṳšku i priš, eδe *atiĕ* ku viĕδẹsit
20 gẹrmihin, eδe vieδin: por mbẹľĭδẹni tezurẹ ndẹ ḱi-
el pẹr yu; *atiĕ* ku s' i priš as krṳmi, as ndrṳšku, eδe
21 *atiĕ* ku viĕδẹsit nuk gẹrmihin, as vieδin. Sepsĕ ku
tẹ yēt tezuri yūi, atiĕ kā me kenun eδe zemra yūi.
22 Kandiľi trupit ā̆št sṳni: ndẹ kōft sṳni ṳt i kẹθie-
23 lẹt, ǵiθẹ trupi ṳt kā me kenun i šẹndritšẹm: por
ndẹ kōft sṳni ṳt i kĕḱ ǵiθẹ trupi ṳt kā me kenun i
teṙẹt: ndẹ kōft prā se drita, ḱi ǵindet mbẹ tṳ̄i, ā̆št
teṙẹsinẹ, teṙẹsina sā e maδe *kā me kenun*?
24 Kurkuši s' mundet me iu šẹrbṳmun dṳ zotnive:
sepsĕ a ńianin dota kēt mẹnī, eδe tietrin dota
dēt: a ńianit kā me i škumun mbrapa, eδe tietrit
kā me i kẹθṳmun špinẹn: nuk mŭndeni me i šẹr-
25 bṳmun Perndisẹ, eδe mammonait. Pẹrandăi po yu
θom, Mos kini gaiľe pẹr yetẹn tūi, ťš' ka me hang-
run, e tš' ka me pimun: as pẹr trupin tūi, tš' ka me

vešun. Nuk ăšt yeta mã e ndĕršẹme se uškimi, eðe
26 trupi se tẹ vĕšunit? Vĕni rē špendẹt e ḱielit, se nuk
mbielin, as nuk koṙin, as nuk mbẹľeðin ndẹ gru-
nār, eðe Ati yūi ḱielori i uškĕn. Nuk yeni yu
27 mã tẹ mirẹ se ată? Por tsɨli prei yuš, tue pasun
gaiľe, mundet me štumun ńi kūt mbẹ trup tẹ vet?
28 Eðe tš' gaiľe keni pẹr tẹ vĕšunit? Vĕni rē zamba-
kẹt e arẹs si ṙiten: *ḱi* nuk mundohen, as nuk dre-
29 ðin' por yu θom, Se as Solomoni, me ǵiθẹ ľaftin e
30 vet, nuk ḱe vešun porsi ńi prei kẹsoš. Por ndẹ
ḱōft se barin e arẹs, ḱi sot ăšt, eðe nesẹr hi-
ðet ndẹ fuṙẹ, Perndia e vĕš keštų̃, nuk *kā me*
31 *vešun* yuve šumẹ mã tepẹr, o besẹ-pakẹ? Mos
kini gaiľe prā, tue θanun, tš' ka me hangrun,
a tš' ka me pimun, a tš' ka me vešun? sepsĕ ǵiθẹ
32 kẹtŏ i ľụpin komnat: sepsĕ Ati yūi, ḱielori, e di se
33 keni nevōi pẹr ǵiθẹ kẹtŏ. Por ľụpni mã pẹrpara
mpretẹnīn' e Perndisẹ, eðe dreitẹnīn' e atī, eðe kẹtŏ
34 tẹ ǵiθa kã̄n me yu štumun. Mos kini gaiľe prā pẹr
tẹ nĕsẹrmen; sepsĕ e nĕsẹrmeya kā me pasun gaiľe
pẹr punẹt e saya. Miaft *ăšt* mbẹ ditẹn e kĕḱeya.

1 KAP. VII. Mos ǵukoni, ḱi tẹ mos ǵukŏheni.
2 Sepsĕ me tš' farẹ ǵukimi ǵukoni, keni me uǵuku-
3 mun: eðe me tš'farẹ mătẹsi matni, kã̄n me yu matun
pẹrsẹrī. Eðe tš'ka šiḱŏn tešẹn ḱi ăšt ndẹ sų̃ tụt-vẹlā,
4 eðe trān ḱi ăšt ndẹ sų̃ tand nuk e ndīn? A si kē me i
θanun tụt-vẹlā, Ndsir tešẹn prei sụnit tand: eðe, ḱe,
5 trau *ku ăšt* ndẹ sų̃ tand? Ipokrĭt, ndsir mã pẹrpara

trān prei sṳnit tand, eδe atẹhere kē me pamun
mirẹ me ndsieṙun tešẹn prei sṳnit tṳt-vẹlā.
6 Mos nipni ǵā̃n' e šeińtẹnŭšẹme ḱenvet, as mos
hĭδẹni margaritarẹt [indšītẹ] tūi pẹrpara θivet:
drŭise mos i škeľin me kamẹt e veta, e mbasandăi
kẹθehen, e škeľin *eδe* yuve.
7 Ĺṳpni, eδe kā̃n me yu δanun: kẹrkoni, eδe keni
9 me ǵetun: trakuloni, eδe kā̃n me yu tšiľun. Sepsĕ
kušdŏ ḱi ľṳpẹn meṙ, eδe ai ḱi kẹrkŏn ǵē̃n, eδe atī
9 ḱi trakulŏn, kā me i utšiľun. A tsili ā̃št ai nieri prei
yuš, ndẹ ľṳ̄pt i biri bukẹ, mos kā me i δanun gūr?
10 Eδe ndẹ ľṳ̄pt pešk, mos kā me i δanun ǵarpẹn?
11 Ndẹ ḱōft prā se yu ḱi yeni tẹ kẹḱī, dini me iu δa-
nun δana tẹ mira dieľmvet tūi, sa mā̃ tepẹr Ati yūi,
ḱi ā̃št ndẹ ḱilt, kā me iu δanun tẹ mira atṳ̆neve ḱi
12 ľṳpin prei atī? Ǵiθẹ tš'ka tẹ doni prā me yu ba-
mun nierzit, kẹštŭ̃ bani eδe yu atṳ̆neve: sepsĕ kẹyŏ
ā̃št ľiǵa, eδe profetnit.
13 Hĭ̃ni ndẹper derẹ tẹ nguštẹ: sepsĕ e ǵā̃nẹ *ā̃št* de-
ra, eδe e pẹrhapẹ *ā̃št* uδa ḱi yu tšŏn mbẹ tẹ hŭpu-
14 nit, eδe šumẹ *vetẹ* yā̃n ată ḱi hĭ̃in ndẹpẹr atẹ: se-
psĕ e nguštẹ *ā̃št* dera, e δe e štẹrngutẹ ā̃št uδa ḱi
yu tšŏn ndẹ yetẹ, eδe tẹ pakẹ yā̃n ată ḱi e ǵē̃in.
15 Eδe rŭheni prei profet-ṙĕnẹsiš,ḱi ată vĭ̃n tu yu
me tẹ vešun δendtš; por pẹrmbrenda yā̃n ŭiḱ tẹ ṙẹ-
16 mbṳšẹm. Keni me i nǵoftun ată prei pemvet veta:
17 mos mbẹľeδin ṙuš prei drizaš, a fiḱ prei muṙizaš?
Kẹštŭ̃ tš' do drū e mirẹ bā̃n pemẹ tẹ mira, eδe druya

18 keḱe bā̆n pemę tę kęḱia. Druya mirę s' mundet me
bamun pemę tę kęḱia, as druya keḱe me bamun
19 pemę tę mira. Tš' do drū ḱi s' bā̆n pemę tę mirę
20 kęputet, e hiδet ndę ziăṙm. E prā keni me nǵoftun
21 ată prei pemęš atṳ̄neve. Yo kušdŏ ḱi mę θōt, Zot,
Zot, kā me hī̆mun ndę mpretęnī tę ḱilvet; por ai
22 ḱi bā̆n daštunimin e tim-ĕt ḱi *ă̆št* ndę ḱilt. Šumę
vetę kā̆n me mę θanun nď atę ditę, Zot, nuk pro-
fetizūm na mb̆ emęn tand, eδe mb̆ emęn tand
ndsuręm diemn, eδe mb̆ emęn tand bā̆m šumę mę-
23 rekulia? Por atęhere kam me iu ṙęfṳmun, Se
kuṙę s' yu kam nǵoftun: ikni prei meye, yu ḱi
keni punumun paḷiǵę.
24 Kušdŏ prā ḱi ndęǵŏn kętŏ fiaḷęt emīa, eδe i
bā̆n, kam me e pęrǵăitun me ńi nieri tę mentšun,
25 ḱi ai koditi štępīn' e vet mbi škam *tę gurit*: eδe rā
šīu, e erδęn ḷumnat, e frū̆n ernat, eδe upęrpoḱęn
mbas asāi štępie; por nuk uṙędsue: sepsĕ ište te-
26 meḷosun mbi škam *tę gurit*. Por kušdŏ ḱi ndęǵŏn
kętŏ fiaḷęt emīa, eδe s' i bā̆n, kā me upęrǵăitun
me ńi nieri tę maṙę, ḱi ai koditi štępīn' e vet mbi
27 ranęt: eδe rā šīu, e erδęn ḷumnat, e frṳ̄n ernat, e-
δe upęrpoḱęn mbas asāi štępie; eδe uṙędsue: eδe
e ṙędsŭmeya asāi ište e maδe.

28 Eδe, Iesui kur marōi kętŏ fiaḷę, ǵindia habĭte-
29 šin pęr predikimin e atī: sepsĕ iu predikonte si-
kurse me pasun puštĕt, eδe yo si škrŭisit.

KAPTINA VIII.

1 Eðe *ai* kur sdrụpi prei maľit, šumę ģindie i vŏi-
tęn mbrapa.
2 Eðe, ķe, erði ńi i kromosun, eðe e aðuronte,
tue θanun, Zot, ndę datš, mundeš me mę ķiru-
3 mun. Eðe Iesui štrĩni doręn, eðe e preku, e i θo-
šte, Due; ķirohu. Eðe pęrńiherę i uķirue kroma.
4 Eðe Iesui i θōt, Šiķo mos i θūš kūit: por ško, di-
ftŏ vetvehten tu prifti, eðe tšo ðumętinę ķi kā ur-
ðęnumun Moiseu, pęr dešmī [ispāt] mb ată.
5 Eðe Iesui kur hĩni ndę Kapernaum, i erði pęr-
6 anę ńi urðęn-ķindęs, tue i uľutun, eðe θošte,
Zot, šęrbętori em derģet ndę štępī uľŏk, e mun-
7 dohet vęstiršęm. Eðe Iesui i θōt, Un kam me ar-
8 ðun, e kam me e šęndošun. Eðe urðęn-ķindęsi u-
pęrģĕķ, e θa, Zot, nuk yam i zoti me mę hĩmun
ndęn strehet: por θui vetęm ńī fiaľę, eðe šęrbętori
9 em kā me ušęndošun. Sepsĕ eðe un yam ńi nieri
ndęn puštĕt, eðe kam ndęn vehten teme seimena:
eðe i θom kętī, Ško, eðe škon; eðe tietrit, Eya, e-
ðe viĕn; eðe šęrbętorit tem, Bẵn kętę, eðe e bẵn.
10 Eðe Iesui, kur ndęģōi, umęrekulue, eðe iu θa atŭ-
neve ķi e meišin mbrapa, Me tę vęrtĕt po yu θom,
11 *se* as ndę Israel s' kam ģetun kaķi besę. Eðe po yu
θom, Se šumę *vetę* kẵn me arðun prei sę ľemeš, e
prei sę perndumeš *dilit*, eðe kẵn me ndĕitun ndę
męsalę baškę me Abrahamin, e *me* Isaakun, e me

12 Iakobin, ndę mpretęnī tę ƙilvet. Eðe tę bit e
mpretęnisę kãn me uheðun ndę teŗesinę tę pęr-
yăštęme: atiĕ *ku* kā me kenun tę ƙiamit, e tę
13 drĭðunit e ðamvet. Eðe Iesui i θa urðęn-kĭn-
dęsit, Ško; eðe ubãft mbę tųi sikurse besove.
Eðe šęrbętori atī ušęndŏš tšę mb̆ atęherę.
14 Eðe Iesui, kur erði ndę štępī tę Pietrit, pā
15 tę viĕheŗęn e atī tue udiergun ndęr eθe. Eðe
e kapi pęr dorę, eðe eθet e ľãn: eðe ayŏ utšue,
e iu šęrbente.
16 Eðe si ungrų̆s, i prų̃n šumę tę dialosun: eðe
ai i dsūr špirtnat *e kękī* me fiaľę, eðe ǵiθę ată
17 ƙi kišin keƙ i šęndoši: ƙi tę mbušet tš' ka ăšt
θanun prei profetit Isaisę, ƙi θoðte, "Ai mūr sę-
mundat tona, eðe barti ľingatat."
18 Eðe Iesui, kur pā šumę ǵindie ŗeθ vehtes,
urðęnōi tę ikin pęrtĕi.
19 Eðe ńi škruis uafrue, e i θa, Miešter, kam
20 me arðun mbrapa teye kudŏ ƙi tę škŏiš. Eðe
Iesui i θōt, ðeľpnat kãn štrŏkula, eðe špendęt e ƙi-
elit tšerðe; por i biri nierit s' kā ku me uľun kruet.
21 Mbasandăi ńi tietęr prei dišĕpuiš atī i θōt,
Zot, mę ľen pęrpara me škumun pęr me voŗu-
22 mun tem-at. Por Iesui i θa, Mę meŗ mbrapa; eðe
ľeni tę dĕkunit me voŗumun tę dĕkunit e vet.
23 Eðe kur hĩni ndę ľundęr, e muręn nbrapa di-
24 šĕpuit e atī. Eðe, ƙe, ubã ńi tęrmĕk i maθ ndę
dĕt, kaƙi sā po mbuľŏhei ľundra prei vaľęš: por

ai fl'inte. Eðe dišępuit e atī i erðęn pęranę, eðe e
tšūn, tue θanun, Zot, pęštona, *se* po hupim. Eðe
ai iu θōt, Pse yeni frīkęsa, o besę-pakę? Atęhere
utšue, e tšartōi ernat, eðe detin; eðe ubã̄ bunāts' e
maðe. Eðe nierzit umęrekulūn, e θošin, Tš' farę
nierit ãšt kŭi? se eðe ernat, eðe deti i ndęǵōin!
Eðe kur erði mb̆ anę tę tĕime ndę katŭnd tę
Gergesinvet, i duľęn pęrpara dų tę dialosun,
daľun prei voŕeš, šumę tę egęr, kaki sā s' mŭndei
kurkuši me škumun pęranę asāi uðe. Eðe, ke, θi-
ręn, tue θanun, Tš' ka *kē* me nē eðe ti, o Iesu, i
Biri Perndisę? erðe kętŭ pęrpara kohęs me na
mundumun? Eðe ľark atŭneve ište ńī tūb̆ e maðe
θišę tue kulotun. Eðe diemnit i ľŭtešin, e i θošin,
Ndę na dsieŕš *kęndŭi*, na ľĕn me škumun ndę tu-
bę tę θivet. Eðe *ai* iu θa, Škoni. Eðe ată duľęn,
e škūn ndę tubę tę θivet: eðe, ke, ǵiθę tuba e θi-
vet utūr prei škrepit, *e rān* ndę dēt, eðe tsofęn
ndęr uinat. Eðe baritę ikęn, e erðęn ndę
ǵųtĕt, e diftūn tę ǵiθa, eðe pęr punę tę dialŏ-
sęmvet. Eðe, ke, ǵiθę ǵųteti i dūľ pęrpara Ie-
suit: eðe kur pān atę, i uľutęn me daľun prei
sinureš atŭneve.

KAPTINA IX.

1 Eðe *ai* hĩni ndę ľundęr, e kapęrtseu, e erði
ndę ǵųtĕt tę vet.

2 Eδe, ḱe, i prū̃n ńi uľŏk derǵun mbi štrat: eδe
Iesui, si pā besẹn e atṳ̆neve, i θa uľogut, Meṙ ze-
3 mẹr, o bīr; ť ufaľẹn fayet etua. Eδe, ḱe, disa prei
škrŭisiš θā̃n me vetvehten, *se* Kṳ̆i po bestemmi-
4 ŏn. Eδe Iesui, si pā mendimet e atṳ̆neve, θa, Pse
mendŏheni yu *punẹ* tẹ kẹḱia ndẹr zemrat tuya?
5 Sepsĕ tš' ka ā̃št mā̃ kolăi me θanun, T' ufaľẹn fa-
6 yet etua; apor me θanun, Tšohu, eδe ets? Eδe ḱi
ta dini se i biri nierit kā puštĕt mbi δēt me faľun
faye, (atẹhere i θōt uľogut) Tšohu, e ngre štratin
7 tand, eδe ško ndẹ stẹpī tande. Eδe *ai* utšue, e škōi
8 ndẹ štẹpī tẹ vet. Eδe kur pān ǵindia, umẹreku-
lūn, eδe ľafdūn Perndinẹ, ḱi δa kẹsĭ puštetit
mbẹ nierzit.
9 Eδe Iesui, tue škumun andei, pā ńi nieri, ḱi i
θošin Mattē, tue ndĕitun ndẹ doganẹ: eδe i θōt,
Mẹ meṙ mbrapa. Eδe *ai* utšue, e i vŏiti mbrapa.
10 Eδe, kur po ṙinte ndẹ mẹsalẹ ndẹ štẹpī, ḱe, erδẹn
šumẹ pubĺikanẹ, e faitorẹ, eδe ṙĭyšin ndẹ mẹsalẹ
11 baškẹ me Iesun, e me dišĕpuit e atī. Eδe Fari-
seit, kur pān, iu θā̃n dišĕpuivet atī, Pse mieštri
yūi hā, e pī baškẹ me pubĺikanẹ, e me faitorẹ?
12 Por Iesui, kur ndẹǵōi, iu θa, Ată ḱi yā̃n tẹ šẹn-
došẹ s' kā̃n nevōi pẹr šẹndošẹs [heḱĭm], por ată
13 ḱi kā̃n keḱ. Eδe škoni, e mẹsoni tš' ka ā̃št,
"Due mišerīr, e yo kurbăn:" sepsĕ s'kam arδun
me θiṙun tẹ dreitẹ mbẹ pendĭm, por faitorẹ.
14 Atẹhere i vī̃n pẹranẹ dišĕpuit e Ǵionnit, e i

θõn, Pse na eðe Fariseit ŋginōim šumę, por dišë-
15 puit etū s'ŋginōin? Eðe Iesui iu θa, A munden
me mbăitun zī ată ki θęřasin pęr darsęm, deri sā
tę yēt ðandři baškę me ată? por kān me arðun
ditt, kur tę hiket ðandři prei atŭneve, eðe atęhere
16 kān me ŋginumun. Eðe as kurkŭš s'vën aręn pęl-
hure tę rē mbi petk tę vietęr, sepsë hiëk tę mbŭ-
šęmit e vet prei petkut, eðe bāhet mā e keke e
17 škụme. Eðe as nuk vën venę tę rē ndę řęšikę tę
vietęr: sepsë ndę vūfšin, řęšikat škụhen, eðe vena
derðet, eðe řęšikat hupen: por vën venę tę rē ndę
řęšikę tę rī, eðe *kęštŭ* kindrōin tę dụya.
18 Ai tue folun atŭneve kętŏ, ke, erði ńi i parę,
eðe aðuronte atę, e θošte, Se eme-bī dik taštī:
por eya, e ven doręn tande mbi atę, eðe kā me
19 řęnumun. Eðe Iesui utšue, e vŏiti mbrapa atī,
baškę me dišëpuit e vet.
20 Eðe, ke, ńī grue, ki i řieθte ġak prei vehtes
dụmbęðetę viët, uafrue mbrapa, eðe preku skun-
21 dilin e petkut atī: sepsë θošte me vetvehten, *se*
Vetš ndę pęrkitša petkun e atī, kam me ušęndo-
22 šun. Eðe Iesui, kur ukęθụe, e pā atę, θa, Kī ze-
męr, o bī, besa yote tę šelbōi. Eðe grŭeya tšę mb
atę herę ušelbue.
23 Eðe Iesui *mbasandăi* erði ndę štępī tę parit, e-
ðe pā ată ki i bĭyšin fëyevet, eðe ġindien tue ba-
24 mun ġam, iu θōt, Ikni: sepsë văiza s' kā
25 dekun, por po flen. Por ată këšešin pęr atę. Eðe

ǵindia kur dūľ pẹryašta, hī̃ni, eδe e kapi pẹr dore,
26 eδe văiza utšue. Eδe kṳ̆i zā̃ dūľ ndẹpẹr ǵiθẹ atẹ δē.
27 Eδe Iesui tue ikun andēi, i vŏitẹn mbrapa dṳ tẹ
verbẹt, tue θiṙun, e tue θanun, Kī mišerīr pẹr nē,
28 o biri Davidit. Eδe *ai* kur erδi ndẹ štẹpī, i erδẹn
pẹranẹ tẹ vĕrbẹnit: eδe Iesui iu θōt, Besoni yu, se
mundem me bamun kẹtẹ *punẹ? ată* i θōn, Po,
29 Zot. Atẹhere preku sṳ̄ť e atṳ̆neve, tue θanun,
30 Ubā̃ft mbẹ yu mbas besẹs tūi. Eδe utšiľẹn sṳ̄ť e
atṳ̆neve; eδe Iesui i porositi štẹrngušẹm, e iu θo-
31 šte, Šiḱoni mos e maṙi vešt kurkŭš. Por ată, por-
sa duľẹn, δān zanin pẹr atẹ ndẹpẹr ǵiθẹ atẹ δē.
32 Eδe ată si duľẹn, ḱe, i prū̃n ńi nieri šurθ tẹ di-
33 alosun. Eδe diali si undsūr, šurδi foľi: eδe ǵin-
dia umẹrekulūn, e θošin, Se askuṙẹ ndońiherẹ
34 s' ā̃št pamun kẹštū̃ ndẹ Israel. Por Fariseit θošin,
se Ndsīr diemnit me anẹ tẹ parit diĕmnavet.

35 Eδe Iesui škonte ṙeθ ǵiθẹ ǵṳtĕtavet, e katŭn-
devet, tue mẹsumun ndẹpẹr sinagogat e atṳ̆neve,
e tue predikumun unǵilin e mpretẹnisẹ, e tue
šẹndošun tš' do sẹmundẹ, e tš' do ľingatẹ ndẹ po-
36 pul. Eδe kur pā ǵindien, i uδĭmt pẹr ată, sepsĕ
37 išin ľoδun, e špẹrdamun porsi δendt ḱi s' kā̃n barī.
Atẹhere iu θōt dišĕpuivet vet, Tẹ kŏṙunit *ā̃št* šu-
38 mẹ, por puntorẹt *yā̃n* pak; ľŭteni prā tẹ Zotit
tẹ kŏṙunit pẹr me ndsieṙun puntorẹ pẹr tẹ kŏ-
ṙunin e vet.

KAP. X. XI.

1 Eδe si θiṙi tę dṳmbęδetę dišĕpuit e vet, iu δa
puštĕt *pęrmbi* špirtnat e paḱirumę, me i ndsieṙun,
eδe me šęndošun tš' do sęmundę, e tš' do ľingatę.
2 Eδe emnat e dṳmbęδetę Apŏstuivet yā̃n kę-
tă; I pari, Simoni, ḱi θŏhei Pietr, eδe Andreu
i vęlāi atī; Iakobi i *biri* Zebedeut, eδe Ǵion-
3 ni i vęlāi atī; Filippi, eδe Barθolomeu; Tomai,
eδe Matteu publ'ikani; Iakobi i *biri* Alfeut, e-
4 δe Lebbeu, ai ḱi uθīṙ pęrmbi-emęn θadde; Si-
mon Kananiti, eδe Ǵiuda Iskarioti, ai ḱi e
traθtōi mbasandăi.
5 Kętă tę dṳmbęδetę dęrgōi Iesui, mbassi i po-
rositi, tue θanun, Mos škoni mb̓ uδę tę kŏmna-
6 vet, eδe mos hī̃ni ndę ǵṳtĕt tę Samaritvet: por
mā̃ šumę škoni ndępęr δendt e hŭpuna tę štę-
7 pisę Israelit. Eδe tue škumun, predikoni, tue
8 θanun, Se uafrue mpretęnia e ḱilvet. Šęndošni
tę sęmunę, ḱironi tę kromosun, nǵalni tę dekun,
9 ndsirni diemn: δumętī muręt, δumętī epni. Mos
kini ār, as arǵănd, as rame [bakęr] ndępęr
10 brezat tūi: mos *kini* străitsę mb̓ uδę, as dṳ̄ kę-
miša, as kęputsę, as škop: sepsĕ puntori ā̃št i
zoti pęr ušḱimin e vet.
11 Eδe mbę tš' do ǵṳtĕt, a katŭnd ḱi tę hī̃ni, kę-
ḱṳrni tsili ā̃št i viefśun nd' atę; eδe mbetni atiĕ
12 deri sā tę diľni. Eδe kur tę hī̃ni ndę štępī, pęršęn-

13 detni atę. Eδe štępia ndę kōft e viĕfšęme, pă-
ḱeya tūi ľetę vī̃ mb̓ atę: por ndę mos ḱōft e viĕf-
14 šęme, păḱeya tūi ukęθēft mbas yuš. Eδe ai ḱi
tę mos yu presi, as tę mos ndęǵōi fiaľęt tuya,
kur tę diľni prei asāi štępie, a prei atī ǵu̥teti,
15 škundni pľŭhunin e kamvet tūya. Pęr tę vęrtĕt
po yu θom, *se* Mā̃ i durušęn kā me kenun mun-
dimi mbę δē tę Sodomvet, e tę Gomorvet, ndę
ditę tę ǵu̥ḱit, se mb̓ atę ǵu̥tĕt.
16 Ḱe, un po yu tšŏi porsi δendt ndę miedĭs tę
ŭiḱvet: bā̆heni prā tę urtę porsi ǵarpī̆yt, eδe tę
17 butę porsi pulumbat. Eδe mbani veš prei nier-
ziš: sepsĕ kā̃n me yu δanun ndęr durę ndępęr
baškę-ndĕitie, eδe kā̃n me yu ṙafun ndę fe-
18 ľăk ndępęr sinagogat e veta; eδe kā̃n me yu
ndsieṙun, pęr punę tę meye, pęrpara tę parę̆š, e
pęrpara mpretniš, pęr dešmī mb̓ ată, eδe mbę
19 komnat. Por kur tę yu apin ndęr durę, mos
kini gaiľe *se* si, a *se* tš' ka keni me foľun: sepsĕ
nď atę herę dotę yu ipet *se* tš' ka keni me foľun.
20 Sepsĕ nuk yeni yu ată ḱi fľitni, por Špirti A-
21 tit tūi ḱi fľet ndęr yu. Eδe vęlāi kā me traθ-
tumun tę vęlān pęr me uvramun, i ati fęmī̃nę:
eδe fęmī̃tę kā̃n me ngritun kru̥e kundęr prindtvet,
22 eδe kā̃n me i vramun. Eδe keni me umaṙun
męnī prei sę ǵiθve pęr emnin tem: eδe ai ḱi tę
durōi deri mbę tę mbrapmen, kŭ̥i kā me ušeľ-
23 bumun. Por kur tę yu pęrzā̃n prei kęti ǵu̥te-

ti, ikni mbę tietrin: sepsĕ pęr tę vęrtĕt po yu
θom, *se* S' keni me i marumun ġụtetat e Isra-
elit, deri sā tę vī i biri nierit.
24 Nuk ăšt dišĕpuli pęrmbi mieštrin, as šęrbętо-
25 ri pęrmbi tę zotin. Miaft *ăšt* pęr dišĕpulin me
ubamun si mieštri vet, eðe šęrbętori si i zoti. Ndę
θirẹn tę zotin e štępisę Beelzebul, sā mā šumę
26 štępiakęt e atī? Mos i droni prā ată: sepsĕ s'
ăšt ġā e mbuľutę, ki s'kā me usbuľumun; eðe
27 *gā* tinęz, ki s'kā me umaŕun vešt. Atę ki po
yu θom ndę teŕęsinę, θŏnia ndę dritę: eðe atę ki
po ndęġoni ndęr veš, predikŏnia mbi tšardaket.
28 Eðe mos droni ată ki vrasin trupin, por špirtin
s' munden me e vramun: por droni mā šumę ată
ki munden me hupun ndę dšeheněm eðe špirtin,
29 eðe trupin. Nuk šiten dụ zoḱ pęr *ńi* astęr? por
ńi prei atụneve s'kā me ranun mbę ðēt pa *ŭr-*
30 *ðęnin* e Atit tūi. Por yuve eðe ġiθę kụmet e kre-
31 sę yān numęrumun. Mos droni prā, *sepsĕ* yu
32 dani prei šumę zoḱš. Kušdŏ prā ki tę mę ŕę-
fēi pęrpara nierziš, eðe un kam me e ŕęfụmun
33 pęrpara tim-ĕt ki ăšt ndę kilt. Por kušdŏ ki tę
mę mohōi pęrpara nierziš, eðe un kam me e
mohumun pęrpara tim-ĕt ki ăšt ndę kilt.
34 Mos kuitoni se kam arðun me vūmun paḱe
mbę ðēt: nuk erða me vumun paḱe, por θikę.
35 Sepsĕ kam arðun me damun birin kundęr tę i atit,
eðe binę kundęr s' amęs, eðe nusen kundęr sę viĕ-

36 heṙęs. Eδe anęmĭḱt e nierit *kā̃n me kenun* štępi-
37 akęt e atī. Ai ḱi do tę i atin, a ťamęn mā̃ tepęr
se mue nuk ā̆št i viefšun pęr mue. Eδe ai ḱi
do bīr, a bī mā̃ tepęr se mue nuk ā̆št i vief-
38 šun pęr mue. Eδe ai ḱi nuk meṙ kru̥ḱin e vet,
e nuk viĕn mbas meye, nuk ā̆št i viefšun pęr
39 mue. Ai ḱi ǵē̃n yetęn e vet kā me e hupun:
eδe ai ḱi hup yetęn e vet, pęr punę teme, kā
me e ǵetun.
40 Ai ḱi pret yuve kā pritun mue, eδe ai ḱi pret
41 mue kā pritin atę ḱi mę kā dęrgumun. Ai ḱi
pret profĕt mb̓ emęn profeti kā me maṙun ṙogę
profeti; eδe ai ḱi pret tę dreitę mb̓ emęn tę
42 dreiti kā me maṙun ṙogę tę dreiti. Eδe ai ḱi ť i
api ńi potīr ūi tę ftofęt ndońianit kętu̥ne tę vŏǵę-
ľęvet vetęm mb̓ emęn dišĕpuli, pęr tę vęrtĕt po
yu θom, *se* S' kā me hupun ṙogęn e vet.

1 KAP. XI. Eδe Iesui, kur marōi tue porositun
tę ḍu̥mbęδetę dišĕpuit e vet, sdru̥pi prei andei
pęr me męsumun, e me predikumun ndępęr ǵu̥-
tetat e atŭ̥neve.

2 Eδe Ǵionni, kur ndęǵōi punęt e Krištit ndę haps,
3 dęrgōi du̥ *vetę* prei dišĕpuivet vet, e i θa, Ti yē
ai ḱi kā me arδun, apor presim ńi tietęr? Eδe
4 Iesui upęrǵĕḱ, e iu θa, Škoni, e nepni zā̃ Ǵion-
5 nit *pęr* atŏ ḱi ndęǵoni, e šifni: Tę verbęt šofin, e

tšaľa etsin, tę kromosun ǩirohen, e šurða ndęǵōin,
tę dekun nǵalen, e tę vŏrfnivet iu diftohet unǵili.
6 Eðe i ľumun ăšt ai ǩi nuk škandaľizohet mbę
mue.
7 Eðe kętă tue vŏitun, Iesui filōi me i θanun
ǵindies pęr Ġionnin, Tš' ka duľęt me vumun rē
8 ndę škretī? kalăm ǩi pęrkundet prei eręs? Por
tš' ka duľęt me pamun? nieri vešun me petka tę
buta? ǩe, ată ǩi kăn vešun *petka* tę buta ku
9 yăn ndępęr štępiat e mprētnavet. Por tš' ka du-
ľęt me pamun? Profēt? pęr tę vęrtēt po yu
10 θom, Eðe mă tepęr se profēt. Sepsĕ kŭi ăšt ai
ǩi ăšt škrumun pęr atę, "Ǩe, un po dęrgŏi ĕn-
ǵulin [zā-ðanęs] tem pęrpara faǩes sate, ai kā
11 me ndreǩun uðęn tande pęrpara teye." Pęr tę vęr-
tēt po yu θom, *se* Ndęrmiēt atŭneve ǩi kăn ľe-
mun prei grašę nuk ăšt tšumun mă i maθ se
Ġionni Pagęzimtari: por mă i vŏgęľi ndę mpre-
12 tenī tę ǩilvet ăšt mă i maθ se ai. Tšę prei dittš
Ġionnit Pagęzimtarit deri taštī mpretęnia e ǩil-
13 vet ngutet, eðe ată ǩi nguten e ŗęmbēin. Sepsĕ
ǵiθę profetnit, eðe ľiǵa profetizūn deri mbę *ditę*
14 tę Ġionit. Eðe ndę datši me pritun *kętę fiaľę*,
15 ai ăšt Elia ǩi kište pęr me arðun. Ai ǩi kā ve-
16 šę me ndęǵumun, ľetę ndęǵōi. Por me se ta
pęrǵāi kętę bres? I pęrǵăn tšŭnavet voǵęľ ǩi rīn
ndęper bľemet [pazār], eðe iu θęŗasin šokvet
17 vet, e θōn, Yu rām fųlit, eðe nuk kartsūt; yu

18 bãm vãi, eðe nuk ḱiāt. Sepsĕ erði Ġionni
as tue hangrun, as tue pimun, eðe θōn, se Kā
19 dialin. Erði i biri nierit tue hangrun, e tue pi-
mun, eðe θōn, Ḱe, nieri haes, e pianĕts, miku
i publ̀ikanvet, eðe faitorvet: eðe dīa dūl̀ e drei-
tę prei tę bivet vet.
20 Atęhere filōi me tšartumun *atŏ* ġụtetat ḱi mb
atŏ ubãn mã tę šumtat męrekuliat e atī, sepsĕ
21 nuk upendūn: Mieri ti, Horazin! mieri ti, Beθ-
saidan! sepsĕ *ḱętŏ* męrekulia ḱi yãn bamun mbę
yu, ndę bãhešin ndę Tiro, e ndę Sidon, tšę kūr se
22 kišin me upendumun me θes, e me pl̀uhun. Vetš
po yu θom, se Ndę Tiro, e ndę Sidon mã i du-
rušęm kā me kenun mundimi ndę ditę tę ġụḱit,
23 se mbę yu. Eðe ti, Kapernaum, ḱi yē ngritun
nal̀t deri mbę ḱiel, kō me sdrụpun deri ndę fer:
sepsĕ *ḱętŏ* męrekulia ḱi yãn bamun tu ti, ndę
bãhešin ndę Sodomę, kišin me mbetun deri mbę
24 *ditę* tę sŏtšęme. Vetš po yu θom, Se ndę ðē tę
Sodomvet mã i durušęm kā me kenun mundi-
mi ndę ditę tę ġụḱit, se mbę tụi.

25 Nd'atę kohę Iesui upęrġĕḱ, e θa, Tę l̀afdŏi
tụi, o At, Zot i ḱielit, eðe i ðēut, se iua męšefe
ḱętŏ *punę* tę dĭtšunavet, e tę mĕntšunavet, eðe iua
26 sbul̀ove fŏšńiavet: Po, o At, sepsĕ pęl̀ḱimi ụt
ḱęštŭ ubã pęrpara teye.
27 Tę ġiθa m' uðān nd' dorę prei tim-ĕt: eðe kur-

kuši s̓ e nǵĕf birin, vetš Ati; eδe kurkuši s̓ e
nǵef Atin, vetš i biri, eδe ai ḱi ť ia sbuľōi ndę
dāšt i biri.
28 Ĕyani tuk un, ǵiθę sā yeni tę ľoδun, e tę
29 ngarkumun, eδe un kam me yu prā̆itun. Miṙni
sǵeδęn teme mbę ḱafę tūi, eδe męsoni prei meye;
sepsĕ yam i butę, eδe i pęrvū̃tę ndę zemęr: e-
δe keni me ǵetun tę prā̆itun ndę špitrnat tūi.
30 Sepsĕ sǵeδa eme ā̆št e mirę, eδe baṙa eme ā̆št
e ľetę.

KAPTINA XII.

1 Nď atę kohę Iesui vŏiti ndępęr tę mbiĕluna
pęr *ditę* tę štunaš; eδe dišĕpuivet vet iu erδi
ū̃, eδe filūn me škoḱun kălęza, e me hangrun.
2 Eδe Fariseit, kur pān, i θō̃n, Ḱe, dišĕpuit etū
bā̃in atę ḱi s̓ ā̆št e uδęs me bamun pęr tę štu-
3 nę. Por Iesui iu θa, S' keni kęndumun tš' ka
bani Davidi, kur i erδi ū̃ atī, eδe atṳ̆neve ḱi
4 išin baškę me atę? Si hī̃ni ndę štępī tę Pern-
disę, eδe hangęr bukęt e paravŭmies, ḱi atŏ s̓
ište e uδęs me i hangrun ai, as ată ḱi išin ba-
5 škę me atę, por priftnit vetęm? Apor s̓ keni
kęndumun ndę ľiǵę, se pęr *ditę* tę štunaš prift-
nit pęrľṳin tę štunęn ndę tempul, eδe yā̃n tę
6 pafăi? Eδe po yu θom, Se kętŭ ā̆št ńi mā̃ i
7 maθ se tĕmpuli. Eδe ndę e kišit ditun tš' ašt,

"Due mišerīr, e yo kurbăn," s'kišit me i bamun
8 faitorę tę pafăit. Sepsĕ i biri nierit ăšt i zoti
eðe tę štunęs.

9 Eðe si sdrụpi prei andei, erði ndę sinagogę
10 t' atụneve. Eðe, ќe, ište ńi nieri ќi kište doręn
e θatę. Eðe e pụvetęn, e θošin, Ndę kōft se
ăšt e uðęs me šęndošun pęr tę štuna? pęr me
11 e paditun. Eðe ai iu θa, Tsili nieri prei yuš
kā me kenun ai, ќi tę kēt ńī deľe, eðe ndę rāft
kęyo ndę gropę pęr *ditę* tę štunaš, s' kā me e
12 kapun, e me e ngritun? Sā *mā tepęr* prā dān
nieri prei deľes? Pęrandăi ăšt e uðęs me bamun
13 mirę pęr tę štuna. Atęhere i θōt nierit, Štrī do-
ręn tande. Eðe *ai* e štrini, eðe ubā e šęndošę
14 porsi tietra. Por Fariseit duľęn, e bān kęšile
kundęr atī pęr me e prišun.
15 Por Iesui, kur e mūr vešt, iku prei andei:
eðe i vŏitęn mbrapa šumę ģindie, eðe i šęndoši
16 tę ģiθę; eðe i porositi štęrngušęm mos me e
17 diftumun: ќi tę mbušet tš' ka ăšt θanun prei
18 profetit Isaisę, ќi θošte, "Ќe, Šęrbętori em,
atę ќi sģoða; i dăštuni em, ќi pęľќēu špirti em
mb atę: kam me vumun Špirtin teme mbi atę,
19 eðe kā me diftumun ģụk mbę komnat. S' kā
me bamun fiaľę, as s' kā me bęrtitun; as s' kā
me ndęģumun kuš zanin e atī ndępęr ťugat.
20 Kalăm tę θụmun s'kā me šќụmun, eðe lī tę tụ-

mitun s' kā me šumun, deri sā tę bier ǵu̯ḱin
21 mbę mŭndie. Eδe komnat kā̃n me špęnesumun
mb̓ emęn ť atī."
22 Atęhere i prū̃n ńi tę dialosun, tę verbęt, eδe
šurθ: eδe e šęndoši, kaḱi sā i vĕrbęti eδe šur-
23 δi fl'iste eδe šifte. Eδe ǵiθę ǵindia męrekulŏ-
hešin, e θošin, Drŭise mos ā̃št i biri Davidit
24 kŭ̯i? Por Fariseit, kur ndęǵūn, θā̃n, Kŭ̯i nuk
ndsīr diemnit, vetš me anę tę Beelzebulit tę pa-
rit diĕmnavet.
25 Eδe Iesui, si nǵofti mendimet e atŭ̯neve, iu θa,
Tš' do mpretęnī ndę udāft kundęr vetvehtes,
škretohet; eδe tš' do ǵu̯tĕt, a štępī ndę udāft
26 kundęr vetvehtes, s' kā me ḱindrumun. Eδe Sa-
tanai ndę ndsiēṙt Satanan, udā kundęr vetvehtes;
27 si kā me ḱindrumun prā mpretęnia vet? Eδe
un ndę ndsieṙša diemnit me anę tę Beelzebulit,
bit tūi me tš' anę i ndsieṙin? pęrandăi ată kā̃n
28 me kenun ǵu̯ḱtaręt tūi. Por ndę ndsieṙša diemnit
me anę tę Špirtit Perndisę, val e męṙini mbę yu
29 mpretęnia e Perndisę. A si mundet kuši me hī̃-
mun ndę štępī tę fortit, e me ṙęmbu̯mun enęt e a-
tī, ndę mos l'īθt mā̃ pęrpara tę fortin? eδe atęhere
30 kā me ṙęmbu̯mun štępīn' e atī. Ai ḱi nuk ā̃št
baškę me mue, ā̃št kundęr meye; eδe ai ḱi nuk
31 mbęl'ĕθ baškę me mue, špęrdān. Pęrandăi po
yu θom, *se* Tš' do fial'ę, e tš' do bestemmī doť iu
ndiehet nierzvet: por bestemmia kundęr Špirtit

Šeiṅt, nuk doť i ndiehet as mbę kętę yetę, as
33 mb atę ki viěn. A bǎni drūn' e mirę, eðe
pemęn e asāi tę mirę; a bǎni drūn' e keke, e-
ðe pemęn e asāi tę keke: sepsě druya ngi-
34 fet prei pemęs. Kęlŭš ręšayaš, si mŭnde-
ni me foľun tę mira, tue kenun tę kękī? se-
35 psě goya fľet prei tepęritsęs zemręs. Nieri i mi-
rę ndsīr tę mira prei tezurit mirę tę zemręs: e-
ðe nieri i keť ndsīr tę kękia prei tezurit keť.
36 Eðe po yu θom, Se tš' do fiaľę ki s' ľupset, ndę
e foľšin nierzit, kǎn me ðanun fiaľę pęr atę ndę
37 ditę tę ǵukit. Sepsě prei fiaľęš tua kē me da-
ľun i dreitę, eðe prei fiaľęš tua kē me umun-
dumun.
38 Atęhere upęrǵeǵęn disa prei škrŭisiš, e preï
Fariseiš, e θošin, Mieštęr dona me pamun *ni* šěi
prei teye.
39 Eðe ai upęrǵěk, e iu θa, Bres i keť, eðe
kurvār ľupęn šěi; eðe šěi s' kā me i uðanun,
40 pęrvetš šēit profetit Ionait: sepsě sikurse Ionai
ke ndę bark tę peškut *egęrsinęs detit* trī ditt, e
trī nett; kęštŭ *eðe* i biri nierit kā me kenun ndę
41 zemęr tę ðeut trī ditt, e trī nett. Buŕa Nine-
vitę kǎn me unǵalun baškę me kętę bres ndę di-
tę tę ǵukit, eðe kǎn me e ǵukumun pęr tę keť:
sepsě upendūn ndę predikĭm tę Ionait; eðe, ke,
49 kętŭ *ku ǎšt* mǎ tepęr se Ionai. Mpretęneša e *a-
nęs* Miesditęs kā me unǵalun baškę me kętę bres

ndę ditę tę ǵu̯ḱit, eδe kā me e ǵukumun pęr tę
keḱ: sepsĕ erδi prei tę marumes anvet δeut pęr
me ndęǵumun dīen e Solomonit; eδe, ḱe, kętŭ
ku ă̄št mā̄ tepęr se Solomoni.
43 Špirti i paḱirumun, kur deľ prei nierit, škon
ndępęr vende tę θata pa ūi, tue kęrkumun tę
44 prā̄itun, e nuk ǵē̄n. Atęhere θōt, Ĺetę kęθehem
ndę štępī teme, andei ka doľa; eδe si viĕn, e ǵē̄n
45 šprazun, *e* męšimun, e stoľisun: atęhere vete,
e meṙ me vehte štatę špirtna tę tierę mā̄ tę kęḱī
se vetvehten, eδe hī̄in, e ṙīn atiĕ: eδe tę mbrap-
met e atī nierit bā̄hen mā̄ tę kęḱia se tę parat.
Kęštŭ kā me kenun eδe mbę kętę bres tę keḱ.
46 Eδe ai kur ište por tue foľun ǵindies, ḱe, e a-
ma, eδe tę vęlaznit e vet po ṙĭyšin yaštę, e kęr-
47 kŏišin me i foľun. Atęhere ńi *vetę* i θa, Ḱe, yot-
amę, eδe vęlaznit etū po ṙīn yaštę, e kęrkōin me
48 tę foľun. Por ai upęrǵĕḱ, e i θa atī ḱi foľi, Tsi-
la ă̄št nana eme, eδe tsilt yā̄n vęlaznit e mī?
49 Eδe štrī̄ni doręn e vet mbi dišĕpuit e vet, e θa,
50 Ḱe nana eme, eδe vęlaznit emī! Sepsĕ tsili tę
bā̄i daštunimin e tim-ĕt ḱi ă̄št ndę ḱilt ai ă̄št
em-vęlā, e motęr, e nanę.

KAPTINA XIII.

1 Eδe mb̓ atę ditę Iesui, si dūľ prei štępisę, ṙin-
2 te pęranę detit. Eδe umbęľoδęn tuk ai šumę

ǵindie, kaḱi sā hī̃ni ndẹ ľundẹr, e ṙinte; eδe
3 ǵiθẹ ǵindia ṙinte ndẹ buzẹ tẹ detit. Eδe iu fo-
ľi šumẹ me parăbula, tue θanun,
4 Ḱe ai ḱi mbīl dūľ me mbielun; eδe tue mbie-
lun, disa *fara* rān pẹranẹ uδẹs, eδe erδẹn špendẹt,
5 e i hangrẹn tẹ ǵiθa: eδe tẹ tiera rān mbi gurišta,
ku s' kište δē šumẹ: eδe pẹrńiherẹ bī̃n, sepsĕ s' ki-
6 šte δē miăft: por kur ľeu dili, udoǵẹn; eδe mbassi
7 s' kišin ṙā̃i, uθān. Eδe tẹ tiera rān ndẹr drizat,
8 eδe uṙitẹn drizat, e i mbṳtẹn. Eδe tẹ tiera rān
mbẹ δē tẹ mirẹ, eδe nepšin pemẹ, ńiana ńi ḱind,
9 e tietra ǵaštẹδetẹ, e tietra triδetẹ. Ai ḱi kā vešẹ
me ndẹǵumun, ľetẹ ndẹǵōi.
10 Eδe dišĕpuit erδẹn pẹranẹ, e i θā̃n, Pse iu fľet
11 me parăbula? Eδe ai upẹrǵĕḱ, e iu θa, Sepsĕ
mbẹ yu ā̆št δanun me maṙun vešt tẹ mẹšeftat e
mpretẹnisẹ ḱilvet, por mb̓ ată nuk ā̆št δanun.
12 Sepsĕ ai ḱi kā, doť i nepet *eδe mā̃*, eδe dotẹ te-
prohet: por ai ḱi s' kā, eδe tš' ka tẹ kēt dotẹ mi-
13 ṙet prei atī. Pẹrandăi iu fľas me parăbula: se-
psĕ tue pamun, nuk šofin; eδe tue ndẹǵu-
14 mun, nuk ndẹǵōin, as nuk maṙin vešt. Eδe
mbušet mb̓ ată profezia e Isaisẹ ḱi θošte, "Me
ndẹǵĭm keni me ndẹǵumun, por s' keni me maṙun
vešt; eδe tue pamun dotẹ šifni, por s' keni me pa-
15 mun: sepsĕ utrăš zemra e kẹtī pŏpuli, eδe ndẹ-
ǵūn randẹ me vešẹt, eδe mbṳlẹn sṳť e vet, ḱi tẹ
mos šofin ndońiherẹ me sṳtẹ, eδe tẹ ndẹǵōin me

vešęt, eðe tę marin vešt me zemręn, eðe tę kęθe-
16 hen, ki t i šęndöš." Por yuve tę lumun *yãn* sutę,
17 se šofin: eðe vešęt tūi, se ndęǵōin. Sepsĕ pęr tę
vęrtĕt po yu θom, Se šumę profetęn, eðe tę dreitę
dęšęrūn me pamnn sā šifni *yu*, por nuk pān; e-
ðe me ndęǵumun, sā ndęǵoni *yu*, por nuk ndęǵūn.
18 Yu prā ndęǵŏni parăbulęn e atī ki mbīl.
19 Kušdŏ ki ndęǵŏn fialęn e mpretęnisę, eðe s' e
meť vešt, viĕn i keki, e tęmbĕn atę ki ăšt mbie-
lun ndę zemęr t atī. Kęyŏ ăšt ayŏ ki umbūl pęr-
20 anę uðęs. Eðe tš' ka umbūl mbi gurištat; kŭi
ăšt ai ki ndęǵŏn fialęn, eðe pęrńiherę e meť me
21 gęzĭm; por s' kā tăi mbę vetvehten, andăi ăšt pęr
pak kohę: sepsĕ kur tę bā̆het štęrngĭm, a tę ndie-
22 kun pęr fialęn, pęrńiherę škandalizohet. Eðe
tš' ka umbūl ndęr drizat; kŭi ăšt ai ki ndęǵŏn
fialęn; por găileya e kęsāi yete, eðe gabimi ǵā̆-
23 sę mbusin fialęn, eðe bā̆het papemę. Eðe tš' ka
umbūl mbę ðē tę mirę; kŭi ăšt ai ki ndęǵŏn fia-
lęn, eðe e meť vešt; pęrandăi ai bīe pemę, eðe
bă̆n ńiani ńi kind, e tietri ǵaštęðetę, e tietri triðetę.
24 Ni tietęr parabul iu pruni, tue θanun,
Mpretęnia e kilvet ăšt pęrǵăitun me ńi nieri
25 ki mbūl farę tę mirę nď arę tę vet. Por tue fie-
tun nierzit, erði anęmiku atŭ, e mbūl eǵęr ndęr-
26 miĕt grunit, e iku. Por kur bī̆ni bari, e bani
27 pemę, atęhere udŭk eðe eǵri. Eðe šęrbętoręt er-
ðęn pęranę tę zotit štępisę, e i θā̆n, Zot, nuk

mbole *ti* farę tę mirę nď arę tande? kă dūľ prā
28 eǵri? Eδe ai iu θa, Ndońi nieri anęmĭk kā ba-
mun kętę. Eδe šęrbętoręt i θā̃n, Do prā tę škō-
29 im, e tę sǵeδim ată? Por ai θa, Yo; *sepsĕ*, tue
mbęľeδun eǵrin, drŭise mos škuľni grunin pęrńi-
30 herę me ată. Ĺĭ̃ni tę ṙiten tę dṳ baškę deri mbę
tę kŏṙunit: eδe ndę kohę tę kŏṙunit kam me iu
θanun koṙtarvet, Mbęľĭδęni mā̃ pęrpara eǵrat, e-
δe i ľĭδęni dortsa pęr me i diegun: por grunin e
mbęľĭδęni ndę grunār tem.
31 Ńi tietęr parabul iu pruni, tue θanun,
Mpretęnia e ḱilvet pęrǵān me ńī kokęr senapi
[hardali], tę tsilęn e mūr ńi nieri, eδe e mbūl
32 nď arę tę vet. Ayŏ ā̃št mā̃ e vogęľ se ǵiθę farat:
por kur ṙitet, ā̃št mā̃ e maδe se ǵiθę barnat, eδe
bā̃het drū, kaḱi sā vī̃n špendęt e ḱielit, e ṙīn ndę
degat e asāi.
33 Ńi tietęr parabul iu θa;
Mpretęnia e ḱilvet pęrǵān me brūm, tę tsilin e
mūr ńī grue, eδe e vū̃ mbrenda ndę tre mătęsa
mili, deri sā umbrŭm ǵiθę.
34 Kętŏ tę ǵiθa iua foľi Iesui ǵindies me parăbula;
35 eδe pa parăbula nuk iu fľiste: ḱi tę mbušet tš' ka
ā̃št θanun prei profetit, ḱi θošte, "Kam me tši-
ľun goyęn teme me parăbula; kam me foľun tę
męšefta prei tšę kūr se ā̃št ngrefun bota."
36 Atęhere Iesui ľa ǵindien, e erδi ndę štępī: eδe
dišĕpuit e atī i erδęn pęranę, e θošin, Na diftŏ

37 parăbulẹn e ĕǵravet arẹs. Eδe ai upẹrǵĕḱ, e iu θa,
38 Ai ḱi mbīl farẹn e mirẹ ā̆št i biri nierit; eδe a-
ra ā̆št bota; eδe fār' e mirẹ yā̆n tẹ bit e mpretẹni-
39 sẹ; eδe eǵrat yā̆n tẹ bit e tẹ keḱit; eδe anẹmiku
ḱi mbūl ată ā̆št diali; eδe tẹ kŏṙunit ā̆št e mprăp-
40 meya yetẹs; eδe koṙtarẹt yā̆n ĕnǵuit. Sikurse prā
mbẹḷiδen eǵrat, eδe diǵen ndẹ ziăṙm; kẹštŭ kā
41 me kenun mbẹ tẹ mbrapmen e kẹsāi yete. I biri
nierit kā me dẹrgumun ĕnǵuit e vet, eδe kā me
mbẹḷeδun prei mpretẹnisẹ atī ǵiθẹ škănduit, eδe
42 ată ḱi punōin paḷiǵẹ; eδe kā̆n me i heδun ndẹ fu-
ṙẹ tẹ ziaṙmit: atiĕ kā me kenun tẹ ḱiamit, eδe tẹ
43 drĭδunit e δamvet. Atẹhere tẹ dreitẹt kā̆n me
šẹnḋritun si dili ndẹ mpretẹnī tẹ i Atit vet. Ai ḱi
kā vešẹ me ndẹǵumun, ḷetẹ ndẹǵōi.
44 Pẹrsẹrī mpretẹnia e kilvet pẹrǵān me ńi tezūr
mẹšefun nḋ arẹ; tẹ tsilin kur e ǵeti ńi nieri, e mẹ-
šefi; eδe prei gẹzimit vet škon, e šet ǵiθẹ tš' ka
kā, eδe bḷēn atẹ arẹ.
45 Pẹrsẹrī mpretẹnia e ḱilvet pẹrǵān me ńi nieri
46 rešpēr, ḱi kẹrkonte margaritarẹ tẹ mirẹ; ai kur
ǵeti ńi margaritār šumẹ tẹ nderšẹm, škōi e šiti ǵi-
θẹ sā kište, eδe e bḷēu.
47 Pẹrsẹrī mpretẹnia e ḱilvet pẹrǵān me ńī ṙetẹ ḱi
48 uhŏθ ndẹ dēt, e mbẹḷoδi tš' do farẹ *ǵā̆ye*: eδe
si umbŭš, e ndsurẹn ndẹ buzẹ tẹ detit, eδe ndĕi-
tẹn, e mbẹḷoδẹn tẹ mirat nḋ enẹ, eδe tẹ kẹḱiat i
49 hoδẹn yaštẹ. Kẹštŭ kā me kenun mbẹ tẹ mprap-

men e yetęs: kā̃n me daľun ĕnǵuit, eδe kā̃n me
50 damun tę kęḱitę prei tę dreitvet, eδe kā̃n me i
heδun ndę fuŕę tę ziaŕmit: atiĕ kā me kenun tę
ḱiamit, eδe tę drĭδunit e δamvet.
51 Iesui iu θōt, Muręt vešt kętŏ tę ǵiθa? I θōn,
52 Po, Zot. Eδe ai iu θa, Pęrandăi tš' do škruis ḱi
kā mbušun punęt e mpretęnisę ḱilvet pęrǵān
me ńi nieri zot-štępie, ḱi ndsīr prei tezurit vet
ǵā̃ya tę reya, eδe tę vietra.
53 Eδe Iesui mbassi marōi kętŏ parăbula, iku
54 prei andei. Eδe si erδi ndę δē tę vet, męsonte ată
ndępęr sinagogat e atṷ̆neve, kaḱi sā męrekulŏhe-
šin, e θošin, Kă *i erδi* kętī kęyŏ dīe, e *kętŏ*
55 fuḱia? Nuk ā̆št kṷ̆i i biri mieštrit ḱi kodĭt? e a-
ma atī nuk θohet Marī, eδe tę vęlaznit e atī Ia-
56 kob, eδe Iosi, eδe Simon, eδe Ǵiuda? Eδe tę
motrat e atī nuk yā̃n tę ǵiθa ndęr nē? Kă *i er-*
57 *δęn* prā kętī kętŏ tę ǵiθa? Eδe škandaľizŏhešin
mb̆ atę. Por Iesui iu θa, Nuk ā̆št profĕt i pa-
nderšun *kurkundi*, vetš ndę δē tę vet, e ndę štępī
58 tę vet. Eδe nuk bani atiĕ šumę męrekulia, pęr
pabesęnīn' e atṷ̆neve.

KAPTINA XIV.

1 Nď atę kohę Erodi katęr-ŭrδęnsi ndęǵōi zanin
2 e Iesuit, eδe iu θa šęrbętorvet vet, Kṷ̆i ā̆št Ǵionni
Pagęzimtari; ai ā̆št nǵalun prei sę dĕkuniš, eδe
pęrandăi punohen męrekulia prei atī.

3 Sepsĕ Erodi zuni Ġionnin, eðe e ľiði, eðe e vũ-
ni ndę haps pęr Erodiadęn gruen e Filippit tę vę-
4 lait vet. Sepsĕ Ġionni i θošte, *se* nuk ăšt e uðęs
5 me pasun ti atę. Eðe donte me e vramun, por
6 dronte ġindien, sepsĕ e kišin pęr profĕt. Eðe kur
ķēn pęr me ufestumun ditt e tę ľemit Erodit, e
bia Erodiadęs kartseu ndę miedĭs, eðe i pęľķeu
7 Erodit. Pęrandăi i uzotnue asăi me bē me i ðanun
8 tš' ka tę ľųpi. Eðe ayŏ, mbassi ķe męsumun prei
s'amęs vet, θōt, Nem mue krųet e Ġionnit Pagę-
9 zimtarit kętŭ mbę kupęt. Eðe mpreti uiðęnue: por
pęr betę ķi bani, eðe pęr ată ķi išin ndĕitun baš-
10 kę me atę, urðęnōi me i uðanun. Eðe dęrgōi, e i
11 preu krųet Ġionnit ndę haps. Eðe krųet e Ġion-
nit uprũ mbę kupęt, e i uðă văizęs: eðe *ayŏ* ia
12 tšōi s'amęs vet. Eðe dišĕpuit e atī erðęn, e ngri-
tęn trupin, eðe e voŕūn: mbasandăi erðęn, e i ðān
zã Iesuit.

13 Eðe Iesui, kur ndęġōi, iku prei andei me ľun-
dęr mbę ńi vend tę škretę vetš-anę: eðe ġindia
kur ndęġūn, e muręn mbrapa mbę kamę prei
ġųtetvet.

14 Eðe Iesui, kur dūľ, pā šumę ġindie, eðe i uðĭmt
pęr ată, eðe šęndoši tę sęmunęt e atŭneve.

15 Eðe si ungrŭs, i erðęn pęranę dišĕpuit e atī, e
θošin, *se* Vendi ăšt i škretę, eðe koha taštĭ kā
kaľumun; ľišŏ ġindien me vŏitun ndępęr katun-
16 det pęr me bľemun haeya pęr vetvehten. Por Ie-

sui iu θa, S' kān nevōi me vŏitun; ipni yu atŭ-
17 neve me hangrun. Eðe ată i θōn, S' kena kętŭ
18 vetš pesę bukę, eðe dų pešk. Eðe ai θa, Bini
mue atŏ kętŭ.
19 Eðe urðęnōi ģindien me ndĕitun pęrmbi barnat,
eðe mūr pesę bukęt, e dų peškit, eðe tšōi sųtę
pęrpietę ndę kiel, e bekōi: eðe, mbassi i θeu, iu
20 ða bukęt dišĕpuivet, eðe dišĕpuit ģindies. Eðe
hangręn tę ģiθę, e ungĩn, eðe ngritęn tepęritsęn e
21 tšŏpavet, dųmbęðetę koša plot. Eðe ată ki han-
gręn išin afęr pesę mĩ buŕa, vetš gravet, e tšŭna-
vet voģiľ.
22 Eðe Iesui pęrńiherę ngūti dišĕpuit e vet me
hĩmun ndę ľundęr, e me škumun pęrtei mă pęr-
23 para se ai, deri să tę ľišōi ģindien. Eðe si ľi-
šōi ģindien, hųpi ndę maľ vetš-anę pęr me uľu-
tun: eðe si ungrŭs, ište vetęm atiĕ.
24 Eðe ľundra taštĭ ište ndę miedĭs tę detit, tue
25 upęrpiekun prei vaľęš: sepsĕ era ište kundęr. Eðe
mbę tę kătęrtęn rŭitien e natęs Iesui vŏiti tuk ată,
26 tue etsun pęrmbi dēt. Eðe dišĕpuit, kur pān atę
tue etsun pęrmbi dēt, utrazūn, e θošin, Se ăšt
27 hīe; eðe prei frikęs bęrtitęn. Por Iesui pęrńiherę
iu foľi, tue θanun, Kini zemęr; un yam; mos ufri-
28 koni. Eðe Pietri upęrģĕk, e i θa, Zot, ndę yē ti,
29 urðęnŏ-mę me arðun tu ti mbi ūinat. Eðe ai θa,
Eya. Eðe Pietri sdrųpi prei ľundręs, e etsi mbi
30 ūinat, pęr me arðun tu Iesui. Por kur pā eręn tę

fortę, ufrikue; eðe si filōi me užutun, bęrtiti, tue
31 θanun, Zot, mę pęštŏ. Eðe Iesui pęrńiherę štrini
doręn, e e kapi, eðe i θōt, O besę-păk, mbę tšę se
32 kē me dū mendeš? Eðe ată si hĩn ndę ľundęr, pu-
33 šōi era. Eðe ată ki išin ndę ľundęr erðęn, eðe e
aðurūn, tue θanun, Pęr tę vęrtĕt yē i Biri Perndisę.
34 Eðe si škūn pęrtei, erðęn ndę ðēt Genisaret.
35 Eðe nierzit e atī vendi kur e ngoftęn, dęrgūn ndę-
pęr ǵiθę atę nahīe, eðe i prūn ǵiθę ată ki kišin
36 keķ. Eðe i ľutešin, vetš me prekun skundilin e
petkut atī: eðe sā *vetę* e prekęn ušendošęn.

KAPTINA XV.

1 Atęhere vĩn tu Iesui škrŭisit, eðe Fariseit prei
2 Ǵerusalemit, e i θōn, Pse dišĕpuit etū kapęrtsēin
fiaľęn ki kān ľanun pľeķt? sepsĕ s' ľāin durę e
3 veta kur hān bukę. Por ai upęrǵĕķ, e iu θa, Pse
eðe yu kapęrtseni porosĩn' e Perndisę pęr fiaľęn
4 ki keni ľanun yu? Sepsĕ Perndia porositi, tue
θanun, "Nderŏ tęt-āt, eðe tęt-amę:" eðe, "Ai ki
fľet keķ pęr tę i atin, a pęr t' amęn ľetę vritet."
5 Por yu θoni, *se* kuš t' i θōt tę i atit, a s'amęs, se
tš' do tę mirę ki tę šofiš prei meye *ăšt* ðumętī,
miăft, eðe mundet mos me nderumun tę i atin e
6 vet, a t' amęn e vet. Eðe šprazęt porosĩn' e Pern-
7 dise pęr fiaľęn ki keni ľanun yu. Ipokritna, mirę
8 profetizōi Isaia pęr yu, tue θanun, "Kŭi pŏpuli

mę afrohet me goyęn e vet, *eðe* mę nderŏn me buzęt; por zemra atŭneve ăšt ľark prei meye.
9 Eðe kot mę nderōin, tue męsumun męsime *ki yăn* porosia nierziš."
10 Eðe si *θ*iři ģindien, iu *θ*a, Ndęģoni, eðe miřni
11 vešt: Tš' ka hĭn ndę goyę nuk pęrľūn nierin; por tš' ka deľ prei goyęs, kęyŏ pęrľūn nierin.
12 Atęhere uafrūn dišĕpuit e atī, e i *θ*ăn, A e di se Fariseit, kur ndęģūn kętę fiaľę, uškandaľizūn?
13 Eðe ai upęrģĕk, e *θ*a, Tš' do bimę ki s'e kā mbi-
14 elun Ati em kieluri, kā me uškuľun. Ľĕni ată: *se* yăn tę verbęt ki iu thiekin uðęn tę vĕrbnavet. Eðe i vĕrbęti ndę i thiēkt uðęn tę vĕrbętit, tę dų kăn me ranun ndę gropę.
15 Eðe Pietri upęrģĕk, e i *θ*a, Diftona kętę para-
16 bul, Eðe Iesui *θ*a, Eðe por pa mend yeni yu?
17 Eðe nuk po meřni vešt, se tš' do ģā ki hĭn ndę goyę sdrųp ndę barkut, eðe šprazet mbę tę dăľu-
18 nit? Por ată ki daľin prei goyęs daľin prei zem-
19 ręs; eðe kętŏ pęrľūin nierin. Sepsĕ prei zemręs daľin mendime tę kękia, vrasa, kurvęnia, ndųnę-
20 sia, tę viĕðuna, dešmi-řena, bestemmia: kętŏ yăn ată ki pęrľūin nierin: por me hangrun me durę tę paľame nuk pęrľūn nierin.
21 Eðe Iesui dūľ prei andei, e iku ndę anę tę Ti-
22 ros, e tę Sidonęs. Eðe ke, ńī grue Kananeye dūľ prei atųne sinureš, e i bętiste, tue *θ*anun, Kī mišerīr pęr mue, Zot, i biri Davidit; *se* eme-bī mun-

23 dohet keḱ prei dialit. Por ai nuk i upęrǵëḱ asāi
ndońī fiaḷę. Eðe dišëpuit e atī i erðęn pęranę, e
i ḷŭtešin, tue θanun, Lišoye atę, sepsë bęrtët
24 mbrapa neš. Por ai upęrǵëḱ, e θa, Nuk udęrgūš
ǵeti, vetš mbę ðendt e hŭpuna tę štępisę Israelit.
25 Mbasandăi ayŏ erði, eðe e aðuronte, tue θanun,
26 Zot, ndimŏ-mę. Por ai upęrǵëḱ, e θa, Nuk ăšt
mirę me maŕun *nieri* bukęn e dieĺmvet, e me
27 iua heðun kęḷušvet ḱenvet. Eðe ayŏ θa, Po, Zot:
por eðe kęḷŭšt e ḱenvet hān prei dromtsaš ḱi
28 bīen prei truezęs tę zotnavet vet. Atęhere Ie-
sui upęrǵëḱ, e i θa, O grue, besa yote ăšt e ma-
ðe: ubāft mbę tŭi si datš. Eðe e bia asāi ušęn-
dŏš tšę mb̆ atę herę.
29 Eðe Iesui sdrŭpi prei andei, e erði pęranę de-
tit Galilesę; eðe hŭpi ndę maḷ, e ŕinte atiĕ.
30 Eðe erðęn tuk ai šumę ǵindie, ḱi kišin me
vehte tę tšaḷę, tę verbęt, šurða, dorę-tsunga, eðe
šumę tę tierę, eðe i hoðęn pęranę kamvet Iesuit;
31 eðe *ai* i šęndoši: kaḱi sā umęrekulūn ǵindia, kur
pān šurða tue foḷun, dorę-tsunga šęndošun, tę
tsaḷę tue etsun, eðe tę verbęt tue pamun: eðe
ḷafdūn Perndinę e Israelit.
32 Atęhere Iesui θiŕi pęranę dišëpuit e vet, e θa,
Mę ðimet ǵindia, sepsë kān trī ditt taštī ḱi mbe-
sin pęranę meye, e s'kān se tš' ka me hangrun:
eðe s'due me i ḷišumun pa hangrun, se mos ḷo-
33 ðen mb̆ uðę. Eðe dišëpuit e atī i θōn, Ku na

ǵinden *kętŭ* ndę škretī kaḱi bukę, sā tę ngī̆het
34 kaḱi ǵindie? Eðe Iesui iu θōt, Sā bukę keni?
35 Eðe ată θān, Štatę, eðe pak peśḱ tę voǵiḷ. Eðe
36 *ai* urðęnōi ǵindien me uuḷun pęr ðē. Eðe si
mūr štatę bukęt, eðe peśḱit, ufāḷ ndērs, e-
ðe i θeu, eðe iua ða dišępuivet vet, eðe dišępu-
37 it ǵindies. Eðe hangręn tę ǵiθę, e ungī̆n: eðe
ngritęn tepęritsęn e tsŏpavet, štatę športa pḷot.
38 Eðe ată ḱi hangręn išin katęr mī̆ buta, vetš gra-
vet, e tšŭnavet voǵiḷ.
39 Eðe si ḷišōi ǵindien, hī̆ni ndę ḷundęr, eðe er-
ði ndę sinuret Magdala.

KAPTINA XVI.

1 Eðe erðęn pęranę Fariseit, e Saddukeit, eðe
tue tendumun atę ḷụpšin me iu diftumun šĕi
2 prei ḱielit. Por ai upęrǵĕḱ, e iu θa, Kur bā-
het mrămie, θoni *se kā me ubamun* Kōh' e mirę:
3 sepsĕ ḱieli ăšt i kuḱ. Eðe ndę męnǵĕs, *se* Sot
kā me ubamun dimęn: sepsĕ ḱieli ăšt i kuḱ, e
i vranęt. Ipokritna, faḱen e ḱielit dini me e
4 nǵoftun; por šĕyat e kŏhęvet nuk mŭndeni? Bres
i keḱ, eðe kurvār ḷụpęn šĕi; eðe šĕi s'kā me
i uðanun, pęrvetš šĕit profetit Ionait. Eðe i ḷa,
e iku.
5 Eðe dišępuit e atī si erðęn pęrtei, haṙūn me ma-
6 ṙun bukę. Eðe Iesui iu θa, Šiḱoni, eðe kini

7 kuidës prei brumit Farisevet, e Saddukevet. Eðe
ată mendõhešin me vetvehten, tue θanun, Se nuk
8 murẹm bukẹ. Eðe Iesui si e mūr vešt, iu θa, Tš'
ka mendõheni me vetvehten, o besẹ-pakẹ, se nuk
9 murẹt bukẹ? Eðe s'po meṙni vešt, as nuk kui-
toni pesẹ bukẹt e pesẹ mī̃vet, eðe sā tsopa
10 murẹt? As štatẹ bukẹt e katẹr mī̃vet, eðe sā
11 športa murẹt? Si nuk meṙni vešt se nuk yu θāš
pẹr bukẹ, me pasun kuidës prei brumit Farise-
12 vet, e Saddukevet? Atẹhere e murẹn vešt se
nuk θa me pasun kuidës prei brumit bukẹs, por
prei mẹsimit Farisevet, e Saddukevet.
13 Eðe Iesui, kur erðí mb̃ anat e Kesarisẹ Filip-
pit, pụveste dišẽpuit e vet, tue θanun, Tsili θõn
14 nierzit se yam un i biri nierit? Eðe ată θ̃ān,
Disa θõn Gionni Pagẹzimtari: eðe tẹ tierẹ Elia;
15 eðe tẹ tierẹ Ieremia, a ńi prei profetnaš. Iu θõt,
16 Por yu Tsili θoni se yam un? Eðe Simon Pie-
tri upẹrǵẽḱ, e θa, Ti yẽ Krišti, i Biri Perndisẹ
17 ǵalẹ. Eðe Iesui upẹrǵẽḱ, e i θa, I ľumun yẽ ti,
Simon bar Iona [i biri Ionait]: sepsẽ miš, eðe
ǵak nuk ta sbuľõi tụi *kẹtẹ*, por em-Āt ḱi ăšt ndẹ
18 ḱilt. Eðe un po tẹ θom, Se ti yẽ Pietr [škam
guri], eðe pẹrmbi kẹtẹ škam *guri* kam me ko-
ditun kišẹn teme; eðe dụrẹt e feṙit s'kān me pa-
19 sun fuḱī kundẹr asāi. Eðe kam me tẹ ðanun
tšiľsat e mpretẹnisẹ ḱilvet: eðe tš' ka tẹ ľiðiš mbi
ðẽt, kā me kenun ľiðun ndẹ ḱilt: eðe tš' ka tẹ

sgiðiš mbi ðēt, kā me kenun sgiðun ndę ǩilt.
20 Atęhere porositi dišępuit e vet mos me i θanun
kurkūit se ai ăšt Iesu Krišti.
21 Tšę mb̆ atę herę Iesui filōi me iu diftumun di-
šępuivet vet se duhet me vŏitun ndę Ǵerusalem,
eðe me hiekun šumę prei pľeǩš, e *prei* krụe-
priftnaš, e *prei* škrŭisaš, eðe me uvramun, e-
22 ðe tę tretęn ditę me unǵalun. Atęhere Pietri
e mūr pęranę vehtes *mbęńianę*, e filōi me e
tšartumun, tue θanun, Ľetę ðimet vetvĕhteya,
23 Zot: mos ubā̆ft kęyŏ tu ti. Por ai ukęθụe, e
i θa Pietrit, Ško mbrapa meye, Satana: škan-
dul mę yē: sepsĕ s'kē ndęr mend punęt e Pern-
disę, por punęt e nierzvet.
24 Atęhere Iesui iu θa dišępuivet vet, Ndę dāšt
kuši me arðun mbrapa meye, ľetę mohōi vet-
vehten, eðe ľetę ngrēi krụkin e vet, eðe ľe-
25 tę vī̆ mbas meye. Sepsĕ ai ǩi tę dēt me pę-
štumun yetęn e vet, kā me e bieŕun: eðe ai ǩi
tę bieŕi yetęn e vet pęr punę teme, kā me e ǵe-
26 tun. Sepsĕ tš' tę mirę i bā̆het nierit, ndę fitōft
ǵiθę botęn, e tę bieŕi špirtin e vet? a tš' farę
ǵā̆ye kā me ðanun nieri pęr me ndęŕumun špir-
27 tin e vet? Sepsĕ kā pęr me arðun i biri nierit
ndę ľaft tę i Atit vet baškę me ĕnǵuit e vet; e-
ðe atęhere kā me ia pagumun ǵiθę se ısilit mbas
28 punęs atī. Pęr tę vęrtĕt po yu θom, Se yā̆n disa
prei atŭneve ǩi rīn kętŭ, ǩi s'kā̆n me hangrun

dekę [s̓ kā̃n me dekun], deri sā tę šofin tę birin
e nierit tue arδun ndę mpretęnī tę vet.

KAPTINA XVII.

1 Eδe mbas ǵaštę dittš Iesui meṙ me vehte Pie-
trin, eδe Iakobin, eδe Ǵionnin tę vęlān e atī, eδe
2 i hu̯pęn mbę ńi maľ tę naľtę vetš mbęńianę; eδe
ndęṙōi fu̯tu̯ręn pęrpara atŭ̯neve, eδe fáḱeya e atī
šęndriti porsi dili, eδe petkat e atī ubā̃n tę bar-
3 δa porsi drita. Eδe, ḱe, iu udukęn Moiseu, e-
4 δe Elia, tue foľun baškę me atę. Atęhere Pie-
tri upęrǵěḱ, e i θa Iesuit, Zot, ā̃št mirę me ke-
nun *na* kętŭ: ndę datš, ľetę bā̃im kętŭ trī ten-
da; ńī pęr tū̯i, e ńī pęr Moisenę, e ńī pęr Elinę.
5 Eδe ai por tue foľun, ḱe, ńī rē e šęndrĭtšęme
i mbuľōi: eδe ḱe ńi zā̃ prei resę θošte, Kŭ̯i ā̃št
biri em i dăštuni, ḱi pęľḱeva mb̓ atę; ndęǵoni atī.
6 Eδe dišěpuit, kur ndęǵūn, rān pęrmbŭ̯s, eδe u-
7 frikūn fort. Por Iesui erδi pęranę, e i kapi, eδe
8 θa, Tšŏheni, e mos ufrikoni. Eδe ată kur tšūn
sū̯ť e vet, s̓ pān kurkěnd, vetš Iesūn vetęm.
9 Eδe ată tue sdru̯pun prei maľit, Iesui i por-
positi, tue θanun, Mos i θoni kurkūit se tš' ka ke-
ni pamun, deri sā tę nǵalet prei sę děkuniš i biri
10 nierit. Eδe dišěpuit e atī e pu̯vetęn, tue θanun,
Pse θōn škrŭisit prā, se duhet me arδun mā̃ pęr-
11 para Elia? Eδe Iesui upęrǵěḱ, e iu θa, Elia viěn

mã pẹrpara, eðe kā me vumun mbẹ vend ǵiθẹ
12 *punẹt.* Por *un* po yu θom, Se Elia erði taštĭ,
eðe s' e nǵoftẹn, por i bãn tš' ka deštẹn. Kẹštŭ
eðe i biri nierit kā me hiekun prei atŭneve.
13 Atẹhere dišĕpuit e murẹn vešt, se iu θa pẹr
Ǵionnin Pagẹzimtarin.
14 Eðe ată kur erðẹn tu ǵindia, i erði pẹranẹ *ńi*
15 nieri, e i rā ndẹ ǵŭi, tue θanun, Zot, kĭ mišerīr pẹr tem-bīr: sepsĕ e zen ľẹngata tokẹs pẹr
hanẹ, eðe hiĕk kek: sepsĕ šumẹ herẹ bīe ndẹ
16 ziărm, eðe šumẹ herẹ ndẹ ūi. Eðe e pruna tu
dišĕpuit etū, por nuk muftẹn me e šẹndošun.
17 Eðe Iesui upẹrǵĕk, e θa, o Bres i pabesẹ, eðe i štrẽmbẹt, deri kurẹ kam me kenun baškẹ
me yu? deri kurẹ kam me yu durumun? bini
18 mue atẹ kẹtŭ. Eðe Iesui e tšartōi; eðe diali
dūľ prei atī: eðe tšuni ušẹndŏš tšẹ mb atẹ herẹ.
19 Atẹhere dišĕpuit erðẹn pẹranẹ Iesuit vetš-anẹ,
20 e θãn, Pse nuk muftẹm na me e ndsieťun? Eðe
Iesui iu θa, Pẹr pabesẹninẹ tūi: sepsĕ pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom, Se ndẹ patši besẹ sā ńī kokẹr
senapi, keni me i θanun kẹtī maľi, Sdrụp prei
kẹndụi *e ško* atiĕ; eðe kā me sdrụpun; eðe s' kā
me kenun ǵã ki tẹ mos mŭndeni yu mos me e
21 bamun. Eðe kụi farẹ komi nuk deľ *tietẹr-ndrụše,*
vetš me tẹ ľutun, e me nǵinim.
22 Eðe ată kur išin tue usielun ŧeθ ndẹ Galilē,
Iesui iu θa, i biri nierit kā pẹr me uðanun ndẹr

23 durę tę nierzvet: eðe kãn me e vramun, eðe tę
tretęn ditę kā me unǵalun. Eðe ată uiðęnūn fort.
24 Eðe ată kur erðęn ndę Kapernaum, erðęn pęr-
anę Pietrit ată ki maŕin *pagę* dụdrehemat, eðe
25 i θãn, Nuk pagūn dụdrehemat mieštri tūi? *Ai*
θōt, Po. Eðe kur hĩni ndę štępī, e męrĩn Iesui,
tue θanun, Si tę duket Simon? prei kūit maŕin
paga, a tę ðana mpretęniat e ðeut? prei tę bi-
26 vet vet, a prei tę hūiš? Pietri i θōt, Prei tę hūiš.
27 Iesui i θa, Val bit yãn tę deľirun. Por pęr mos
me škandaľizumun ată, ško ndę dēt, e hiθ ńi
grep, eðe ngre peškun e parę ki tę daľi; eðe si
t i tšiľiš goyęn, kē me ǵetun ńi stater [monetę]:
meŕe, e nĕpuya pęr mue, eðe pęr tụi.

KAPTINA XVIII.

1 Nď atę herę erðęn dišĕpuit tu Iesui, e
i θošin, Val tsili ãšt mã i maθ ndę mpretęnī tę
2 kilvet? Eðe Iesui θiŕi pęranę vehtes ńi tšun tę
3 vogęľ, eðe e kindrōi ndę miediš t atụneve, e θa,
Pęr tę vęrtĕt po yu θom, Ndę mos ukęθefši, e
tę bãheni porsi tšunat e vǫ́giľ, s keni me hĩmun
4 ndę mpretęnī tę kilvet. Kuš tę pęrvūi prā vet-
vehten porsi kụi tšun i vogęľ, kụi ãšt mã i maθ
5 ndę mpretęnī tę kilvet. Eðe kuš tę presi ńi kę-
si tšuni tę vogęľ mb emęn tem, kā pritun mue.
6 Por kuš tę škandaľizōi ńi prei kęsiš tę vŏǵiľiš ki

mę besōin, ăšt mirę pęr atę me uvarun ńi gūr
mulĩni mbę ǩafę t' atī, eðe me užụtun ndę fund
tę detit.
7 Miĕr mbę botęn pęr škănduit! sepsĕ ăšt ne-
vōi me arðun škănduit; por miĕr atī nierit, ǩi
8 viĕn škănduli prei atī! Eðe ndę tę škandaľi-
zōft dora yote, a kama yote, prēi, eðe hiði prei te-
ye: mã̄ mirę ăšt pęr tụ̄i me hĩmun ndę yetę i tša-
ľę, a dorę-tsŭnk, se tue pasun dụ̄ durę, a dụ̄ kamę,
9 me uheðun ndę ziăŕm tę pasosun. Eðe ndę
tę škandaľizōft sụni ụt, ndsire, eðe hiðe prei teye:
mã̄ mirę ăšt pęr tụ̄i me hĩmun ndę yetę me ńi
sụ̄ tę vetęm, se tue pasun dụ sụna, me uheðun
ndę dšeheněm tę ziaŕmit.
10 Šiǩoni mos bani mbę asǵã̄ ńi prei kęsĭš tę vŏ-
ǵiľiš: sepsĕ po yu θom, Se ĕnǵuit e atụ̆neve ndę
ǩilt šofin ǵiθęńĭ faǩen e tim-ĕt ǩi ăšt ndę ǩilt.
11 Sepsĕ i biri nierit erði me pęštumun tę hŭpunin.
12 Tš' ka yu duket? ndę pāst ńi nieri ńi ǩind ðend,
eðe me hupun ńi prei atụ̆neve, nuk ľen tę na-
ndęðetę e nandęt, e vete ndępęr maľet me kęr-
13 kumun tę hŭpunin? Eðe ndę e ǵēt, pęr tę vęr-
tĕt po yu θom, se gęzohet mã̄ tepęr pęr atę, se
14 pęr nandęðetę e nandęt ǩi s' kān hupun. Kęštŭ
nuk ăšt e daštun pęrpara Atit tūi ǩi ăšt ndę ǩilt,
me hupun ńi prei kęsĭš tę vŏǵiľiš.
15 Eðe ndę tę bāft făi ụt-vęlā, ško, eðe tšartoye
ndęrmiĕt teye, eðe atī vetęm: ndę tę ndęǵōft, e

16 fitove tṳt-vẹlā: por ndẹ mos tẹ ndẹǵōft, meṙ ba-
škẹ me vehte eδe ńi, a dṳ *vetẹ*, pẹr me "ḱin-
drumun tš' do fiaľẹ ndẹ goyẹ dṳ, a tre dešmi-
17 tarve." Eδe ndẹ mos iu ndẹǵōft atṳ̆neve, θuye
ndẹ kišẹ: eδe ndẹ mos i ndẹǵōft eδe kišẹs, *atẹhe-
re ai* ľetẹ yēt tu ti porsi ǵentiľi, eδe pubĺikanī.
18 Pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom, Tš' ka tẹ ľĭδẹni mbi
δēt, kā̃n me kenun ľiδun ndẹ ḱiel: eδe tš' ka tẹ
sgĭδẹni mbi δēt, kā̃n me kenun sgiδun ndẹ ḱiel.
19 Pẹrsẹrī po yu θom, Se ndẹ ḱofšin mbi δēt dṳ
vetẹ prei yuš me ńī fiaľẹ, pẹr tš' do farẹ ǵā̃ye ḱi
tẹ ľṳpin, kā me iu ubamun prei tim-ĕt ḱi ā̃št ndẹ
20 ḱilt. Sepsĕ ku tẹ yēn dṳ, a tre *vetẹ* mbẹľeδun
mb̓ emẹn tem, atiĕ yam *eδe un* ndẹ miedĭs ť a-
tṳ̆neve.
21 Atẹhere i erδi pẹranẹ Pietri, e θa, Zot, ndẹ
mẹ bā̃ft fāi em-vẹlā, sā herẹ doť ia ndiĕi? deri
22 mbẹ štatẹ herẹ? Iesui i θōt, Nuk tẹ θom, Deri
mbẹ štatẹ herẹ, por, Deri mbẹ štatẹ herẹ ka šta-
23 tẹδetẹ. Pẹrandăi mpretẹnia e ḱilvet upẹrǵăit me
ńi nieri mpret, ḱi dešti me vumun rē hesāp me
24 šẹrbẹtorẹt e vet. Eδe kur filōi me vumun rē
hesāp, i pruni ńi bordšẹľi ḱi i kište bordš δetẹ mī̃
25 taľenta. Eδe mbassi s' kište me ia ľamun, i zoti
atī urδẹnōi me ušitun ai, eδe grŭeya atī, eδe
tẹ bit, eδe ǵiθẹ se tš' ka kište, eδe me uľamun
26 *bordši*. Šẹrbẹtori prā i rā ndẹr kamẹ, e i ľŭtei,
tue θanun, Zot, bā̃hu zemẹr-ǵā̃nẹ mbẹ mue, e-

27 ðe kam me ẗ i ľamun tę ǵiθa. Eðe tę zotit si i u-
28 ðïmt ai šęrbętori, e ľišōi, eðe ia ľa bordšin. Por
ai šęrbętori si dūľ, ǵeti ńi prei šęrbętorvet šok-
vet vet, ḱi i kište bordš ńi ḱind dinarę: eðe si e
zūni, e kapte pęr fųti, tue θanun, Mę ľāi tš' bordš
29 mę kē. *Atęhere* prā šęrbętori šoḱi vet i rā ndęr
kamę, e i ľŭtei, tue θanun, Băhu zemęr-ǵānę mbę
30 mue, eðe tę ǵiθa kam me ẗ i ľamun. Eðe ai
nuk donte, por škōi, eðe e vūni ndę haps, deri
31 sā ẗ i ľāi bordšin. Eðe šęrbętorę̈t šokęt e atī kur
pān se tš' ka ubā̆, uiðęnūn fort: eðe erðęn, e i
32 diftūn tę zotit vet ǵiθę se tš' kā ubā̆. Atęhere
i zoti atī e θiri mbas vehtes, e i θa, Šęrbętōr i
33 keḱ, ǵiθę atę bordš ta ľāš, sepsĕ m' uľute: nuk
dŭhei eðe ti ta ndiẽiše šęrbętorin šoḱin tand, si-
34 kurse tę ndieva eðe un? Eðe i zoti atī uzemę-
rue, eðe e ða ndęr durę ẗ atŭneve ḱi mundōin,
35 deri sā tę ľāi ǵiθę bordšin ḱi i kište. Kęštŭ eðe
em-Āt ḱieluri kā me yua bamun, ndę mos ia
faľši me ǵiθę zemrat tuya ǵiθęsetsili tę vęlāit
vet fayet e atŭneve.

KAPTINA XIX. XX.

1 Eðe Iesui kur marōi kętŏ fiaľę, ungrĭt prei
Galilesę, eðe erði ndę sinuret e Ǵiudesę, pęrtëi
2 Ǵiordanit. Eðe e mūr mbrapa šumę ǵindie;
eðe *ai* i šęndoši atiẽ.

3 Eðe erðẹn tuk ai Fariseit, tue tendumun atẹ,
e tue θanun, Ndẹ ăšt e uðẹs mbẹ nierin me ľi-
4 šumun gruen e vet pẹr tš' do škăik? Eðe ai u-
pẹrǵĕk, e iu θa, S' keni kẹndumun, se ai ki ba-
ni *ată* tšẹ ndẹ krụe tẹ heres maškul eðe femẹn
5 i bani? Eðe θa, "Nieri kā me ľanun tẹ i
atin, eðe t' amẹn pẹr kẹtẹ punẹ, eðe kā me u-
nǵitun mbas grues vet: eðe tẹ dụ kẽn me ke-
6 nun ńi miš?" Kaki sā nuk yẽn mẽ dụ, por ńi
miš. Atẹ prā ki Perndia e bani parẹ, nieri ľe-
tẹ mos e dāi.
7 I θōn, Pse prā Moiseu kā porositun me ðanun
8 ľetẹr sẹ dămie, eðe me e ľišumun? Iu θōt, Se-
psĕ Moiseu yua ľa me ľišumun gratẹ tuya pẹr
zemẹr-ăšpẹrẹn tūi: por ndẹ krụe tẹ heres s' kā ke-
9 nun kẹštŭ. Eðe po yu θom, Se ai ki tẹ ľišōi
gruen e vet, pẹrvĕtš punẹ kurvẹnie, eðe tẹ mar-
tohet me tietẹr, kurvẹnŏn: eðe ai ki tẹ martohet
me grue tẹ ľišume, kurvẹnŏn.
10 Dišĕpuit e atī i θōn, Ndẹ kōft kẹštŭ pūn' e nie-
11 rit me gruen, nuk ăšt mirẹ me umartumun. Por
ai iu θōt, Nuk munden tẹ ǵiθẹ me pritun kẹtẹ
12 fiaľẹ, por ată, ki ăšt ðanun mb ată. Sepsĕ yẽn
tẹ treðun, ki kẽn ľemun kẹštŭ prei barkut s' a-
mẹs: eðe yẽn tẹ treðun, ki utroðẹn prei nierziš:
eðe yẽn tẹ treðun, ki troðẹn vetvehten pẹr mpre-
tẹnīn' e kilvet. Ai ki mundet me pritun *kẹtẹ*,
ľeta presi.

13 Atẹhere i prũn disa tšuna tẹ voǵiľ me vu-
mun duręt pẹrmbi ată, eðe me i urumun: eðe
14 dišẽpuit i tšartũn. Por Iesui θa, Ĺĩni tšunat e
voǵiľ, eðe mos i ndaľni me arðun tuk un: sepsẽ
15 mpretẹnia e ḱilvet ẵšt pẹr kẹsiš. Eðe si vũni
duręt pẹrmbi ată, iku prei andẽi.
16 Eðe, ḱe, i erði pẹranẹ́ ńi *nieri*, e i θa, Miešter
i mirẹ, tš' ka tẹ mirẹ tẹ bẵi pẹr me pasun yetẹ
17 tẹ pasõsẹme? Eðe ai i θa, Tš' mẹ θue i mirẹ?
Kurkuši s' ẵšt i mirẹ, pẹrvẽtš ńi Perndie. Por
18 ndẹ datš me hĩmun ndẹ yetẹ, rui porosiat. I θõt,
Tsilat? Eðe Iesui i θa, kętõ, "Mos vrasiš: Mos
kurvẹnoiš: Mos vieðiš: Mos apiš dešmī mbẹ rẽ-
19 nẹ: Nderõ tẹt-āt, e tẹť amẹ." eðe, "Tẹ dũš fẹ-
20 ḱinẹ tand porsi vehten tande." Diaľoši i θõt,
Kętõ tẹ ǵiθa i kam rũitun tšẹ mbẹ tẹ ritẹ tem:
21 *por* tš' ka mẹ mungõn mã̃? Iesui i θa, Ndẹ datš
me ubamun i kulutẹ, ško, e šit ǵã̃nẹ tande, e nẽ-
piua tẹ võrfnavet, eðe kẽ me pasun tezũr ndẹ
22 ḱiel: eðe eya, e mẹ meŕ mbrapa. Por diaľoši kur
ndẹǵõi kętẹ fiaľẹ, iku iðẹnušẹm: sepsẽ kište ǵã̃
šumẹ.
23 Eðe Iesui iu θa dišẽpuivet vet, Pẹr tẹ vẹr-
tẽt po yu θom, Se i păsuni kā me hĩmun me tẹ
24 vẹštirẹ ndẹ mpretẹnī tẹ ḱilvet. Eðe pẹrsẹrī po
yu θom, *se* Mã̃ kolăi ẵšt me škumun kamila
ndẹpẹr birẹ tẹ ǵụľpanẹs, se i păsuni me hĩmun
25 ndẹ mpretẹnī tẹ Perndisẹ. Eðe dišẽpuit e atī

kur ndęģūn, habĭtešin fort, e θošin, Val tsili
26 mundet me ušeľbumun? Por Iesui i vũni rē, e
iu θa, Pęranę nierziš kęyŏ ăšt *punę* ḱi s' mun-
det; por pęranę Perndisę tę ģiθa munden *me u-*
bamun.
27 Atęhere Pietri upęrģėḱ, e i θa, Ḱe, na lām
tę ģiθa, eðe tę murę̄m mbrapa; val tš' ka kā me
28 kenun mbę nē? Eðe Iesui iu θa, Pęr tę vęr-
tĕt po yu θom, Se yu ḱi mę muręt mbrapa, ndę
kriesę tę rē kur tę rī i biri nierit mbę škam tę
ľaftit vet, keni me ndĕitun eðe yu mbę dụmbę-
ðetę šḱeme, tue ģukumun dụmbęðetę farat e I-
29 sraelit. Eðe kuždŏ ḱi ľa štępia, a vęlazęn, a mo-
tra, a at, a nanę, a grue, a dieĺm, a ara, pęr pu-
nę tę emnit tem, kā me i maŕun pęr ńī ńi ḱind,
30 eðe kā me trašigumun yetęn e pasŏsęme. Por
šumę tę parę kān me kenun tę mbrapęm, eðe tę
mbrapmit tę parę.
1 KAP. XX. Sepsĕ mpretęnia e ḱilvet pęrģān
me ńi nieri zot-štępie, i tsili dūľ hĕiret ndę męn-
2 ģĕs me zanun punętorę pęr vēštin e vet. Eðe
si bani fiaľę me punętoręt ka ńi dinār ndę ditęt,
3 i dęrgōi ndę vēst tę vet. Mbasandăi si dūľ mbę
trī orę [sahăt], pā tę tierę tue ndĕitun papunę ndę
4 bľem, iu θa eðe atụ̄neve; Škoni eðe yu ndę vēšt,
eðe kam me yu ðanun tš' ka tę yēt me uðę. Eðe
5 ată škūn. Pęrsęrī dūľ mbę ģaštę, eðe mbę nandę
6 orę, eðe bani aštŭ. Eðe si dūľ mbę ńimbęðetę

orę, ǵeti tę tierę tue ndĕitun papunę, iu θōt eðe
atŭneve, Pse keni ndĕitun kętŭ ǵiθę diten pa-
7 punę? I θōn, Sepsĕ kurkŭš s'na kā zanun. Iu
θōt, Škoni eðe yu ndę vĕšt, eðe keni me maŕun
8 tš' ka tę yēt me uðę. Eðe si ungrŭs, i zoti
vĕštit i θōt veǩiľit vet, θīr punętorę, eðe ľāiu
ŕogęn, tue zān̄un filę prei sę mbrapmiš deri mbę
9 tę parę. Eðe erðęn ată *ki išin zanun* ndę ńimbę-
10 ðetę orę, e murę̄n ka ńi dinār. Eðe kur erðęn tę
parę, kuitūn se kān̄ me maŕun mā̄ šumę: por eðe
11 ată murę̄n ka ńi dinār. Eðe si murę̄n, murmu-
12 rūn kundęr tę zotit štępisę, tue θanun, Se kętă tę
mbrapmit bān̄ ńī orę, eðe i bane sińiń̄ me nē ǩi
13 bartęm tę randęn e ditęs, eðe vapę̄n. Por ai u-
pęrǵĕǩ, e i θa ńianit prei atŭneve, Mik, nuk tę
bān̄i keǩ; nuk bane fiaľę me mue ka ńi dinār?
14 Meŕ tandin, eðe ik: eðe kam me i ðanun kętī
15 tę mbrapmit sikurse eðe tūi. Apor s'mundem
un me bamun tš' ka tę demi ndę ǵā̄ teme?
apor sųni ųt ăšt i keǩ, sepsĕ un yam i mirę?
16 Kęštŭ kān̄ me kenun tę mbrapmit tę parę, e-
ðe tę parę̄t tę mbrapęm: sepsĕ šumę *vetę* yān̄
tę θiŕun, por pak tę sǵeðun.

17 Eðe Iesui tue hųpun ndę Ǵerusalem, mūr
me vehte dųmbęðetę dišĕpuit mbęńianę mb̄ u-
18 ðę, eðe iu θa: Ǩe, po hųpim ndę Ǵerusalem,
eðe i biri nierit ka me uðanun ndęr durę tę krųe-

prĭftnavet, eðe tę škrŭisavet: eðe kān me e ġu-
19 kumun pęr dekę: eðe kān me e ðanun ndęr
durę tę kŏmnavet pęr me e ǩešun, e me e ŗa-
fun ndę feľăk, e me e kruǩęzumun: eðe tę tre-
tęn ditę kā me unġalun.
20 Atęhere i erði pęranę e ama tę bivet Zebe-
deut baškę me tę bit e vet, tue aðurumun, e tue
21 ľųpun ńī ġā prei atī. Eðe ai i θa, Tš' ka do? *Ayŏ*
i θōt, θui me ndĕitun kętă tę dų bit emī, ńi prei
sę diaθtęs tande, eðe ńi prei sę ŗęmaktęs, ndę
22 mpretęnī tande. Por Iesui upęrġĕǩ, e θa, Nuk
dini se tš' ka ľųpni: mŭndeni me pimun potirin ǩi
kam me pimun un, eðe me upagęzumun me pagę-
zimin ǩi kam me upagęzumun un? *Ată* i θōn,
23 Mŭndena. Eðe *ai* iu θōt, Potirin tem keni me
e pimun, eðe me pagęzimin ǩi pagęzohem un, ke-
ni me upagęzumun: por me ndĕitun prei sę diaθ-
tęs teme, eðe prei sę ŗęmaktęs teme, nuk ăšt
puna eme me e ðanun, por *kā me uðanun atŭne-*
ve ǩi ăšt bamun gati pęr ată prei tim-ĕt.
24 Eðe tę ðetęt kur ndęġūn, uzemęrūn pęr *ată*
25 dų vęlaznit. Por Iesui i θiŗi, e θa, E dini se tę
paręt e kŏmnavet puštōin ată, eðe tę męðĕit ur-
26 ðęnōin ată. Por kęštŭ s' ka me kenun ndęr yu:
por kuš tę dĕt me ubamun i maθ ndęr yu, ľe-
27 tę yĕt šęrbętori yūi. Eðe kuš tę dĕt me kenun
28 i parę ndęr yu, ľetę yĕt šęrbętori yūi. Sikurse
i biri nierit nuk erði me ušęrbųmun, por me šęr-

bụmun, eðe me ðanun yetẹn e vet špẹrbl̆ĭm pẹr šumẹ *vetẹ*.

29 Eðe ată tue dal̆un prei Ierihosẹ, e murẹn
30 mbrapa šumẹ ǵindie. Eðe, ḱe, dụ tẹ verbẹt tue
ndĕitun mb̆ uðẹ, kur ndẹǵūn se po škonte Iesui,
bẹrtitẹn, tue θanun, Kī mišerīr pẹr nē, o Zot, i
31 biri Davidit. Eðe ǵindia i tšartōi mos me pẹ-
zăitun: por ată bẹrtitšin mā̆ fort, tue θanun,
32 Kī mišerīr pẹr nē, o Zot, i biri Davidit. Eðe
Iesui ndĕiti, e i θẹr̆iti, eðe θa, Tš' ka doni me
33 yu bamun? *Ată* i θōn, Zot, me na tšil̆un sụ-
34 tẹ tonẹ. Eðe Iesui si i uŏĭmt, preku sụ̄t̆ e a-
tụ̄neve: eðe sụ̄t̆ e atụ̄neve pẹrńiherẹ kẹḱụrẹn pẹr-
sẹrī, eðe e murẹn mbrapa.

KAPTINA XXI. XXII.

1 Eðe kur uafrūn ndẹ Ǵerusalem, eðe er-
ðẹn ndẹ Beθfagī tu mal̆i Ul̆ĭvet, atẹhere Iesui
2 dẹrgōi dụ dišẽpui, tue iu θanun, Škoni mb̆ atẹ
katŭnd ḱi ă̆št pẹrkundẹr yuš, eðe pẹrńiherẹ keni
me ǵetun ńī gomare l̆iðun, eðe ńi pol̆ĭšt baškẹ me
3 atẹ: sḡĭðẹni, e m' i bini. Eðe ndẹ yu θāšt ǵā̆ kuš,
keni me i θanun, se Zoti kā nevōi pẹr ată: eðe
pẹrńiherẹ kā me i dẹrgumun.
4 Eðe ǵiθẹ kẹyŏ ubā̆ pẹr me umt̆ušun tš' ka ă̆št
5 θanun prei profetit ḱi θošte, "θoni tẹ bisẹ Sio-
nit, Ḱe, mpreti ụt po viẽn tu ti, i butẹ, eðe hụ-
pun mbi gomare, eðe pol̆ĭšt bīr štā̆ze."

6 Eðe dišëpuit si vŏitęn, eðe bān sikurse urðę-
7 nōi Iesui, prūn gomaren, eðe poľištin, eðe vūn
petkat e vet sipęr atŭneve, eðe e hupęn sipęr
8 atŭneve. Eðe e šumta ģindies štrūn petkat e
vet mb uðę: eðe tę tierę kęputšin dega drušę,
9 e i štrŏišin mb uðę. Eðe ģindia ki škŏišin pęr-
para, eðe ată ki e meršin mbrapa bęrtitšin, tue
θanun, Osanā mbę tę birin e Davidit: i be-
kumun ăšt ai ki vien mb emęn tę Zotit:
10 Osanā mbę tę naľtat. Eðe ai kur hīni ndę
Ģerusalem, utŭnd ģiθę ģuteti, tue θanun, Tsili
11 ăšt kŭi? Eðe ģindia θošin, Kŭi ăšt Iesui pro-
feti, ki ăšt prei Nazaretit Galilesę.
12 Eðe Iesui hīni ndę tempul tę Perndisę, eðe
ndsūr yaštę ģiθe ată ki šitšin, e bľëišin ndę tem-
pul, eðe renōi truezat e truezarvet, eðe škemet e
13 atŭneve ki šitšin pulumbat. Eðe iu θōt, Ăšt
škrumun, "Štępia eme kā me ukŭitun štępī lŭ-
tie:" por yu e bāt "špelę kursaręš."
14 Eðe i erðęn pęranę tę verbęt, e tę tša-
15 ľę ndę tempul; eðe i šendoši. Por krue-prift-
nit, eðe škrŭisit kur pān atŏ mękuliat ki
bani, eðe tšunat tue bęrtitun ndę tempul, e tue
θanun, Osamā mbę tę birin e Davidit, uzemę-
16 rūn, eðe i θān, Ndęģŏn tš' ka θōn kętă? Eðe
Iesui iu θōt, Po: kuŗę s' keni ndęģumun, "Se
prei goyęs fŏšńiavet, eðe prei atŭneve ki θiθin
gī bane gati ľafdim."

17 Eðe i ľa, e dūľ yaštę ģụtetit ndę Beθani, eðe
mbeti natęn atiĕ.
18 Eðe ndę męngĕs kur ukęθụe ndę ģụtĕt, i erði
19 ū. Eðe kur pā ńī drū fiku mb uðę, erði mb atę,
por s' ģeti ģã nď atę, vetš ģeθe vetęm: eðe i θōt,
Mos ubãft mã pemę prei teye pęr ģiθę yetęn. E-
20 ðe druya fikut pęrńiherę uθā. Eðe dišĕpuit kur
pān, umęrekulūn, e θošin, Si uθā druya fikut pęr-
21 ńiherę! Eðe Iesui upęrģĕk, e iu θa, Pęr tę vęrtĕt
po yu θom, ndę patši besę, eðe nuk yeni me dū
mendeš, yo vetš kętę tę drusę fikut keni me ba-
mun, por eðe kętī maľi ndę i θantši, Ngreu, eðe
22 biĕr ndę dēt; kā me ubamun. Eðe ģiθę sā tę ľụp-
ni ndę ľŭtiet, tue pasun besę, keni me i maŕun.
23 Eðe kur erði ndę tempul, krụe-priftnit, eðe
pľekt e pŏpulit i erðęn peranę atiĕ ku męsonte, e
θošin, Me tš' farę pušteti bãn kętŏ? eðe tsili ta
24 kā θanun kętę puštĕt? Eðe Iesui upęrģĕk, e iu
θa, Kam me yu pụvetun eðe un ńī fiaľę, ndę
ma θantši, eðe un kam me yu θanun me
25 tš' farę pušteti bãi kętŏ. Prei kă ište pagęzimi
Ģionnit? prei kieli, a prei nierziš? Eðe ată men-
dŏhešin me vetvehten, tue θanun, Ndę θantšim
Prei kieli; kā me na θanun, Pse nuk i besūt?
26 Eðe ndę θantšim, Prei nierziš; drūim ģindien: se-
27 psĕ ģiθę e kãn Ģionnin pęr profĕt. Eðe i upęrģe-
ģęn Iesuit, e θãn, Nuk dīm. Eðe ai iu θa, As
un s' yu θom me tš' farę pušteti bãi kętŏ.

28 Eðe tš' ka yu duket? Ńi nieri kište dụ bi;
eðe erði tuk i pari, e i θa, Bīr, ško sot, e punŏ
29 ndẹ vẽšt tem. Eðe ai upẹrǵěḱ, e θa, Nuk due:
30 por mbasandăi upendue, e vŏiti. Eðe erði tuk
i dụti, e i θa aštŭ. Eðe ai upẹrǵěḱ, e θa, Un *ve-*
31 *te,* zot: eðe nuk vŏiti. Tsili prei tẹ dụš i bani
daštunimin tẹ i atit? I θōn, I pari. Iesui iu θōt,
Pẹr tẹ vẹrtět po yu θom, Se publ'ikanat, eðe
kurvat škōin pẹrpara yuš ndẹ mpretẹnī tẹ
32 Perndisẹ. Sepsĕ Ġionni erði tu yu nď uðẹ drei-
tẹnie, eðe nuk i besūt: por publ'ikanat, eðe kur-
vat i besūn: eðe yu, si pāt, nuk upendūt mbasan-
dăi, pẹr me i besumun.
33 Ndẹǵoni ńi tietẹr parabul. Ńi nieri ište zot-
štẹpie, ai mbūl ńi vẽšt, eðe e θuri me garθ, eðe
gẹrmihi mb atẹ ńi gavĭtš, eðe koditi ńī kulẹ,
34 eðe e ða ndẹr buiḱ, eðe iku ndẹ ðē tẹ hūi. Eðẹ
kur uafrue koha e pemvet, dẹrgōi šẹrbẹtorẹt e
35 vet tu bŭiḱit, me maťun pemẹt e atī. Eðe
bŭiḱit zūn šẹrbẹtorẹt e atī, e ńianin e ťafẹn,
e tietrin e vrān, e tietrin e ǵŭitẹn me gūr.
36 Pẹrsẹrī dẹrgōi tẹ tierẹ šẹrbẹtorẹ mã tepẹr se
37 tẹ parẹt: eðe iua bãn aštŭ. Eðe mbasan-
dăi dẹrgōi tẹ birin e vet tuk ată, tue θanun,
38 *se* Tem-bīr kãn me e pasun turp. Por bŭiḱit
kur pān tẹ birin, θãn ńiani tietrit, Kŭi ăšt traši-
gimtari; ĕyani ta vrasim, eðe tẹ puštōim tra-
39 šigimin e atī. Eðe si e zūn, e ndsurẹn yaštẹ

40 vẽ̄štit, eδe e vrān. Kur tę vī̄ prā i zoti vẽ̄štit,
tš' ka kā me iu bamun atu̯ne bŭiḱve?
41 I θōn, Keḱ e mā̄ keḱ kā me i prišun: eδe
vẽ̄štin kā me iua δanun tę tierve bŭiḱve, tę
tsilt kā̄n me i δanun pemęt ndę koḣę ť atū̯neve.
42 Iesui iu θōt, Kuṙę s'keni kęndumun ndęr
škrõyat, "Atę gūr ḱi s' e pęl'ḱū̯n ată ḱi kodisin,
kū̯i ubā̄ pęr kru̯e ḱiŏšie: prei Zotit ubā̄ ayŏ, e-
43 δe ā̆št e męrekulŭšęme ndęr su̯tę tone?" Pęr-
andăi po yu θom, Se mpretęnia e Perndisę kā me
umaṙun prei yuš, eδe kā me uδanun mbę ńi kom
44 ḱi bā̆n pemęt e asāi. Eδe ai ḱi tę biēr pęrmbi
kętę gūr kā me udromętsumun: eδe mbi atę ḱi
tę biēr, kā me e pęršešun.
45 Eδe kru̯e-priftnit, eδe Fariseit kur ndęǵūn
parăbulat e atī, e muręn vešt se θōt pęr ată.
46 Eδe kęrkūn mę e zanun, por drŏišin ǵindien,
sepsĕ e kišin pęr profĕt.

1 KAP. XXII. Eδe Iesui upęrǵĕḱ pęrsęrī, e iu
θa me parăbula, tue θanun,
2 Mpretęnia e ḱilvet upęrǵăit me ńi nieri mpret,
3 ḱi bani darsma pęr tę birin e vet. Eδe dęrgōi
šęrbętorę̨t e vet me θiṙun ată ḱi ḱēn θiṙun ndę
4 darsmat: por nuk deštęn me arδun. Pęrsęrī dęr-
gōi tę tierę šęrbętorę, tue θanun, θoni atū̯neve ḱi
ḱēn θiṙun, Ḱe, bana gati drekęn teme: ḱēť emī,
eδe beṙat e mā̄imę *yā̄n* θerun, eδe tę ǵiθa *yā̄n*

5 gati: ëyani ndę darsmat. Por ată pritūn, eðe
škūn, ńiani nď arę tę vet,e tietri ndę re-
6 šperī tę vet: Eðe tę tieręt zūn šęrbętoręt e
7 atī, e i šān, eðe i vrān. Por mpreti kur ndęģōi
uzemęrue, eðe dęrgōi askerin e vet, eðe priši
8 ată ģaksoręt, eðe doģi ģųtetin e atųneve. Atę-
here iu θōt šęrbętorvet vet, Darsma ăšt gati, por
9 ată ki kēn θiřun s' išin tę vieſšun. Škoni prā
ndępęr tę dăľunat e ŭðavet, eðe sā *vetę* tę ģeni,
10 i θiřni ndę darsmat. Eðe ată šęrbętoręt duľęn
ndępęr uðat, e mbęloðęn ģiθę sā ģetęn, tę kękī
e tę mirę: eðe darsma umbŭš me nierzę ki řīn ndę
11 męsalę. Eðe mpreti kur hīni me pamun ată ki
řīn ndę męsalę, pā atiĕ ńi nieri ki s' kište vešun
12 petka darsme. Eðe i θōt, Mik, si hīne kętŭ pa
pasun petka darsme? Por ai mbųli goyęn.
13 Atęhere mperti iu θa šęrbętorvet, Ľiðęni atę pęr
kameš e pęr dureš, eðe ngrĕnia, e hĭðęnia ndę
teręsinę tę pęryăštęme; atiĕ kā me kenun tę
14 kiamit, eðe tę driðunit e ðamvet. Sepsĕ šumę
vetę yăn tę θiřun, por pak tę sģeðun.
15 Atęhere Fariseit škūn, e bān kęšile si ta zān ndę
16 ľak me fiaľę. Eðe dęrgōin tuk ai dišĕpuit e vet
baškę me Erodianęt, tue θanun, Miešter, e dīm se
yē i vęrtetę, eðe męsŏn uðęn e Perndisę me vęrtet-
nī, eðe s' do me ditun as pęr kurkĕnd: sepsĕ nuk vē
17 rē mbę fake nierziš. Na θui prā, Tš' ka tę duket?
18 ăšt e uðęs me i ðanun pagę Kesarit, a yo? Por

Iesui si e mūr vešt dialęsīn' e atŭneve, θa, Tš' ka
19 mę tendoni, ipokritna? Mę diftoni monetęn e pa-
20 gęs. Eðe ată i prūn ńi dinār. Eðe *ai* iu θōt,
E kūit *ăšt kęyŏ* fŭtŭrę, eðe kęyŏ pęrmbi-škrōyę?
21 *Ată* i θōn, e Kesarit. Atęhere iu θōt, Ľani prā
atŏ ḱi yăn tę Kesarit mbę Kesarin; eðe atŏ ḱi
22 yăn tę Perndisę mbę Perndinę. Eðe *ată* kur
ndęgūn, umęrekulūn, eðe e ľān, e ikęn.
23 Nď atę ditę i erðęn pęranę Saddukeit, ată ḱi
24 θōn se nuk ăšt tę ńgalun, eðe e pŭvetęn, tue θa-
nun, Miešter, Moiseu θa, "Ndę dēkt kuši pa pa-
sun fęmī, i vęlāi atī kā me umartumun me gru-
en e atī," eðe kā me zănun farę pęr tę vęlān e
25 vet. Eðe išin ndęr nē štatę vęlazęn: eðe i pari
umartue, eðe diḱ; eðe mbassi s' pat *lanun* farę, ľa
26 gruen e vet mbę tę vęlān e vet: kęštŭ eðe i
27 dŭti, eðe i treti, deri mbę tę štatęt. Eðe mbas
28 tę ǵiθvet diḱ eðe grŭeya. Mbę tę ńgălunit prā,
tsilit prei kętŭne tę štatve kā me kenun grŭeya?
sepsĕ tę ǵiθę e patęn marun.
29 Eðe Iesui upęrǵēḱ, e iu θa, Gabŏheni, mbassi
30 s' dini škrōyat, as fuḱīn' e Perndisę. Sepsĕ mbę
tę ńgălunit as martōin, as martohen, por yăn porsi
31 ĕnǵuit e Perndisę ndę ḱiel. Eðe pęr tę ńgălu-
nit prei sę dĕkuniš, s' keni kęndumun tš' ka ăšt θa-
32 nun mbę yu prei Perndisę, tue θanun, "Un yam
Perndia Abrahamit, eðe Perndia Isaakut, eðe
Perndia Iakobit?" Perndia nuk ăšt Perndī tę
dĕkuniš, por tę ǵalęš.

33 Eðe ǵindia kur ndęǵūn, męrekulõhešin pęr
męsimin e atī.
34 Por Fariseit kur ndęǵūn se iu mbụli goyęn
35 Saddukevet, umbęl̓oðęn baškę. Atęhere ńi l̓iǵę-
tār prei atŭneve pụveti, tue tendumun atę, e tue
36 θanun, Mieštęr, tsila porosī ăšt e maðe ndę l̓iǵęt?
37 Eðe Iesui i θa, "Tę dūš Zotin Perndinę tand
me ǵiθę zemręn tande, eðe me ǵiθę špirtin tand,
38 eðe me ǵiθę menden tande." Ayŏ ăšt e para, eðe
39 e măðeya porosī. Eðe e dụta k̓i pęrǵān me atę
40 ăšt, "Tę dūš fęk̓īnę tand porsi vehten tande." Ǵi-
θę l̓iǵa, eðe profetnit varen mbę kętŏ dū porosīa.
41 Eðe Fariseit kur išin mbęl̓eðun, Iesui i pụve-
42 ti, tue θanun, Tš' ka yu duket pęr Krištin? i bi-
43 ri kūit ăšt? I θōn, i Davidit. Iu θōt, Si prā
Davidi me Špirtin e k̓ūn Zot, tue θanun,
44 "θa Zoti mbę Zotin tem, ŧi prei sę diaθtęs te-
me, deri sā tę vẽ anęmĭk̓t etū pęrrępŏš ndęn
45 kamęt e kamvet tūa?" Ndę k̓ōft prā se Davidi e
46 k̓ūn Zot, si ăšt i biri atī? Eðe kurkuši s' mŭndei
me i upęrǵegun *ndońī* fiaľę, as nuk gudsōi kuši
tšę mb̆ atę diię me e pụvetun mã.

KAPTINA XXIII.

1 Atęhere Iesui iu fol̓i ǵindies, eðe dišĕpuivet
2 vet, tue θanun, Škrŭisit, eðe Fariseit kãn ndĕi-
3 tun mbę škam tę Moiseut: Ǵiθę sā tę yu θōn

prā me i rŭitun, runi, eδe bā̆ni; por mbas vĕpra-
vet atu̥ne mos bā̆ni: sepsĕ θōn, eδe nuk bā̆in.
4 Sepsĕ ľiδin baṙa tẹ randa ḱi nuk baren, eδe i
vē̆n pẹrmbi kraha tẹ nierzvet; por me gištin e
5 vet nuk dūn me i ľŭitun. Eδe ǵiθẹ veprat e
veta i bā̆in pẹr me i pamun nierzit: eδe sǵanōin
hiret e veta, eδe smaδōin skundilat e pĕtkavet
6 vet, eδe dūn kru̥et e mẹsalẹs ndẹpẹr darkat, eδe
7 vendet e para ndẹpẹr sinagogat, eδe tẹ pẹršẹndĕ-
tunat ndẹpẹr bľemet, eδe me uḱŭitun prei nier-
8 ziš Rabbi, Rabbi. Por yu mos ḱŭheni Rabbi:
sepsĕ ńi ā̆št mieštri yūi, Krišti; eδe tẹ ǵiθẹ yu
9 yeni vẹlazẹn. Eδe at mos ḱuni mbi δetẹ: sepsĕ
10 ńi ā̆št Ati yūi, ai ḱi ā̆št ndẹ ḱilt. As mos ḱŭ-
11 heni mieštra: sepsĕ ńi ā̆št mieštri yūi, Krišti. Por
mā̆ i maδi prei yuš kā me kenun šẹrbẹtori yūi.
12 Eδe kuš tẹ ngrēi vehten, kā me upẹrvumun; eδe
kuš tẹ pẹrvū̆i vehten, kā me ungritun.
13 Por miĕrt yu, škrŭisa, eδe Farisei, ipokritna!
sepsĕ mbu̥lni mpretẹnīn' e ḱilvet pẹrpara nier-
ziš: sepsĕ yu nuk hī̆ni, nuk ľē̆ni me hī̆mun, as
ată ḱi hī̆in.
14 Miĕrt yu škrŭisa, eδe Farisei, ipokritna! se-
psĕ hani štẹpiat e gravet veya, eδe *kẹtẹ e bani*
tue štimun škăik se bani urata tẹ ǵata: pẹrandăi
keni me maṙun mā̆ tepẹr mundĭm.
15 Miĕrt yu, škrŭisa, eδe Farisei, ipokritna! sepsĕ
kẹrkoni detin, eδe tokẹn me bamun ńi proseľĭt

[tę kęθṳmun], eδe si tę bā̃het, e bani tę birin
e dšehenemit dṳ fiš mā̃ tepęr se vehten tūi.
16 Miĕrt yu, uδę-thiekęs tę verbęt! ḱi θoni, *se* Kuš
tę bā̃i bē pęr tempul, nuk ā̆št ǵā̃; por kuš tę bā̃i
17 bē pęr ār tę tĕmpulit, bā̃het bordšęl̓ĭ. Tę maṙę,
eδe tę verbęt: sepsĕ, tsili ā̆št mā̃ i maθ, ari, a
18 tĕmpuli ḱi šeińtęnŏn arin? Eδe, Kuš tę bā̃i bē
pęr al̓tār, nuk ā̆št ǵā̃; por tsili tę bā̃i bē pęr δu-
19 mętinę ḱi ā̆št pęrmbi atę, bā̃het bordšęl̓ĭ. Tę ma-
ṙę, eδe tę verbęt: sepsĕ tsila *ā̆št* mā̃ e maδe, δu-
20 mętia, apor al̓tari ḱi šeińtęnŏn δumętinę? Ai prā
ḱi tę bā̃i bē pęr al̓tār, bā̆n bē pęr atę, eδe pęr
21 ǵiθę atŏ ḱi yā̃n sipęr mḃ atę. Eδe ai ḱi tę
bā̃i bē pęr tempul, bā̆n bē pęr atę, eδe pęr atę
22 ḱi ṙī nd̓ atę. Eδe ai ḱi bā̆n bē pęr ḱiel, bā̆n
bē pęr škam tę Perndisę, eδe pęr atę ḱi ṙī sipęr
mḃ atę.
23 Miĕrt yu škrŭisa, eδe Farisei, ipokritna! se-
psĕ nepni tę δetęn e mendręs, e maraḱes, e ḱi-
minonit, eδe keni l̓ā̃nun mā̃ tę randat e l̓iǵęs,
ǵṳḱin, eδe mišeririn, eδe besęn: kętŏ dŭhei me
24 i bamun, eδe atŏ mos me i l̓ā̃nun. Uδę-thiekęs
tę verbęt, ḱi štrŭδęni muškayęn, eδe kamilęn e
pęrpī̃ni.
25 Miĕrt yu, škrŭisa, eδe Farisei, ipokritna! se-
psĕ ḱironi tę pęryăštęmen e potirit, eδe tę ku-
pęs, eδe pęrmbrenda yā̃n pl̓ot me ṙęmbesa, eδe
26 tę pambăituna vehten. Farisē i verbęt, ḱirŏ mā̃

pęrpara tę pęrmbrĕndšęmen e potirit, eðe tę kupęs, pęr me ubamun e ǩirutę eðe e pęryăštemeya e atŭneve

27 Miĕrt yu, škrŭisa, eðe Farisei, ipokritna! sepsĕ pęrǵăheni me voře tę ļumun me kęļǩere, ǩi atŏ pęryašta duken tę bukra, por pęrmbrenda yăn pļot me ĕštęna tę dĕkuniš, e tš' do farę ndųnęsie.

28 Kęštŭ eðe yu pęryašta dŭkeni tę dreitę mbę nierzit, por pęrmbrenda yeni pļot me ipokrisī, e paļiǵęnī.

29 Miĕrt yu, škrŭisa, eðe Farisei, ipokritna! sepsĕ koditni voře̊t e profetnavet, eðe stoļisni monu-

30 mentat e tę dreitvet, eðe θoni, Ndę išim ndę ditt e ătnavet tonę, nuk dotę išim piestarę me

31 ată ndę ǵak tę profĕtnavet. Kaǩi sā bani dešmī mbę vehten tūi, se yeni tę bit e atŭneve ǩi kăn

32 vramun profetnit. Mbušni eðe yu mătęsin e ăt-

33 navet tūi. Ǵarpī, kęļŭš řęšayaš, si keni me ikun prei mundimit dšehenemit?

34 Pęrandăi, ke, un kam me yu dęrgumun profetna, eðe tę dĭtšuna, eðe škrŭisa: eðe disa prei asiš keni me i vramun, e me i kruǩęzumun, eðe *disa* prei asiš keni me i řafun ndępęr sinagogat tuya, eðe

35 keni me i pęrzānun prei ǵųteti mbę ǵųtĕt: pęr me arðun mbę yu tš' do ǵak i dreitę, ki ăšt derðun mbi ðetę, tše prei ǵakut Abelit dreitę, deri mbę ǵak tę Zaharisę, tę birit Barahiut, tę tsilin e vrāt ndęr-

36 miĕt tĕmpulit, eðe aļtarit. Pęr tę vęrtĕt po yu θom, ǵiθę kętŏ kăn me arðun pęrmbi kętę bres.

37 Ǵerusalem, Ǵerusalem, ḱi vret profetnīt,
eδe ṙef me gurę ată ḱi yā̃n dęrgumun tu ti,
sā herę dešta me mbęľeδun bit etū, sikurse pu-
ľa mbęľĕθ zoḱt e vet ndęn fľetęt, por nuk de-
38 štęt! ḱe, štępia yūi po ľīhet e škretę mbę yu.
39 Sepsĕ po yu θom, S'keni me mę pamun pęr
mbaskęndăi, deri sā tę θoni, I bekumun *ā̆št* ai
ḱi viĕn mb̓ emęn tę Zotit.

KAPTINA XXIV. XXV.

1 Eδe Iesui dūľ, e iku prei tĕmpulit: eδe di-
šĕpuit e atī i erδęn pęranę pęr me i diftumun
2 tę kodĭtunat e tĕmpulit. Por Iesui iu θa, Nuk
šifni ǵiθę kętŏ? Pęr tę vęrtĕt po yu θom, *se*
s' kā me mbetun kętŭ gūr mbi gūr ḱi tę mos
ṙenohet.
3 Eδe ai tue ndĕitun mbi Maľ tę Ulīvet, dišĕ-
puit i uafrūn mbęńianę, tue θanun, Na θui,
kurę kā̃n me ubamun kętŏ? eδe tsili *ā̆št* šē̃i i tę
ărδunit tand, eδe tę marumit e yetęs?
4 Eδe Iesui upęrǵĕḱ, e iu θa, Šiḱoni mos yu ga-
5 bōi kuš. Sepsĕ šumę *vetę* kā̃n me arδun mb̓ emęn
tem, tue θanun, *se* Un yam Krišti; eδe kā̃n me
6 gabumun šumę *vetę*. Eδe keni me ndęǵumun
ľufta, eδe zā̃na ľuftaš: šiḱoni mos frikŏheni: se-
psĕ tę ǵiθa *kętŏ* duhen me ubamun, por e mbrăp-
7 meya eδe s' ā̆št. Sepsĕ kā me utšumun kom kun-

dęr komi, eðe mpretęnī kundęr mpretęnie: eðe
kãn me kenun zina, e sęmunda, e tęrmekna vend
8 mbę vend. Por ģiθę kętŏ yãn tę filumun tę ðĭm-
9 tunaš. Atęhere kãn me yu ðanun ndęr durę pęr
štęrngĭm, eðe kãn me yu vramun: eðe keni me u-
10 maŕun męnī prei ģiθę komnaš pęr emnin tem. Eðe
atęhere kãn me uškandaĺizumun šumę *vetę*, eðe
kãn me ðanun ndęr durę ńiani tietrin, eðe kãn me
11 maŕun męnī ńiani tietrin. Eðe šumę profet-ŕẽnęsa
12 kãn me utšumun, eðe kãn me gabumun šumę *vetę*.
Eðe mbassi tę šumohet paĺiģęnia, daštunia e tę
13 šumtvet kā me uftofun. Por kuš tę durōi deri sę
14 mbrapmit, kŭi kā me pęštumun. Eðe kŭi unģi-
li mpretęnisę kā me upredikumun ndępęr ģiθę
botęn, pęr dešmī mbę ģiθę komnat; eðe atęhere
kā me arðun e mbrăpmeya.
15 Kur tę šifni prā "tę ndŭtęt e škretisę," ki ăšt
ðanun prei profetit Daniel, ndĕitun ndę vend tę
16 šeińtęnušęm, (ai ki kęndŏn, ĺeta maŕi vešt:) atę-
here ată ki yãn ndę Ģiudē ĺetę ikin ndępęr ma-
17 ĺet: kuš tę yēt mbi tšardăk ĺetę mos sdrụpi me
18 maŕun ģã prei štępisę vet: eðe kuš tę yēt nd'
arę ĺetę mos kęθehet mbrapa me maŕun petkat
19 e vet. Eðe miĕr atŏ ki yãn tę mbărsęme, e atŏ
20 ki kãn fŏšńie pęr ģĭ nd' atŏ ditt! Eðe ĭŭteni mos
me ubamun e ĭkmeya yūi ndę dimęn, as pęr tę
21 šętunę, sepsĕ atęhere kā me kenun štęrngĭm i
maθ, ki asofaret nuk ăšt bamun tšę kurę se ăšt

zãnun filę bota deri taštĭ, as kā me ubamun.
22 Eðe ndę mos škurtŏhešin atŏ ditt, s' kište me pę-
štumun as ndońi trup: por atŏ ditt kãn me u-
škurtumun pęr tę sgĕðunit.
23 Atęhere ndę yu θāšt kuš, Ќe *ku ăšt* kętŭ Kri-
24 šti, a atŭ; mos zĭni besę. Sepsĕ kãn me utšu-
mun Krišt-řĕnęsa, e profet-řĕnęsa, eðe kãn me
diftumun šēya tę meðā, eðe męrekulia; kaќi
sā me gabumun, ndę ќōft se mundet, e-
25 ðe tę sgĕðunit. Ќe, yu θāš mã pęrpara.
26 Ndę yu θantšin prā, Ќe, ku ăšt ndę škretī; mos
27 diĺni: Ќe, nď odat; mos zĭni besę. Sepsĕ si-
kurse vetima deĺ prei sę ĺemit *dilit*, eðe duket
deri mbę tę perndumit; kęštŭ kā me kenun e-
28 ðe tę ărðunit e tę birit nierit. Sepsĕ kudŏ me
kenun štęrvina, atiĕ kãn me umbęĺeðun škŭpiet.
29 Eðe pęrńihere mbas štęrngimit e atųne dittve,
dili ka me utęřetisun, eðe hana s'kā me ðanun
tę šęndrĭtunit e vet, eðe ūit kãn me ranun prei
30 ќielit, eðe fuќiat e ќilvet kãn me utundun: eðe
atęhere kā me udukun šēi tę birit nierit ndę ќiel:
eðe atęhere gjiθę farat e ðeut kãn me bamun
vāi, eðe kãn me pamun tę birin e nierit tue arðun
pęrmbi retę e ќielit me fuќī, e me ĺaft šumę.
31 Eðe kā me dęrgumun ĕnґuit e vet me burī ќi
ndsīr zã tę maθ, eðe kãn me mbęĺeðun tę sgĕðu-
nit e atī prei sę katęr ernaš, prei aneš ќilvet deri
prei *tę tieraš* aneš atŭneve.

32 Eðe miṙni vešt parăbulęn prei drusę fikut; Kur
tę bā̃het taštĭ dega e asăi e butę, eðe tę ndsieṙi ǵe-
33 θet, ta dini se tę kŏṙunit ẵšt nǵat: kęštŭ eðe yu,
kur tę šifni ǵiθę kętŏ, ta dini se ẵšt nǵat ndęr dų-
34 rę. Pęr tę vęrtĕt po yu θom, Kų̃i bres s'kā me
35 škumun, deri sā tę bā̃hen kętŏ tę ǵiθa. Ḱieli, eðe
ðeu kā̃n me škumun, por fiaḷęt emia s'kā̃n me šku-
36 mun. Eðe pęr atę ditę, e atę orę kurkŭš s'e di, as
ĕnǵuit e ḱilvet, vetš em-Āt vetęm.
37 Eðe sikurse *išin* ditt e Noes, kęštŭ kā me ke-
38 nun eðe tę ărðunit e tę birit nierit. Sepsĕ sikurse
išin *nierzit*-nd'atŏ ditt pęrpara diḷuvit, tue hang-
run, e tue pimun, tue martumun, e tue umartu-
mun, deri mb̃ atę ditę ḱi hī̃ni Noeya ndę ar-
39 kę. Eðe s'e nǵoftęn deri sā erði diḷuvi, eðe ngriti
tę ǵiθę; kęštŭ kā me kenun eðe tę ărðunit e tę
birit nierit.
40 Atęhere dų *vetę* kā̃n me kenun nd'arę; ńiani me-
41 ṫet, eðe tietri ḷē̃het. Dų̃ *veta* kā̃n me bḷŭitun ndę
mulī̃; ńiana meṫet, eðe tietra ḷē̃het.
42 Ṙini tšutę prā: sepsĕ nuk dini mbę tš' orę viĕn
43 Zoti yūi. Por kętę e meṙni vešt, se ndę e dinte i
Zoti štępisę mbę tš' farę rŭitie *tę natęs* viĕn viĕðęsi,
kište me ndĕitun tšutę, eðe s'kište me ḷanun me
44 ušpumun štępia vet. Pęrandăi eðe yu bẵheni gati:
sepsĕ i biri nierit viĕn mb̃ atę orę ḱi nuk yua pret
45 mĕndia. Val tsili ẵšt ai šęrbętōr besnĭk, eðe i
mentšun, ḱi i zoti e vū̃ pęrmbi punturęt e vet, pęr

46 me iu ðanun uśkimin ndę kohę? Ĺum ai šerbętōr,
47 kur tę vī i zoti ta ǵēi tue bamun kęštŭ. Pęr tę
vęrtĕt po yu θom, Se kā me e vũmun pęrmbi ǵiθę
48 ǵãn' e vet. Eðe ai šerbętori keḱ ndę θāšt ndę zemęr
49 tę vet, Em- zŏt vanohet me arðun: eðe filŏn me
ťafun šerbętorę̄t šokęt e vet, eðe me hangrun, e me
50 pimun baškę me tę dĕitunit; i zoti atī šerbętorit
kā me arðun mb̆ atę ditę ḱi s'e pret, eðe mb̆ atę
51 orę ḱi s'e di; eðe kā me e damun mbęńianę, eðe
kā me vũmun piesęn e atī baškę me ipokritnat:
atiĕ kā me kenun tę ḱiamit, eðe tę drĭðunit e
ðamvet.

1 KAP. XXV. Atęhere mpretęnia e ḱilvet kā me
upęrǵăitun me ðetę vęrǵineša, tę tsilat murę̄n dri-
tat e veta, e duĺęn pęrpara me pritun ðandr̆in.
2 Eðe prei asŏš išin pesę tę mĕntšuna, eðę pesę tę
3 maťa. Atŏ tę maťat kur murę̄n dritat e veta, nuk
4 murę̄n vŏi baškę me vehte: por tę mĕntšunat mu-
rę̄n vŏi ndęr enęt e veta baškę me dritat e veta.
5 Eðe ðandr̆i mbassi uvanue, i zũni ǵumi tę ǵiθa,
6 eðe flĭšin. Eðe ndę miesnatę ubã̄ ńi brim, Ḱe,
7 ðandr̆i po viĕn; diĺni pęrpara me e pritun. Atęhe-
re ǵiθę atŏ vęrǵinešat utšūn, eðe ndreḱęn dritat
8 e veta. Por tę maťat iu θãn tę mĕntšunavet, Na e-
9 pni prei vōit tūi; sepsĕ po na šuhen drirat. Eðe tę
mĕntšunat upęrǵęǵęn, tue θanun, Mos s'kā me na
mbastumun neve eðe yuve: por mã̄ mirę škoni tuk
10 ată ḱi šesin, eðe bĺini pęr vehten tūi. Eðe kur škūn

me bľenun, ðandṙi erði; eðe atŏ ḱi išin gati hĩ̄n
baškę me atę ndęr darsmat: eðe umbṳ̆l dera.
11 Mbasandăi vĩ̄n eðe vęrǵinešat e tiera, e θōn, Zot,
12 zot, na tšiľ. Por ai upęrǵĕḱ, e θa, Pęr tę vęrtĕt
po yu θom, *se* nuk yu di.
13 Ṙini tšutę prā, sepsĕ nuk dini ditęn, as oręn,
kur viĕn i biri nierit.
14 Sepsĕ *kā me arðun* porsi ńi nieri, *ḱi ai*, tue
vŏitun ndę ðē tę hūi, θiṙi šęrbętorę̣t e vet, e iu
15 ða ǵā̃n' e vet. Eðe ńianit i ða pesę taľenta, e
tietrit dṳ̄, e tietrit ńī; ǵiθę se tsilit mbas fuḱisę
16 vet: eðe pęrńiherę vŏiti ndę ðē tę hūi. Atęhere ai
ḱi mūr pesę taľentat, škōi, e punōi me atŏ, eðe
17 bā̃ni tę tiera pesę taľenta. Kęštŭ̃ eðe ai ḱi mūr
18 dṳ̄, fitōi eðe ai tę tiera dṳ̄. Por ai ḱi mūr ńia-
nęn, škōi, e gęrmihi ndę ðetę, eðe męšefi arǵan-
19 din e tę zotit vet. Eðe mbas šumę kohet viĕn i
zoti atṳne šęrbętorvet, eðe ven rē hesāp me ată.
20 Eðe si erði pęranę ai ḱi mūr pesę taľentat, prũ̄ni
tę tiera pesę taľenta, tue θanun, Zot, pesę taľenta
mę ðē nď dorę: ḱe, fitova prei atṳ̆neve tę tiera
21 pesę taľenta. Eðe i zoti i θa, Tę ľūmt šęrbętōr i
mirę, eðe besnĭk: mbę tę pakta ḱē besnĭk, kam me
tę vũ̄mun mbi tę šumta: hĩ̄n ndę gęzĭm tṳt-zŏt.
22 Erði eðe ai ḱi mūr dṳ̄ taľentat, eðe θa, zot, dṳ̄ ta-
ľenta mę ðē nď dorę: ḱe, fitova prei atṳ̆neve tę tie-
23 ra dṳ̄ taľenta. I zoti i θa, Tę ľūmt, šęrbętōr i mi-
rę, eðe besnĭk: mbę tę pakta ḱē besnĭk, kam me

tẹ vū̃mun mbi tẹ šumta: hĩ̃n ndẹ gẹzĭm tụt-zŏt.
24 Erδi pẹranẹ eδe ai ḱi pat maṙun ńī taľentẹ, e θa,
Zot, tẹ dita se yē nieri i ašpẹr, ḱi koṙ ku nuk mbo-
25 le, eδe mbẹľĕθ ku nuk špẹrdave: eδe mbassi
pata frikẹ, škova, e mẹšefa taľentẹn tande ndẹ δetẹ:
26 ḱe, ku e kē ǵā̃nẹ tande. Eδe i zoti upẹrǵĕḱ, e i
θa, Šẹrbẹtōr i keḱ, eδe i pritušẹm, *ti* e dite se *un*
koṙ ku nuk mbola, eδe mbẹľĕθ ku nuk špẹrdava:
27 dŭhei prā me vū̃mun arǵandin tem ndẹr truezarẹt:
eδe kur tẹ vĩ̃šiem un, kĭšiem me maṙun temen
28 baškẹ me kamatẹn. Miṙni prā prei atī taľentẹn,
29 eδe ĕpnia atī ḱi kā δetẹ taľenta. Sepsĕ kuitdŏ
ḱi kā, kā me i uδanun, eδe kā me i teprumun:
por prei kuitdŏ ḱi s' kā, eδe atẹ ḱi tẹ kēt kā me
30 umaṙun prei atī. Eδe šẹrbẹtorin e paviefšun hĭ-
δẹnia ndẹ teṙẹsinẹ tẹ pẹryăštẹme: atiĕ kā me ke-
nun tẹ ḱiamit, eδe tẹ drĭδunit e δamvet.
31 Eδe i biri nierit kur tẹ vī̃ ndẹ ľaft tẹ vet, eδe
ǵiθẹ ĕnǵuit e šeińtẹnušẹm baškẹ me atẹ, atẹhere
32 kā me ndĕitun ndẹ škam tẹ ľaftit vet: eδe kā̃n
me umbẹľeδun pẹrpara atī ǵiθẹ komnat: eδe kā
me damun ńianin prei tietrit, sikurse dān bariu
33 δendt prei ĕδavet: eδe kā me vū̃mun δendt prei
sẹ diaθtẹs vet, eδe eδat prei sẹ ṙẹmā̃ktẹs.
34 Atẹhere mpreti kā me iu θanun atụ̆neve ḱi ṙīn
prei sẹ diaθtẹs vet, Ĕyani, tẹ bekumit e tim-ĕt,
trašigoni mpretẹninẹ ḱi ā̃št bamun gati pẹr yu tšẹ
35 kur se ā̃št ngrefun bota: sepsĕ pata ū̃, e mẹ δāt

me hangrun: pata et, e mẹ δāt me pimun ūi: ḱēš
36 i hūi, e mẹ murẹt pẹrmbrenda: šdešun, e
mẹ vešẹt: usẹmuna, e mẹ vū̃t rē: ḱēš ndẹ haps,
37 e erδẹt tuk un. Atẹhere tẹ dreitẹt kā̃n me i u-
pẹrǵeǵun, tue θanun, Zot, kurẹ tẹ pām tue pa-
sun ū̃, e tẹ ušḱṳ̄m? a tue pasun et, e tẹ δā̃m me
38 pimun ūi? Eδe kurẹ tẹ pām tẹ hūi, e tẹ murẹm
39 pẹrmbrenda? a tẹ šdešun, e tẹ vešẹm? Eδe kurẹ
tẹ pām tẹ sẹmunẹ, a ndẹ haps, eδe erδẹm tu ti?
40 Eδe mpreti kā me upẹrǵeǵun, e kā me iu θanun,
Pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom, Sadŏ ḱi i bā̃t ńianit kẹ-
tṳne mā̃ tẹ vŏǵiľvet vẹlazvet mī, ma keni bā̃-
mun mue.
41 Atẹhere kā me iu θanun eδe atṳ̄neve ḱi ṙīn
prei sẹ ṙẹmā̃ktẹs, Škoni prei meye, tẹ malkumit,
ndẹ ziăṙm tẹ pasosum, ḱi ā̃št bā̃mun gati pẹr dia-
42 lin, eδe pẹr ĕnǵuit e atī: sepsĕ pata ū̃, e s'mẹ
δāt me hangrun: pata et, e s'mẹ δāt me pimun
43 ūi: ḱēš i hūi, e s'mẹ murẹt pẹrmbrenda: i šde-
šun, e s'mẹ vešẹt: i sẹmunẹ, eδe ndẹ haps, e s'mẹ
44 vū̃t rē. Arẹhere kā̃n me i upẹrǵeǵun eδe ată, tue
θanun, Zot, kurẹ tẹ pām tue pasun ū̃, a tue pa-
sun et, a tẹ hūi, a tẹ šdešun, a tẹ sẹmunẹ, a ndẹ
45 haps, eδe nuk tẹ šẹrbṳ̄m? Atẹhere kā me iu u-
pẹrǵeǵun, tue θanun, Pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom,
Sadŏ ḱi nuk i bā̃t ńianit kẹtṳne mā̃ tẹ vŏǵiľvet,
as mue nuk ma bā̃t.
46 Eδe ată kā̃n me škumun ndẹ mundĭm tẹ paso
sun; eδe tẹ dreitẹt ndẹ yetẹ tẹ pasŏsẹme.

KAPTINA XXVI.

1 Eðe Iesui kur marōi ġiθę kętŏ fiaľę, iu θa di-
2 šĕpuivet vet, E dini se mbas dū dittš ăšt pa-
ška, eðe i biri nierit nepet ndęr durę pęr me u-
3 kruķęzumun. Atęhere umbęľoðęn kruę-priftnit,
eðe škrŭisit, eðe pľeķt e pŏpulit ndę obŏr tę
4 kruę-priftit, ķi θŏhei Kaiafę: eðe băišin kęšile pęr
5 me zān̆un Iesun me gabĭm, eðe me e vramun. E-
ðe θošin, Mos *e zām* pęr *ditę* feste, pęr mos me
ubām̆un trazĭm ndę pŏpulit.
6 Eðe Iesui kur ište ndę Beθanī, ndę štępī tę
7 Simonit kromosun, i erði pęranę ńī grue ķi kište
ńi alabastęr me vŏi eret šumę tę štrēitę, eðe ia
derði mbi kruę, atiĕ ku ište ndĕitun ndę mę-
8 salę. Eðe dišĕpuit e atī kur pān, uzemęrūn, e θo-
9 šin, Pęr tš' punę me hupun? Sepsĕ kū̆i vŏi eret
mŭndei me ušitun *me* šumę *ndęr*, eðe me uða-
10 nun ndępęr tę vorfęn. Eðe Iesui si mūr vešt, iu
θa, Pse i nepni mundime grues? sepsĕ ayo bān̆i
11 punę tę mirę mbę mue. Sepsĕ tę vŏrfęnit i keni
pęrhera me vehten tūi; por mue nuk mę keni
12 pęrhera. Sepsĕ ayo kur derði kętę vŏi eret mbi
13 trupin tem, e bān̆i pęr tę vorumit tem. Pęr tę
vęrtĕt po yu θom, Kudŏ me upredikumun kū̆i
ungīl ndę ġiθę botęn, kā me ufoľun eðe se tš' ka
bān̆i ayŏ, pęr me upęrmendun ayŏ
14 Atęhere škōi ńi prei tę dumbęðetęš, ai ķi kŭ-

15 hei Ǵiuda Iskarioti, tu krụe-priftnit, e θa, Tš'ka
doni me mę ðanun, eðe un dotę yu nap ndęr durę
16 atę? Eðe ată i ðān triðetę arǵanda. Eðe tšę mb̆
atęhere kęrkonte kohę me e traθtumun.
17 Eðe tę parę̄n *ditę̄n* e tę pabrŭmievet dišĕpuit
erðę̄n pęranę Iesuit, e i θošin, Ku do tę bā̃im gati
18 pęr tụi me hangrun paškęn? Eðe ai θa, Škoni
ndę ǵụtĕt tu ńi farę nieri, eðe i θoni, Mieštri θōt,
Koha eme ăšt nǵat; kam me bā̃mun paškęn tu ti
19 baškę me dišĕpuit emī. Eðe dišĕpuit bā̃n sikur-
se i porositi Iesui; eðe bā̃n gati paškęn.
20 Eðe kur ungrŭs, ište tue ndĕitun ndę męsalę ba-
21 škę me tę dụmbęðetęt. Eðe ată tue hangrun, θa,
Pęr tę vęrtĕt po yu θom, se ńi prei yuš kā me mę
22 traθtumun. Eðe ată uiðęnūn fort, e filūn me i θa-
nun ǵiθę se tsili prei atŭneve, Zot, mos yam un?
23 Eðe ai upęrǵĕk̀, e θa, Ai k̀inǵēu dorę̄n ndę ku-
pęt baškę me mue, kŭi kā me mę traθtumun.
24 I biri nierit škon, sikurse ăšt škrumun pęr atę:
por miĕr atī nierit, k̀i traθtohet i biri nierit prei
atī! ište mirę pęr atę nieri mos me pasun l̀emun.
25 Eðe Ǵiuda, ai k̀i e traθtōi, upęrǵĕk̀, e θa, Rabbi,
mos yam un? I θōt, Ti po θue.
26 Eðe ată tue hangrun, Iesui mūr bukęn, eðe
e bekōi, e e θēu, e iua ða dišĕpuivet, eðe θa,
27 Mi*r*ni, *e* hani; kŭi ăšt korpi em. Eðe mūr po-
tirin, eðe si ufăl̀ ndĕrs, iua ða, tue θanun, Pini
28 tę ǵiθę prei kętī; sepsĕ kŭi ăšt ǵaku em i ðia-

tęs rē [i testamentit rī], ḱi derðet pęr šumę
29 pęr ndiesęn e fāyevet. Eðe po yu θom, se s'kam
me pimun tšę taštĭ e mbaskęndăi prei kęsāi pe-
me ḱi pīl harðia, deri mb̆ atę ditę, kur ta pīy
tę rē baškę me yu ndę mpretęnī tę tim-ĕt.
30 Eðe ată si θān kankęn e uratęs, duľęn ndę
Maľ tę Ulĭvet.
31 Atęhere Iesui iu θōt, Ġiθę yu keni me u-
škandaľizumun mbę mue kętę natę: sepsĕ ăšt
škrumun, "Kam me i ranun bariut, eðe ðendt
32 kān me ušpęrdamun prei tubęs." Por mbassi
tę ng̀alem un, kam me vŏitun pęrpara yuš ndę
33 Galilē. Eðe Pietri upęrgĕḱ, e i θa, Eðe tę ġi-
θę ndę uškandaľizofšin mbę tūi, un s'kam me
34 uškandaľizumun kuŕę. Iesui i θa, Pęr tę vęr-
tĕt po tę θom, Se kętę natę, pęrpara se tę kęn-
35 dōi ġeľi, trī herę kē me mę mohumun. Pietri
i θōt, Eðe ndę uľūpst me dekun *un* baškę me
tūi, s'kam me tę mohumun. Keštŭ θān eðe ġi-
θę dišĕpuit.
36 Atęhere Iesui viĕn baškę me ată ndę ńi ka-
tŭnd ḱi θohet Geθsimani, eðe iu θōt dišĕpuivet,
Ṙini atū̆, deri sā tę škŏi, e tę ľutem atiĕ.
37 Eðe mūr me vehte Pietrin, eðe dų tę bit e
Zebedeut, e filōi me uiðęnumun, e me i arðun
38 randę. Atęhere iu θōt, Špirti em ăšt i iðęnu-
šęm deri mbę dekę: mbetni kętŭ, eðe ṙini tšutę
baškę me mue.

39 Eðe si škōi pak pẹrpara, rā pẹrmbṵs, tue u-
ľutun, e tue θanun, Ati em, ndẹ ķōft se mun-
det, ľetẹ škōi prei meyet kṵi potīr: por yo si tẹ
demi un, por si *tẹ dūš* ti.

40 Eðe viẽn tu dišẽpuit, e i gẽn tue fietun, eðe
i θōt Pietrit, Kẹštṵ nuk muftẹt me ndẽitun
41 tšutẹ ńī orẹ baškẹ me mue? Ṙini tšutẹ, eðe
ľṵteni, pẹr mos me hĩmun ndẹ tendĩm: sepsẽ
špirti *ăšt* gati, por miši *ăšt* i pafukišẹm.

42 Pẹrsẹrī pẹr sẹ dṵtit škōi, eðe uľṵt, tue θanun,
Ati em, ndẹ ķōft se nuk mundet me škumun
prei meyet kṵi potīr, pẹr mos me e pimun, u-
bāft daštunimi ṵt.

43 Eðe si erði, i gẽn pẹrsẹrī tue fietun: sepsẽ sṵť
e atṵneve išin randumun.

44 Eðe si ľa ată, škōi pẹrsẹrī, e uľṵt pẹr sẹ tretit,
tue θanun por atẹ fiaľẹ.

45 Atẹhere viẽn tu dišẽpuit e vet, eðe iu θōt,
Flĩni prā, eðe prăheni: ķe, uafrue ora, eðe i bi-
46 ri nierit epet ndẹr durẹ tẹ faitorvet. Tšŏheni,
ľetẹ škōim: ķe, uafrue ai ķi mẹ traθtŏn.

47 Eðe ai kur ište tue foľun, ķe, Ġiuda, ńi prei
tẹ dṵmbẹðetẹš, erði, eðe baškẹ me atẹ *erðẹn* šu-
mẹ ġindie me θika, e me druna, prei anẹs krṵe-
48 prĭftnavet, eðe pľeķvet pŏpulit. Eðe ai ķi e traθ-
tŏn iu tăni šẽi, tue θanun, Atẹ ķi tẹ puθ un,
49 ai ăšt: zĩnia. Eðe pẹrńihere erði pẹranẹ Iesuit,
50 e θa, Făľemi, Rabbi; eðe e puθi. Eðe Iesui

θa, Mik, pse erðe? Atęhere uafrūn, e vūn dureṭ mbi Iesun, eðe e zūn.

51 Eðe, ḱe, ńi prei asïš ḱi išin baškę me Iesun, štrīni doręn, e dsūr θikęn e vet, eðe i rā šęrbę-
52 torit krụe-priftit, e i prēu vešin. Atęhere Iesui i θōt, Kęθĕ θikęn tande ndę vend tę vet: sepsĕ ǵiθę ată ḱi vēn *dorę* mbę θikę kān me ubieŕun.
53 Apor tę duket se nuk mundem taštï t' i ľutem tim-ĕt, eðe kā me mę ndsieŕun pęrpara mā tepęr
54 se dụmbęðetę ľeǵeona ĕnǵuiš? Si kān me umbušun škrōyat prā, se kęštŭ duhet me ubamun?
55 Mb atę herę Iesui iu θa ǵindies, Porsi mbi kursarę keni daľun me θika, e me druna pęr me mę kapun? pęrdita ŕïšiem tu yu, tue męsumun
56 ndę tempul, eðe nuk mę kapęt. Por ǵiθę kęyŏ ubā ḱi tę mbušen škrōyat e profĕtnavet.

Atęhere ǵiθę dišĕpuit e ľān, e ikęn.

57 Eðe ată si kapęn Iesun, e prūn tu Kaiafa krụeprifti, atiĕ ku išin mbęľeðun škrŭisit, eðe pľeḱt.
58 Por Pietri e meŕte mbrapa prei sę ľargut, deŕi nď obŏŕ tę krụe-priftit, eðe si hïni mbrenda, ŕinte baškę me šęrbętoręt, pęr me pamun tę mbrapmen.
59 Eðe krụe-priftnit, eðe pľeḱt, eðe ǵiθę baškęndĕitia kęrkŏišin dešmī mbę ŕ̄ēnę kundęr Iesuit,
60 pęr me e vramun, por nuk ǵetęn. Eðe ndonse
61 erðęn šumę dešmitarę ŕ̄ēnęs, *por* nuk ǵetęn. Eðe mbasandăi erðęn dụ dešmitarę ŕ̄ēnęs, e θā̄n,

Kṷ̆i θa, *se* Mundem me tšartun tĕmpulin e Per-
62 ndisẹ, eδe pẹr trī ditt me e koditun. Eδe krṷe-
prifti ungrĭt, e i θa, S' po pẹrǵeǵe *aspăk*? tš' de-
63 šmī bā̃in kẹtă kundẹr teyet? Por Iesui nuk
pẹzā̃nte.

Eδe krṷe-prifti upẹrǵĕḱ, e i θa, Tẹ vẽ mbẹ
bē pẹr Perndīn' e ǵalẹ, tẹ na θūš, ndẹ yē ti
64 Krišti, i Biri Perndisẹ. Iesui i θōt, Ti po θue:
por *un* po yu θom, *se* Tšẹ taštĭ e mbaskẹndăi ke-
ni me pamun tẹ birin e nierit tue ndĕitun prei
sẹ diaθtẹs fuḱisẹ, eδe tue arδun mbi renat e ḱie-
65 lit. Atẹhere krṷe-prifti šḱēu petkat e vet, tue
θanun, Se bestemmiōi. Tš' nevōi kena mā̃ pẹr
dešmitarẹ? ḱe, taštĭ e ndẹǵūt bestemmīn' e atī.
66 Tš' ka yu duket? Eδe ată upẹrǵeǵẹn, e θā̃n, Ā̃št
67 faitūr pẹr dekẹ. Atẹhere e pẹštū̃n ndẹr sṷ̄,
eδe i rā̃n me grušta; eδe tẹ tierẹ i rā̃n me
68 šupḷaka, tue θanun, Profetizŏ mbẹ nē, o Krišt,
tsili ā̃št ai ḱi tẹ rā?

69 Eδe Pietri ṙinte pẹryašta ndẹ obŏṙ, eδe i erδi
pẹranẹ ńī šẹrbẹtore, tue θanun, Eδe ti ĭšie baškẹ
70 me Iesun Galilĕasin. Por ai e mohōi pẹrpara
71 tẹ ǵiθve, tue θanun, Nuk di se tš' ka θue. Eδe
ai kur dūḷ ndẹ derẹ tẹ oboṙit, e pā ńī tietẹr,
eδe iu θōt atṷ̆neve *ḱi išin* atiĕ, Eδe kṷ̆i ište ba-
72 škẹ me Iesun Nazorĕasin. Eδe pẹrsẹrī e mohōi
73 me bē, Se nuk e di nierin. Eδe mbas ńī gri-
met erδẹn pẹranẹ ată ḱi išin tue ndĕitun, e

i θãn Pietrit, Pęr tę vęrtĕt eðe ti yē prei asĭš;
74 sepsĕ eðe tę fŏl'unit tand tę diftŏn. Atęhere fi-
lōi me namun, e me bãmun bē, Se nuk e di a-
75 tę nieri. Eðe pęrńihere kęndōi ǵel'i. Atęhere i
rā ndęr mend Pietrit fial'a e Iesuit k'i i pat θa-
nun, Se para se tę kęndōi ǵel'i, trī herę kē
me mę mohumun. Eðe dūl' yaštę, e k'iāu iðęt.

KAPTINA XXVII.

1 Eðe si ubã męnǵĕsie, ǵiθę krụe-priftnit, eðe
pl'ek't e pŏpulit ðãn e murẹn kęšile kundęr Ie-
2 suit pęr me e vramun. Eðe si e l'iðẹn, e tšūn,
eðe e ðãn ndęr durę tę Pontiut Pilatit guverna-
torit.
3 Atęhere kur pā Ǵiuda, ai k'i e traθtōi, se u-
ǵikue pęr dekę, upendue, eðe kęθēu triðe-
4 tę arǵandat tu krụe-priftnit eðe pl'ek't, tue θa-
nun, Fieva k'i ðāš ndęr durę ǵak tę pafăi. Eðe
ată θãn, Tš' găil'e kena na? ti šik'o pęr kętę.
5 Eðe *ai* hoði arǵandat ndę tĕmpul, e iku: eðe
šk'ōi, e vūr vehten.
6 Eðe krụe-priftnit si murẹn arǵandat θãn, Nuk
ăšt e uðęs me i vūmun ndę kurbana, sepsĕ yãn
7 ndēr ǵaku. Eðe si ðãn e murẹn kęšile, bl'ēn a-
rẹn e tiegularit me atŏ, pęr me vorumun tę hūit.
8 Pęrandăi ayŏ arę uk'ūit, Arę ǵaku, deri mbę *di-*
9 *tę* tę šŏtšęme. Atęhere umbŭš tš' ka ăšt θanun

prei anęs profetit Ieremisę, ḱi θošte, "Eδe mu-
ręn triδetę arǵandat, nderin e tę stimumit, tę tsi-
10 lin e stimūn prei tę biš Israelit; eδe i δā̃n nď arę
tę tiegularit, sikurse mę porositi Zoti."
11 Eδe Iesui ndĕiti pęrpara guvernatorit: eδe gu-
vernatori e pu̯veti, tue θanun, Ti yē mpreti i
12 Ǵiudevet? eδe Iesui i θa, Ti po θue. Eδe ai
kur padĭtei prei kru̯e-prĭftnavet, eδe pľeḱvet, nuk
13 pęrǵĕǵei aspăk. Atęhere Pilati i θōt, Nuk ndę-
14 ǵŏn sā bā̃in dešmī kundęr teye? Por *ai* s'i u-
pęrǵĕḱ as mbę ndońī fiaľę; kaḱi sā guvernatori
męrekulŏhei šumę.
15 Eδe guvernatori kište adĕt pęr *ditę* feste me
i ľišumun pŏpulit ńi tę zā̃nun *ndę haps*, tsilin
16 tę dŏišin *ată*. Eδe atęhere kišin ńi tę zā̃nun *ndę*
17 *haps* me emęn ḱi θŏhei Barabbā. Eδe ată kur
išin mbęľeδun, Pilati iu θa, Tsilin doni me yu
ľišumun? Barabbanę, apor Iesun ḱi θohet Krišt?
18 Sepsĕ e dinte se e δā̃n ndęr durę prei smirit.
19 Eδe ai tue ndĕitun mbi tribunăl, grŭeya e atī
tšōi tuk ai, tue θanun, Ti mos i bā̃n ǵā̃ atī tę
dreiti: sepsĕ sot hoḱa šumę nď andęṙ pęr atę.
20 Eδe kru̯e-priftnit, eδe pľeḱt i mbušęn menden
ǵindies pęr me ľu̯pun Barabbanę, eδe Iesun me
21 e prišun. Eδe guvernatori upęrǵĕḱ, e iu θa, Tsi-
lin doni prei *kęsĭš* tę dŭ̯š me yu ľišumun? Eδe
22 ată θā̃n Barabbanę. Pilati iu θōt, Tš'ka me e
bamun prā Iesun ḱi θohet Krišt? Tę ǵiθę i θō̃n,

23 Ĺetę kruķęzohet. Eðe guvernatori θa, Pse, tš' tę
keķ kā bamun? Por ată bęrtitšin mā̃ tepęr, tue
24 θanun, Ĺetę kruķęzohet. Eðe Pilati si pā se
s'ķĭtei mbę kruę aspăk, por mā̃ tepęr trazĭm bā̃-
het, mūr ūi, e ĺāu duręt pęrpara ģindies, tue
θanun, Pafāi yam prei ģakut kętī tę dreiti: yu
25 keni pęr ta pamum. Eðe ģiθę pŏpuli upęrģĕķ,
e θa, Ģaku atī *kōft* mbi nē, eðe mbi bit tonę.
26 Atęhere iu ĺišōi Barabbanę: eðe Iesun, mbassi
e ťafi me tęrfūrk, e ða ndęr durę pęr me u-
kruķęzumun.
27 Atęhere seimenęt e guvernatorit murę̄n me
vehte Iesun ndę pretorio [ndę štępī tę guverna-
torit], eðe mbęĺoðęn mbi atę ģiθę tubę̄n e sei-
28 menvet. Eðe e šdešę̄n, e i vešę̄n ńi klamidę
29 [kaftăn] tę kuķe. Eðe gęršetūn ńī kunorę feťaš,
e ia vūn mbi kruę ť atī, eðe *i ðā̃n* ńi kalăm ndę
dorę tę diaθtę: eðe rā̃n ndę ģŭi pęrpara atī, e
ĺūišin me atę, tue θanun, Făĺemi, Mpreti i Ģiu-
30 devet. Eðe si e pęštūn, murę̄n kalamin, eðe i
31 bĭyšin ndę kruę. Eðe mbassi ĺŭitę̄n me atę, i šde-
šę̄n klamidę̄n, eðe i vešę̄n petkat e atī, eðe e
tšūn pęr me e kruķęzumun.
32 Eðe tue daĺun, ģetę̄n ńi nieri Kyreneas, ķi e ki-
šte emnin Simon: kętę e zūn angarī pęr me ngri-
33 tun kruķin e atī. Eðe kur erðę̄n ndę *ni* vend, ķi
ķuhet Golgoθa, ai ăšt ķi θohet Vend i kreseę,
34 i ðā̃n me pimun ufęl trazumun baškę me ť a-

mę̣ľθ: por *ai* si e vū̃ni ndę̣ buzę̣, nuk dešti me
pimun.
35 Eδe si e krṳḱę̣zūn, štīn šortę̣, e dān petkat e
atī: ḱi tę̣ mbušet tš' ka ā̃št θanun prei profetit,
"Dān petkat emī mbę̣ vehten e atṳ̈neve, eδe
36 štīn šortę̣ mbi petkun tem." Eδe tue ndĕitun
37 rŭišin atę̣ atiĕ. Eδe vū̃n sipę̣r mbi krṳe ť atī
kategorīn' e atī škrumun, KṲ̈I Ā̃ŠT IE-
SUI MPRETI I Ǵ́IUDEVET.
38 Atę̣here krṳḱę̣zohen baškę̣ me atę̣ dṳ kursarę̣,
ńi prei sę̣ diaθtet, eδe ńi prei sę̣ ṙę̣mā̃ktet.
39 Eδe ată ḱi škŏišin pę̣ranę̣ bestemmiŏišin atę̣,
40 tue tundun krenę̣t e vet, e tue θanun, Ti ḱi tšart
tĕmpulin, eδe e kodĭt pę̣r trī ditt, pę̣štŏ vehten
tande. Ndę̣ yē i Biri Perndisę̣, sdrṳp prei krṳḱit.
41 Kę̣štū̃ eδe krṳe-priftnit tue ľuitun baškę̣ me
42 škrŭisit, eδe me pľeḱt, θošin, Tę̣ tierę̣ pę̣štōi,
vetvehten nuk mundet me e pę̣štumun. Ndę̣ ā̃št
mpreti Israelit, ľetę̣ sdrṳpi taštĭ prei krṳḱit, eδe
43 kena me i besumun. Mbăhei mbę̣ Perndinę̣;
ľeta pę̣štōi taštĭ, ndę̣ e dāšt: sepsĕ θa, Se yam i
44 Biri Perndisę̣.—Aštū̃ eδe kursarę̣t ḱi išin krṳ-
ḱę̣zumun baškę̣ me atę̣ e šăišin.
45 Eδe tšę̣ prei orę̣s ǵaštę̣ ubā̃ *ńī* teṙę̣sinę̣ mbę̣
ǵiθę̣ δenę̣ deri mbę̣ nandę̣ orę̣.
46 Eδe mbę̣ tę̣ nandę̣n orę̣ Iesui bę̣rtiti me zā̃ tę̣
maθ, tue θanun, "Ili, Ili, lama sabahθani?"
ḱi do me θanun, "Perndia em, Perndia em, pse

47 mẹ ľišove prei durẹš?" Eδe disa prei asĭš ḱi
išin atiĕ, kur ndẹǵūn, θošin, Se kṳ̆i po θẹṙĕt E-
48 linẹ. Eδe pẹrńiherẹ utūṙ ńi prei asĭš, eδe mūr
ńī špū̃zẹ, eδe e mbuši me ufẹl, eδe e vū̃ni mbẹ
49 *ni* kalăm, e i nepte me pimun. Eδe tẹ tierẹ
θošin, Ĺẽni tẹ šofim ndẹ ḱōft se viĕn Elia me
e pẹštumun.
50 Eδe Iesui pẹrsẹrī bẹrtiti me zā̃ tẹ maθ, e δa
špirtin.
51 Eδe, ḱe, pĕrdeya e tĕmpulit utšā mbẹ dṳ̄ prei
sẹ naľtit deri poštẹ; eδe δēu utŭnd, eδe gurẹt
52 pľasẹn. Eδe voṙet uhapẹn; eδe šumẹ trupna prei
53 asĭš šĕińtnaš ḱi kišin dekun unǵalẹn, eδe du-
ľẹn prei voṙeš, mbas tẹ nǵălunit atī, e hī̃n ndẹ
šeińten ǵṳtĕt, eδe udukẹn mbẹ šumẹ *vetẹ*.
54 Eδe urδẹn-ḱĭndẹsi, eδe ată ḱi išin baškẹ me
atẹ tue rŭitun Iesun, kur pān tẹrmekun, eδe pu-
nẹt ḱi ubā̃n, ufrikūn fort, e θošin, Pẹr tẹ vẹrtĕt
kṳ̆i paska kenun i Biri Perndisẹ.
55 Eδe atiĕ išin šumẹ grā tue vū̃mun rē prei sẹ
ľargut, tẹ tsilat e kišin maṙun mbrapa Iesun prei
56 Galilesẹ, tue i šẹrbṳmun: ndẹr atŏ ište Maria
Magdalena, eδe Maria e ama Iakobit, eδe Io-
seut, eδe e ama tẹ bivet Zebedeut.
57 Eδe si ungrṳ̆s, erδi ńi nieri i pasun prei A-
rimaθesẹ, *ḱi e kište* emnin Iosef, ḱi eδe ai vetẹ ki-
58 šte pās kenun dišepul i Iesuit: kṳ̆i vŏiti pẹranẹ
Pilatit, e ľṳpi trupin e Iesuit. Atẹhere Pilati

59 urðẹnōi me i uðanun trupi. Eðe Iosefi si mūr
60 trupin, e mẹštūl me pẹĺhurẹ tẹ pastẹr, eðe e vū̃-
ni ndẹ voṙ tẹ vet tẹ rinẹ, ḱi e kište gẹrmī̃hun
ndẹ škam *tẹ gurit*: eðe si ṙokulōi ńi gūr tẹ maθ
61 ndẹ derẹ tẹ voṙit, iku. Eðe atiĕ ište Ma-
ria Magdalena, eðe Maria tietẹr, tue ndĕitun
pẹrpara voṙit.
62 Eðe ndẹ nesẹr, ḱi ā̃št mbas tẹ prendes, umbẹ-
63 ĺoðẹn kru̥e-priftnit, eðe Fariseit tu Pilati, tue θa-
nun, Zot, na ukuitue se ai gabĭmẹsi θa, kur ḱe
64 i ǵalẹ, *se* Mbas trī dittš kam me unǵalun. Ur-
ðẹnŏ prā tẹ ruhet voṙi deri mbẹ tẹ tretẹn ditẹ,
se mos vī̃n dišĕpuit e atī natẹn, eðe e viĕðin, eðe
i θō̃n pŏpulit, *se* Unǵāl prei sẹ dĕkuniš: eðe kā
me kenun i mbrapmi gabĭm mā̃ i keḱ se i pari.
65 Eðe Pilati iu θa, Keni kustodinẹ [rŭitẹsa]: ško-
66 ni, e sigurŏnia si ta dini. Eðe ată vŏitẹn, e sigu-
rūn voṙin, tue buḷosun gurin, baškẹ me kustodinẹ.

KAPTINA XXVIII.

1 Eðe si škōi e sẹtuńa, kur filōi me sbarðun *e di-
la* e para dīť e yavẹs, erði Maria Magdalena, e-
2 ðe Maria tietẹr, pẹr me vū̃mun rē voṙin. Eðe,
ḱe, ubā̃ *ńi* tẹrmĕk i maθ: sepsĕ ĕnǵuli Zotit
sdru̥pi prei ḱielit, eðe erði e ṙokulōi gurin prei
3 derẹs *voṙit*, eðe ṙinte sipẹr atī. Eðe fāḱeya e atī
ištẹ porsi vetimẹ, eðe petku i atī i barðẹ porsi borẹ.

4 Eδe ată ḱi rŭišin udriδe̥n prei frike̥s atī, eδe ubā̃n
5 porsi te̥ dekun. Eδe ĕnǵuli upe̥rǵĕḱ, e iu θa
gravet, Mos frikŏheni yu: sepsĕ e di se ke̥rkoni
6 Iesun, ḱi ukru̥ḱe̥zue. Nuk ā̃št ke̥tŭ: sepsĕ u-
nǵāl sikurse pat θanun. Ĕyani, šifni vendin ku
7 ḱe Zoti. Eδe škoni špĕit, e iu θoni dišĕpuivet
atī, se unǵāl prei se̥ dĕkuniš; eδe, ḱe, po škon
mā̃ pe̥rpara se yu nde̥ Galilē; atiĕ keni me e pa-
mun: ḱe, yu θāš.
8 Eδe atŏ duḷe̥n špĕit prei voṙit baške̥ me fri-
ke̥, eδe me ge̥zĭm te̥ maθ; e utuṙe̥n me iu δa-
nun zā̃ dišĕpuivet atī.
9 Eδe tue vŏitun me iu δanun zā̃ dišĕpuivet
atī, ḱe, Iesui hasi me atŏ, tue θanun, Fă-
ḷemi. Eδe atŏ i erδe̥n pe̥rane̥, e i kape̥n kame̥t,
10 eδe e aδurūn. Ate̥here Iesui iu θōt, Mos kini
frike̥: škoni, *e* nipni zā̃ ve̥lăznavet mī, ḱi te̥ škō-
in nde̥ Galilē, eδe atiĕ kā̃n me me̥ pamun.
11 Eδe atŏ tue škumun, ḱe, disa prei kustodise̥
erδe̥n nde̥ ǵu̥tĕt, e iu δā̃n zā̃ kru̥e-prĭftnavet pe̥r
12 ǵiθe̥ se tš' ka ubā̃n. Eδe ată si umbe̥ḷoδe̥n baške̥
me pḷeḱt, eδe *mure̥n e* δā̃n ke̥šile, iu δā̃n seimen-
13 vet arǵanda miăft, tue θanun, Θoni, Se dišĕpuit
e atī erδe̥n nate̥n, eδe e voδe̥n, tue fietun na.
14 Eδe nde̥ unde̥ǵōft ke̥yŏ prei guvernatorit, na ke-
na me i umbušun menden, eδe kena me yu ba-
15 mun mos me pasun găiḷe. Eδe ată mbassi mu-
re̥n arǵandat, bā̃n sikurse̥ ume̥sūn: eδe ke̥yŏ

fiaľę uðă ndępęr Ǵiudeit deri mbę ditę tę sŏtšęme.

16 Eðe tę ńimbęðetę dišĕpuit vŏitęn ndę Galilē,
17 ndę maľ ku i pat porositun Iesui. Eðe kur pān
atę, e aðurūn: por disa *vetę* išin me dū mendeš.
18 Eðe Iesui erði pęranę, e iu foľi, tue *θ*anun,
19 M' uðă tš' do puštĕt ndę ǩiel, eðe mbę ðē. Škoni prā, e męsoni ǵiθę komnat, eðe i pagęzoni mb emęn tę Atit, e tę Birit, e tę Špirtit Šeińt,
20 eðe i męsoni me rŭitun ǵiθę sā yu kam porositun: eðe, ǩe, un yam baškę me yu ǵiθę ditt, deri mbę tę mbarumen e yetęs. Amen.

ŠEIŃTI UNǴĪL MBAS MARKUT.

KAPTINA I.

1 Tę filumit e unǵilit Iesu Krištit, tę Birit Per-
2 ndisę; sikurse ăšt škrumun ndę profetnit, "Ǩe,
un po dęrgŏi ĕnǵulin tem pęrpara faǩes tande,
ai kā me ndreǩun uðęn tande pęrpara teyet."
3 "Zāni atī ǩi gęrθĕt ndę škretī, Bāni gati uðęn
e Zotit, tę dreita bāni ŧugat e atī."
4 Ǵionni ište tue pagęzumun ndę škretī, eðe tue

predikumun pagęzĭm pendimi pęr ndiesęn e mę-
5 kătevet. Eðe ǵiθę vendi i Ǵiudesę, eðe Ǵerusalemitęt delšin tek ai, e tę ǵiθę pagęzŏhešin prei atī ndę ľum tę Ǵiordanit, tue ŧęfųmum mękatet e veta.

6 Eðe Ǵionni ište vešun me ķųme kamilet, eðe *ńješun* me bres ľikuret pęr miedĭs tę vet, eðe
7 hante kartsaľetsa e miaľtę tę egęr. Eðe predikonte, tue *θ*anun, Mbrapa meyet viën mā̃ i forti se un, tę tsilit s' yam i zoti tę uľem, e t' i sgiθ
8 ŧųpin e kępŭtsęvet. Un yu pagęzova me ūi: por ai kā me yu pagęzumun me Špirtin šeiṅt.

9 Eðe nď atŏ ditt, Iesui erði prei Nazaretit Galilesę, eðe upagęzue prei Ǵionnit ndę Ǵiordan.
10 Eðe pęrńiherę tue daľun prei ūit, pā ķīlt hapun, eðe Špirtin *šeiṅt* porsi pulŭmp tue sdrų-
11 pun mbi atę. Eðe erði *ńi* zā̃ prei ķīlš, *tue θanun*, Ti yē Biri em i dăštuni, ķi mb̆ atę pęľķeva.
12 Eðe pęrńiherę Špirti e ndsīr ndę škretī.
13 Eðe ište atiĕ ndę škretī katęrðetę ditt tue utendumun prei Satanait; eðe ište baškę me bišat e egra; eðe ĕnǵuit i šęrbĕišin.

14 Eðe Ǵionni mbassi uðă ndęr durę, Iesui erði ndę Galilē, tue predikumun unǵilin e mpretęnisę
15 Perndisę, e tue *θ*anun, Se umbŭš koha, eðe uafrue mpretęnia e Perndisę: pendŏheni, eðe i besoni unǵilit.

16 Eðe tue etsun pęranę detit Galilesę, pā Simo-

nin, eδe Andrenę, tę vęlān' e atī tue heδun ṙetę
17 ndę dēt: sepsĕ išin peškatorę. Eδe Iesui iu θa,
Ĕyani mbrapa meyet, eδe kam me yu bamun tę
18 bā̆heni peškatorę nierziš. Eδe *ată* pęrńiherę ľā̆n
ṙetat e veta, e vŏitęn mbrapa atī.
19 Eδe porsa prī̆ni prei andṳ̆i pak *mā̆ tēi*, pā Ia-
kobin *tę birin* e Zebedeut, eδe Ǵionnin tę vęlān'
e atī, eδe ată *išin* ndę ľundęr tue ndreḱun ṙetat.
20 Eδe pęrńiherę i θiṙi: *eδe ată* ľā̆n tę i atin e vet
Zebedenę ndę ľundęr baškę me ṙŏgasit, e vŏitęn
mbrapa atī.
21 Eδe škōin mbrenda ndę Kapernaum; eδe *Iesui*
pęrńiherę ndęr tę šętunat hī̆ni ndę synagogę, e
22 męsonte. Eδe *nierzit* tmerŏhešin pęr męsimin e
atī: sepsĕ ište tue męsumun ată sikurse me pa-
sun puštĕt, eδe yo porsi škrŭisit.
23 Eδe ište ndę synagogę ť atṳ̆neve ńi nieri ḱi ki-
24 šte špīrt tę ndṳ̄̆tę; eδe gęrθiti, tue θanun, Miĕr!
tš' ka *kē* me nē eδe ti, Iesu Nazarinas? erδe me
25 na hupun? tę di tsili yē, Šeińti i Perndisę. Por
Iesui e tšartōi, tue θanun, Mbęľĭθ goyęn, eδe
26 diľ prei atī. Eδe špirti i ndṳ̄̆tę si e šḱēu, eδe
gęrθiti me zā̆ tę maθ, dūľ prei atī.
27 Eδe tę ǵiθę uhabitęn, kaḱi sā pṳvetšin ńiani
tietrin, tue θanun, Tš' ka ā̆št kęyŏ *punę*? tš' ka
ā̆št kṳ̆i męsĭm i rī? sepsĕ eδe špirtnat e ndṳ̄̆tę i
28 urδęnŏn me puštĕt, eδe i ndęǵōin? Eδe pęrńiherę
i dūľ zā̆ni ndępęr ǵiθę atę vend ṙeθ Galilesę.

29 Eðe pęrńiherę si duľęn prei synagogęs, erðęn
ndę štępī tę Simonit, eðe Andreut, baškę me Ia-
30 kobin, eðe Ġionnin. Eðe e viėheŕa e Simonit po
dĭrġei ndęr eθe, eðe ată pęrńiherę i θõn pęr atę.
31 Eðe *ai* uafrue, eðe e kapi pęr dore, eðe e ngriti;
eðe eθet e lãn pęrńiherę, eðe *ayŏ* iu šęrbente.
32 Eðe si ubã vonę, mbę tę perndumit dilit, prũn
tek ai ġiθę ată ki kišin kek, eðe tę dialsu-
33 mit. Eðe ġiθę ġuteti ište mbęľeðun te dera.
34 Eðe *ai* šęndoši šumę prei asĭš ki kišin kek prei
ġiθę tš farę sęmũndieš, eðe ndsũr šumę diemn,
eðe s ľinte diemnit me foľun, sepsĕ e ngifšin.
35 Eðe ungrĭt ndę męngĕs fort heret, e dũľ, eðe
vŏiti ndę *ńi* vend tę škretę, e fãľei atiĕ.
36 Eðe Simoni, eðe ată ki išin baškę me atę, e
37 ndoľęn mbrapa. Eðe kur e ġetęn, i θõn, Se tę ġi-
38 θę po tę kęrkõin. Eðe *ai* iu θõt, Ľetę škõim ndęr
kruę-katundet e ăfęrme, ki tę predikŏi eðe atiĕ:
39 sepsĕ pęr kętę *punę* kam daľun. Eðe ište tue pre-
dikumun ndępęr synagogat e atŭneve ndępęr ġiθę
Galilenę, eðe tue ndsieŕun diemnit.
40 Eðe ńi i kromosun viĕn tek ai, e i ľutet, eðe
bīe ndę ġŭi pęrpara atī, e i θõt, Se, ndę datš,
41 mundeš me mę kirumun. Eðe Iesuit si i uõĭmt,
strĭni doręn, e e preku, eðe i θõt, Due; kirohu.
42 Eðe ai porsa θa *kętę*, pęrńiherę i škõi kroma, eðe
43 ukirue, eðe si e porositi me štęrngĭm, e ndsũr
44 yaštę; eðe i θõt, Šikŏ mos i θũš ġã kurkũit: por

ško, e diftŏ vetvehten te prifti, eðe biĕr pęr tę
ḱirumit tand atŏ ḱi kā urðęnumun Moiseu, pęr
dešmī mb̆ ată. Por ai si dūl̆, filōi me predikumun šumę, eðe me hapun fiaḷęn, kaḱi sā *ai*
s'mŭndei mā̆ me hĩmun mbalafaḱe ndę ġutĕt, por
ište yaštę ndępęr vende tę škreta: eðe vĩyšin *atiĕ*
tek ai prei ġiθę aneš.

KAPTINA II.

Eðe mbas *disa* dittš pęrsęrī hĩni ndę Kaperna-
um; eðe undęġue se ăšt ndę štępī. Eðe pęrńiherę umbęḷoðęn šumę *vetę*, kaḱi sā as atŏ vendet
pęranę deręs s'i ndsĩyšin mā̆: eðe ai iu predikonte fiaḷęn.
Atęherę vĩn tek ai, e biyen ńi uḷŏk, ngritun
prei katęr vetęš. Eðe mbassi s'mŭndešin me uafrumun tek ai prei ġindies, sbuḷūn puḷasin ku ište *ai*, eðe si bā̆n birę, sdrųpęn štratin ḱi dĭrġei
uḷogu mb̆ atę. Eðe Iesui kur pā besęn e atų̆neve,
i θōt uḷogut, Diāḷ, t'ufaḷęn mękatet etū. Eðe disa
prei škrŭisiš išin atiĕ tue ndĕitun, eðe tue mendumun ndęr zemrat veta, Tš'ka fḷet kų̆i kęštų̆ bestemmia? tsili mundet me faḷun mękate, vetš ńi, Pern-
dia? Eðe Iesui pęrńiherę si e mūr vešt prei špirtit
vet se po mendŏhen me vetvehten kęštų̆, iu θa,
Pse mendoni kętŏ *punę* ndęr zemrat tuya? Tš' ka
ăšt mā̆ kolăi me i θanun uḷogut, T' ufaḷęn mękatet,

apor me i θanun, Tšohu, e ngre štratin tand, eðe
10 ets? Por ki ta dini, se i biri nierit kā puštĕt me
11 faĺun mękate mbi ðetę, (i θōt uĺogut,) Tę θom,
Tšohu, e ngre štratin tand, eðe ško ndę štępī tan-
12 de. Eðe *ai* utšue pęrńiherę, eðe ngriti štratin,
e dūĺ pęrpara tę ǵiθve; kaki sā tę ǵiθę męrekulŏhešin, eðe ĺafdŏišin Perndinę, tue θanun, Se askuŕę s' kena pamun kęštŭ.
13 Mbasandăi *Iesui* dūĺ pęrsęrī pęranę detit; eðe
ǵiθę ǵindia vinte tek ai, eðe *ai* i męsonte.
14 Eðe tue škumun, pā Levin *tę birin* e Alfeut
tue ndĕitun mbę kumĕrk, eðe i θōt, Mę meŕ
mbrapa, eðe *ai* ungrĭt, e vŏiti mbrapa atī.
15 Eðe ai kur po ŕinte ndę męsalę ndę štępī t' atī,
išin uĺun ndę męsalę eðe šumę publikana, eðe mękatnorę baškę me Iesun, e me dišĕpuit e atī: sepsĕ
16 išin šumę *vete*, eðe vŏitęn mbrapa atī. Eðe škrŭisit, eðe Fariseit, kur pān atę tue hagrun baškę
me publikanat, e me mękatnoręt, iu θošin dišĕpuivet atī, Pse hā e pī ai baškę me publikanat, e
17 me mękatnoręt? Eðe Iesui kur ndęǵōi, iu θōt, Tę
šęndošęt s' kān nevōi pęr šęndošęs, por ată ki kān
kek: s' kam arðun me θiŕun tę dreitę mbę pendĭm,
por mękatnorę.
18 Eðe dišĕpuit e Ǵionnit, eðe tę Farisevet nǵinŏišin: eðe vĩn, e i θõn, Pse dišĕpuit e Ǵionnit, eðe
tę Earisevet nǵinōin, por dišĕpuit etū s'nǵinōin?
19 Eðe Iesui iu θa, Mos munden ată ki θęŕasin

pẹr darsẹm me nǵinumun, deri sā tẹ yēt ðan-
dṙi baškẹ me ată? sā kohẹ kā̃n ðandṙin baškẹ
20 me vetvehten, s'munden me nǵinumun. Por
kā̃n me arðun ditt, kur tẹ miṙet ðandṙi prei a-
sĭš, eðe atẹherẹ kā̃n me nǵinumun nd'atŏ ditt.
21 Eðe kurkuši s'ḱep arẹn pẹl'hure tẹ barðẹ mbẹ
petk tẹ vietẹr: sepsĕ ndẹ ḱōft, hiĕk tẹ mbŭšẹmen e
atī tẹ rinẹ prei sẹ vietrẹs, eðe bā̃het mā̃ e keḱe
22 e šḱu̥me. Eðe kurkuši s'ven venẹ tẹ rē ndẹ
ṙẹšiḱa tẹ vietẹr: sepsĕ ndẹ ḱōft, vē̃n' e rē gris
ṙẹšiḱat, eðe vena derðet, eðe ṙẹšiḱat prišen: por
vē̃n' e rē duhet me uvū̃mun ndẹ ṙẹšiḱa tẹ rī.

23 Eðe ai kur po škonte pẹr *ńī ditẹ* tẹ šẹtunaš
ndẹpẹr *ara* tẹ mbiĕluna, dišĕpuit e atī filūn me
24 škoḱun kălẹza, tue bamun uðẹ. Eðe Fariseit i
θošin, Šif tš' ka bā̃in pẹr *ditẹ* tẹ šẹtunaš atẹ ḱi
25 s'ā̃št e uðẹs? Eðe ai iu θošte, Askurẹ s'keni
kẹndumun tš' ka bā̃ni Davidi, kur pat nevōi, e-
ðe i erði ū̃ atī, eðe atŭ̥neve ḱi išin baškẹ me atẹ?
26 si hī̃ni ndẹ štẹpī tẹ Perndisẹ ndẹ *ditẹ* tẹ Abiaθa-
rit kru̥e-priftit, eðe hangẹr bukẹt e paravŭmies,
tẹ tsilat s'ište e uðẹs me i hangrun *tietẹr nieri*,
vetš prĭftnavet, eðe iu ða eðe atŭ̥neve ḱi išin ba-
27 škẹ me atẹ? Mbasandăi iu θošte, *se* E šẹtuna
ā̃št bamun pẹr nierin, *por* yo nieri pẹr tẹ šẹtu-
28 nẹn: pẹrandăi i biri nierit ā̃št i zoti eðe tẹ
šẹtunẹs.

KAPTINA III.

1 Mbasandăi hĩni pẹrsẹrī ndẹ synagogẹ; *eðe* atiẽ
2 ište ńi nieri ḱi kište doreṇ e *θ*atẹ. *Eðe* vĩyšin
rē atẹ, ndẹ ḱōft se dota šẹndoši pẹr *ditẹ* tẹ šẹ-
3 tunaš; pẹr me e paditun. *Eðe ai* i *θ*ōt atī nie-
rit ḱi kište doreṇ e *θ*atẹ, Ngreu ndẹ miedĩs.
4 Mbasandăi iu *θ*ōt, Ăšt e uðẹs me bamun mi-
rẹ pẹr tẹ šẹtuna, apor me bamun keḱ? me šeḽ-
bumun špīrt, apor me vramun? Por ată s' pẹ-
5 zăĩšin. Atẹherẹ si i vũni rē ṛe*θ* me zemẹrĩm,
tue i ar*ð*un keḱ pẹr ašpẹrimin e zemrẹs atŭneve,
i *θ*ōt nierit, Štrĩ doreṇ tande. *Eðe ai* e štrĩni:
6 *eðe* dora e atī ubā e šẹndošẹ porsi tietra. *Eðe*
Fariseit si duḽẹn, pẹrńiherẹ bān kẹšile baškẹ me
Erodianẹt kundẹr atī, pẹr me e prišun.
7 Por Iesui iku baškẹ me dišẽpuit e vet ndẹ
dēt: *eðe* i vöitẹn mbrapa šumẹ šumitsẹ ka Ga-
8 lilea, *eðe* ka Ġiudea, *eðe* ka Ġerusalemi, *eðe*
ka Idumea, *eðe ka* pẽrtẽi Ġiordanit; *eðe* šumẹ
šumitsẹ prei atŭneve ḱi išin ṛe*θ* Tyros, *eðe* Si-
donẹs, er*ð*ẹn tek ai, kur ndẹǵūn se sā punẹ ban-
9 te. *Eðe ai* iu *θ*a dišẽpuivet vet me pritun a-
fẹr atī ńī ḽundẹr, pẹr punẹ tẹ ǵindies, ḱi tẹ mos
10 e štrẹngōin. Sepsẽ šẹndoši šumẹ *vetẹ*, kaḱi sā
bĩyšin sipẹr atī ḱi ta prekin, sā *vetẹ* kišin sẹ-
11 mŭndie. *Eðe* špirtnat e ndŭ̄tẹ kur e vĩyšin rē,
i bĩyšin pẹrpara, *eðe* gẹr*θ*itšin, tue *θ*anun, Se ti

12 yē i Biri Perndisę. Por *ai* i tšartonte šumę
ḱi tę mos e špęrfaḱin.
13 Mbasandăi hụpęn ndę maḷ, eđe θęřět pęranę
vehtes sā *vetę* dešti ai: eđe *ată* vŏitęn tek ai.
14 Eđe *ai* sǵođi dụmbęđetę *vetę*, ḱi tę yēn baškę me
15 atę, eđe ḱi t̀ i dęrgōi me predikumun, eđe tę
kēn puštět me šęndošun sęmŭndiet, eđe me
16 ndsieřun diemnit: Simonin, ḱi ia vūni em-
17 nin Pietr; eđe Iakobin *tę birin* e Zebedeut,
eđe Ǵionnin tę vęlān' e Iakobit; eđe iua vūni em-
nin Boanerges, ḱi do me θanun, tę Bit e bum-
18 bulimęs: eđe Andrenę, eđe Filippin, eđe Bar-
tolomenę, eđe Mattenę, eđe Tomanę, eđe Iako-
bin *tę birin* e Alfeut, eđe Taddenę, eđe Simon
19 Kananitin, eđe Ǵiudęn Iskariotin, i tsili e
traθtōi.
20 Mbasandăi vīn ndę *ńī* štępī, eđe mbęḷiđet pęr-
sęrī ǵindie, kaḱi sā ată s̀ mŭndešin me hangrun
21 as bukę. Eđe nierzit e atī kur ndęǵūn, duḷęn
me e zānun: sepsĕ θošin, Se kā daḷun mentš.
22 Eđe škrŭisit ḱi sdrụpęn prei Ǵerusalemit, θo-
šin, Se kā Beelzebulin, eđe, se ndsīr diemnit me
tę parin e diemnavet.
23 Por *ai* si θiři ată pęranę, iu θošte me parăbula,
24 Si mundet Satanai me ndsieřun Satananę? E-
đe ndę udāft *ńī* mpretęnī kundęr vetvehtes,
25 ayŏ mpretęnī s̀ mundet me ḱindrumun. Eđe
ndę udāft *ńī* štępī kundęr vetvehtes, ayŏ štępī

26 s' mundet me kindrumun. Eðe Satanaí ndę u-
ngrĭt kundęr vetvehtes, eðe udā, s' mundet me
27 kindrumun, por kā tę marumun. Kurkuši
s' mundet me hĭmun ndę štępī tę fortit pęr me
ŧembụmun enęt e atī, pa mos ľiðun mā pęrpara tę
fortin; eðe atęherę kā me ŧembụmun štępīn' e
28 atī. Pęr tę vęrtĕt po yu θom, Se gíθę mękatet
kān me iu ufaľun tę bivet nierzvet, eðe bestem-
29 miat, sā do ki bestemmiōin: por ai ki tę be-
stemmiōi kundęr Špirtit šeiṅt s' kā pęr me i ufa-
ľun pęr gíθę yetęn, por āšt faitūr i mundimit
30 pasosun: sepsĕ θošin, se Kā špīrt tę ndụ̄tę.
31 Vīn prā tę vęlaznit, eðe e ama e atī, eðe si
ndĕitęn yaštę, dęrgūn tek ai, pęr me e θirun.
32 Eðe ŧeθ atī ŧinte gíndie, eðe i θān, Ḱe, yot-
33 amę, eðe tụt-vęlazęn po tę kęrkōin yaštę. Por
ai upęrgĕḱ atụ̄neve, tue θanun, Kuš āšt nana e-
34 me, eðe vęlaznit emī? Eðe si vūni rē ŧeθ ată ki
ŧišin pęranę atī, θōt, Ḱe, nana eme, eðe vęlaznit
35 emī! Sepsĕ ai ki tę bāi daštunimin e Perndisę,
kụi āšt em-vęlā, eðe eme-moter, eðe nanę.

KAPTINA IV.

1 Mbasandăi filōi pęrsęrī me męsumun pęranę
detit: eðe šumę gíndie umbęľoðęn tek ai, kaki
sā *ai* hĭni ndę ľunder, eðe ŧinte ndę dēt; eðe
2 gíθę gíndia ište mbę tokę pęranę detit. Eðe mę-

sonte ată me šumę parăbula, *eðe* iu *θ*ošte ndę
męšim tę vet,
3 Ndę́goni; Ke, ai ki mbīl dūĺ me mbielun: eðe
4 mbę tę mbiĕlunit, ńiana rā mb uðę, eðe špendęt e
5 kielit erðęn, eðe e hangręn. Eðe tietra rā mbę
vend zalište, ku s'kište *ðē* šumę, eðe bĩni pęrńi-
6 herę, sepsĕ s'kište *ðē* tę *θ*elę: por kur ĺēu di-
7 li udŏk; eðe sepsĕ s'kište ĩāyę u*θ*ā. Eðe tietra rā
ndę drizat, eðe drizat hųpęn, eðe e mbųtęn, eðe
8 nuk ða pemę. Eðe tietra rā ndę *ðē* tę mirę, e-
ðe nepte pemę, tue hųpun, e tue uštumun; eðe
prũni *pemę pęr* ńī triðetę, eðe *pęr* ńī ǵaštęðetę, e-
9 ðe *pęr* ńī ńi kind.—Mbasandăi iu *θ*ošte, Ai ki
kā vešę me ndę́gumun, ĺetę ndę́gōi.
10 Eðe kur mbeti vetęm, ată ki išin *te θ* atī ba-
škę me tę dųmbęðetęt e pųvetęn pęr parăbulęn.
11 Eðe *ai* iu *θ*ošte, Mbę yu ăšt ðanun me nǵoftun
męšefšinęn e mpretęnisę Pęrndisę: por mb a-
12 tă ki yăn yaštę, tę ǵi*θ*a bāhen me parăbula: ki
tue pamun tę vẽn rē, eðe tę mos šofin; eðe tue
ndę́gumun tę ndę́gōin, eðe tę mos marin vešt; ki
tę mos kę*θ*ehen ndońiherę, e t'iu ufaĺen mękatęt.
13 Mbasandăi iu *θ*ōt, Nuk e dini këtę parabul?
14 eðe si keni me marun vešt ǵi*θ*ę parăbulat?
15 Mbiĕlęsi *ăšt ai ki* mbīl fiaĺęn. Eðe kętă
pęranę uðęs, yăn ată ki mbiĺet fiaĺa mb ată;
por kur ndę́gōin, Satanai viĕn pęrńiherę, e iu
meŕ fiaĺęn ki ăšt mbielun ndę zemrat e atųneve.

16 Eδe kętă kęštŭ, yā̃n ată ḱi yā̃n mbielun ndę *vende*
zališta, tę tsilt kur ndęǵōin fiaľęn, pęrńiherę e
17 maṙin me gęzĭm; por s'kā̃n ṙā̃yę ndę vetvehtet,
por yā̃n pęr pak kohę: mbasandăi kur bā̃het
štręngĭm, a tę ndiekun pęr fiaľęn, pęrńiherę škan-
18 daľizohen. Eδe kętă ḱi yā̃n mbielun ndęr dri-
19 zat, yā̃n ată ḱi ndęǵōin fiaľęn; por găiľet e
kęsāi yete, eδe gabimi ǵā̃sę, eδe dęšęrimet pęr
tę tierat *puna* hī̃in, e mbu̯sin fiaľęn, eδe bā̃het
20 papemę. Por kętă, yā̃n ată ḱi umbolęn ndę δē
tę mirę, tę tsilt ndęǵōin fiaľęn, eδę e presin, eδe
bīen pemę, *pęr* ńī triδetę, eδe *pęr* ńī ǵaštęδetę,
eδe *pęr* ńī ńi ḱind.
21 Eδe iu θōt, Mos viĕn kandiľi pęr me uvū̃-
mun ndęn hū̃ *tę driθit*, a ndęn štrat? *e* yo pęr
22 me uvū̃mun mbi šaldăn? Sepsĕ s'ā̃št ǵā̃ e mę-
šefęt, ḱi tę mos špęrfaḱet; as s'ā̃st bamun *ndo-*
23 *ńī gā̃* e męšefęt, ḱi tę mos daľi pęr faḱe. Ai ḱi
kā vešę me ndęǵumun, ľetę ndęǵōi.
24 Eδe iu θošte, Vĕni rē tš' ka ndęǵoni: Me tš'
farę mătęsi matni, kā̃n me yu matun: eδe kā
25 me uštumun mbę yu ḱi ndęǵoni. Sepsĕ atī ḱi kā
doť i nepet *eδe tietęr*: eδe atī ḱi s'kā, eδe tš' kā
tę kēt dotę miṙet prei atī.
26 Eδe θošte, Kęštŭ ā̃št mpretęnia e Perndisę,
27 porsi ńi nieri ḱi heθ farę mbę δetę, eδe fľē̃, e tšo-
het nāť e ditę, eδe fara bī̃n, eδe ṙitet, kęštŭ ḱi ai
28 s'e di *se si*. Sepsĕ δeu bīe pemę prei vetvehtes;

pẹrpara bār, mbasandăi kāl, mbasandăi pl̓ot
29 *me* grū̃n ndẹ kāl. Eδe pema kur pik̓et, pẹr-
ńiherẹ dẹrgŏn drapnin, sepsĕ e mẹr̄ī̃ni tẹ kŏ-
r̓unit.
30 Eδe θošte, Me sĕ ta pẹrǵāim mpretẹnīn' e Per-
31 ndisẹ? a me tš' farẹ parăbule ta vẽm nǵat? *Ǎ̃št*
porsi ńī kokẹr senapi, e tsila kur mbilet
mbẹ δetẹ, ǎ̃št mā̃ e vogẹl̓ se ǵiθẹ farat k̓i *yā̃n*
32 mbẹ δetẹ: por si mbilet, r̓itet e bā̃het mā̃ e
maδe se ǵiθẹ barištat, eδe bā̃n dega tẹ mẹδā;
kak̓i sā špendẹt e k̓ielit munden me ndĕitun
ndẹn hiye t̓ asāi.
33 Eδe me šumẹ kẹsŏ parăbulaš iu fl̓iste fial̓ẹn,
34 sikurse mŭndešin me ndẹǵumun. Eδe pa pa-
rabul nuk iu fl̓iste: por dišĕpuivet vet iua sgiθ-
te tẹ ǵiθa vetšanẹ.
35 Eδe mb̓ atẹ ditẹ, si ugrṳ̃s, iu θōt, Ĺetẹ ka-
36 pẹrtsēim pẹrtĕi. Eδe *dišĕpuit* si l̓ā̃n ǵindien, e
mar̓in mbas vehtes, sikurse ište ndẹ l̓undẹr: eδe i-
37 šin baškẹ me atẹ eδe tẹ tiera l̓ŭndẹrza. Eδe bā̃het
ńi θẹlĭm ere i maθ, eδe val̓ẹt bĭyšin mbrenda ndẹ
38 l̓undẹr, kak̓i sā ayŏ taštĭ po mbŭšei. Eδe ai ište
ndẹ bišt *tẹ l̓undrẹs* tue fietun mbi yestĕk: e-
δe *ată* e tšōin, e i θõn, Miešteṛ, a s̓ kē găil̓e
39 se po hupim? Eδe *ai* utšue, e tšartōi erẹn, eδe
i θa detit, Pušŏ, mos pẹzā̃i! Eδe era pušōi, eδe
40 ubā̃ bunāts̓ e maδe. Mbasandăi iu θa, Tš' frĭkẹ-
41 sa yeni kẹštŭ̃? si s̓ keni besẹ? Eδe *ată* ufrikūn

me frikę tę maδe, eδe i θošin ńiani tietrit, Val tš' ka ā̆št kṳ̆i, ḱi eδe era, eδe deti i ndęǵōin?

KAPTINA V.

1 Eδe erδęn pęrtĕi detit, ndę vend tę Gadaren-
2 vet. Eδe ai si dūĺ prei ĺundręs, pęrńiherę i dūĺ
pęrpara prei voṙeš ńi nieri me špīrt tę ndṳ̄tę,
3 ḱi e kište tę ndĕitunit ndęr voṙęt, eδe kurkuši
4 s' mŭndei me e ĺiδun me varǵe hĕkuraš: sepsĕ
šumę hera ḱe ĺiδun me hĕkura ndęr kamę, e me
varǵe hĕkuraš, por ai kępuste varǵet e hĕkura-
vet, eδe dromętsonte hekurat e kamvet: eδe kur-
5 kuši s' mŭndei me e sbutun. Eδe pęr ǵiθę natęn,
e *pęr ǵiθę* ditęn ište ndępęr maĺet, e ndępęr voṙet
tue gęrθitun, e tue kęputun vetvehten me gurę.
6 Eδe kur pā Iesun pęr sę ĺargut, utūṙ, eδe e a-
7 δurōi, eδe briti me zā̆ tę maθ, e θa, Tš' ka *kē* ti
me mue, o Iesu, i Biri Perndisę naĺtę? tę vē̆ bē
8 pęr Perndinę, tę mos mę mundŏiš. (Sepsĕ *Iesui*
9 i θošte, Deĺ prei nierit, o špīrt i ndṳ̄tę). Eδe e
pṳveste, Tš' ka ta θō̄n emnin? eδe *ai* upęrǵĕḱ, e
θa, Ĺeǵion ma θō̄n emnin, sepsĕ yena šumę.
10 Eδe i ĺutei šumę pęr mos me i dęrgumun yaštę
vendit.
11 Eδe atiĕ ndępęr atŏ maĺe ište ńī tufę e ma-
12 δe θišę tue kulotun. Eδe ǵiθę diemnit i uĺu-
tęn, tue θanun, Dęrgona ndęr θitę, pęr me hī̆-

13 mun ndęr ată. Eðe Iesui pęrńiherę i ľa. Eðe
špirtnat e ndų̆tę duľęn, e hĩn ndęr θitę: eðe tu-
fa uhŏθ prei škrepit ndę dēt, (eðe išin afęr dų
14 mĩy;) eðe mbų̆tešin ndę dēt. Eðe ată ki ku-
lotšin θitę ikęn, eðe ðẵn zā̃ ndępęr ģų̆tĕt, eðe
ndępęr arat. Eðe duľęn me pamun tš' ka ẵšt
15 kęyŏ *punę* ki ubā̃. Eðe vĩn te Iesui, eðe vē̃n
rē tę dialsumin ki pat pasun ľeģionin, tue ndĕi-
16 tun, eðe vešun, eðe urtęsumun: eðe ufrikūn. Eðe
ată ki pān iu diftūn atų̆neve, *se* si ģă̆iti *puna*
17 mbę tę dialsumin, eðe pęr θitę. Eðe *ată* filūn
t' i ľuten me ikun prei sinŭrevet atųne.
18 Eðe ai kur hĩni ndę ľundęr, ai ki pat ke-
nun dialsumun i ľŭtei pęr me kenun baškę me
19 atę. Eðe Iesui s' e ľa, por i θōt, Ško ndę štępī
tande tu nierzit etū, eðe nĕpiu zā̃ pęr ģiθę sā
20 bā̃ni Zoti mbę tų̆i, eðe bā̃ni mišerīr mbę tų̆i. Eðe
ai iku, eðe filōi me predikumun ndę Δekapol
sā bā̃ni mb atę Iesui: eðe tę ģiθę męrekulŏhešin.
21 Eðe Iesui si kapęrtseu pęrsęrī me ľundęr
pęr mbatanę, šumę ģindie umbęľŏθ tek ai: eðe
ai ište pęranę detit.
22 Eðe, ke, viĕn ńi prei tę parvet sinagogęs, *ki*
e lište emnin Iair, eðe *lų̆i* kur pā atę, i bīe
23 ndęr kamę, eðe i ľŭtei šumę, tue θanun, Se e-
me-biy ẵšt mbę frųmę te mbrapme: tę vĩš, e
tę vē̃š duręt mbi atę, ki tę pęštōi; eðe kā
24 me ŗęnumun. Eðe *ai* vŏiti baškę me atę; eðe

šumę ǵindie e meršin mbrapa, eðe e štęrngǒišin.
25 Eðe ńī grue ki i ŧiθte ǵak dụmbęðetę viët,
26 eðe kište hiekun šumę prei šumę šęndǒšęsiš, e-
ðe kište prišun ǵiθę se tš' kište pasun, eðe s' ište
bamun mirę aspăk, por ište bamun mā̃ kek',
27 *ayǒ* kur ndęǵōi pęr Iesun, erði ndęrmiët ǵin-
28 dies mbrapa, e preku petkun e atī. Sepsĕ θošte,
Se, eðe ndę pęrkitša petkat e atī, kam me pę-
29 štumun. Eðe pęrńiherę i uštēr tę ŧiëðunit e
ǵakut; eðe e ndiēu ndę trup *tę vet* se ušęndǒš
30 prei sęmundęs. Eðe Iesui pęrńiherę si mūr
vešt ndęr vehte fukinę ki dūl' prei atī, u-
kęθụe mbę ǵindien, e θošte, Kuš mę preku
31 petkat? Eðe dišĕpuit e atī i θošin, Šef ǵin-
dien se tę štręngŏn, eðe θue, Kuš mę preku?
32 Por *ai* vente rē ŧeθ pęr me pamun atę ki bā̃-
33 ni kętę. Eðe grŭeya tue ufrikumun, eðe tue
udriðun, sepsĕ e dinte se tš' i ubā̃ asāi, erði,
eðe i rā *ndęr kamę*, eðe i θa ǵiθę tę vęrtetęn.
34 Eðe ai i θa, Biy, besa yote tę pęštōi; ško ndę
pakt̆im, eðe īy e šęndošę prei sęmundęs tande.
35 Eðe ai kur ište por tue foľun, vĩn prei tę parit
synagogęs, tue θanun, Se yot-biy dik: pse e gul'-
36 tšŏn mā̃ mieštrin? Por Iesui pęrńiherę kur
ndęǵōi kętę fiaľęn ki ufŏl', i θōt tę parit syna-
37 gogęs, Mos kī frikę, vetš besŏ. Eðe nuk ľa
kurkĕnd me vŏitun mbrapa atī baškę, vetš Pie-
trin, eðe Iakobin, eðe Ġionnin tę vęlān' e Ia-

38 kobit. Eðe viẽn ndę štępī tę parit synagogęs,
eðe vẽ rē trazĩm, tue ƙiamun, e tue uľurĩmun
39 šumę. Eðe si hĩni, iu θōt, Tš' trazŏheni, e ƙi-
40 ani? văiza nuk diƙ, por po fľẽ. Eðe *atà* kẽ-
šešin pęr atę. Por ai si ndsūr yaštę tę ģiθę,
meŕ me vehte tę i atin e văizęs, eðe t' amęn,
eðe ată ƙi išin baškę me atę, eðe hĩn atiẽ ku
41 ište văiza štrĩmun. Eðe si ŕoku pęr dore văizęn,
i θōt, Taliθa kumi; ƙi ayŏ, kęθụmun, do me
42 θanun, Vaizę e vogęľ, tę θom, tšohu. Eðe pęr-
ńiherę văiza e vogęľ ungrĩt, eðe ẽtsęte; sepsẽ
ište dụmbęðetę viẽtš. Eðe umęrekulūn me mę-
43 rekulī tę maðe. Eðe i porositi šumę tę mos
e maŕi vešt kętę kurkuši; eðe θa t' i nepet asāi
me hangrun.

KAPTINA VI.

1 Mbasandăi dūľ prei andēi, eðe erði ndę ðē
tę vet; eðe dišẽpuit e atī e maŕin mbrapa.
2 Eðe kur erði e šętuna, filōi me męsumun
ndę synagogę: eðe šumę vetę kur ndęģŏišin,
męrekulŏhešin, e θošin, Prei ka *i erðęn* kętī
kętŏ? eðe tš' ka ăšt kęyŏ dīe ƙi i ukā ðanun
kętī, sepsẽ eðe kęsofarę męrekuliaš bāhen prei
3 dureš atī? Nuk ăšt kụi mieštri *ƙi kodit*, i biri
Marisę, eðe i vęlāi Iakobit, eðe Ioseut, eðe
Ģiudęs, eðe Simonit? eðe nuk yān tę motrat

e atī kętŭ ndęr nē? eðe škandaľizŏhešin mb̆ atę:
4 Por Iesui iu θošte, Se nuk ăšt profĕt i pander-
šun *jeti*, vetš ndę ðē tę vet, eðe ndęr nierzit e
5 vet, eðe ndę štępī tę vet. Eðe s'mŭndei me
bamun atiĕ as ndońī męrekulī, vetš mbę pak
6 tę sęmunę vūni duręt mbi ată, e i šęndoši. E-
ðe męrekulŏhei pęr pabesęnīn' e atŭneve. Eðe
škonte ŧeθ katŭndevet tue męsumun.

7 Eðe θiŧi pęranę tę dųmbęðetęt, eðe filōi me
i dęrgumun dų ka dų; eðe iu nepte puštĕt mbi
8 špirtnat e ndūtę; eðe i porositi mos me bar-
tun kurǵā mb̆ uðę, vetš ńi škop vetęm; as strai-
9 tsę, as bukę, as rame ndę bres: por tę yēn
mbaθun me opanga: eðe tę mos vešin dų guna.
10 Eðe iu θošte, Mbę tš' štępī ki tę hīni, mbetni
11 atiĕ deri sā tę deľni andēi. Eðe sā vetę tę mos
yu presin, as tę mos yu ndęǵōin, kur tę deľ-
ni prei andēi, škŭndni pľŭhunin e rępŏš kam-
vet tuya pęr dešmī mb̆ ată. Pęr tę vęrtĕt po
yu θom, se Mā i durušęm kā me kenun mun-
dimi ndę Sodomę, a ndę Gomorę ndę ditę tę ǵų-
12 kit, se mb̆ atę ǵųtĕt. Eðe *ată* duľęn, e predi-
13 kŏišin pęr me upendumun *nierzit*. Eðe ndsir-
šin šumę diĕmn, eðe ľŭišin me vŏi šumę tę
sęmunę, eðe i šęndošsin.
14 Eðe mpreti Erodi ndęǵōi *pęr atę*; (sepsĕ em-
ni i atī kište daľun pęr faķe:) eðe θošte, Se Ǵion-

ní ki pagęzonte unǵāl prei sę dĕkuniš, eðe
15 pęrandăi punohen kętŏ męrekulia prei atī. Tę
tierę θošin, Se ăšt Elia. Eðe tę tierę θošin, Se
16 ăšt profĕt, a porsi ńi prei profetniš. Por Erodi
kur ndęǵōi, θa, Se kų̆i ăšt *ai* Ǵionni ki e preva
un: ai ăšt nǵalun prei sę dĕkuniš.

17 Sepsĕ ai Erodi dęrgōi, e zūni Ǵionnin, eðe e
ľiði ndę haps pęr Erodiadęn gruen e Filippit tę
18 vęlāit vet: sepsĕ e kište maŧun pęr grue. Sepsĕ
Ǵionni i θošte Erodit, Se nuk ăšt e uðęs me
19 pasun gruen e tų̆t-vęlā. Andăi Erodiada e kište
męnī, eðe donte me e vramun; por nuk mŭndei.
20 Sepsĕ Erodi e kište frikę Ǵionnin, tue ditun a
tę pęr nieri tę dreitę, eðe šeińt, eðe e runte;
eðe *ai* kur ndęǵōi atę bāni šumę *punę*, eðe i
21 ndęǵonte me gęzĭm. Eðe kur erði *ńī* dīť e
mbarę, ki bānte gostę Erodi pęr ditt e tę ľe-
mit vet mbę tę męðĕit, eðe mbę kapidanat,
22 eðe mbę tę paręt e Galilesę; eðe *atęherę* hĩni
e biya asāi Erodiadęs; e kartseu, eðe i pęľǩēu
Erodit, eðe atų̆neve ki išin ndĕitun baškę ndę mę-
salę, *eðe* mpreti i θa văizęs, Ľųpęm tš' ka tę
23 dūš, eðe kam me ta ðanun. Eðe i bāni bē
asāi, Se atę ki tę mę ľųpiš, kam me ta ðanun,
24 deri mbę ǵųsęn e mpretęnisę teme. Eðe ayŏ dūľ,
e i θa s'amęs, Tš' ka tę ľųpi? Eðe ayŏ i θa, Krųet
25 e Ǵionnit pagęzimtarit. Eðe *ayŏ* hĩni pęrńiherę

me ndsitĭm te mpreti, e ľụpi, tue θanun, Due
tę mę napiš pęrńiherę mbę kupęt krụet e Gion-
26 nit pagęzimtarit. Eðe mpreti uiðęnue; *por* pęr
betę *ki bān̄i*, eðe pęr ată ki išin ndĕitun baškę
ndę męsalę nuk dešti me ia heðun poštę tę zot-
27 numit. Eðe mpreti pęrńiherę dęrgōi dšeľāt, e ur-
28 ðęnōi me uprūmun krụet e atī: eðe ai vŏiti,
e i prēu krụet ndę haps, eðe prūni krụet e atī
mbę kupęt, eðe ia ða văizęs: eðe văiza ia ða s'a-
29 męs vet. Eðe dišĕpuit e atī kur ndęģūn, erðęn,
eðe ngritęn trupin e atī, eðe e štīn ndę voŕ.
30 Eðe apŏstuit mbęľiðen te Iesui, eðe i ðān̄ zā̄
31 pęr tę ģiθa, eðe sā bān̄, eðe sā męsūn. Eðe ai
iu θōt, Eyani yu vetę vetšanę ndę vend tę škre-
tę, eðe prăheni pak: scpsĕ ată ki vīšin, e škŏi-
šin išin šumę vetę, eðe s'kišin kohę as pęr me
32 hangrun. Eðe *ată* škūn me ľundrẹn ndę ńi
vend tę škretę vetšanę.
33 Eðe ģindia e pān tue škumun, eðe šumę *vetę*
e ngoftęn, eðe uľišūn prei ģiθę ģụteteš, e vŏi-
tęn atiĕ kamę, eðe e męrīn atiĕ mā̄ pęrpara se
34 ată, eðe umbęľoðęn tek ai. Eðe Iesui kur dūľ,
pā šumę ģindie, eðe i uðimtęn, sepsĕ išin porsi
ðend ki s'kān̄ barī: eðe filōi me i męsumun
šumę.
35 Eðe taštĭ mbassi kište škumun šumę kohę,
dišĕpuit e vet afrohen, e i θōn, Se vendi ăšt i
36 škretę, eðe taštĭ koha kā škumun šumę. Lišŏ

ată, ḱi tę škōin ŧeθ ăravet, e katŭndevet, me
bl̓emun bukę pęr vehten e atŭneve: sepsĕ s̓ kān
37 se tš̓ ka me hangrun. Por ai upęrǵĕḱ, e iu θa,
Epni yu atŭneve me hangrun. Eðe *ată* i θān,
Tę škōim e tę bl̓ēim dų ḱind dinarę bukę, eðe
38 t̓ iu napim me hangrun? Eðe ai iu θōt, Sā bu-
kę keni? škoni e šifni. Eðe si *vŏitęn* e pān, i
39 θōn, Pesę, eðe dų pešḱ. Eðe *ai* urðęnōi ată me
uul̓un tę ǵiθę pęrmbi bār tę nǵomę, *e me ndĕi-*
40 *tun* tubę tubę. Eðe ată ndĕitęn ŧeθ e ŧeθ, ka
41 ńi ḱind, e ka pesęðetę. Eðe *ai* si mūr pesę
bukęt, eðe dų pešḱit, tšōi sųtę ndę ḱiel, e bekōi,
eðe θēu bukęt, eðe iua nepte dišĕpuivet vet pęr
me i vūmun pęrpara atŭneve; eðe dų pešḱit iua
42 dāu tę ǵiθve. Eðe tę ǵiθę hangręn, eðe ungīn.
43 Eðe ngritęn dųmbęðetę koša pl̓ot me tsopa, eðe
44 me pešḱit. Eðe ată ḱi hangręn bukęt išin afęr
pesę mīy buŕa.
45 Eðe pęrńiherę štrengōi dišĕpuit e vet me hīmun ndę l̓under, eðe me škumun pęrpara pęrmbatanę ndę Beθsaida, deri sā tę l̓išōi ai ǵindien.
46 Eðe si i l̓išōi, škōi ndę mal̓ pęr me ufal̓un.
47 Eðe si ungrŭs, l̓undra ište ndę miedīs tę de-
48 tit, eðe ai vetęm mbi tokę. Eðe pā ată tue u-
mundumun mbę tę vozitunit; sepsĕ era ište kundęr atŭneve: eðe mbę tę kătęrtęn rŭitien e natęs, viĕn tek ată, tue etsun mbi dēt: eðe dešti me
49 i kapęrtsųmun. Por ată kur pān atę tue etsun

50 mbi dēt, kuitūn se ăšt hiye, *eðe* gẹrθitẹn: sepsĕ tẹ ǵiθẹ e pān, *eðe* utrazūn. *Eðe* pẹrńiherẹ
foľi baškẹ me ată, *eðe* iu θōt, Kini zemẹr: un
51 yam; mos ufrikoni. *Eðe* hụpi ndẹ ľundẹr tek
ată; *eðe* era pušōi: *eðe* habĭtešin fort tepẹr me
52 vetvehten, *eðe* mẹrekulŏhešin. Sepsĕ nuk e murẹn vešt prei bukvet: sepsĕ zemra e atụ̄neve ište
ašpẹrumun.
53 *Eðe* si kapẹrtsụ̄n, erðẹn ndẹ ðetẹ Gennesaret, *eðe* štīn hekur ndẹ ľimă̄.
54 *Eðe* ată kur duľẹn prei ľundrẹs, pẹrńiherẹ e
55 ngóftẹn, *eðe* utuŕẹn ndẹpẹr ǵiθẹ atŏ anẹ, e filūn me prūmun mbi štratna ată ki kišin keǩ,
56 atụ̆ ku ndẹǵŏišin se ăšt. *Eðe* kudŏ ki hĭnte ndẹr katunde, a ndẹr ǵụtete, a ndẹr ara vĕišin tẹ sẹmunẹt ndẹpẹr bľeme, *eðe* i ľŭtešin me prekun vetẹm škudilin e petkut atī: *eðe* ǵiθẹ să e prekšin šẹndŏšešin.

KAPTINA VII.

1 Atẹherẹ mbẹľiðen tek ai Fariseit, *eðe* disa
prei škrŭisiš, ki kišin arðun prei Ġerusalemit.
2 *Eðe* kur pān disa prei dišĕpuiš atī tue hangrun
bukẹ me durẹ tẹ ndụ̆ta, do me θanun tẹ paľa-
3 me, i šān. (Sepsĕ Fariseit, *eðe* ǵiθẹ Ġiudeit, ndẹ
mos ľafšin durẹt deri ndẹ bụŕụ̆l, nuk hān, sepsĕ
4 mbān fiaľẹn ki iu kān ľānun pľekt. *Eðe kur*

kẹθehen prei bl̓emit, ndẹ mos ul̓afśin, nuk hān.
Eδe šumẹ tẹ tiera yā̃n atŏ ḱi kā̃n maṙun me i
mbăitun, tẹ l̓ame potiraš, e bardakẹš, e bakẹri-
5 štaš, e štratnaš.) Mbasandăi Fariseit, eδe škrŭi-
sit e pṳvesin, Pse dišĕpuit etū nuk etsin sikur-
se kā̃n l̓ā̃nun fial̓ẹ pl̓eḱt, por hān bukẹ me du-
rẹ tẹ pal̓ame?
6 Por ai upẹrǵĕḱ, e iu θa, Se Isaia profetizōi
mirẹ pẹr yu ipokritẹt, sikurse ā̃št škrumun, "Kṳ̆i
pŏpuli mẹ nderŏn me buzẹt, por zemra e atṳ̆neve
7 ā̃št l̓ark prei meyet. Eδe kot mẹ kā̃n frikẹ, tue
8 mẹsumun mẹsime *ḱi yā̃n* mẹsime nierziš." Se-
psĕ keni l̓anun porosīn' e Perndisẹ, e mbani fi-
al̓ẹt ḱi kā̃n l̓anun nierzit, tẹ l̓ame bardakẹš, e
potiraš: eδe bani šumẹ tẹ tiera kẹsonaš kẹštŭ̃.
9 Eδe iu θošte, Mirẹ e hĕδẹni poštẹ porosīn' e
Perndisẹ, ḱi tẹ runi fial̓ẹn ḱi keni l̓anun yu.
10 Sepsĕ Moiseu θa, "Nderŏ tẹt-āt, e tẹt-amẹ;" eδe,
"Kuš fl̓et keḱ pẹr tẹ i atin, a pẹr t̓amẹn umarōft
11 me dekẹ:" Por yu θoni, Nieri ndẹ i θāšt tẹ i atit,
a s̓amẹs, Kurbăn, (ḱi do me θanun, δumẹtī,) *ā̃št*
tš̓ tẹ mirẹ kē me pamun prei meyet; *mbastŏn.*
12 Eδe s̓e l̓ĭni mā̃ me i bamun ǵā̃ tẹ i atit vet,
13 a s̓amẹs vet; eδe škel̓ni fial̓ẹn e Perndisẹ pẹr
fial̓ẹn tūi ḱi keni l̓anun: eδe bani šumẹ kẹsonaš
kẹštŭ̃.
14 Mbasandăi si θiṙi pẹranẹ ǵiθẹ ǵindien, iu θošte,
15 Tẹ ǵiθẹ mẹ ndẹǵoni, eδe meṙni vešt: S' ā̃št ndo-

ńī ǵã̄ ki hĩ̄n pęryašta nierit mb atę, ki mundet
me e ndū̃mun: por atŏ ki daľin prei atī, atŏ
16 yã̄n ki ndū̃in nierin. Kuš tę kēt vešę me ndę-
ǵumun, ľetę ndęǵōi.
17 Eðe kur hĩ̄ni ndę štępī prei ǵindies, dišĕpuit
18 e atī e pųvetšin pęr parăbulęn. Eðe *ai* iu θōt,
Kęštŭ eðe yu yeni tę pamaŕun vešt? s'meŕni
vešt se tš' do ǵã̄ ki hĩ̄n pęryašta mbę nierin nuk
19 mundet me e ndū̃mun? Sepsĕ nuk hĩ̄n ndę zemęr
t atī, por ndę barkut, eðe deľ mbę tę dăľunit, ki
20 kirŏn ǵiθę tę hăngrunat. Por θošte, Se tš' deľ
21 prei nierit, ayŏ e ndū̃n nierin. Sepsĕ pęrmbren-
da prei zemręs nierzvet daľin mendimet e kękia
22 ndųnęsina, kurvęnia, vrăsie, vieðęsina, tepęr-
ľakmime, tę kĕkie, gabĭm, tepęr-ndųnęsinę, sųni
23 i keǩ, bestemī, maląštī, maŕī: ǵiθę kętŏ tę kę-
kia daľin pęrmbrenda, eðe ndū̃in nierin.
24 Eðe utšue prei andŭi, e škōi mbę sinuret e Ty-
ros, e Sidonęs, eðe si hĩ̄ni ndę štępī, nuk dešti
me e maŕun vešt kurkŭš: por s'mūfti me uba-
mun e męšefęt.
25 Sepsĕ *ńī* grue, tę tsilęs e biya vogęľ kište
špīrt tę ndū̃tę, kur ndęǵōi pęr atę, erði, e i rā
26 ndęr kamę: (eðe *ayŏ* grŭeya ište Greke, Syro-
finike prei komit;) eðe i ľŭtei me ndsieŕun dia-
27 lin prei sę biysę vet. Por Iesui i θa, Ľetę ngĩ-
hen mã̄ pęrpara dieľmt: sepsĕ s'ăšt mirę me ma-
ŕun *luši* bukęn e dieľmvet, eðe me ia heðun kę-

28 ľųšvet ǩenvet. Por ayŏ upęrǵěǩ, e i ϑōt, Po,
Zot; por eðe kęľųšt e ǩenvet pęrpŏš truezęs
29 hān prei drŏmtsavet e tšŭnavet voǵiľ. Eðe *ai*
i ϑa, Pęr kętę fiaľę ško; diali dūľ prei sat-bīy.
30 Eðe *ayŏ* kur škōi ndę štępī tę vet, ǵeti dalin
se kište daľun, eðe tę biynę ranun mbi štrat.
31 Mbasandăi si dūľ pęrsęrī prei sinŭrevet Ty-
ros, e Sidonęs, erði ndę dēt tę Galilesę, ndęr-
miĕt sinŭrevet Δekapolit.
32 Eðe i bīen ńi šurϑ beľbŭǩ, eðe i ľuten me vū-
33 mun doręn mbi atę. Eðe *ai* e mūr prei ǵindies
vetšanę, e vūni gištat e vet ndę vešę t atī, eðe
34 si pęštūni, preku ǵuhęn e atī; eðe si tšōi sutę
mbę ǩiel, šăni [šamtīni], eðe i ϑōt, Effaϑa, ǩi
35 do me ϑanun, tšiľu. Eðe pęrńiherę utšiľęn ve-
šęt e atī, eðe usgĭϑ tę ľiðunit e ǵuhęs atī, eðe
fiište dreitę.
36 Eðe i porositi mos i ϑōn kurkūit: por ai sā i
37 porosiste, *ată* kaǩi šumę mā tepęr ľetšitšin. E-
ðe męrekulōhešin fort tepęr, e ϑošin, Mirę i kā
bamun tę ǵiϑa: eðe bān šurðat me ndęǵumun,
eðe tę pagoyęt me foľun.

KAPTINA VIII. IX.

1 Nď atŏ ditt mbassi išin šumę ǵindie, eðe s'ki-
šin se tš'ka me hangrun, Iesui ϑęriti pęranę
2 dišępuit e vet, e iu ϑōt, Mę ðimet pęr ǵindien,

sepsĕ *yān* trī ditt taštī ki mę presin, eðe s'kān
3 se tš' ka me hangrun: eðe ndę i ľišofša ngínušęm
ndępęr štępiat e atŭneve, kān me uľoðun mb u-
ðę: sepsĕ disa prei atŭneve kān arðun prei sę
4 ľargu. Eðe dišĕpuit e atī i upęrgégęn, Prei ka
dotę mundet kuši me ngīmun kętă me bukę
5 kętŭ ndę škretī? Eðe *ai* i pŭveti, Sā bukę ke-
6 ni? Eðe ată i θān, Štatę. Eðe *ai* porositi gindien
me uuľun pęr ðē: eðe si mūr štatę bukęt, e u-
fāľ ndersę, i θēu, eðe iua nepte dišĕpuivet vet
pęr me i vūmun pęrpara gindies; eðe *ată* i vūn
7 pęrpara gindies. Eðe kišin pak pešk tę voģiľ:
eðe si bekōi, θa me vūmun pęrpara eðe ată.
8 Eðe hangręn, e umgīn: eðe ngritęn tepęritsa tso-
9 paš, štatę športa. Eðe ată ki hangręn išin afęr
katęr miy vetę: mbasandăi i ľišōi.
10 Eðe pęrńiherę hīni ndę ľundęr baškę me di-
šĕpuit e vet, e erði mb anęt Dalmanuθa.
11 Eðe Fariseit duľęn, e filūn me e pŭvetun, e-
ðe ľŭpšin prei atī šĕi prei kielit, tue tendu-
12 mun atę. Por *ai* si šāni ndę špīrt tę vet, θōt,
Tš' šĕi ľŭpęn ai bres? Pęr tę vęrtĕt po yu
13 θom, *se* S'kā me i uðanun šĕi kętī brezi. Eðe
si i ľa, hīni pęrsęrī ndę ľundęr, e iku pęrtei.
14 Eðe ată harūn me marun bukę, eðe s'kišin me
15 vetvehten ndę ľundęr vetš ńī bukę. Eðe *ai* i
porosiste, tue θanun, Šikoni, rŭheni prei brumit
16 Farisevet, eðe prei brumit Erodit. Eðe *ata*

mendŏhešin ndęrmiĕt atŭneve, tue θanun, Se nuk
17 kena bukę. Eδe Iesui si e mūr vešt, iu θōt,
Tš' ka medŏheni se s'keni bukę? eδe s'meṙni
vešt, as s'kupętoni? eδe por tę aspęr e keni
18 zemręn tūi? Tue pasun sū, nuk šifni? eδe tue
pasun vešę, nuk ndęǵoni? eδe nuk mbani mend?
19 Kur θeva pesę bukęt mbę pesę miy vetęt, sā ko-
ša pľot me tsopa ngritęt? i θōn, Dumbęδetę.—
20 Eδe kur θeva štatę *bukęt* mbę katęr miy vetęt,
sā športa mbušun me tsopa ngritęt? Eδe ată θān,
21 Štatę. Eδe iu θošte, Si nuk meṙni vešt?
22 Mbasandăi viĕn ndę Beθsaida; eδe i bīen ńi
23 tę verbęt, eδe i ľuten me e prekun. Eδe *ai* si e
mūr pęr dore tę verbtin, e ndsūr yaštę ka-
tundit; eδe si pęštūni ndęr sū t'atī, vūni duręt
24 mbi atę, eδe e pŭveste ndę šef ǵā. Eδe *ai* si
tšiľi sutę, θošte, Šof nierzit se etsin porsi dru-
25 na. Mbasandăi pęrsęrī vūni duręt mbę sūt' e a-
tī, eδe e bāni me tšiľun sutę: eδe ušęndŏš, eδe
26 šifte tę ǵiθę kęθielęt. Eδe e dęrgōi ndę štępī
t'atī, tue θanun, As ndę katŭnd tę mos hīiš, as
mos i θūš *kętę* kurkūit ndę katŭnd.
27 Mbasandăi Iesui me dišĕpuit e vet dūľndę ka-
tundet e Kesarisę Filippit: eδe pŭveste dišĕpuit
e vet mb uδę, tue iu θanun, Tsili mę θōn nier-
28 zit se yam *un?* Eδe ată upęrǵegęn, Ǵionni pagę-
zimtari: eδe tę tierę θōn, Elia; eδe tę tierę ńi prei
29 profetnaš. Eδe ai iu θōt, Por yu tsili mę θoni se

yam? Eðe Pietri upęrǵëk, e i θōt, Ti yē Krišti.
30 Eðe *ai* i tšartōi pęr mos me i θanun kurkūit
pęr atę.
31 Eðe filōi me i męsumun, se i biri nierit du-
het me hiekun šumę, eðe mos me upęl'kųmun
prei pl'ekš, eðe prei krųe-pritnaš, eðe prei škrŭi-
siš, eðe me uvramun, eðe mbas trī dittš me u-
32 nǵalun. Eðe e fl'iste fial'ęn ndęr sų. Eðe Pie-
tri e mūr mbas vehtes, e filōi me e tšartumun.
33 Por ai si ukęθųe, e vūni rē dišëpuit e vet, tšar-
tōi Pietrin, tue θanun, Ško [špoŭu] mbrapa
meyet, Satana: sepsë s'kē ndęr mend punęt e
Perndisę, por punęt e nierzvet.
34 Eðe si θiti pęranę ǵindien baškę me dišëpuit
e vet, iu θa, Kuš tę dēt me arðun mbrapa me-
yet, l'etę mohōi vetvehten, eðe l'etę ngrei krųkin
35 e vet, eðe l'etę mę mari mbrapa. Sepsë kuš tę
dēt me šel'bumun yetęn e vet, kā me e bieŭun:
por kuš tę bieti yetęn e vet pęr punę teme, e-
36 ðe tę unǵilit, kŭi kā me e šel'bumun. Sepsë
tš' tę mirę kā me i ubamun nierit, ndę fitōft ǵi-
37 θę botęn, eðe tę bieti špirtin e vet? Apor tš' ka
38 dot' api nieri pęr ndęrim tę špirtit vet? Sepsë
tsilit do ki t'i vī turp pęr mue, eðe pęr fial'ęt
emia mbę kętę mbres kurvār, eðe mękatnūr; eðe
tę birit nierit dot' i vī turp pęr atę, kur tę vī ndę
l'aft tę Atit vet baškę me ënǵuit e šeintęnušęm.

1 KAP. IX.—Eδe iu θošte, Pẹr tẹ vẹrtĕt po
yu θom, Se yā̃n disa prei kẹtṳ̆neve ḱi ṙīn kẹtŭ,
ḱi s̓ kā̃n me hangrun dekẹ [s̓ kā̃n me dekun],
deri sā tẹ šofin mpretẹnīn' e Perndisẹ arδun me
fuḱī.

2 Eδe mbas ǵaštẹ dittš Iesui meṙ me vehte Pie-
trin, eδe Iakobin, eδe Ǵionnin, eδe i hṳpẹn ve-
tẹm mbẹ ńi maľ tẹ naľtẹ vetšanẹ: eδe ndẹṙōi faḱen
3 e vet pẹrpara atṳ̆neve. Eδe petkat e ati ubā̃n tẹ
šẹndrĭtuna, *e* tẹ barδa tepẹr porsi bora; kẹsofa-
ret ḱi as ai ḱi ľān petkat mbi δetẹ s̓ mundet me
4 i sbarδun. Eδe udŭk mb̓ ată Elia baškẹ me Moi-
5 senẹ, eδe išin tue foľun baškẹ me Iesun. Eδe
Pietri upẹrǵĕḱ, e i θōt Iesuit, Mieštẹr, mirẹ ā̃št
tẹ yena kẹtŭ: eδe ľetẹ bā̃im trī tenda, ńī pẹr
6 tṳ̄i, eδe ńī pẹr Moisenẹ, eδe ńī pẹr Elinẹ. Se-
psĕ s̓ dinte se tš' ka me foľun: sepsĕ išin tre-
7 mun. Eδe i mbuľōi ńi rē: eδe erδi ńi zā̃ prei
resẹ, tue θanun, Kṳ̆i ā̃št biri em i dăštuni: atī
8 i ndẹǵoni.—Eδe befas, kur vū̃n rē ṙeθ, s̓ pān mā̃
kurkĕnd, por Iesun vetẹm baškẹ me ată.
9 Eδe ată tue sdrṳpun prei maľit, i porositi mos
me i diftumun kurkūit sā pān, vetš kur tẹ nǵa-
10 let prei sẹ dĕkuniš i biri nierit. Eδe ată e rŭi-
tẹn fiaľẹn ndẹr vehte, tue uhangrun me fiaľẹ
ńiani me tietrin, Tš' ka ā̃št kẹyŏ e nǵălẹme prei
sẹ dĕkuniš.

11 Eδe pṳvetšin atẹ, tue θanun, Pse θõn škrŭisit
12 se duhet me arδun mã̄ pẹrpara Elia? Eδe ai
upẹrǵĕḱ, e iu θa, Elia viĕn mã̄ pẹrpara, eδe vẽ
mbẹ vend tẹ ǵiθa *punẹt*; eδe se si ã̄št škrumun
pẹr tẹ birin e nierit, se duhet me hiekun šumẹ,
13 eδe *se* s'dota kēn pẹr ǵã̄. Por po yu θom, Se
eδe Elia erδi, eδe i bã̄n sā deštẹn, sikurse ã̄št
škrumun pẹr atẹ.
14 Eδe kur erδi te dišĕpuit, pā šumẹ ǵindie ṙeθ
atṳ̆neve, eδe škrŭisit tue uhangrun me fiaľẹ ba-
15 škẹ me ată. Eδe pẹrńiherẹ ǵiθẹ ǵindia kur pān
atẹ, uhabitẹn, eδe tue ndsitumun, e pẹršẹndetšin.
16 Eδe *ai* pṳveti škrŭisit, Tš' ka hăheni me fiaľẹ
17 baškẹ me ată? Eδe ńi prei ǵindies upẹrǵĕḱ, e
θa, Mieštẹr, prũ̄na tem-bīr te ti, ḱi kā špīrt tẹ
18 pagoyẹ; eδe kudŏ ta zã̄i, e škund: eδe škumŏn,
e ngẹrtsilŏn δamẹt e vet, eδe θahet: eδe iu θāš
dišĕpuivet tū pẹr me e ndsieṙun, por s'mũ̄ftẹn.
19 Eδe ai i upẹrǵĕḱ, e θa, O bres i pabesẹ, deri
kūr dotẹ yemi baškẹ me yu? deri kūr dotẹ yu
20 durŏi? bini atẹ tek un. Eδe e prũ̄n tek ai: e-
δe kur pā atẹ, pẹrńiherẹ špirti e šḱēu; eδe rā
21 mbi δetẹ, e thĭḱei barkas tue škumumun. E-
δe *ai* pṳveti tẹ i atin e atī, Sā kohẹ kā tš' kūr
se i ǵāu kẹyŏ? Eδe ai θa, Tš' kūr se ištẹ tšun
22 i vogẹľ. Eδe šumẹ herẹ e hoδi eδe ndẹ ziăṙm,
eδe ndẹ ūina, pẹr me e hupun: por ndẹ mũ̄fś
me bamun ǵã̄, ľetẹ δimet pẹr nē, e na ndimŏ.

23 Eδe Iesui i θa, kętę, Ndę mŭ̄fš me besumun,
tę ǵiθa munden *me ubamun* mb̓ atę k̓i besŏn.
24 Eδe pęrńiherę i ati tšunit vogęl̓ gęrθiti me l̓ot,
tue θanun, Zot, besŏi; ndimoi pabesęnisę teme.
25 Eδe Iesui kur pā se po mbęl̓ĭδei ǵindia, tšar-
tōi špirtin e ndṳ̄̄tę, tue i θamun, Špīrt i pagoyę,
eδe šurθ, un tę urδęnŏi, dil̓ prei atī, eδe mos hī̄iš
26 mā̄ tek ai.—Eδe *ai* tue gęrθitun, e tue šk̓ṳmun
atę šumę, dūl̓: eδe ubā̄ porsi i dekun; kak̓i
27 sā šumę vetę θošin se dik̓.—Eδe Iesui e kapi
pęr dore, eδe e tšōi; eδe ungrĭt.
28 Eδe kur hī̄ni ndę štępī, dišĕpuit e atī e pṳ-
vetšin vetšanę, Pse nuk mū̄ftęm na me e ndsie-
29 ṙun? Eδe *ai* iu θa, Kṳ̆i farę kom *diĕmniš* s̓ mun-
det me dal̓un me tietęr ǵā̄, vetš me tę fal̓un,
e me nǵinĭm.
30 Eδe si dul̓ęn andēi, škŏišin ndępęr Galilē; e-
31 δe s̓ donte me e maṙun vešt kuši. Sepsĕ mę-
sonte dišĕpuit e vet, e iu θošte, Se i biri nie-
rit nepet ndęr durę tę nierzvet, eδe kā̄n me e
vramun; eδe si tę vritet, kā me unǵalun tę tre-
32 tęn ditę. Por ată nuk e meṙšin vešt fial̓ęn, eδe
kišin frikę me e pṳvetun.
33 Eδe erδi ndę Kapernaum: eδe kur hī̄ni ndę štę-
pī, pṳveste ată, Tš̓ ka mendŏhešit mb̓ uδę ndęr
34 vehte? Por ată s̓ pęzā̆išin: sepsĕ mb̓ uδę bā̄n
kuvĕnd ndęrmiĕt atṳ̆neve, tsili *ā̆št* mā̄ i maθ.
35 Eδe si ndĕiti, θiṙi tę dṳmbęδetęt, eδe iu θōt,

Kuš tę dēt me kenun i parę, kā me kenun
i mbrapmi tę ǵiθve, eðe šęrbętōr i tę ǵiθve.
36 Eðe mūr *ńi* tšun tę vogęľ, eðe e ḱindrōi ndę
miedīs t' atǔneve: eðe si e mūr n' gruḱę, iu θa,
37 Kuš tę presi ńi kęsī farę tšunaš tę voǵiľ mb̆ e-
męn tem, kā pritun mue: eðe kuš tę presi mue,
s'kā pritun mue, por atę ḱi mę kā dęrgumun.
38 Eðe Ǵionni i upęrǵëḱ, tue θanun, Miešter,
pām ńi *nieri* ḱi ndsīr diemn mb̆ emęn tand, i tsili
nuk na viën mbrapa: eðe e ndaľęm, sepsë nuk
39 na viën mbrapa. Por Iesui θa, Mos e ndaľni:
sepsë kurkuši s'ǎšt ai ḱi bǎn męrekulī mb̆ e-
męn tem, eðe dotę mundet pęrńiherę me foľun
40 keḱ pęr mue. Sepsë ai ḱi nuk ǎšt kundęr neš,
41 ǎšt baškę me nē. Eðe ai ḱi tę yu api ńi po-
tīr ūi mb̆ emęn tem, sepsë yeni tę Krištit, pęr
tę vęrtët po yu θom, s'kā me e hupun ŧo-
42 gęn e vet. Eðe ai ḱi tę škandaľizōi ńi prei kę-
sīš mǎ tę vǒǵiľiš ḱi mę besōin, ǎšt mǎ mirę pęr
atę, ndę i uľīθt ńi gūr mulini mbę ḱafę t' atī,
eðe tę hiðet ndę dēt.
43 Eðe ndę tę škandaľizōft dora yote, preye: ǎšt
mǎ mirę pęr tǔi me hǐmun ndę yetę me ńī do-
rę, se tue pasun tę dǔ duręt me škumun ndę
44 dšeheněm, ndę ziǎrm tę pašumun: atië ku "krų-
mi i atǔneve s'ka tę marumun, eðe ziarmi s'kā
45 tę šumun. Eðe ndę tę škandaľizōft kama yote,
preye: sepsë ǎšt mǎ mirę pęr tǔi me hǐmun ndę

yetę tšaľ, se tue pasun tę dṳ̄ kamęt me uhe-
46 ðun ndę dšeheněm, ndę ziăṙm tę pašumun: atiě
ku "krṳmi i atṳ̆neve s'kā tę marumun, eðe ziaṙ-
47 mi s'kā tę šumun." Eðe ndę tę škandaľizōft
sṳni ṳt, ndsire: ā̆št mā̆ mirę pęr tṳ̄i me hī̆mun
me ńi sṳ̄ ndę mpretęnī tę Perndisę, se tue pa-
sun dṳ sṳ̄ me uheðun ndę dšeheněm tę ziaṙmit:
48 atiě ku "krṳmi i atṳ̆neve s'kā tę marumun, eðe
ziăṙmi s'kā tę šumun.
49 Sepsě tš' do nieri kā me ukrṳpun me ziăṙm,
eðe tš' do kurbăn kā me ukrṳpun me krṳpę.
50 Krṳpa ā̆št e mirę: por ndę ubā̆ft krṳpa e pašę-
lī̆šęme, me sě keni me e šęlī̆mun? keni krṳpę
ndęr vehte, eðe keni paḱtĭm ńiani me tietrin.

KAPTINA X.

1 Eðe si ungrĭt prei andēi, viěn ndę sinuret e
Ǵiudesę, pęr pęrtei Ǵiordanit: eðe pęsęrī škōin
baškę tek ai ǵindie: eðe, sikurse e kište adět,
pęrsęrī i męsonte.
2 Eðe si erðęn pęranę Fariseit, e pṳvetęn, tue
tendumun atę, Ndę ḱōft se ā̆št e uðęs buṙi me
3 ľišumun gruen? Eðe ai upęrǵěḱ, e iu θa, Tš' yu
4 kā porositun Moiseu? Eðe ată θā̆n, Moiseu
urðęnōi me škrumun ľetęr sę dămeye, eðe me
5 e ľišumun. Eðe Iesui upęrǵěḱ, e iu θa, Pęr
6 zemręn e ašpęr tuyęn yu škrōi kętę porosī. Por

tšę ndę krụe tę heręs tšę kūr se ăšt kriumun
7 bota, Perndia bãni ată maškul, eđe femęn. "Pęr
kętę punę nieri kā me ľanun tę i atin e vet,
eđe t'amęn, eđe kā me ungitun mbas grues vet;
8 eđe kãn me kenun tę dụ ndę ńi miš:" kaki sā
9 nuk yãn mã dụ, por ńi miš. Atę prā ki Per-
ndia e bãni parę, nieri ľetę mos e dāi.
10 Eđe dišępuit e atī e pụvetęn pęrsęrī ndę štę-
11 pī pęr atę *punę*. Eđe *ai* iu θōt, Kuš tę lišōi
gruen e vet, eđe tę martohet me tietęr, kurvę-
12 nŏn mb atę. Eđe grŭeya ndę lišōft bufin e vet,
eđe tę martohet me tietęr, kurvęnŏn.
13 Atęherę i prũn tšuna tę vogiľ, pęr me i pre-
kun: eđe dišępuit tšartōišin ată ki i bĭyšin.
14 Por Iesui kur pā, uzemęrue, eđe iu θa, Ľĕni
tšunat e vogiľ me arđun tek un, eđe mos i ndaľ-
ni: sepsĕ pęr kęsiš ăšt mpretęnia e Perndisę.
15 Pęr tę vęrtĕt po yu θom, Kuš tę mos presi mpre-
tęnĩn' e Perndisę porsi ńi tšun tę vogęľ, s'kā
16 me hĩmun mb atę. Eđe si i mūr n'grụkę, vũ-
ni duręt mbi ată, eđe i bekōi.
17 Eđe ai tue daľun mb uđę, ńi *nieri* uľišue me
vrap, eđe rā mbę ģũi pęrpara atī, eđe e pụveste,
Miešter i mirę, tš'ka tę bãi pęr me trašigumun
18 yetęn e pasŏsęme? Eđe Iesui i θa, Tš'ka mę
θue i mirę? kurkuši s'ăšt i mirę, pęrvetš ńi Per-
19 ndie. I di porosiat, "Mos kurvęnŏiš; Mos vrasiš;
Mos vieđiš; Mos bãiš dešmī mbę ŧenę; Mos bãiš

20 dam; Nderŏ, tẹt-āt, e tẹt-amẹ." Eðe ai upẹrǵĕk, e
i θa, Mieštẹr, ǵiθẹ kẹtŏ i kam rŭitun tšẹ mẹ tẹ ri-
21 tẹ tem. Eðe Iesui tšōi sụtẹ mb̆ atẹ, eðe e dešti, e-
ðe i θa, N̄ī ǵā̆ tẹ mungŏn: ško, *e* šit sā kē, eðe ne-
pi nd̆ẹr tẹ vorfẹn, eðe dotẹ hēš tezūr ndẹ ḱiel: eðe
22 eya, ngre kruḷkin, e mẹ meŕ mbrapa. Por ai tristōi
pẹr fiaḷẹn, e škōi iðẹnumun; sepsĕ kište ǵā̆ šumẹ.
23 Eðe Iesui si vūni rē ŕeθ, iu θōt dišĕpuivet
vet, Sā̆ me zahmĕt kā̆n me hī̆mun ndẹ mpretẹ-
24 nī tẹ Perndisẹ ată ḱi kā̆n ǵā̆! Eðe dišĕpuit tme-
rŏhešin pẹr fiaḷẹt e atī. Por Iesui pẹrsẹrī u-
pẹrǵĕk, e iu θa, Dieḷm, sā zahmĕt ā̆št me hī̆-
mun ndẹ mpretẹnī tẹ Perndisẹ ată ḱi špẹnesōin
25 mbẹ ǵā̆tẹ! Mā̆ kolăi ā̆št me škumun kamila
ndẹpẹr birẹ tẹ ǵụḷpanẹs, se i păsuni me hī̆mun
26 ndẹ mpretẹnī tẹ Perndisẹ. Eðe ată mẹrekulŏ-
hešin tepẹr, tue θanun me vetvehten, Tsili mun-
27 det me ušeḷbumun? Eðe Iesui si tšōi sụtẹ mb̆ a-
tă, θōt, Pẹranẹ nierziš ā̆št e pamŭndšẹme, por
pẹranẹ Perndisẹ yo: sepsĕ tẹ ǵiθa yā̆n tẹ mŭnd-
šẹme pẹranẹ Perndisẹ.
28 Eðe Pietri filōi me i θanun, Ḱe, na ḷā̆m tẹ
29 ǵiθa, eðe erðẹm mbrapa teyet. Eðe Iesui upẹr-
ǵĕk, e θa, Pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom, Se kurku-
ši s' ā̆št ai ḱi ḷa štẹpī, a vẹlazẹn, a motra,
a at, a nanẹ, a grue, a dieḷm, a ara, pẹr pu-
30 nẹ teme, eðe tẹ ungḯlit, ḱi tẹ mos maŕi ńi
kind pẹr ńī taštī ndẹ kẹtẹ kohẹ, štẹpia, e vẹla-

zẹn, e motra, e nana, e dieľm, e ara, baškẹ me
tẹ ndiekuna; eδe ndẹ yetẹ ḱi viĕn yetẹ tẹ pa-
31 sŏsẹme. Por šumẹ tẹ parẹ kā̃n me kenun tẹ
mbrapẹm; eδe tẹ mbrapmit tẹ parẹ.
32 Eδe išin mḃ uδẹ tue hu̥pun ndẹ Ǵerusalem;
eδe Iesui ište tue škumun pẹrpara atŭ̥neve: e-
δe *ată* mẹrekulŏhešin, eδe e meṙšin mbrapa tue
pasun frikẹ: eδe *ai* mūr pẹranẹ pẹrsẹrī tẹ du̥-
mbẹδetẹt, e filōi me iu θanun atŏ punẹ ḱi ki-
33 šin pẹr me ubamun mḃ atẹ. Se, ḱe, po hu̥pim
ndẹ Ǵerusalem; eδe i biri nierit kā me uδanun
ndẹr durẹ tẹ kru̥e-prĭftnavet, eδe tẹ škrŭisavet;
eδe kā̃n me e ǵukumun pẹr dekẹ, eδe kā̃n me
34 e δanun ndẹr durẹ tẹ kŏmnavet: eδe kā̃n me ľŭi-
tun me atẹ, eδe kā̃n me e ṙafun ndẹ feľăk, eδe
kā̃n me e pẹštū̥̃mun ndẹr sū̥, eδe kā̃n me e vra-
mun: eδe tẹ tretẹn ditẹ kā me unǵalun.
35 Eδe *atẹherẹ* vī̃n tek ai Iakobi, eδe Ǵionni,
tẹ bit e Zebedeut, tue θanun, Mieštẹr, dūm
36 me na bamun atẹ ḱi tẹ ľu̥pim. Eδe ai iu θōt,
37 Tš' ka doni me yu bamun un? Eδe ată i θā̃n,
Epna pẹr me ndĕitun, ńi prei sẹ diaθtẹs tande,
38 e ńi prei sẹ ṙẹmā̃ktẹs tande, ndẹ ľaft tand. Por
Iesui iu θa, S' dini se tš' ka ľu̥pni: mŭndeni
me pimun atẹ potirin ḱi pī un, eδe me upagẹ-
zumun me atẹ pagẹzimin ḱi pagẹzohem un?
39 Eδe ată i θā̃n, Mŭndena. Eδe Iesui iu θa, A-
tẹ potirin ḱi pī un, keni me e pimun, eδe me

atę pagęzimin ǩi pagęzohem un, keni me upa-
40 gęzumun: por me ndĕitun prei sę diaθtęs te-
me, e prei sę ŗęmāktęs teme nuk ăšt puna eme
me e ðanun, por *lā me uðanun atŭneve* ǩi ăšt
bamun gati pęr ată.
41 Eðe tę ðetęt kur ndęǵūn, filūn me uzemęru-
42 mun pęr Iakobin, eðe pęr Ǵionnin. Por Iesui
si i θiŗi pęranę, iu θōt, E dini se ată ǩi duken
se urðęnōin komnat puštōin ată; eðe tę męðĕit
43 e atŭneve urðęnōin ată. Por kęštŭ s'kā me
kenun ndęr yu: por kuš tę dēt me ubamun i
44 maθ ndęr yu, kā me kenun šęrbętori yūi. Eðe
kuš tę dēt prei yuš me ubamun i parę, kā
45 me kenun šęrbętori tę ǵiθve. Sepsĕ eðe i biri
nierit nuk erði me ušęrbŭmun, por me šęrbŭmun,
eðe me ðanun yetęn e vet špęrblĭm pęr šumę.
46 Mbasandăi vĩn ndę Ieriho: eðe ai si dūĺ prei
Ierihosę baškę me dišĕpuit e vet, eðe miăft ǵin-
die, Bartimeu i verbęt, i biri Timeut, ŗinte pęra-
47 nę uðęs tue ĺŭpun. Eðe kur ndęǵōi se ăšt Iesui
Nazorĕasi, filōi me gęrθitun, e me θanun, Iesu,
48 i biri Davidit, ǩī mišerīr pęr mue. Eðe šumę
vetę e tšartŏišin ǩi tę mos pęzāi: por ai šumę
mā tepęr gęrθiste, I biri Davidit, kī mišerīr pęr
49 mue. Eðe Iesui ǩindrōi, e θa me uθiŗun. Eðe *ată*
θęŗasin tę vĕrbętin, e i θõn, Meŗ zemęr, tšohu;
50 po tę θęrĕt. Eðe ai si hoði petkun e vet, ungrīt
51 e erði te Iesui. Eðe Iesui upęrǵĕk, e i θōt, Ts'ka

do me tę bamun *un?* e∂e i vĕrbęti i *θ*a, Rab-
52 bunī, ki tę tšiľ sutę. E∂e Iesui i *θ*a, Ško: be-
sa yote tę šeľbōi. E∂e pęrńiherę tšiľi sutę, e∂e
e meŕte mbrapa Iesun mb̆ u∂ę.

KAPTINA XI.

1 E∂e kur afrohen ndę Ǵerusalem, ndę Be*θ*-
fagī, e∂e ndę Be*θ*anī, te Maľi Ulĭvet, dęrgŏn dų
2 prei dišępuiš vet, e∂e iu *θ*ōt, Škoni mb̆ atę krue-
katundi *ki ăšt* pęrkundęr yuš: e∂e špĕit porsa
tę hĭni mb̆ atę, keni me ǵetun ńi puľišt ľi∂un, ki
kurkuši prei nierziš s'i kā hupun; sgĭ∂inia, e
3 bĭnia. E∂e ndę yu *θ*āšt kuši, Tš' ka bani kę-
štŭ? *θ*oni, Se Zoti kā nevoyę pęr atę; e∂e špĕit
kā me e dęrgumun kętŭ.
4 E∂e *ată* škūn, e∂e ǵetęn poľištin ľi∂un te de-
5 ra yaštę ndęrmiĕt dų u∂aš; e∂e e sgi∂in. E∂e disa
prei atŭneve ki išin ndĕitun atiĕ iu *θ*ošin, Tš' ka
6 bani aštŭ ki sgĭ∂ęni poľištin? E∂e ată iu *θ*ān
sikurse i pat porositun Iesui: e∂e *ată* i ľān.
7 E∂e prūn poľištin te Iesui, e∂e vūn petkat e
veta mbi atę; e∂e *ai* i hupi.
8 E∂e šumę vetę štrūn petkat e veta mb̆ u∂ę:
e∂e tę tierę kęputšin dega drušę, e i štrŏišin
9 mb̆ u∂ę. E∂e ată ki škŏišin pęrpara, e ată ki
e meršin mbrapa gęr*θ*itšin, tue *θ*anun, Hosana!
10 i Bekumun ăšt ai viĕn mb̆ emęn tę Zotit! E

bekume *ăšt* mpretęnia ki viẽn mb emęn tę Zotit, atit tonę Davidit: Hosanna mbę tę naltat!
11 Eðe Iesui hĩni ndę Ġerusalem, eðe ndę tempul: eðe si vũni rẽ ŧeθ tę ġiθa, por mbassi ište taštĩ koha võnę, dũl ndę Beθanĩ baškę me tę dumbęðetęt.
12 Eðe ndę nesęr, si dulęn prei Beθanisę, i erði
13 ũ: eðe kur pã ńĩ drũ fiku pęr sę largut ki kište ġeθe, erði *me pamun* tę ġẽi ndońi send mb atę: eðe si erði mb atę, s'ġeti ġã, vetše ġeθe;
14 sepsẽ s'ište kohę fikš. Eðe Iesui upęrġẽk, e i θa *drusę fikut*, Kurkuši mos hangręt mã pemę prei teyet pęr ġiθę yetęn. Eðe dišẽpuit e atĩ ndęġõišin.
15 Eðe vĩn ndę Ġerusalem: eðe Iesui si hĩni ndę tempul, filõi me ndsieŧun ată ki šitšin, e blẽišin ndę tempul, eðe ŧenõi truezat e truezarvet [saŧăfavet], eðe škemet e atũneve ki šitšin pulum-
16 bat. Eðe nuk linte kurkẽnd me prũmun enę
17 ndępęr tẽmpulin. Eðe męsonte, tue iu θanun, Nuk ăšt škrumun, "Se štępia eme kã me ukũitun štępĩ lũtie pęr ġiθę komnat?" por yu e bãt
18 "špelę kursareš".—Eðe škrũisit, eðe krue-priftnit ndędũn, eðe kęrkõišin si me e prišun: sepsẽ e drõišin, se ġiθę ġindia męrekulõhei pęr męsimin e atĩ.
19 Eðe kur ungrũs, delte yaštę ġutetit.
20 Eðe ndę męnġẽs, tue škumun *ată* atu-ndrẽiti,

21 pān drūn' e fikut ðamun tšę prei fāyaš. Eðe
Pietrit si i rā ndęr mend, i ðōt, Miešter, šif,
22 druya e fikut ki malkove āšt ðamun. Eðe Ie-
sui upęrgĕk, e iu ðōt, Kini besę mbę Perndinę.
23 Sepsĕ pęr tę vęrtĕt po yu ðom, Se kuš t'i ðōt
kętī maľi, Ngreu, eðe hiðu ndę dēt; eðe mos me
kenun me dū mendeš ndę zemęr tę vet, por me
besumun se sā ðōt bāhen; kā me ubamun mb atę
24 tš'ka tę ðōt. Pęrandăi po yu ðom, Giθę sā tę
ľupni, tue ufaľun, besoni se i merni, eðe kān me
25 yu ubamun. Eðe kur tę rini me ufaľun, ndie-
ni ndę patši gā kunder ndońianit: ki eðe Ati
yūi ki āšt ndę kīlt tę yu ndiēi mękatet tuya.
26 Por ndę mos iua ndiefši yu, as Ati tūi ki āšt
ndę kīlt s'ka me yu ndiemun mękatet tuya.
27 Mbasandăi vīn pęrserī ndę Gerusalem: eðe ai
tue etsun ndę tempul, vīn tek ai krue-priftnit,
28 eðe škrŭisit, eðe pľekt, e i ðōn, Me tš farę pu-
šteti bān kętŏ? eðe tsili ta kā ðanun kętę pu-
29 štĕt me bamun kętŏ? Eðe Iesui upęrgĕk, e
iu θa, Eðe un kam me yu pŭvetun ńī fiaľę,
eðe m' upęrgĕgęni, eðe *atherę* kam yu ðanun
30 me tš' farę pusteti băi kętŏ. Pagęzimi i Gion-
nit prei kielit ište, a prei nierziš? m' upęrgĕgę-
31 ni. Eðe *ată* mendŏhešin me vetvehten, tue ða-
nun, Ndę ðantšim, Prei kielit; kā me ðanun, Pse
32 prā s'i besūt? Por ndę ðantšim, Prei nierziš;
drŏišin pŏpulin: sepsĕ tę giθę e kišin Gionnin,

33 se ā̃št profĕt pẹr tẹ vẹrtĕt. Eδe ată upẹrǵeǵẹn, e
i θā̃n Iesuit, Nuk dīm. Eδe Iesui upẹrǵĕḱ, e iu
θōt, As un s' yu θom me tš' farẹ pušteti bā̃i kẹtŏ.

KAPTINA XII.

1 Mbasandăi filōi me iu θanun me parăbula.
Ńi nieri mbūl ńi vē̃št, eδe e θuri me garθ,
eδe gẹrmihi ńi gavĭtš, eδe koditi ńi kulẹ, eδe e
2 δa ndẹr būiḱẹ, eδe iku ndẹ δē tẹ huyẹ. Eδe ndẹ
kohẹ *tẹ pemvet* dẹrgōi ńi šẹrbẹtōr te būiḱit ḱi
3 tẹ maṙi prei būiḱiš prei pemẹs vē̃štit. Por ată
e zū̃n, eδe e ṙafẹn, eδe e dẹrgūn prapẹ šprazẹt.
4 Mbasandăi pẹrsẹrī dẹrgōi ńi tietẹr šẹrbẹtōr tek
ată; por eδe atẹ e ṙafẹn me gurẹ, eδe i tšān
5 krụet, eδe e dẹrgūn prapẹ tẹ turpẹnumun. Mbas-
andăi pẹrsẹrī dẹrgōi ńi tietẹr, por e vrān: mbas-
andăi *dẹrgōi* šumẹ tẹ tierẹ, por disa i ṙafẹn, e-
6 δe disa i vrān. Tue pasun prā eδe ńi bīr tẹ
dăštunin e vet, e dẹrgōi eδe atẹ tek ată sẹ
mbrapmi, tue θanun, Se kā̃n me e pasun turp
7 tem-bīr. Por ată būiḱit θā̃n me vetvehten, Se
kụ̆i ā̃št trašigimtari; ĕyani, ḷeta vrasim, eδe tra-
8 šigimi kā me kenun ụni. Eδe e murẹn, eδe e
9 vrān, eδe e ndsurẹn yaštẹ vē̃štit. Tš' kā me ba-
mun prā i zoti vē̃štit? Kā me arδun, eδe kā me
prišun būiḱit, eδe vē̃štin kā me iua δanun tẹ
10 tierve.—As kẹtẹ škrō̃yẹ s'e keni kẹndumun; "A-

tę gurin ḱi s'e pęl'ḱṳ̄n ată ḱi kodisin, kṳ̆i ubā̃
11 pęr krṳe ḱŏšie: prei Zotit ubā̃ ayŏ, eδe ā̃št e
męrekulŭšęme ndę sṳtę tonę"?
12 Eδe *ată* kęrkŏišin me e zā̃nun, por patęn fri-
kę ǵindien: sepsĕ e muręn vešt se pęr ată e θa
kętę parabul: eδe e l'ā̃n, e ikęn.

13 Mbasandăi dęrgōin tek ai disa prei Fariseiš,
eδe prei Erodianęš, pęr me e zā̃nun me fial'ę.
14 Eδe ată erδęn, e i θō̃n, Mieštęr, e dīm se yē i
vęrtetę, eδe s'do tę diš as pęr kurkĕnd: sepsĕ
nuk šiḱŏn hătęrin e nierzvet, por męsŏn uδęn
e Perndisę me vęrteta: Ā̃št e uδęs' me δanun
Kesarit kens, a yo? tę apim, a tę mos apim?
15 Eδe ai si e nǵofti ipokrisīn' e atṳ̆neve, iu θa,
Tš' ka mę tendoni? bini mue ńi dinār pęr me
16 e pamun. Eδe ată i prū̃n, eδe *ai* iu θōt, Kūit
ā̃št kęyŏ fṳtṳrę, eδe *kęyŏ* pęrmbi-škrō̃yę? Eδe
17 ată i θā̃n, e Kesarit. Eδe Iesui upęrǵĕḱ, e iu
θa, Ĺani atŏ ḱi yā̃n tę Kesarit mbę Kesarin, e-
δe atŏ ḱi yā̃n tę Perndisę mbę Perndinę. Eδe
ată umęrekulūn pęr atę.
18 Mbasandăi vī̃n tek ai Saddukeit, tę tsilt θō̃n se
19 s'ā̃št tę nǵalun; eδe e pṳvetęn, tue θanun, Mie-
štęr, Moiseu na kā škrumun, Se ndę i dēkt ndo-
ńianit i vęlāi, eδe tę lā̃i grue, eδe tę mos lā̃i
diel'm, i vęlāi atī tę mari gruen e atī, eδe tę
20 ngrēi farę mbę vęlān' e vet. Išin prā štatę vę-

lazẹn: eðe i pari mūr grue, eðe kur dik nuk
21 ľa farẹ. Eðe i dụti e mūr, eðe dik, por as ai
22 s'ľa farẹ: eðe i treti por kẹštŭ. Eðe tẹ štatẹt e
murẹn, eðe nuk ľãn farẹ: sẹ mbrapmi tẹ ǵiθve
23 dik eðe grŭeya. Mbẹ tẹ nǵălunit prā, kur tẹ
nǵalen, tsilit prei atŭneve kā me kenun grŭeya?
sepsĕ tẹ štatẹt e patẹn atẹ grūe.
24 Por Iesui upẹrǵĕk, e iu θa, Nuk gabŏheni
pẹr kẹtẹ, sepsĕ nuk dini škrõyat, as fukĩn' e
25 Perndisẹ? Sepsĕ kur tẹ nǵalen prei sẹ dĕkuniš,
as martõin, as martohen; por yãn porsi ĕnǵuit
26 ki yãn ndẹ kĩlt. Eðe pẹr tẹ dĕkunit, se nǵa-
len: a s'keni kẹndumun ndẹ ľibẹr tẹ Moiseut, si
i θa Perndia ndẹ feŗẹt, tue θanun, "Un *yam*
Perndia Abrahamit, eðe Perndia Isaakut, eðe
27 Perndia Iakobit?" Perndia nuk ăšt *Perndī* tẹ
dĕkuniš, por Perndī tẹ ǵaleš: yu prā gabŏheni
šumẹ.
28 Atẹherẹ ni prei škrŭisiš, ki ndẹǵõi ată se po
hăhešin me fiaľẹ, tue ditun se iu upẹrǵĕk mirẹ,
uafrue, eðe e pụveti, Tsila porosī ăšt e para tẹ
29 ǵiθve? Eðe Iesui i upẹrǵĕk, Se e para ǵiθẹ
porosĭavet *ăšt*, "Ndẹǵŏ, Israel; Zoti Perndia to-
30 nẹ ăšt ńi Zot: eðe tẹ dūš Zotin Perndinẹ tand
me ǵiθẹ zemrẹn tande, eðe me ǵiθẹ špirtin tand,
eðe me ǵiθẹ mĕndien tande, eðe me ǵiθẹ vẹr-
31 tụtẹn tande:" Kẹyŏ *ăšt* e para porosī. Eðe e
dụta por kẹštŭ, *ăšt* kẹyŏ, "Tẹ dūš fẹkinẹ tand

porsi vehten." Tietęr porosī mã e maðe prei
32 kętụne nuk ãšt. Eðe škrũisi i θa, Mirę, Mie-
štęr, me vęrtět θē: se ńi ãšt Perndia; eðe s'ãšt
33 tietęr vetš atī: eðe me daštun atę me ġiθę
zemrẹn, eðe me ġiθę mëndien, eðe me ġiθę
vęrtụtẹn, eðe me daštun fękinę porsi vehten,
ãšt mã tepęr se ġiθę *kurbanet* ġiθę-diëgęmet,
34 eðe se kurbanet. Eðe Iesui kur pã atę se u-
pęrġëk me mend, i θa, Nuk yē ľark prei mpre-
tęnisę Perndisę. Eðe kurkuši s'gutsonte mã
me e pụvetun.
35 Eðe Iesui upęrġëk, e θa, tue męsumun ndę
tempul, Si θõn škrũisit, se Krišti ãšt i biri Da-
36 vidit? Sepsë ai Davidi θa prei anęs Špirtit šeiñt,
"Θa Zoti mbę Zotin tem, Ri prei sę diaθtęs te-
me, deri sā tę vẽ anęmïkt etũ pęrpõš ndęn ka-
37 męt e kamvet tua." Ai Davidi prā i θõt Zot;
eðe ka ãšt i biri atī? Eðe ġiθę ġindies i kište
38 anda me ndęġumun atę. Eðe iu θošte ndę męsĩm tę vet, Vëni rē prei škrũisiš, ki dũn me e-
tsun me stoľia, eðe tę pęršęndëtuna ndępęr bľe-
39 met, eðe vende tę para ndępęr synagogat, eðe
40 krụe-męsalaš ndępęr darkat: atä ki hãn štę-
piat e tę vevet, *eðe kętę e bãin* tue štimun škäik
se faľen šumę: kętä kãn me maŕun mã tepęr
mundĩm.
41 Eðe Iesui ndëiti pęr kundęr kutisę ľimõšęnęs,
e vente rē si heθte ġindia ka ńi rame ndę kutī

tę ľimŏšęnęs: eðe šumę tę pasun hĕðęšin šumę.
42 Eðe erði ńī *grue* e vē e vorfęn, eðe hoði dū
43 tę imta, ðo me θanun ńi kodrăt. Eðe *Iesui* θiri
pęranę dišĕpuit e vet, e iu θōt, Pęr tę vęrtĕt
po yu θom, Se ayŏ *grue* e vē e vorfęn kā he-
ðun mā tepęr se tę ģiθę ată ki hoðęn ndę ku-
44 tī tę ľimŏšęnęs: sepsĕ tę ģiθę hoðęn prei tę
teprumit atū̆neve; por ayŏ prei tę măngunit asāi
hoði ģiθę sā pat, ģiθę ģān' e vet.

KAPTINA XIII.

1 Eðe ai tue daľun prei tĕmpulit, i θōt ńi prei
dišĕpuivet atī, Mieštęr, šif tš' farę gureš tę mę-
2 ðĕi, eðe tš' farę tę kodĭtunaš tę męðā! Eðe Ie-
sui upęrģĕk, e i θa, Šef kętŏ tę kodĭtuna tę mę-
ðā? s' kā me mbetun gūr mbi gūr ki nuk dotę
renohet.
3 Mbasandăi ai tue ndĕitun ndę Maľ tę Ulĭvet,
pęr kundęr tĕmpulit, Pietri, eðe Iakobi, eðe
4 Gionni, eðe Andreu e pųvetšin vetšanę, Na θūi,
kurę kān me ubamun kętŏ? eðe tš' šĕi *kā me*
5 *kenun* kur tę marohen kętŏ tę ģiθa? Eðe Iesui
tue iu upęrģeģun, filōi me θanun, Vĕni rē mos
6 yu gabōi kuši: sepsĕ šumę vetę kān me arðun
mb emęn tem, tue θanun, Se un yam; eðe kān
7 me gabumun šumę vetę. Eðe kur tę ndęģoni
ľuftna, eðe zāna ľuftnaš, mos ufrikoni: sepsĕ du-

hen me ubamun *kętŏ*; por eδe nuk *ăšt* e mbrăp-
8 meya. Sepsĕ kā me ungritun kom kundęr ko-
mi, eδe mpretęnī kundęr mpretęnie: eδe kā̃n
me ubamun tęrmekna vende mbę vende, eδe
kā̃n me ubamun zina *pęr bukę*, e trazime: kętŏ
yā̃n tę filumet e tę vęštĭravet.
9 Por vĕ̃ni rē mbę vehten tūi: sepsĕ kā̃n me yu
δanun ndęr durę ndę baškę-ndĕitiet, eδe ndępęr
synagogat: keni me uṙafun, eδe keni me ndĕi-
tun pęrpara guvernatorve, e mprĕtnave, pęr pu-
10 nę tę meye pęr dešmī mb̓ ată. Eδe duhet me
upredikumun unǵili mā̃ pęrpara ndępęr ǵiθę ko-
11 mnat. Por kur tę yu tšōin pęr me yu δanun
ndęr durę, mos kini găiľe pęrpara se tš ka ke-
ni me foľun, as mos pisatoni: por tš' tę yu ne-
pet nd'atę orę, kętę fľitni: sepsĕ s' yeni yu ată
ḱi fľitni, por Śpirti šeińt.
12 Eδe i vęlāi kā me δanun ndęr durę tę vęlān
pęr dekę, eδe i atī tę birin; eδe dieľmt kā̃n me
ngritun krṳe kundęr pęrindvet, eδe kā̃n me i vra-
13 mun. Eδe keṅi me kenun tę maṙun męnī prei
sę ǵiθve pęr emnin tem: por kuš tę durōi deri
sę mbrapmi, kṳ̆i kā me ušeľbumun.
14 Eδe kur tę šifni "tę ndṳ̄̆tęt e tę škretumes,"
ḱi ăšt θanun prei profetit Daniel, ndĕitun te nuk
duhet, (ai ḱi kęndŏn ľeta maṙi vešt,) atęherę a-
tă *ḱi tę yēn* ndę Ǵiudē, ľetę ikin ndępęr maľet:
15 eδę ai *ḱi tę yēt* mbi tšardăk, ľetę mos sdrṳpi

ndę štępī, as ľetę mos hī̃i me maṙun ǵā̃ prei
16 štępisę vet: eδe ai ḱi tę yēt nď arę, ľetę mos
17 kęθehet mbrapa me maṙun petkun e vet. Por
miĕr mb̓ atŏ ḱi yā̃n tę mbărsęme, eδe mb̓ atŏ
18 ḱi kā̃n fŏšęńie pęr ǵī̃ nď atŏ ditt! Eδe făľeni
pęr mos me ubamun tę ĭkunit tūi ndę dimęn.
19 Sepsĕ *nď* atŏ ditt kā me kenun kęsi farę
štęrngimi, ḱi nuk ā̆št bamun kęštū̆ tšę kurę se
ā̆št filumun kriesa ḱi kriōi Perndia deri taštĭ,
20 eδe as s'kā me ubamun. Eδe ndę ḱōft se Zo-
ti nuk doť i kište pasę škurtumun *atŏ* ditt, s'ki-
šte pęr me pęštumun as ndońi trup: por pęr tę
sǵĕδunit, ḱi i kā sǵeδun, škurtōi ditt.
21 Eδe atęherę ndę yu θāšt kuši, Ḱe, *ku ā̆št*
Krišti kętŭ; a, Ḱe, *ku ā̆št* atiĕ; tę mos besoni:
22 sepsĕ kā̃n me ungritun krišt-ṙĕnęsa, e profet-
ṙĕnęsa, eδe kā̃n me bamun šē̃ya, e męreku-
lia, pęr me gabumun eδe tę sǵĕδunit, ndę mū̃f-
23 šin. Por yu vĕ̃ni rē: ḱe, yu θāš tę ǵiθa tšę
pęrpara.
24 Por nď atŏ ditt, mbas atī štęrngimit, dili kā
me uteṙesumun, eδe hana s'kā me δanun dritęn
25 e vet, eδe hu̥it e ḱielit kā̃n me ranun, eδe
26 fuḱiat ḱi yā̃n ndę ḱīlt kā̃n me utundun. Eδe
atęherę kā̃n me pamun tę birin e nierit tue ar-
27 δun ndęr rē me šumę fuḱī, eδe me ľaft. Eδe
atęherę kā me dęrgumun ĕnǵuit e vet, eδe kā
me mbęľeδun tę sǵĕδunit e vet prei sę katęr e-

raš, prei kantit ðeut deri mbę kant tę ḱielit.
28 Eðe prei drusę fikut miṙni vešt parăbulęn;
Kur ťi bā̆het taštĭ asāi dega e butę, eðe tę
ndsieŕi ǵeθet, dĭnia se ā̆št nǵat tę kŏṙunit:
29 kęštŭ eðe yu, kur tę šifni kętŏ se bā̆hen, dĭ-
30 nia se ā̆št nǵat mbi dṵręt. Pęr tę vęrtĕt
po yu θom, Se kṵi bres s'kā me škumun, deri
31 sā tę bā̆hen ǵiθę kętŏ. Ḱieli, eðe ðēu kā̆n me
škumun: por fiaľęt emia s'kā̆n me škumun.
32 Eðe pęr atę ditę, e pęr atę orę kurkuši s'e di,
as ĕnǵuit ḱi *yān* ndę ḱiel, as Biri, por vetš Ati.
33 Vĕni rē, ṙini tšutę, eðe fă̆leni: sepsĕ nuk e
34 dini kurę ā̆št koha. *Sepsĕ kęyŏ kā me kenun*
porsi ńi nieri daľun ndę ðē tę huyę, i tsili ľa
štępīn' e vet, eðe ða puštetin ndęr šęrbętoręt
e vet, eðe mbę ǵiθę se tsilin punęn e vet, eðe
35 porositi portarin me ndĕitun tšutę. Ṙini tšutę
prā: (sepsĕ s'e dini kurę viĕn i zoti štępisę, mbę
tę ngrṵsunit, a ndę miesnatę, a ndę kęndĭm tę
36 ǵeľit, a ndę męnǵiĕst:) drui *se* mos viĕn befas,
37 e yu ǵē̆n tue fietun. Eðe atŏ ḱi po yu θom,
i θom mbę tę ǵiθę, Ṙini tšutę.

KAPTINA XIV.

1 Eðe mbas dṵ̄ dittš ište paška, eðe pabrŭmiet:
eðe krṵe-priftnit, eðe škrŭisit kęrkŏišin si me
2 e zā̆nun me gabĭm, eðe me e vramun. Eðe θo-

šin, Yo pęr *ditę* feste, se mos bãhet trazĭm prei
pŏpulit.
3 Eðe ai kur ište ndę Beθanī, ndę štępī tę Si-
monit kromosun, tue ndĕitun ndę męsalę, erði ńī
grue ki kište ńi alabastęr me vŏi eret prei nardo tę
patrazumun šumę tę štrẽitę, eðe si θēu alabastrę̄n,
4 derði *vōin* pęrmbi krụe t'atī. Eðe išin disa vetę
ki zemęrŏhešin ndęr vehte, e θošin, Pęr tš' punę
5 me hupun ai vŏi eret? Sepsĕ kŭi mŭndei me u-
šitun pęrmbi tre kind dinarę, eðe me uðanun ndę-
pęr tę vorfęn. Eðe zemęrŏhešin kundęr asāi.
6 Eðe Iesui θa, Lĕni atę; tš' e mundoni atę? pu-
7 nōi punę tę mirę mbę mue. Sepsĕ tę vŏrfęnit
i keni pęrhera baškę me vehten tūi, eðe kur tę
doni, mŭndeni me iu bamun mirę: por mue s'mę
8 keni pęrhera. Atę ki mūfti ayŏ, e bãni: e mę-
ťini tšę pęrpara me ľụmun me vŏi eret trupin
9 tem pęr tę vorumit. Pęr tę vęrtĕt po yu θom,
Kudŏ tę predikohet kŭi ungīl mbę giθę botęn,
eðe kęyŏ *punę* ki bãni ayŏ kā me ufoľun pęr
me upęrmendun ayŏ.
10 Eðe *atehęrę* Giuda Iskarioti, ńi prei tę dụmbę-
ðetęš, škōi te krụe-priftnit, pęr me ðanun atę
11 ndęr durę t'atŭneve. Eðe ată kur ndęgūn, u-
gęzūn, eðe i uzotnūn me i ðanun arg̃ănd. Eðe
ai kęrkonte si me e traθtumun me kohę tę mirę.
12 Eðe tę parę̄n ditęn *e festęs* tę pabrŭmievet,
kur bãišin kurbăn paškęn, dišĕpuit e atī i θō̃n,

13 Ku do tę škōim, e tę bãim gati paškęn? Eðe
ai dęrgŏn dų prei dišĕpuivet vęt, eðe iu θōt,
Škoni ndę ǵųtĕt, eðe kā me yu hasun ńi nieri
14 tue bartun ńī štamę ūi: škoni mbas atī, eðe ku
tę hĩi *ai*, θoni tę zotit štępisę, Se Mieštri θōt,
Ku ãšt konaku ǩi kam me hangrun paškęn ba-
15 škę me dišĕpuit emī? Eðe ai kā me yu diftu-
mun ńi tšardăk tę maθ, štrumun gati: atiĕ bãni
16 gati pęr nē. Eðe dišĕpuit e atī duĺęn, eðe er-
ðęn ndę ǵųtĕt, eðe ǵetęn sikurse iu pat θanun:
eðe bãn gati paškęn.
17 Eðe si ungrŭs, viĕn baškę me tę dųmbęðetęt.
18 Eðe ată tue ndĕitun ndę męsalę, e tue hangrun,
Iesui θa, Pęr tę vęrtĕt po yu θom, Se ńi prei
yuš ǩi hā baškę me mue kā me mę traθtu-
19 mun. Eðe atŭneve filūn me iu arðun keǩ, eðe
me i θanun ńi ka ńi, Mos *yam* un? eðe tietri,
20 Mos *yam* un? Eðe ai upęrǵĕǩ, e iu θa, Ńi prei
tę dųmbęðetvet, ǩi nǵūn baškę me mue ndę
21 kupęt. I biri nierit škon, sikurse ãšt škrumun
pęr atę: por miĕr mb̆ atę nieri ǩi traθtohet i
biri nierit prei atī! ište mirę pęr atę nieri ndę
kōft se s'kište ĺemun.
22 Eðe ată tue hangrun, Iesui mūr bukę, eðe
bekōi, eðe e θēu, eðe iua ða, eðe θa, Meĩrni, *e* ha-
23 ni: kŭi ãšt korpi em. Eðe mūr potirin, eðe si ufãĺ
24 ndersę, iua ða: eðe tę ǵiθę pīn prei atī. Eðe iu
θa, Kŭi ãšt ǵaku em i ðiatęs rē, ǩi ãšt derðun pęr

25 šumę. Pęr tę vęrtĕt po yu ϑom, Se s'kam
me pimun mã̄ prei pemęs ki pīl harðia, deri
mb atę ditę kur ta pī tę rē ndę mpretęnī tę
Perndisę.
26 Eðe si kęndūn hymnęn, duľęn ndę Maľ tę U-
27 lĭvet. Eðe Iesui iu ϑōt, Se tę ģiϑę keni me
uškandaľizumun mbę mue kętę natę: sepsĕ ăšt
škrumun, "Kam me i ranun bariut, eðe ðendt
28 kã̄n me ušpęrdamun." Por mbassi tę nģalem,
kam me škumun mã̄ pęrpara se yu ndę Galilē.
29 Por Pietri i ϑa, Eðe tę ģiϑę ndę uškandaľizofšin,
30 por un yo. Eðe Iesui i ϑōt, Pęr tę vęrtĕt po
tę ϑom, Se sot kętę natę, para se tę kęndōi ģeľi
31 dū̧ herę, trī herę kē me mę mohumun. Por ai
mã̄ tepęr ϑošte, *Se* ndę uľū̧pst me dekun *un* ba-
škę me tū̧i, s'kam me tę mohumun. Kęštŭ
eðe ģiϑę *tę tierę̆t* ϑošin.
32 Mbasandăi vĭn ndę *ńi* katŭnd ki ķuhet Geϑ-
semanī: eðe iu ϑōt dišĕpuivet vet, Ṙini kętŭ,
deri sā tę faľem.
33 Eðe meŕ mbas vehtes baškę Pietrin, eðe Ia-
kobin, eðe Ġionnin, eðe filōi me ufrikumun, e-
34 ðe me i arðun randę; eðe iu ϑōt, Špirti em
ăšt šumę iðęnutę, deri mbę dekę: mbetni kętŭ
35 eðe ŕini tšutę. Eðe ai si škōi pak pęrpara, rā
pęr ðē, eðe fáľei, ki ndę kōft se mundet, me šku-
36 mun prei atī *kęyŏ* orę. Eðe ϑošte, Abba, o At,
tę ģiϑa munden te ti; ľargŏ kętę potīr prei me-

yet: por yo tš' ka tę demi un, por tš' ka tę dūš ti.
37 Eðe viĕn, e ǵēn ată tue fietun, eðe i θōt Pie-
trit, o Simon, po fl̃ē? s'mūfte me ndĕitun tšutę
38 ńī orę. Ṙini tšutę, eðe fă'leni, pęr mos me hĩ-
mun ndę tendĭm: sepsĕ špirti ăšt gati, por mi-
39 ši ăšt i pafukišęm. Eðe pęrsęrī škōi, e ufă', tue θanun por atę fialę.
40 Eðe si ukęθụe, ǵet ată pęrsęrī tue fietun: se-
psĕ sūt e atūneve išin randumun, eðe nuk
dĭyšin tš' ka me i upęrǵeǵun.
41 Mbasandăi viĕn tę tretęn herę, e iu θōt, Fl̃ī-
ni prā, eðe prăheni: miăft, erði ora; ke, i biri
42 nierit nepet ndęr durę tę mukatnorvet. Tšŏhe-
ni, tę škōim; ke, ai ki mę traθtŏn uafrue.
43 Eðe pęrńiherę, ai kur ište por tue foľun, viĕn
Ǵiuda, ki ište ńi prei tę dụmbęðetęš, eðe baškę
me atę šumę ǵindie me θika, e me drū, prei anęs
44 krụe-prĭftnavet, e škrŭisavet, e pľekvet. Eðe ai
ki e traθtōi, iu kište ðanun šĕi, tue θanun, se
Atę ki tę puθ, ai ăšt; zĭmia, eðe tšŏnia rŭitun.
45 Eðe kur erði, pęrńiherę uafrue tek ai, e i θōt,
46 Miešter, Miešter; eðe e puθi. Eðe ată vūn du-
ręt e veta mbi atę, eðe e zūn.
47 Eðe ńi prei asiš ki rĭyšin atiĕ thoki θikęn, e
i rā šęrbętorit krụe-priftit, eðe i prēu vešin.
48 Eðe Iesui upęrǵĕk, e iu θa, Porsi mbi
kursarę keni daľun me θika, e me drū me
49 mę zãnun? Pęrditę kam kenun ndęr yu ndę

tempul tue mẹsumun, eðe nuk mẹ zũt: por *kẹyŏ*
ubā pẹr me umbušun škrōyat.
50 Eðe si e ľãn, ikẹn tẹ ǵiθẹ.
51 Eðe ńi farẹ diaľoši e meŕte mbrapa, mpẹštielun
52 me *ńi* tšartšãf pẹr ľikuret; eðe diaľošat e zãn:
por ai ľa tšartšafin, eðe ikẹn prei asĭš ľakurĭk.
53 Eðe tšūn Iesun te krụe-prifti: eðe mbẹľiðen tek ai ǵiθẹ krụe-priftnit, eðe pľekt, eðe
skrŭisit.
54 Eðe Pietri e mūr mbrapa pẹr sẹ ľargut deri
mbrenda nď avlī tẹ krụe-priftit: eðe ište tue
ndĕitun baškẹ me šẹrbẹtoreț, eðe po ngrŏfei ndẹ
ziăŕm.
55 Eðe krụe-priftnit, eðe ǵiθẹ baškẹ-ndĕitia kẹrkŏišin dešmī kundẹr Iesuit pẹr me e vramun;
56 por nuk ǵĕišin. Sepsĕ šumẹ *vetẹ* ðãn dešmī ŕe-
57 nẹ kundẹr atī, por dešmiat nuk išin sińiń̆ĭ. Eðe
disa ungritẹn, e bãn dešmī ŕenẹ kundẹr atī, tue
58 θanun, Se na ndẹǵūm atẹ, tue θanun, Se un
kam me prišun kẹtẹ tempul, ki ãšt bamun me
dorẹ, eðe pẹr trī ditt kam me koditun ńi tietẹr
59 pabamun me dorẹ. Por as kẹštŭ dešmia e a-
60 tŭneve s'ište sińiń̆ĭ. Ateherẹ krụe-prifti utšue
ndẹ miedĭs, e pụveti Iesun, tue θanun, Nuk pẹrǵeǵe aspăk? tš' dešmī apin kẹtă kundẹr teyet?
61 Por ai s'pẹzante, eðe nuk pẹrǵĕǵei kurǵã.
Pẹrsẹrī krụe-prifti e pụveste, eðe i θōt, Ti yē
62 Krišti, i Biri tẹ Bekumit? Eðe Iesui θa, Un

yam: eðe keni me pamun tę birin e nierit tue
ndĕitun prei sę diaθtęs fukisę, eðe tue arðun
63 baškę me retę e ḱielit. Atęherę krụe-prifti šḱēu
petkat e vet, e θōt, Tš' nevōi kena mā pęr de-
64 šmitarę? e ndęǵūt besteminę: tš' yu duket? Eðe
ată tę ǵiθę e ǵukūn, se ăšt faitūr pęr dekę.
65 Eðe disa filūn me e mpęštụ̄mun ndęr sụ̄, eðe
me i mbuĺumun faḱen, eðe me i ranun me grušt,
tue i θanun, Profetizŏ: eðe šęrbętorę̄t i bĭyšin
me šupĺaka.
66 Eðe Pietri kur ište nd' avlī poštę, viĕn ńī
67 prei šęrbętoreš krụe-priftit, eðe kur pā Pietrin
tue ungrofun, tšōi sụtę mb atę, e θōt, Eðe ti ĭšie
68 baškę me Iesun Nazarĭnasin. Por ai e mohōi,
tue θanun, Nuk di, as nuk maŕ vešt tš' ka θue
ti. Eðe dūĺ yaštę pęrpara avlisę; eðe ǵeĺi ḱęn-
69 dōi. Eðe šęrbętŏreya kur pā atę pęrsęrī, filōi
me ĭu θanun atụ̄neve ḱi išin tue ndĕitun atụ̄, Se
70 kụ̄i ăšt prei asĭš: por ai pęrsęrī e mohonte. E-
ðe mbas pak here, ată ḱi išin ndĕitun atụ̄ pęr-
sęrī i θošin Pietrit, Pęr tę vęrtĕt yē prei asĭš:
sepsĕ yē Galileas, eðe tę fŏĺunit tand pęrǵān.
71 Por ai filōi me namun, eðe me bamun bē, Se
72 nuk e di kętę nieri ḱi θoni. Eðe ǵeĺi kęndōi pęr
sę dụti. Eðe Pietrit i rā ndęr mend fiaĺa ḱi
i pat θanun Iesui, Se para se tę kęndōi ǵeĺi dụ̄
herę, kē me mę mohumun trī herę. Eðe filōi
me ḱiamun.

KAPTINA XV.

1 Eδe pęrńiherę ndę męnǵĕs kru̯e-priftnit ba-
škę me pľeḱt, e me škrŭisit, eδe ǵiθę baškę-
ndĕitia bā̃n kęšile, eδe si ľiδęn Iesun, e prū̃n,
eδe e δā̃n ndęr durę tę Pilatit.
2 Eδe Pilati e pu̯veti, Ti yē Mpreti i Ǵiude-
3 vet? Eδe ai upęrǵĕḱ, e i θa, Ti po θue. Eδe
4 kru̯e-priftnit e paditęn *pęr* šumę. Eδe Pilati
pęrsęrī e pu̯veti, tue θanun, Nuk pęrǵeǵe as-
5 păk? šiḱŏ sā dešmī bā̃in kundęr teyet. Por Ie-
sui nuk upęrǵĕḱ mā̃ aspăk, kaḱi sā Pilati mę-
rekulŏhei.
6 Eδe pęr *tš' do ditę* feste iu ľišonte ńi tę zā̃-
7 nun mbrenda, tsilin tę ľu̯pšin *ată*. Eδe ńi ḱi
θŏhei Barabba ište ľiδun *ndę haps* baškę me šo-
kęt e vet ḱi kišin ngritun kru̯e, tę tsilt kišin
8 bamun ǵak mbę ńi tę ngritme kru̯e. Eδe ǵin-
dia gęrθiti, e filōi me ľu̯pun *tue bamun* sikurse
9 bā̃nte pęrhera mb́ ată. Eδe Pilati iu upęrǵĕḱ,
tue θanun, Doni me yu ľišumun Mpretin e Giu-
10 devet?— Sepsĕ e dinte se kru̯e-priftnit e δā̃n
ndęr durę pęr smir.
11 Por kru̯e-priftnit štū̃n ǵindien *me ľu̯pun* mā̃
12 tepęr t́ iu ľišōi Barabbanę. Eδe Pilati upęrǵĕḱ
pęrsęrī, e iu θa, Tš' ka doni prā me e bamun
13 *kętę* ḱi i θoni Mpret i Ǵiudevet? Eδe ată pęr-
14 sęrī gęrθitęn, Kru̯ḱęzoye. Eδe Pilati iu θešte,

Pse, tš' tę keḱ bā̃ni? Por ată mā̃ tepęr gęrθitęn,
Kru̯ḱęzoye.
15 Eδe Pilati mbassi dešti me i bamun zemręn
ǵindies, iu ľišŏn Barabbanę, eδe Iesun e δa ndęr
durę pęr me ukru̯ḱęzumun, mbassi e ṙafi ndę
feľakę.
16 Atęherę seimenęt e tšūn pęrmbrenda avlisę,
ḱi ayŏ ā̃št Pretori, eδe θęṙasin baškę ǵiθę tu-
17 bęn e seimenvet. Eδe e vešin me petk tę kuḱ,
eδe gęršetūn ńī kunorę drizaš, e ia vē̃n ṙeθ kresę,
18 eδe filūn me e pęršęndĕtun, *tue θanun*, Făľemi,
19 Mpret i Ǵiudevet! Eδe i bĭyšin kresę me ka-
lăm, eδe e mpęštū̯išin *ndęr sū̯*, eδe bĭyšin mbę
20 ǵū̃i, eδe e aδurŏišin. Eδe si e pęrḱešęn, i sdešęn
petkun e kuḱ, eδe i vešęn petkat e atī: eδe e-
tšūn yaštę pęr me e kru̯ḱęzumun.
21 Eδe zā̃n angarī, pęr me ngritun kru̯ḱin e atī, ńi
farę Simon Kyreneas, tę i atin e Aleksandrit, eδe
Rufit, ḱi škŏnte atū̯-ndrĕiti, tue arδun prei aręs.
22 Eδe e biyen ndę vend Golgoθa, ḱi ayŏ, kęθu̯-
23 mun, do me θanun, Vend i kresę. Eδe i nep-
šin me pimun vē̃nę trazumun me mirrę, por ai
nuk e mūr.
24 Eδe si e kru̯ḱęzūn, dăišin petkat e atī, tue
ḱitun šortę mb̆ ată, tš' ka tę maṙi ǵiθę se tsili.
25 Eδe ište ora trī, eδe e kru̯ḱęzūn.
26 Eδe pęrmbi-škrō̃ya e tę padĭtęmes atī ište pęr-
mbi-škrumun, MPRETI I ǴIUDEVET.

27 Eδe baškẹ me atẹ kru̯ḱẹzūn du̯ kursarẹ; ńi
prei sẹ diaθtẹs, e ńi prei sẹ ṙẹmā̃ktẹs atī.
28 Eδe umbŭš škrō̃ya ḱi θōt, "Eδe unumẹrue ba-
škẹ me tẹ paĺiǵẹt."
29 Eδe ată ḱi škŏišin atṳ̆-ndrĕiti e bestemmiŏišin,
tue tundun krenẹt e vet, eδe tue θanun, Uā, ti
30 ḱi priš tĕmpulin, eδe pẹr trī ditt e kodĭt, pẹ-
31 štŏ vetvehten, eδe sdru̯p prei kru̯ḱit. Kẹštū̃ e-
δe kru̯e-priftnit ĺŏišin ńiani me tietrin baškẹ me
škrŭisit, e θošin, Tẹ tierẹ pẹštōi, vetvehten s'mun-
32 det me e pẹštumun. Krišti Mpreti i Israelit ĺe-
tẹ sdru̯pi taštĭ prei kru̯ḱit, ḱi tẹ šofim, eδe tẹ
besōim. Eδe ată ḱi išin kru̯ḱẹzumun baškẹ me
atẹ e šăišin.
33 Eδe kur ubā̃ ora ǵaštẹ, ubā̃ *nī* teṙẹsinẹ mbẹ
ǵiθẹ δenẹ, deri mbẹ nandẹ orẹ.
34 Eδe mbẹ tẹ nandtẹn orẹ Iesui gẹrθiti me zā̃
tẹ maθ, tue θanun, "Eloi, Eloi, lamma sabah-
θani?" ḱi ayŏ, kẹθu̯mun, do me θanun, "Perndia
em, Perndia em, pse hoḱe dorẹ prei meyet?"
35 Eδe disa prei asĭš ḱi išin tue ndĕitun atṳ̆ kur
36 ndẹǵūn, θošin, Ḱe, po θẹṙĕt Elīn. Eδe ńi u-
tūṙ, e mbuši ńī špū̃zẹ me uθẹl, eδe e vū̃ni ndẹ
ńi kalăm, e i δa me pimun, tue θanun, Ĺĕ̃ni;
ĺetẹ šofim paĺe viĕn Elia me e sdru̯pun.
37 Eδe Iesui ĺišōi *ńi* zā̃ tẹ maθ, e δa špirtin.
38 Eδe kurtina [pĕrdeya] e tĕmpulit ušḱṳ̄e mbẹ
dṳ̄, prei sẹ naĺtit deri poštẹ.

39 Eðe ƙindori, ƙi ište ndëitun pęr kundęr atī, kur pā se tue gęrθitun kęštŭ ðа špirtin, θa, Pęr tę vęrtët kŭi nieri paska kenun i Biri Perndisę.

40 Išin eðe grā tue vūmun rē pęr sę ľargut, ndęr atŭ ište eðe Maria Magdalena, eðe Maria e a-
41 ma Iakobit vogęľ, eðe Ieseut, eðe Saloma, (tę tsilat eðe kur ište ndę Galilē, e meršin mbrapa, eðe i šęrbëišin;) eðe šumę tę tiera ƙi kišin hŭpun baškę me atę ndę Ġerusalem.

42 Eðe taštī kur ungrŭs, (sepsë ište e prende,
43 do me θanun, para sę šętunęs,) erði Iosefi ƙi ište prei Arimaθesę, ġųƙtār i nderšęm, ƙi eðe ai priste mpretęnīn' e Perndisę, gudsōi, e
44 hīni te Pilati, eðe ľųpi korpin e Iesuit. Eðe Pilati umęrekulue ndę kōft se kište dekun *ai* taštī: eðe θęriti pęranę ƙindorin, eðe e pųveti ndę
45 kōft se kā kohę ƙi diƙ. Eðe si mūr vešt prei ƙin-
46 dorit, i faľi korpin Iosefit. Eðe *lŭi* bľëu pęľhurę, eðe e sdrųpi, eðe e mpęštūl me pęľhuręn, eðe e vūni ndę *ńi* voť, ƙi e kište ľatumun prei ńi škami *tę gurit*, eðe ťokulisi ńi gūr mbi derę tę voťit.

47 Eðe Maria Magdalena, eðe Maria *e ama* e Iesuit kękųršin ku po vīhet.

KAPTĪNA III.

1 Eðe si škōi e šętuna, Maria Magdalena, eðe

Maria *e ama* Iakobit, eδe Saloma bl̓ēn erna,
2 pęr me arδun, e me e l̓u̯mun. Eδe šumę *he-*
ret ndę męnǵĕs tę paręn *ditęn* e yavęs vī̃n mbi
3 voṙ, tue l̓emun dili: eδe θošin ndęrmiĕt atŭ̯neve,
Tsili dotę na ṙokulisi gurin prei deręs voṙit?
4 Eδe kur štīn su̯tę, vē̃n rē se guri ište ṙokuli-
sun: sepsĕ ište fort i maθ.
5 Eδe si hī̃n ndę voṙ, pān ńi dial̓ŏš tue ndĕi-
tun pęr sę diaθti, vešun me petka tę barδa; e-
6 δe *atŏ* utremęn. Eδe ai iu θōt, Mos utremni,
kęrkoni Iesun Nazarĭnasin, k̓i k̓e mbęrθu̯mun;
unǵāl; nuk ā̃št kętŭ: k̓e vendi ku e patęn vū̃-
7 mun. Por škoni, e iu θoni dišĕpuivet atī, eδe
Pietrit, se *ai* škon mā̃ pęrpara se yu ndę Ga-
lilē: atiĕ keni me e pamun, sikurse yu pat θa-
8 nun. Eδe *atŏ* dul̓ęn špĕit, e ikęn prei voṙit;
eδe atŏ išin tremun, e habitun: eδe s̓i θā̃n ǵā̃
kurkūit, sepsĕ kišin frikę.
9 Eδe si unǵāl ndę męnǵĕs tę paręn ditęn e
yavęs, i udŭk tę paręn herę Marisę Magda-
lenęs, k̓i kište ndsieṙun štatę diemn prei asāi.
10 Ayŏ vŏiti, e iu δa zā̃ atŭ̯neve k̓i kišin ndĕi-
tun baškę me atę, *atiĕ* ku išin tue bamun vāi,
11 e tue k̓iamun. Eδe ată, kur ndęǵūn se ṙę-
nŏn, eδe *se* upā prei asāi, nuk zū̃n besę.
12 Eδe mbasandăi udiftue me tietęr formę mbę
du̯ vetę prei asĭš k̓i išin tue etsun, eδe tue vŏi-
13 tun nd̓ arę. Eδe ată škūn, e iu δān zā̃ tę
tiervet: *por* as atŭ̯neve s̓iu zū̃n besę.

14 Mbasandăi udiftue mbę tę ńimbę∂etęt, *atiė* ku išin tue ndĕitun ndę męsalę, e∂e i šāu pęr pabesęnīn' e atŭneve, e∂e pęr zemręn e ašpęr, sepsĕ nuk iu zūn besę atŭneve ki e pān ńgalun.
15 E∂e iu *∂a*, Škoni ndępęr ǵi∂ę botęn, e pre-
16 dikoni unǵilin ndępęr ǵi∂ę kriesęn. Kuš tę besōi, e∂e tę pagęzohet kā me ušeĺbumun; por kuš tę mos besōi ka me uǵukumun *pęr mun-*
17 *dim*. E∂e kętŏ šĕi kān me iu vŏitun mbrapa atŭneve ki tę besōin; Mb emęn tem kān me ndsieŕun diemn; kān me foĺun me ǵŭhęna tę
18 reya; kān me zānun ǵarpĭ; e∂e ndę pifšin ndońi farę ǵāyet ki mbŭt nierin s'kā me iu bamun keĸ; kān me vūmun duręt pęrmbi tę sęmunę, e∂e kān me i šęndošun.
19 Zoti prā, mbassi iu foĺi, hŭpi ndę ki̇el, e∂e ndĕiti mbę tę dia∂tęn e Perndisę.
20 E∂e ată duĺęn, e predikūn mbę ǵi∂ę vendet, tue iu ndimumun baškę Zoti, e∂e tue *iu* vęrtetumun fiaĺęn me atŏ męrekulia ki iu škŏišin mbrapa. Amen.

ŠEIŃTI UNǴĪL MBAS LUKẸS.

KAPTINA I.

1 Mbassi vū̃n dorẹ šumẹ *vetẹ* me diftumun me
ṙegul pẹr atŏ punẹt ḱi yā̃n vẹrtetumun mbẹ nē,
2 sikurse na i kān ľā̃nun ată ḱi i pān me sṳ̄ tšẹ
ndẹ krṳe tẹ herẹs, eδe ubā̃n šẹrbẹtorẹt e fiaľẹs;
3 e pāš me uδẹ eδe un, ḱi i rāš mbrapa tẹ ǵĭθa-
ve ńī pẹr ńī tšẹ ndẹ krṳe tẹ herẹs, me tẹ škru-
mun me ṙešt *pẹr kẹtŏ*, o i puštetšẹm Θeofil,
4 pẹr me nǵoftun tẹ vẹrtetumen e atṳne punvet
ḱi umẹsove.

5 Ndẹ ditt tẹ Herodit, mpretit Ǵiudesẹ, ište ńī
prift *ḱi ia θošin* emnin Zaharī, prei famulisẹ A-
bia: eδe grŭeya e atī *ište* prei tẹ biyaš Aaronit, e-
6 δe ia *ḱŭišin* emnin Elisabet. Eδe *kẹtă* tẹ
dṳ išin tẹ dreitẹ pẹrpara Perndisẹ, tue etsun
paľeḱe ndẹr ǵiθẹ urδẹnimet e dreitẹnimet
7 e Zotit. Eδe ată s'kišin diāľ, sepsĕ Elisa-
beta ište šterpẹ, eδe tẹ dṳ išin tẹ ľaštẹ ndẹr
ditt tẹ vet.
8 Eδe ai kur ište tue bā̃mun punẹn e priftẹni-

sę pęrpara Perndisę ndę ŕegul tę famulisę vet,
9 mbas adetit punęs prifţenisę, i rā šorta me tụ-
mitun me kem, kur hĩni ndę tempul tę Zotit.
10 Eđe ġiθę šumitsa e pŏpulit ište tue uľutun pęr-
yaštę ndę kohę tę kemit.
11 Eđe i udŭk ĕnġuli i Zotit, ndĕitun mb anę
12 tę diaθtę tę aľtarit kemit. Eđe Zaharia kur
13 pā, utrazue, eđe e mūr frika. Por ĕnġuli i θa,
Mos ufrikŏ, Zaharī: sepsĕ ľŭtia yote undęġue,
eđe grŭeya yote Elisabeta kā me tę pielun *ńi*
14 bīr, eđe kē me ia ķŭitun emnin Gionn. Eđe
kā me kenun mbę tũi gęzĭm e gazmĕnd, e-
đe šumę *vetę* kān me ugęzufmun pęr tę ľemit e
15 atī. Sepsĕ kā me kenun i maθ pęrpara Zotit,
eđe s'kā me pimun vĕnę e sikera; eđe kā me
umbušun me Špirtin Šeiṅt tšę prei barkut s'a-
16 męs vet. Eđe kā me kęθụmun šumę *vetę* prei
tę birvet Israelit mbę Zotin Perndinę e atŭne-
17 ve. Eđe ai kā me arđun pęrpara atī me špīrt
e me fukī tę Eliut, pęr me kęθụmun zemrat
e ătnavet mbę dieľmt, eđe tę pandęġušmit ndę
urtī tę dreitvet, pęr me bãmun gati *ńi* popul tę
ndreķun pęr Zotin.
18 Eđe Zaharia i θa ĕnġulit, Si kam me e ma-
ŕun vešt kętę *punę?* sepsĕ un yam pľak, eđe
19 grŭeya eme ăšt e ľaštę ndę ditt e veta. Eđe
ĕnġuli upęrġĕķ, e i θa, Un yam Gabrieli Ki ŕiy
pęrpara Perndisę; eđe udęrgŭš pęr me tę foľun,

e pęr me tę ðanun zãnin e mirę pęr kętŏ
20 *punę*. Eðe, ḱe, s'dotę pęzãiš, eðe s'dotę mundeš
me foľun deri mb atę ditę ḱi tę bãhen kętŏ: se-
psĕ nuk iu zũne besę fiaľvet mia, tę tsilat kãn
me umbušun ndę kohę tę vet.
21 Eðe pŏpuli ište tue pritun Zaharinę, eðe mę-
22 rekulŏhešin pse po vonŏhei ai ndę tempul. E-
ðe kur dũľ, nuk mũndei me iu foľun: eðe e
murẹn vešt se kište pamun ńi tę dukun ndę
tempul: eðe ai iu bãnte me šĕi, eðe mbeti šurŏ.
23 Eðe si umbušẹn ditt e prifteniše atī, škōi ndę
24 štępī tę vet. Eðe mbas kętụne dittš Elisabeta,
grũeya e atī, umbărs, eðe męšifte vetvehten pe-
25 sę mūi, tue ðanun, Se kęštũ bãni Zoti mbę
mue ndęr kętŏ ditt ḱi vũni rē me hiekun tę
pęrḱĕšunit prei meyet ndęrmiĕt nierziš.
26 Eðe mbę tę ǵašttin mūi, ĕnǵuli Gabriel udęr-
gue prei Perndisę ndę ǵụtĕt tę Galilesę, ḱi *e*
27 *kište* emnin Nazaret, te vęrǵineša ḱi ište fe-
yumun me *ńi* būr ḱi e kište emnin Iosef, prei
štępisę Davidit; eðe vęrǵineša e kište emnin
28 Marī. Eðe ĕnguli kur hĩni tek ayŏ, i ða, Gę-
zohu, o e gęzume, Zoti *ăšt* baškę me tụi: e
29 bekume *yē* ti ndęrmiĕt gravet. Eðe ayŏ kur
pā, utrazue pęr fiaľęn e atī, eðe mendŏhei ts'ka
30 do me kenun kụi farę tę pęršęndĕtuni. Eðe
ĕnǵuli i ða, Mos ufrikŏ, Marī: sepsĕ ǵete hīr
31 pęranę Perndisę. Eðe, ḱe, kē me umbarsun ndę

bark, eðe kē me pielun bīr, eðe kē me ia ǩŭi-
32 tun emnin IESU. Kŭi kā me kenun i maθ,
eðe kā me uǩŭitun i Biri tę Naľtit: eðe Zoti
Perndia kā me i ðanun škamin e Davidit atit
33 atī: eðe kā me mpretęnumun ndę štępī tę Ia-
kobit pęr ǵiθę yetęn; eðe mpretęnia e atī s'kā
me pasun tę marumun.
34 Eðe Maria i θa ěnǵulit, Si kā me kenun kęyŏ
35 *punę*, sepsĕ *un* s'ǵof bŭr? Eðe ěnǵuli upęrǵěǩ,
e i θa, Špirti šeińt kā me arðun mbi tŭi, eðe
fuǩia tę Naľtit kā me tę hiesumum: pęrandăi
eðe ayŏ ǵā̆ e šeińtęnušme ǩi ľēn *prei teyet* kā
36 me uǩŭitun Bīr Perndie, eðe, ǩe, Elisabeta,
fisi ųt, eðe ayŏ umbărs me bīr ndę pľeǩęnī tę
vet: eðe kŭi mūi ăšt i ǵaštti asāi ǩi ǩuhet šter-
37 pę. Sepsĕ s'ăšt punę ǩi s'mundet pęranę Per-
38 ndisę. Eðe Maria θa, Ǩe šęrbętŏreya e Zotit;
ubā̆ft mbę mue mbas fiaľęs tande.
Eðe ěnǵuli iku prei asāi.
39 Eðe nď atŏ ditt Maria ungrĭt, e vŏiti me ndsi-
40 tĭm ndę maľęsī, ndę *ńi* ǵųtět tę Ǵiuðesę; eðe
hĭ̄ni ndę štępī tę Zaharisę, eðe pęršęndeti Eli-
41 sabetęn. Eðe Elisabeta kur ndęǵōi tę pęršęn-
detmen e Marisę, fŏšńeya kartseu ndę bark t'a-
42 sāi; eðe Elisabeta umbŭš me Špirtin šeińt: eðe
bęrtiti me zā̆ tę maθ, e θa, E bekume *yē* ti
ndęrmiět gravet, eðe e bekume *ăšt* pema e bar-
43 kut tand. Eðe prei kā *mę befti* kęyŏ *pu-*

44 *nę*, pęr me arðun e ama Zotit tem tek un? Sepsĕ, ǩe, porsa erði zãni tę pęršęndĕtunit tand ndę
vešęt emī, fŏšńeya kartseu ndę bark tem me
45 gazmĕnd. Eðe ľum ayŏ ǩi tę besōi: sepsĕ kān
me umbušun tek ayŏ tš' ka yãn foľun prei Zotit.
46 Eðe Maria *θa*,
47 Špirti em maðęnŏn Zotin, eðe fruma eme
48 ugazmue mbę Perndinę šęľbusin tem. sepsĕ
štīu sutę mbę tę pęrvūmit e šęrbętores vet: sepsĕ, ǩe, tšę taštī *e mbaskęndăi* ǵiθę brezat kān
49 me mę ľumęnumun: sepsĕ i Forti bãni *punę* tę
męðā mbę mue; eðe emni i atī ăšt i šeińtęnu-
50 šęm: eðe mišeriri i atī *ăšt* breza mbas brezaš
51 mb ată ǩi e kān frikę. Bãni puštĕt me krahin e vet; špęrdau maleštoręt ndę mendĭm tę
52 zĕmravet atune. Sdrupi fuǩidara prei šǩemeš,
53 eðe ngriti *nierzę* tę pęrvūtę. Tę ŭšęmit i mbuši pľot me tę mira, eðe tę păsunit i dęrgōi ya-
54 štę šprazęt. I ndimōi Israelit šęrbętorit vet, kur
55 prūni ndęr mend mišerīr, sikurse foľi tek atnit tonę, mbę Abrahamin, eðe mbę faręn e atī, pęr
ǵiθę yetęn.
56 Eðe Maria mbeti baškę me atę afęr tre mūi,
mbasandăi ukęθue ndę štępī tę vet.
57 Eðe Elisabetęs i umbŭš moti pęr me pielun;
58 eðe pūl *ńi* bīr. Eðe fęǩītę e fisi i asāi kur
ndęǵūn se Zoti maðęnōi mišeririn e vet tek ayŏ,
gęzŏhešin baškę me atę.

59 Eðe ndę tę tetten ditę erðęn me řeθ-premun
[me bamun sụnẽt] tšunin; eðe e ḱŭitęn Zaharī,
60 me emnin e tę i atit vet. Por e ama atī u-
pęrǵẽḱ, e θa, Yo; por kā me uḱŭitun Ġionn.
61 Eðe *ată* i θẽn, Se nuk ẽšt ndońi ndę fis tand,
62 ḱi ḱuhet me kętę emęn. Eðe i bẽišin me šẽi
63 tę i atit atī, paḷe tš' ka do me uḱŭitun ai. E-
ðe *ai* ḷụpi ńī dęřasę škrōyet, e škrōi, tue θa-
nun, Emni i atī ẽšt Ġionn. Eðe tę ǵiθę umę-
64 rekulūn. Eðe pęrńihęrę goya e atī, eðe ǵuha
e atī utšiḷ', eðe fḷiste tue bekumun Perndinę.
65 Eðe iu erði frikę ǵiθę atụ̄neve ḱi řiyšin řeθ
atī: eðe tę ǵiθa kętō fiaḷę pęrfḷítešin ndępęr ǵi-
66 θę maḷęsinę e Ġiudesę. Eðe ǵiθę ată ḱi ndę-
ǵūn i vụ̄n *kętō punę* ndę zemrat e veta, tue θa-
nun, Val tš' ka do me kenun kŭi tšun! Eðe
67 dora e Perndisę ište baškę me atę.

Eðe Zaharia i ati atī umbŭš me Špirtin šeiṅt,
eðe profetizōi, tue θanun,
68 I bekumun *kōft* Zoti Perndia i Israelit, sepsẽ
vụ̄ni rẽ, eðe bā̃ni špęrblḭ̄m mbę pŏpulin e vet,
69 eðe ngriti brī̃ šęḷbimi mbę nē ndę štępī tę Da-
70 vidit šęrbętorit vet, sikurse foḷi me anę tę goyęs
šẽiṅtnavet vet profẽtnavet tšę pęrpara yetęs:
71 pęštŭm prei anęmikvet tonę, eðe prei doręs ǵiθę
72 atụ̄neve ḱi na kān męnī: me bā̃mun mišerīr tek
atnit tonę, eðe me kuitumun ðiatęn e vet tę
73 šeiṅtęnušmen: ḱi i bā̃ni bē atit tone Abra-

74 hamit, se ka me na ðanun, me pęštumun prei
doręs anęmikvet tonę, eðe me i šęrbųmun pa-
75 frikę, me šeiñtęnī e me dreitęnī pęrpara atī ģi-
76 θę ditt e yetęs tonę.—Eðe ti, o tšun, kē me
ukŭitun profēt i tę Naltit: sepsē kē me škumun
pęrpara fakęs Zotit, pęr me bãmun gati uðat
77 e atia; pęr me ðanun mend šęlbimi mbę pŏ-
78 pulin e atī me ndiesęn e mękatvet atųne, me a-
nę tę mišeritit θelę Perndisę tonę, ki na vūni
79 rē e lĕmeya dilit prei sę naltit, pęr me šęndri-
tun ată ki rīn ndę teręsinę e ndę hiye tę de-
kęs, pęr me bãmun kamęt tona me škumun drei-
tę nd'uðę tę paktimit.
80 Eðe tšuni rĭtei e fortsŏhei ndę špīrt, eðe
ište ndępęr škretia, deri mb atę ditę ki diftōi
vehten tek Israeli.

KAPTINA II.

1 Eðe nd'atŏ ditt dūl' urðęn prei Kesarit Au-
2 gustit me uškrumun ģiθę bota. (Kęyŏ e škru-
me ište bãmun pęrpara kur ište Kyreni guver-
3 natori i Syrisę.) Eðe tę ģiθę škŏišin me uškru-
4 mun, ģiθę se tsili ndę ģųtĕt tę vet. Hųpi eðe
Iosefi prei Ġalilesę, prei ģųtetit Nazaret, ndę
Ġiudē, ndę ģųtĕt tę Davidit, ki kuhet Beθle-
em; (sepsē ai ište prei štępisę, eðe atnisę Da-
5 vidit;) pęr me uškrumun baškę me Marinę, ki

ište feyumun me atę pęr grue, e tsila ište me
6 baṙę. Eδe ată kur išin atiĕ, asāi i umbušęn ditt
7 pęr me pielun. Eδe pūl birin e vet paraľindę-
sin [fęmīn' e parę], eδe e mpęštūl me špęrgā̆i, e-
δe ę vū̃ni ndę grašt; sepsĕ s' kišin vend atiĕ ku
kišin ranun.
8 Eδe nď atę vend išin disa barī, ranun ndęr a-
9 ra, tue rŭitun me ret natęn tufęn e vet. Eδe,
ḱe, ĕnǵuli i Zotit erδi mb̓ ată, eδe ľafti i Zotit i
10 šęndriti ṙeθ: eδe ufrikūn me frikę tę maδe. E-
δe ĕnǵuli i Zotit iu θa, Mos ufrikoni: sepsĕ,
ḱe, po yu ap zā̆ tę mirę pęr *ńi* gęzĭm tę maθ,
11 ḱi kā me kenun mbę tš' do popul: sepsĕ sot ľēu
mbę yu, ndę ǵutĕt tę Davidit, *ńi* Šęľbūš, i tsili
12 ā̆št Zoti Krišt. Eδe kṳ̆i šĕ̆i *ḱōft* mbę yu; Keni
me ǵetun *ńi* fŏšńie mpęštielun me špęrgā̆i,
ndĕitun ndę grašt.
13 Eδe baškę me ĕnǵulin udŭk befas *ńī* šumitsę
uštrie ḱielore, tue ľafdumun Perndinę, e tue
14 θanun, Ĺaft mbę Perndinę *ḱi ā̆št* mbę tę naľ-
tat, eδe paḱtĭm mbę δetę, pęľḱĭm ndę nierzit.
15 Eδe ĕnǵuit si ikęn prei atṳ̆neve ndę ḱiel, a-
tă baritę θā̆n ńiani tietrit, Ĺetę škōim taštĭ de-
ri ndę Beθleem, e tę šofim kętę punę ḱi ā̆št bā̆-
16 mun, tę tsilęn na e diftōi Zoti. Eδe erδęn me
vrap, e ǵetęn eδe Marinę, eδe Iosefin, eδe fŏš-
17 ńien ndĕitun ndę grašt. Eδe *ată* si pān, diftūn
pęr fiaľęn ḱi ufŏľ atṳ̆neve pęr kętę tšun.

18 Eðe ǵiθę ată ǩi ndęǵūn umęrekulūn pęr atŏ fi-
19 aľę ǩi ufoľęn mb̆ ată prei barišę. Eðe Maria runte
me vehte ǵiθę kętŏ fiaľę, tue umendumun ndę
20 zemęr tę vet *pęr atŏ*. Eðe baritę ukęθūn, tue
ľafdumun, e tue nderumun Perndinę pęr ǵiθę
atŏ ǩi ndęǵūn e pān, sikurse ufŏľ mb̆ ată.
21 Eðe kur umbušęn tetę ditt pęr me ŧeθ-pre-
mun dialin, emni atī uǩuit IESU, ǩi ište kŭi-
tun prei čnǵulit para se ai ǩe zān̄un ndę bark.
22 Eðe kur umbušęn ditt e pastrimit asāi, mbas ľi-
ǵęs Moiseut, e prūn ndę Ǵerusalem, me e ndsie-
23 ŧun pęrpara Zotit; (sikurse ăšt škrumun ndę ľigę
tę Zotit, "Se tš' do maškul ǩi tšiľ štratin *e š' amęs*
24 kā me uǩŭitun šeiṅt te Zoti,") eðe pęr me ða-
nun kurbanin, sikurse ăšt θanun ndę ľiǵę tę Zo-
tit, "Ńī parę tŭrtui, a dų zoǩ pulumbaš."
25 Eðe, ǩe, ište ńi nieri ndę Ǵerusalem, ǩi *e*
ište emnin Symeon; eðe kŭi nieri *ište* i dreitę,
e me friken e Perndisę, tue pritun ngušulimin
26 e Israelit: eðe Špirti šeiṅt ište mbi atę. Eðe
ište sbuľumun tek ai prei Špirtit šeiṅt mos me
27 pamun dekę para se tę šofi Krištin e Zotit. E-
ðe erði me anę tę Špirtit *šeiṅt* ndę tempul: eðe
pęrĭndt kur prūn mbrenda dialin, Iesun, ǩi tę
28 bāin pęr atę mbas adetit ľiǵęs, ai e priti n' gru-
kę, eðe ľafdōi Perndinę, e θa,
29 Taštĭ, o Zotnī, ľišŏ šęrbętorin tand me paǩ-
30 tim, mbas fiaľęs tande: sepsĕ sūť emī pān šęľbi-

31 min tand, ḱi bā̃ne gati pẹrpara sṳšẹ ǵiθẹ pŏpuivet;
32 dritẹ pẹr tẹ šẹndrĭtunit e kŏmnavet, eδe ľaft
pẹr pŏpulin tand Israelin.
33 Eδe Iosefi, eδe e ama atī išin tue umẹrekulu-
34 mun pẹr atŏ ḱi fľĭtešin pẹr atẹ. Eδe Symeoni i
bekōi, eδe i θa Marisẹ, s'amẹs atī, Ḱe, kṳi ǵindet
pẹr tẹ ranun, e pẹr tẹ ngritun šumẹ vetve ndẹ
35 Israel; eδe pẹr šẽi ḱi fľitet kundẹr atī; (eδe
ńī špatẹ kā me škumun ndẹpẹr špīrt tand,) ḱi tẹ
sbuľohen mendimet e šumẹ zĕmrave.
36 Eδe *atiĕ* ište Ana, *ńī* profetẹnešẹ, e biya Fanu-
elit, prei farẹs Aserit: ayŏ *ište* šumẹ e ľaštẹ ndẹr
ditt, kište ṙẹnumun štatẹ viĕt baškẹ me buṙin
37 mbas vẹrǵinisẹ vet; eδe ayŏ *ište* grue e vē a-
fẹr tetẹδetẹ e katẹr vietš, e tsila nuk dăhei
prei tĕmpulit nāť e ditẹ, tue aδurumun me
38 nǵinime e me tẹ ľŭtuna. Eδe ayŏ mbassi ia
mẹṙī̃ni asāi ore, i făľei ndersẹ Zotit, eδe iu
fľiste pẹr atẹ ǵiθẹ atṳ̆neve ḱi pritšin špẹrbľĭm
ndẹ Ǵerusalem.
39 Eδe si marūn ǵiθẹ tš' ka *išin* mbas ľiǵẹs Zotit,
ukẹθṳ̄n ndẹ Galilē, ndẹ Nazaret, ǵṳdetin e vet.
40 Eδe tšuni ṙĭtei e fortsŏhei ndẹ špīrt, tue u-
mbušun me die: eδe hiri Perndisẹ ište mbi atẹ.
41 Eδe pẹrĭndt e atī škŏišin pẹr viĕt ndẹ Ǵerusa-
42 lem pẹr festẹ tẹ paškvet. Eδe si ubā̃ dṳmbẹ-
δetẹ viĕtš, ată hṳpẹn ndẹ Ǵerusalem, mbas a-
43 detit festẹs, eδe si umarūn ditt, mbẹ tẹ kẹθṳ-

mit e atŭneve, diaľi Iesui mbeti mbrapa ndę
Ġerusalem; eðe Iosefi eðe e ama nuk dĭyšin.
44 Por kuitūn se ai ăšt mb uðę me šokęt, eðe *ată*
etsęn *nĭ* ditę uðę; eðe e kęrkŏišin ndępęr fisnat
45 e ndępęr tę ngŏftunit. Eðe mbassi s'e ġetęn, u-
46 kęθūn ndę Ġerusalem, tue kęrkumun atę. E-
ðe mbas trī dittš e ġetęn ndę tempul ndĕitun
ndę miedĭs tę miĕštravet, tue ndęġumun ată,
47 e tue pŭvetun ată, Eðe ġiθę ată ki e ndęġŏišin
męrekulŏhešin pęr mĕndien e pęr tę pęrġĕġu-
nat e atī.
48 Eðe kur pān atę, uhabitęn: eðe e ama i θa,
Diāľ, tš'ka na bāne kęštŭ? ke, ŭt-āt eðe un po
49 tę kęrkōim me pigęlĭm. Eðe *aï* iu θa, Tš' ka
ăšt ki mę kęrxoni? nuk e dini se un duhet me
50 kenun ndę punęt e tim-ĕt? Por ată nuk e mu-
ręn vešt fiaľęn ki iu foľi.
51 Eðe sdrŭpi baškę me ată, eðe erði ndę Naza-
ret; eðe ište ndęn urðęn t' atŭneve. Eðe e
ama runte ġiθę kętŏ fiaľę ndę zemęr tę vet.
52 Eðe Iesui škonte mbarę mbę die e mbę mošę e
mbę hīr pęranę Perndisę e nierziš.

KAPTINA III.

1 Eðe mbę tę pesęmbęðettin vit tę guvernisę
Tiberit Kesarit, kur ište Pilati Pontiu guverna-
tūr i Ġiudesę, eðe Herodi katrurðęs i Galilesę,

eðe Filippi i vęlāi katrurðęs i Ituresę eðe ven-
2 dit Trahonitiðęs, eðe Lysania katrurðęs i Abi-
lenęs, ndę ditt tę krụe-prĭftnavet Anęs eðe Kai-
afęs, erði fiaľa e Perdinsę mbę Ġionnin tę birin
e Zaharisę ndę škretī.

3 Eðe erði ndępęr ġiθę nahīen e Ġiordanit, tue
predikumun pagęzĭm pendimi pęr ndiesęn e mę-
4 kătevet; sikurse ăšt škrumun ndę ľiber tę fiaľvet
profetit Isaisę, ki θōt, "Zāni atī ki bęrtĕt ndę
škretī, Bāni gati uðęn e Zotit, bāni tę dreita ŧugat
5 e atī. Tš' do špelę kā me umbušun, eðe tš' do maľ
e kodęr kā me uuľun, eðe tę štremptat kān me u-
bāmun tę dreita, eðe uðęt e ăšpęra *kān me ubā-*
6 *mun* tę buta; eðe tš' do miš kā me pamun
šęľbimin e Perndisę."

7 I θošte prā ġindies ki škŏišin yaštę me upa-
gęzumun prei atī, Kęľų̆š ŧęšayaš, kuš yu diftōi
8 me ikun prei zemęrimit ki kā me arðun? Bāni
prā pemę tę viĕfšuna tę pendimit, eðe mos fi-
loni me θanun me vetvehten, *se* Kena Abraha-
min *pęr* at: sepsĕ po yu θom, se Perndia mun-
det me ngritun dieľm mbę Abrahamin prei kę-
9 tụne gurvet. Eðe taštĭ ġindet eðe sopata ndę
ŧāyę tę druvet: tš' do drū prā ki s'bān pemę tę
mirę kęputet, eðe hiðet ndę ziărm.

10 Eðe ġindia e pụvetšin, tue θanun, Tš' ka tę
11 bāim prā? Eðe *ai* pęrġeġet, e iu θōt, Kuš tę
kēt dų̄ parę petka ľeť i napi atī ki s'kā; eðe
kuš tę kēt tę hăngruna ľetę bāi kęštŭ.

12 Erðẹn eðe publikanẹ me upagẹzumun, eðe i θãn,
13 Miešter, tš' ka tẹ bãim? Eðe ai iu θa, Mos merni
ǵã mã tepẹr vetš asãi ki ãšt urðẹnumun mbẹ yu.
14 E pụvetšin eðe seimenẹ, tue θanun, Eðe na
tš' ka tẹ bãim? Iu θa eðe atụ̈neve, Mos bãni
dam, as mos kalzoni kek *pẹr nieri*; eðe ľetẹ *yu*
mbastōin uľefet tuya.
15 Eðe pŏpuli mbassi ište tue pritun, eðe tẹ ǵiθẹ
mendŏhešin ndẹr zemrat e veta pẹr Ǵionnin, paľe
16 mos yēt ai Krišti; Ǵionni iu upẹrǵẽk tẹ ǵiθve,
tue θanun, Un yu pagẹzŏi me ūi; por viën mã
i forti se un, tẹ tsilit s' yam i zoti me i sgiðun
rụpin e kẹpŭtsvet: ai kã me yu pagẹzumun me
17 Špirtin šeiṅt e me ziărm: tẹ tsilit terpľota ăšt nď
dorẹ tẹ atī, eðe kã me kirumun ľamẹn e vet, eðe
kã me mbẹľeðun driθin ndẹ grunār tẹ vet, eðe
kaštẹn kã me e diegun me ziărm tẹ pašumun.
18 Eðe tue mẹsumun, i nepte zãnin e mirẹ pŏ-
pulit pẹr šumẹ tẹ tiera *punẹ*.

19 Eðe Herodi katrŭrðẹsi, mbassi tšartŏhei prei
atī pẹr Herodiadẹn gruen e Filippit tẹ vẹlāit
20 atī, eðe pẹr ǵiθẹ atŏ tẹ kẹkia ki pat bãmun He-
rodi, štōi eðe kẹtẹ pẹrmbi tẹ ǵiθa, eðe mbụli
Ǵionnin ndẹ haps.

21 Eðe ǵiθẹ pŏpuli mbassi upagẹzue, eðe Ie-
sui kur ište tue upagẹzumun e tue uľutun, u-

22 hăp ḱieli, eðe Špirti šeiṅt sdrụpi mbi atę me
ṅi farę trupi porsi pulŭmp, eðe erði ṅi zã̄ prei
ḱielit, tue θanun, Ti yē Biri em i dăštuni; te
ti pę̈ḱeva.
23 Eðe ai Iesui filōi me kenun afęr triðetę viëtš,
ḱi ište (sikurse kuitŏišin *bota*) i biri Iosefit, i
24 Heliut, i Matθatit, i Leviut, i Melhiut, i Ian-
25 nait, i Iosefit, i Mattaθiut, i Amosit, i Nau-
26 mit, i Esliut, i Naggeut, i Maaθit, i Mattaθiut,
27 i Semeit, i Iosefit, i Ġiudęs, i Ioannait, i Re-
28 sait, i Zorobabelit, i Salaθielit, i Nerit, i Mel-
hiut, i Addiut, i Kosamit, i Elmodamit, i Erit,
29 i Ioseut, i Eliezerit, i Iorimit, i Matθatit, i Le-
30 viut, i Symeonit, i Ġiudęs, i Iosefit, i Ionanit,
31 i Eliakimit, i Meleait, i Menanit, i Mattaθait,
32 i Naθanit, i Davidit, i Iesseut, i Obedit, i Bo-
33 ozit, i Salmonit, i Naassonit, i Aminadabit, i
34 Aramit, i Esromit, i Faresit, i Ġiudęs, i Iako-
bit, i Isaakut, i Abrahamit, i Θarait, i Nahorit,
35 i Saruhut, i Ragaut, i Falekut, i Heberit, i Salait,
36 i Kainanit, i Arfaksadit, i Semit, i Noes, i Lame-
37 hut, i Maθusalęs, i Enohut, i Iaredit, i Maleleelit,
38 i Kainanit, i Enosit, i Seθit, i Adamit, i Perndisę.

KAPTINA IV.

1 Eðe Iesui pḷot me Špirtin šeiṅt ukęθue prei
Ġiordanit, eðe uprū prei Špirtit ndę škretī,

2 tue utendumun prei dialit katerðetę ditt. Eðe
nuk hangęr kurǵā nď atŏ ditt: eðe si umbušęn
3 atŏ, mbasandăi i erði ū. Eðe diali i θa, Ndę yē i
4 Biri Perndisę, θui kętī guri tę bāhet bukę. E-
ðe Iesui i upęrǵĕk, tue θanun, Ăšt škrumun, "Se
nieri s'kā me ŗęnumun vetęm me bukę, por me
5 tš' do fialę tę Perndisę".—Eðe diali e hupęn
mbę ńi maľ tę naľtę, e i diftōi ǵiθę mpretęniat
6 e botęs pęr ńī grimę herę. Eðe diali i θa, Kam
me tę ðanun ǵiθę kętę puštĕt, eðe ľaftin e atŭ-
neve: sepsĕ ăšt ðanun nď dorę meyet; eðe kūit
7 tę demi ia nap. Ti prā ndę mę aðurŏfš, *kętŏ* tę
8 ǵiθa kān me kenun tę tuat. Por Iesui upęr-
ǵĕk, e i θa, Špoŗu mbrapa meyet Satana: sepsĕ
ăšt škrumun, "Kē me aðurumun Zotin Per-
ndinę tand, eðe atī vetęm kē me iu ľutun."—
9 Eðe *ai* e prūni ndę Ǵerusalem, eðe e ǩindrōi
mbi fľĕtęzę tę tĕmpulit, eðe i θa, Ndę yē i
Biri Perndisę, hiθ vehten tande poštę prei kęn-
10 dŭi: sepsĕ ăšt škrumun, "Se kā me urðęnumun
11 ĕnǵuit e vet pęr tūi, pęr me tę rŭitun:" eðe "Se
kān me tę ngritun mbi durę, pęr mos me pe-
12 ngumun kamęn tande mbę gūr." Eðe Iesui u-
pęrǵĕk, e i θa, Se ăšt θanun, "S' kē me ten-
dumun Zotin Perndinę tand."
13 Eðe diali mbassi marōi tš' do tendīm, uľargue
prei atī pęr disa kohę.

14 Eðe Iesui ukẹθụe me fuḱīn' e Špirtit ndẹ
Galilē: eðe dūĺ zã̄ pẹr atẹ ndẹpẹr ǵiθẹ *atẹ* na-
15 hīen. Eðe ai mẹsonte ndẹpẹr synagogat e atŭ-
neve, tue uĺafdumun prei sẹ giθẹš.
16 Eðe erði ndẹ Nazaret, atiĕ ku ište ŗitun: e-
ðe, sikurse e kište adĕt, hĩni ndẹ synagogẹ pẹr
ditẹ sẹ šẹtunaš, eðe ungrĭt me kẹndumun.
17 Eðe *ată* i ðān *ni* ĺibẹr tẹ profetit Isaisẹ. Eðe si
tšiĺi ĺibrin, ǵeti atẹ vendin ḱi ište škrumun,
18 "Špirti Zotit *ăšt* mbi mue: pẹrandăi mẹ ĺēu *me*
vŏi, mẹ dẹrgōi me iu ðanun zã̄nin e mirẹ tẹ vŏr-
fẹnavet, me šẹndošun ată ḱi kān θụmun zemrẹn,
me predikumun dẹĺirẹnī rŏbnavet, eðe tẹ vĕrbna-
vet tẹ tšiĺunit e sụvet, me dẹrgumun tẹ štrẹn-
19 gušmit ndẹ dẹĺirẹnī, me predikumun motin tẹ
pẹĺḱụšẹm te Zoti."
20 Eðe si mbụli ĺibrin, ia ðа šẹrbẹtorit, eðe ndĕi-
ti. Eðe tẹ ǵiθẹ *ată ḱi išin* ndẹ synagogẹ i ki-
šin tšumun sụtẹ mbi atẹ.
21 Eðe filōi me iu θanun, Se sot umbŭš kẹyŏ
22 škrōyẹ ndẹr vešẹt tūi. Eðe tẹ ǵiθẹ bă̄išin
dešmī mb̆ atẹ, eðe mẹrekulŏhešin pẹr fiaĺẹt e hirit
ḱi deĺšin prei goyẹs atī, eðe θošin, Nuk ăšt kŭi
23 i biri Iosefit? Eðe *ai* iu θa, Pẹr tẹ vẹrtĕt ke-
ni me mẹ θanun kẹtẹ parabul, Šẹndošẹs, šẹndŏš
vetvehten: sā ndẹǵūm se yã̄n bã̄mun ndẹ Kaper-
naum, bă̄n eðe kẹtŭ ndẹ ðē tand.
24 Por *ai* θa, Pẹr tẹ vẹrtĕt po iu θom, Se as

ndońi profĕt nuk ă̄št i pe̥ľḱu̥še̥m nde̥ *ð*ē te̥ vet.
25 E*ð*e pe̥r te̥ ve̥rtĕt po yu *θ*om, Šume̥ *grā* te̥ ve-
ya išin nde̥ Israel nde̥ ditt te̥ Ėliut, kur umbŭ̥l ḱi-
eli trī viĕt e ǵaště̥ mūi, kur ubā̄ *ńī* zī e ma*ð*e mbe̥
26 ǵi*θ*e̥ *ð*ene̥; por as te ndońiana prei asŏš s̓ ude̥rgue
Elia, vetš te grŭeya e vē nde̥ Sarepte̥n e Sido-
27 ne̥s. E*ð*e šume̥ te̥ kromosun išin nde̥ Israel nde̥
ditt te̥ profetit Elisseut; por as ndońi prei ašĭš
s̓ uḱirue, vetš Naamani Syriani.
28 E*ð*e ǵi*θ*e̥ *ată ḱi išin* nde̥ synagoge̥ kur nde̥ǵūn
29 ke̥tŏ, umbuše̥n me zeme̥rĭm, e*ð*e ungrite̥n, e*ð*e e
ndsure̥n yaště̥ ǵu̥tetit, e*ð*e e prū̄n deri nde̥ buze̥
te̥ maľit, atiĕ ku ište ǵu̥teti i atŭ̥neve, pe̥r me
30 e ṙe̥dsumun tepoště̥. Por ai škōi nde̥pe̥r miedĭs
ť atŭ̥neve, e*ð*e iku.
31 E*ð*e sdru̥pi nde̥ Kapernaum, ǵu̥tetin e Gali-
lese̥, e*ð*e ište tue i me̥sumun nde̥r te̥ še̥tunat.
32 E*ð*e tmerŏhešin pe̥r me̥simin e atī: sepsĕ fiaľa
e atī ište me puštĕt.
33 E*ð*e nde̥ synagoge̥ ište ńi nieri ḱi kište špīrt
34 diali te̥ ndū̥̄te̥, e*ð*e be̥rtiti me zā̄ te̥ ma*θ*, tue
*θ*anun, Miĕr! tš' ka kē me nē e*ð*e ti, Iesu Na-
zarinas? er*ð*e me na hupun? te̥ di se tsili yē,
35 Šeińti i Perndise̥. Por Iesui e tšartōi, tue *θ*a-
nun, Mbe̥ľĭ*θ* goye̥n, e*ð*e deľ prei atī. E*ð*e diali
si e ho*ð*i nde̥ miedĭs, dūľ prei atī pa i bā̄mun
36 ndońi dam. E*ð*e te̥ ǵi*θ*e̥ uhabite̥n, e*ð*e fľitšin
ńiani me tietrin, tue *θ*anun, Tš' ka *ă̄št* ke̥yŏ

fialẹ! se urðẹnŏn špirtnat e ndū̃tẹ me puštĕt e
37 me fukī, eðe dalin. Eðe dilte zã̄ pẹr atẹ
mbẹ tš' do vend tẹ asāi nahīe.
38 Eðe *ai* ungrĭt prei synagogẹs, e hĩni ndẹ
štẹpī tẹ Simonit. Eðe tẹ viĕherẹn e Simonit e
kišin zã̄nun eθe tẹ mẹðā; eðe i uluten pẹr atẹ.
39 Eðe *ai* si ndĕiti sipẹr asāi, tšartōi eθet, eðe
e lã̄n: eðe *ayŏ* pẹrńiherẹ ungrĭt, e iu šẹrbente.
40 Eðe kur ište tue perndumun dili, ǵiθẹ sā kišin tẹ sẹmunẹ prei ǵiθẹ tš'farẹ lingataš i prūn tek ai; eðe ai si vūni durẹt mbẹ ǵiθẹ se tsilin prei
41 asĭš, i šẹndoši. Eðe prei šumẹ *vetẹš* delšin eðe diemn, tue gẹrθitun e tue θanun, Se ti yē Krišti i Biri Perndisẹ. Eðe *ai* tue i tšartumun s'i
lẽnte me folun: sepsĕ e dĭyšin se ai ăšt Krišti.
42 Eðe si ubã̄ ditẹ, dūl e vŏiti ndẹ *ńi* vend tẹ
škretẹ: eðe ǵindia e kẹrkŏišin, eðe erðẹn deri
atŭ, eðe e mbăišin, pẹr mos me ikun prei asĭš.
43 Por ai iu θa, Se duhet me ðanun zã̄nin e mirẹ
pẹr mpretẹnĩn' e Perndisẹ eðe ndẹpẹr tẹ tierat
ǵutete: sepsĕ pẹr kẹtẹ *punẹ* yam dẹrgumun.
44 Eðe ište tue predikumun ndẹpẹr synagogat e
Galilesẹ.

KAPTINA V.

1 Eðe ǵindia kur ište tue štrẹngumun atẹ pẹr
me ndẹǵumun fialẹn e Perndisẹ, ai kište ndĕitun

2 pęranę kęnetęs Gennesaretit, eðe pā dū ľundra
ndëitun pęranę kęnetęs: eðe peškatoręt duľęn
3 prei asŏš, e ľäišin ŗetat. Eke *ai* hĩni mbę ńianęn prei asŏ ľundraš, ķi ište e Simonit, e i ľŭtei me e ľargumun pak prei tokęs. Eðe si ndëiti, męsonte ģindien prei ľundręs.
4 Eðe si pušōi prei sę fōľunit, i *θ*a Simonit, Tšoye *lundręn* mbę tę *θ*elęt, eðe hĭðęni ŗetat tuya
5 pęr me ģŭitun. Eðe Simoni upęrģeķ, e i *θ*a, Mieštęr, ģi*θ*ę natęn umundūm, eðe nuk zūm gā:
6 por pęr fiaľęn tande kam me heðun ŗetęn. Eðe si bān kętę, mbuļęn mdrenda *ńī* šumitsę tę maðe
7 peškiš: eðe ŗeta e atŭneve po šķŭhei. Eðe iu bān me šëi šokvet ķi išin ndę ľundęr tietęr, pęr me arðun e me iu ndimumun. Eðe *ată* erðęn, eðe mbušęn tę dū ľundrat, kaķi sā atŏ po žŭtešin.
8 Eðe Simon Pietri kur pā, rā ndęr kamę tę Iesuit, tue *θ*anun, Deľ prei meyet, Zot, sepsë
9 yam nieri mękatnūr. Sepsë utmerue ai, eðe ģi*θ*ę ată ķi išin baškę me atę prei ģāsę pešķvet ķi
10 zūn: kęštŭ eðe Iakobi, eðe Ģionni, tę bit e Zebedeut, tę tsilt išin šokę me Simonin. Eðe Iesui i *θ*a Simonit, Mos kī frikę; *se* pęrmbaskęn-
11 dăi kē me zānun nierzę. Eðe si thoķęn ľundrat mbę tokę, ľān tę ģi*θ*a, e vŏitęn mbrapa atī.

12 Eðe ai kur ište ndę ńi ģŭtët, ķe ńi nieri pľot me kromę: i tsili kur pā Iesun, rā me faķe

pęr ðē, e i uľŭt, tue θanun, Zot, ndę datš, mun-
13 deš me mę ķirumun. Eðe *ai* štrĩni doręn, e
preku atę, eðe θa, Due: ķirohu. Eðę pęr-
14 ńihere škōi kroma prei atī. Eðe ai e porositi
mos me i θanun kurkūit: pȯr ško, e diftŏ veh-
ten tande te prifti, eðe biĕr ðumętinę pęr tę
ķirumit tand, sikurse kā urðęnumun Moiseu,
pęr dešmī mb̆ ată.
15 Por fiaľa diľte mã tepęr pęr atę: eðe šumę
ģindie mbęľĭðešin, pęr me ndęģumun, eðe pęr
me ušęndošun prei atī prei sęmundaš atŭneve.
16 Eðe ai štęmăngei ndęr škretia, eðe ľŭtei.

17 Eðe ńī ditę, kur ište ai tue męsumun, išin tue
ndĕitun Farisei e mieštra ľiģe, tę tsilt kišin arðun
prei tš' do farę katundi tę Galilesę e tę Ģiu-
desę e tę Ģerusalemit: eðe fuķia Zotit ište
18 pęr me šęndošun ată. Eðe, ķe, *disa* nierzę išin
tue prūmun mbi štrat ńi nieri ķi ište uľŏk: e-
ðe kęrkŏišin me e prūmun pęrmbrenda, eðe
19 me e vūmun pęrpara atī. Eðe mbassi s'ģetęn prei
tš' *anet* me e prūmun mbrenda prei ģindies, hu-
pęn mbi puľās *tę štępisę*, eðe e sdrupęn baškę
me štratin prei tiĕgulaš ndę miedĭs pęrpara Ie-
20 suit. Eðe *ai* kur pā besęn e atŭneve, i θa, o Nie-
21 ri, t' ukān ndiumun mękatet etua. Eðe škrŭisit
e Fariseit filūn me umendumun, tue θanun,
Kuš ăšt kŭi ķi fľet bestemmia? kuš mundet me

22 ndiemun mękate, pęr vetš Perndisę? Por Iesui si
mūr vešt mendimet e atŭneve, upęrǵĕǩ, e iu θa,
23 Tš' ka mendŏheni ndęr zemrat tuya? Tš' ka ăšt
mă kolăi me θanun, T' ukān ndiemun mękatet,
24 apor me θanun, Tšohu eðe ets? Por ǩi ta di-
ni se i biri nierit kā puštĕt mbi ðetę me ndie-
mun mękate, (i θa uǩogut,) Tę θom, Tšohu, eðe
25 ngre štratin tand, eðe ško ndę štępī tande. E-
ðe pęrńiherę utšue pęrpara atŭneve, eðe si ngri-
ti *štratin* ǩi dĭrǵei mb atę, škōi ndę štępī tę
26 vet, tue ǩafdumun Perndinę. Eðe tę ǵiθę duǩęn
yaštę mentš, e ǩafdŏišin Perndinę, eðe umbušęn
me frikę, tue θanun, Se sot pām punę tę męðā.
27 Eðe mbasandăi dūǩ, eðe pā *ni* pubǩikăn, ǩi *e*
kište emnin Levi, tue ndĕitun mbi duganę: eðe
28 i θa, Mę meǩ mbrapa. Eðe ai ǩa tę ǵiθa, eðe
ungrĭt, e vŏiti mbrapa atī.
29 Eðe Leviu e priti me tę maðet ndę štępī tę
vet: eðe ište šumę ǵindie pubǩikaneš, eðe tę tie-
reš ǩi kišin ndĕitun ndę męsalę baškę me ată.
30 Eðe škrŭisit e atŭneve, eðe Fariseit murmurŏi-
šin te dišĕpuit e atī, tue θanun, Pse hani e
31 pini baškę me pubǩikanę e me mękatnorę? Eðe
Iesui upęrǵĕǩ, e iu θa, Tę šęndošęt s' kān nevōi
32 pęr šęndošęs, por ată ǩi kān keǩ. S' kam ar-
ðun me θiǩun tę dreitęt ndę pendĭm, por mę-
katnoręt.

33 Eδe ată i θā̃n, Pse dišĕpuit e Ǵionnit nǵinōin
špeš, eδe ľuten, kęštŭ̃ eδe tę Farisevet: por
34 tę tūt hān e pīn? Eδe ai iu θa, Mos mŭndeni
tę bā̃ni me nǵinumum ată ḱi θęṙasin pęr darsęm,
35 deri sā tę yēt δandṙi baškę me ată? Por kān
me arδun ditt, kur tę miṙet δandṙi prei atṳ̆ne-
ve, atęherę nď atŏ ditt kān me nǵinumun.
36 Eδe iu θošte eδe *ńi* parabul, Se kurkuši nuk vẽ̄
aręn petku tę rī mbi petk tę vietęr; se tietęr
drṳše, šḱṳ̄n eδe tę rinę, eδe arna e rē s' uidĭs me
37 tę vietrin. Eδe kurkuši nuk vẽ̄ vẽ̄nę tę rē ndę ṙę-
šiḱa tę vietęr; se tietęr ndrṳše, vẽ̄na e rē kā me
pľasun ṙęšiḱat, eδe ayŏ kā me uderδun, eδe ṙę-
38 šiḱat kān me hupun. Por vẽ̄na e rē duhet me
uvũ̄mun ndę ṙęšiḱa tę rī; eδe *atęherę* tę dṳya ru-
39 hen. Eδe kurkuši kur pī *vẽ̄nę* tę vietęr, do pęr-
ńiherę tę rē: sepsĕ θōt, E vietra ā̃št mā̃ e mirę.

KAPTINA VI.

1 Eδe tę šętunęn e dṳtę mbas tę paręs, ai po
škonte ndępęr tę mbiĕluna; eδe dišĕpuit e atī kę-
putšin kălęza, eδe hăišin, tue i šī̃mun me dorę.
2 Eδe disa prei Fariseiš iu θā̃n, Pse bā̃ni atę ḱi
3 s' ā̃št e uδęs me bā̃mun pęr tę šętuna? Eδe Ie-
sui upęrǵĕḱ, e iu θa, As kętę s'e keni kęndu-
mun, ḱi bā̃ni Davidi, kur i erδi ũ̄ atī, eδe a-
4 tṳ̆neve ḱi išin baškę me atę? si hī̃ni ndę štę-

pī tę Perndisę, eðe mūr bukęt e paravŭmies, e-
ðe hangęr, eðe iu ða eðe atŭneve ǩi išin baškę
me atę, tę tsilat s'ište e uðęs me i hangrun tę tie-
5 rę, pęr vetš prĭftnavet? Eðe iu θošte, Se i biri
nierit ăšt i zoti eðe tę šętunęs
6 Eðe pęrsęrī ńi tietęr sę šętune, hĩni ndę syna-
gogę, eðe męsonte: eðe atiĕ ište *ńi* nieri ǩi kište
7 doręn e diaθtę tę θatę. Eðe škrŭisit e Fari-
seit kęǩŭršin atę ndę ǩōft se dotę šęndoši pęr
ditę tę šętunę, ǩi tę ǵẽin škăik kundęr atī.
8 Por ai i dinte mendimet e atŭneve, eðe i θa
nierit ǩi kište doręn e θatę, Tšohu, eðe ǩin-
drŏ ndę miedĭs. Eðe ai ungrĭt, eðe ǩindrōi.
9 Iesui iu θa prā, Kam me yu pŭvetun pęr ńī
ǵã̄, Ăšt me uðę pęr tę šętuna me bã̄mun mirę,
apor me bã̄mun keǩ? me pęštumun špīrt, apor
10 me hupun? Eðe mbassi vũni rē ată ŧeθ, i θa
nierit, Štrī doręn tande. Eðe ai bãni aštŭ: eðe
11 dora e atī ubã̄ e šęndošę porsi tietra. Por ată
umbušęn me marī, eðe fǩitšin ńiani me tietrin,
tš' ka mŭndešin me i bã̄mun Iesuit.

12 Eðe mb atŏ ditt dūǩ ndę maǩ me uǩutun,
eðe ište tue škumun *giθę* natęn mbę tę ǩŭtunit
e Perndisę.
13 Eðe kur ubã̄ ditę, θiti dišępuit e vet: eðe
sǵoði dųmbęðetę prei asĭš, eðe i ǩŭiti apŏstui:
14 Simonin ǩi e ǩŭiti Pietęr, eðe Andrenę tę

vęlān e atī, Iakobin eðe Ġionnin, Filippin e-
15 ðe Bartolomenę, Mattenę eðe Tomanę, Iakobin
tę birin e Alfeut, eðe Simonin ki ḱŭhei Zelotę,
16 Ġiudęn *tę vęlān* e Iakobit, eðe Ġiudęn Iska-
riotin, i tsili ubā eðe traθtūr.
17 Eðe sdrụpi baškę me ată, e ḱindrōi mbę ńi
vend ṫafš, eðe *išin* ġindie prei dišępuiš atī,
eðe šumę šumitsę pŏpuli prei ġiθę Ġiudesę e-
ðe Ġerusalemit, eðe *prei* pęranę detit Tyros e-
ðe Sidonęs, tę tsilt erðęn me ndęġumun a-
tę, eðe me ušęndošun prei ḷingataš veta; e-
18 ðe ată ḱi mundŏhešin prei špirtnaš ndūtę: eðe
19 šęndŏšešin. Eðe ġiθę ġindia kęrkonte me e pre-
kun: sepsĕ diḷte fukī prei atī, eðe šęndošte
tę ġiθę.
20 Eðe ai si ngriti sụtę e vet mbę dišępuit e vet,
θošte,
Ḷumt *yu* tę vŏrfęnit, sepsĕ mpretęnia e Perndi-
21 sę ăšt yuya. Ḷumt *yu* ḱi keni ũ taštĭ, sepsĕ
keni me ungĩmun. Ḷumt *yu* ḱi ḱiani taštĭ, sepsĕ
22 keni me ḱešun. Tę ḷumun yeni *yu*, kur tę yu ma-
ṫin męnī nierzit, eðe kur tę yu vetšōin, eðe tę *yu*
pęrḱešin, eðe tę *yu* ndsieṫin emnin pęr tę keḱ, pęr
23 punę tę birit nierit. Gęzŏheni, mb atę ditę, eðe
kartseni: sepsĕ, ke, ṫoga yūi *ăšt* šumę ndę ḱiel:
sepsĕ kęštŭ iua băišin atnit e atŭneve *eðe* pro-
24 fētnavet. Por miĕrt yu tę păsunit! sepsĕ e fi-
25 tūt ngušulimin tūi. Miĕrt yu ḱi yeni tę ngĩ-

mun! sepsĕ kā me yu arδun ũ̄. Miĕrt yu
ḱi ḱešni taštĭ! sepsĕ keni me bā̃mun vayę, e
26 me ḱiamun. Miĕrt yu, kur tę θō̃n mirę pęr yu
ǵiθę nierzit! sepsĕ kęštũ̄ iua bā̃išin atnit e atṷ̈-
neve *eδe* profet-ṙĕnęsavet.
27 Por yu θom yuve ḱi ndęǵoni, Doni anęmĭḱt
28 tūi, bā̃ni mirę atṷ̈neve ḱi yu kān męnī, beko-
ni ată ḱi yu malkōin, eδe ľŭteni pęr ată ḱi yu
29 tendōin. Atī ḱi tę biēr me šupľakę faḱes, kę-
θēi eδe tietręn; eδe atī ḱi tę maṙi petkun tand,
30 ľē̃ni eδe kęmišęn. Eδe epni tsilit do ḱi tę ľṷpi;
31 eδe atī ḱi tę maṙi tę tuat, mos ia ľṷp prap. Eδe
sikurse doni me yu bā̃mun nierzit, kęštũ̄ eδe
32 yu bā̃ni atṷ̈neve. Eδe ndę datši ată ḱi yu dūn,
tš' farę ndĕrie ā̃št mbę yu? sepsĕ eδe mękatnoręt
33 dūn ată ḱi i dūn. Eδe ndę iu bā̃fši mirę atṷ̈-
neve ḱi yu bā̃in mirę, tš' farę ndĕrie ā̃št mbę yu?
34 sepsĕ eδe mękatnoręt bā̃in kęštũ̄. Eδe ndę iu
δantši huā atṷ̈neve ḱi špęnesoni me i maṙun prap,
tš' farę ndĕrie ā̃št mbę yu? sepsĕ eδe mękatno-
ręt iu apin huā mękatnorvet, pęr me i maṙun
35 prap ńi pęr ńi. Por doni anęmĭḱt tūi, eδe bā̃-
ni mirę, eδe epni huā pa pasun ndońī špęnesę
mā̃; eδe *atęherę* ṙoga yūi kā me kenun šumę, eδe
keni me kenun tę bit e tę Naľtit: sepsĕ ai ā̃št
i mirę mbę tę panǵŏftunit-nderę eδe *mbę* tę kę-
36 ḱitę. Bā̃heni prā zemęr-mišeriršun, sikurse eδe
Ati yūi ā̃št zemęr-mišeriršun.

37 Eðe mos ǵukoni, eðe s̓keni me uǵukumun: mos ǵukoni pęr tę keḱ, eðe s̓keni me uǵukumun pęr tę keḱ: ndieni, eðe keni me undiụmun:
38 epni, eðe kā me yu uðanun: mā̃tęs tę mirę, tę ṙasun eðe tę tundun eðe tę derðun pęr buzę, kān me yu ðanun ndę ǵī tūi. Sepsĕ me atę mā̃tęs ḱi mā̃tni, kān me ukęθụmun me yu mā̃tun eðe yuve.
39 Eðe iu θa *ńi* parabul, Mos mundet i vĕrbętі me i thiekun uðęn tę vĕrbętit? s̓kān me
40 ranun tę dụ ndę gropęt? Nuk ā̃št dišĕpul pęrmbi mieštrin e vet: por tsili do ḱi ā̃št i kulutę kā me kenun porsi mieštri vet.
41 Eðe tš̆ ka šiḱŏn krăndien ḱi ā̃št ndę sū ť ụt-vęlā, por trān ḱi ā̃št ndę sū tand nuk e ndīn?
42 Apor si munde me i θā̃n ť ụt-vęlā, Vęlā, ḷetę ndsīr krăndien ḱi *kĕ* ndę sū tand, kur ti nuk šeḟ tranin ḱi *kĕ* ndę sū tand? Ipokrĭt, ndsīr mā̃ pęrpara tranin prei sụnit tand, eðe atęherę kē me pamun mirę pęr me ndsieṙun krăndien ḱi *ā̃št* ndę sū ť ụt-vęlā.
43 Sepsĕ s̓ā̃št *ndońi* drū e mirę ḱi bā̃n pemę tę kaḷbęt; as *ndońi* drū e kaḷbęt ḱi bā̃n pemę tę mi-
44 rę. Sepsĕ tš̆ do drū ngifet prei pemęs vet. Sepsĕ nuk mbęḷeðin fiḱ prei drizaš, as nuk vieḷin
45 ṙuš prei feṙaš. Nieri i mirę ndsīr tę mirę̄n prei tezorit mirę tę zemręs vet; eðe nieri i keḱ ndsīr tę keḱen prei tezorit keḱ tę zemręs vet: sepĕ goya e atī fḷet prei tepęritsęs zemręs.

46 Eðe tš' ka mę θęritni Zot, zot, eðe nuk bãni sã
47 θom? Kuš do ḱi viën tek un, eðe ndęǵŏn fiaľęt
emia, eðe i băn, kam me yu diftumun mę tsilin
48 pęrǵān: *ai* pęrǵān me *ńi* nieri ḱi koditi *ńī* štę-
pī, i tsili gęrmihi, e θelōi, e vũni temĕľ mbi
škam: eðe kur vęršōi ūit, upęrpŏḱ ľumi mbas
asāi štępie, eðe nuk mũfti me e tundun: sepsĕ
49 ište temeľumun mbi škam. Por kuš tę ndęǵōi
e tę mos bãi, pęrǵān me *ńi* nieri ḱi koditi štę-
pinę mbi ðē pa temĕľ: ḱi upęrpŏḱ ľumi mbas a-
sāi, eðe rā pęrńiherę; eðe tę renumit e asāi štę-
pie ubã i maθ.

KAPTINA VII.

1 Eðe mbassi marōi ǵiθę fiaľęt e veta ndęr ve-
šę tę pŏpulit, hĩni ndę Kapernaum.
2 Eðe šerbętori i ńi ḱinduri, ḱi e kište šumę tę
3 viefšun, ište i ľik pęr me dekun. Eðe kur ndęǵōi
pęr Iesun, dęrgōi pľeḱt e Ǵiudevet tek ai, tue
i uľutun ḱi tę vĩ me pęštumun šerbętorin e atī.
4 Eðe ată erðęn te Iesui, e i ľŭtešin me ndsitĩm,
5 tue θanun, Se vīn me ia bãmun kętę: sepsĕ
ai do komin tonę, eðe ai na kã koditun syna-
6 gogęn. Eðe Iesui po škonte baškę me ată.
Eðe taštĭ tue kenun pak ľark prei štępisę,
ḱinduri dęrgōi miḱ tek ai, tue i θanun, Zot, mos
umundŏ: sepsĕ s'yam i zoti tę hĩyš ndęn stre-

7 he teme: pe̥randăi as vehten teme s'e bā̃na te̥
viefšun me arδun te ti: por θui ńī fial'e̥,
8 eδe še̥rbe̥tori em kā me uše̥ndošun. Sepsĕ
eδe un yam ńi nieri nde̥n urδe̥n, eδe kam nde̥n
vehten teme seimene̥, eδe i θom ke̥tī, Ško, eδe
škon; eδe tietrit, Eya, eδe viĕn; eδe še̥rbe̥torit
9 tem, Bā̃n ke̥te̥, eδe e bā̃n. Eδe Iesui kur nde̥-
ǵōi ke̥tŏ, ume̥rekulue pe̥r ate̥, eδe uke̥θu̥e, e
i θa pŏpulit ḱi e meṙte mbrapa, Po yu θom,
10 *se* As nde̥ Israel s'kam ǵetun kaḱi bese̥. Eδe
ată ḱi išin de̥rgumun kur uke̥θū̥n nde̥ šte̥pī, ǵe-
te̥n še̥rbe̥torin ḱi ište se̥mune̥ še̥ndošun.
11 Eδe nde̥ nese̥r *Iesui* škonte nde̥ *ńi* ǵu̥tĕt ḱi
ḱuhet Nain; eδe išin tue škumun baške̥ me
ate̥ miăft prei dišĕpuiš atī, eδe šume̥ ǵindie.
12 Eδe kur erδi nǵat dere̥s ǵu̥tetit, ḱe, po bĭyšin
yašte̥ *ńi* te̥ dekun, *te̥ tsilin* e ama *e ḱište* bīr
te̥ vete̥m, eδe ayŏ *ište* e vē: eδe baške̥ me ate̥
13 ište miăft ǵindie prei ǵu̥tetit. Eδe Zoti kur
pā ate̥, pat te̥ δimtun pe̥r ate̥, eδe i θa, Mos
14 ḱiāi. Eδe uafrue, e preku štratin: eδe ată ḱi
išin tue bartun ḱindrūn: eδe θa, Dial'ŏš, po
15 te̥ θom, Tšohu, Eδe i dĕkuni ndĕiti mbe̥ bu̥-
θe̥, eδe filōi me fol'un. Eδe ia δa s'ame̥s atī.
16 Eδe te̥ ǵiθe̥ i mūr frika, eδe l'afdŏišn Perndine̥,
tue θanun, Se profĕt i maθ ā̃št ngritun nde̥r
17 nē; eδe, se Perndia vū̃ni rē pŏpulin e vet. E-
δe ke̥yŏ fial'e̥ pe̥r ate̥ dūl' yašte̥ nde̥r ǵiθe̥ Ǵiu-
dene̥, eδe nde̥r ǵiθe̥ ate̥ nahīe

18 Eðe dišĕpuit e atī i ðān zā̃ Ġionnit pęr ġi-
θę kętŏ.
19 Eðe Ġionni θiri pęranę dų vetę prei dišĕpuiš
vet, e i dęrgōi te Iesui, tue θanun, Ti yē ai
20 ki kā pęr me arðun, apor presim tietęr? Eðe
nierzit si erðęn tek ai, θā̃n, Ġionni pagęzimtari
na kā dęrgumun te ti, tue θanun, Ti yē ai ki kā
21 pęr me arðun, apor presim tietęr? (Eðe nd'atę
orę *ai* šęndoši šumę *vetę* prei ľingataš, e *prei*
mundimeš, e *prei* špirtnaš kęki, eðe šumę tę
22 vĕrbętnave iu faľi *driten* me pamun.) Eðe Ie-
sui upęrġĕk, e iu θa, Škoni e nepni zā̃ Ġionnit
pęr *ġiθę* sā pāt e ndęġūt; se tę verbęn tšiľin
sųtę, uľogę etsin, tę kromosun kirohen, šurða
ndęġōin, tę dekun nġalen, tę vorfęn ndęġōin zā̃-
23 nin e mirę: eðe i ľumun ā̃št ai ki tę mos škan-
daľizohet mbę mue.
24 Eðe mbassi ikęn ată ki išin dęrgumun prei
Ġionnit, filōi me i θanun ġindies pęr Ġionnin,
Tš' ka keni daľun ndę škretī me vūmun rē?
25 Kalăm ki tundet prei ereș? Por tš' ka ke-
ni daľun me pamun? Nieri vešun me petka tę
buta? ke, ată ki yā̃n vešun me petka tę šęn-
drĭtuna, e *ręnōin* ndę rehatę yā̃n ndępęr dųręt
26 e mprĕtnavet. Por tš' ka keni daľun me pamun?
Profĕt? Po, yu θom, eðe mā̃ tepęr se profĕt.
27 Kų̆i ā̃št ai ki ā̃št škrumun pęr atę, "Ke, un
dęrgŏi ĕngulin tem pęrpara fakes tande, ai kā

28 me ndrekun uðẹn tande pẹrpara teyet." Sepsĕ
po yu θom, Mã̃ i maθ profĕt se Ġionni pagẹzimtari as ndońĭ nuk ăšt ndẹr *giθẹ* sā kān ľemun prei grašẹ: por mã̃ i vŏgẹľi ndẹ mpretẹnī tẹ Perndisẹ ăšt mã̃ i maθ se ai.
29 Eðe ġiθẹ pŏpuli ľki ndẹġōi *atẹ*, eðe publikanẹt ľki išin pagẹzumun me pagẹzimin e Ġionnit
30 dreitẹnūn Perndinẹ. Por Fariseit eðe ľiġẹtarẹt hoðẹn poštẹ prei vehtes atụne andẹn e Perndisẹ, sepsĕ nuk upagẹzūn prei atī.
31 Eðe Zoti θa, Me se ťi pẹrġāi prā nierzit e
32 kẹtī brezi? eðe me tsilin pẹrġāin? *Kẹtă* pẹrġāin me tšuna ľki rĭn ndẹ bľem, eðe θẹřasin ńiani tietrin, e θõn, Yu rām fụlit, eðe nuk kar-
33 tsụt; yu bã̃m vayẹ, eðe nuk ľkiāt. Sepsĕ erðí Ġionni pagẹzimtari ľki as bukẹ s'hā, as vẽ-
34 nẹ s'pī, eðe θoni, *se* Kā dialin. Erðí i biri nierit tue hangrun e tue pimun, eðe θoni, Ķe, nieri hamẹs e vẽnẹ-pimẹs, miku i publikan-
35 vet, e i mẹkatnorvet. Eðe dia dūľ e dreitẹ prei ġiθẹ tẹ bivet atī *brezi*.

36 Eðe ńi prei Fariseiš i ľŭtei me hangrun baškẹ me atẹ. Eðe ai hĩni ndẹ štẹpī tẹ Fariseut, e ndĕiti ndẹ mẹsalẹ.
37 Eðe, ķe, *ńī* grue nď atẹ ġụtĕt, e tsila ište mẹkatnore, kur e ndiēu se kā ranun ndẹ štẹpī tẹ
38 Fariseut, prūni *ńi* alabastẹr me vŏi eret, eðe

ndĕiti mbrapa pęranę kamvet atī tue ǩiamun, eðe
filōi me ľagun kamęt e atī me ľot, eðe i mpę-
šinte me fľokęt e kresę vet, eðe puθte kamęt e
39 atī, eðe i ľųnte me vŏi eret. Eðe *ai* Fariseu
ǩi kište θęřitun atę kur pā, θa me vetvehten,
tue θanun, Kų̆i, ndę ište profĕt, mŭndei me e
mařun vešt tsila eðe tš' farę grue *ăšt* ayŏ ǩi
prek atę: sepsĕ ăšt mękatnore.
40 Eðe Iesui upęrǵĕǩ, e i θa, Simon, kam me
tę θanun pęr ńī ǵā send. Eðe ai θōt, Mie-
41 štęr, θui. Ńi hua-ðanęs kište dų uha-măřęsa:
ńiani i kište mařun huā pesę ǩind dinarę, eðe
42 tietri peseðetę. Eðe mbassi s'kišin me ia ľa-
mun, iua faľi tę dųve. Tsili prā prei asĭš, θui,
43 kā me e daštun mā tepęr? Eðe Simoni upęr-
ǵĕǩ, e θa, Mę duket se *ai* ǩi atī i faľi mā tę
šumtęn: eðe ai i θa, Ġukove dreitę.
44 Eðe si kęθēu krųet te grŭeya, i θa Simonit,
Šef kętę grue. Hĭna ndę štępī tande, *ti* nuk
mę ðē ūi pęr *me ľamun* kamęt: por ayŏ mę ľa-
gu kamęt me ľot, eðe i mpęšīu me fľokęt e
45 kresę vet. *Ti* nuk mę puθe: por ayŏ, tšę kur
46 se hĭna, s'prăiti tue puθun kamęt emia. *Ti* nuk
47 mę ľeve krųet me vŏi. Pęrandăi po tę θom,
iu kān ndiųmun asāi mękatet e šumta: sepsĕ *mę*
dešti šumę: sepsĕ ai ǩi do pak, pak i ndiehen *mę-*
48 *katet*. Mbasandăi i θōt asāi, T'ukān ndiųmun mę-
49 katet etūa. Eðe ată ǩi išin ndĕitun ndę męsalę fi-

lūn me θanun ndęr vehte, Tsili ăšt kų̆i ǩi diĕn
50 eðe mękate. Eðe *ai* i θa grues, Besa yote tę
šęľbōi; ško udę paǩtĭm.

KAPTINA VIII.

1 Eðe mbasandăi, ai bą̃nte uðę ģų̆tĕt mbę ģų-
tĕt, e katŭnd mbę katŭnd, tue predikumun e
e tue ðanun zą̃nin e mirę pęr mpretęnīn' e Per-
ndisę: eðe tę dųmbęðetęt *išin* baškę me atę,
2 eðe disa grā ǩi išin šęndošun prei špirtnaš kęǩī
e *prei* šęmundaš, Maria ǩi ǩŭhei Magdalena,
3 ǩi pat ndsieŕun štatę diemn prei asāi, eðe Gio-
anna grŭeya e Huzait prokuratorit Herodit, e-
ðe Susanna, eðe šumę tę tiera, tę tsilat i šęrbĕi-
šin me păsien e atų̆neve.
4 Eðe si umbęľŏθ šumę ģindie, eðe vĭyšin tek
ai prei tš̆ do ģų̆teti, foľi me parabul:
5 Dūľ mbiĕlęsi me mbielun faręn e vet: eðe ai
tue mbielun, disa rā pęranę uðęs; eðe uškĕľ,
6 eðe špendęt e ǩielit e hangrę̆n. Eðe tietra rā
mbi gūr; eðe si bī̆ni, uθā, sepsĕ s'kište ľagęsinę.
7 Eðe tietra rā ndę miedĭs tę drĭzavet; eðe si bī̆n
8 drizat baškę me atę, e mbų̆tęn. Eðe tietra rā
mbi ðē tę mirę; eðe si bī̆ni, bą̃ni pemę pęr ńī
ńiǩĭnd. Kętŏ tue θanun, bęrtiste, Kuš tę kēt
vešę me ndęģumun, ľetę ndęģōi.
9 Eðe dišĕpuit e atī e pų̆vetšin, tue θanun,

10 Tš' mundet me kenun kẹyŏ parabul? Eδe ai
θa, Yuve ǎšt δanun me nǵoftun tẹ mẹšeftat e
mpretẹnisẹ Perndisẹ: por tẹ tiervet me parăbu-
la; ḱi tue pamun tẹ mos šofin, eδe tue ndẹǵu-
11 mun tẹ mos maṙin vešt. Eδe parăbula ǎst kẹyŏ:
12 Fara ǎšt fiaľa e Perndisẹ. Eδe ată *ḱi mbilen*
pẹranẹ uδẹs, yǎn ată ḱi ndẹǵōin, mbasandăi vi-
ĕn diali eδe ngrē fiaľẹn prei zemrẹs atṳ̈neve, ḱi
13 tẹ mos besōin, e tẹ šẹľbohen. Eδe ată pẹrmbi
gūr, *yǎn ată* ḱi, kur ndẹǵōin, presin fiaľẹn me
gẹzĭm; por kẹtă s'kān ṙǎ̄yẹ, sepsĕ kẹtă besōin
pẹr disa kohẹ, por ndẹ kohẹ tẹ tendimit ľargohen.
14 Eδe ayŏ ḱi rā ndẹ drizat, kẹtă yǎn sā ndẹǵūn,
por prei găiľeš e *prei* ǵǎ̄sẹ e *prei* pẹľḱĭmevet
e *kẹsāi* yetẹs, škōin, e mbṳten, eδe nuk bǎ̄in
15 pemẹ. Eδe ayŏ ḱi *rā* ndẹ δē tẹ mirẹ, kẹtă yǎn
ată ḱi ndẹǵūn fiaľẹn, eδe e mbān ndẹ zemẹr tẹ
bukẹr e tẹ mirẹ, eδe bǎ̄in pemẹ me durĭm.
16 Eδe kurkuši, kur ndes kandiľin, e mbuľŏn me
enẹ, a e vẽ̄ rẹpŏš štratit; por e vẽ̄ mbi šaldăn
17 pẹr me pamun dritẹn ată ḱi hī̄yn. Sepsĕ s'ǎšt
ndońī ǵǎ̄ e mẹšefẹt, ḱi s'kā pẹr me usbuľumun;
as ndońī ǵǎ̄ tinẹzare, ḱi s'kā pẹr me umaṙun
18 vešt e pẹr mos me daľun pẹr faḱe. Kẹḱṳrni prā
si ndẹǵoni: sepsĕ atī ḱi tẹ kēt, kā me iu δanun:
eδe atī ḱi tẹ mos kēt, eδe atẹ ḱi duket se kā,
kā me umaṙun prei atī.
19 Eδe erδẹn tek ai e ama eδe tẹ vẹlaznit e

atī, eδe s̓ mŭndešin me i uafrumun pręi ǵindies.
20 Eδe i δān zā̃, tue θanun, Yot-amę eδe tu̯t-vęla-
zęn kān ndĕitun yaštę, e dūn me tę pamun.
21 Por ai upęrǵĕḱ, e iu θa, Nana eme eδe vęla-
znit emī yā̃n kętă ḱi ndęǵōin fialʹęn e Perndi-
sę, eδe e bā̃in.
22 Eδe ńī ditę, ai hī̃ni ndę lʹundęr baškę me dišĕ-
puit e vet: eδe iu θa, Ĺetę škōim pęrtĕi kęnetęs.
23 Eδe ungritęn. Eδe ată tue bā̃mun pęlʹhurę, e
mūr ǵumi: eδe sdru̯pi ńī erę porδašăkuli ndę
kęnetę, eδe po mbŭšei *me ūi lʹundra*, eδe išin ndę
24 rezĭk. Eδe *ată* erδęn pęranę *atī*, eδe e tšūn,
tue θanun, Mieštęr, mieštęr, po hupim. Eδe ai
utšūe, e tšartōi eręn, eδe θęlimın e ūit: eδe pu-
25 šūn, e ubā̃ bunatsę. Eδe iu θa, Ku ā̃št besa
yūi? Eδe ată ufrikūn, e umęrekulūn, tue θa-
nun, ńiāni tietrit, Val kuš ā̃št ku̯i ḱi urδęnŏn
eδe ernat eδe ūit, eδe i ndęǵōin?
26 Eδe uhoδęn ndę vend tę Gadarenvet, ḱi ā̃št pęr-
27 tĕi Galilesę. Eδe kur dūlʹ ai mbę tokę, i dūlʹ pęr-
para ńi nieri prei ǵu̯tetit, i tsili kište diemn prei
šumę motš, eδe nuk vište petka, eδe nuk ṙinte
28 ndę štępī, por ndępęr voṙet. Eδe kur pā Iesun,
gęrθiti, e i rā pęranę, eδe θa me zā̃ tę maθ, Tš' ka
kē me mue eδe ti, Iesui, i Biṛi Perndisę nalʹtę? tę
29 lʹutem mos me mę mundumun. Sepsĕ *ai* porositi
špirtin e ndū̯tę me dalʹun prei nierit: sepsĕ šumę
herę e kište ṙęmbu̯mun, eδe lĭδei me varǵe, eδe

rŭhei ndę trambŭk: por ai kępuste hĕkurat, eðe
30 bĭhei prei diemniš ndępęr škretia. Eðe Iesui e pụ-
veti, tue θanun, Tš' *ta kūin* emnin? eðe ai θa, Le-
31 gion: sepsĕ kišin hĩmun šumę diemn tek ai. Eðe
i ľŭtei tę mos i urðęnōi me škumun ndę abyssę.
32 Eðe atiĕ ište ńī tubę e maðe θišę tue kulotun
ndę maľ: eðe i ľŭtešin t' i lãi me hĩmun tek ată.
33 Eðe *ai* i ľa. Eðe diemnit si duľęn prei nierit,
hĩn ndęr θitę: eðe tuba *θivet* utūr prei škrepit
34 *e uhŏθ* ndę kęnetę, eðe umbŭt. Eðe ată ki i
kulotšin kur pān se tš' ka ubã, ikęn, eðe škūn
35 e ðān zã ndę ģụtĕt e ndępęr arat. Eðe duľęn
me pamun se tš' ka ubã; eðe erðęn te Iesui, e-
ðe ģetęn nierin, prei tę tsilit kišin daľun diem-
nit, tue ndĕitun pęranę kamvet Iesuit, vešun
36 e urtumun: eðe ufrikūn. Iu diftūn prā e-
ðe ată ki kišin pamun, *se* si ušęľbue i dialsumi.
37 Eðe ģiθę šumitsa e nahīes Gadarenvet i uľŭ-
tęn me ikun prei asĭš; sepsĕ kišin frikę tę ma-
ðe: eðe ai hĩni ndę ľundęr, e ukęθụe.
38 Eðe *ai* buři ki kišin daľun diemnit prei atī i
ľŭtei me kenun baškę me atę: por Iesui e ľišōi,
39 tue θanun, Kęθehu ndę štępī tande, eðe diftŏ ģi-
θę sā bãni Perndia te ti. Eðe *ai* škōi tue ľe-
tšitun ndępęr ģiθę ģụtetin sā bãni Iesui tek ai.
40 Eðe Iesui kur ukęθụe, ģindia e priti *me ge-*
zĭm: sepsĕ tę ģiθę išin tue pritun atę.
41 Eðe, ke, erði *ni* nieri ki e *kište* emnin Iair,

(*e*ðe ai ište i pari synagogęs,) e rā ndęr kamę
tę Iesuit, e i ľŭtei me hĩmun ndę štępī t' atī:
42 sepsĕ e kište bīy tę vĕtęme, afęr dụmbę*ð*etę
viětš, e*ð*e ayŏ po diste.

E*ð*e ai kur ište tue škumun, ġindia po e štęr-
43 ngonte. E*ð*e *ńī* grue ľki hiľkte prei tę ŕiě*ð*unit
e ġakut dụmbę*ð*etę viět, e tsila kište prišun ġi*θ*ę
ġãnę ndępęr šęndŏšęsa, por s'kište mũftun me
44 ušęndošun as prei ndońianit, uafrue mbrăpa-
zę, e*ð*e preku škundilin e petkut atī: e*ð*e pęr-
45 ńiherę i undăľ tę ŕiě*ð*unit e ġakut. E*ð*e Iesui
*θ*a, Kuš *ke ai ľki* mę preku? E*ð*e kur mu-
hūn tę ġi*θ*ę, Pietri e*ð*e ată ľki išin baškę me atę
*θ*ãn, Miešter, ġindia tę pęštōin e tę štręngōin,
46 e*ð*e *ti θ*ue, Kuš *ke ai ľki* mę preku? Por Ie-
sui *θ*a, Mę preku ńi *nieri*: sepsĕ un mora vešt
47 fukinę ľki dūľ prei meyet. E*ð*e grŭeya kur pā
se s'męšifet, er*ð*i tue udri*ð*un, e*ð*e rā pęrpara atī,
e i diftōi pęrpara ġi*θ*ę pŏpulit pęr tš' farę pune e
48 preku, e*ð*e se ušęndŏš pęrńiherę. E*ð*e ai i *θ*a, Kī
zemęr, bīy: besa yote tę šęľbōi; ško ndę paľktĭm.
49 E*ð*e ai kur po fľiste, viĕn ńi *nieri* prei tę parit
synagogęs, e i *θ*ōt, Se yot-bīy diľk; mos e mun-
50 dŏ mieštrin. Por Iesui kur ụdęġōi, i upęrġĕk,
tue *θ*anun, Mos kī frikę: vetš besŏ, e*ð*e kā me
51 pęštumun. E*ð*e si hĩni ndę štępī, nuk ľa kur-
kĕnd me hĩmun *mbrenda*, vetš Pietrin, e*ð*e Iako-
bin, e*ð*e Ġionnin, e*ð*e tę i atin e văizęs, e*ð*e t'a-

52 mẹn. Eδe tẹ ǵiθẹ po ḱiăišin, e po ndŭkešin pẹr
atẹ. Eδe ai θa, Mos ḱiani; *se* nuk diḱ, por
53 po fl̄ẽ. Eδe *ată* e keššin, sepsĕ e dĭyšin se diḱ.
54 Por ai si ndsūr yaštẹ tẹ ǵiθẹ, e kapi pẹr dore,
55 eδe θẹṙiti, tue θanun, o Vaizẹ, tšohu. Eδe asāi i
erδi frụma prap, eδe unǵāl pẹrńiherẹ: eδe *ai* ur-
56 δẹnōi ť i nepet me hangrun. Eδe pẹrĭndt e a-
sāi duľẹn yaštẹ mentš: por ai i porositi mos i
θõn kurkūit se tš' ka ubã̄.

KAPTINA IX.

1 Eδe *ai* si θiṙi pẹranẹ tẹ dụmbẹδetẹ dišĕpuit
e vet, iu δa fuḱī e puštĕt mbi ǵiθẹ diemnit,
2 eδe me šẹndošun sẹmunda. Eδe i dẹrgōi me
predikumun mpretẹnīn' e Perndisẹ, eδe me šẹ-
3 ndošun tẹ sẹmunẹt. Eδe iu θa, Mos barni ǵã̄
mb̓ uδẹ, as škopĭ̄, as straitsẹ, as bukẹ, as arǵănd,
4 as ka dụ̄ parẹ petka tẹ keni. Eδe mb̓ atẹ štẹ-
pī ḱi tẹ hĩ̄ni, mbetni atiĕ, eδe deľni andie.
5 Eδe sā *vetẹ* ḱi tẹ mos yu presin, kur tẹ deľni
prei atī ǵụteti, škundni eδe pľŭhunin prei kam-
vet tuya, pẹr dešmī kundẹr atụ̆neve.
6 Eδe *ată* si duľẹn, škŏišin katŭndevet, tue δa-
nun zã̄nin e mirẹ, eδe tue šẹndošun mbẹ tš' do
vend.
7 Eδe Herodi katrŭrδẹsi ndẹǵōi ǵiθẹ atŏ ḱi bã̄-
hešin prei atī: eδe mẹrekulŏhei, sepsĕ disa θošin,

8 se Ǵionni ǟšt nǵalun prei sę dĕkuniš; eδe disa
θošin, se Elia ǟšt dukun; eδe disa tę tierę, se
9 ńi prei profetniš motšęm ǟšt nǵalun. Eδe He-
rodi θa, Ǵionnit un i preva kru̯et: por kṳ̆i tsili
ǟšt, ḱi un ndęǵŏi pęr atę kęsŏ *punęš*? Eδe kęr-
konte me e pamun.
10 Eδe apŏstuit si ukęθṳ̄n, i diftūn ǵiθę sā bā̄n.
Eδe *ai* i mūr me vehte, e uthŏḱ vetšanę ndę ńi
11 vend tę škretę tę ńi ǵṳteti ḱi ḱuhet Beθsaida. E-
δe ǵindia kur e muręn vešt, e muręn mbrapa: eδe
ai si i priti, iu fĺiste pęr mpretęnīn' e Perndisę,
eδe šęndošte ată ḱi kišin nevōi pęr me ušęndošun.
12 Eδe dita filōi me uθṳ̆mun: eδe tę dṳ̆mbęδetęt
erδęn pęranę, e i θō̄n, Ĺišŏ ǵindien, ḱi tę škōin
ṙeθ katŭndevet e ăravet me ndĕitun, eδe me ǵe-
tun haena: sepsĕ kętŭ yena ndę vend tę škretę.
13 Por *ai* iu θa, Epni yu atṳ̆neve me hangrun.
Eδe ată θā̄n, Ndęr nē s'ǵinden mā̄ tepęr se pe-
sę bukę, eδe dṳ pešḱ; vetš ndę vofšim na me
14 bĺemun haena pęr ǵiθę kętę popul. Sepsĕ išin
afęr pesę mīy buṙa: Eδe *ai* iu θa dišĕpuivet vet,
Vĕ̄ni ată me ndĕitun tuba tuba ka pesęδetę.
15 Eδe *ată* bā̄n kęštŭ̄, eδe i vū̄n me ndĕitun tę
16 ǵiθę. Eδe *ai* si mūr pesę bukęt eδe dṳ pešḱit,
tšōi sṳ̆tę mbę ḱiel, eδe i bekōi, e i θeu, e iua
nepte dišĕpuivet me i vū̄mun pęrpara ǵindies.
17 Eδe tę ǵiθę hangręn, e ungī̄n: eδe ngritęn te-
pęritsat e tsŏpavet atṳ̆ne dṳ̆mbęδetę koša.

18 Eðe ai kur ište tue uľutun vetšanę, dišĕpuit
išin baškę me atę: eðe i pụveti, tue θanun, Tsi-
19 li θõn ǵindia se yam un? Eðe ată upęrǵeǵęn,
e θãn, Ǵionni pagęzimtari; eðe tę tierę Elia;
eðe tę tierę, se ăšt nǵalun ńi prei profetniš
20 motsęm. Eðe *ai* iu θa, Por yu tsili θoni se
yam un? Eðe Pietri upęrǵĕk, e θa, Krišti i Per-
21 ndisę. Eðe *ai* i tšartōi, e i porositi mos me i θa-
22 nun kurkūit kętę, tue θanun, Se i biri nierit du-
het me hiekun šumę, eðe s'kā me upęľk̦umun prei
pľek̆š e prei krụe-priftniš e prei škrŭisiš, eðe kā
me uvramun, eðe tę tretęn ditę kā me unǵalun.
23 Mbasandăi iu θošte tę ǵiθve, Kuš tę dēt me
arðun mbrapa meyet, ľetę mohōi vetvehten, eðe
ľetę ngrēi krụk̦in e vet pęrditę, eðe ľetę mę mari
24 mbrapa. Sepsĕ ai k̦i do me pęštumun yetęn e
vet, kā me e bieŕun: eðe kuš tę bieŕi yetęn e vet
25 pęr punę tę meyet, kụi kā me e pęštumun. Sepsĕ
ts' tę mirę i bãhet nierit, ndę fitōft ǵiθę botęn, e
26 tę bieŕi vetvehten, a ta damōi? Sepsĕ ai k̦i tę kēt
turp pęr mue eðe pęr fiaľęt emia, eðe i biri nierit
kā me pasun turp pęr kętę, kur tę vĩ ndę ľaft
27 tę vet e tę Atit e tę ĕnǵuivet šeiṅtęnušęm. Eðe
po yu θom pęr tę vęrtĕt, *se* Yãn disa prei asiš
k̦i ŕīn kętŭ, k̦i s'kān me hangrun dekę [s'kān
me dekun] deri sā tę šofin mbretęnīn' e Pernisę.
28 Eðe mbas kętụne fiaľęš škūn afęr tetę ditt,
eðe *ai* mūr Pietrin eðe Ǵionnin eðe Iakobin,

29 eðe hụpi ndę maľ pęr me uľutun. Eðe ai kur po
ľŭtei, undęrue tę dŭkunit e fakes atī, eðe pet-
30 kat e atī škęľķĕišin tę barðę porsi vetimę. Eðe,
ķe, dụ buŕa po fľĭtšin baškę me atę, tę tsilt išin
31 Moiseu eðe Elia. Ată udukęn me ľaft, e θo-
šin pęr dekęn e atī, ķi kište me mbušun
32 ndę Ġerusalem. Por Pietri eðe ată ķi išin ba-
škę me atę išin randumun prei ġumit: eðe kur
utšūn, pān ľaftin e atī, eðe *ată* dụ buŕat ķi i-
šin ndĕitun baškę me atę.
33 Eðe ată kur po dăhešin prei atī, Pietri i θa
Iesuit, Miešter, mirę ăšt me kenun na kętŭ: eðe
ľetę bāim trī tenda; ńī pęr tụ̄i, eðe ńī pęr Moi-
senę, eðe ńī pęr Elinę: pa ditun se tška θōt.
34 Eðe ai tue θanun kętŏ, erði *ńī* rē, eðe i hiesōi:
35 eðe *ată* ufrikūn, kur hĩn ndę retę. Eðe erði *ńi*
zā̃ prei resę, tue θanun, Kụ̆i ăšt Biri em i dă-
36 štuni: atī ndęġoni. Eðe mbassi erði zā̃ni, Iesui
uġĕt vetęm. Eðe ată s'pęzăitęn, eðe kurkūit
s'i ðān zā̃ nďatŏ ditt pęr as ndońī ġā̃ pęr atŏ
ķi pān.
37 Eðe mbę tę nĕsęrmet, si sdrụpęn prei maľit,
38 šumę ġindie i dūľ pęrpara. Eðe, ķe, *ńi* nieri
prei ġindies gęrθiti, tue θanun, Miešter, tę ľŭ-
tem, tšo sụtę mbi tem-bīr: sepsĕ e kam tę vetęm.
39 Eðe, ķe, špirti e kap, eðe bęrtĕt befas; eðe e šķụ̄n
me škumę, eðe mezĭ thiket prei atī, mbassi e
40 dromętsŏn. Eðe iu uľuta dišĕpuivet tū pęr me e

41 ndsieṙun, por nuk mū̃ftẹn. Eδe Iesui upẹrǵĕḱ,
e θa, o Bres i pabesẹ eδe i štrembẹt, deri ku-
rẹ kam me kenun me yu, eδe kam me yu du-
42 rumun? Biĕr kẹrŭ tu̯t-bīr. Eδe ai kur po vinte
pẹranẹ, diali e hoδi, eδe e šḱeu. Eδe Iesui tšar-
tōi špirtin e ndū̯̃tẹ, eδe šẹndoši tšunin, eδe ia
43 δa prap tẹ i atit vet. Eδe tẹ ǵiθẹ mẹrekulŏhe-
šin pẹr maδẹnīn' e Perndisẹ.
Eδe kur mẹrekulŏhešin tẹ ǵiθẹ pẹr ǵiθẹ atŏ
44 ḱi bā̃ni Iesui, iu θa dišĕpuivet vet, Yu vĕ̃ni
ndẹr vešẹ tūi kẹtŏ fiaľẹ: sepsĕ i biri nierit kā
45 me uδanun ndẹr durẹ tẹ nierzvet. Por ată
s'e meṙšin vešt kẹtẹ fiaľẹ, eδe ište mbuľumun
prei atũ̯neve, pẹr mos me e maṙun vešt: eδe
kišin frikẹ me e pu̯vetun pẹr kẹtẹ fiaľẹ.
46 Mbasandăi hī̃ni *ńi* mendĭm ndẹr ată, paľe tsi-
47 li ā̃̆št mā̃ i maθ prei asĭš. Eδe Iesui kur pā
mendimin e zemrẹs atũ̯neve, kapi pẹr dore ńi
48 tšun, eδe e ḱindrōi pẹranẹ atī, eδe iu θa, Ai ḱi
tẹ presi kẹtẹ tšun mb̓ emẹn tem, kā pritun mue:
eδe ai ḱi tẹ presi mue, kā pritun atẹ ḱi mẹ
dẹrgōi: sepsĕ ai ḱi ā̃̆št mā̃ i vogẹľ ndẹr ǵiθẹ yu,
kũ̯i kā me kenun i maθ.
49 Eδe Ǵionni upẹrǵĕḱ, e θa, Mieštẹr, pām ńi
nieri ḱi ndsīr diemnit mb̓ emẹn tand; eδe e
ndaľẹm, sepsĕ nuk v*i*ĕn mbrapa baškẹ me nē.
50 Eδe Iesui i θa, Mos e ndaľni: sepsĕ ai ḱi s'ā̃̆št
kundẹr neš, ā̃̆št baškẹ me nē.

51 Eδe kur po mbŭšešin ditt pe̥r me umaṙun nal̓t
ndę ḱiel, ate̥here̥ ai štīu su̥nin e vet pe̥r me vŏi-
52 tun ndę Ǵerusalem. Eδe de̥rgōi zā̃-δăne̥sa pe̥r-
para vehtes, eδe *ată* škūn, e hī̃n ndę *ńi* katŭnd
te̥ Samaritanvet, pe̥r me bā̃mun gati *vend* pe̥r ate̥.
53 Por nuk e prite̥n, sepsĕ e kište su̥nin pe̥r me
54 vŏitun ndę Ǵerusalem. Eδe Iakobi eδe Ǵion-
ni dišĕpuit e atī kur pān, θā̃n, Zot, a do te̥
θona me sdru̥pun ziăṙm prei ḱielit, eδe me i
55 ṙenumun, sikurse bā̃ni eδe Elia? Por *ai* uke̥θu̥e,
e i tšartōi, eδe θa, Nuk dini prei tš' fare̥ špirti
56 yeni yu? Sepsĕ i biri nierit nuk erδi me bie-
ṙun špirtna nierziš, por me pe̥štumun. Eδe vŏi-
te̥n mbe̥ *ńi* tiete̥r katŭnd.
57 Eδe ată kur po škŏišin, ńi *nieri* i θa mb̓ uδe̥,
Zot, kam me te̥ maṙun mbrapa kudŏ te̥ vetš.
58 Eδe Iesui i θa, Δel̓pnat kān štrŏkula, eδe špen-
de̥t e ḱielit tšerδe; por i biri nierit s̓ kā ku me
ul̓un kru̥et.
59 Eδe i θa *ńi* tietrit, Me̥ meṙ mbrapa. Eδe ai
i θa, Zot, me̥ l̓ẽ pe̥rpara te̥ škōi me voṙumun
60 tem-āt. Por Iesui i θa, L̓ẽni te̥ dĕkunit me
voṙumun te̥ dĕkunit e vet: por ti ško eδe nep
zā̃ pe̥r mprete̥nīn' e Perndise̥.
61 Por eδe *ńi* tiete̥r *nieri* θa, Zot, kam me ar-
δun mbrapa teyet; por me̥ l̓ẽ pe̥rpara *te̥ škŏi* me
iu l̓ā̃nun še̥ndĕt atü̥neve ḱi yā̃n ndę̥ šte̥pī teme.
62 Por Iesui i θa, Kurkuši, ḱi vẽ dore̥n e vet mbe̥

parmënde, eðe *kętθehet e* vẽ rẽ mbrapa, ăšt i vieftšun pęr mpretęnīn' e Perndisę.

KAPTINA X.

1 Eðe mbaskęndăi Zoti vũni eðe štatęðetę *dhiščpui* tę tierę, eðe i dęrgōi dụ ka dụ pęrpara
2 vehtes mbę tš' do gụtět e vend, ku kište pęr me arðun ai. Iu θošte prā, Tę kŏrunit *ăšt* šumę, por pu-
3 nętoręt *yẽn* pak: i ľŭteni prā tę zotit tę kŏrunit me ndsieŕun punętorę pęr tę kŏrunit e vet.
4 Škoni: ќe, un po yu dęrgŏi porsi ðendt ndę miedĭs ŭikvet. Mos barni ќese, as štratsę, as
5 yopanga: eðe mos pęršęndetni kurkënd mb uðę. Eðe mb atę štępī ќi tę hĩni, pęrpara θoni,
6 Paќtĭm ndę kętę štępī. Eðe ndę kōft atiĕ bīr paќtimi, paќtimi tũi kā me uprăitun mb atę; por
7 ndę mos *kōft*, kā me ukęθụmun mbę yu. Eðe mbetni nď atę štępī, tue hangrun e tue pimun prei asŏš *ќi tę yu napin* ată: sepsĕ punętori
8 ăšt i zoti ŕogęs vet. Mos sdrụpni prei *ńī* štępie mbę *tietęr* štępī. Eðe mb atę gụtět ќi tę hĩni, eðe tę yu pre-
9 sin, hani atŏ ќi yu vĩhen pęrpara, eðe šęndošni tę sęmunęt *ќi ginden* nď atę, eðe θoni atŭ-
10 neve, Mpretęnia e Perndisę uafrue mbę yu. Por mb atę gụtět ќi tę hĩni, eðe tę mos yu presin,

11 kur tę diľni ndępęr ṙugat e atī *ǵu̥teti*, *θoni*, Yu
škundim eδe plŭhunin ḱi ā̆št nǵitun mbę nē prei
ǵu̥tetit tūi: por kętę ta dini, se mpretęnia e Per-
12 ndisę uafrue mbę yu. Eδe po yu θom, se nď a-
tę ditę mā̃ i durušęm kā me kenun mundimi ndę
Sodom, se nď atę ǵu̥tĕt.
13 Mieri ti, Horazin! mieri ti, Beθsaida! sepsĕ
atŏ męrekulia ḱi yā̃n bā̃mun ndęr yu, ndę išin
bā̃mun ndę Tyro e ndę Sidon, tšę kurę se doť
išin pendumun, tue ndĕitun ndę θes e ndę hī̃.
14 Por ndę Tyro e ndę Sidon mā̃ i durušęm kā me
kenun mundimi ndę ditę tę ǵu̥ḱit, se mbę yu.
15 Eδe ti, Kapernaum, ḱi kē hu̥pun deri mbę ḱiel,
kē me sdru̥pun deri ndę feṙ.
16 Ai ḱi tę ndęǵōi yuve ndęǵŏn mue; ęδe ai ḱi
nuk zē̃ pęr ǵā̃ yuve s'kā zā̃nun pęr ǵā̃ mue;
eδe ai ḱi nuk zē̃ pęr ǵā̃ mue s'kā zā̃nun pęr
ǵā̃ atę ḱi mę kā dęrgumun.
17 Eδe tę štatęδetęt ukęθū̥n me gęzĭm, tue θa-
nun, Zot, eδe diemnit na ndęǵōin mb̓ emęn tand.
18 Eδe *ai* iu θa, Kęḱŭršiem Satanān tue ranun prei
19 ḱielit porsi vetimę. Ḱe, po yu ap puštĕt pęr me
škeľun mbi ǵarpī̃ e hakrepna, eδe mbi ǵiθę fu-
ḱīn' e anęmikut: eδe kurǵā̃ s'kā me yu bā̃mun
20 keḱ. Por pęr kętę mos gęzŏheni, se yu ndęǵō-
in špirtnat *e kęḱī*; por gęzŏheni mā̃ tepęr, se
emnat tūi uškrūn ndę ḱiltę.
21 Nď atę orę Iesui ugazmue ndę špīrt, eδe θa,

Tę faľem ndersę, o At, Zot i ǩielit eðe i ðeut, se
męšefe kętŏ prei sę dĭtšuniš e *prei* sę mĕntšuniš,
eðe i sbuľove ndęr fŏšńie: po, o At, se kęštŭ
22 upęľǩue pęrpara teyet. Tę ǵiθa m' uðān
ndęr durę prei tim-ĕt: eðe kurkuši nuk di tsili
ăšt Biri, vetš Ati; eðe stili ăšt Ati, vetš Biri,
eðe atī ǩi tę dēt Biri me ia sbuľumun.
23 Eðe ukęθųe te dišĕpuit, e θa vetšanę, Ľum
24 ată sų ǩi šofin atŏ ǩi šifni. Sepsĕ po yu θom,
Se šumę profetna e mpretna deštęn me pa-
mun atŏ ǩi šifni yu, e nuk pān; eðe me ndę-
ǵumun atŏ ǩi ndęǵoni, e nuk ndęǵūn.
25 Eðe, ǩe, ńi ľiǵętār ungrĭt, tue tendumun atę,
e tue θanun, Miešter, tš' ka tę bǎi pęr me tra-
26 šigumun yetęn e pasŏsęme? Eðe ai θa, Tš' ka
27 ăšt škrumun ndę ľiǵę? si kęndŏn? Eðe ai upęr-
ǵĕǩ, e θa, "Tę dūš Zotin Perndinę tand me ǵi-
θę zemręn tande, eðe me ǵiθę špirtin tand, eðe
me ǵiθę fuǩinę tande, eðe me ǵiθę mĕndien
tande;" eðe "tę ăfęrmin tand porsi vetvehten."
28 Eðe i θōt, Upęrǵeǵe dreitę: bǎn kętŏ, eðe kē
29 me ŗęnumun. Por ai donte me ndsieŕun vetveh-
ten tę dreitę, i θa Iesuit, E tsili ăšt i ăfęrmi em?
30 Eðe Iesui upęrǵĕǩ, e θa, Ńi nieri sdrųpi prei
Ǵerusalemit ndę Ieriho, eðe rā ndęr durę tę kur-
sarvet, tę tsilt si e sdešęn, eðe e bān me pľa-
31 gę, ikęn, eðe e lān me ǵųsęm frųme. Eðe ndo-
ði me škumun asāi uðe ńi prift: eðe kur pā a-

32 tę, škōi anęs tietęr. Kęštŭ eðe ńi Levit, kur e
męrĩni ndę vend, erði e pā, eðe škōi anęs tie-
33 tęr. Por ńi Samaritān, tue bãmun uðę, erði mbi
34 atę: eðe kur pā atę, iu ðimpti, eðe erði pęra-
nę, eðe i ľiði pľagęt, tue derðun vŏi e vẽnę: eðe
e hųpi mbę štãzęn e vet, eðe e prūni ndę han,
35 eðe i pat kuiděs. Eðe ndę nesęr kur dūľ, ndsūr
dų dinarę, e ia ða handšiut, eðe i θa, Kī kui-
děs atī; eðe tš' ka tę prišiš mã tepęr un kam
36 me t' i ľamun, kur tę vĩ pęrsęrī. Tsili prei kę-
sĩš tę treš tę duket se ubã i ăfęrmi atī ki rā
37 ndęr durę tę kursarvet? Eðe ai θa, Ai ki pat
mišerīr pęr atę. Iesui prā i θa, Ško, eðe
ti băn kęštŭ.
38 Eðe ată kur po škŏišin, ai hĩni mbę ńi katŭnd:
eðe ńi grue *ki e kište* emnin Marθę, e priti
39 ndę štępī tę vet. Eðe ayŏ kište ńi motęr ki e
kŭišin Marī, e tsila ndĕiti pęranę kamvet Iesuit,
40 eðe ndęģonte fiaľęn e atī. Eðe Marθa mun-
dŏhei šumę tue šęrbųmun: eðe mbasandăi dūľ
pęrpara *atī*, e θa, Zot, nuk kē găiľe se ime-
motęr mę ľa vetęm me šęrbųmun? θūi prā asāi
41 pęr me mę ndimumun. Eðe Iesui upęrģĕk, e
i θa, Marθę, Marθę, kē găiľe e turbęlohe pęr
42 šumę *punę*: por pęr ńī *punę* ăšt nevōi. Eðe
Maria sģoði piesęn e mirę, ki s' kā me umarun
prei asāi.

KAPTINA XI.

1 Eðe ai kur po ľŭtei ndę ńi vend, si pušōi, ńi
prei dišĕpuivet atī i θa, Zot, na męsŏ me u-
ľutun, sikurse eðe Ġionni męsōi dišĕpuit e vet.
2 Eðe *ai* iu θa, Kur tę ľŭteni, θoni,
Ati ųnę ki *yĕ* ndę kīlt, ušeińtęnōft emni ųt:
ārθt mpretęnia yote: ubãft daštunimi ųt, si ndę
3 kiel, eðe mbę ðetę. Bukęn tonę tę pęrdĭtšęmen
4 epna neve pęrditę. Eðe faľna fayet tona, sepsĕ
eðe na ia faľim kuidŏ ki na bãn fãi: eðe mos na
štier ndę tendĭm, por pęštona prei sę keki t.
5 Mbasandăi iu θa, Tsili prei yuš dotę kēt *ńi*
mik, eðe dotę škōi tek ai ndę miesnatę, eðe t' i
6 θōt, Mik, mę huāi trī bukę; sepsĕ erði *ńi* mi-
ku em prei uðęs tek un, eðe s' kam tš' ka me i
7 vūmun pęrpara? Eðe ai dotę pęrġeġet pęrmbre-
nda, e t' i θōt, Mos mę nep mundĭm: *sepsĕ* de-
ra ăšt mbųlun taštĭ, eðe tšunat emī kān ranun
ndę štrat baškę me mue; s' mundem tę ngrihem
8 e t' ap. Po iu θom, Eðe ndę mos ungrīt me i
ðanun, sepsĕ ăšt miku i atī, por pęr tę patŭrp-
šęmen e atī kā me ungritun e me i ðanun sā t' i
9 ľųpsen. Eðe un po yu θom, Ľųpni, eðe dotę
yu nepet; kęrkoni, eðe dotę ġēni; trokuloni, eðe
10 dotę yu tšiľet. Sepsĕ kušdŏ ki ľųpęn meŕ; e-
ðe kušdŏ ki kęrkŏn ġēn; eðe atī ki trakulŏn
doť i tšiľet.

11 Eðe tsili prei yuš *ăšt* at, eðe ndę i ľūpt bukę i biri, mos kā me i ðanun gūr? Apor ndę
ḱōft se *doť i ľupte* pešk, mos doť i nepte ǵarpęn
12 ndę vend tę peškut? Apor ndę ḱōft se doť i ľup-
13 te vē, mos doť i nepte hakrĕp? Kur yu prā, ḱi yeni tę kęḱī, dini me iu ðanun dieľmvet tūi ðana tę mira; sā mā̃ tepęr Ati ḱi *ăšt* prei ḱieli kā me iu ðanun Špirtin šeiṅt atŭneve ḱi ť i ľupin?

14 Eðe ište tue ndsieŕun *ńi* diāl, eðe ai ište šur*θ*. Eðe diali kur dūľ, šurði foľi; eðe ǵindia umęreku-
15 lue. Por disa prei atŭneve *θ*ā̃n, *sc* Me anę tę Be-
16 elzebulit, tę parit diĕmnavet, ndsīr diemnit. Eðe *disa* tę tierę, tue tendumun atę, kęrkŏišin prei
17 atī šĕi prei ḱieli. Por ai si mūr vešt mendimet e atŭneve, iu *θ*a, Tš' do mpretęnī ndę udā̃ft kundęr vetvehtes škretohet: eðe *ńi* štępī *ndę u-*
18 *dāft* kundęr štępisę ŕenohet. Eðe Satanai *prā* ndę ḱōft se udā kundęr vetvehtes, si kā me ḱindrumun mpretęnia e atī? sepsĕ *θ*oni se un ndsīr
19 diemnit me anę tę Beelzebulit. Por un ndę ndsīr diemnit me anę tę Beelzebulit, bit tūi me tš' anę i ndsieŕin? pęrandăi ată kān me kenun
20 ǵuḱtaręt tūi. Por ndę ndsīr *un* diemnit me gištin e Perndisę, val mpretęnia e Perndisę e mę
21 ŕīni mbę yu. I forti armatisun kur rūn avlinę e vet, *gjθę* ǵā̃ya e atī ẵšt ndę paḱtĭm [sigurumun]:
22 por kur tę vī mā̃ i forti se ai, e ta mundi, meŕ

ǵiθę armęt e atīa ǩi špęnesonte mb̃ atŏ, eðe dān
23 pl'atškat e atī. Ai ǩi s' ăšt baškę me mue, ăšt
kundęr meyet: eðe ai ǩi s'mbęl'ĕθ baškę me mue,
24 špęrdān. Špirti ndū̃tę kur del' prei nierit, škon
ndępęr vende tę θata *pa ūi*, eðe kęrkŏn tę prăi-
tun; eðe kur tę mos ǵēi, θōt, Ĺetę kęθehem
25 ndę štępī teme, andēi ka dol'a: eðe kur viën,
26 e ǵēn męšimun e stol'isun. Ateherę vete, e
mer̃ me vehte štatę špirtna tę tierę mā̃ tę kę-
ǩī se vehten; eðe hĩyn, e rīn atiĕ: eðe tę mbrap-
met e atī nierit bāhen mā̃ tę kęǩia se tę parat.
27 Eðe ai kur θošte kętŏ, ńī grue ngriti zā̃ prei
ǵindies, e i θa, Ĺum ai bark ǩi tę kā bartun,
28 eðe atŏ ǵī ǩi kē θiθun. Por ai θa, Ĺum mā̃
fort ată ǩi ndęǵōin fial'ęn e Perndisę, eðe e rūin.
29 Eðe ǵindia kur po mbęl'iðei, filōi me θanun,
Kū̃i bres ăšt i keǩ: kęrkŏn šĕi, eðe šĕi s'kā me i u-
30 ðanun, pęrvetš šē̃it profetit Iona. Sepsĕ sikurse I-
onai ubā̃ šĕi mbę Ninevitęt, kęštū̃ eðe i biri nierit
31 kā me kenun mbę kętę bres. Mpretęneša e mies-
ditęs kā me ungritun ndę ditę tę ǵųǩit baškę me
nierzit e kętī brezi, eðe kā me i ǵukumun pęr tę
keǩ: sepsĕ erði prei anęs tę marumes ðeut me
ndęǵumun dien e Solomonit; eðe, ǩe, mā̃ tepęr se
32 Solomoni *ku ăšt* kętŭ. Burat e Ninevisę kān me
ungalun ndę ǵū̃ǩ baškę me kętę bres, eðe kān
me e ǵukumun pęr tę keǩ: sepsĕ upendūn pęr
predikimin e Ionait; eðe, ǩe, mā̃ tepęr se Ionai
ku ăšt kętŭ.

33 Eðe kurkuši, kur ndes kandiľin, s'e vẽ ndę
vend tę męšefęt, as ndęn hū *tę driθit*, por mbi
šaldăn, pęr me pamun dritęn ată ki hĩyn mbre-
34 nda. Kandiľi i trupit ăšt sụni: sụni ụt prā kur tę
yēt i ķirutę, eðe ģiθę trupi ụt ăšt i šęndritšun;
35 por kur tę yēt i keķ, eðe trupi ụt *ăšt* i teŗęt. Vẽ
36 rē prā drita ķi ăšt te ti mos yēt teŗęsinę. Ndę
ķōft prā-ģiθę trupi ụt i šęndritšun, pa pasun
ndońī anę tę teŗęt, kā me kenun i šęndri-
tšun ģiθę, porsi kandiľi kur tę šęndrĭt me tę
šęndrĭtunit.
37 Eðe si foľi *ķętŏ*, ńi Farisē i ľŭtei me arðun
pęr drekę tek ai: eðe *ai* hĩni e ndĕiti ndę męsalę.
38 Eðe Fariseu kur pā se nuk ľau mã pęrpara
39 duręt para drekęs, umęrekulue. Eðe Zoti i
θa, Taštĭ yu Fariseit ķironi tę pęryăštęmen e
potirit e tę kupęs; por e pęrmbrĕndtšęmeya tūi
40 ăšt pľot me ŗembesę e tę kęke. Tę maŗę,
ai ķi bãni tę pęryăštęmen, nuk bãni eðe tę pęr-
41 mbrĕndtšęmen? Vetše nepni ľimošęn ģãnę *tūi*;
42 eðe, ke, tę ģiθa yãn tę ķiruta te yu. Por miĕrt
yu Fariseit! sepsĕ epni tę ðetęn e mendręs e tę
piganit e ģiθę barĭštavet, eðe lĩni mbę ńianę
ģụķin eðe daštunimin e Perndisę. Kętŏ dŭhei
43 tę bãišit, eðe atŏ tę mos i lĩšit. Miĕrt yu Fa-
riseit! sepsĕ doni vendin e parę ndępęr synagogat,
44 eðe tę pęršęndetmet ndępęr bľemet. Miĕrt yu
škrŭisa eðe Farisei, ipokritna! se yeni porsi a-

tŏ voṙet ḱi s̓ duken, eδe nierzit ḱi etsin pẹrsi-
pẹr nuk dīn.
45 Eδe ńi prei ľiǵẹtarvet upẹrǵĕḱ, e i θa, Mie-
46 štẹr, tue θanun kẹtŏ *punẹ* šān eδe neve. Eδe
ai θa, Miĕrt yu ľiǵẹtarẹt pẹrsẹrī! sepsĕ ngarkoni
nierzit me baṙẹ tẹ randa *ḱi s̓ baren*, eδe yu nuk i
47 pẹrkitni baṙẹt me mayẹn e gĭštnavet tūi. Miĕrt
yu! sepsĕ koditni voṙet e profĕtnavet, eδe atnit
48 tūi i vrān. Val bā̃ni dešmī eδe pẹľḱeni punẹt
e ătnavet tūi: sepsĕ ată i vrān, eδe yu koditni
49 voṙet e atṷ̆neve. Pẹrandăi eδe dia e Perndisẹ
θa, Kam me dẹrgumun tek ată profetna eδe a-
pŏstui, eδe *disa* prei asĭš kān me vramun eδe
50 kān me pẹrzā̃nun: ḱi tẹ kẹrkŏhet prei kẹtī brezi
ǵaku i ǵiθẹ profĕtnavet ḱi ā̃št derδun tšẹ kur
51 se ā̃št ngrefun bota; tšẹ prei ǵakut Abelit, de-
ri mbẹ ǵak tẹ Zaharisẹ ḱi uvrā ndẹrmiĕt aľta-
rit e tĕmpulit: pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom, kā pẹr
52 me ukẹrkumun prei kẹtī brezi. Miĕrt yu ľiǵẹ-
tarẹt! sepsĕ ngritẹt tšiľsin e mĕndies: yu nuk hī̃t,
por eδe ată ḱi hī̃yn i ndaľẹt.
53 Eδe ai kur iu θošte kẹtŏ, škrŭisit eδe Fari-
seit filūn me e ndsē̃mun tepẹr, eδe me e štẹr-
ngumun ḱi tẹ fľasi pẹr šumẹ *punẹ*, sepse kišin
54 ngrefun ľak pẹr atẹ, eδe kẹrkŏišin me ṙẹmbṷmun
ndońi fiaľẹ prei goyẹs atī, pẹr me e paditun.

KAPTINA XII.

1 Ndęrmiĕt kętu̯ne *fial've*, kur išin mbęl'eδun
šumitsat e ǵindies, kak'i sā škel'šin ńiani tietrin,
filōi me iu θanun dišĕpuivet vet, Pęrpara runi
vetvehten prei brumit Farisevet, k'i ā̆št ipokrisī.
2 Por nuk ā̆št ǵā̆ e mbul'utę k'i s'kā me usbu-
l'umun; eδe e męšefęt k'i s'kā me umaṙun vešt.
3 Pęrandăi sā θāt ndę teṙęsinę, kān me undęǵu-
mun ndę dritę; eδe tš' fol'ęt ndęr veš ndępęr o-
dat, kān me ul'etšitun mbi pulasat.
4 Eδe po yu θom, mik't emī, Mos droni ată k'i
vrasin trupin, eδe mbasandăi s'kān se tš' ka me
5 bā̆mun ǵā̆ mā̆ tepęr. Por kam me yu diftumun
tsilin me draštun: Droni atę k'i ka puštĕt, mbassi
tę vrasi, tę heδi ndę dšehenĕm: pęr tę vęrtĕt po
6 yu θom, Kętę droni. Ǵaštę zok' nuk šiten pęr
du̯ astęr? eδe ńi prei atŭ̯neve nuk ā̆št i haṙu-
7 mun pęrpara Perndisę: por eδe k'u̯met e kresę
tūi yā̆n numęrumun tę ǵiθa. Mos droni prā: yu
dani prei šumę zok'š.
8 Eδe po yu θom, Kušdŏ k'i tę mę ṙęfēi pęrpara
nierzvet, eδe i biri nierit kā me e ṙęfu̯mun pęr-
9 para ĕnǵuivet Perndisę. Eδe kušdŏ k'i tę mę
mohōi pęrpara nierzvet, kā me e umohumun
pęrpara ĕnǵuivet Perndisę.
10 Eδe kušdŏ k'i tę θōt fial'ę kundęr tę birit nie-
rit, kā me iu fal'un: por atī k'i tę bestemmiōi
kundęr Špirtit *šeińt*, s'kā pęr me iu fal'un.

11 Eðe kur tę yu biyen ndępęr synagogat e ndę-
pęr ŭrðęnat e *ndępęr* puštetet, mos kini găiľe
si, a se tš' ka tę pęrgĕgĕgeni, a tš' ka tę θoni:
12 sepsę Špirti *šeiń't* kā me yu męsumun nď atę o-
rę tš' ka duhet me θanun.
13 Eðe ńi prei ģindies i θōt, Miešter, θūi tem-
14 vęlā tę dāi trašigimin baškę me mue. Por ai i θa,
o Nieri, kuš mę vūni ģuk'tār, a piestār mbi yu?
15 Mbasandăi iu θa, Kękurni, eðe rŭheni prei ľak-
mimit: sepsĕ ndę pāst tepęr, yeta e atī nuk va-
ret prei gāsę atī.
16 Eðe iu θa ńi parabul, tue θanun, Ńi nierit tę
17 păsuni i erði mbarę ara: eðe mendŏhei me vet-
vehten, tue θamun, Tš' ka tę băi, se š'kam ku
18 tę mbęľĕθ pemęt emia? Mbasandăi θa, Kętę
kam me bāmun: dotę priš grunaręt emī, eðe
doť i kodīs mā tę męðĕi, eðe dotę mbęľĕθ atiĕ
19 ģiθę driθin tem, eðe tę mirat emia. Eðe doť i
θom špirtit tem, o Špīrt, kē šumę tę mira ki
ģinden pęr šumę viĕt; prāhu, *e* ha, *e* pī, *e* gaz-
20 mohu. Por Perndia i θa, I maŕę, kętę natę
kān me ľupun prei teyet špirtin tand: eðe sā
21 bāne gati, kūit dotę yēn? Kęštŭ *kā me kenun* ai
ki mbęľĕθ tezurę pęr vetvehten, e nuk ăšt i pa-
sun te Perndia.
22 Mbasandăi iu θa dišĕpuivet vet, Pęrandăi po
yu θom, Mos keni găiľe pęr yetęn tūi, tš' ka tę
23 hani; as pęr trupin tūi, tš' ka tę vešni. Yeta ăšt

mã̄ e ndĕršẹme se uškimi, eðe trupi se tẹ vĕšu-
24 nit. Vĕni rē korbnit, se nuk mbielin, as nuk
koṙin; ată s' kān k̇ūr, as grunār; eðe Perndia i
25 uškĕn: sā mã̄ tepẹr dani yu prei špendvet? E-
ðe tsili prei yuš ki kā găiľe mundet me štu-
26 mun ńi kūt mbẹ vẹrtsẹ tẹ vet? Kur *yu* prā
s' mŭndeni as pẹr mã̄ tẹ vŏgẹl̨ẹn, tš' ka keni găiľe
27 pẹr tẹ tierat? Vĕni rē l̨uľet si ṫiten: *se* nuk
mundohen, as nuk dreðin; eðe po yu *θ*om, *se*
as Solomoni me ǵi*θ*ẹ l̨aftin e vet s'ište vešun si
28 *ńi* prei kẹsŏš. Por ndẹ k̇ōft se barin ki sot ăšt
nď arẹ, eðe nesẹr hiðet ndẹ furẹ, Perndia e veš
29 kẹštŭ; sā mã̄ tepẹr yuve, o besẹ-pakẹ? Eðe yu
mos kẹrkoni tš' ka tẹ hani, a tš' ka tẹ pini; as
30 mos ini me dū̧ mendeš. Sepsĕ komnat e botẹs
kẹrkōin ǵi*θ*ẹ kẹtŏ: eðe Ati yūi e di se yu l̨ụpsen
31 kẹtŏ. Por kẹrkoni mpretẹnīn' e Perndisẹ, eðe
ǵi*θ*ẹ kẹtŏ kān pẹr me yu uštumun.
32 Mos kī frikẹ, o trumẹ e vogẹl̨; sepsĕ Ati yūi
33 pẹl̨k̇eu me yu ðanun mpretẹninẹ. Šitni păsiet
tuya, eðe nepni l̨imošẹn. Bă̆ni pẹr vehten tūi
kuľeta ki nuk vietẹrohen, tezūr ndẹ k̇īlt ki nuk
mungŏn, atiĕ ku kursari s' afrohet, as krụmi s' e
34 priš. Sepsĕ ku ăšt tezuri yūi, atiĕ kā me ke-
35 nun eðe zemra yūi. Ľetẹ yēn miedisat tūi nǵe-
36 šun, eðe kandiľet ndezun: eðe yu *ini gati* porsi
nierzit kur presin tẹ zotin e vet, kur dotẹ kẹ-
*θ*ehet prei darsmaš, ki t' i tšiľin pẹrńiherẹ, kur tẹ

37 vĩ me trokulumun. Ĺum ată šẹrbẹtorẹ, tẹ tsilt
kur tẹ vĩ i zoti, kā me i ǵetun tšutẹ. Pẹr tẹ vẹr-
tĕt po yu θom, se dotẹ špẹrviĺet, e doť i vẽi me
ndĕitun nde mẹsalẹ, eðe dotẹ vĩ pẹranẹ, e doť iu
38 šẹrbēi. Eðe ndẹ ārθt ndẹ tẹ dụtẹn rŭitie, e-
ðe ndẹ tẹ tretẹn rŭitie ndẹ ārθt, eðe ť i ǵẽi kẹ-
39 štŭ, tẹ ĺumun yãn ată šẹrbẹtorẹ. Eðe kẹtẹ e
dini, se ndẹ ḱōft se e dinte i zoti štẹpisẹ mbẹ
tš' orẹ viĕn kursari, kište pẹr me ndĕitun tšutẹ,
eðe s' kište pẹr me ĺãnun me ubirumun štẹpi-
40 a e atī. Eðe yu prā băheni gati: sepsĕ i biri
nierit viĕn mb atẹ orẹ ḱi s' e mendoni.
41 Eðe Pietri i θa, Zot, neve e θue kẹtẹ para-
42 bul, apor tẹ ǵiθve? Eðe Zoti θa, Val tsili ăšt
ai veḱīĺ besmĭk eðe i mentšun, ḱi ta vẽi i zo-
ti mbi punẹ tẹ vet, pẹr me i ðanun me kohẹ
43 masẹn e grunit? Ĺum ai šẹrbẹtōr, tẹ tsilin, kur
tẹ vĩ i zoti atī, kā me e ǵetun tue bãmun kẹ-
44 štŭ. Pẹr tẹ vẹrtĕt po yu θom, se kā me e vŭ-
45 mun mbi ǵiθẹ păsien e atī. Por ndẹ θāšt ai
šẹrbẹtōr ndẹ zemẹr tẹ vet, *se* Em-zŏt vanohet
me arðun; eðe tẹ filōi me ťafun šẹrbẹtorẹt e
šẹrbẹtoret, e me hangrun e me pimun e me
46 udĕitun; i zoti atī šẹrbẹtorit kā me arðun nď a-
tẹ ditẹ ḱi s' e pret, eðe nď atẹ orẹ ḱi s' e di,
eðe kā me e damun, eðe kā me vŭmun piesẹn
47 e atī me tẹ pabesẹt. Eðe ai šẹrbẹtori ḱi e dinte
andẹn e tẹ zotit vet, eðe nuk bãni gati *vehten*,

as nuk bãni mbas andęs atī, kā me uŕafun šumę.
48 Por ai ḱi s'e diti, eðe bãni punę pęr me uŕafun, kā me uŕafun pak. Eðe ǵiθę se kuidŏ ḱi i uðă šumę, šumę kā me ukęrkumun prei atī: eðe atī ḱi i ĺãn šumę, kān me i ĺụpun mã tepęr.
49 Erða me vũmun ziăŕm mbę ðetę, eðe tš' *tietęr gã* due, ndę kŏft se undĕs taštĭ?
50 Eðe kam *ńi* pagęzĭm pęr me upagęzumun; e-
51 ðe sā štęrngohem deri sā tę marohet! Kuitoni se kam arðun me ðanun paktĭm mbę ðetę?
52 Yo, po yu θom, por vetš tę damun. Sepsĕ taštĭ e mbaskęndăi kān me kenun pesę vetę ndę ńī štępī damun, tre kundęr dụve, eðe dụ kun-
53 dęr treve. Kā pęr me udamun i ati kundęr tę birit, eðe i biri kundęr tę i atit; e ama kundęr sę biysę, eðe e biya kundęr s'amęs; viĕheŕa kundęr nuses vet, eðe nŭseya kundęr sę viĕheŕęs.
54 Eðe iu θošte eðe ǵindies, Kur tę šifni renę se deĺ prei sę perndumes dilit, pęrńiheŕę θoni, Po
55 viĕn šī; eðe bãhet kęštŭ. Eðe, kur frụn erę mies-
56 dite, θoni, Se kā me ubãmun vapę; eðe bãhet. Ipokritna, faken e ðeut eðe tę ḱielit dini me e provumun; por kętę kohę si nuk e provoni?
57 Si nuk ǵukoni eðe tę drĕitęn prei vehtes tũi?
58 Kur škŏn prā tek urðęnari baškę me kundęrǵụḱęsin tand, mundohu mb uðę me pęštumun prei atī; se mos tę thieki te ǵụḱtari, eðe ǵụḱtari tę api ndęr durę tę šęrbętorit, eðe šęrbętori tę heði *mbre-*

59 *nda* ndę haps. Po tę θom, s'kē pęr me daľun
prei andēi, deri sā tę ľāiš eðe astrin e mbrapęm.

KAPTINA XIII.

1 Eðe nď atę kohę išin atiĕ pęrpara disa *vetę* tue
diftumun atī pęr Galileanęt, se Pilati iu trazōi
2 ǵakun baškę me kurbanet e atŭneve. Eðe Iesui
upęrǵĕk', e iu θa, Kuitoni se kętă Galileanęt
išin mā mękatnorę se ǵiθę Galileanęt, sepsĕ ho-
3 k'ęn kęsŏ farę punęš? Yo, po yu θom, por ndę
mos upendofši, tę ǵiθę kęštŭ keni me ubieŕun.
4 Apor ată tę tetęmbęðetęt, k'i rā kula mbi ată
ndę Siloam, eðe i vrau, kuitoni se kętă išin mę-
katnorę mā tepęr se ǵiθę nierzit k'i rīn ndę Ǵe-
5 rusalem? Yo, po yu θom, por ndę mos upen-
dofši, tę ǵiθę kęštŭ keni me ubieŕun.
6 Eðe θošte kętę parabul: Ńi *nieri* kište mbielun
nī drū fiku ndę vēst tę vet; eðe erði me maŕun
7 pemę prei asāi, por nuk ǵeti. Eðe i θa veštu-
rit, Ǩe, trī viět vī me maŕun pemę prei kęsāi
drusę fikut, eðe nuk ǵēi: preye; pse tę zāi
8 vendin kot? Por ai upęrǵĕk', e i θa, Zot,
ľĕne eðe kętę mot, deri sā tę ręmihi ŕeθ a-
9 sāi, e tę štīe plĕhe: eðe ndę bāft pemę, *mi-
rę*: por ndę mos *bāft*, motin k'i viĕn kē me e
premun.
10 Eðe *ai* ište tue męsumun pęr tę šętunę mbę

11 ńī synagogę: eðe, ǩe, *ńī* grue ǩi kište špīrt
sęmŭndie tetęmbęðetę viět, eðe ište ǩuŕusun,
12 e s'mŭndei faret me ungritun pęrpietę. Eðe Ie-
sui kur pā atę, e *θ*iŕi afęr, eðe i *θ*a, Grue, yē
13 ľišumun prei sęmŭndies sate. Eðe vūni duręt
mbi atę: eðe *ayŏ* pęrńiherę udreitue, eðe ľafdōi
Perndinę.
14 Por i pari synagogęs upęrǵěǩ me zemęřim,
sepsě Iesui šęndoši pęr tę šętunę, e i *θ*ošte ǵin-
dies, Yān ǵaštę ditt ǩi duhet me punumun ndęr
atŏ: ndęr kętŏ prā vīni e šęndŏšeni, e yo pęr
15 ditę tę šętune. Zoti i upęrǵěǩ prā, e i *θ*a, I-
pokrĭt, ǵi*θ*ę se tsili prei yuš tę šętunęn nuk sgi*θ*
kān e vet, a gomarin e vet prei graštit, eðe e
16 tšon, e i ep ūi? Eðe kęyŏ ǩi ăšt biy' e Abra-
hamit, tę tsilęn e pat ľiðun Satanai, ǩe, tetęmbę-
ðetę viět, nuk dŭhei me usgiðun prei atī tę ľi-
ðuni pęr ditę tę šętunę.
17 Eðe ai kur *θ*ošte kętŏ, ǵi*θ*ę ată ǩi i diľšin kun-
dęr uturpęnūn: eðe ǵi*θ*ę ǵindia gęzŏhei pęr ǵi-
*θ*ę *punęt* e ľafdŭšęme ǩi băhešin prei atī.
18 Eðe *ai* *θ*ošte, Me se pęrǵān mpretęnia e Per-
19 ndisę? eðe me se ta pęrǵāi? Pęrǵān me *ńī*
kokęr senapi, tę tsilęn e mūr ńi nieri, eðe e hoði
ndę kopęšt tę vet: eðe uřĭt e ubā drū e maðe, eðe
špendęt e ǩielit băišin tšerðe ndę degat e asāi.
20 Eðe pęrserī *θ*a, Me se ta pęrǵāi mpretę-
21 nīn' e Perndisę? Pęrǵān me brumę, tę tsilęn

e mūr *ńī* grue, eδe e mẹšefi ndẹ tre mā̆tẹsa mili,
deri sā ubā̃ brūm ǵiθẹ.
22 Eδe škonte ndẹpẹr ǵu̯tete e *ndẹpẹr* katunde
tue mẹsumun, eδe tue bā̃mun uδẹ pẹr Ǵerusalem.
23 Eδe ńi *nieri* i θa, Zot, val tẹ pakẹ *yā̃n* ată
24 ḱi šẹľbohen? Eδe ai iu θa, Mundŏheni me hī̃-
mun ndẹpẹr derẹ tẹ nguštẹ: sepsĕ šumẹ *vetẹ*, po
yu θom, dotẹ kẹrkōin me hī̃mun, eδe s'kān me
25 mū̃ftun. Mbassi tẹ ngrihet i zoti štẹpisẹ, e tẹ
mbu̯li derẹn, atẹherẹ dotẹ filoni me ndĕitun yaštẹ,
eδe me trokulumun derẹs, tue θanun, Zot, zot,
tšiľna: eδe ai kā me upẹrǵeǵun e me yu θanun,
26 Nuk yu di prei ka yeni: atẹherẹ dotẹ filoni me
θanun, Hangrẹm e pīm pẹrpara teyet, eδe mẹ-
27 sove ndẹpẹr ṙugat tona. Por *ai* kā me θanun,
Po yu θom, nuk yu di prei ka yeni; ikni prei me-
28 yet, ǵiθẹ yu puntorẹt e pauδẹnisẹ. Atiĕ kā me
kenun tẹ ḱiamit eδe tẹ drĭδunit e δamvet, kur
tẹ šifni Abrahamin eδe Isaakun eδe Iakobin
eδe ǵiθẹ profetnat ndẹ mpretẹnī tẹ Perndisẹ, e-
29 δe yuve ndsieṙun yaštẹ. Eδe dotẹ vī̃n prei sẹ
ľemes e *prei* sẹ perndumes *dilit*, eδe prei *anẹs*
borẹs e *prei anẹs* šīut, eδe do *tẹ uľen* tẹ ṙīn ndẹ
30 mpretẹnī tẹ Perndisẹ. Eδe, ḱe, yā̃n tẹ mbrapẹm
ḱi kān me kenun tẹ parẹ, eδe yā̃n tẹ parẹ ḱi
kān me kenun tẹ mbrapẹm.
31 Mb̓ atẹ ditẹ erδẹn disa Farisei, tue i θanun,
Deľ, e ik prei kẹndei: sepsĕ Herodi do me tẹ vra-

32 mun. Eðe *ai* iu θa, Škoni, e i θoni kęsāi ðeĺpne,
Ќe, ndsīr diemna, eðe šęndðš sot eðe nesęr, eðe
33 tę tretęn *ditę* marohem. Por mę duhet me šku-
mun sot eðe nesęr eðe mbasnesęr: sepsē nuk
mundet me uprišun profēt yaštę Ġerusalemit.
34 Ġerusalem, Ġerusalem, ki vret profetnat, eðe
ŧef me gūr ată ki dęrgohen tek ayŏ, sā herę
dešta me mbęĺeðun dieĺmt etū, sikurse puĺa *mbę-*
35 *lèθ* zokt e asāi ndęn fĺetęt, eðe nuk deštęt! Ќe,
štępia yūi po yu lĩhet e škretę. Eðe pęr tę
vęrtēt po yu θom. Se s' keni me mę pamun de-
ri sā tę vĩ *koha*, kur tę θoni, I bekumun *ăšt* ai
ki viēn mb emęn tę Zotit.

KAPTINA XIV.

1 Eðe ai kur erðī ndę štępī tę ńi *niemit* prei
tę parvet Farisevet pęr tę šętunę me hangrun
bukę, ată išin tue vūmun rē atę.
2 Eðe, ke, ńi mieri me iðropikī ište pęrpara atī.
3 Eðe Iesui upęrġēk, e iu θa ĺigętarvet eðe Fa-
risevet, tue θanun, Ndę kōft se ăšt e uðęs me
4 šęndošun pęr tę šętunę? Eðe ată s' pęzăitęn. A-
tęherę *ai* e kapi, eðe e šęndoši, eðe e ĺišōi.
5 Mbasandăi upęrġēk, e iu θa, Kuit prei yuš t' i
biēr gomari a kau ndę pus, eðe s' kā me e ndsie-
6 run pęrńiherę pęr ditę tę šętunę? Eðe *ată* s' mūf-
tęn me i upęrġegun mbę kętŏ *fiaĺę*.

7 Eδe iu θošte *ńi* parabul atṳ̆neve ḱi išin θiṙun,
(sepsĕ vẽnte rē si sǵiθšin vendet e para), tue
8 iu θanun, Kur tẹ θiṙeš prei ndońianit ndẹ darsẹm
mos uľeš me ndĕitun ndẹ krṳe tẹ mẹsalẹs; drŭise
mos ā̆št θiṙun prei atī ndońi *tietẹr* mā̆ i ndẹršun
se ti, eδe viĕn ai ḱi θiṙi tṳ̄i eδe atẹ, e tẹ θōt, Epi
9 vendin kẹtī: eδe atẹherẹ dotẹ filŏiš me fuliḱẹnī
10 me zā̆nun vendin e mbrapẹm. Por kur tẹ θiṙeš,
ško, e ṙi mbẹ vendin e mbrapẹm; ki, kur tẹ vī̆
ai ḱi tẹ kā θiṙun, tẹ θōt tṳ̄i, Mik, hṳp mā̆ pẹr-
sipẹr; atẹherẹ kā me kenun ľaft pẹr tṳ̄i pẹrpara
11 atṳ̆neve ḱi ṙīn ndẹ mẹsalẹ baškẹ me tṳ̄i. Sepsĕ
kušdŏ ḱi ngrē naľt vetvehten kā me upẹrvū̆mun;
eδe ai ḱi pẹrvū̆n vetvehten kā me ungritun naľt.
12 I θošte eδe atī ḱi kište θiṙun atẹ, Kur tẹ bā̆iš
drekẹ a darkẹ, mos θīṙ miḱt etū, as vẹlaznit e-
tū, as nierzit etū, as fẹḱī̆ tẹ pasun; drŭise mos tẹ
θẹṙasin prap eδe ată, eδe bā̆het špagĭm mbẹ tṳ̄i.
13 Por kur tẹ bā̆iš gostẹ, θīṙ tẹ vorfẹn, uľogẹ, tẹ
14 tšaľẹ, tẹ verbẹn: eδe kē me kenun i ľumun;
sepsĕ *ată* s' kān me ta špagumun: eδe kā me ť u-
špagumun ndẹ tẹ nǵălunit e tẹ drĕitẹvet.
15 Eδe ńi prei asĭš ḱi kišin ndĕitun baškẹ ndẹ
mẹsalẹ kur ndẹǵōi kẹtŏ *fialẹ*, i θa, Ľum ai ḱi
tẹ hāi bukẹ ndẹ mpretẹnī tẹ Perndisẹ.
16 Eδe ai i θa,
Ńi nieri bā̆ni *ńī* darkẹ tẹ maδe, eδe θiṙi šu-
17 mẹ *vetẹ*: eδe ndẹ kohẹ tẹ darkẹs dẹrgōi šẹrbẹ-

torin e vet me iu θanun atṳ̆neve ḱi išin θiṙun,
18 Ĕyani, se taštĭ tẹ ǵiθa yā̃n gati. Por tẹ ǵiθẹ
filūn me ńī *fialḱẹ* me uthiekun mbẹ ńianẹ. I
pari i θa, *se* Bḱeva *ńī* arẹ, eδe kam nevōi me
19 daḱun e me e pamun: tẹ ḱutem, mẹ ḱišŏ. E-
δe *ńi* tietẹr θa, Bḱeva pesẹ pendẹ ḱē, eδe po
20 vete me i provumun: tẹ ḱutem, mẹ ḱišŏ. Eδe
ńi tietẹr θa, Mora grue [umartūš]: eδe pẹr-
21 andăi nuk mundem me arδun. Eδe ai šẹrbẹto-
ri erδi, e i diftōi tẹ zotit kẹtŏ. Atẹherẹ i zoti
štẹpisẹ uzemẹrue, e i θōt šẹrbẹtorit vet, Diḱ špĕit
ndẹpẹr ṙugat e *ndẹpẹr* uδat e ǵṳtetit, eδe biĕr
kẹtŭ mbrenda tẹ vŏrfẹnit e uḱogẹt e tẹ tšaḱẹt
22 e tẹ vĕrbẹnit. Eδe šẹrbẹtori θa, Zot, ubā̃ sikur-
23 se urδẹnove, por ā̃št vend eδe mā̃. Eδe i zo-
ti i θa šẹrbẹtorit, Deḱ ndẹpẹr uδat e *ndẹpẹr* ǵer-
δet, eδe nguti me hī̃mun, pẹr me umbušun štẹ-
24 pia eme. Sepsĕ po yu θom, Se as ndońi prei
atṳ̆ne nierzvet ḱi ḱēn θiṙun s'kā me hargrun
darkẹṅ teme.
25 Eθe šumẹ ǵindie škŏišin me atẹ: eδe *ai*
26 ukẹθue, e iu θa, Ndẹ ārθt kuši tek un, eδe
s'kā mẹnī tẹ i atin e vet, e ť amẹn, e gruen, e
dieḱmt, e tẹ vẹlaznit, e tẹ motrat, eδe yetẹn e
27 vet, nuk mundet me kenun dišĕpuli em. Eδe
ai ḱi s'bār kruḱin e vet, e viĕn mbrapa meyet,
28 nuk mundet me kenun dišĕpuli em. Sepsĕ tsi-
li prei yuš do me koditun *ńī* kulẹ, eδe nuk

ŕī mã̄ pẹrpara, e mendŏn hardšin *ki kā pẹr me bã̄mun*, ndẹ pāst atŏ *ki ľupsen* pẹr me e
29 marumun? Drŭise si tẹ vẽ̄i temĕľ, *eðe* tẹ mos mundet me e marumun, *atẹherẹ* ǵiθẹ sā vẽn rē dotẹ filōin me ķešun me atẹ, tue *θ*anun,
30 Se kŭi *ăšt ai* nieri *ki* filōi me koditun, *eðe*
31 nuk mŭfti me e marumun. Apor tsili mpret, tue vŏitun me ľuftumun me *ńi* tietẹr mpret, nuk ŕī mã̄ pẹrpara *eðe* mendohet, ndẹ ķōft i fortẹ me *ð*etẹ miy me i daľun pẹrpara atī ķi viĕn
32 kundẹr atī me ńizĕt miy? Se ndẹ mos, kur ăšt ai *eðe* ľark, dẹrgŏn ndẹrmietẹs, e kẹrkŏn *me bã̄*-
33 *mun* paķtĭm. Kẹštŭ prā ǵiθẹ se tsili prei yuš ķi nuk mohŏn ǵiθẹ păsien e vet, nuk mundet me kenun dišĕpuli em.
34 Krụpa *ăšt* e mirẹ: por ndẹ uprīšt krụpa, me
35 se kā me ukrụpun? Nuk ăšt *mã̄* e viĕfšẹme as pẹr *ð*ē, as pẹr pľẽhe; *por* e heðin yaštẹ. Ai ķi kā vešẹ me ndẹǵumun, ľetẹ ndẹǵōi.

KAPTINA XV.

1 *Eðe* ǵiθẹ publĭkanat e mẹkatnorẹt i uafrūn pẹr
2 me e ndẹǵumun. *Eðe* Fariseit e škrŭisit murmurŏišin, tue *θ*anun, Se kŭi pret mẹkatnorẹ, *eðe* hā
3 baškẹ me ată. *Eðe ai* iu *θ*a kẹtẹ parbul, tue *θ*anun,
4 Tsili nieri *ăšt ai* prei yuš ķi tẹ kēt ńi ķind

ðend, eðe ndę hūpt ńi prei atŭneve, nuk ľē tę
nandęðetę e nandat ndę škretī, eðe vete *me ker-*
5 *kumun* atę ki kā hupun, deri sā ta ǵēi? Eðe si
ta ǵēi, e meř mbi krahat e vet, tue ugęzumun.
6 Eðe kur viěn ndę štępī, θęřět mikt eðe fękīte,
e iu θōt, Gęzŏheni baškę me mue, se ǵeta de-
7 ľen teme ki pat hupun. Po yu θom, se kęštŭ
kā me kenun gęzĭm *eðe* ndę kiel pęr ńi mękat-
nūr ki pendohet, se pęr nandęðetę e nandę tę
dreitę, tę tsilt s'kān nevōi pęr pendĭm.
8 A tsila grue *ăšt ayŏ* ki kā ðetę dreheěm, ndę
i hūpt ńi dreheěm, nuk ndęs kandiľin, eðe męšīn
štępinę, eðe kęrkŏn me kuiděs, deri sā tę ǵēi?
9 Eðe si ta ǵēi, θęřět miknešat e fękīte, tue θanun,
Gęzŏheni baškę me mue, se ǵeta dreheěmin ki
10 hupa. Kęštŭ, po yu θom, bāhet gęzĭm pęrpara
ěnǵuivet Perndisę pęr ńi mękatnūr ki pendŏhet.
11 Pęrsęrī θa,
12 Ńi nieri kište dų bi: eðe mā i vŏgęľi prei asĭš i
θa tę i atit, At, mę nep piesęn e ǵāsę ki mę biye
13 *me mařun.* Eðe *ai* iu dau ǵānę. Eðe mbas pak
dittš mā i vŏgęľi bīr mbęľŏθ ǵiθę se tš' pat, eðe
iku ndę ðē tę huyę, mbę *ńi* vend tę ľargę, eðe atiě
špęrdau ǵānę e vet, tue škumun yetę si pľank-
14 prišęs. Eðe *ai* si priši tę ǵiθa, ubā *ńī* zī e maðe
15 mb atę vend, eðe ai filōi me pasun tę mangut.
Atęherę vŏiti e ungĭt mbas ńi ǵutětasi t' atī ven-
di; eðe *ai* e dęrgōi nď arę tę vet me kulotun

16 θitę. Eðe dęšęronte me mbušun barkun e vet me harupat ǩi hăišin θitę: por kurkuši s' i nepte.—
17 Eðe *ai* si erði mbę vetvehten [si rā nder mend], θa, Sā ŧogtarve tę tim-ĕt iu ŧeprōin bukęt, e
18 un po birem prei ūsę! Dotę ngrihem e dotę vete tek im-āt, eðe doť i θom, o At, fieva ndę
19 ǩiel, eðe pęrpara teyet, eðe nuk yam mā̃ i viefšun me uǩŭitun biri ųt: mę bẵn porsi ńi prei
20 ŧogtarvet tū. Eðe ungrĭt e erði tek i ati vet. Eðe ai kur ište eðe ľark, i ati atī e pa, eðe i uðimti: eðe utūť e i rā mbę šĭtę, eðe e puθi.
21 Eðe i biri i θa, o At, fieva ndę ǩiel, eðe pęrpara teyet, eðe nuk yam mā̃ i viefšun me u-
22 kŭitun biri ųt. Por i ati iu θa šębętorvet vet, Ndsirni yaštę stoľīn' e parę, eðe ia vešni; eðe i vē̃ni unazęn nď dorę, eðe kęputsęt ndę ka-
23 męt: eðe bini vitšin e ušǩųsęm, eðe θĕrnia; eðe
24 ľetę hām e tę gazmŏhena: sepsĕ kŭi em-bīr ǩe i dekun, eðe ungāl pęrsęrī; eðe ǩe i hupun,
25 eðe uǵĕt. Eðe filūn me ugazmumun. Eðe i biri atī mā̃ i maði ište nď arę: eðe kur erði e
26 uafrue ndę štępī, ndęǵōi kanka e vale. Eðe θiři ńi prei šęrbętorvet, eðe e pųveste tš' ka
27 yā̃n kętŏ *punę*. Eðe ai i θa, Se kā arðun ųtvęlā; eðe ųt-āt θeri vitšin e ušǩųšęm, sepsĕ e pri-
28 ti tę šęndošę. Eðe *ai* uzemęrue, eðe s'donte me hĭ̄mun *mbrenda*. I ati atī prā dūľ, e i ľŭtei.
29 Eðe ai upęrgĕǩ, e i θa tę i àtit, Ǩe, kaǩi viĕt

po tę šęrbĕi, eδe as ndońī herę s' ta kapęrtseva
urδęnimin: eδe kuṙę s' mę δē ńi eθ, pęr me
30 ugazmumun baškę me miḱt emī. Por kur erδi
kṳ̆i ṳt-bīr ḱi hangęr ǵā̃nę baškę me kurvat,
31 i θere vitšin e ušḱṳšęm. Eδe ai i θa, o Diāĺ,
ti yē pęrherę baškę me mue, eδe ǵiθę tę mīat
32 yā̃n tę tuat. Eδe dŭhei me ugazmumun e me
ugęzumun: sepsĕ kṳ̆i ṳt-vęlā ḱe i dekun, e u-
ngǵāl pęrsęrī; eδe ḱe i hupun, e uǵĕt.

KAPTINA XVI.

1 Iu θošte eδe dišĕpuivet vet,
Ište ńi nieri i pasun ḱi kište *ńi* guvernūr; eδe i
2 kalzūn keḱ *pęr atę* se špęrdān ǵā̃nę e atī. Eδe *ai*
i pęzā̃iti, e i θa, Tš' ka *ā̃št* kęyŏ *ḱi* ndęǵōi pęr
tūi? ep hesapin e guvernisę tande, sepsĕ nuk dotę
3 mundeš mā̃ me guvernumun. Atęherę guvernuri
θa me vetvehten, Tš' ka dotę bā̃i, se em-zot po
mę hiĕk prei guvernisę? me rimihun s'mundem;
4 me ĺṳpun kam turp. Ukuitūš tš' ka dotę bā̃i,
pęr me mę pritun ndę štępiat e veta, kur tę
5 hikem prei guvernisę. Eδe θiṙi pęranę ńi ka
ńi hua-măṙęsit [bordšĺĭt] e tę zotit vet, e i θošte tę
6 parit, Sā kē maṙun huā prei tem-zot? Eδe ai
θa, Ńi ḱind butsela vōi. Eδe *ai* i θa, Meṙ ĺe-
tręn tande, eδe ṙi e škrui špĕit pesęδetę.
7 Mbasandăi i θa *ńi* tietri, Por ti sā kē maṙun

huā? Eδe ai θa, Ńi ḱind mā̆tęsa grū̃ni. I θōt
eδe atī, Meṙ ľetręn tande, eδe škrui tetęδetę.
8 Eδe i zoti e ľafdōi guvernorin e pauδę, sepsĕ
punōi me mend: sepsĕ tę bit e kęsāi yete yā̃n
mā̃ tę mentšęm ndę bres tę vet se, tę bit e dritęs.
9 Eδe un po yu θom, zĕ̃ni miḱ pęr vehten tūi
prei mammonait pauδęnisę, pęr me yu pritun ndę
10 tendat e yetęs pasŏsęme, kur tę yu mungōin. Ai
ḱi ā̆št besnĭk mbę tę paktęn, ā̆št besnĭk eδe
mbę tę šumtęn: eδe ai ḱi *ā̆št* i pauδę mbę tę
11 paktęn, ā̆št i pauδę eδe mbę tę šumtęn. Ndę
ḱōft prā se s̓ ubā̃t besnikę mbę tę pauδin mam-
mona, pęr tę vęrtetęn *ǵā̃* kuš kā me yu zā̃nun
12 besę? Eδe ndę ḱōft se s̓ ubā̃t besnikę mbę tę hu-
13 yęn, kuš kā me yu δanun tuyęn? As ndońi šęr-
bętōr s̓ mundet me iu šęrbu̥mun du̥ zotnive: se-
psĕ a ńianin kā me e maṙun męnī, eδe tietrin
kā me e daštun; a ńianin kā me e maṙun mbra-
pa, eδe tietrin kā me e heδun tēi. Nuk mŭ-
ndeni me i šęrbu̥mun Perndisę eδe mammonait.
14 Eδe Fariseit ḱi išin dorę-štrē̃itę ndęǵŏišin kę-
tŏ tę ǵiθa, eδe e pęrkeššin.
15 Eδe *ai* iu θa, Yu yeni ată ḱi ndsirni vetvehten
tę dreitę pęrpara nierziš; por Perndia i nǵef zem-
rat tuya: sepsĕ ayŏ *ǵā̃* ḱi ā̆št e naľtę ndęrmiĕt
16 nierziš, pęrpara Perndisę ā̆št e ndū̥tę. Ĺiǵa eδe
profetnit *kān kenun* deri ndę kohę tę Ǵionnit: tšę
mb̓ atę herę nepet zā̃ni mirę pęr mpretęnīn'e Per-

ndisę, eðe ǵiθę se tsili ngutet *me hīmun* nď atę.
17 Mā kolăi ăšt me škumun ǩieli eðe ðeu, se me
18 ranun *poštę* ńī pikę prei ľiǵęs. Kušdŏ ǩi ľišŏn gruen e vet, eðe martohet me *ńī* tietęr, kurvęnŏn: eðe kušdŏ ǩi martohet me *ńī grue* tę ľišume prei buřit kurvęnŏn.
19 Eðe ńi nieri ište i pasun, eðe ai vĭšei me porpurę e me stoľī tę kuǩe, tue ugazmumun pęr-
20 ditę šęndritšęm. Ište eðe ńi i vorfęn *ǩi e kište* emnin Lazar, i tsili dĭrǵei pęranę derąs atī *pľot*
21 me vařa, eðe dęšęronte me ungīmun me dromtsat ǩi bĭyšęn prei truezęs tę păsunit: por eðe
22 ǩent vĭyšin e ľępĭyšin vařat e atī. Eðe *ai* i vŏrfęni diǩ, eðe uprū prei ěnǵuiš ndę ǵī tę Abra-
23 hamit: diǩ eðe i păsuni, eðe uvořue. Eðe ndę feř *atiè* ku ište ndęr mundime ngriti sūť e vet, e šef Abrahamin prei sę ľargut, eðe Lazarin ndę
24 ǵī tę atī. Eðe ai θęřiti, e θa, o At Abraham, kī mišerīr pęr mue, eðe dęrgŏ Lazarin, ǩi tę nǵūi mayęn e gištit vet nď ūi, eðe tę ľagi me ūi tę ftofęt ǵuhęn teme; sepsĕ po mundohem
25 ndę kętę fľakę. Por Abrahami θa, o Diāľ, kuitohu se ti more tę mirat etua ndę yetę tande, eðe Lazari kęštŭ *mūr* tę kęǩiat: eðe taštĭ kūi
26 prāhet, e ti mundohe. Eðe mbi ǵiθę kętŏ, ndęrmiět yuš e neš ăšt ńī gropę e maðe nguľun, ǩi tę mos munden ată ǩi dūn me škumun prei kęndēi te yu, as ată *ǩi dūn* me škumun prei a-

27 ndēi te na. E*ð*e *ai* *θ*a, Tę ľutem prā, o At,
28 tę dęrgŏiš atę ndę štępī tim-ĕt: sepsĕ kam pe-
seę vęlazęn; ki tę api dešmī tek ată, pęr mos me
29 ar*ð*un e*ð*e ată ndę kętę vend mundimi. Abra-
hami i *θ*ōt, Kān Moisenę e*ð*e profetnat; ľeť iu
30 ndęģōin. E*ð*e ai *θ*a, Yo, o at Abraham: por ndę
vōft ndońi prei sę dĕkuniš tek ată, kān me u-
31 pendumun. E*ð*e *ai* i *θ*a, Ndę kōft se Moiseut
e*ð*e profĕtnavet nuk iu ndęģōin, as ndę unģālt
ndońi prei sę dĕkuniš, s'kān me i zān̄un besę.

KAPTINA. XVII.

1 E*ð*e iu *θ*a dišĕpuivet, S' kā se si mos me ar-
2 *ð*un škănduit: por miĕr *ai* ki vīn prei atī! Mā̄
mirę ā̆št pęr atę me i uvarun ńi gūr mulini ndę
ľafę tę vet, e*ð*e me uhe*ð*un ndę detę, se me ška-
3 ndaľizumun ńi prei kęsiš tę vŏģiľiš. Kini kui-
dĕs vetvehtes. E*ð*e ndę tę bā̄ft fāi ụt-vęlā, tšar-
4 toye; e*ð*e ndę upendōft, fāľia. E*ð*e ndę tę bā̄ft
fāi štatę herę ndę ditęt, e*ð*e tę kę*θ*ehet štatę herę
5 ndę ditęt, e tę *θ*ōt, Pendohem, t' ia faľiš. E*ð*e
6 apŏstuit i *θ*ā̄n Zotit, Štona besęn. E*ð*e Zoti *θ*a,
Ndę patši besę sā *ńī* kokęr senapi, kišit me i
*θ*anun kęsāi drusę mandit, Škuľu *kęndŭi*, e*ð*e
mbilu ndę detę; e*ð*e kište me yu ndęģumun.
7 E*ð*e tsili prei yuš tę kēt ńi šęrbętōr ki ľavrŏn, a
rūn *ð*endt, kā me i *θ*anun pęrńiherę, kur kę-

8 θehet prei arẹs, Ško, e ťi me hangrun? Apor s'kā
me i θanun, Bă̄n gati tš' ka me hangrun pẹr
darkẹ, eðe špẹrviľu, e mẹ šẹrbĕ, deri sā tẹ hā
e tẹ pīy; eðe mbasandăi kē me hangrun e kē
9 me pimun ti? Mos ia di pẹr ndēr atī šẹrbẹtorit, sepsĕ bă̄ni atŏ ḱi e pat urðẹnumun? Nuk
10 mẹ duket. Kẹštŭ eðe yu, kur tẹ bă̄ni ǵiθẹ atŏ
ḱi yu kān urðẹnumun, θoni, Se yena šẹrbẹtorẹ tẹ paviefšun: sepsĕ kena bă̄mun atẹ ḱi patẹm bordš me bă̄mun.
11 Eðe ai kur po vinte ndẹ Ǵerusalem, škonte
12 ndẹpẹr miedīs tẹ Samarisẹ e Galilesẹ. Eðe kur
po hĭnte ndẹ ńi katŭnd, i duľẹn pẹrpara ðetẹ buťa
13 tẹ kromosun, tẹ tsiłt ḱindrūn pẹr sẹ ľargut: eðe
ată ngritẹn zā̄nin, tue θanun, Iesu, mieštẹr, kī
14 mišerīr pẹr nē. Eðe *ai* kur pā, iu θa, Škoni e
diftoni vetvehten te priftnit. Eðe ată tue šku-
15 mun, ukirūn. Eðe ńi prei asĭš kur pā se ušẹndŏš, ukẹθụe tue ľafdumun Perndinẹ me zā̄
16 tẹ maθ, eðe rā pẹrmbŭs pẹranẹ kamvet atī, e
17 iu faľ ndersẹ: eðe ai ište Samaritān. Eðe Iesui
upẹrǵĕḱ, e θa, Nuk ukirūn tẹ ðetẹt? por tẹ na-
18 ndẹt ku yā̄n? Nuk uǵetẹn *tẹ tierẹ* tẹ kẹθehen
me i ðanun ľaft Perndisẹ, vetš kŭi kom i huyẹ.
19 Eðe i θa, Ngreu, e ško: besa yote tẹ pẹštōi.
20 Eðe kur upụvĕt prei Fariseiš, kurẹ viĕn
mpretẹnia e Perndisẹ, iu upẹrǵĕḱ, e θa, Mpre-
21 tenia e Perndisẹ nuk viĕn me tẹ vūme rē: as

s' kān pęr me θanun, Ќe, *lu ăšt* kętŭ! a, Ќe, *lu ăšt* atŭ! sepsĕ, ќe, mpretęnia e Perndisę ăšt ndęrmiĕt yuš.

22 Eđe iu θa dišępuivet, Kān me arđun ditt, ќi dotę dęšęroni ńī ditę me pamun tę birin e nie-
23 rit, eđe s' keni me e pamun. Eđe kān me yu θanun, Ќe, *lu ăšt* kętŭ! a, ќe, *lu ăšt* atŭ!
24 mos škoni, as mos i meŕni mbrapa. Sepsĕ porsi vetima ќi vetŏn prei ńī anęs ќielit mbę tietręn anęn e ќielit, kęštŭ kā me kenun eđe i biri nie-
25 rit ndę ditę tę vet. Por pęrpara ai duhet me hiekun šumę, eđe mos me upęĺќųmun prei kętī
26 brezi. Eđe sikurse ubā ndę ditt tę Noes, kęštŭ
27 kā me kenun eđe ndę ditt tę birit nierit. Hăyšin, pĭyšin, martŏhešin, martŏišin, deri mĕ atę ditę ќi hĩni Noeya ndę arkę, eđe erđi deĺuvi,
28 e i bori tę ģiθę. Kęštŭ sikurse ubā eđe ndę ditt tę Lotit; hăišin, pĭyšin, blĭyšin, šitšin, mbilšin,
29 koditšin. Eđe tšę mĕ atę ditę ќi dūĺ Loti prei Sodomęs rā šī ziaŕmi e sŭrfuli prei ќielit, eđe i bo-
30 ri tę ģiθę. Porsi kętŏ kā me kenun nđ' atę ditę
31 kur tę daĺi pęr faќe i biri nierit. Nđ' atę ditę, kuš tę yēt mbi tšardăk, eđe enęt e atī mbrenda ndę štępī, ĺetę mos sdrųpi me i ngritun: kęštŭ e-
32 đe ai *ќi tę yēt* nđ' arę, ĺetę mos kęθehet prapę. Bi-
33 ni ndęr mend gruen e Lotit. Ai ќi do me pęštumun yetęn e vet kā me e bieŕun; eđe ai ќi ta bie-
34 ŕi kā me e rŭitun. Po yu θom, nđ' atę natę kān

me kenun dṳ *vetę* mbę ńi štrat; ńiani kā me uṙę-
35 mbṳmun, eδe tietri kā me uľā̃nun. Dṳ̄ *veta* kān
me kenun tue bľŭitun mbę ńi vend; ńiana kā
36 me uṙęmbṳmun, eδe tietra kā me uľā̃nun. Kān
me kenun dṳ *vetę* nď arę; ńiani kā me uṙęmbṳ-
mun, eδe tietri kā me uľā̃nun.
37 Eδe *ată* pęrǵeǵen, e i θõn, Ku, o Zot? Eδe
ai iu θa, Ku ā̃št trupi atiĕ kān me umbęľeδun
šḱṳpet.

KAPTINA XVIII.

1 Iu θošte eδe *ńi* parabul, se duhet me uľutun
2 pęrherę, eδe mos me uľoδun, tue θanun,
Ište ńi ǵṳḱtār ndę ńi ǵṳtĕt ḱi s' kište frikę
3 Perndinę, eδe s' kište turp nierin. Ište eδe ńī e
vē nď atę ǵṳtĕt, eδe vinte tek ai, tue θanun, Mę
4 vẽ rē ǵṳḱin ḱi kam me kundęr-ǵṳ̆kęsin. Eδe
ai pęr šumę kohę nuk donte: por mbasandăi θa
me vetvehten, Por eδe ndę ḱōft se s' kam frikę
5 Perndinę, eδe s' kam turp nierin; pak sę pakut
sepsĕ ayŏ *grŭeya* e vē mę guľtšŏn [besdĭs], ľetę
ia vẽ rē ǵṳḱin, ḱi tę mos vĩ pęrherę me mę mu-
ndumun.
6 Eδe Zoti θa, Ndęǵoni tš'ka θōt ǵṳḱtari i pa-
7 uδę: por Perndia a s' kā me bā̃mun ǵṳḱin e tę
sǵĕδunavet vet ḱi θęṙasin tek ai nāť e ditę,
8 ndonse bā̃n zemręn e ǵā̃nę pęr ată? Po yu θom,

se kā me iu bā̃mun ǵu̯ḱin pe̥r se̥ špĕiti. Por kur te̥
vī̃ i biri nierit, val kā me ǵetun bese̥n mbi ðete̥?
9 Eðe iu θa eðe ke̥te̥ parabul atŭ̯neve ḱi špe̥-
nesŏišin mbe̥ vetvehten, se yā̃n te̥ dreite̥, eðe
nuk i zī̃šin pe̥r ǵā̃ te̥ tiere̥t.
10 Du̯ nierze̥ hu̯pe̥n nde̥ tempul me uḷutun; ńi-
11 ani *ište* Farisē, eðe tietri pubĺikăn. Fariseu
ndĕiti e ḷŭtei nde̥r vehte *tue θanun* ke̥tŏ *fialḷe̥*,
o Perndī, te̥ fāḷemi ndersę, se nuk yam porsi
nierzit e tiere̥, te̥ ṙe̥mbu̯še̥m, te̥ pauðe̥, kurva-
12 re̥, a eðe porsi kŭ̯i pubĺikani. Nǵinŏi du̯ here̥
nde̥ yave̥t, ap te̥ ðete̥n e ǵiθe̥ tše̥dŏ *ǵā̃ye* ḱi kam.
13 Eðe pubĺikani ište ndĕitun prei se̥ ḷargut, e nuk
donte as su̯te̥ me ngritun pe̥rpiete̥ nde̥ ḱiel, por
ṙifte krahanurin e vet, tue θanun, o Perndī, ndiĕ
14 mue me̥katnorin. Po yu θom, *se* Kŭ̯i uke̥θu̯e
nde̥ šte̥pī te̥ vet *mā̃* i dreite̥ se ai: sepsĕ kušdŏ
ḱi ngrē naḷt vetvehten kā me upe̥rvū̃mun; eðe
ai ḱi pe̥rvū̃n vetvehten kā me ungritun naḷt.

15 Eðe i prū̃n eðe fŏšńiet pe̥r me i prekun: eðe
16 dišĕpuit kur pān, i tšartūn. Por Iesui si i θe̥-
ṙiti pe̥rane̥, θa, Ḷĕ̃ni tšunat e voǵiḷ me arðun
tek un, eðe mos i ndaḷni: sepsĕ pe̥r ke̥sĭš ā̃št
17 mprete̥na e Perndise̥. Pe̥r te̥ ve̥rtĕt po yu θom,
se Ai ḱi te̥ mos presi mprete̥nīn' e Perndise̥
porsi ńi tšun te̥ voge̥ḷ, s' kā me hī̃mun nď ate̥.
18 Eðe ńi i pare̥ e pu̯veti, tue θanun, Miešte̥r

i mirę, tš' ka tę băi pęr me trašigumun yetęn
19 e pasŏsęme? Eðe Iesui i θa, Tš' mę θue i
mirę? kurkuši s' ăšt i mirę, pęrvetš ńi Perndie.
20 Porosiatę i di, "Mos kurvęnŏiš, Mos vrasiš, Mos
vieðiš, Mos băiš dešmī ŗenę, Nderŏ tęt-āt e tęt-
21 amę." Eðe ai θa, Tę ģiθa kętŏ i kam ŗŭitun
22 tšę mbę tę ŗitę tem. Eðe Iesui kur ndęģōi kę-
tŏ, i θa, Eðe ńī *punę* tę mungŏn: šit ģiθę tš' ka
kē, eðe i dāi ndępęr tę vorfęn, eðe kē me pa-
sun tezūr ndę ķiel: eðe ĕya, e mę meŗ mbrapa.
23 Por ai kur ndęģōi kętŏ, uiðęnue: sepsĕ ište
fort i pasun.
24 Eðe Iesui kur pā se uiðęnue, θa, Sā me zah-
mĕt kān me hĭmun ndę mpretęnī tę Perndisę
25 ată ķi kān ģā! Sepsĕ mā kolăi ăšt me hĭmun
kamila ndępęr birę tę ģuļpanęs, se i păsuni
26 me hĭmun ndę mpretęnī tę Perndisę. Eðe ată
ķi ndęģūn θān, E tsili mundet me ušęļbumun?
27 Eðe ai θa, Tę pamŭndęšęmet pęranę nierziš yān
tę mŭndęšęme pęranę Perndisę.
28 Eðe Pietri θa, Ķe, na ļām tę ģiθa, eðe tę
29 muręm mbrapa. Eðe ai iu θa, Pęr tę vęrtĕt po
yu θom, se s' ăšt ndońi ķi ļa štępī, a pęrĭnd, a
vęlazęn, a grue, a dieļm, pęr punę tę mpretę-
30 nisę Perndisę, ķi tę mos špaguhet pęr ńī šumę
ndę kętę kohę, eðe ndę yetę ķi viĕn yetęn e
pasŏsęme.
31 Mbasandăi *ai* mūr mbę ńianę tę dumbęðetęt,

e iu θa, Ḱe, po hu̯pim ndę Ġerusalem, eδe ǵi-
θę sā yā̃n škrumun me anę tę profĕtnavet pęr
32 tę birin e nierit kān me umarumun. Sepsĕ kā
me uδanun ndęr durę tę kŏmnavet, e kā me
upęrḱešun, e kā me ušamun, e kā me upę-
33 štū̃mun ndęr sū̯: eδe si ta ṙafin ndę feľăk kān
me e vramun: eδe tę tretęn ditę kā me unǵalun.
34 Por ată s'muręn vešt kurǵā̃ prei kętu̯ne *fiaľvet*:
eδe kęyŏ fiaľę ište męšefun prei atŭ̯neve, eδe
nuk i meṙšin vešt atŏ ḱi iu θŏhešin.
35 Eδe ai kur uafrue ndę Ieriho, ńi i verbęt po
36 ṙinte pęranę uδęs tue ľu̯pun: eδe kur ndęǵōi
ǵindien tue škumum, pu̯veste tš' ka ā̃št kę-
37 yŏ? Eδe i diftūn se Iesui Nazorĕasi po škŏn.
38 Eδe *ai* bęrtiti, tue θanun, Iesu, biri Davidit, kī
39 mišerīr pęr mue. Eδe ată ḱi škŏišin pęranę e
tšartŏišin ḱi tę mos pęzā̃i: por ai šumę mā̃ te-
pęr θęṙiste, Biri Davidit, kī mišerīr pęr mue.
40 Eδe Iesui ḱindrōi, eδe urδęnōi me e prū̃mun
41 tek ai: eδe ai si uafrue, e pu̯veti, tue θanun,
Tš' ka do me tę bā̃mun? Eδe ai θa, Zot, ḱi tę
42 tšiľ su̯tę me pamun. Eδe Iesui i θa, Tšiľ su̯tę
43 me pamun: besa yote tę šęľbōi. Eδe pęṙńiherę
tšiľi su̯tę e pā, eδe e meṙte mbrapa tue ľafdu-
mun Perndinę: eδe ǵiθę pŏpuli kur pā, i δa
ľafdĭm Perndisę.

KAPTINA XIX.

1 Eðe *ai* kur hĩni, škonte ndępęr Ieriho.
2 Eðe, ke, ńi nieri ki kŭhei Zakhē, i tsili iište i pari publĭkanvet, eðe kŭi ište i pasun.
3 Eðe kęrkonte me pamun Iesun tsili ăšt; por s'mŭndei prei ġindies, sepsĕ ište i vogęl ndę štat.
4 Eðe ndsitōi pęrpara e hŭpi mbę ńī drū mandi, pęr me pamun atę: sepsĕ kište pęr me škumun
5 ndępęr atę *wðę*. Eðe Iesui kur erði mbę *atę* vend, ngriti sŭtę, e pā atę, eðe i *θa*, Zakhē, sdrŭp špĕit; sepsĕ duhet me mbetun un ndę štępī tande.
6 Eðe *ai* sdrŭpi špĕit, eðe e priti me gęzĭm.
7 Eðe tę ġiθę kur pān, murmurŏišin, tue *θa*nun, Se hĩni me ndĕitun pęranę nierit mękatnōr.
8 Eðe Zakheu kindrōi, e i *θa* Zotit, Ke, o Zot, ġŭsęn e ġăsę teme e ap ndępęr tę vorfęn, eðe ndę i patša maŕun ġă ndońi nierit pęr ðunę,
9 i ap pęr ńī katęr. Eðe Iesui i *θa*, Se sot ubã šęlbĭm ndę kętę štępī, sepsĕ eðe ai ăšt i biri
10 Abrahamit. Sepsĕ i biri nierit erði me kęrkumun e me šęlbumun atę ki ăšt i hupun.
11 Eðe ată kur ndęġŏišin kętŏ, *Iesui* štōi, e *θa ńi* parabul, sepsĕ ište ngat Ġerusalemit, eðe ată kuitŏišin se kā me udukun pęrńiherę mpretęnia
12 e Perndisę. Θa prā,

Ńi nieri fisnĭk vŏiti mbę *ńi* vend tę ĺargę pęr me maŕun *ńī* mpretęnī pęr vetvehten, mbasandăi

me ukę*θ*ụmun. E*ð*e *θ*iťi *ð*etę šęrbętoręt e vet,
e iu *ð*a *ð*etę mnā, e*ð*e iu *θ*a, Punoni kętŏ deri
sā tę kę*θ*ehem. Por ǵụtetaręt e atī e kišin
męnī, e*ð*e dęrgūn ľaimęsī mbas atī, tue *θ*anun, *se*
Nuk dūm kętę me mpretęnumun mbi nē. E*ð*e
ai si mūr mpretęninę, ukę*θ*ụe prapę, e *θ*a me
u*θ*ęťitun tek ai ată šęrbętoręt ǩi iu pat *ð*anun
arǵandin, pęr me maťun vešt tš' ka kište fitumun
ǵi*θ*ę se tsili. E*ð*e er*ð*i i pari, tue *θ*anun, Zot,
mnaya yote fitōi *ð*etę mnā. E*ð*e *ai* i *θ*a, Tę
ľūmt, šęrbętōr i mirę: se ubāne besnǐk mbę tę
paktęn, kī puštět sipęr *ð*etę ǵụteteš. Er*ð*i e*ð*e i
dụti, tue *θ*anun, Zot, mnaya yote bāni pesę mnā.
I *θ*a e*ð*e kętī, e*ð*e ti bǎhu *i Zoti* sipęr pesę ǵụteteš. Er*ð*i e*ð*e tietri, tue *θ*anun, Zot, ǩe, mnaya
yote, tę tsilęn e pata rŭitun mbęńianę ndę *ńī* rizę:
sepsĕ tę pata frikę, se yē nieri i štręngutę: meť
atiĕ ku s' kē vūmun, e*ð*e koť atiĕ ku s' kē mbielun. E*ð*e *ai* i *θ*ōt, Prei goyęs tande kam me tę
ǵukumun, šęrbętōr i keǩ: *ti* e dĭšie *se* un yam
nieri i štręngutę, e*ð*e mať atiĕ ku s' kam vūmun,
e*ð*e koť atiĕ ku s' kam mbielun: psĕ prā s' *ð*ē arǵandin tem te trueza, ǩi kur tę vĭšiem un ta
mĕršiem baškę me kamatęn? Atęherę iu *θ*a aatụneve ǩi išin pęrpara, Meťni prei atī mnanę,
e*ð*e ia nepni atī ǩi kā *ð*etę mnā. (E*ð*e *ată* i
*θ*ān, Zot, *ai* kā *ð*etę mnā.) Sepsĕ po yu *θ*om,
se kuidŏ ǩi kā doť i nepet; e*ð*e prei atī ǩi s' kā,

27 eδe atę ḱi tę kēt, dotę meṙet prei atī. Por ată
anęmĭḱt emī, ḱi s̓ mę deštęn me mpretęnumun
mbi ată, bini kętŭ, eδe θĕręni pęrpara meyet.
28 Eδe si θa kętŏ, škonte pęrpara, tue hu̯pun
ndę Ǵerusalem.

29 Eδe kur uafrue ndę Beθfage eδe ndę Beθanī,
ndę maľt ḱi ḱuhet i Ulī̆vet, dęrgōi du̯ *vetę* prei
30 dišĕpuiš vet, e iu θa, Škoni nď atę katŭnd ḱi
ā̆št pęr kundęr; kur tę hī̆ni atiĕ, keni me ǵetun
ńi poľĭšt ľiδun, ḱi s̓ i kā hu̯pun kuṙę nieri: sgĭ-
31 δęnia, e bĭnia. Eδe ndę yu pu̯vēt kuši, Pse e
sgĭδęni? kęštū̆ ť i θoni, Se Zoti kā nevŏi pęr atę.
32 Eδe ată ḱi udęrgūn si škūn, ǵetęn sikurse
33 iu θa. Eδe ată kur po sgiθšin poľištin, tę zotnit
34 e atī iu θā̆n, Pse sgiθni poľištin? Eδe ată
35 θā̆n, Zoti kā nevōi pęr atę. Eδe e prū̆n te
Iesui: eδe si hoδęn petkat e veta mbi poľištin,
36 e hu̯pęn Iesun mbi atę. Eδe ai kur po škonte,
ǵindia štrŏišin petkat e veta mb̓ uδę.
37 Eδe ai kur uafrue taštĭ mbę tę sdrŭ̯punit e
Maľit Ulī̆vet ǵiθę šumitsa e dišĕpuivet filūn me
ugęzumun e me ľafdumun Perndinę me zā̆ tę
38 maθ pęr ǵiθę atŏ męrekulia ḱi pān, tue θanun,
I bekumun *ḱōft* mpreti ḱi viĕn mb̓ emęn tę Zo-
tit: paḱtĭm ndę ḱiel, eδe ľaft mbę tę naľtat.
39 Eδe disa Farisei prei ǵindies i θā̆n, Mieštęr,
40 tšartŏ dišĕpuit etū. Eδe ai upęrǵĕḱ, e iu θa,

Po yu θom, se ndę pušofšin kętă, guręt kān me θęritun.

41 Eðe si uafrue e pā ģụtetin, ḱiau pęr atę,
42 tue θanun, Se ndę ḱōft se i dĭšie eðe ti, pak sę pakut sot ndę kętę ditę tande, ato *punęt ki punohen* pęr paḱtĭm tand; por taštĭ umęšefęn prei
43 sụšę tū: sepsĕ kān me arðun ditt pęr tụi, eðe anęmĭḱt etū kān me bā̆mun henděk ŗeθ teyet, eðe kān me tę ŗeθumun, eðe kān me tę štręngumun
44 prei ģiθę aneš, eðe kān me tę ŗędsumun šešit tụi, eðe dieĺmt etū *ki ginden mbrenda* te ti, eðe s'kān me ĺā̆nun gūr mbi gūr te ti; sepsĕ nuk ngofte kohęn e tę vū̆mes rē te ti.
45 Eðe si hĭni ndę tempul, filōi me dsieŗun
46 yaštę ată ḱi šitšin e blĕišin nď atę, tue iu θanun, Ă̆št škrumun, "Štępia eme ă̆št štępī ĺŭtie:" por yu e bā̆t, "Špelę kursareš."
47 Eðe ište tue męsumun pęrditę ndę tempul. Eðe krụe-priftnit eðe škrŭisit eðe tę paręt e
48 pŏpulit kęrkŏišin me e prišun: por s'ģĕišin se tš' ka me bā̆mun, sepsĕ ģiθę pŏpuli ište varun *mbas atī* pęr me e ndęģumun.

KAPTINA XX.

1 Eðe ndę ńī prei asŏ dittš, ai kur męsonte ndę tempul, eðe nepte zā̆nin e mirę, krụe-priftnit eðe škrŭisit baškę me pḱeḱt erðęn sipęr atī,

2 eðe i foľęn, tue θanun, Na θui, me tš' farę pu-
šteti bãn kętŏ, tsili ãšt ai ki tę kā ðanun kętę
3 puštĕt? Eðe *ai* upęrǵĕk, e iu θa, Eðe un kam
4 me yu pųvetun ńī fiaľę; eðe mę θoni: Pagę-
zimi i Gionnit prei kieli ište, a prei nierziš?
5 Eðe ată mendõhešin me vetvehten, tue θanun,
Se ndę θantšim, Prei kieli, kā me θanun, Pse
6 s'i besūt prā? Eðe ndę θantšim, Prei nierziš,
ǵiθę pŏpuli kā me na ŗafun me gurę: sepsĕ iu
7 kā mbušun mĕndia se Gionni ãšt profĕt. Eðe
8 upęrǵeǵęn, se nuk dīn prei ka *ãšt*. Eðe Iisui iu
θa, As un s'yu θom me tš' farę pušteti bãi kętŏ.
9 Mbasandăi filōi me i θanun pŏpulit kętę
parabul:
Ńi nieri mbūl *ńi* vẽšt, eðe e ða ndęr būikę,
eðe škōi ndę ðē tę huyę, e ndĕiti atiĕ miãft kohę.
10 Eðe ndę kohę *tę pemvet* dęrgōi *ńi* šęrbętōr te
būikit, pęr me i ðanun prei pemęs vẽštit; por
11 būikit e ŗafęn, eðe e dęrgūn šprazęt. Eðe pęr-
sęrī dęrgōi *ńi* tietęr šęrbętōr: por ată eðe atę e
12 ŗafęn, eðe e fulikęn, eðe e dęrgūn šprazęt. E-
ðe pęrsęrī dęrgōi *ńi* tę tretę; por ată eðe kętę e
13 bãn me pľagę, eðe e ndsuręn yaštę. Eðe i zoti
vẽštit θa, Tš' ka tę bãi? ľetę dęrgŏi birin tem tę
dăštunin: drŭise, kur tę šofin kętę, kān me e pa-
14 sun turp. Por būikit kur pān atę, mendõhešin
me vetvehten, tue θanun, Kŭi ãšt trašigimtari: ĕ-
15 yani, ľeta vrasim, ki tę na mbesi trašigimi. E-

ðe e ndsurẹn yaštẹ vẽštit, eðe e vrān. Tš' ka
16 kā me iu bãmun i zoti vẽštit? Kā me arðun,
e kā me prišun kẹtă bũikit, eðe vẽštin kā me iua
ðanun tẹ tierve.
17 Por *ată* kur ndẹǵũn, *θ*ãn, Ḱõft ľark! Eðe
ai tšõi sụtẹ, e iu *θ*a, Tš' ka ãšt prā kẹyŏ ki ãšt
škrumun, "Atẹ gurin ki s'e pẹľkũn ată ki
18 kodisin, kũi ubā pẹr krụe ḱõšie?" Kušdŏ tẹ biēr
mb atẹ gūr kā me udromẹtsumun; eðe mbi atẹ
ki tẹ biēr, kā me uprišun.
19 Eðe krụe-priftnit eðe škrũisit kẹrkūn me vũ-
mun durẹt mbi atẹ nď atẹ orẹ, por patẹn frikẹ
pŏpulin: sepsĕ e murẹn vešt se pẹr ată *θ*a kẹtẹ
20 parabul. Eðe ată si rũitẹn, dẹrgūn kalauza, ki
štĭhešin se yãn tẹ drĕitẹ, ki ta zãn me fiaľẹ, pẹr
me e ðanun ndẹr durẹ te ŭrðẹni, eðe te pušteti
guvernatorit.
21 Eðe e pụvetẹn, tue *θ*anun, Miešter, e dīm se
fľet eðe mẹsŏn dreitẹ, eðe s' mbā hater, por mẹ-
22 sŏn uðẹn e Perndisẹ me vẹrteta: Ãšt e uðẹs
23 me i ðanun na Kesarit pagẹ, apor yo? Eðe *ai*
si mūr vešt dialẹsīn' e atũneve, iu *θ*a, Tš' ka
24 mẹ tendoni? Mẹ diftoni *ńi* dinār. Fụtụrẹn e
kūit, eðe pẹrmbi-škrõyẹn *e kũit* kā *kẹyŏ*? Eðe *a-*
25 *tă* upẹrǵegẹn, e *θ*ãn, tẹ Kesarit. Eðe ai iu *θ*a,
Ľani prā atŏ *ki yãn* tẹ Kesarit mbẹ Kesarin, eðe
26 atŏ *ki yãn* tẹ Perndisẹ mbẹ Perndinẹ. Eðe s' mũ-
ftẹn me e zãnun me fiaľẹ pẹrpara pŏpulit: eðe u-

mẹrekulūn pẹr tẹ pẹrǵĕǵunit e atī, e s̓ pẹzā̆ĭtẹn.
27 Eδe disa prei Saddukeiš, ḱi fĺasin kundẹr se
28 s̓ ā̆št tẹ nǵalun, uafrūn, eδe e pu̯vetẹn, tue θa-
nun, Mieštẹr, Moiseu na kā škrumun, Ndẹ i
dēkt nd́ońianit i vẹlāi ḱi kā grue, eδe kŭ̯i tẹ
desi pa *l̄ā̄nun* dieĺm, i vẹlāi atī tẹ mari gruen,
29 eδe tẹ ĺā̄i farẹ mbẹ tẹ vẹlān e vet. Išin prā
štatẹ vẹlazẹn: eδe i pari mūr grue, eδe diḱ pa
30 dieĺm: eδe i du̯ti mūr gruen, eδe kŭ̯i diḱ pa
31 dieĺm: eδe i treti mūr atẹ: kẹštū̆ eδe tẹ štatẹt:
32 eδe nuk ĺā̄n dieĺm, eδe diḱẹn. Eδe sẹ mbrapmi
33 tẹ ǵiθve diḱ eδe grŭeya. Ndẹ tẹ nǵalunit prā
kūit prei atŭ̯neve kā me kenun grŭeya? sepsĕ
34 tẹ štatẹt e patẹn atẹ grue. Eδe Iesui upẹrǵĕḱ, e
35 iu θa, Tẹ bit e kẹsāi yete martōin, eδe martohen:
por ată ḱi bā̄hen tẹ zotnit me fitumun atẹ yetẹ,
eδe tẹ ngălunit prei sẹ dĕkuniš, as martōin, as
36 martohen: sepsĕ as me dekun s̓munden mā̄:
sepsĕ *yā̄n* porsi ĕnǵuit; eδe yā̄n tẹ bit e Per-
37 ndisẹ, kur yā̄n tẹ bit e tẹ nǵălunit. Eδe se
nǵalen tẹ dĕkunit, eδe Moiseu e diftōi ndẹ feṙẹt,
kur θōt Zotin "Perndinẹ e Abrahamit, eδe Per-
38 ndinẹ e Isaakut, eδe Perndinẹ e Iakobit." Se-
psĕ *ai* nuk ā̆št Perndī tẹ dĕkuniš, por tẹ ǵalẹš:
39 sepsĕ tẹ ǵiθẹ ṙẹnōin nd̓ atẹ. Eδe disa prei škrŭi-
40 siš upẹrǵeǵẹn, e θā̄n, Mieštẹr, mirẹ θē. Eδe
s̓gutsŏišin me e pu̯vetun mā̄ kurǵā̄.
41 Eδe *ai* iu θa, Si θō̄n se Krišti ā̆št i biri Da-

42 vidit? *e∂e* ai Davidi vetę *θ*ōt ndę ľibęr tę
psălmęvet, "*θ*a Zoti mbę Zotin tem, Ri prei
43 sę dia*θ*tęs seme, deri sā tę vẽ anęmĭkt etū pęr-
44 pŏš ndęn kamęt e kamvet tua." Davidi prā
45 kūn atę Zot, e si ăšt i biri atī? *E∂e* gi*θ*ę pŏ-
populi kur po ndęgonte, iu *θ*a dišĕpuivet vet,
46 Rŭheni prei škrŭisiš ki dūn me etsun me stoľia,
e∂e dūn tę pęršęndĕtuna ndępęr blemet, *e∂e*
vendet e para ndępęr synagogat, *e∂e* krụe-mę-
47 sale ndępęr darka; tę tsilt hān štępiat e tę ve-
vet, tue štimun škăik se faľen šumę. Kętă
kān me marun mã tepęr mundĭm.

KAPTINA XXI.

1 *E∂e* tšōi sụtę, e pā tę păsunit ki he*θ*šin *∂u-*
2 mętiat e veta ndę kutī tę ľimŏšęnęs. Pā e-
∂e ńī grue tę vorfęn tue he*∂*un atiĕ dū tę
3 ĭmęta, *e∂e* *θ*a, Pęr tę vęrtĕt po yu *θ*om, se ayŏ
grŭeya e vē *e∂e* e vorfęn ho*∂*i mã šumę se tę gi-
4 *θ*ę: sepsĕ gi*θ*ę kętă ho*∂*ęn te *∂*umętiat e Perndisę
prei tepęritsęs vet, por ayŏ ho*∂*i gi*θ*ę gãnę ki
pat prei tę măngunit.
5 *E∂e* disa kur *θ*ošin pęr tĕmpulin, se ăšt sto-
6 ľisun me gurę tę mirę e me *∂*umętia, *θ*a, Kę-
tŏ ki vẽni rē, kān me ar*∂*un ditt, ndęr atŏ s'kā
me mbetun gūr pęrmbi gūr, ki tę mos ręd̨sohet.
7 *E∂e* e pụvesin, tue *θ*anun, Mieštęr, kurę prā

kān me ubãmun kętŏ? eðe tš' šĕi kā me kenun kur tę bãhen kętŏ?
8 Eðe ai θa, Šikoni tę mos gabŏheni: sepsĕ šumę vetę kān me arðun mb̃ emęn tem, tue θanun, Se un yam; eðe koha uafrue: mos škoni
9 prā mbrapa atų̃neve. Eðe kur tę ndęgoni ľuftna e trazime, mos ufrikoni: sepsĕ kętŏ duhen me ubãmun mã̃ pęrpara, por nuk *ãšt* pęrńiherę tę marumit.
10 Atęherę iu θošte, Kā me ungritun kom kundęr komi, eðe mpretęnī kundęr mpretęnie:
11 eðe kān me ubãmun tęrmekna tę męðā vende mbę vende, eðe zīa e sęmunda, eðe kān me kenun frika e šĕi tę męðĕi prei ḱielit.
12 Por para ǵiθę kętų̃neve kān me vų̃mun duręt e veta mbi yu, eðe kān me *yu* ndiekun, e me *yu* ðanun ndęr durę ndępęr pęrmbęľĕðie e *ndę* haps, e me *yu* thiekun ndępęr mpretna e *ndępęr* guvernatorę pęr punę t' emnit
13 tem. Eðe *kęyŏ* kā me yu ǵăitun pęr dešmī.
14 Vĕni prā ndę zemrat tuya, mos vĕni ndęr mend
15 pęrpara tš' fiaľę me iu ðanun: sepsĕ un kam pęr me yu ðanun goyę eðe die, ḱi ǵiθę anęmīḱt s' dotę munden me *yu* foľun kundęr, as me *yu* da-
16 ľun kundęr. Eðe keni me uðanun ndęr durę eðe prei pęrintš e *prei* vęlazniš e *prei* nierziš tūi e *prei* miḱš; eðe kān me vramun *disa* prei yuš.
17 Eðe keni me kenun tę maŕun męnī prei sę ǵi-

18 θęš pęr emnin tem. Por as *nī* ǩume *flolu* prei
19 kreit tūi s'kā me hupun. Me durimin tūi ke-
ni me fitumun špirtnat tūi.
20 Eðe kur tę šifni Ġerusalemin ŧeθunun prei
uštrisę, atęherę měŕnia vešt se uafrue e škretŭ-
21 meya e asāi. Atęherę ată *ki tę yēn* ndę Ġiudē,
ľetę ikin ndępęr maľet; eðe ată ǩi *tę yēn* mbre-
nda nď atę, ľetę daľin yaštę: eðe ată *ǩi tę yēn*
ndęr katŭnde, ľetę mos hĩyn mbrenda nď atę.
22 Sepsĕ atŏ yãn ditt špagimi, pęr me umbu-
23 šun ġiθę atŏ ǩi yãn škrumun. Eðe miĕr a-
tŏ *grā* ǩi yãn me baŕę, e ǩi kān fŏšńie pęr ġĩ
nď atŏ ditt! sepsĕ kā me kenun štręngĭm i maθ
24 ndę ðetę, eðe zemęrĭm mbę kętę popul. Eðe
kān me ranun ndępęr goyę tę θikęs, eðe kān me
umaŕun robęn ndę ġiθę komnat: eðe Ġerusale-
mi kā me kenun škeľun prei komnaš, deri sā tę
mbušen kohat e kŏmnavet.
25 Eðe kān me kenun šĕi ndę dīl, e ndę hanę,
e ndę hŭit; eðe mbi ðetę štręngĭm komnaš tue
vramun mendin; eðe kā me ġimumun deti eðe
26 vaľęt; nierzvet kā me iu daľun špirti prei fri-
kęs, e prei tę prĭtunit *tę vęštĭravet* ǩi vĩn sipęr
botęs: sepsĕ fuǩiat e ǩilvet kān me utundun.
27 Eðe atęherę kān me pamun tę birin e nierit tue
28 arðun ndę retę me fuǩī e me ľaft tę maθ. Eðe
kętŏ kur tę filōin me ubãmun, ngrini krenęt tūi
e šifni; sepsĕ špęrbĺimi yūi po afrohet.

29 Eðe iu θa *ńi* parbul; Šifni drūn' e fikut eðe ǵi-
30 θę drutę; taštĭ kur tę tšiľin, šifni e meŕni vešt me
31 vetvehten, se taštĭ tę kŏŕunit ăšt nǵat. Kęštŭ
eðe yu, kur tę šifni kętŏ se bā̆hen, ta dini se
32 mpretęnia e Perndisę ăšt nǵat. Pęr tę vęrtĕt
po yu θom, se kŭi bres s'kā me škumun, deri
33 sā tę bā̆hen tę ǵiθa *kętŏ*. Ḱieli eðe ðēu kān
me škumun, por fiaľęt e mia s'kān me škumun.
34 Eðe vĕni rē vehten tūi, se mos yu ra-
ndohen zemrat tuya prei mafmurlukut e *prei*
tę dĕitunit e *prei* gă̆iľeš yetęs, eðe tę yu vĭ
35 pęrsipęr befas ayŏ ditę: sepsĕ porsi ľak kā me
arðun sipęr ǵiθę atŭneve ḱi ŕīn mbi faḱen e ǵi-
36 θę ðeut. Ŕini tšutę prā tue uľutun mbę tš' do
kohę, ḱi tę bā̆heni tę zotnit pęr me ikun prei
ǵiθę atŭneve ḱi kān me ubā̆mun, eðe tę ŕini
pęrpara tę birit nierit.
37 Eðe ditęn Iesui męsonte ndę tempul; eðe na-
tęn diľte yaštę, e škonte natęn ndę maľ ḱi ḱuhet
38 i Ulĭvet. Eðe ǵiθę pŏpuli vinte tšę ndę męnǵĕs
tek ai ndę tĕmpul pęr me ndęǵumun atę.

KAPTINA XXII.

1 Uafrue eðe festa e tę pabrŭmievet, ḱi ḱuhet
2 Paškę. Eðe krue-priftnít eðe škŭisit kęrkŏišin
se si me e vramun: sepsĕ kišin frikę pŏpulin.
3 Eðe Satanai hĩni te Ǵiuda ḱi kŭhei Iskariŏt,

4 i tsili ište prei nŭmęrit tę dụmbę∂etvet. E∂e vŏiti
e foľi baškę me krụe-priftnit e me tę paręt e sei-
5 menvet, se si me iua ∂anun ndęr durę. E∂e *ată*
6 ugęzūn, e∂e bă̄n fiaľę me i ∂anun arǵănd. E∂e *ai*
uzotnue, e∂e kęrkonte kohę me iua ∂anun ndęr
durę, kur tę mos yēt ǵindie.
7 E∂e erδi dita e tę pabrŭmievet, ki nď atę
8 *ditę* dŭhei me u*θ*erun paška. E∂e *Iesui* dęrgōi
Pietrin e∂e Ǵionnin, tue *θ*anun, Škoni e na bă̄ni
9 gati paškęn, pęr me hangrun. E∂e ată i *θ*ă̄n,
10 Ku do me e bă̄mun gati? E∂e ai iu *θ*a, Ḱe,
kur tę hĭ̄ni yu ndę ǵụtĕt, kā me yu takumun
ńi nieri tue bartun *ńī* štamę ūi; mĕŕnia mbra-
11 pa ndę štępī, ku tę hĭ̄y: e∂e *θ*oni tę zotit
štępisę, Mieštri tę *θ*ōt, Ku ă̄št vendi, ki kam me
12 hangrun paškęn baškę me dišĕpuit emī? E∂e
ai kā me yu diftumun *ńi* tšardăk tę ma*θ* štru-
13 mun: atiĕ bă̄ni gati. E∂e *ată* si škūn, ǵetęn
sikurse iu *θ*a: e∂e bă̄n gati paškęn.
14 E∂e kur erδi ora, ndĕiti ndę męsalę, e∂e dụ-
15 mbę∂etę apŏstuit baškę me atę. E∂e iu *θ*a, Me
dęšęrĭm dęšęrova me hangrun kętę paškę baškę
16 me yu, para se tę hiĕk: sepsĕ po yu *θ*om, Se
s'kam me hangrun mă̄ prei asāi, deri sā tę mbu-
17 šet ndę mpretęnī tę Perndisę. E∂e si mūr poti-
rin, ufă̄ľ ndersę, e *θ*a, Meŕni kętę, e∂e dănia
18 ndęrmiĕt yuš: sepsĕ po yu *θ*om, Se s'kam me
pimun prei pemęs ki pīl harδia, deri sā tę vĭ̄
mpretęnia e Perndisę.

19 Mbasandăi mūr bukę, e ufăĺ ndersę, eðe e
θeu, e iu ða, tue θanun, Kų̈i ăšt korpi em, ki
nepet pęr yu: kętę bănі pęr me mę pęrme-
20 ndun. Kęštŭ *mūr* eðe potirin, mbassi darkōi,
tue θanun, Kų̈i potīr *ăšt* ðiata e rē [testamenti
21 rī] ndę ġak tem, ki derðet pęr yu. Por, ke,
dora e atī ki mę traθtŏn *ku* *ăšt* baškę me mue
22 mbi truezęn. Eðe i biri nierit vete, sikur-
se ăšt urðęnumun: por miĕr ai nieri, ki traθto-
23 het prei atī! Eðe ată filūn me uhangrun ńiani
me tietrin, se, val tsili prei asĭš dotę yēt ai ki
kā me bāmun kętę.
24 E uhangręn eðe ńiani me tietrin, paĺe tsili prei
25 asĭš duket me kenun mā i maθ. Eðe ai iu θa,
Mpretnit e kŏmnavet urðęnōin ată; eðe ată ki
26 puštōin ată ku̇hen mirę-bămęsa. Por yu nuk
dotę yeni kęštŭ: por tsili *ăšt* mā i maθ ndęr yu,
ľetę bāhet porsi mā i vŏgęľi; eðe i pari porsi ai
27 ki šęrbĕn. Sepsĕ tsili *ăšt* mā i maθ, ai ki ăšt
ndĕitun ndę męsalę, apor ai ki šęrbĕn? yo ai ki
ăšt ndĕitun ndę męsalę? por un yam ndęrmiĕt
28 yuš porsi ai ki šęrbĕn. Eðe yu yeni ată ki
keni mbetun baškę me mue ndę tendimet emia:
29 *pęrandăi* eðe un băi gati pęr yu *ńī* mpretę-
30 nī, sikurse em-āt bāni gati pęr mue, ki tę hani
e tę pini mbę truezę teme ndę mpretęnī teme,
eðe tę ťini mbę škeme tue ġukumun dumbęðetę
farat e Israelit.

31 E*ð*e Zoti *θ*a, Simon, Simon, ḱe, Satanai yu
32 kẹrkōi pẹr me yu šošun porsi grunin: por un
uĺuta pẹr tụ̄i, ḱi tẹ mos mungōi besa yote: e*ð*e
ti, kur tẹ kẹ*θ*eheš ndońī herẹ, fortsŏ vẹlaznit
33 etū. Por ai i *θ*a, Zot, yam gati me vŏitun ba-
34 škẹ me tụ̄i e*ð*e ndẹ haps e*ð*e ndẹ dekẹ. Por
ai *θ*a, Pietẹr, po tẹ *θ*om, s'kā me kẹndumun sot
ǵeĺi, para se tẹ mẹ mohŏiš trī herẹ se s'mẹ nǵef.
35 Mbasandăi iu *θ*a, Kur yu dẹrgova pa kuĺetẹ
e *pa* stratsẹ e *pa* kẹputsẹ, mos yu mungōi ǵā̃?
36 E*ð*e ată *θ*ā̃n, Kurǵā̃. Iu *θ*a prā, Por taštĭ, ai
ḱi tẹ kēt kuĺetẹ, ĺeta maŕi *me vetvehte*, kẹštŭ
e*ð*e stratsẹ: e*ð*e ai ḱi tẹ mos kēt, ĺetẹ šesi pet-
37 kun e vet, e*ð*e ĺetẹ bĺēi *θ*ikẹ. Sepsĕ po yu
*θ*om, se e*ð*e kẹyŏ e škrume duhet me umaru-
mun mbi mue, se, "E*ð*e baškẹ me tẹ paĺiǵẹt u-
numẹrue:" sepsĕ atŏ *ki yā̃n škrumun* pẹr mue
38 marohen. E*ð*e ată *θ*ā̃n, Zot, ḱe, kẹtŭ *yā̃n* dụ̄
*θ*ika. E*ð*e ai iu *θ*a, Miăft ā̃št.
39 Mbasandăi dūĺ e vŏiti ndẹ Maĺ tẹ Ulĭvet, si-
kurse e kište adĕt: e*ð*e dišĕpuit e atī e murẹn
40 mbrapa. E*ð*e si er*ð*i ndẹ vend, iu *θ*a, Ĺŭteni
pẹr mos me hĭ̄mun ndẹ tendĭm.
41 E*ð*e ai uškẹpŭt prei atụ̆neve, sā ńī tẹ hĕ*ð*ẹ-
42 me guri, e*ð*e rā mbẹ ǵŭ̃i, e ĺŭtei, tue *ð*anun,
o At, ndẹ datš me ĺargumun kẹtẹ potīr prei
43 meyet: vetš yo daštunimi em, por ụti ubā̃ft. E-
*ð*e i udŭk *ńi* enǵul prei ḱieli tue i *ð*anun fortsăt.

44 Eðe si erði ndę štręngĭm, ľŭtei mã̄ tepęr. Eðe
diersa e atī ubã̄ porsi pika ġaku, ķi bīen mbę ðetę.
45 Eðe si umgrĭt prei sę ľŭtunit, erði te dišĕpuit
46 e vet, e i ġeti fietun prei iðęnimit, eðe iu θa,
Tš' ka flī̄ni? ngrīheni e ľŭteni, ķi tę mos hī̄ni
ndę tendĭm.
47 Eðe ai kur ište por tue foľun, ķe ġindie, eðe
ai ķi θŏhei Ġiuda, ńi prei tę dųmbęðetvet, po
vī̄nte pęrpara atų̆neve, eðe uafrue te Iesui pęr
48 me e pųθun. Eðe Iesui i θa, Ġiuda, me tę
pŭθęme traθtŏn tę birin e nierit?
49 Eðe ată *ķi išin* ŗeθ atī kur pān tš' ka dotę
50 bă̄hei, i θã̄n, Zot, tę *iu* bīem me θikę? Eðe ńi
prei atų̆neve i rā šęrbętorit krųe-priftit, eðe
51 i preu vešin e diaθtę. Por Iesui upęrġĕķ, e
θa, Ľĕni deri kętŭ: eðe ŗoku vešin e atī, eðe e
šęndoši.
52 Eðe Iesui iu θa krųe-prĭftnavet e tę par-
vet tĕmpulit e pľekvet ķi kišin arðun mbi atę,
Por si mbi kursār keni daľun baškę me θika
53 e me drū? Eðe un kur ĭšiem pęrditę me yu ndę
tempul, nuk štrī̆t duręt mbi mue. Por kęyŏ ă̄št
ora yūi, eðe pušteti i teŗęsinęs
54 Eðe si e zū̄n, e tšūn, eðe e prū̄n mbrenda
ndę štępī tę krųe-priftit. Eðe Pietri e meŗ-
te mbrapa pęr sę ľargut.
55 Eðe *ată* si ndezęn ziărm ndę miedĭs tę avli-
sę, eðe ndĕitęn baškę, ndĕiti eðe Pietri ndę

56 miedĭs ť atṷ̆neve. Eδe ńī šẹrbẹtore kur pā atẹ
tue ndĕitun pẹranẹ ziaṙmit, tšōi sṷtẹ mb̓ atẹ, e
57 θa, Eδe kṷ̆i ište baškẹ me atẹ. Por ai e mo-
58 hōi, tue θanun, O grue, nuk e nǵof. Eδe mbas
ńī grime, kur pā atẹ ńī tietẹr, θa, Eδe ti yē
59 prei asĭš. Por Pietri θa, O nieri, nuk yam. E-
δe mbassi škōi afẹr ńi orẹ, ńi tieter ľiθte ināt, tue
θanun, *se* Pẹr tẹ vẹrtĕt eδe kṷ̆i ište baškẹ me atẹ:
60 sepsĕ ā̆št Galileăn. Por Pietri θa, O nieri, nuk
di se tš' ka θue. Eδe pẹrńiherẹ, kur ište ai por
61 tue foľun, kẹndōi ǵeľi. Eδe Zoti ukẹθṷe, e
tšōi sṷtẹ mbẹ Pietrin. Eδe Pietrit i rā ndẹr mend
fiaľa e Zotit, sikurse i pat θanun, Se, para se
tẹ kẹndōi ǵeľi, kē me mẹ mohumun trī herẹ.
62 Eδe Pietri dūľ yaštẹ, eδe ḱiau iδẹt.
63 Eδe ată buṙat ḱi mbăišin Iesun ľŭišin me
64 atẹ, eδe e ṙifšin: eδe i mbuľŏišin sṷtẹ e i bĭy-
šin faḱes, eδe e pṷvetšin, tue θanun, Profetizŏ,
65 tsili ā̆št ai ḱi tẹ rā? Eδe šumẹ tẹ tiera tue be-
stemmiumun i θošin.
66 Eδe si ubā̆ ditẹ, pľeḱẹsia e pŏpulit e krṷe-
priftnit e škrŭisit umbẹľoδẹn, eδe e prū̆n naľt
67 ndẹ baškẹ-ndĕitien e vet, tue θanun, Ti yē Kri-
šti? na θūi. Eδe *ai* iu θa, Ndẹ yu θanša,
68 s'keni me besumun: eδe ndẹ *yu* pṷvetša,
s'keni me m' upẹrǵeǵun, as s'keni me *mẹ* ľišu-
69 mun. Tšẹ taštĭ i biri nierit kā me kenun tue
70 ndĕitun prei sẹ diaθtẹs fuḱisẹ Perndisẹ. Atẹherẹ

tę ǵiθę θãn, Ti prā yẽ i biri Perndisę? Eðe ai
71 iu θa, Yu θoni se un yam. Eðe ată θãn, Tš' nevōi kena mã̄ pęr dešmī? sepsĕ *na* vetę e ndęǵūm prei goyęs atī.

KAPTINA XXIII.

1 Atęherę ǵiθę šumitsa e atų̃neve ungrĭt, eðe e prũn te Pilati.
2 Eðe filūn me e paditun, tue θanun, *se* Kętę e ǵętęm tue kęθų̃mun prapę komin, eðe tue pęrmbăitun me i ðanun Kesarit paga, tue θanun pęr
3 vetvehten se ãšt Krišt mpret. Eðe Pilati e pųveti, tue θanun, Ti yē mpreti i Ǵiudevet? Eðe ai upęrǵĕk, e i θa, Ti θue.
4 Eðe Pilati iu θa krųe-prĭftnavet eðe ǵindies,
5 Nuk gẽi ndońi făi te kų̃i nieri. Por ată ľiθšin ināt, tue θanun, Se trazŏn ǵindien, tue męsumun ndępęr ǵiθę Ǵiudenę, zãnun filę prei Galilesę
6 deri kętŭ. Eðe Pilati kur ndęǵōi Galilenę, pų-
7 veti ndę ãšt ai nieri Galileăn. Eðe kur e mūr vešt se ãšt prei *vendit* puštetit Herodit, e dęrgōi te Herodi, sepsĕ eðe ai ište ndę Ǵerusalem nď atŏ ditt.
8 Eðe Herodi kur pā Iesun, ugęzue fort: se kište miăft *kohę* ki donte me e pamun, sepsĕ kište ndęǵumun šumę *punę* pęr atę; eðe špęnesonte me pamun ndońi šĕi bãmun prei

9 atī. Eδe e pṳveste me šumę fiaľę; por ai s'i
10 pęrǵĕǵei kurǵā̃. Eδe krṳe-priftnit eδe škrŭisit
11 ṙišin tue paditun atę fort šumę. Eδe Herodi ba-
škę me seimenęt e vet e bā̃ni mbę asǵā̃, eδe e
ľŭiti, eδe i veši *ńi* petk tę šęndritšun, eδe e
12 dęrgōi pęrsęrī te Pilati. Eδe nď atę ditę Pilati
eδe Herodi ubā̃n miḱ ńiani me tietrin: sepsĕ
pęrpara išin ndęr anęmiḱęsī ńiani me tietrin.
13 Eδe Pilati si θiṙi baškę krṳe-priftnit eδe tę
14 paręt eδe pŏpulin, iu θa, Prū̃t kętę nieri
tek un, se trazŏn pŏpulin: eδe, ḱe, un e
ǵukova pęrpara yuš, eδe s'ǵeta ndońi făi te kṳ̆i
15 nieri pęr sā tę padĭtuna θoni kundęr atī: por
as Herodi; sepsĕ yu dęrgova tek ai: eδe, ḱe, s'kā
16 bā̃mun ndońī punę me uδę pęr dekę: mbassi
ta mundŏi prā, kam me e ľišumun.
17 Eδe ište nevōi pęr me iu ľišumun ńi *nieri prei*
18 *hapsit* pęr ditę feste. Eδe ǵiθę šumitsa bęr-
titęn, tue θanun, Ngreye kętę, eδe na ľišŏ
19 Barabbanę: i tsili ište heδun ndę haps pęr ńī
trazĭm ḱi kište bā̃mun ndę ǵṳtĕt, eδe *pęr* vrăsie.
20 Pęrsęrī prā Pilati *iu* foľi, sepsĕ donte me
21 e ľišumun Iesun. Por ată θęṙitšin, tue θanun,
22 Krṳḱęzoye, krṳḱęzoye. Eδe ai pęr sę treti iu
θa, Pse, tš' tę keḱ bā̃ni kṳ̆i? s'ǵeta as ndońi
făi tek ai pęr dekę: mbassi ta mundŏi prā,
23 kam me e ľišumun. Por ată ḱindrŏišin me zā̃
tę maθ, tue ľṳpun me ukrṳḱęzumun ai: eδe zā̃-

net e atṳ̆neve eδe tẹ krṳe-prĭftnavet zĩ̄sin vend.
24 Eδe Pilati e ǵukōi me uδẹ tẹ bā̃het tš' ka ľṳp-
25 šin ată. Eδe iu ľišōi atẹ ḱi ište heδun ndẹ haps
pẹr trazĭm e *pẹr* vrăsie, ḱi e ľṳpšin; eδe iu δa
ndẹr durẹ Iesun me bā̃mun si tẹ dēn.
26 Eδe si e tšūn yaštẹ, zū̃n ńi farẹ Simon Ky-
reniăn tue arδun prei arẹs, eδe i vū̃n krṳḱin
mbi kraha me e prū̃mun mbrapa Iesuit.
27 Eδe e meṙte mbrapa šumẹ šumitsẹ pŏpuli, e
grašẹ, tẹ tsilat ndŭkešin e bā̃išin vayẹ pẹr atẹ.
28 Por Iesui ukẹθṳe, e iu θa, Biyat e Ǵerusale-
mit, mos ḱiani pẹr mue, por ḱiani pẹr vetvehten
29 eδe pẹr diĕľmt tūi. Sepsĕ, ḱe, vĩ̄n ditt, ḱi kẹni
me θanun, Tẹ ľumta *yā̃n* šterbat, eδe ată barḱe ḱi
30 nuk pulẹn, eδẹ atŏ ǵĩ̄ ḱi nuk uθiθẹn. Atẹherẹ
dotẹ filōin me iu θanun măľevet, Bĩ̄ni mbi nē:
31 eδe kŏdravet, Na mbuľoni. Sepsĕ ndẹ ḱōft se
mbẹ drunẹ e nǵomẹ bā̃in kẹtŏ, mbẹ tẹ θatẹn
tš' ka bā̃het?
32 Po thĭḱešin eδe dṳ tẹ tierẹ keḱ-bā̃mẹsa pẹr
me uvramun baškẹ me atẹ.
33 Eδe kur erδẹn ndẹ vend ḱi ḱŭhet i Krēit, a-
tiĕ krṳḱẹzūn atẹ, eδe ată keḱ-bā̃mẹsat, ńianin
34 pẹr sẹ diaθti, eδe tietrin pẹr sẹ ṙẹmā̃kti. E-
δe Iesui θošte, o At, ndiēi ată; sepsĕ nuk dīn
se tš' ka bā̃in.

Eδe *ată* si dān petkat e atī, štīn šortẹ.

35 Eδe pŏpuli ṙinte tue vū̃mun rē. Eδe tẹ pa-

rẹt e pẹrḱeššin baškẹ me ată, tue θanun, Tẹ tierẹ
pẹštōi; ľetẹ pẹštōi vetvehten, ndẹ ḱōft kṷi Krišti,
36 i sǵĕδuni Perndisẹ. Eδe ľŭišin me atẹ eδe sei-
37 menẹt, eδe afrŏhešin e i bĭyšin ufẹl, eδe θošin,
Ndẹ yē ti mpreti i Ǵiudevet, pẹštŏ vetvehten.
38 Eδe ište škrumun mbi atẹ eδe ńī pẹrmbi-škrō̃-
yẹ me ľetra Greḱišta, e Romaništa, e Ebraišta,
KṶI Ā̆ŠT MPRETI I ǴIUDEVET.
39 Eδe ńi prei *asĭš* keḱ-bā̆mẹsiš ḱi išin varun be-
stemionte atẹ, tue θanun, Ndẹ yē ti Krišti, pẹ-
40 štŏ vehten tande eδe neve. Por tietri upẹrǵĕḱ, e
tšartōi atẹ, tue θanun, Aspor s'kē frikẹ Per-
41 ndinẹ ti, se yē ndẹ ńi mundĭm me atẹ? Eδe
na me uδẹ *vūim*: sepsĕ maṙim pagĭm sikurse
na vīn pẹr sā punūm: por kṷi s' punōi ndońī ǵā̃
42 pavĕnd. Mbasandăi i θošte Iesuit, Kuitŏ mue,
43 Zot, kur tẹ vī̆š ndẹ mpretẹnī tande. Eδe Iesui
i θa, Pẹr tẹ vẹrtĕt po tẹ θom, Sot kē me ke-
nun baškẹ me mue ndẹ paṙĭs.
44 Eδe ište afẹr ǵaštẹ orẹ, eδe ubā̃ teṙẹsinẹ mbẹ
45 ǵiθẹ δenẹ deri mbẹ nandẹ orẹ. Eδe dili uteṙẹ-
sue, eδe pĕrdeya e tĕmpulit ušḱṷe pẹr miedĭs.
46 Eδe Iesui θẹṙiti me zā̃ tẹ maθ, e θa, o At,
ndẹr durẹ tẹ tūa ľā̃ špirtin tem. Eδe si θa kẹtŏ,
δa špirtin.
47 Eδe urδẹn-ḱĭndẹsi, kur pā se tš' ka ubā̃, ľaf-
dōi Perndinẹ, tue θanun, Pẹr tẹ vẹrtĕt kṷi nieri
paska kenun i dreitẹ.

48 Eðe ǵiθę ǵindia ǩi kišin arðun baškę pęr me
vūmun rē, kur šifšin se tš' ka ubā, kęθěhešin
49 tue řafun krahanuręt e vet. Eðe ǵiθę ată ǩi
nǵifšin atę kišin nděitun pęr sę ľargut, eðe atŏ
grā ǩi e kišin mařun mbrapa prei Galilesę, tue
kęǩųrun kętŏ *punę*.
50 Eðe, ǩe, *ńi* būř ǩi ǩŭhei Iosef, i tsili ište ǵu-
51 katęs, nieri i mirę eðe i dreitę, (kŭi nuk ǩě ndě-
itun baškę ndę kęšilet e ndę punę ťatŭneve,) prei
ǵųtětit Arimaθesę tę Ǵiudevet: ǩi eðe ai priste
52 mpretęnīn' e Perndisę. Kŭi erði pęranę Pilatit,
53 e ľųpi korpin e Iesuit. Eðe si e sdrųpi, e mę-
štūl me pęľhurę, eðe e vūni ndę *ńi* voř tę ľa-
tumun, ǩi atŭ kurkuš s'ište vūmun kuřę ndońī
54 herę. Eðe ište dīť e prende, eðe gęðinte e šętunę.
55 E muręn mbrapa eðe grā, tę tsilat kišin arðun
baškę me atę prei Galilesę, e pān vořin, eðe
56 se si uvū korpi atī *atiè*. Eðe ukęθŭn e bān
gati aroma eðe vŏina eret;eðe tę šętunęn upřăi-
tęn mbas porosisę *ligęs*.

KAPTINA XXIV.

1 Eðe *ditęn* e parę tę yavęs, ńī męngěsie fort
heret, erðęn mbi voř, e prūn atŏ aromat ǩi kišin
2 bāmun gati, eðe disa *tę tiera* baškę me atŏ. Eðe
3 ǵetęn gurin řokuląmun prei vořit. Eðe si hĭn
4 mbrenda, s'ǵetęn korpin e Zotit Iesuit. Eðe kętŏ

kur po vritšin mëndien për këtë *punë*, ke, dy
buŕa me petka ki škepëtiyšin kindrūn përpara
5 atŭneve: eðe atŏ kur ufrikūn, eðe uĺën faken
mbë ðetë, θãn tek atŏ, Tš' ka kërkoni të ġalin
6 ndër të dëkunit? Nuk ãšt këtŭ, por unġāl.
Kuitŏheni si yu pat foĺun, kur ke por ndë Ga-
7 lilē, tue θanun, Se i biri nierit duhet me uðanun
ndër ðurë nierziš mëkatnorë, eðe me ukrŭkëzu-
8 mun, eðe të tretën ditë me unġalun. Eðe iu
rān ndër mend fiaĺët e atī.
9 Eðe si ukëθŭn prei voŕit, iu ðān zã për ġiθë
10 këtŏ të ńimbëðetvet eðe ġiθë të tiervet. Eðe
išin Maria Magdalena eðe Ġioanna eðe Maria
e *ama* Iakobit eðe të tierat baškë me atŏ, të
11 tsilat iu θošin apŏstuivet këtŏ *fiaĺë*. Por fiaĺët
e atŭneve udukën përpara atŭneve porsi maŕī,
eðe nuk iu zĭyšin besë.
12 Eðe Pietri ungrĭt, e vŏiti me vrap ndë voŕ; eðe
uŭĺ e pā pëĺhurat ku išin për ðē vetëm, eðe iku
tue umërekulumun me vetvehte për këtë punë.
13 Eðe, ke, dy *vetë* prei atŭneve išin tue vŏitun
nď atë ditë mbë ńi katŭnd ki kuhet Emmaus,
14 ġaštëðetë stade ĺark pei Ġerusalemit. Eðe ată
fĺitšin ndërmiët atŭneve për ġiθë këtŏ *punë* ki
15 kišin ġăitun. Eðe kur po fĺitšin e po hăhešin
ńiani me tietrin, uafrue eðe ai Iesui vetë, e
16 škonte baškë me ată. Por sytë e atŭneve mbă-
hešin për mos me e nġoftun.

17 Eδe *ai* iu θa, Tš' ka *yā̃n* kętŏ fialę ḱi fl'it-
ni ńiani me tietrin tue etsun, eδe yeni tę
18 vrā̃nęt? Eδe ńiani, ḱi e kište emnin Kleopa,
upęrǵĕḱ, e i θa, Vetęm ti ḱenke i huyę ndę
Ǵerusalem, eδe s' paske mar̄un vešt se tš' ka yā̃n
19 bā̃mun nd' atę ndęr kętŏ ditt? Eδe *ai* iu θa,
Tsilat? Eδe ată i θā̃n, Punęt e Iesuit Nazorĕ-
asit, i tsili ḱe *ńi* nieri profĕt, eδe i fortę ndę
punę e ndę fialę pęrpara Perndisę eδe ǵiθę pŏ-
20 pulit: e se si krụe-priftnit eδe tę paręt tonę
e δān ndęr durę mbę mundĭm deket, eδe e krụ-
21 ḱęzūn. Eδe na špęnesŏišim se ai ā̆št ai ḱi kište
me špęrbl'emun Israelin. Por mbi ǵiθę kętŏ,
22 sot ā̆št e treta ditę, tšę kurę se ubā̃n kętŏ. Por
eδe disa grā prei neš na habitęn, tę tsilat
23 vŏitęn ndę męnǵĕs heret ndę voṙ; eδe mbassi
s' ǵetęn korpin e atī, erδęn, tue θanun, se kišin
pamun eδe *ńi* tę dukun ĕnǵuiš, tę tsilt θā̃n se
24 ai ṙęnŏn. Eδe disa prei neš škūn ndę voṙ,
eδe ǵetęn kęštŭ, sikurse θā̃n eδe gratę: por atę
25 nuk e pān. Atęherę ai iu θa, O tę mar̄ę, eδe tę
vonę ndę zemęr pęr me besumun ǵiθę atŏ ḱi fo-
26 l'ęn profetnit! Nuk dŭhei me hiekun kętŏ Krišti,
27 eδe me hī̃mun ndę l'aft tę vet? Eδe filōi tšę prei
Moiseut eδe tšę prei ǵiθę profĕtnavet, e iu sgiθte
atŏ *ḱi išin škrumun* pęr atę ndępęr ǵiθę škrō̃yat.
28 Eδe uafrūn ndę katŭnd, atiĕ ku po vĕišin: eδe
29 ai bā̃ni sikur se kište pęr me vŏitun mā̃ tēi. Por

ată e štrẹngūn, tue *θ*anun, Mbet baškẹ me nē:
sepsĕ ubã̄ mrămie, e u*θ*ụe dita. Eđe *ai* hĩni
30 pẹr me mbetun baškẹ me ată. Eđe si ndĕiti
ndẹ mẹsalẹ baškẹ me ată, mūr bukẹn, e bekōi,
31 eđe e *θ*ēu, e iua dau. Atẹherẹ iu tšilẹn sụtẹ,
eđe e ngóftẹn: por ai hụpi prei *sụšẹ* atụ̃neve.
32 Eđe *ată* i *θ*ã̄n ńiani tietrit, Nuk dĩgei zemra
tonẹ ndẹr nē, kur na flíste mb̃ uđẹ, eđe kur
sgi*θ*te škrōyat?
33 Eđe ungritẹn atẹ orẹ, e ukẹ*θ*ū̃n ndẹ Gerusa-
lem, eđe gẹtẹn mbẹlẹđun baškẹ tẹ ńimbẹđetẹt,
34 eđe ată *ki išin* baškẹ me ată, tue *θ*anun, Se
pẹr tẹ vẹrtĕt Zoti ungāl, eđe udŭk te Simoni.
35 Eđe ată diftŏišin tš' *punẹ găitẹn* mb̃ uđẹ, eđe
si ungŏft tek ată mbẹ tẹ *θ*ụmit bukẹs.
36 Eđe ată kur po flitšin kẹtŏ *fialẹ*, ai Iesui
vetẹ kindrōi ndẹ miedĭs t' atụ̃neve, eđe iu *θ*a,
37 Paktĭm mbẹ yu. Por ată utremẹn e ufrikūn,
38 sepsĕ iu dŭkei se po šifšin špīrt [hīe]. Eđe *ai*
iu *θ*a, Tš' ka yeni tẹ trazumun? eđe pse hụpin
39 kuitime ndẹr zemrat tuya? Šifni durẹt emia,
eđe kamẹt emia, se un yam ai vetẹ: mẹ prekni
eđe šifni; se špirti s' kã̄ miš e eštna, sikurse
40 šifni mue ki kam. Eđe si *θ*a kẹtẹ, iu diftōi
41 durẹt eđe kamẹt. Por ată kur s' po besŏišin prei
gẹzimit, eđe mẹrekulŏhešin, iu *θ*a, Keni ndońī
42 gã̄ send pẹr me hangrun kẹtŭ? Eđe ată i đān
ńī tsopẹ pešku tẹ piekun, eđe peta dụli me

43 mialʹtę. Eδe *ai* mūr, e hangęr pęrpara atṳ̆neve.
44 Mbasandăi iu θa, Kętŏ *yā̃n atŏ* fialʹęt ḱi yu
folʹa, kur ĭšiem baškę me yu, se duhet me u-
mbušun ǵiθę atŏ ḱi yā̃n škrumun ndę lʹiǵę tę
Moiseut, eδe ndę profetnit, eδe ndę psalmat pęr
45 mue. Atęherę iu hapi mĕndien, pęr me maṙun
46 vešt škrō̃yat. Eδe iu θa, Se kęštŭ ā̆̃št škrumun,
eδe kęštŭ dŭhei me hiekun Krišti, eδe me unǵa-
47 lun prei sę dĕkuniš tę tretęn ditę: eδe me upre-
dikumun mb̓ emęn ṫatī pendĭm eδe ndiesę mę-
kateš mbę ǵiθę komnat, zā̃nun filę tšę prei Ǵe-
48 rusalemit. Eδe yu yeni dešmitarę pęr kętŏ.
49 Eδe, ḱe, un dęrgŏi tę zotnumen e tim-ĕt mbi yu:
eδe yu ṙini ndę ǵṳtĕt tę Ǵerusalemit, deri sā tę
vĭšeni me fuḱī prei sę nalʹti.

50 Mbasandăi i ndsūr yaštę deri ndę Beθanī, eδe
51 ngriti duręt e veta, e i bekōi. Eδe ai tue be-
kumun ată, udā prei atṳ̆neve, eδe bĭhei nalʹt ndę
52 ḱiel. Eδe ată si e aδurūn, ukęθṳ̄n ndę Ǵe-
53 rusalem me gęzĭm tę maθ. Eδe išin ǵiθęńĭ ndę
tempul tue lʹafdumun e tue bekumun Perndinę.
Amen.

ŠEIŃTI UNǴĪL MBAS ǴIONNIT.

KAPTINA I.

1 TŠẸ pẹrpara herẹs ište Fiaľa, eδe Fiaľa ište
2 me Perndinẹ, eδe Fiaľa ište Perndī. Kẹyŏ ište
3 tšẹ pẹrpara herẹs me Perndinẹ. Tẹ ǵiθa ubā̃n
prei asāi; eδe pa atẹ nuk ubā̃ as ndońī ǵā̃ prei
4 asŏš ḱi ubā̃n. Nď atẹ ište yetẹ; eδe yeta ište
5 drita e nierzvet. Eδe drita šẹndrĭt ndẹ teṙẹsi-
nẹ; eδe teṙẹsina nuk e mūr vešt.
6 Ḱĕ ńi nieri dẹrgumun prei Perndisẹ, ḱi e
7 kište emnin Ǵionn. Kṳ̆i erδi pẹr dešmī, ḱi tẹ
bā̃i dešmī pẹr Dritẹn, ḱi tẹ besōin tẹ ǵiθẹ prei
8 anẹs atī. Ai nuk ište Drita, por ḱi tẹ bā̃i de-
šmī pẹr Dritẹn.
9 Ište Drita e vẹrtetẹ, ḱi šẹndrĭt tš' dŏ nieri ḱi
10 viĕn ndẹ botẹ. Ište ndẹ botẹ, eδe bota ubā̃ prei
11 anẹs asāi; por bota nuk e nǵofti. Erδi mbẹ tẹ
12 sayat, eδe tẹ sayat nuk e pritẹn. Eδe sā e pri-
tẹn, iu δa puštĕt me ubā̃mun biy Perndie, atṳ̆-
13 neve ḱi besōim mḃ emẹn ť atī: ată, yo prei
ǵaḱeš, as prei daštunĭm buṙi, por ľēn prei
Perndie.
14 Eδe Fiaľa ubā̃ miš, eδe ndĕiti ndẹr nē, (eδe

pām ľaftin e atī, porsi ľaft vetęm-ľĕmunit prei
Atit,) pľot me hīr e me vęrtetęnī.
15 Ǵionni bā̃n dešmī pęr atę, eδe bęrtiti, tue
θanun, Kṳ̈i ište ai ḱi θāš, Ai ki viĕn mbas meyet,
ā̃št mā̃ i maθ se un: sepsĕ ište pęrpara meyet.
16 Eδe prei tę mbŭšęmes atī na tę ǵiθę muręm
17 hīr ndę vend hiri. Sepsĕ ľiǵa uδă prei anęs
Moiseut, *por* hiri eδe vęrtetęnia ubā̃ prei anęs
18 Iesu Krištit. Kurkuši s̓e kā pamun kuṙę Per-
ndinę; *vešt* Vetęm-ľĕmuni Bīr, ḱi ā̃št ndę ǵī̃ tę
Atit, ai e diftōi.

19 Eδe kęyŏ ā̃št dešmia e Ǵionnit, kur dęrgūn
Ǵiudeit prei Ǵerusalemmi priftna eδe Levita,
20 pęr me e pṳvetun, Tsili yē ti? Eδe ṙęfeu, eδe
nuk mohōi; por ṙęfeu, Se un nuk yam Krišti.
21 Eδe e pṳvetęn, Tsili prā? Elia yē ti? Eδe θōt,
Nuk yam. Profĕt yē ti? Eδe upęrǵĕḱ, Yo.
22 I θā̃n prā, Tsili yē? ḱi ť iu pęrǵĕǵena atṳ̈neve
ḱi na kān dęrǵumun. Tš' ka θue pęr vehten
23 tande? θa, Un *yam* "Zā̃ni atī ḱi bęrtĕt ndę
škretī, Dreitoni uδęn e Zotit," sikurse θa pro-
feti Isaia.
24 Eδe ată ḱi ḱēn dęrgumun išin prei Fariseiš.
25 Eδe e pṳvetęn, e i θā̃n, Pse pagęzŏn prā, kur
26 nuk yē ti Krišti, as Elia, as profĕt? Ǵion-
ni iu upęrǵĕḱ, tue θanun, Un pagęzŏi me
ūi: por ndęrmiĕt yuš ṙī ai, ḱi yu nuk e dini:

27 Kṳ̈i ǟšt ai ḱi viĕn mbas meyet, i tsili ǟšt mā̃ i
maθ se un: atī un s'yam i zoti me i sgiδun ṙṳ-
28 pin e opăngavet. Kętŏ ubā̃n ndę Beθabara, pęr-
tĕi Ǵiordanit, ku ište Ǵionni tue pagęzumun.
29 Ndę nesęr Ǵionni šef Iesun tue arδun tek ai,
eδe θōt, Ḱe Ḱinǵi i Perndisę, ḱi ngrē mękatin
30 e botęs. Kṳ̈i ǟšt ai ḱi un θāš pęr atę, se Mbas
meyet viĕn *ńi* nieri, i tsili ǟšt mā̃ i maθ se un:
31 sepsĕ ište pęrpara meyet. Eδe un nuk e nǵofta:
por ḱi tę diftohet ndę Israel, pęrandăi erδa un
me pagęzumun me ūi.
32 Eδe Ǵionni bā̃ni dešmī, tue θanun, Se pāš
Špirtin *šeińt* tue sdrṳpun prei ḱieli porsi pulŭmp,
33 eδe ndĕiti mbi atę. Eδe un nuk e nǵofta: por
ai ḱi mę dęrgōi me pagęzumun me ūi, ai mę
θa, Pęrmbĭ tsilin tę šofiš Špirtin *šeińt* me sdrṳ-
pun, e me ndĕitun mbi atę, Kṳ̈i ǟšt ai ḱi
34 pagęzŏn me Špirtin šeińt. Eδe un e pāš, eδe
δāš dešmī, se kṳ̈i ǟšt i Biri Perndisę.
35 Ndę nesęr pęrsęrī Ǵionni ište tue ndĕitun,
36 eδe dṳ prei dišĕpuiš atī. Eδe kur tšōi sṳtę e
pā Iesun tue etsun, θōt, Ḱe Ḱinǵi i Perndisę!
37 Eδe *ată* dṳ dišĕpuit ndęǵūn atę tue foľun, eδe
38 vŏitęn mbrapa Iesuit. Eδe Iesui kur ukęθṳe, eδe
pā ată tue vŏitun mbrapa atī, iu θōt, Tš' ka
39 kęrkoni? Eδe ată i θā̃n, Rabbi, (ḱi ayŏ, kęθṳ-
mun, do me θanun, Mieštęr), ku e kē tę ndĕi-
40 tunit? Iu θōt, Ĕyani eδe šifni. Erδęn eδe

pān ku e kište tę ndĕitunit, eδe atę ditę mbe-
tęn pęranę atī: sepsĕ ora ište afęr δetę.
41 Ište Andreu i vęlāi Simon Pietrit, ńi prei asĭ
tę dụš ḱi ndęǵūn prei Ǵionnit *pęr atę*, eδe vŏi-
42 tęn mbrapa atī. Kṳ̆i mā̃ pęrpara ǵẽn tę vęlān
e vet Simonin, eδe i θōt, Ǵetęm Messinę, ḱi a-
43 yŏ, kęθụmun, do me θanun Krišti. Eδe e prū̃
te Iesui. Eδe Iesui tšōi sụtę mb̓ atę eδe θa,
Ti yē Simoni i biri Ionait: ti dotę ḱuheš Kefa,
ḱi ayŏ, kęθụmun *do me θanun*, Pietęr [gūr].
44 Ndę nesęr Iesui dešti me daľun ndę Galilē,
eδe ǵẽn Filippin e i θōt, Mę meṙ mbrapa.
45 Eδe Filippi ište prei Beθsaida, prei ǵụtetit
Andreut eδe Pietrit.
46 Filippi ǵẽn Naθanaelin, eδe i θōt, Kena ǵe-
tun atę ḱi škrōi Moiseu ndę ľiǵę, eδe profetnit,
Iesun tę birin e Iosefit, *ḱi ā̆št* prei Nazareti.
47 Eδe Naθanaeli i θa, Mundet me daľun ndońī
ǵā̃ e mirę prei Nazaretit? Filippi i θōt, Eya
48 eδe šif. Iesui pā Naθanaelin tue arδun tek ai,
eδe θōt pęr atę, Šif Israelĭt me tę vęrtĕt, ḱi
49 s̓ ā̆št gęńieštrę nď atę! Naθanaeli i θōt, Ku mę
nǵef? Iesui upęrǵĕḱ e i θa, Para se tę θęṙesi
50 Filippi, kur ĭšie ndęn drū tę fikut, tę pāš. Naθa-
naeli upęrǵĕḱ e i θa, Rabbi, Ti yē i Biri Per-
51 ndisę; ti yē mpreti Israelit. Iesui upęrǵĕḱ e i θa,
Sepsĕ tę θāš, Tę pāš ndęn drū tę fikut, besŏn?
52 kē me pamun mā̃ tę meδā se kętŏ. Mbasandăi

i θōt, Pęr tę vęrtĕt, pęr tę vęrtĕt, po yu θom, Tšę taštĭ e mbaskęndăi keni me pamun ḳielin hapęt, eðe ĕnġuit e Perndisę tue hụpun e tue sdrụpun mbi tę birin e nierit.

KAPTINA II.

1 Eðe tę tretęn ditę ubā darsęm ndę Kana tę
2 Galilesę; eðe e ama Iesuit ište atiĕ. Eðe uθęřĭt ndę darsęm eðe Iesui eðe dišĕpuit e atī.
3 Eðe si umungue vēna, e ama Iesuit i θōt, Nuk
4 kān vēnę. Iesui i θōt, Tš' ka kē ti me mue,
5 o grue? eðe s'kā arðun ora eme. E ama atī iu
6 θōt šęrbętorvet, Bẵni tš' ka tę yu θōt. Eðe atiĕ išin ġaštę ḳụpa guri vūmun pęr me upastrumun Ġiudeit *sikurse e kišin adĕt*, ḳi ndsĭyšin
7 ka dū̧, a trī mătie. Iesui iu θōt, Mbušni ḳụpat
8 me ūi. Eðe *ată* i mbušęn pęrbuzę. Mbasandăi iu θōt, Šprazni taštĭ, eðe bini tek i pari męsalęs.
9 Eðe *ată* i prūn. Eðe i pari męsalęs kur vūni ndę buzę ūit ḳi ište kęθụmun vēnę, eðe nuk dinte prei ka ăšt: (por šęrbętorę̧t ḳi kišin šprazun *ūit* e
10 dĭyšin,) i pari męsalęs θęřĕt ðandrin: eðe i θōt, Tš' dŏ nieri mā̆ pęrpara ndsīr vēnęn e mirę; eðe si tę dehen, atęherę *ndsīr* tę keḳen: *por* ti kē rŭitun vēnęn e mirę deri taštĭ.
11 Kętę tę filumit e męrekulĭavet Iesui e bẵni ndę Kana tę Galilesę, eðe diftōi ľaftin e vet; eðe dišĕpuit e atī i besūn.

12 Mbasandăi sdrụpi ndę Kapernaum, ai, *e∂e* e
ama atī, *e∂e* tę vęlaznit e atī, *e∂e* dišępuit e atī:
13 *e∂e* mbetęn atiĕ pak ditt. *E∂e* paška e Ġiude-
vet ište ngat: *e∂e* Iesui hụpi ndę Ġerusalem.
14 *E∂e* ġeti ndę tempul ată ki šitšin kē e *∂end*
15 e pulumba, *e∂e* truezarę̄t tue ndĕitun. *E∂e ai*
bāni ńi kamdšik prei konopęš, *e∂e* i ndsūr tę
ġi*θ*ę prei tĕmpulit, *e∂e ∂endt e∂e* ketę; *e∂e* der*∂*i
16 astrę̄t e truezarvet, *e∂e* pęrmbụsi truezat. *E∂e*
iu *θ*a atụ̆neve ki šitšin pulumbat, Ngreni kętŏ
kęndụ̆i; mos bẵni štępīn' e tim-ĕt štępī rešpe-
17 rie. Atęherę iu rā ndęr mend dišępuivet atī
se ẵšt škrumun, "Zeli pęr štępinę tande mę
hangęr."
18 Ġiudeit prā upęrġeġęn e i *θ*ā̃n, Tš' šĕi na
19 diftŏn, ki bẵn kętŏ? Iesui upęrġĕk e iu *θ*a,
Prišni kętę tempul, *e∂e* pęr trī ditt dota ngrē.
20 *E∂e* Ġiudeit *θ*ā̃n, Kụ̆i tempul ẵšt koditun pęr
kater*∂*etę e ġaštę viĕt, e ti dota ngrēš pęr trī
21 ditt? Por ai *θ*ošte pęr tĕmpulin e trupit vet.
22 Kur ungāl prā prei sę dĕkuniš, iu rā ndęr mend
dišępuivet atī se pęr kętę iu *θ*ošte; *e∂e* i besūn
škrō̃yęs, *e∂e asāi* fiaĺęs ki *θ*a Iesui.
23 *E∂e* kur kĕ ndę Ġerusalem pęr festęn e pa-
škęs, šumę *vetę* besūn mb̃ emęn t' atī, tue vū̃mun
24 rē męrekuliat e atī ki bẵnte. Por ai Iesui nuk iu
25 zī̃nte besę, sepsĕ i ngifte tę ġi*θ*ę: *e∂e* sepsĕ
s'kište nevōi pęr me bẵmun dešmī kuši pęr nic-

nierin, sepsĕ ai e meŕte vešt tš' ka ište pęrmbrenda nierit.

KAPTINA III.

1 Eðe ište *ni* nieri prei Fariseiš, ki e kište e-
2 mnin Nikoděm, i pari Ġiudevet: kŭi erði natęn te Iesui, eðe i *θa*, Rabbi, e dīm se kē arðun prei Perndisę Miešter: sepsĕ kurkuši s'mundet me bãmun kętŏ šeńa ki bãn ti, ndę mos kōft Perndia baškę me atę.
3 Iesui upęrġĕk e i *θa*, Me tę vęrtĕt, me tę vęrtĕt po tę *θ*om, Ndę mos ľēft nieri prei sę naľtit, s'mundet me pamun mpretęnīn' e Perndisę.
4 Nikodemi i *θ*ōt, Si mundet nieri me ľemun, tue kenun pľak? mos mundet me hĩmun pęr sę dųti ndę bark tę s'amęs vet, e me ľemun?
5 Iesui upęrġĕk, Me tę vęrtĕt, me tę vęrtĕt po tę *θ*om, Ndę mos ľēft nieri prei ūit e *prei* Špirtit *šeiṅt*, s'mundet me hĩmun ndę mpretęnī tę
6 Perndisę. Tš' ka kā ľemun prei mišit ãšt miš,
7 tš' ka *kā* ľemun prei Špirtit ãšt špīrt. Mos umęrekulŏ sepsĕ tę *θ*āš, *se* Duhet tę ľeni prei
8 sę naľtit. Era frų̃n ku dŏ, eðe i ndęġŏn zãnin, por s'di prei ka viĕn, e ku škon: kęštų̃ ãšt eðe kušdŏ ki kā ľemun prei Špirtit.
9 Nikodemi upęrġĕk e i *θa*, Si munden me ubãmun kętŏ?

10 Iesui upęrġëk e i ϑa, Ti yē mieštri Israelit,
11 eðe nuk di kętŏ?—Me tę vęrtët, me tę vęrtët
po tę ϑom, se atę ki dīm fiasim, eðe *pęr* atę
ki pām bāim dešmī; por nuk pritni dešminę
12 tonę. Ndę yu ϑāš punęt e ðeut, eðe nuk be-
soni, si keni me besumun, ndę yu ϑanša punęt
13 e kielit? Eðe kurkuši s' kā hųpun ndę kiel, vetš
ai ki kā sdrųpun prei kielit, i biri nierit ki
14 ăšt ndę kiel. Eðe sikurse Moiseu ngriti naĺt
ġărpęnin ndę škretī, kęštŭ duhet me ungritun
15 naĺt eðe i biri nierit: pęr mos me ubieŕun kuš-
dŏ t' i besōi, por tę kēt yetę tę pasŏsęme.
16 Sepsĕ Perndia kaki e dešti botęn, sā ða Birin
e vet, vetęm-ĺĕmunin, pęr mos me ubieŕun
kušdŏ t' i besōi, por tę kēt yetę tę pasŏsęme.
17 Sepsĕ Perndia nuk dęrgōi Birin e vet te bota
me ġukumun botęn, por me ušęĺbumun bota
18 prei anęs atī. Ai ki i besŏn nuk ġukohet:
por ai ki nuk besŏn, taštī ăšt ġukumun, sepsĕ
nuk besōi mb emęn tę vetęm-ĺĕmunit Birit Per-
19 ndisę. Eðe kŭi ăšt ġųki, se drita erði ndę bo-
tę, eðe nierzit dештęn mā tepęr teŕęsinęn, se dri-
20 tęn; sepsĕ veprat e atŭneve išin tę kękia Sep-
sĕ kušdŏ ki punŏn *vepra* tę kękia, kā męnī
dritęn, eðe nuk viĕn te drita, ki tę mos sbu-
21 ĺohen veprat e atī. Por ai ki băn tę vęrtetęn
viĕn te drita, ki tę diftohen veprat e atī, se
yăn punumun mbas Perndisę.

22 Mbasandăi erôi Iesui eđe dišĕpuit e atī ndę
đē tę Ġiudesę; eđe škonte kohęn atiĕ baškę me
23 ată, eđe pagęzonte. Ište eđe Ġionni tue pagęzu-
mun ndę Ainon, nġat Salimit, sepsĕ atiĕ išin šu-
24 mę ūina: eđe vĭyšin e pagęzŏhešin. Sepsĕ Ġion-
25 ni eđe s'ište zãnun ndę haps. Ubã prā kęrkĭm
pęr pastrĭm prei dišĕpuivet Ġionnit me *disa*
26 Ġiudē. Eđe erôęn te Ġionni e i ϑãn, Rabbi,
ai ki ište baškę me tūi pęrtei Ġiordanit, ki ti
bãne dešmī pęr atę, ke kŭi po pagęzŏn, eđe tę
ġiϑę vĩn tek ai.
27 Ġionni upęrġĕk e ϑa, Nieri nuk mundet me
maŕun kurġã, ndę mos i upāst đanun prei kielit.
28 Yu vetę bãni dešmī pęr mue, se ϑāš, Un nuk
yam Krišti, por se yam dęrgumun pęrpara atī.
29 Ai ki kā nusen ãšt đandęŕ: eđe miku i đandŕit,
ai ki īī eđe ndęġŏn atę, gęzohet me gęzĭm pęr
zãnin e đandŕit: kŭi gęzimi em prā umbŭš.
30 Ai duhet me uŕitun, e un me uvogęĺumun.
31 Ai ki viĕn prei sę naĺtit, ãšt sipęr tę ġiϑve:
ai ki ãšt prei đēut, prei đēut ãšt, eđe prei đēut
fĺet: ai ki viĕn prei kielit, ãšt sipęr tę ġiϑve.
32 eđe atę ki pā eđe ndęġōi, bãn dešmī *pęr* kętę;
33 por kurkuši nuk pret dešmīn' e atī. Ai ki pret
dešmīn' e atī, kā vūmun buĺę se Perndia ãšt i
34 vęrtetę. Sepsĕ ai ki ãšt dęrgumun prei Perndisę
fĺet fiaĺęt e Perndisę: sepsĕ Perndia nuk i ep
35 Špirtin *šeiṅt* me mãtęs. Ati do Birin, eđe ia kā

36 ðanun nd' dorę tę ġiθa. Ai ǩi i besŏn tę Birit kā yetę tę pasŏsęme: por ai ǩi nuk i uǩ krụet tę Birit, s' kā me pamun yetę, por zemęrimi Perndisę mbet mbi atę.

KAPTINA IV.

1 Zoti prā si e mūr vešt se Fariseit ndęġūn, se Iesui bă̆n eðe pagęzŏn mā̆ tepęr dišĕpui se
2 Ġionni, (ndonse Iesui vetę nuk pagęzonte, por
3 dišĕpuit e atī,) ǩa Ġiudenę, eðe škōi pęrsęrī ndę
4 Galilē. Eðe dŭhei me škumun ndępęr Samarinę.
5 Viĕn prā ndę *ńi* ġụtĕt tę Samarisę ǩi θohet Sihar, afęr asāi aręs ǩi ia ða Iakobi Iosefit tę
6 birit vet. Eðe atiĕ ište krōi i Iakobit. Iesui prā mbassi ište ǩoðun prei uðęs, kęštŭ ndĕiti mbi
7 krue: *eðe* ora ište afęr ġaštę. Viĕn *ńī* grue ka Samaria me ndsiełun ūi: Iesui i θōt, Mę nep me
8 pimun. (Sepsĕ dišĕpuit e atī kišin vŏitun ndę
9 ġụtĕt, pęr me bǩemun uškime,) Grŭeya Samarita i θōt prā, Se ti, tue kenun Ġiudē, ǩụpęn me pimun prei meyet ǩi yam ńi grue Samarite. —Sepsĕ Ġiudeit s' apin e s' maťin me Samaritanęt.
10 Iesui upęrġĕk e i θa, Ndę kŏft se diye ðumętīn' e Perndisę, eðe tsili ă̆št ai ǩi tę θōt, Mę nep me pimun, ti kĭšie me ǩụpun prei atī,
11 eðe kište me tę ðanun ūi tę ġalę. Grŭeya i θōt, Zot, as kovę s' kē, eðe pusi ă̆št i θelę: prei ka

12 e kē ti prā ūit e ġalę? Mos yē ti mā̆ i maθ
se ati tonę Iakobi, i tsili na kā ð̄anun kętę pus,
eðe ai pinte prei kętī, eðe tę bit e atī, eðe bak-
13 tīt̆ e atī? Iesui upęrġěk̆ e i θa, Kušdŏ k̆i pī
14 prei kętī ūit, kā me i ar̄un et pęrsęrī: por ai
k̆i pī prei ūit k̆i kam me i ð̄anun un, s̆ kā me
i ar̄un et pęr ġiθę yetęn: por ai ūi, k̆i kam
me i ð̄anun un, kā me i ubā̄mun krue k̆i t̆iěθ
15 ndę yetę tę pasŏsęme. Grŭeya i θōt, Zot mę
nep kętę ūi, k̆i tę mos mę vī̆ et, as tę mos vī̆
kętŭ me ndsieŕun ūi.
16 Iesui i θōt, Ško, θīr̆ bur̆in tand, eðe eya kętŭ.
17 Grŭeya upęrġěk̆ e θa, Nuk kam būr̆. Iesui i
18 θōt, Mirę θē, se nuk kam būr̆: sepsĕ pate pe-
sę bur̆a; eðe atę k̆i kē taštī, nuk ăšt bur̆i u̯t:
kętę e foĺe me tę vęrtĕt.
19 Grŭeya i θōt, Zot, po šof se ti yē profĕt.
20 Atnit tonę aðurūn ndę kętę maĺ; e yu θoni se ven-
di, k̆i duhet me aðurumun, ăšt ndę Ġerusalem.
21 Iesui i θōt, Grue, mę besŏ, se viĕn ora k̆i s̆ ke-
ni me aðurumun Atin as mbę kętę vend, as ndę
22 Ġerusalem. Yu aðuroni atę k̆i nuk dini: na
aðurōim atę k̆i dīm: se šęĺbimi ăšt prei Ġiudevet.
23 Por viĕn ora, eðe taštī ăšt, kur aðurtoręt e vęrte-
tę kān me aðurumun Atin me špīrt e me vęrte-
tęnī: sepsĕ eðe Ati kęsīš kęrkŏn me e aðuru-
24 mun. Perndia *ăit* špīrt, eðe ată k̆i e aðurōin
duhet me e aðurumun me špīrt, e me vęrtetęnī.

25 Grŭeya i θōt, E di se viĕn Messia, ḱi θohet
Krišt: ai kur tę vĩ, kā me na ðanun zã̄ pęr tę
26 ġiθa. Iesui i θōt, Un yam ai ḱi tę fl'as.
27 Eðe mbi kętŏ *fialę* erðęn dišĕpuit e atī, eðe
umęrekulūn se po fl'iste me grue: por kurkuši
s' θa, Tš' ka kęrkŏn? a tš' ka fl'et me atę?
28 Grŭeya prā l'a štamęn e vet, eðe vŏiti ndę
29 ġųtĕt, eðe iu θōt nierzvet, Ĕyani, e šifni *ni*
nieri, ḱi mę θa ġiθę sā kam bãmun: mos ãšt
30 kŭi Krišti? Dul'ęn prā prei ġųtĕtit, eðe erðęn
tek ai.
31 Eðe ndęrmiĕt *kętųne fialve* dišĕpuit i l'ŭte-
32 šin, tue θanun, Rabbi, ha. Por ai iu θa, Un
kam tę hā *ni* tę hangrun, ḱi yu nuk e dini.
33 Dišĕpuit prā i θošin ńiani tietrit, Mos i prūni
kuši me hangrun?
34 Iesui iu θōt, Tę hăngrunit tem ãšt, me bãmun
daštunimin e atī ḱi mę kā dęrgumun, eðe me
35 marumun punęn e atī. Nuk θoni yu, Se yãn
eðe katęr mūi, eðe viĕn tę kŏr̆unit? Ḱe, po yu
θom, Ngrini pęrpietę sųtę tūi, eðe kęḱųrni arat;
36 se yãn tę barða pęr me ukor̆un tašti. Eðe ai
ḱi kor̆ mer̆ r̆ogę, eðe mbęl'ĕθ pemę pęr yetęn e
pasŏsęme: ḱi tę gęzohet baškę eðe ai ḱi mbīl,
37 eðe ai ḱi kor̆. Sepsĕ pęr kętę fialę del' e vęr-
tetę, Se tietęr ãšt ai ḱi mbīl, eðe tietęr *ãšt* ai
38 ḱi kor̆. Un yu dęrgova me kor̆un atę ḱi s' yeni
mundumun: tę tierę umundūn, eðe yu hĩt ndę
mŭndie t' atųneve.

39 Eðe prei atī ġuteti šumę vetę ka Samaritanęt
i besūn pęr fialęn e grues ki bãni dešmī, Se mę
40 θa ġiθę sā kam bãmun. Samaritanęt prā si er-
ðęn tek ai, i lutešin me mbetun pęranę atųneve:
41 eðe mbeti atiĕ dų ditt. Eðe šumę mã tepęr
42 besūn pęr fialęn e atī; eðe i θošin grues, Se
nuk besōim mã pęr fialęn tande, sepsĕ na e ndę-
ġūm, eðe e ngoftęm se kųi ãšt pęr tę vęrtĕt
Krišti, Šęlbusi botęs.
43 Eðe mbas dų dittš dūl prei andēi, eðe vōiti
44 ndę Galilē. Sepsĕ ai Iesui bãni dešmī, se pro-
45 fĕt s' kā ndēr ndę ðē tę vet. Kur erði prā
ndę Galilē, Galileanęt e pritęn, mbas si ki-
šin pamun ġiθę sā bãni ndę Ġerusalem pęr
ditę feste: sepsĕ eðe ată kišin arðun pęr *ditę*
46 feste. Iesui prā erði pęrsęrī ndę Kana tę Ga-
lilesę, atiĕ ku bãni ūit vẽnę.

Eðe ište ńi nieri mpretęnie ki kište sęmunę
47 tę birin ndę Kapernaum. Kųi kur ndęġōi se
Iesui erði prei Ġiudesę ndę Galilē, vōiti tek ai,
eðe i lutei me sdrųpun, e me šęndošun tę birin
48 e atī: sepsĕ kište pęr me dekun. Iesui prā i
θa, Ndę mos pafši šĕńia e męrekulia, s'keni me
49 besumun. Nieri i mpretęnisę i θōt, Zot, sdrųp
50 para se tę desi tšuni em. Iesui i θōt, Ško, *se*
ųt-bīr ţęnŏn. Eðe nieri i besōi fialęs ki i θa
51 Iesui, eðe iku. Eðe ai kur po sdrųpte taštī, šęr-
bętoręt e atī hasęn me atę, eðe i ðān zã, tue θa-

52 nun, Se diaĺi ṷt ṙẹnŏn. I pṷveti prā me ma-
ṙun vešt mbẹ tš' orẹ ubā̃ mā̃ mirẹ. Eδe i θā̃n,
53 Se diĕ mbẹ štatẹ orẹ e lā̃n eθet. I ati prā e
mūr vešt, se mb́ atẹ orẹ ḱi i θa Iesui, Se ṷt-bīr
ṙẹnŏn: eδe besōi ai, eδe ǵiθẹ štẹpia e atī.
54 Kẹtẹ mẹrekulī tẹ dṷtẹ bā̃ni pẹrsẹrī Iesui, si
erδi prei Ǵiudesẹ ndẹ Galilē.

KAPTINA V.

1 Mbas kẹtṷ̆neve ište festa e Ǵiudevet; eδe Ie-
2 sui hṷpi ndẹ Ǵerusalem. Eδe ndẹ Ǵerusalem,
nǵat *derẹs* δendtvet, ā̃št *ńī* bańẹ ḱi ḱuhet E-
3 braĭšt Beθesda, e tsila kā pesẹ kube. Ndẹr
kẹtŏ dĭrǵei šumẹ šumitsẹ tẹ sẹmunẹš, tẹ vĕr-
bẹtiš, tšaĺaš, tẹ θatẹš, ḱi pritšin me ĺŭitun ūit.
4 Sepsĕ kohẹ mbẹ kohẹ sdrṷpte ĕnǵuli mbẹ bańẹt,
eδe trazonte ūit: tsili tẹ hī̃nte prā mā̃ pẹrpara,
mbas trazimit ūit, bā̃hei i šẹndošẹ prei tš' do farẹ
sẹmŭndie ḱi hiḱte.
5 Eδe atiĕ ište ńi nieri, ḱi ište i sẹmunẹ triδetẹ
6 e tetẹ viĕt. Iesui kur pā kẹtẹ se po dĭrǵei, eδe
mūr vešt se kište šumẹ mot taštĭ, i θōt, Do me
7 ubā̃mun i šẹndošẹ? I sẹmuni i upẹrǵĕḱ, Zot,
s' kam nieri ḱi tẹ mẹ vē̃i ndẹ bańẹ, kur tẹ
trazohet ūit: sepsĕ kur vī̃ un, sdrṷp pẹrpara
8 meyet tietẹr. Iesui i θōt, Tšohu, ngre štratin
9 tand, eδe ets. Eδe pẹrńiherẹ nieri ubā̃ i šẹndo-

šę, e∂e ngriti štratin e vet, e∂e ëtsęte. E∂e atę ditę ište e šętunę.

10 Ġiudeit prā i ∂ošin atī ki ište šęndošun, Ā̈št
11 e šętunę: nuk ā̈št e u∂ęs tę ngrēš štratin. *Ai* iu upęrġëk, Ai ki mę šęndoši mę ∂a, Ngre štra-
12 tin tand, e∂e ets. E pųvetęn prā, Tsili ā̈št ai
13 nieri ki tę ∂a, Ngre štratin tand, e∂e ets? Por ai ki ište šęndošun nuk dinte tsili ā̈št: sepsë Ie-sui dūl, sepsë ište ġindie nd' atę vend.

14 Mbasandāi Iesui ġën atę ndę tempul, e∂e i ∂a, Ke, ubā̈ne i šęndošę: mos bā̈n fāi mā̈, ki tę
15 mos tę bā̈het ndońī ġā̈ mā̈ e keke. Nieri prā vöiti, e∂e iu ∂a zā̈ Ġiudevet, se ai ki e bā̈ni tę šęndošę ā̈št Iesui.

16 E∂e pęrandāi Ġiudeit ndikšin Iesun, e∂e kęr-köišin me e vramun, sepsë bā̈nte kętö pęr *diçę*
17 tę šętune. Por Iesui iu upęrġëk, Em-āt punön
18 deri taštī, e∂e un punöi. Pęrandāi Ġiudeit mā̈ tepęr kęrköišin me e vramun, sepsë yo vetš tę šętunęn prište, por e∂e ∂ošte se Perndia ā̈št at i vet, bā̈nte vetvehten siñiñī me Perndinę.

19 Iesui prā upęrġëk e iu ∂a,

Me tę vęrtët, me tę vęrtët, po yu ∂om, Biri s' mundet me bā̈mun kurġā̈ prei vetiu, ndę mos
pā̈ft Atin tue bā̈mun ndońī ġā̈: sepsë atö ki
20 bā̈n ai, e∂e Biri bā̈n kętö kęštū. Sepsë Ati ∂o Birin, e∂e i diftön ġi∂ę atö ki bā̈n ai: e∂e kā me i diftumun punę mā̈ tę mę∂ā̈ se kętö, ki tę mę-

21 rekulŏheni yu. Sepsĕ sikurse Ati nǵāl tẹ dĕ-
kunit, eδe ep yetẹ; kẹštŭ̄ eδe Biri iu ep yetẹ
22 atṳ̆neve ḱi do. Sepsĕ Ati nuk ǵukŏn kurkĕnd,
23 por ǵiθẹ ǵṳḱin ia δa Birit: ḱi tẹ ǵiθẹ tẹ nderōin
birin, sikurse nderōin Atin. Ai ḱi nuk nderŏn
Birin, nuk nderŏn Atin ḱi e kā dẹrgumun.
24 Me tẹ vẹrtĕt, me tẹ vẹrtĕt po yu θom, Se ai
ḱi ndẹǵŏn fialẹ́n teme, eδe i besŏn atī ḱi mẹ kā
dẹrgumun, kā yetẹ tẹ pasŏsẹme, eδe nuk viĕn
25 mbẹ ǵṳ̄ḱ, por škon prei dekẹs ndẹ yetẹ. Me tẹ
tẹ vẹrtĕt, me tẹ vẹrtĕt po yu θom, Se viĕn ńī orẹ,
eδe taštĭ ā̆št, tẹ dĕkunit kur kān me ndẹǵumun
zā̆nin e tẹ Birit Perndisẹ: eδe ată ḱi ta ndẹǵōin
26 kān me ṙẹnumun. Sepsĕ sikuse Ati kā yetẹ
ndẹ vetvehtet, kẹštŭ̄ i δa eδe tẹ Birit me pasun
27 yetẹ ndẹ vetvehtet; eδe i δa puštĕt me bā̆mun
28 eδe ǵṳ̄ḱ, sepsĕ ā̆št bīr nieri. Mos mẹrekulŏ-
heni pẹr kẹtẹ: se viĕn ńī orẹ, nď atẹ ǵiθẹ ată *ḱi*
yā̆n ndẹpẹr voṙet kān me ndẹǵumun zā̆nin e atī,
29 eδe kān me daĺun *yaštẹ*; ată ḱi kān bā̆mun tẹ
mira pẹr tẹ nǵălun yete, eδe ată ḱi kān punu-
mun tẹ kẹḱia pẹr tẹ nǵalun ǵṳḱi.
30 Un s' mundem me bā̆mun kurǵā̆ prei vetiut:
sikurse ndẹǵŏi, *kẹštŭ̄* ǵukŏi: eδe ǵṳḱi em ā̆št i
dreitẹ; sepsĕ s' kẹrkŏi daštunimin tem, por daštu-
31 nimin e Atit ḱi mẹ kā dẹrgumun. Un ndẹ bā̆fša
dešmī pẹr vehten teme, dešmia eme nuk ā̆št e
32 vẹrtetẹ. Tietẹr ā̆št ai ḱi bā̆n dešmī pẹr mue;

eδe di se dešmia *atī* ḱi bā̃n dešmī pe̥r mue ā̃št
33 e ve̥rtete̥. Yu de̥rgūt te Ǵionni, eδe *ai* bā̃ni
34 dešmī te̥ ve̥rtete̥n. Eδe un nuk e maṙ dešmine̥
prei nierit, por θom ke̥tŏ, ḱi te̥ še̥ľbŏheni yu.
35 Ai ište kandiľi ḱi diǵet, e bā̃n drite̥: eδe yu de-
šte̥t me ugazmumun pe̥r păk here̥ nde̥ drite̥ ť atī.
36 Por un e kam dešmine̥ mā̃ te̥ maδe *se* te̥ Ǵion-
nit: sepsĕ atŏ pune̥t ḱi me̥ δa Ati me i maru-
mun, atŏ pune̥t ḱi bā̃i un, bā̃in dešmī pe̥r mue,
37 se Ati me̥ kā de̥rgumun. Eδe ai Ati ḱi me̥ de̥r-
gōi, ai bā̃ni dešmī pe̥r mue. As zā̃nin e atī s'e
keni nde̥ǵumun kuṙe̥, as faḱen e atī s'e keni pa-
38 mun: eδe fiaľa e atī s'kā ndĕitun nde̥r yu, sepsĕ
39 ate̥ ḱi de̥rgōi ai, yu nuk i besūt. Yu ve̥šgoni
škrō̃yat, sepsĕ yu kuitoni se ǵeni yete̥ te̥ pasŏ-
se̥me nde̥r atŏ: eδe atŏ yā̃n ḱi bā̃in dešmī
40 pe̥r mue. Por s'doni me arδun tek un, ḱi
41 te̥ keni yete̥. Nuk maṙ ľaft prei nierziš.
42 Por yu nǵofta se s'keni daštunīn' e Perndise
43 nde̥ vehten tūi. Un kam arδun mḃ eme̥n te̥
tim-ĕt, e nuk me̥ pritni: nde̥ ārθt *ńi* tiete̥r mḃ e-
44 me̥n te̥ vet, keni me e pritun. Si mŭndeni me
besumun yu, ḱi meṙni ľaft ńiani prei tietrit, e-
δe nuk ke̥rkoni ľaftin ḱi ā̃št prei te̥ vĕte̥mit
Perndī?
45 Mos kuitoni se un kam me yu paditun tek
Ati: ā̃št kuš yu padĭt, Moiseu ḱi yu špe̥nesūt
46 mḃ ate̥. Sepsĕ nde̥ i besŏišit Moiseut, kišit me

besumun eðe mue: sepsĕ ai škrōi pęr mue.
47 Por ndę mos iu besofši škrŏyavet atī, si keni me iu besumun fiaľvet mia?

KAPTINA VI.

1 Mbasandăi Iesui škōi pęrtĕi detit Galilesę, tę
2 Tiberiadęs. Eðe šumę ġindie e murę̄n mbrapa, sepsĕ šifšin męrekuliat e atī ki bā̄nte mbi tę
3 sęmunęt. Eðe Iesui hųpi ndę maľ, eðe ŧinte a-tiĕ baškę me dišĕpuit e vet.
4 Eðe ište nġat paška, festa e Ġiudevet.
5 Iesui kur tšōi sųtę prā, eðe pā se po vī̄nte šumę ġindie tek ai, i θōt Filippit, Prei ka
6 dotę bľēim bukę, pęr me hangrun kętă? (Eðe θošte kętę pęr me e provumun: sepsĕ ai e dinte
7 se tš' dotę bā̄nte.) Filippi i upęrġĕk', Dų kind dinarę bukę nuk iu daľin, ki tę maŧi ka ńi grimę ġiθę se tsili prei asïš.
8 Andreu, i vęlāi Simon Pietrit, ńi prei dišĕ-
9 puiš atī, i θōt, Kętŭ ăšt ńi tšun i vogęľ, ki kā pesę bukę tę eľpta, eðe dų pešk': por tš' ka yān kętŏ mbę kaki *vetę*?
10 Eðe Iesui θa, Θŏniu nierzvet me ndĕitun pęr ðē. Eðe ište šumę bār nď *atę* vend. Ndĕitęn prā pęr ðē buŧat, afęr pesę mīy vetę me numęr.
11 Eðe Iesui mūr bukęt, eðe si ufăľ ndersę, iua dau dišĕpuivet, eðe dišĕpuit *iua dān* atŭneve ki

kišin ndĕitun pęr ðē; kęštŭ eðe prei peśkiš sā
12 deštęn. Eðe si ungĩn, iu θōt dišĕpuivet vet,
Mbęľiθni tsopat ki kān teprumun, pęr mos me
13 hupun ġã̄. I mbęľoðęn prā, eðe mbušęn dụmbę-
ðetę koša me tsopa prei pesę bukvet eľpta ki
teprũn prei atŭneve ki kišin hangrun.
14 Nierzit prā, kur pān atę męrekulī ki bãni
Iesui, θošin, Se pęr tę vęrtĕt kŭi ăšt ai profeti
15 ki kā me arðun ndę botęt. Iesui prā si e
mūr vešt se kišin me arðun e me e ŗembụmun
pęr me e bãmun mpret, iku pęrsęrī ndę maľ ai
vetęm.
16 Eðe si ungrŭs, dišĕpuit e atī sdrụpęn ndę
17 detę, eðe hĩn ndę ľundęr, eðe škūn pęrtei de-
tit ndę Kapernaum. Eðe taštĭ ište bãmun teŗęt,
18 eðe Iesui s' kište arðun tek ată. Eðe deti po
19 ngrĭhei, sepsĕ frụnte ēr' e maðe. Mbassi vo-
ziten prā afęr ńizĕt e pesę a triðetę stadie, šo-
fin Iesun tue etsun mbi detę, eðe tue arðun
20 ng̀at ľundręs: eðe ufrikūn. Por ai iu θōt, Un
21 yam; mos ufrikoni. Deštęn prā me e maŕun
ndę ľundęr: eðe pęrńiherę ľundra uġĕt mb̀ atę
ðē ki škŏišin.
22 Ndę nesęr, ġindia ki kište ndĕitun pęrtei de-
tit kur pān se s' ište atiĕ tietęr ľŭndręzę, vetš ńī
ki hụpęn dišĕpuit e atī, eðe se nuk hĩni Iesui
ndę ľŭndręzę baškę me dišĕpuit e vet, por vetęm
23 dišĕpuit e atī škūn: (eðe erðęn prei detit

Tiberiadęs tę tiera ľŭndręza ngat atī vendit ku
24 hangręn bukę, mbassi ufăľ ndersę Zoti:) ġindia
prā kur pā se Iesui nuk ăšt atiĕ, as dišĕpuit
e atī, hųpęn eðe ată ndępęr ľundrat, eðe erðęn
ndę Kapernaum, tue kęrkumun Iesun.
25 Eðe si e ġetęn pęrtei ďetit, i θăn, Rabbi, kurę
26 erðe kętŭ? Iesui iu upęrġĕk e θa, Pęr tę vęrtĕt,
pęr tę vęrtĕt po yu θom, Mę kęrkoni, yo sepsĕ
pāt męrekulia, por sepsĕ hangręt prei bukvet, e-
27 ðe ungīt. Mos punoni pęr uškimin ki prišet, por
pęr uškimin ki mbet ndę yetę tę pasŏsęme, tę
tsilęn kā me yu ðanun i biri nierit: sepsĕ kętę
buľosi Ati Perndia.
28 I θăn prā, Tš' ka tę bāim, pęr me punumun
29 punęt e Perndisę? Iesui upęġĕk e iu θa, Kęyŏ
ăšt puna e Perndisę, t' i besoni atī ki kā dęr-
gumun ai.
30 I θăn prā, Tš' šĕi băn prā ti, ki tę šofim,
31 e tę besōim? tš' ka punŏn? Atnit tonę hangręn
manęn ndę škretī, sikurse ăšt škrumun, "Bu-
32 kę prei kielit iu ða me hangrun." Iesui prā iu
θa, Me tę vęrtĕt, me tę vęrtĕt po yu θom,
Moiseu nuk yu ða bukęn prei kielit; por em-
33 āt yu nep tę vęrtetęn bukę prei kielit. Sepsĕ
buka e Perndisę ăšt ai ki sdrųp prei kielit, eðe
ki nep yetę ndę botę.
34 I θăn prā, Zot, na ep pęrherę kętę bukę.
35 Eðe Iesui iu θa, Un yam buka e yetęs: ai

ki viĕn tek un, s' ka me i arðun ũ, eðe ai ki
36 mę besŏn, s' kā me i arðun et kuŗę. Por yu
37 θāš, Se mę pāt, eðe nuk besoni. Ġiθę tš' ka
mę nep Ati, kā me arðun tek un; eðe atę
ki tę vĭ tek un s' kam me e ndsieŗun yaštę.
38 Sepsĕ kam sdrụpun prei kielit, yo pęr me bã-
mun daštunimin tem, por daštunimin e atī ki
39 mę kā dęrgumun. Eðe kụi ãšt daštunimi A-
tit ki mę kā dęrgumun, ġiθę tš' ka mę kā ða-
nun, tę mos hup ġã prei atī, por ta ngāl ndę
40 ditę tę mbrapme. Eðe kụi ãšt daštunimi atī
ki kā dęrgumun, kušdŏ ki tę šofi Birin, eðe
t' i besōi, tę kēt yetę tę pasŏsęme: eðe un kam
me e ngalun ndę ditę tę mbrapme.
41 Ġiudeit prā murmurŏišin pęr atę, se θa, Un
42 yam buka ki sdrụpa prei kielit. Eðe θošin,
Nuk ãšt kụi Iesui, i biri Iosefit, atī na ngofim
tę i atin eðe t' amęn? si θōt prā kụi, Se kam
sdrụpun prei kielit?
43 Iesui upęrġĕk prā e iu θa, Mos murmu-
44 roni ndęrmiĕt yuš. Kurkuši s' mundet me ar-
ðun tek un, ndę mos e thiēkt Ati ki mę kā
dęrgumun: eðe un kam me e ngalun ndę ditę
45 tę mbrapme. Ãšt škrumun ndę profetnat, "Eðe
tę ġiθę kān me kenun tę męsumun te Perndia."
Kušdŏ prā ki kā ndęġumun prei Atit, eðe ãšt
46 męsumun, viĕn tek un. Yo se kā pamun
Atin, vetš ai ki ãšt prei Perndisę, kụi e kā

pamun Atin. Pęr tę vęrtĕt, pęr tę vęrtĕt po yu
θom, Ai ki mę besŏn kā yetę tę pasŏsęme. Un
yam buka e yetęs. Atnit tūi hangręn manęn
ndę škretī, eðe dikęn. Kęyŏ ăšt buka ki sdrųp
prei kielit, ki tę hāi kuši prei asāi, e tę mos
desi. Un yam buka e ġalę ki sdrųpa prei kielit:
ndę hangręt kuši prei kęsāi buke, kā me ręnumun pęr ġiθę yetęn. Eðe ayŏ buka ki kam me ðanun un, ăšt miši em, tę tsilin kam me e ðanun pęr yetęn e botęs.

Ġiudeit prā hăešin ńiani me tietrin, tue θanun, Si mundet kųi me na ðanun tę hām mišin *e vet?*

Iesui iu θa prā, Pęr tę vęrtĕt, pęr tę vęrtĕt po yu θom, Ndę mos hăngręši mišin e tę birit nierit, eðe ndę mos pifši ġakun e atī, nuk keni yetę ndę vehten tūi. Ai ki hā mišin tem, eðe pī ġakun tem, kā yetę tę pasŏsęme, eðe un kam me e nġalun ndę ditę tę mbrapme. Sepsĕ miši em ăšt pęr tę vęrtĕt ušķĭm, eðe ġaku em ăšt pęr tę vęrtĕt tę pimun. Ai ki hā mišin tem, eðe pī ġakun tem, mbet tek un, eðe un tek ai. Sikurse mę dęrgōi ai Ati ki ręnŏn, eðe un ręnŏi pęr Atin: *kęštŭ* eðe ai ki tę mę hāi kā me ręnumun eðe ai pęr mue. Kęyŏ ăšt buka ki sdrųpi prei kielit: yo sikurse Atnit tūi hangręn manęn, eðe dikęn: ai ki hā kętę bukę, kā me ręnumun pęr ġiθę yetęn.

59 Kętŏ θa ndę synagogę tue męsumun ndę
Kapernaum.
60 Šumę *vetę* prā prei dišĕpuiš atī kur ndę-
ġūn, θ*ã*n, Kęyŏ fiaľę ãšt e ašpęr: tsili mundet
61 me e ndęġumun? Eðe Iesui si e mūr vešt
me vetvehten, se dišĕpuit e vet po mur-
murŏišin pęr kętę *fialę*, iu θa, Kęyŏ yu ška-
62 ndaľizŏn? Ndę pafši prā tę birin e nierit tue
63 hųpun atiĕ ku ište pęrpara? Špirti ãšt ai ki
nep yetę, miši nuk vīn kurġ*ã*: kętŏ fiaľęt ki
64 yu fľas un y*ã*n špīrt, eðe y*ã*n yetę. Por y*ã*n
disa prei yuš ki nuk besōin. Sepsĕ Iesui e
dinte tšę pęrpara, tsilt y*ã*n ată ki s'besŏišin, e-
65 ðe tsili *ãšt* ai ki kā me e traθtumun. Eðe θošte,
Pęrandăi yu θ*ã*š, se kurkuši s'mundet me arðun
tek un, ndę mos i upāst ðanun prei tim-ĕt.
66 Tš' mb atę herę *prā* šumę *vetę* prei dišĕpuiš
atī ukęθ*ū*n mbrapa, eðe nuk ĕtsęšin m*ã* baškę
me atę.
67 Iesui prā iu θa tę dųmbęðetvet, Mos doni me
68 škumun eðe yu? Simon Pietri i upęrġĕk prā,
Zot, te tsili kena me škumun? *ti* kē fiaľęt e
69 yetęs pasŏsęme. Eðe na kena besumun, eðe e
kena ngoftun se ti yē Krišti i Biri Perndisę ġalę.
70 Iesui iu upęrġĕk, Nuk yu kam sġeðun un tę
71 dųmbęðetęt, eðe ńi prei yuš ãšt diāl? Eðe θo-
šte pęr Ġiudęn Iskariotin, i tsili ište ńi prei tę
dųmbęðeteš: sepsĕ kų̆i kište pęr me e traθtumun.

KAPTINA VII.

1 Eðe Iesui mbaskẹndăi ĕtsẹte ndẹ Galilē: sepsĕ
s'donte me etsun ndẹ Ġiudē, sepsĕ Ġiudeit e
kẹrkŏišin me e vramun.
2 Eðe ište afẹr festa e Ġiudevet, tendẹ-ngrĕfia.
3 Tẹ vẹlaznit e atī prā i θān, Sdrụp prei kẹndụi,
eðe ško ndẹ Ġiudē, ki tẹ šofin eðe dišĕpuit e-
4 tū punẹt etua ki bān. Sepsĕ kurkuši nuk bān
·gā tinẹz, eðe kẹrkŏn tẹ špẹrfaket ai vetẹ: ndẹ
5 bāfš kẹtŏ, špẹrfāk vetvehten ndẹ botẹ. Sepsĕ as
6 ată vẹlaznit e atī s'i besŏišin. Iesui prā iu θōt,
Koha eme eðe s'kā arðun: por koha yūi āšt
7 pẹrherẹ gati. S'mundet bota me yu pasun mẹ-
nī; por mue mẹ kā mẹnī, sepsĕ un bāi dešmī
8 pẹr atẹ, se punẹt e asaya yān tẹ kẹkia. Yu
škoni ndẹ kẹtẹ festẹ: por un eðe nuk škŏi ndẹ
kẹtẹ festẹ; sepsĕ koha eme eðe s'āšt mbušun.
9 Eðe si iu θa kẹtŏ, mbeti ndẹ Galilē.
10 Eðe si hụpẹn tẹ vẹlaznit e atī, atẹherẹ hụpi
eðe ai ndẹ festẹ, yo mbalafake, por sikurse tinẹz.
11 Ġiudeit prā e kẹrkŏišin ndẹ festẹ, eðe θošin,
12 Ku āšt ai? Eðe ište šumẹ murmurī ndẹr ġindien
pẹr atẹ: disa θošin, Se āšt i mirẹ: e tẹ tierẹ θo-
13 šin, Yo; por gabŏn pŏpulin. Por kurkuši nuk
fliste pẹrpara sụšẹ pẹr atẹ, prei frikẹs Ġiudevet.
14 Eðe taštī kur ište pẹr ġụsẹm festa, Iesui hụ-
15 pi ndẹ tempul, eðe mẹsonte. Eðe Ġiudeit mẹ-

rekulõhešin, tue θanun, Si di kų̈i škrõya, pa kenun męsumun?
16 Iesui iu upęrġëk̈ e θa, Męsimi em nuk ãšt
17 emi, por i atī k̈i mę kā dęrgumun. Ndę dāšt kuši me bãmun daštunimin e atī, kā me e nġoftun prei męsimit, tsila prei tę dụyaš, prei Per-
18 ndisę ãšt, a por un fl̈as prei vehtes teme. Ai k̈i fl̈et prei vetvehtes, kęrkŏn l̈aftin e vet: por ai k̈i kęrkŏn l̈aftin e atī k̈i kā dęrgumun atę, kų̈i ãšt i vęrtetę, eðe nuk ãšt štremtęnī nď atę.
19 Nuk yu ða l̈iġęn Moiseu? eðe as ndoñī prei yuš nuk bãn l̈iġęn: pse kęrkoni me mę vramun?
20 Ġindia upęrġëk̈ e θa, Kē dialin: tsili kęrkŏn me tę vramun?
21 Iesui upęrġëk̈ e iu θa, Ńī punę bãna, eðe tę
22 ġiθę męrekulõheni. Pęrandāi Moiseu yu kā ðanun ŗeθ-prĕsien [sụnetin]; (yo se ãšt prei Moiseut, por prei atniš;) eðe pęr ditę tę šętunę ŗeθ-
23 pritni nierin. Ndę uŗeθ- prēft nieri tę šętunęn, k̈i tę mos prišet l̈iġa e Moiseut; mbę mue zemęrõheni, sepsĕ bãna tę šęndošę ġiθę nierin tę šętu-
24 nęn? Mos ġukoni pęr faḱe, por ġukoni ġụḱin e dreitę.
25 Disa prā prei Ġerusalemitęš θošin, Nuk ãšt
26 kų̈i ai k̈i kęrkõin me e vramun? Por, ḱe, po fl̈et ndęr sų̈, eðe s̈ i θõn kurġã̄. Drŭise mos e nġoftęn pęr tę vęrtĕt tę paręt, se kų̈i ãšt pęr
27 tę vęrtĕt Krišti? Por kętę e dīm prei ka ãšt: por

kur viĕn Krišti, kurkuši s' e nǵef prei ka ǎšt.
28 Iesui prā θęṙiti tue męsumun ndę tempul, eδe
θa, Eδe mue mę dini, eδe prei ka yam mę di-
ni: eδe s' kam arδun prei vetiut, por ǎšt i vęrtetę
ai ḱi mę kā dęrgumun, tę tsilin yu nuk e dini:
29 por un e di: sepsĕ yam prei atī, eδe ai mę
dęrgōi.
30 Kęrkŏišin prā me e zā̃nun: por kurkuši s' vū̃-
ni doręn mbi atę, sepsĕ eδe s' i kište arδun ora.
31 Eδe šumę *vetę* prei ǵindies i besūn, eδe θošin,
Se kur tę vī̃ Krišti, mos kā me bā̃mun mā̃ šu-
mę męrekulia se kętŏ ḱi bā̃ni kṷi?
32 Fariseit ndęǵūn ǵindien se po murmurŏišin pęr
kętŏ *fiaľę*; eδe Fariseit e krṷe-priftnit dęrgūn
33 šęrbętoręt, pęr me e zā̃nun. Iesui prā iu θa, E-
δe pak mot yam baškę me yu, eδe vete tek ai
34 ḱi mę kā dęrgumun. Keni me mę kęrku-
mun, e s' keni me *mę* ǵetun: eδe atiĕ ku yam
35 un, yu s' mŭndeni me arδun. Ǵiudeit prā θā̃n
me vetvehten, Ku kā me vŏitun kṷi, ḱi na s' ke-
na me e ǵetun? mos kā me vŏitun ndęrmiĕt
atṷneve ḱi yā̃n špęrdamun ndępęr Grekęt, e me
36 męsumun Grekęt? Tš' ka ǎšt kęyŏ fiaľę ḱi θa,
Keni me mę kęrkumun, e s' keni me *mę* ǵe-
tun: eδe, Atiĕ ku yam un, yu s' mŭndeni me
arδun?
37 Eδe tę mbrapmen ditęn e festęs maδe Ie-
sui ndĕiti, e θęṙiti tue θanun, Ndę i ārθt

38 et ndokūit, ľetę vĩ tek un, e ľetę pī. Ai
ḱi mę besŏn, sikurse *θ*a škrõya, ľumna ūi tę
39 ġalę kān me ŕieð*u*n prei barkut atī. (E*θ*e kętę
e *θ*a pęr Špirtin *šeiṅt*, ḱi kišin me maŕun ată ḱi
t̀ i besŏišin, se e*θ*e s̀ ište *ð*anun Špirti šeiṅt: sepsĕ
Iesui e*θ*e s̀ ište ľafdumun.)
40 Šumę *vetę* prā prei ġindies kur ndęġūn *kętę* fia-
41 ľę, *θ*ošin, Kų̄i ăšt pęr tę vęrtĕt profeti. Tę tierę
*θ*ošin, Kų̄i ăšt Krišti. Por tę tierę *θ*ošin, Mos
42 viĕn Krišti prei Galilesę? Nuk *θ*a škrõya, se
Krišti viĕn prei faręs Davidit, e*θ*e prei krụe-ka-
43 tundit Be*θ*leemit, andēi ka ište Davidi? Ubā prā
44 *ńī* šḱeŕę ndęrmiĕt ġindies pęr atę. E*θ*e disa
prei atų̄neve dŏišin me e zān̄un; por kurkuši
nuk vū̄ni duręt mbi atę.
45 Er*ð*ęn prā šęrbętoręt te krụe-priftnit e te Fa-
46 riseit: e*θ*e ată iu *θ*ān̄, Pse s̀ e prū̄t? Šęrbętoręt
upęrġeġęn, As kuŕę ndońiherę s̀ kā foľun nieri
47 kęštų̆, porsi kų̄i nieri. Fariseit prā iu upęrġe-
48 ġęn, Mos yeni gabumun e*θ*e yu? Mos i kā besu-
49 mun ndońī prei tę parvet, a prei Farisevet? Por
kęyŏ ġindia, ḱi s̀ ng̀ef ľiġęn, yān̄ tę malkumun.
50 Nikodemi iu *θ*ōt, (ai ḱi pat ar*ð*un natęn tek
51 ai, i tsili ište ńi prei atų̄neve,) Mos ľiġa tonę
ġukŏn nierin, ndę mos ndęġōft mā̄ pęrpara prei
52 atī, e tę maŕi vešt t̀ s̀ ka bān̄? Upęrġeġęn e i *θ*ān̄,
Mos yē e*θ*e ti prei Galilesę? Vęšgŏ, e šif, se pro-
fĕt prei Galilesę nuk ăšt ngritun.
53 E*θ*e ġi*θ*ę se tsili vŏiti ndę štępī tę vet.

KAPTINA VIII.

1 E∂e Iesui vŏiti ndę maľ tę Ulĩvet.
2 E∂e mbę tę agumet er∂i pęrsęrī ndę tempul,
e∂e ġiθę pŏpuli er∂ęn tek ai: e∂e *ai* ndĕiti e i
męsonte.
3 E∂e škrŭisit e Fariseit i bīen ńī ġrue zã-
4 nun ndę kurvęnī; e∂e si e vũn ndę miedĭs, i
θõn, Mieštęr, kęyŏ grue ãšt zãnun mbi punęt
5 tue kurvęnumun. E∂e Moiseu na kā poro-
situn ndę ľiġę kętŏ farę *grašę* me uŕafun me
6 gurę: tš̃ ka θue ti prā? E∂e θošin kętę, tue
tendumun atę, ki tę kēn *fialę* me e paditun.
Por Iesui uŭľ pošte, e škrunte me gišt mbi ∂etę.
7 E∂e mbassi ḱindrŏišn tue pụvetun atę, ungrĭt,
e iu θa, Tsili prei yuš tę yēt pa fāi, *ai* mã̄
8 pęrpara ľetę he∂i gurin mbi atę. E∂e pęrsęrī uŭľ
9 pošte, e škrunte mbi ∂etę. E∂e ată kur ndę-
ġūn *kętę*, šāhešin prei ndęrġĕġies [conscienza], e-
∂e diľšin yaštę ńi ka ńi, zãnun filę tšę prei pľeḱš
deri mbę tę mbrapmit: e∂e Iesui mbeti vetęm, e∂e
10 grŭeya, tue ndĕitun ndę miedĭs. E∂e Iesui si u-
ngrĭt, e∂e nuk pā kurkĕnd, vetš grues, i θa, Grue,
ku yãn ată ḱi tę paditšin? kurkuši nuk tę mu-
11 ndōi? E∂e ayŏ θa, Kurkuši, Zot. E∂e Iesui i θa,
As un nuk tę mundŏi: ško, e∂e mos bãn fāi mã̄.
12 Iesui prā pęrsęrī iu foľi, tue θanun, Un yam
drita e botęs: ai ḱi viĕn mbrapa meyet, s'kā

me etsun ndę teŕęsinę, por kā me pasun driten e yetęs.

13 Fariseit prā i θān, Ti bān dešmī pęr vetveh-
14 ten; dešmia yote nuk āšt e vęrtetę. Iesui upęr-
ġĕk e iu θa, Eðe un ndę bāfša dešmī pęr vet-
vehten, dešmia eme āšt e vęrtetę: sepsē e di prei
ka erða, e ku vete; por yu s'dini prei kā er-
15 ða, e ku vete. Yu ġukoni mbas mišit: un
16 nuk ġukŏi kurkĕnd. Por eðe ndę ġukofša un,
ġuki em āšt i vęrtetę: sepsē nuk yam vetęm,
17 por un eðe Ati ki mę dęrgōi. Eðe āšt škru-
mun ndę liġę tūi, Se dešmia prei dų nieziš āšt
18 e vęrtetę. Un yam ai ki bāi dešmī pęr vetveh-
ten, eðe Ati ki mę dęrgōi bān dešmī pęr mue.
19 I θošin prā, Ku āšt ųt-Āt? Iesui upęrġĕk, As
mue s'mę dini, as tem-Āt: ndę mę dišit mue,
kišit me ditun eðe tem-Āt.

20 Kętŏ fiaľę foľi Iesui ndę vend tę tezurit, tue
męsumun ndę tempul: eðe kurkuši nuk e zūni;
sepsē eðe s'i kište arðun ora.

21 Iesui prā iu θa pęrsęrī, Un po vete, eðe keni
me mę kęrkumun, eðe keni me dekun ndę mękāt
tūi: atiē ku vete un, yu s'mŭndeni me arðun.

22 Ġiudeit θošin prā, Mos kā me vramun vetvehten?
pęrandāi θōt, Atiē ku vete un, yu s'mŭndeni
23 me arðun. Eðe *ai* iu θa, Yu yeni prei sę poštaš;
un yam prei sę naľtaš: yu yeni prei kęsāi bote; un
24 s'yam prei kęsāi bote. Yu θāš prā, se keni me

dekun ndę mękatet tuya: sepsĕ ndę mos besofši se un yam, keni me dekun ndę mękatet tuya.
25 I θošin prā, Tsili yē ti? Eδe Iesui iu θa,
26 Atę ki yu θāš tšę pęrpara heręs. Šumę kam pęr me θanun e pęr me ġukumun pęr yu: por ai ki mę dęrgōi ăšt i vęrtetę: eδe un sā ndęġova
27 prei atī, kętŏ i θom botęs.—Nuk meišin vešt se iu θošte pęr Atin.
28 Iesui prā iu θa, Kur tę ngrini tę birin e nierit, atęherę keni me e nġoftun se un yam, eδe nuk băi kurġā prei vehtes teme; por sikurse mę mę-
29 sōi em-Åt, kętŏ fľas. Eδe ai ki mę dęrgōi ăšt baškę me mue: Ati nuk mę kā ľanun vetęm; sepsĕ un băi pęrherę atŏ ki i pęľkēin.
30 Ai tue foľun kętŏ, šumę *vetę* i besūn.
31 Iesui iu θošte prā atŭneve Ġiudevet ki i kišin besumun, Ndę mbetši yu ndę fiaľę teme, yeni
32 pęr tę vęrtĕt dišĕpuit emī; eδe keni me nġoftun tę vęrtetęn, eδe e vęrteta kā me yu dęľirun.
33 I upęrġeġęn, Yena fara e Abrahamit, eδe nuk iu kena bāmun kuŕę šęrbętorę kurkuit: si θue
34 ti, Se keni me ubāmun tę dęľirun? Iesui iu upęrġĕk, Me tę vęrtĕt, me tę vęrtĕt po yu θom,
Se kušdŏ ki băn mękatin ăšt šęrbętōr i mękatit.
35 Eδe šęrbętori nuk mbet ndę štępī pęr ġiθę yetęn:
36 por biri mbet pęr ġiθę yetęn. Ndę yu dęľirt prā
37 biri, pęr tę vęrtĕt keni me kenun tę dęľirun. E di se yeni fara e Abrahamit; por kęrkoni me mę vra-

38 mun, sepsĕ fiaĺa eme nuk zẽ vend ndęr yu. Un
fĺas tš' ka kam pamun pęranę tim-ĕt: eðe yu kę-
39 štŭ bãni tš' ka keni pamun prei atit tūi. Upęr-
ġeġęn e i θãn, Ati ụnę ãšt Abrahami. Iesui iu
θōt, Ndę ḱofši tę bit e Abrahamit, kišit me bã-
40 mun punęt e Abrahamit. Por taštĭ kęrkoni me
mę vramun, nieri ḱi yu foĺa tę vęrtetęn, ḱi ndę-
ġova prei Perndisę: Abrahami nuk bãni kętę.
41 Yu bãni punęt e atit tūi.

I θãn prā, Na s'kena ĺemun prei kurvęnie:
42 kena ńi At, Perndinę. Iesui iu θa prā, Perndia
ndę ište ati yūi, dotę mę dŏišit: sepsĕ un doĺa
prei Perndisę, eðe vĩ *prei atī*: sepsĕ nuk erða prei
43 vehtes teme, por ai mę dęrgōi. Por nuk ṅifni
tę fŏlunit tem? pse s'mŭndeni me ndęġumun fia-
44 ĺęn teme? Yu yeni prei atit dialit, eðe doni
me bãmun dęšęrimet e atit tūi. Ai ište tšę pęr-
para heręs nieri-vrasęs, eðe nuk mbet ndę tę
vęrtetęn, sepsĕ e vęrteta nuk ãšt nď atę. Kur
fĺet ŗenęn, fĺet prei tę tiyaš: sepsĕ ãšt ŗenęs,
45 eðe ati asāi *ŗenęs*. Por un, sepsĕ θom tę vęr-
46 tetęn, nuk mę besoni. Tsili prei yuš mę šān
pęr mękate? por ndę θom tę vęrtetęn, pse s'mę
47 besoni yu? Ai ḱi ãšt prei Perndisę, ndęġŏn fia-
ĺęt e Perndisę: pęrandăi yu nuk ndęġoni, sepsĕ
nuk yeni prei Perndisę.

48 Ġiudeit prā upęrġeġęn e i θãn, Nuk θona mirę
49 na, se ti ye Samaritān, eðe kē dialin? Iesui u-

pęrġĕk, Un nuk kam dialin; por nderŏi tem-Āt,
50 eđe yu mę fulikni. Eđe un s'kęrkŏi ľaftin tem: ăšt
51 ai ki kęrkŏn eđe *ki* ġukŏn. Pęr tę vęrtĕt, pęr tę
vęrtĕt po yu *θ*om, Ndę rūit kuši fiaľęn teme, s'kā
52 me pamun dekę pęr ġi*θ*ę yetęn. Ġiudeit prā i
*θ*ān, Taštĭ e murem vešt se kē dialin. Abrahami
dik, eđe profetnit; eđe ti *θ*ue, Ndę rūit kuši fiaľęn
teme s'kā me hangrun dekę [s'kā me dekun]pęr
53 ġi*θ*ę yetęn. Mos yē ti mā i ma*θ* se ati tonę
Abrahami, i tsili dik? eđe profetnit dikęn: tsi-
54 lin e bān vehten ti? Iesui upęrġĕk, Un ndę
ľafdofša vetvehten, ľafti em nuk ăšt kurġā: em-
Āt ăšt ai ki mę ľafdŏn, i tsili yu *θ*oni se ăšt
55 Perndia tūi: eđe s'e keni nġoftun; por un e
nġof: eđe ndę *θ*antša, se nuk e nġof, kam me
upęrġăitun me yu, ŗenęs: por e nġof, eđe rūi
56 fiaľęn e atī. Abrahami ati yūi gazmŏhei me
pamun ditęn teme, eđe e pā, eđe ugęzūe.
57 Ġiudeit prā i *θ*ān, Pesęđetę viĕt eđe s'i kē, eđe
58 kē pamun Abrahamin? Iesui iu *θ*a, Pęr tę vęr-
tĕt, pęr tę vęrtĕt po yu *θ*om,Un yam para se tę
ľēi Abrahami.
59 Ngritęn prā gurę pęr me sielun mbi atę: por
Iesui umęšĕf, eđe dūľ prei tĕmpulit, e škōi pęr
miedĭs t'atŭneve, eđe kęštŭ iku.

KAPTINA IX. X.

1 Eðe tue škumun, pā *ńi* nieri tę verbęt tšę prei
2 sę ľemes. Eðe dišępuit e atī e pųvetęn, tue
*θ*anun, Rabbi, tsili fiēu, kų̄i apor pęrĭndt e atī,
3 ki tę ľēi i verbęt? Iesui upęrġěk, As kų̄i
s' fiēu, as pęrĭndt e atī: por ki tę diftohen punęt
4 e Perndisę tek ai. Un duhet me punumun pu-
nęt e atī ki mę dęrgōi, deri sā tę yēt ditę: viěn
nata, ki kurkuši s' mundet me punumun atęherę.
5 Sā tę yemi ndę botę, yam drīť e botęs.
6 Mbassi *θ*a kętŏ, pęštūni pęr ðē, eðe bā̆ni baľ-
tę prei pęštūmęs, eðe ľēu sų̄ť e tę vĕrbętit me
7 baľtęn, eðe i *θ*a, Ško, e ľahu ndę bańę tę Si-
loamit, (ki ayŏ kę*θ*ųmun, do me *θ*anun, Dęr-
gumun.) Vŏiti prā, e uľā, eðe erði tue pamun.
8 Fęki̇̄tę prā, eðe ată ki e šifšin pęrpara se ište
i verbęt, *θ*ošin, Nuk ă̄št kų̄i ai ki ťinte e ľųpte?
9 Tę tierę *θ*ošin, Se kų̄i ă̄št: eðe tę tierę, Se i
10 pęrġān: *por* ai *θ*ošte, Se un yam. I *θ*ošin prā, Si
11 ť utšiľęn sų̄ť etū? Ai upęrġěk e *θ*a, *Ńi* nieri ki
ķuhet Iesu bā̆ni baľtę, eðe ľēu sų̄ť emī, eðe mę
*θ*a, Ško ndę bańę tę Siloamit, eðe ľahu. Eðe si
12 vŏita e uľāš, tšiľa sųtę. I *θ*ā̆n prā, Ku ă̄št ai?
Θōt, Nuk di.
13 Bīen te Fariseit atę ki *ište* ńiherę i verbęt.
14 Eðe ište e šętunę kur bā̆ni baľtęn Iesui, eðe i
15 tšiľi sųtę. Pęrsęrī prā e pųvetęn eðe Fariseit,

si tę tšiľi sutę. Eðe ai iu θa, Vũni baľtę mbi sũť
16 emī, eðe uľāš, eðe šof. Disa prei Fariseiš θošin
prā, Kũi nieri nuk ãšt prei Perndisę, sepsĕ
nuk rūn tę šętunęn. Tę tierę θošin, Si mu-
ndet me bãmun kęsŏ męrekuliaš *ńi* nieri mękat-
17 nūr? Eðe ište tę škieťun ndęrmiĕt atũneve. I
θōn pęrsęrī tę vĕrbętit, Tš' ka θue ti pęr atę,
sepsĕ tšiľi sũť etū? Eðe ai θa, Se ãšt profĕt.
18 Ġiudeit prā nuk i zũn besę, se ište i verbęt,
eðe tšiľi sutę, deri sā θęťitęn pęrĭndt e atī ki i
19 utšiľęn sutę. Eðe i pũvetęn, tue θanun, Kũi
ãšt biri yūi, ki yu θoni se ai kā ľemun i verbęt?
20 si šef prā taštĭ? Pęrĭndt e atī iu upęrġéġęn e
θãn, E dīm se kũi ãšt biri tonę, eðe se kā ľe-
21 mun i verbęt: por si šef taštĭ, nuk dīm; a tsili
i tšiľi sutę, na nuk dīm: ai kā mošę; pũvetni
atę: ai kā me foľun pęr vetvehten.
22 Kętŏ θãn pęrĭndt e atī, sepsĕ drŏišin prei Ġiu-
deiš: se Ġiudeit išin bãmun taštĭ me ńī fiaľę, se
ai ki ta ięfēi pęr Krišt, tę yēt yaštę synagogęs.
23 Pęrandăi pęrĭndt e atī θãn, Se kā mošę; pũvetni
atę.
24 Θiięn prā pęr sę dụti atę nierin ki ke i ver-
bęt, eðe i θãn, Epi ľaft Perndisę: na e dīm se
25 kũi nieri ãšt mękatnūr. Ai upęrġĕk prā e θa,
Ndę kōft mękatnūr, nuk di: por ńī *punę* di, se
26 kēš i verbęt, eðe taštĭ šof. Eðe i θãn pęrsęrī,
27 Tš' ka tę bãni? si tšiľi sũť etū? Iu upęrġĕk,

Taštĭ yu θāš, eðe nuk ndẹġūt: tš' doni me ndẹġumun pẹrsẹrī? mos doni me ubāmun eðe yu dišĕpuit e atī?

28 E pẹrḱešẹn prā, eðe θān, Ti yē dišĕpuli atī;
29 por na yena dišĕpuit e Moiseut. Na e dīm se Perndia foḷi me Moisenẹ: por kẹtẹ nuk e dīm
30 prei ka ăšt. Nieri upẹrġĕḱ e iu θa, Kẹyŏ ăšt pūn' e mẹrekulŭšẹme, se yu s'e dini prei ka ăšt,
31 eðe *ai* mẹ tšiḷi sụtẹ. Eðe e dīm se Perndia nuk iu ndẹġŏn mẹkatnorvet: por ndẹ ḱōft kuši me pasun frikẹ Pẹrndinẹ, eðe me bāmun daštunimin
32 e atī, kẹtī i ndẹġŏn. Deri mbẹ kẹtẹ yetẹ nuk ăšt ndẹġumun, se tšiḷi kuši sụṭ e atī ḱi kā
33 ḷemun i verbẹt. Ndẹ mos ište kụi prei Perndisẹ,
34 nuk mŭndei me bāmun kurġā. Upẹrġeġẹn e i θān, Ti kē ḷemun ġiθẹ ndẹr mẹkate, eðe ti na mẹsŏn? Eðe e ndsurẹn yaštẹ.
35 Iesui ndẹġōi se e ndsurẹn yaštẹ; eðe si e ġeti,
36 i θa, I besŏn ti tẹ Birit Perndisẹ? Ai upẹrġĕḱ
37 e θa, Tsili ăšt *ai*, Zot, ḱi t' i besŏi? Eðe Iesui i θa. Eðe e kē pamun, eðe ăšt ai ḱi fḷet baškẹ
38 me tụi. Eðe ai θa, Besŏi, o Zot, eðe e aðurōi.
39 Mbasandăi Iesui θa, Un kam arðun ndẹ kẹtẹ botẹ pẹr ġụḱ, ḱi tẹ šofin ată ḱi' nuk šofin, eðe
40 tẹ bāhen tẹ verbẹt atā ḱi šofin. Eðe sā išin prei Fariseiš baškẹ me atẹ ndẹġūn kẹtŏ, eðe i
41 θān, Mos yena eðe na tẹ verbẹt? Iesui iu θa, Ndẹ išit tẹ verbẹt, s'dotẹ kišit mẹkăt: por taštĭ θoni, Se šofim; mẹkati yūi prā mbet.

1 KAP. X. Pẹr tẹ vẹrtĕt, pẹr tẹ vẹrtĕt po yu
θom, Ai ḱi nuk hĩn ndẹpẹr derẹt ndẹ obŏṙ tẹ
δendtvet, por hụpẹn ǵetīu, ai ãšt vieδẹs eδe
2 kursār. Por ai ḱi hĩn ndẹpẹr derẹt, ãšt bariu i
3 δendtvet. Portari i tšiľ derẹn kẹtī; eδe δendt
ndẹǵōin zãnin e atī: eδe θẹṙĕt δendt e vet me
4 emẹn, eδe i ndsīr. Eδe kur tẹ ndsieṙi δendt
e vet, vete pẹrpara atụ̆neve, eδe δendt e maṙin
5 mbrapa: sepsĕ nǵofin zãnin e atī. Por tẹ hu-
yin s' kān me e maṙun mbrapa, por kān me ikun
prei atī: sepsĕ nuk nǵofin zãnin e tẹ hŭyẹvet.
6 Kẹtẹ parabul iu θa Iesui: por ată nuk murẹn
vešt tš' ka išin kẹtŏ ḱi iu fľiste.
7 Iesui prā iu θa, Pẹr tẹ vẹrtĕt, pẹr tẹ vẹrtĕt
8 po yu θom, se un yam dera e δendtvet. Ǵiθẹ
sā erδẹn para meyet yãn viĕδẹsa eδe kursarẹ:
9 por δendt nuk iu ndẹǵūn. Un yam dera: ndẹ
hĩft kuši prei anẹs seme, kā me ušẹľbumun, e-
δe kā me hĩmun e kā me daľun, eδe kā me
10 ǵetun tẹ kulotun. Viĕδẹsi nuk viĕn *pẹr tietẹr*
ǵã, vetš pẹr me vieδun e me θerun e me
prišun: un erδa ḱi tẹ kēn yetẹ, eδe ta kēn
11 miăft. Un yam bariu i mirẹ: bariu i mirẹ vẽ
12 yetẹn e vet pẹr δendt. Por ṙogẹtari, eδe ai ḱi
s' ãšt barī, tẹ tsilit s' yãn δendt e vet, vẽ rē ūikun
tue arδun, eδe ľẽ δendt, e ikẹn: eδe ūiku i ṙẹ-
13 mbĕn, eδe špẹrdān δendt. Eδe ṙogẹtari ikẹn,
14 sepsĕ ãšt ṙogẹtār, e s' kā găiľe pẹr δendt. Un

yam bariu i mirę: eðe nġof tę miyat, eðe nġi-
15 fem prei sę miyaš. Sikurse Ati mę nġef, eðe
un nġof Atin: eðe vẽ yetęn teme pęr ðendt.
16 Kam eðe tę tiera ðendt, tę tsilat s'yãn prei kętī
oboři: duhet t' i mbęľěθ eðe atŏ: eðe kān me
ndęġumun zãnin tem; eðe kān me ubãmun ńī
17 tubę, *e* ńi barī. Pęrandăi Ati mę do, sepsĕ un
18 vẽ yetęn teme ki ta maŕ pęrsęrī. Kurkuši nuk
e ngrē prei meyet, por un e vẽ prei vetiut: kam
puštĕt me e vũmun, eðe kam puštĕt me e ma-
ŕun pęrsęrī. Kętę porosī e mora prei tim-ĕt.
19 Pęrsęrī prā ubã tę škieŕun ndęrmiĕt Ġiude-
20 vet pęr kętŏ fiaľę. Eðe šumę *vetę* prei atũneve
θošin, Kā dialin, eðe ãšt i tšęmendun; tš' ka e
21 ndęġoni? Tę tierę θošin, Kętŏ fiaľę nuk yãn
fialę tę dialŏsuni: mos mundet diali me iu tši-
ľun sũtę tę vĕrbnavet?

22 Eðe ubã *festa e* tę konsakrumit ndę Ġeru-
salem.
23 Eðe Iesui ĕtsęte ndę tempul, ndę kube tę
24 Solomit. Ġiudeit prā e ŕeθūn, eðe i θošin,
Deri kurę mbā ľiðun špirtin tonę? ndę yē ti Kri-
šti, na θui ndęr sũ.
25 Iesui iu upęrġĕk, Yu θāš, eðe nuk besoni.
Punęt ki bãi un mb emęn tę tim-ĕt, kętŏ bãin
26 dešmī pęr mue. Por yu nuk besoni, sepsĕ
nuk yeni prei ðendtvet mia, sikurse yu θāš.

27 Δendt emia ndęǵōin zā̃nin tem, eδe un i nǵof,
28 eδe mę maṙin mbrapa. Eδe un iu ap yetęn e
pasŏsęme; eδe s̓ kān me hupun pęr ǵiθę yetęn,
eδe kurkuši s̓kā me i ṙęmbṳmun prei doręs
29 seme. Em-Āt ḱi m' i kā δanun ā̆št mā̃ i maθ
se tę ǵiθę, eδe kurkuši s̓mundet me i ṙęmbṳ-
30 mun prei doręs tim-ĕt. Un eδe Ati yena ńi.
31 Pęrsęrī prā Ǵiudeit kapęn gurę pęr me i
sielun.
32 Iesui iu upęrǵĕḱ, Yu diftova šumę punę tę
mira prei tim-ĕt; pęr tš' farę pune prei asŏš
33 mę ṙifni me gurę? Ǵiudeit i upęrǵeǵęn, tue θa-
nun, Nuk tę ṙafim me gurę pęr punę tę mirę,
por pęr bestemmī; sepsĕ eδe ti, tue kenun nieri,
34 bā̆n vehten tande Perndī. Iesui iu upęrǵĕḱ,
Nuk ā̆št škrumun ndę ḷigę tūi, "Un θāš, Yeni
35 perndina"? Ndę ḱōft se iu θa perndina atṳ̆neve
ḱi mḃ ată ubā̃ fiaḷa e Perndisę, eδe škrō̃ya s̓mu-
36 ndet me uprišun; atę *ḱi* Ati e šeińtęnōi, eδe e
dęrgōi ndę botę, yu θoni, Se *ai* bestemmiŏn, sepsĕ
37 θāš, Yam i Biri Perndisę? Ndę mos bā̃fša punęt
38 e tim-ĕt, mos mę besoni. Por ndę bā̃fša, e ndę
mos besofši mue, besŏniu punvet: ḱi tę nǵifni,
eδe tę besoni, se Ati *ā̆št* tek un, eδe un tek ai.
39 Kęrkŏišin prā pęrsęrī me e zā̃nun: por dūḷ
prei doręs atṳ̆neve.
40 Eδe škōi pęrsęrī pęrtĕi Ǵiordanit, ndę vend
ku ište Ǵionni pęrpara tue pagęzumun; eδe

41 mbeti atiĕ. Eðe šumę *vetę* erðęn tek ai, eðe
θošin, Se Ġionni nuk bãni as ndońī męrekulī:
por ġiθę sā θa Ġionni pęr kętę, išin tę vęrteta.
42 Eðe šumę *vetę* i besūn atiĕ.

KAPTINA XI.

1 Eðe ište ńi *nieri* sęmunę, Lazarī, prei Beθa-
nie, prei krụe-katundit Marisę eðe Marθęs tę
2 motręs asāi. (Eðe Maria ište ayŏ ki ľēu Zotin
me vŏi eret, eðe męšini kamęt e atī me fľokęt e
asaya, tę tsilęs Lazari i vęlāi asāi ište sęmunę.)
3 Tę motrat prā dęrgūn tek ai, tue θanun, Zot,
ke, ai ki do *ti* ăšt sęmunę.
4 Eðe Iesui kur ndęġōi, θa, Ayŏ sęmundę nuk
ăšt pęr dekę, por pęr ľaftin e Perndisę, ki tę
ľafdohet i Biri Perndisę me anę tę asāi.
5 Eðe Iesui donte Marθęn eðe tę motręn e a-
6 sāi eðe Lazarin. Kur ndęġōi prā se ăšt sęmu-
nę, atęherę mbeti dụ ditt mb atę vend ku ište.
7 Mbasandāi mbas kęsāi iu θōt dišĕpuivet, Ľetę
8 škōim pęrsęrī ndę Ġiudē. Dišĕpuit i θōn, Rab-
bi, taštī Ġiudeit kęrkŏišin me tę ŕafun me gurę,
9 eðe pęrsęrī škon atiĕ? Iesui upęrġĕk, A s'kā
ḍụmbęðętę ora dita? ndę etsęt kuši ditęn, nuk
10 pengohet, sepsĕ šef dritęn e kęsāi bote. Por
ndę etsęt kuši natęn, pengohet, sepsĕ s'kā dri-
tę nd'atę.

11 Kętŏ θa: eδe mbasandăi iu θōt, Lazari miku
12 tonę fieti; por škŏi pęr me e tšunun. Dišĕpuit
e atī i θãn prā, Zot, ndę pāst fietun, kā me
13 pęštumun. Por Iesui kište θanun' pęr dekęn
e atī: por ată kuitūn se θōt pęr tę fiĕtunit e
14 ġumit. Atęherę prā Iesui iu θa ndęr sų̄, La-
15 zari dik. Eδe gęzohem pęr yu, ki tę besoni, se-
16 psĕ nuk kĕš atiĕ: por ľetę škōim tek ai. To-
mai prā, ai ki kŭhei Biňŏk, iu θōt dišĕpuivet,
Ľetę škōim eδe na, ki tę desim baškę me atę.
17 Kur erδi prā Iesui, e ġeti katęr dittš taštĭ ki
kište kenun *štimun* ndę voř.
18 Eδe Beθania ište nġat Ġerusalemit, afęr pe-
19 sęmbęδetę stadie. Eδe šumę *vetę* prei Ġiudeiš
kišin arδun te Marθa e *te* Maria, pęr me i ngu-
20 šulumun pęr tę vęlān' e atŭneve. Marθa prā
kur ndęġōi se po viĕn Iesui, i dūľ pęrpara: eδe
Maria ndĕiti ndę štępī.
21 Marθa prā i θa Iesuit, Zot, ndę kĭšie ke-
22 nun kętŭ, em-vęlā s' kište pęr me dekun. Por
eδe taštĭ e di, se sā t' i ľųpiš Perndisę, Per-
23 ndia kā me t' i δanun. Iesui i θōt, Ųt-vęlā kā
24 me unġalun. Marθa i θōt, E di se kā me u-
nġalun mbę tę nġalmen e tę mbrapmes ditę.
25 Iesui i θa, Un yam e nġălmeya eδe yeta: ai ki
26 mę besŏn, eδe ndę dēkt, kā me ŗęnumun. Eδe
kušdŏ ki ŗęnŏn eδe mę besŏn, s' kā me dekun
27 pęr ġiθę yetęn. A besŏn kętę? I θōt, Po, Zot:

un kam besumun, se ti yē Krišti, i Biri Perndisę, ǩi kē arðun ndę botę.

28 Eðe si θa kętŏ, vŏiti e θęřiti tinęz Marinę
tę motrẹn e vet, e i θa, Mieštri ăšt kętŭ, eðe
29 po tę θęřęt. Ayŏ kur ndęġōi, tšohet špĕit, e viĕn
30 tek ai, (Iesui eðe s'kište arðun ndę krụe-ka-
tŭnd, por ište nď atę vend ǩi i dūĺ pęrpara Mar-
31 θa.) Ġiudeit prā ǩi išin baškę me atę ndę štępī,
tue ngušulumun atę, kur pān Marinę se ungrĭt
špĕit eðe dūĺ, i vŏitẹn mbrapa, tue θanun, Se
po škon ndę voř, pęr me ǩiamun atiĕ.
32 Maria prā si erði atų̆ ku ište Iesui, eðe pā
atę, i rā ndęr kamę, tue i θanun, Zot, ndę ĭšie
33 kętŭ, em-vęlā s'dotę kište dekun. Eðe Iesui kur
pā atę tue ǩiamun, eðe ată Ġiudeit ǩi kišin ar-
ðun baškę me atę tue ǩiamun, šā̃ni ndę špīrt
34 tę vet, e utrazue, eðe θa, Ku e keni vūmun?
35 I θō̃n, Zot, eya e šif. Iesui derði ĺot.
36, 37 Ġiudeit prā θošin, Šif sā e donte! Por
disa prei asĭš θā̃n, Nuk mŭndei kų̆i, ǩi tšiĺi
sụtę e tę vĕrbętit, me bā̃mun ǩi tę mos desi
eðe kų̆i?
38 Iesui prā pęrsęrī tue šā̃nun ndęr vehte viĕn
ndę voř. Eðe ište *ńī* špelę, eðe mbi atę *ište*
39 vūmun *ńi* gūr. Iesui θōt, Ngreni gurin. Ma-
ria e motra tę dĕkunit i θōt, Zot, ǩelbet
40 taštĭ: sepsĕ ăšt katęr dittš. Iesui i θōt, Nuk
tę θāš, se ndę besŏfš, kē me pamun ĺaftin e

41 Perndisę? Ngritęn prā gurin, atiĕ ku ište vū-
mun i dĕkuni. Eðe Iesui si ngriti sutę pęr-
42 pietę, θa, At, tę faľem ndęrsę, se mę ndęġove. E-
ðe e dĭšiem se pęrherę mę ndęġŏn: por *kętę* e θāš
pęr *kętę* pŏpulin ķi tī kętŭ teθ, ķi tę besōin se ti
43 mę dęrgove.—Eðe si θa kętŏ, bęrtiti me zā̃ tę
44 maθ, Lazar, eya yaštę. Eðe i dĕkuni dūľ, ľiðun
kamęt e duręt me pęľhurę, eðe fă̆ķeya e atī mę-
štielun me rizę. Iesui iu θōt, Sgĭθnia, eðe ľĭ̃nia
me škumun.
45 Šumę *vetę* prā prei Ġiudeiš ķi kišin arðun te
46 Maria, eðe pān sā bā̃ni Iesui, i besūn. Por
disa prei asĭš škūn te Fariseit, eðe iu θā̃n sā
bā̃ni Iesui.
47 Krụe-priftnit prā eðe Fariseit pęrmbęľoðęn
baškę-ndĕitie, eðe θošin, Tš̆ ka *tę* bā̃im? se
48 kŭi nieri bă̆n šumę męrekulia. Ndę e ľan-
tšim kęštŭ, tę ġiθę kān me i besumun: eðe kān
me arðun Romanęt e ķān me prišun eðe ve-
49 ndin tonę eðe komin. Eðe ńi prei asĭš, Kai-
afa, ķi ište krụe-prĭft i atī viti, iu θa, Yu nuk
50 dini kurġā̃, as nuk mendŏheni, se ā̃št mirę pęr
nē me dekun ńi nieri pęr pŏpulin, eðe tę mos
51 hupi ġiθę komi.—Eðe kętę nuk e θa prei ve-
tiut: por, tue kenun krụe-prĭft i atī viti, pro-
fetizōi se Iesui kište pęr me dekun pęr komin;
52 eðe yo pęr komin vetęm, por ķi tę mbęľeði mbę
ńi eðe diĕľmt e Perndisę ķi išin špęrdamun.

53 Tš' mb̈ atę ditę prā bān kęšile, pęr me e vra-
54 mun. Pęrandăi Iesui nuk ĕtsęte mā ndęr sū
ndępęr Ġiudeit; por škōi prei andēi ndę ńi vend
nġat škretisę, ndę *ńi* ġutĕt ki *θ*ohet Efraim, e-
*ð*e atiĕ škonte kohęn baškę me dišĕpuit e vet.
55 E*ð*e ište nġat paška e Ġiudevet: e*ð*e šumę *ve-*
tę prei *atī* vendi hupęn ndę Ġerusalem para pa-
56 škęs, ki tę pastrōin vetvehten. Kęrkōišin prā Ie-
sun, e*ð*e i *θ*ošin ńiani tietrit, tue ndĕitun ndę
tempul, Tš' ka yu duket? se s' kā me ar*ð*un pęr
57 festęn? E*ð*e krue-priftnit e Fariseit kišin po-
rositun, ndę e māit vešt kuši se ku ăšt, t' api zā,
pęr me e zānun.

KAPTINA XII.

1 Iesui prā, ġaštę ditt para paškęs, er*ð*i ndę
Be*θ*anī, atiĕ ku ište Lazari ki pat dekun, tę
2 tsilin e nġali prei sę dĕkuniš. E*ð*e i bān darkę
atiĕ; e*ð*e Mar*θ*a šęrbente: e*ð*e Lazari ište ńi
prei asiš ki ťiyšin ndę męsalę baškę me atę.
3 Atęherę Maria mūr ńi ľitęr vōi eret nardi tę
patrazumun, šumę tę štrĕitę, e*ð*e lēu kamęt e
Iesuit, e*ð*e męšini kamęt e atī me fľokęt e veta:
e*ð*e štępia umbŭš me eręn e vōit eret.
4 Ńi prā prei tę dumbę*ð*etę dišĕpuivet e atī,
Ġiuda Iskarioti *i birí* Simonit, ai ki kište me
5 e tra*θ*tumun, *θ*ōt, Pse tę mos šītei kŭi vōi eret

6 trekĭnd dinarę, e tę nĕpei ndępęr tę vorfęn? E-
ðe θa kętę, yo se kište găiłe ai pęr tę vŏr-
fęnit; por sepsĕ ište vieðęs, eðe kište kułetęn e
7 ăstęrvet, eðe mbante tš' ka vĭhešin *nď atę*. Ie-
sui prā θa, Łene: *se* e rŭiti pęr ditęn e tę vo-
8 ŧumes teme. Sepsĕ tę vŏrfęnit i keni pęrherę
baškę me yu; por mue nuk mę keni pęrherę.
9 Šumę ġindie prā prei Ġiudeiš mūr vešt se ăšt
atiĕ: eðe erðęn yo pęr Iesun vetęm, por ki tę
šofin eðe Lazarin, tę tsilin e nġali prei sę dĕ-
10 kuniš. Por krŭe-priftnit bān kęšile pęr me vra-
11 mun eðe Lazarin: sepsĕ šumę *vetę* prei Ġiudeiš
škŏišin pęr atę, eðe i besŏišin Iesuit.
12 Ndę nesęr šumę ġindie ki kišin arðun pęr
festęn, kur ndęġūn se viĕn Iesui ndę Ġerusalem,
13 muręn dega hurmaš, eðe dułęn me e pritun pęr-
para, eðe θęritšin, Hosanna: i bekumun *ăšt* ai ki
viĕn mb emęn tę Zotit, Mpreti Israelit.
14 Eðe Iesui ġeti *ni* połišt, eðe ndĕiti mbi atę;
15 sikurse ăšt škrumun, "Mos kī frikę biy' e Sio-
nit: ke, Mpreti ŭt viĕn ndĕitun mbi połišt go-
16 mărie." Eðe dišĕpuit s' i muręn vešt kętŏ pęrpa-
ra heręs: por kur ułafdue Iesui, atęherę iu rān
ndęr mend se kętŏ išin škrumun pęr atę, eðe
kętŏ i bān atī.
17 Ġindia prā ki ište baškę me atę bānte dešmī,
se θiri Lazarin prei vorit, eðe e nġali prei sę
18 dĕkuniš. Pęrandăi eðe ġindia i dūł pęrpara, se-

psĕ ndęġōi se ai kište bãmun kętę męrekulī.
19 Fariseit prā θãn ńiani me tietrin, Vĩni rē se
nuk bãni ġã tę mirę yu? ke, bota škōi mbrapa atī.
20 Eðe išin disa Grekę ndęrmiĕt atŭneve ki kišin
21 hųpun pęr me aðurumun pęr festęn. Kętă prā
erðęn te Filippi *ki ište* prei Beθsaidasę Galilesę,
eðe i ľŭtešin, tue θanun, Zot, dūm me pamun
22 Iesun. Filippi viĕn e i θōt Andreut: eðe pęr-
23 sęrī Andreu eðe Filippi i θõn Iesuit. Eðe Ie-
sui iu upęrġĕk, tue θanun, Erði ora pęr me u-
24 ľafdumun i biri nierit. Pęr tę vęrtĕt, pęr tę
vęrtĕt po yu θom, Ndę mos rāft kokra e grunit
ndę ðē e tę desi, mbet vetęm: por ndę dēkt, bīe
25 šumę pemę. Ai ki do yetęn e vet, kā me e bie-
ŕun; eðe ai ki kā męnī yetęn e vet ndę kętę
botę, kā me e rŭitun pęr yetęn e pasŏsęme.
26 Ndę mę šęrbēft kuši, ľetę mę mari mbrapa; e-
ðe ku tę yemi un, atiĕ kā me kenun eðe šęrbę-
tori em: eðe ndę mę šęrbēft kuši, Ati kā me e
27 nderumun. Taštī špirti em ãšt trazumun; e-
ðe tš' ka tę θom? At, mę pęštŏ prei kęsāi oręs:
28 por pęrandăi erða mbę kętę orę. At, ľafdŏ e-
mnin tand.

Erði prā *ńi* zã prei kieli, Eðe e ľafdova, eðe
29 pęrsęrī kam me e ľafdumun. Ġindia prā, ki
kište ndĕitun eðe ndęġōi *zānin*, θošte, Se ubã
bumbulimę: tę tierę θošin, *se* I foli engul.
30 Iesui upęrġĕk e θa, Ai zã nuk ubã pęr mue,

por pęr yu. Taštĭ ăšt ġųĺki kęsăi bote: taštĭ urðęnari kęsăi bote kā me uheðun yaštę. Eðe un, ndę ungritša prei ðeut, kam me thiekun tę ġiθę mbas vetvehtes.—(Eðe θošte kętę, tue diftumun me tš' farę deke kište me dekun.) Ġindia i upęrġĕk, Na kena ndęġumun prei liġęs, se Krišti mbet pęr ġiθę yetęn: Si θue prā ti, Se i biri nierit duhet me ungritun? tsili ăšt kŭi i biri nierit? Iesui prā iu θa, Eðe pak kohę drita ăšt baškę me yu. Ětsęni deri sā tę keni dritęn, pęr mos me yu zānun teŗęsina: sepsĕ ai ki etsęn ndę teŗęsinęt nuk di se ku vete. Deri sā tę keni dritęn, i besoni dritęs, ki tę băheni tę bit e dritęs.—Kętŏ foĺi Iesui, eðe iku, e umęšĕf prei atŭneve. Por ndonse ai bāni kaki męrekulia pęrpara atŭneve, nuk i besūn: pęr me umbušun fiaĺa e profetit Isaisę ki θa, "Zot, tsili i besōi predikimit tonę? eðe mbę tsilin usbuĺue krăhini Zotit?" Pęrandăi nuk mŭndešin me besumun, sepsĕ pęrsęrī θa Isaia, "Verbōi sŭt e atŭneve, eðe ašpęrōi zemręn e atŭneve, ki tę mos šofim me sutę, eðe tę mos marin vešt me zemręn, eðe tę kęθehen, e t i šendōš." Kętŏ θa Isaia, kur pā ĺaftin e atī, eðe foĺi pęr atę. Por šumę *vetę* eðe prei tę paręš i besūn: por prei *frikęs* Farisevet nuk ŧęfĕišin, ki tę mos băhen yaštę synagogęs: sepsĕ deštęn ĺa-

ftin e nierzvet mã̄ tepęr se ľaftin e Perndisę.
44 Eðe Iesui bęrtiti e θa, Ai ki mę besŏn, nuk
45 besŏn mue, por atī ki mę dęrgōi. Eðe ai ki
46 vẽ̄ rē mue, vẽ̄ rē atę ki mę dęrgōi. Un kam
arðun dritę te bota, ki tę mos mbesi ndę teŕę-
47 sinę kušdŏ tę mę besōi. Eðe ndę ndęġōft kuši
fiaľęt emia, eðe tę mos besōi, un nuk e ġukŏi:
sepsĕ nuk erða me ġukumun botęn, por me
48 pęštumun botęn. Ai ki mę heθ pošte, eðe nuk
pret fiaľęt emia, kā se kuš ta ġukōi: fiaľa ki
foľa, ayŏ kā me e ġukumun ndę tę mbrapmen
49 ditę. Sepsĕ un nuk foľa prei vetiut; por Ati ki
mę dęrgōi, ai mę ľa porosī, tš' ka tę θom, e tš' ka
50 tę fľăs. Eðe e di se porosia e atī ăšt yetę e
pasŏsęme: un prā sā fľas, sikurse mę kā θanun
Ati, kęštŭ fľas.

KAPTINA XIII—XIV.

1 Eðe pęrpara festęs paškęs, Iesui tue ditun se
i erði ora, pęr me sdrųpun prei kęsāi bote tek
Ati, sepsĕ i dešti tę titę *ki išin* te bota, deri
sę mbrapmi i dešti.
2 Eðe si ubã̄ darka, (eðe diali taštĭ i kište vũ-
mun ndę zemęr tę Ġiudęs Iskariotit, *tę birit* Si-
3 monit, me e traθtumun;) Iesui tue ditun se A-
ti ia kā ðanun ndęr durę tę ġiθa, eðe se dūľ
4 prei Perndisę, eðe škon te Perndia, tšohet prei

darkęs, eðe sdeš petkat, eðe mūr *ńī* futę, e
5 męstoli vehten: mbasandăi vẽ ūi ndę ľeǵěn,
eðe filōi me iu ľamun kamęt dišěpuivet, eðe me
iua šimun me atę futęn ḱi ište męstielun.
6 Viěn prā te Simon Pietri: eðe ai i *θ*ōt, Zot,
7 ti mę ľān kamęt? Iesui upęrǵěḱ e i *θ*a, Atę
ḱi băi un, ti nuk e di taštĭ, por kē me e nǵo-
8 ftun mbasandăi. Pietri i *θ*ōt, S' kē me ľamun
kamęt emia pęr ǵi*θ*ę yetęn. Iesui i upęrǵěḱ,
9 Ndę mos t'i ľafša, s' kē piesę me mue. Simon
Pietri i *θ*ōt, Zot, yo kamęt emia vetęm, por
10 eðe duręt, eðe kruęt. Iesui i *θ*ōt, Ai ḱi ăšt ľa-
mun s' kā nevōi vetš me ľamun kamęt, sepsě ăšt
ǵi*θ*ę i pastęr: eðe yu yeni tę pastęr, por yo tę
11 ǵi*θ*ę.—Sepsě e dinte atę ḱi kište me e tra*θ*-
tumun; pęrandăi *θ*a, Nuk yeni tę ǵi*θ*ę tę pastęr.
12 Mbassi iu ľau prā kamęt, eðe mūr petkat e
veta, ndĕiti pęrsęrī, e iu *θ*a, E dini se tš' ka yu
13 bāna? Yu mę *θ*ęritni Mieštęr eðe Zot: eðe
14 mirę *θ*oni; sepsě yam. Ndę yu ľava kamęt
prā un Zoti eðe Mieštri, eðe yu keni bordš
15 me i ľamun kamęt ńiani tietrit. Sepsě yu ľāš
šęmęľtųrę ḱi tę bāni eðe yu sikurse yu bāna un.
16 Pęr tę vęrtět, pęr tę vęrtět po yu *θ*om, Se nuk
ăšt šęrbętori mă i ma*θ* se i zoti vet; as i dęr-
17 gumi mă i ma*θ* se ai ḱi e kā dęrgumun. Ndę
18 ditši kętŏ, tę ľumun yeni ndę i băfši. Nuk *θ*om
kętŏ pęr tę ǵi*θ*ę yu: un i di tsilt kam sǵeðun:

por ǩi tę mbušet škrōya, "Ai ǩi hā bukę baškę
me mue, ngriti šǩeĺmin e vet kundęr meye."
19 Tšę taštĭ po yu *ϑom kętę*, para se tę bā̆het, ǩi
20 tę besoni kur tę bā̆het, se un yam. Pęr tę vęrtĕt, pęr tę vęrtĕt po yu *ϑom*, Ai ǩi tę presi atę
ǩi tę dęrgŏi *un*, kā pritun mue; *eðe* ai ǩi tę mę
presi, kā pritun atę ǩi mę dęrgōi.
21 Iesui mbassi *ϑa* kętŏ, i utrazue špirti, *eðe*
bā̆ni dešmī, e *ϑa*, Pęr tę vęrtĕt, pęr tę vęrtĕt
po yu *ϑom*, se ńi prei yuš kā me mę tra*ϑ*tumun.
22 Dišĕpuit prā šiǩŏišin ńiani tietrin, tue uhabi-
23 tun pęr tsilin *ϑ*ōt. *Eðe* ńi prei dišĕpuivet atī
ište pęštetun ndę ǵī tę Iesuit, tę tsilin Iesui e
24 donte. Simon Pietri prā i bă̆n me šĕi, ǩi ta pụ-
25 vesi tsili ă̆št *ai* ǩi *ϑ*ōt pęr atę? *Eðe* ai rā ndę kra-
26 hanūr tę Iesuit, e i *ϑ*ōt, Zot, tsili ă̆št *ai*? Iesui
pęrǵeǵet, Ai ă̆št, ǩi un kur tę nǵụ̄i bukęn kam
me i *ð*anun. *Eðe* nǵeu bukęn, e ia nep Ǵiu-
27 dęs Iskariotit, *tę birit* Simonit. *Eðe* mbas bu-
kęs, atęherę Satanai hĭ̄ni mb̆ atę. Iesui prā i
28 *ϑ*ōt, Tš̆ ka kē pęr me bā̆mun, bă̆ne špĕit. E-
ðe kurkuši prei atụ̆neve ǩi išin ndĕitun ndę mę-
salę nuk e mūr vešt kętę *fialę*, pęr se i *ϑa*.
29 Sepsĕ disa kuitŏišin, se Iesui i *ϑ*ōt, Bĺiy tš̆ ka na
ĺụpsen pęr festęn; a me *ð*anun ndońī ǵā̆ send ndęr
tę vorfęn: sepsĕ Ǵiuda kište kuĺetęn e ăstęrvet.
30 Ai prā, si mūr bukęn, dūĺ yaštę pęrńiherę: *eðe*
31 ište natę. Si dūĺ prā, Iesui *ϑ*ōt, Taštĭ uĺafdue i

32 biri nierit, eðe Perndia uľafdue nď atę. Ndę u-
ľafdue Perndia nď atę, eðe Perndia kā me e ľaf-
dumun ndę vetvehten, eðe pęrńiherę kā me e
33 ľafdumun. Dieľmθit *emī*, eðe pak yam baškę
me yu. Dotę mę kęrkoni: eðe sikurse iu θāš
Ġiudevet, Se atiĕ ku vete un, yu nuk mŭnde-
34 ni me arðun, eðe yuve po yu θom taštĭ. Yu
ľā *nī* porosī tę rē, Tę doni ńiani tietrin; sikurse
35 un yu dešta, eðe yu tę doni ńiani tietrin. Prei
kęsāi kān me yu ngoftun tę ġiθę, se yeni dišĕ-
puit emī, ndę patši daštunī ńiani mbę tietrin.
36 Simon Pietri i θōt, Zot, ku vete? Iesui i u-
pęrġĕk, Atiĕ ku vete *un*, *ti* nuk mundeš taštĭ me
mę maŕun mbrapa; por mbasandăi kē me mę
37 maŕun mbrapa. Pietri i θōt, Zot, pse nuk mu-
ndem taštĭ me tę maŕun mbrapa? yetęn teme
38 kam me e vūmun pęr tūi. Iesui i upęrġĕk, Ye-
tęn tande kē me e vūmun pęr mue? Pęr tę
vęrtĕt, pęr tę vęrtĕt po tę θom, S' kā me kęndu-
mun ġeľī, deri sā tę mę mohŏiš trī herę.

1 KAP. XIV. Ľetę mos trazohet zemra yūi: be-
2 soni Perndisę, eðe mue besoni. Ndę štępī tę tim-
ĕt yăn šumę tę ndĕituna: eðe ndę mos *išin*, kĭ-
šiem me yu θanun: vetę me yu bāmun gati vend.
3 Eðe si tę vete e tę yu băi gati vend, pęrsęrī vĭ,
eðe kam me yu maŕun pęranę vetvehtes, ki tę
4 yeni eðe yu atiĕ ku yam un. Eðe e dini atiĕ
ku vete un, eðe uðęn e dini.

5 Tomai i θōt, Zot, nuk dīm se ku vetę; eðe
6 si mŭndena me e ditun uðęn? Iesui i θōt, Un
yam uða, eðe e vęrteta, eðe yeta: kurkuši s'viĕn
7 tek Ati, vetš prei anęs seme. Ndę kišit nġoftun mue, dotę kišit nġoftun eðe tem-Āt: eðe
tšę taštĭ e nġifni, eðe e keni pamun.
8. Filippi i θōt, Zot, diftona Atin, eðe na mba-
9 stŏn. Iesui i θōt, Kaki kohę yam baškę me
yu, eðe s'mę kē nġoftun, Filipp? ai ki kā pamun mue, kā pamun Atin; e si θue ti, Diftona
10 Atin? Nuk besŏn se un *yam* tek Ati, eðe Ati
ăšt tek un? fiaļęt ki yu fļas un, nuk i fļas prei
vetiut: por Ati ki mbet tek un, ai băn punęt.
11 Mę besoni se un *yam* tek Ati, eðe Ati ăšt tek un:
12 por ndę mos, pęr atŏ punęt mę besoni. Pęr tę
vęrtĕt, pęr tę vęrtĕt po yu θom, Ai ki besŏn
mue kā me bā̆mun eðe ai atŏ punęt ki bă̆i un;
eðe kā me bā̆mun mā̆ tę męðā se kętŏ; sepsĕ un
13 vete tek Ati. Eðe tš' ka tę ļųpni mb emęn tem,
kam me e bā̆mun, pęr me uļafdumun Ati te Biri.
14 Ndę ļųpši ġā̆ mb emęn tem, un kam me e bā̆mun.
15, 16 Ndę mę doni, runi porosiat emia. Eðe un
kam me i uļutun Atit, eðe kā me yu ðanun *ni*
tietęr Ngušulimtār, ki tę mbesi baškę me yu
17 pęr ġiθę yetęn, Špirtin e tę vęrtetęs, tę tsilin
bota s'mundet me e maŕun, sepsĕ nuk e šef, as
nuk e nġef: por yu e nġifni; sepsĕ mbet pęr-
18 anę yuš, eðe kā me kenun ndęr yu. S' kam me

19 yu l̄ā̃nun tę vorfęn: vĭ̄ te yu. Eδe ńī pikę
herę, eδe bota nuk mę šef mā̃; por yu mę šifni:
20 sepsĕ un ṙęnŏi, eδe yu keni me ṙęnumun. Nď
atę ditę yu keni me e nǵoftun, se un *yam* tek
21 Ati, eδe yu tek un, eδe un te yu. Ai ḱi kā
porosiat emia, eδe i rūn, kṳ̆i ā̃št ai ḱi mę do:
eδe ai ḱi mę do, kā me udaštun prei tim-ĕt, e-
δe un kam me e daštun, eδe kam me diftumun
vetvehten tek ai.
22 Ǵiuda, i θōt (yo Iskarioti), Zot, tš' ka ubā̃ ḱi
kē me diftumun vetvehten te na, eδe yo te bota?
23 Iesui upęrǵĕḱ e i θa, Ndę mę dāšt kuši, kā me rŭi-
tun fial̓ęn teme, eδe em-Āt kā me e daštun, eδe
kena me arδun tek ai, eδe kena me bā̃mun tę
24 ndĕitun tek ai. Ai ḱi nuk mę do, nuk rūn fial̓ęt
emia. Eδe ayŏ fial̓a ḱi ndęǵoni, nuk ā̃št ĕmeya,
25 por e Atit ḱi mę dęrgōi. Kętŏ yu fol̓a, deri sā
26 ǵindem baškę me yu. Por Ngušulimtari, Špirti
šeińt, tę tsilin kā me e dęrgumun Ati mb̓ emęn
tem, ai kā me yu męsumun tę ǵiθa, eδe kā
me yu prū̃mun ndęr mend ǵiθę sā yu kam
27 θanun. Paḱtĭm l̓ā̃ mbę yu, paḱtimin tem ap
mbę yu: yo sikurse e nep bota, yua nap un.
Zemra yūi l̓etę mos trazohet, as mos friko-
28 het. Ndęǵūt se un yu θāš, Vete, eδe vĭ̄ te yu:
ndę mę dŏišit, kišit me ugęzumun se yu θāš,
Vete tek Ati: sepsĕ em-Āt ā̃št mā̃ i maθ se un.
29 Eδe yu θāš taštĭ, para se tę bā̃het, ḱi tę beso-

30 ni kur tę bā̃het. Mā̃ nuk dotę fĺas šumę baškę
me yu: sepsĕ po viĕn urðęnari kęsāi bote, eðe
31 s' kā me bā̃mun kurǵā̃ me mue. Por ḱi ta nǵo-
fi bota, se due Atin, eðe sikurse mę porositi A-
ti, kęštŭ bā̃i. Tšŏheni, ĺetę vemi prei kęndü̯i.

1 KAP. XV. Un yam vē̃šti i vęrtetę, eðe em-Āt
2 ā̃št buĺku. Tš' do harðī ḱi tę mos biēr pemę tek
un, e kępŭt: eðe tš' do ḱi bīe pemę, e ḱirŏn,
ḱi tę biēr mā̃ tepęr pemę.
3 Taštĭ yu yeni tę ḱirutę, pęr atę fiaĺę ḱi yu
4 kam foĺun. Mbetni tek un, eðe un te yu. Si-
kurse harðia s' mundet me prū̃mun pemę prei
vetiut, ndę mos mbēt ndę vē̃št: kęštŭ as yu, ndę
5 mos mbetši tek un. Un yam vē̃šti, yu *yeni* har-
ðiat: ai ḱi mbet tek un, eðe un tek ai, kü̯i bīe
pemę šumę: sepsĕ pa mue s' mundet me bā̃mun
6 kurǵā̃. Ndę mos mbēt kuši tek un, hiðet yaštę
porsi harðia, eðe θahet; mbasandăi i mbęĺeðin e
7 i heðin ndę ziăṙm, eðe diǵen. Ndę mbetši tek un,
eðe fiaĺęt emia ndę mbetšin te yu, dotę ĺu̯pni
8 tš' ka tę doni, eðe dotę yu bā̃het. Em-Āt ĺafdo-
het ndę kętę, ḱi tę bini šumę pemę; eðe *kęštŭ*
dotę yeni Dišĕpuit emī.
9 Sikurse mę dešti Ati, eðe un yu dešta: mbetni
10 ndę daštunī teme. Ndę rŭitši porosiat emia,
keni me mbetun ndę daštunī teme; sikurse un
rŭita porosiat e tim-ĕt, eðe mbes ndę daštunī

11 t'atī. Yu foʼa kętŏ, ki tę mbesi gęzimi em mbę
yu, eðe gęzimi yūi tę yēt pʼot.
12 Kęyŏ ăšt porosia eme,tę doni ńiani tietrin, si-
13 kurse yu dešta. Kurkuši sʼkā mā tę maðe daštunī
se kętę, ki tę vēi kuši yetęn e vet pęr mikt e
14 vet. Yu yeni mikt emī, ndę bāfši ġiθę sā yu
15 porosīs. Nuk yu θom mā šęrbętorę, sepsĕ šęr-
bętori nuk di se tšʼka bān i zoti: por yu θāš
mik, sepsĕ yu diftova ġiθę sā ndęġova prei
16 tim-ĕt. Yu nuk mę keni sġeðun, por un yu
kam sġeðun, eðe yu urðęnova, ki tę škoni e tę
bāni pemę, eðe pema yūi tę mbesi: ki tę yu
17 api, tšʼka t'i ʼupni Atit mb emęn tem. Kę-
tŏ yu porosīs, tę doni ńiani tietrin.
18 Ndę yu mārt męnī bota, dinia se kā maʼun
19 męnī mue mā pęrpara yuš. Ndę yeni prei bo-
tęs, bota dotę donte tę tinę: por sepsĕ nuk yeni
prei botęs, por un yu sġoða prei botęs, pęr-
20 andāi bota yu kā męnī. Kuitŏnia fiaʼęn ki yu
θāš un, Nuk ăšt šęrbętori mā i maθ se i zoti.
Ndę ndoķęn mue, kān me ndiekun eðe yuve:
ndę rŭitęn fiaʼęn teme, kān me rŭitun eðe tuyęn.
21 Por ġiθę kętŏ kān me yua bāmun pęr emnin
tem, sepsĕ nuk dīn atę ki mę dęrgōi.
22 Ndę mos kĭšiem arðun e tę *mos* iu kĭšiem
foʼun, nuk dotę kišin fāi: por taštī nuk kān
23 škăik pęr fayin e vet. Ai ki kā męnī mue, kā
24 męnī eðe tem-Āt. Ndę mos kĭšiem bāmun ndęr

ată atŏ punẹt ḱi s'i kā bā̃mun as ndońi tietẹr,
nuk *dotẹ* kišin făi: por taštĭ eδe pān, eδe murẹn
25 mẹnī eδe mue, eδe tem-Āt. Por *kẹyŏ ubā̃*, ḱi
tẹ mbušet fiaľa ḱi ā̃št škrumun ndẹ ľiǵẹ ť atṳ̆-
neve, "Se mẹ murẹn mẹnī pa sebĕt."
26 Por kur tẹ vī̃ Ngušulimtari, tẹ tsilin kam me
yu dẹrgumun un prei Atit, Špirti tẹ vẹrtetẹs, i
tsili deľ prei Atit, ai kā me bā̃mun dešmī pẹr
27 mue. Por eδe yu bā̃ni dešmī, sepsĕ tšẹ pẹr-
para herẹs yeni baškẹ me mue.

1 KAP. XVI. Yu foľa kẹtŏ, ḱi tẹ mos škandaľi-
2 zŏheni. Kān me yu bā̃mun yaštẹ synagogẹs:
por viĕn *ńī* orẹ, ḱi kušdŏ tẹ yu vrasi kā me
3 i udukun se bīe ľŭtie te Perndia. Eδe kān me
yu bā̃mun kẹtŏ, sepsĕ s' nǵoftẹn Atin, as mue.
4 Por yu foľa kẹtŏ, ḱi ť i kuitoni kur tẹ vī̃ ora,
se un yu θāš. Eδe nuk yu θāš kẹtŏ tšẹ pẹr-
para herẹs, sepsĕ ĭšiem baškẹ me yu.
5 Por taštĭ vete tek ai ḱi mẹ dẹrgōi, eδe as ndo-
6 ńi prei yuš nuk mẹ pṳvĕt, Ku vete? Por se-
psĕ yu foľa kẹtŏ, iδẹnimi mbuši zemrẹn tūi.
7 Por un po yu θom tẹ vẹrtetẹn, se ā̃št mirẹ
pẹr yu me ikun un: sepsĕ ndẹ mos ikša, Ngu-
šulimtari s' kā me arδun te yu; por mbassi tẹ
8 vete, kam me e dẹrgumun te yu. Eδe ai kur tẹ
vī̃, kā me tšartumun botẹn pẹr mẹkăt, eδe pẹr
9 dreitẹnī, eδe pẹr ǵṳ̄ḱ: pẹr mẹkăt, sepsĕ nuk mẹ

10 besōin; eðe pęr dreitęnī, sepsĕ vete tek em-
11 Āt, eðe nuk mę šifni mā; eðe pęr ġūk, sepsĕ
urðęnari kęsāi botęs uġukue.
12 Eðe kam šumę me yu θanun, por taštĭ nuk
13 mŭndeni me i bartun. Por kur tę vī ai, Špirti
tę vęrtetęs, kā me yu thiekun uðęn mbę ġiθę tę
vęrtetęn: sepsĕ s' kā me foľun prei vetiut, por kā
me foľun sā tę ndęġōi: eðe kā me yu diftumun
14 atŏ punęt ki vĩn. Ai kā me mę ľafdumun: se-
psĕ kā me marun prei temes, eðe kā me yu
15 diftumun. Ġiθę sā kā Ati, yān tę miat: pęr-
andăi θāš, se kā me marun prei temes, eðe kā
me yu diftumun.
16 Eðe pak, eðe nuk mę šifni: eðe pęrsęrī eðe
pak, eðe keni me mę pamun, sepsĕ un po vete
tek Ati.
17 Atęherę *disa* prei dišĕpuiš atī i θān ńiani tie-
trit, Tš' ka ăšt kęyŏ ki na θōt, Eðe pak, eðe nuk
mę šifni: eðe pęrsęrī eðe pak, eðe keni me mę
18 pamun? eðe, Se un vete tek Ati? Θošin prā,
Tš' ka ăšt kęyŏ ki θōt, Kęyŏ eðe pak? Nuk dīm
tš' ka fľet.
19 Iesui prā mūr vešt se dŏišin me e pųvetun,
eðe iu θa, Pęr kętę hăheni ńiani me tietrin, se
θāš, Eðe pak, eðe nuk mę šifni: eðe pęrsęrī
20 eðe pak, eðe keni me mę pamun? Pęr tę vęr-
tĕt, pęr tę vęrtĕt po yu θom, Se yu keni me
kiamun, e keni me bāmun vāi, Por bota kā me

ugęzumun: eðe yu keni me uiðęnumun, por i-
21 ðęnimi yūi kā me ubā̆mun pęr gęzĭm. Grŭeya
kur pīl, kā iðęnĭm, se i erði ora: por si tę pieli
fŏšńien, s' kuitŏn mā̆ štręngimin, pęr gęzimin se
22 ľeu *ńi* nieri ndę botęt. Eðe yu prā taštĭ keni
iðęnĭm: por pęrsęrī kam me yu pamun, eðe ze-
mra yūi kā me ugęzumun, eðe kurkuši nuk ngrē
23 gęzimin tūi prei yuš. Eðe nď atę ditę s' keni
me ľupun kurģā̆ prei meyet. Pęr tę vęrtĕt,
pęr tę vęrtĕt po yu θom, Se sā t' i ľupni Atit
24 mb̆ emęn tem, kā me yu ðanun. Deri taštĭ nuk
ľupęt kurģā̆ mb̆ emęn tem; ľupni, eðe keni me
maťun, ķi tę yēt pľot gęzimi yūi.
25 Yu foľa kętŏ me tę pęrģăituna: por viĕn *ńī*
orę, ķi atęherę s' kam me yu foľun mā̆ me tę pęr-
ģăituna, por kam me yu diftumun ndęr sū̆ pęr
26 Atin. Nď atę ditę keni me ľupun mb̆ emęn tem:
eðe nuk yu θom, se un kam me i uľutun Atit
27 pęr yu: se ai Ati yu do, sepsĕ yu mę de-
28 štęt, eðe besūt se un doľa prei Perndisę. Doľa
prei Atit, eðe erða te bota: pęrsęrī ľā̆ botęn, eðe
vete tek Ati.
29 Dišĕpuit e atī i θō̆n, Ķe, taštĭ fľet ndęr sū̆,
30 eðe nuk θue as ndońī tę pęrģăitęme. Taštĭ e
nģoftęm se i di tę ģiθa, eðe s' kē nevōi me tę
pųvetun kuši: pęrandăi besōim se doľe prei
Perndisę.
31, 32 Iesui iu upęrģĕķ, Taštĭ besoni? Ķe, viĕn *ńī*

orę, eðe taštĭ kā arôun, ǩi tę špęrdăheni, ġiθę se tsili mbę tę tiat, eðe tę mę ľini vetęm: por s' yam
33 vetęm, sepsĕ Ati ăšt baškę me mue. Yu foľa kętŏ ǩi tę keni paǩtĭm mbę mue. Keni me pasun štręngĭm ndę botę: por kini zemęr; un e kam mundun botęn.

KAPTINA XVII.

1 Kętŏ foľi Iesui, mbasandăi tšōi sūť e vet ndę ǩiel, e θa,

At, erôi ora; ľafdŏ tụt-Bīr, pęr me tę ľafdu-
2 mun eðe ụt-Bīr: sikurse i ðē puštĕt mbi tš' do miš, pęr me iu ðanun yetęn e pasŏsęme ġiθę a-
3 tŭneve ǩi ia kē ðanun. Eðe ayŏ ăšt yeta e pasŏsęme, ǩi tę nġofin tūi tę vĕtęmin Perndī, e-
4 ðe Iesu Krištin ǩi dęrgove. Un tę ľafdova mbi ðetę: atę punęn ǩi mę ðē me bāmun e marova.
5 Eðe taštĭ mę ľafdŏ ti, o At, afęr teyet, me atę ľaftin ǩi pata pęranę teyet, para se tę bāhet bota.
6 Emnin tanď iua diftova atụne nierzvet ǩi mę ðē prei botęs: tę tutę išin, eðe m' i ðē; eðe rŭi-
7 tęn fialęn tande. Taštĭ e nġoftęn se ġiθę sā mę
8 kē ðanun yān prei teyet. Sepsĕ atŏ fialęt ǩi mę ðē, iua ðāš; eðe ată i muręn, eðe e nġoftęn me tę vęrtĕt, se doľa prei teyet, eðe besūn se ti mę
9 dęrgove. Un ľutem pęr ată: nuk ľutem pęr botęn, por pęr ată ǩi mę ðē; sepsĕ yān tę tutę.
10 Eðe ġiθę tę mīat yān tę tuat. eðe tę tuat *yān*

11 tę mīat; eðe uľafdūš nď ată. Eðe nuk yam mã̄ te
bota, por kętă yã̄n te bota, eðe un po vĭ̄ te ti.
Šeiṅti At, rūi mb̄ emęn tand ată ki mę ðē, ki tę
12 yēn ńi, sikurse na. Kur ĭšiem baškę me ată te
bota, un i rŭišiem mb̄ emęn tand: ată ki mę ðē i
rŭita, eðe kurkuši prei atŭneve s' hupi, vetš i biri
13 tę hŭpęmes, pęr me umbušun škrōya. Eðe taštĭ
po vĭ̄ te ti; eðe fľas kętŏ te bota, ki tę kēn
14 gęzimin tem pľot ndęr vetvehten. Un iu ðāš
fiaľęn tande; eðe bota i mūr męnī, sepsĕ nuk
yã̄n prei botęs, sikurse un nuk yam prei botęs.
15 Nuk tę ľutem me i ngritun prei botęs, por
16 me i rŭitun prei sę keḱit. Nuk yã̄n prei bo-
17 tęs, sikurse un nuk yam prei botęs. Šeiṅtęnŏ
ată ndę tę vęrtetęn tande: fiaľa yote ãšt e
18 vęrteta. Sikurse dęrgove mue te bota, eðe un
19 dęrgova ată te bota. Eðe un šeiṅtęnŏi vetveh-
ten pęr ată, ki tę yēn eðe ată tę šeiṅtęnu-
20 mun ndę tę vęrtetęn. Eðe nuk tę ľutem vetš
pęr kętă, por eðę pęr ată ki kān me mę besu-
21 mun me anę tę fiaľęs atŭneve; ki tę ǵiθę tę yēn
ńi; sikurse ti, o At, *yë* tek un, eðe un te ti,
eðe ată tę yēn ńi te na: ki tę besōi bota
22 se ti mę dęrgove. Eðe un iu ðāš atę ľa-
ftin ki mę ðē; ki tę yēn ńi, sikurse na ye-
23 na ńi: un tek ată, eðe ti tek un, ki tę yēn
tę kulutę mbę ńi; eðe bota ta nǵofi se ti mę
dęrgove, eðe dešte ată, sikurse dešte mue.

24 At, due tę yēn baškę me mue atiĕ ku yam
un, eðe ată ǩi mę ðē; ǩi tę vēn rē atę ľaftin
tem, ǩi mę kē ðanun: sepsĕ mę dešte para se
25 tę ngrifet bota. At i dreitę, bota nuk tę nġo-
fti: por un tę nġofta, eðe kętă tę nġoftęn se
26 ti mę dęrgove. Eðe iu diftova emnin tand, eðe
kam me e diftumun: ǩi, ayŏ daštunia *me* tę
tsilęn mę dešte, tę yēt tek ată, eðe un tek ată.

KAPTINA XVIII.

1 Iesui mbassi θa kętŏ, dūľ baškę me dišĕpuit
e vet pęrtĕi puŕoit Kedronvet, atiĕ ku ište *ńi*
kopęšt, nď atę hĩni ai eðe dišĕpuit e atī.
2 Eðe e dinte vendin eðe Ġiuda, ai ǩi e traθtōi:
sepsĕ Iesui šumę herę umbęľŏθ atiĕ baškę me
3 dišĕpuit e vet. Ġiuda prā, mbassi mūr tufęn e
seimenvet, eðe šęrbętorę prei krụe-prĭftnavet e
prei Farisevet, viĕn atiĕ me fęnerę e *me* pištarę e
4 *me* aręm. Iesui prā, tue ditun ġiθę tš' ka dotę
5 vĭyšin mbi atę, dūľ, e iu θa, Tsilin kęrkoni? I u-
pęrġeġęn, Iesun Nazorĕasin. Iesui iu θōt, Un
yam. Eðe baškę me ată ŕinte eðe Ġiuda, ai ǩi e
6 traθtōi. Kur iu θa prā, Se un yam, uthoǩęn
7 mbrapa, eðe rān pęr ðē. Pęrsęrī prā i pụveti,
8 Tsilin ǩęrkoni? Eðe ată θãn, Iesun Nazorĕasin.
Iesui upęrġĕǩ, Yu θāš, se un yam: ndę mę kęr-
9 koni prā, ľĕni kętă me škumun: pęr me umbu-

šun fiaĺa ki θa, Se prei atŭneve ki mę ðē, nuk hupa kurkënd.

10 Atęherę Simon Pietri kište ńī θikę, eðe e thoĸ, e i rā šęrbętorit krụe-priftit, eðe i prēu vešin e diaθtę. Eðe šęrbętori e kište emnin Malho.

11 Iesui prā i θa Pietrit, Vë θikęn tande ndę miltę: atę potirin ki mę ða Ati, tę mos e pīy?

12 Tufa e seimenvet prā eðe kapidani eðe šęrbętorẹt e Ġiudevet zūn Iesun, eðe e lïðęn, eðe

13 e tšūn mā pęrpara tek Anna; sepsë ište i vië-

14 heŕi Kaiafęs, i tsili ište krụe-prift i atū viti. Eðe Kaiafa ište ai ki męsōi Ġiudeit, se ăšt mirę me hupun ńi nieri pęr pŏpulin.

15 Eðe Simon Pietri meŕte mbrapa Iesun, eðe dišëpuli tietęr: eðe ai dišëpuli ište i ngoftun te krụe-prifti, eðe hĩni baškę me Iesun ndę obŏŕ

16 tę krụe-priftit. Por Pietri rinte yaštę pęranę derẹs. Dūĺ prā ai dišëpuli tietęr, ki ište i ngofęn te krụe-prifti, eðe i θa portares, eðe štīu pęr-

17 mbrenda Pietrin. Atęherę šęrbętŏreya portare i θōt Pietrit, Mos yē eðe ti ńi prei atụne di-

18 šëpuivet kętī nierit? Ai θōt, Nuk yam. Eðe puntorẹt e šęrbętorẹt kĭšin bãmun ziăŕm, e po ŕiyšin; sepsë ište ftofęt: eðe po ngrŏfešin: eðe baškę me ată ište Pietri tue ndëitun, e tue ungrofun.

19 Krụe-prifti prā pụveti Iesun pęr dišëpuit e

20 atī, eðe pęr męsimin e atū. Iesui i upęrġëk, Un

foľa ndẹr sṳ̄ te bota; un mẹsova pẹrherẹ ndẹ
synagogẹ, eδe ndẹ tempul, atiĕ ku mbẹľiδen pẹr-
21 hẹrẹ Ǵiudeit; eδe tinẹz nuk foľa kurǵā̃. Tš̆ ka
mẹ pṳvĕt? pṳvĕt ată ḱi mẹ kān ndẹǵumun, tš̆
ka iu foľa: ḱe, kẹtă dīn se tš̆ ka θāš un.
22 Eδe ai kur θa kẹtŏ, ńi prei šẹrbẹtorẹš ḱi ište
ndĕitun nǵat i rā ńī šupľakẹ Iesuit, tue θanun,
23 Kẹštū̃ i pẹrǵeǵe krṳe-priftit? Iesui i upẹrǵĕk,
Ndẹ foľa keḱ, bā̃n dešmī pẹr tẹ keḱen: por ndẹ
24 ḱōft se mirẹ, pse mẹ ṙef? Eδe Anna e dẹrgōi
ľiδun te Kaiafa krṳe-prifti.
25 Eδe Simon Pietri ište tue ndĕitun, e tue u-
ngrofun. I θā̃n prā, Mos yē eδe ti prei di-
šĕpuivet atī? Ai e mohōi, eδe θa, Nuk yam.
26 Ńi prei šẹrbẹtorvet krṳe-priftit, ḱi ište fisi
atī ḱi i preu vešin Pietri, θōt, Nuk tẹ pāš un
27 ndẹ kopẹšt baškẹ me atẹ? Pietri prā e mohōi
pẹrsẹrī: eδe pẹrńiherẹ ǵeľi kẹndōi.
28 Biyen prā Iesun prei Kaiafẹs ndẹ vend tẹ ǵṳ-
ḱit: eδe ište mẹnǵĕs; eδe ată nuk hī̃n ndẹ vend
tẹ ǵṳḱit, pẹr mos me undṳ̃mun; por tẹ hān
paškẹn.
29 Pilati prā dūľ tek ată, eδe θa, Tš̆ farẹ tẹ pa-
30 dĭtuni bini kundẹr kẹtī nierit? Upẹrǵeǵẹn e i
θā̃n, Kṳ̆i ndẹ mos ište keḱ-bā̃mẹs, nuk dota ki-
31 šim δanun tṳ̄i ndẹr durẹ. Pilati prā iu θa, Mĕṙ-
nia yu, eδe ǵukŏnia mbas ľiǵẹs tūi. Ǵiudeit
prā i θā̃n, S' ā̃št e uδẹs me vramun na kur-

32 kĕnd: pe̥r me umbušun fiaľa e Iesuit, ḱi θa,
tue še̥numun me tš' fare̥ deke kište me dekun.
33 Pilati prā hī̃ni pe̥rse̥rī ndẹ vend tẹ ǵu̥ḱit, eδe
θẹṙiti Iesun, e i θa, Ti yē Mpreti Ǵiudevet?
34 Iesui i upẹrǵĕḱ, Prei vetiut θue kẹtẹ ti, apor
35 tẹ tierẹ tẹ θā̃n pẹr mue? Pilati upẹrǵĕḱ, Mos
yam Ǵiudē un? komi u̥t, eδe kru̥e-priftnit tẹ
36 δān ndẹr durẹ tek un: tš' ka kē bā̃mun? Iesui
upẹrǵĕḱ, Mpretẹnia eme nuk ā̃št prei kẹsāi bo-
te: mpretẹnia eme ndẹ ište prei kẹsāi bote, še̥rbẹ-
torẹt emī kišin me umundumun, ḱi tẹ mos ipem
ndẹr durẹ tẹ Ǵiudevet: por taštĭ mpretẹnia eme
37 nuk ā̃št prei kẹndŭ̥i. Pilati prā i θa, Mpret
yē ti prā? Iesui upẹrǵĕḱ, Ti po θue, se un yam
mpret. Un pẹrandăi ľeva, eδe pẹrandăi erδa te
bota, ḱi tẹ bā̃i dešmī mbẹ tẹ vẹrtetẹn. Kušdŏ
38 ḱi ā̃št prei tẹ vẹrtetes, ndẹǵŏn zā̃nin tem. Pilati
i θōt, Tš' ka ā̃št e vẹrteta?
Eδe si θa kẹtẹ, dūľ pẹrse̥rī te Ǵiudeit, eδe
39 iu θōt, Un nuk ǵẽi as ndoń fãi tek ai: por
ā̃št adĕt mbẹ yu, ḱi tẹ yu ľišŏi ńi pẹr paškẹ:
40 doni prā tẹ yu ľišŏi Mpretin e Ǵiudevet? Atẹherẹ
tẹ ǵiθẹ bẹrtitẹn pẹrse̥rī, tue θanun, Mos kẹtẹ,
por Barabbān.—Eδe Barabbāi ište kursār.

KAPTINA XIX.

1 Atẹherẹ prā Pilati mūr Iesun, eđe e ŧafi ndẹ
2 feľăk. Eđe seimenẹt gẹršetūn *ńī* kunorẹ prei
feŧaš, e ia vūn mbi krụe ť atī, eđe e vešẹn me
3 *ńi* petk tẹ kuk, eđe *ϑ*ošin, Făľemi, Mpreti Ġiu-
devet! eđe i bĭyšin me šupľaka.
4 Pilati prā dūľ pẹrsẹrī yaštẹ, eđe iu *ϑ*ōt, Ќe,
po yu bīe atẹ yaštẹ, ќi ta dini se nuk ġ̃ēi
5 as ndońi făi tek ai. Iesui prā dūľ yaštẹ,
vešun *me* kunorẹn e feŧẹs, eđe *me* petkun e kuk
6 Eđe *Pilati* iu *ϑ*ōt, Šif nieri! Kur pān atẹ krụe-
priftnit eđe šẹrbẹtorẹt, bẹrtitẹn tue *ϑ*anun, Krụ-
kẹzoye, krụkẹzoye. Pilati iu *ϑ*ōt, Mĕŕnia yu,
eđe krụkẹzŏnia: sepsĕ un nuk ġ̃ēi făi tek ai.
7 Ġiudeit i upẹrġeġẹn, Na kena ľiġẹ, eđe mbas
ľiġẹs tonẹ *ai* duhet me dekun, sepsĕ bãni vet-
vehten tẹ Birin e Perndisẹ.
8 Atẹherẹ Pilati kur ndẹġōi kẹtẹ fiaľẹ, mã te-
9 pẹr ufrikue: eđe hĩni pẹrsẹrī ndẹ vend tẹ ġụ-
ќit, eđe i *ϑ*ōt Iesuit, Prei ka yē ti? Por Iesui
10 nuk i *ð*a tẹ pẹrġeġun. Pilati prā i *ϑ*ōt, Mue
nuk mẹ fľet? nuk di *ti* se *un* kam puštĕt me tẹ
krụkẹzumun, eđe kam puštĕt me tẹ ľišumun?
11 Iesui upẹrġĕk, Nuk kē as ndońi puštĕt mbi mue,
ndẹ mos ť ukište *ð*anun prei sẹ naľti: pẹrandăi
ai ќi mẹ nep ndẹr durẹ tẹ tua, kã mã tepẹr
mẹkăt.

12 Tšę mƀ atęherę Pilati kęrkonte me e ľišumun:
por Ǵiudeit θęritšin, tue θanun, Ndę ľišŏfš kę-
tę, nuk yē miku i Kesarit: kušdŏ ḱi bă̄n vet-
13 vehten mpret, fľet kundęr Kesarit. Pilati prā
kur ndęǵōi kętę fiaľę, ndsūr yaštę Iesun, eδe
ndĕiti mbi tribunăl, mbę ńi vend ḱi θohet Gūr-
štrumun, eδe Ebrainĭšt Gabbaθa.
14 Eδe ište e prĕndeya paškęs, eδe afęr ǵaštę ora:
15 eδe iu θōt Ǵiudevet, Ḱe mpreti yūi! Por ată
bęrtitęn, Ngreye, ngreye, kru̯ḱęzoye. Pilati iu
θōt, Mpretin tūi tę kru̯ḱęzŏi? Kru̯e-priftnit upęr-
16 ǵeǵęn, S' kena mpret vetš Kesarit. Atęherę prā
iua δa ndęr durę, pęr me ukru̯ḱęzumun. Eδe
ată muręn Iesun, eδe e tšŏišin.
17 Eδe tue bartun kru̯ḱin e vet, dūľ ku θohet
18 Vendi kreit, ḱi θohet Ebrainĭšt Golgoθa: atiĕ
ku kru̯ḱęzūn atę, eδe du̯ tę tierę baškę me atę,
andēi e kęndēi, eδe Iesun ndęrmiĕt.
19 Pilati škrōi eδe ńi titul, eδe e vū̄ni mbi kru̯ḱt.
Eδe ište škrumun, IESUI NAZORĔA-
20 SI MPRETI I ǴIUDEVET. Eδe kę-
tę titul e kęndūn šumę *vetę* prei Ǵiudevet: sepsĕ
ište nǵat ǵu̯tetit vendi ku ukru̯ḱęzue Iesui: eδe
ište škrumun Ebrainĭšt, Greḱĭšt, Romanĭšt.
21 Kru̯e-priftnit e Ǵiudevet prā i θošin Pilatit,
Mos škrui, Mpreti Ǵiudevet; por se ai θa, Yam
22 mpreti Ǵiudevet. Pilati upęrǵĕḱ, atę ḱi škrova
e škrova.

23 Seimenẹt prā, mbassi kru̯ḱẹzūn Iesun, murẹn
petkat e atī, eδe i bā̃n katẹr piesa, pẹr ǵiθẹ se
tsilin seimĕn ńī piesẹ; eδe gunẹn: eδe guna ište
e paḱepme, endun ǵiθẹ prei sẹ naĺti *deri poštẹ*.
24 Θā̃n prā ndẹrmiĕt atṳ̆neve, Ĺetẹ mos e šḱṳ̄im,
por tẹ štīm šortẹ pẹr atẹ, kūit ť i biēr: pẹr me
umbušun škrō̃ya ḱi θōt, "Dān petkat emia ndẹr-
miĕt atṳ̆neve, eδe štīn šortẹ mbẹ petkun tem."
Seimenẹt prā bā̃n kẹtŏ.
25 Eδe pẹranẹ kru̯ḱit Iesuit išin tue ndĕitun e
ama atī, eδe e motra s̓ amẹs atī, Maria *grŭeya*
26 e Klopait, eδe Maria Magdalena. Iesui prā
kur pā ť amẹn eδe atẹ dišĕpulin ḱi donte tue
ndĕitun pẹranẹ, i θōt s̓ amẹs vet, Grue, ḱe u̯t-
27 bīr! Mbasandăi i θōt dišĕpulit, Ḱe yot-amẹ!
Eδe ai dišĕpuli tšẹ mb̓ atẹ orẹ e mūr ndẹ štẹpī
tẹ vet.
28 Mbas kẹsāi Iesui tue ditun tẹ ǵiθa se u-
marūn taštĭ, ḱi tẹ mbušet škrō̃ya, θōt, Kam et.
29 Eδe ište *atiĕ* ńī enẹ pĺot me ufẹl: eδe ată mbu-
šẹn *ńī* špū̃zẹ me ufẹl, eδe e vū̃n mbi *ńi* hyssŏp,
30 e ia prū̃n nǵat ndẹ goyẹ. Iesui prā kur mūr
ŭfẹlẹn, θa, Umarue: eδe uĺi kru̯et, e δa fru̯mẹn.
31 Ǵiudeit prā, ḱi tẹ mos mbesin trupnat ndẹ
kru̯ḱt pẹr tẹ šẹtunẹ, sepsĕ ište e prende, (sepsĕ
ayŏ dīť e šẹtunẹ ište e maδe,) i uĺutẹn Pilatit ḱi
ť iu dẹr̓mohen kẹrsīť e kamvet, eδe tẹ ngrihen
32 *andēi*. Erδẹn prā seimenẹt, eδe dẹr̓mūn kẹrsīť

e tę parit, eðe tę tretit ǩi ište kruǩęzumun ba-
33 škę me atę. Por kur erðęn te Iesui, eðe e pān
34 se taštī kište dekun, nuk i dęrmūn kęrsitę: por
ńi prei seimenęš i špōi brinin me štīzę, eðe
35 pęrńiherę i dūǩ ǵak eðe ūi. Eðe ai ǩi pā bā-
ni dešmī, eðe dešmia e atī ăšt e vęrtetę: eðe ai
e di se θōt tę vęrtetęn, pęr me besumun yu.
36 Sepsĕ kętŏ ubā: pęr me umbušun škrōya, "E-
37 štęn s' kā me i uθụmun." Eðe pęrsęrī tietęr
škrōyę θōt, "Kān me vūmun rē mb atę ǩi špūn."
38 Eðe mbasandăi Iosefi ǩi ište prei Arimaθesę, (i
tsili ište dišĕpuli Iesuit, por i męšefęt pęr frikęn
e Ġiudevet,) i uǩŭt Pilatit pęr me ngritun tru-
pin e Iesuit: eðe Pilati e ła. Erði prā, eðe
39 ngriti trupin e Iesuit. Erði eðe Nikodemi, (ai
ǩi pat arðun pęrpara te Iesui natęn,) eðe prūni
tę trazumun mirre eðe aloye, afęr ńiǩĭnd ǩitra.
40 Muręn prā trupin e Iesuit, eðe e męštulęn me
peǩhura baškę me ĕręnat, sikurse e kān adĕt
Ġiudeit me voŕumun.
41 Eðe nď *atę* vend ǩi ukruǩęzue ište *ńi* kopęšt;
eðe ndę kopęšt *ńi* voŕ i rī, ǩi s' ište vūmun mā
42 nď atę kurkuši. Atiĕ prā e vūn Iesun pęr tę
prenden e Ġiudevet; sepsĕ ište ng̀at voŕi.

KAPTINA XX.

1 Eðe tę paręn *ditęn* e yavęs viĕn Maria Mag-
dalena te voŕi ndę męngĕs, tue kenun por teŕęt,
2 eðe šef gurin ngritun prei voŕit. Etsęn prā, e-
ðe viĕn te Simon Pietri, eðe tek ai dišĕpuli tie-
tęr ḱi donte Iesui, eðe iu θōt, E ngritęn Zotin
prei voŕit, eðe nuk dīm se ku e kān vūmun.
3 Dūĺ prā Pietri eðe dišĕpuli tietęr, eðe vĭyšin
4 te voŕi. Eðe tę dų baškę etsin me vrap: eðe
ai dišĕpuli tietęr ndsitōi pęrpara mā̆ špĕit se Pie-
5 tri, eðe erði mā̆ pęrpara ndę voŕ, eðe si u-
kuŕŭs, šef pęlhurat ku išin; por nuk hĭ̄ni mbre-
6 nda. Viĕn prā Simon Pietri tue maŕun mbrapa
atę, eðe hĭ̄ni ndę voŕ, eðe vĕ̄ rē pęĺhurat ku i-
7 šin, eðe riza ḱi ište mbi krųe t' atī nuk uǵĕt
baškę me pęĺhurat, por ište męštielun vetš mbę
8 ńi vend. Atęherę prā hĭ̄ni eðe ai dišĕpuli tietęr
ḱi erði mā̆ pęrpara ndę voŕ, eðe pā, eðe besōi:
9 sepsĕ eðe s'meŕšin vešt škrō̆yęn, se ai duhet me
10 unǵalun prei sę dĕkuniš. Dišĕpuit prā vŏitęn
pęrsęrī ndę štępiat e veta.
11 Por Maria ŕinte pęranę voŕit tue ḱiamun pęr-
12 yašta: eðe kur po ḱiante ukuŕŭs ndę voŕ, eðe
vĕ̄ rē dų ĕnǵui me *petka* tę barða tue ndĕitun
ńiani prei kresę, e tietri prei kamvet, atiĕ ku
13 ke trupi Iesuit. Eðe ată i θōn asāi, Grue,
pse ḱiān? Iu θōt, Sepsĕ ngritęn Zotin tem, eðe

14 nuk di se ku e kān vūmun. Eðe si ða kętŏ, u-
kęðųe mbrapa, eðe vē rē Iesun tue ndĕitun, eðe
15 nuk e dinte se ăšt Iesui. Iesui i ðōt, Pse kiān?
tsilin kęrkŏn? Por ayŏ kuitōi se ăšt kopęštari,
i ðōt, Zot, ndę e ngrite ti, mę ðūi ku e kē vū-
16 mun, eðe un kam me e ngritun. Iesui i ðōt,
Maria. Ayŏ kęðehet, e i ðōt, Rabbuni! ki do
17 me ðanun, Miešter. Iesui i ðōt, Mos mę prek;
sepsĕ eðe s'kam hųpun tek em-Āt: por ško te
vęlaznit emī, eðe iu ðūi, Po hųpi tek Ati em,
eðe Ati yūi; eðe *te* Perndia em, eðe te Perndia
18 yūi. Vien Maria Magdalena e iu nep zā di-
šĕpuivet, se pā Zotin, eðe *se* i ða asāi kętŏ *fialę*.
19 Nď atę ditę prā ndę mbrămiet, ki ište e para
dit' e yavęs, eðe dųret išin mbųlun, atiĕ ku išin
mbęlеðun dišĕpuit prei frikęs Ġiudevet, erði Ie-
sui eðe ndĕiti ndę miedis, eðe iu ðōt, Paktĭm
20 mbę yu. Eðe si ða kętę, iu diftōi duręt eðe
brinin e vet. Ugęzūn prā dišĕpuit, kur pān
21 Zotin. Eðe Iesui iu ða pęrsęrī, Paktĭm mbę
yu: sikurse mę dęrgōi Ati, eðe un yu dęrgŏi.
22 Eðe si ða kętę, frųni, eðe iu ðōt, Merni Špir-
23 tin šeint: kŭive t'iu falni mękatet, iu ukan fa-
lun; *eðe* kŭive t'iua mbani, iu ukān mbăitun.
24 Por Tomai, ńi prei tę dųmbęðetvet, ki ðohet
Bińiŏk, nuk ište baškę me ată kur erði Iesui.
25 Dišĕpuit e tierę prā i ðošin, Kena pamun Zotin.
Por ai iu ða, Ndę mos pafša šeńin e gŏšdavet

ndęr durę t atia, eðe tę vẽ gištin tem ndę šeńę tę gŏšdavet, eðe tę vẽ doręn teme ndę brĩ t atī, s kam me besumun.

26 Eðe mbas tetę dittš pęrsęrī išin mbrenda di-
šĕpuit e atī, eðe Tomai baškę me ată: viën Ie-
sui, ndonse dụręt išin mbụlun, eðe ndĕiti ndę
27 miedĭs, eðe θa, Paktĭm mbę yu. Mbasandăi i
θōt Tomait, Biĕr gištin tand kętŭ, eðe šikŏ du-
ręt emia; eðe biĕr doręn tande, eðe vĕne ndę
28 brĩ tem: eðe mos ubăn i pabesę, por besnĭk. E-
ðe Tomai upęrģĕk e i θa, Zoti em eðe Perndia
29 em. Iesui i θōt, Sepsĕ mę pē, Toma, besove:
ľum ată ki nuk pān, eðe besūn.

30 Eðe šumę męrekulia tę tiera bãni Iesui pęr-
para dišĕpuivet vet, tę tsilat nuk yãn škrumun
31 ndę kętę ľibęr: por kętŏ uškrūn, ki tę besoni
se Iesui ăšt Krišti i Biri Perndisę; eðe si tę
besoni, tę keni yetę mb emęn t atī.

KAPTINA XXI.

1 Mbaskęndăi Iesui iu diftōi vetvehten pęrsęrī
dišĕpuivet mbę dēt tę Tiberiadęs; eðe e diftōi
kęštŭ.

2 Išin baškę Simon Pietri, eðe Θomai ki θŏhei
Bińiŏk, eðe Naθanaeli ki *ište* prei Kanasę Ga-
lilesę, eðe tę *bit* e Zebbedeut, eðe dụ tę tierę
3 prei dišĕpuive atī. Simon Pietri iu θōt, Vete

me ǵŭitun pẹr pešḱ. I θō̃n, Vĩm eδe na baškẹ
me tṳ̄i. Duľẹn eδe hṳpẹn pẹrńiherẹ ndẹ ľundẹr;
eδe atẹ natẹ nuk zū̃n kurǵā̃.
4 Por taštĭ si ubā̃ mẹnǵĕsie, Iesui ndĕiti ndẹ
buzẹ *tẹ detit*: por dišĕpuit nuk e nǵoftẹn se ā̃št
5 Iesui. Iesui prā iu θōt, Dieľmθit *emī*, mos ke-
ni ndońi bṳľmĕt *pẹr me hangrun*? I upẹrǵeǵẹn,
6 Yo. Eδe ai iu θa, Hĭδẹni ṙetẹn mb̓ anẹ tẹ di-
aθtẹ tẹ ľundrẹs, eδe keni me ǵetun. E hoδẹn
prā, eδe s'mū̃ftẹn me e thiekun prei šumitsẹs
7 pešḱvet. Ai dišĕpuli prā, ḱi donte Iesui, i θōt
Pietrit, Ā̃št Zoti. Eδe Simoni kur ndẹǵōi se
ā̃št Zoti, umẹštūl me petkun, (sepsĕ ište ľa-
8 kurĭḱ,) eδe hoδi vetvehten ndẹ dēt. Eδe dišĕ-
puit e tierẹ erδẹn me ľŭndrẹzẹn; (sepsĕ nuk i-
šin ľark tokẹs, por afẹr dṳ ḱind kutẹ,) tue thie-
kun ṙetẹn e pešḱvet.
9 Si sdrṳpẹn prā mbẹ tokẹ, šofin ku ište ndezun
ńi ziăṙm, eδe vū̃mun mbi atẹ pešk eδe bukẹ.
10 Iesui iu θōt, Bini prei atṳne pešḱvet ḱi zū̃t taštĭ.
11 Simon Pietri hṳpi, eδe thoḱi ṙetẹn mbi tokẹ
pľot me pešḱ tẹ mẹδĕi, ńi ḱind e pesẹδetẹ e tre:
eδe ndonse išin kaḱi, nuk ušḱṳe ṙeta.
12 Iesui iu θōt, Ĕyani me hangrun drekẹ. Por
as ndońĭ prei dišĕpuivet nuk gudsonte me e pṳ-
vetun, Tsili yē ti? sepsĕ e dĭyšin se ā̃št Zoti.
13 Viĕn prā Iesui, eδe meṙ bukẹn, e iua nep, eδe
peškun por kẹštū̃.

14 Kęyŏ ăšt e treta herę ǩi udiftue taštĭ Iesuí
mbę dišĕpuit e vet, mbassi unġāl prei sę dĕkuniš.
15 Mbassi hangrẹn prā drekę, Iesui i θōt Simon
Pietrit, Simon *i biri* Ionait, a mę do mā tepęr se
kętă? I θōt, Po, Zot; ti e di se tę due. I θōt,
16 Kulŏt kinġat emī. I θōt prap pęr sę dụti, Simon
i biri Ionait, a mę do? I θōt, Po, Zot; ti e di se
17 tę due. I θōt, Băhu bariu i ðendtve mia. I θōt
pęr sę treti, Simon *i biri* Ionait, a mę do? Uiðęnue Pietri, se i θa pęr sę treti, A mę do? Eðe
i θa, Zot, ti di tę ġiθa; ti e nġef se tę due. Ie-
18 sui i θōt, Kulŏt ðendt emia. Me tę vęrtĕt, me
tę vęrtĕt po tę θom, Kur ĭšie *ti* mā i rī, nġĭšie vetvehten, eðe ĕtsęye ku doye: por kur tę
pľakeš, kē me štrīmun durẹt etua, eðe tietęr
kuši kā me tę nġešun, eðe kā me *tę* prūmun
19 atiĕ ku nuk do. Eðe θa kętę, tue šęnumun
me tš' farę deke kište me ľafdumun Perndinę.
Eðe si θa kętę, i θōt, Mę meŕ mbrapa.
20 Eðe Pietri ukęθụe, e šef atę dišĕpulin ǩi donte
Iesui tue i vŏitun mbrapa; i tsili i pat ranun eðe
mbę krahanūr t' atī ndę darkę, e i θa, Zot, tsi-
21 li ăšt ai ǩi kā me tę traθtumun? Pietri kur pā
22 kętę, i θōt Iesuit, Zot, por kụi tš' *ka do*? Iesui
i θōt, Ndę datša me mbetun ai deri sā tę vĭ,
23 ti tš' ka *kē*? ti mę meŕ mbrapa. Dūľ prā kęyŏ
fiaľę ndęr vęlaznit, se ai dišĕpuli nuk des: por
Iesui nuk i θa, Se nuk des; por, Ndę datša me
mbetun ai deri sā tę vĭ, ti tš' ka *kē*?

24 Kṳ̆i ā̆št ai dišĕpuli ḱi bā̆n dešmī pẹr kẹtŏ, eδe ḱi škrōi kẹtŏ: eδe e dīm, se dešmia e atī ā̆št e vẹrtetẹ.

25 Yā̆n eδe šumẹ tẹ tiera, sā bā̆ni Iesui, tẹ tsilat, ndẹ škrŭhešin ńi pẹr ńi, kuitŏi *se* as ayŏ bota nuk doť i ndsinte ľibrat ḱi kišin me uškrumun. Amen.

PUNẸT E APŎSTUIVET.

KAPTINA I.

1 Fiaľẹn e parẹ e bā̆na, o Θeofil, pẹr ǵiθẹ sā
2 filōi Iesui me bā̆mun e me mẹsumun, deri mḃ atẹ ditẹ ḱi hṳpi naľt, mbassi u ľa porosia Apŏstuivet me anẹ tẹ Špirtit šeińt, tẹ tsilt i pat
3 sǵeδun: mḃ ată diftōi eδe vetvehten tẹ ǵalẹ me šumẹ šĕńia mbassi hoḱ, tue udukun ndẹr ată katẹrδetẹ ditt, e tue foľun pẹr punẹt e mbre-
4 tẹnisẹ Perndisẹ: eδe kur mbẹľĭδei baškẹ me ată i porositi tẹ mos dahen prei Ǵerusalemit, por tẹ presin tẹ zotnumit e Atit, ḱi ndẹǵūt prei meyet.
5 Sepsĕ Ǵionni pagẹzōi me ūi; por yu keni me upagẹzumun me Špirtin šeińt, mbas kẹtṳne pak dittš.
6 Ată prā kur umbẹľoδẹn baškẹ *mbẹ ńi vend*,

e pụvetšin, tue θanun, Zot, val mbę kętę kohę
7 kē me i ðanun mbretęninę Israelit? Eðe *ai* u θa,
Nuk ăšt pūn' e yūi me ngoftun kōhęnat a mot-
nat, tę tsilat i kā vūmun Ati ndę puštět tę vet.
8 Por keni me maťun fukī, kur tę vī Špirti
šeiṅt mbi yu: eðe keni me kenun dešmitarę mbę
mue eðe mbę Ġerusalem, eðe mbę ġiθę Ġiude-
nę e Samarinę, eðe deri mbę kant tę ðeut.
9 Eðe mbassi θa kętō, kur išin tue šiḱumun a-
tă, hụpi naľt; eðe e mūr ńī rē prei sụšę atụ̄neve.
10 Eðe *ată* kur išin tue vūmun rē ndę ḱiel, kur po
škonte ai *naľt*, ḱe, dụ buŕa me petka tę barða
11 ndĕitęn pęranę atụ̄neve; tę tsilt eðe θān, O buŕa
Galileanę, tš' ka ŕini e vēni rē ndę ḱiel? kụ̄i
Iesui ḱi hụpi naľt ndę ḱiel prei yuš, kęštŭ kā
me arðun, sikurse e pāt tue škumun ndę ḱiel.
12 Atęherę ukęθụ̄n ndę Ġerusalem prei maľit ḱi
ḱuhet i Ulīštęs, i tsili ăšt ngat Ġerusalemit, eðe
13 mbā ľark sā *ńī* uðę tę šętune. Eðe kur hīn *ndę*
ġụtět, hụpęn ndę tšardăk, *atiĕ* ku kišin tę ndĕitu-
nit Pietri, eðe Iakobi, eðe Ġionni, eðe Andreu,
Filippi, eðe Θomai, Barθolomeu, eðe Matθeu,
Iakobi i *biri* Alfeut, eðe Simon Zeloti, eðe Ġiu-
14 da i *vęlai* Iakobit. Kętă tę ġiθę išin tue pritun
me ńī zemęr mbę tę făľunit e mbę tę ľŭtunit,
baškę me gratę, eðe me Marinę t' amęn e Iesuit,
eðe baškę me tę vęlaznit e atī.
15 Eðe nď atŏ ditt ungrĭt Pietri ndę miedĭs tę

dišĕpuivet, e θa, (eδe ište *mbẹľeδun* atṳ́ ǵindie
afẹr ńi ḱind e ńizĕt vetẹ,)
16 O buṙa vẹlazẹn, dŭhei me umbušun ayŏ škrō̃-
yẹ, ḱi pat θanun pẹrpara Špirti šeińt me anẹ
tẹ goyẹs Davidit pẹr Ǵiudẹn, ḱi ubā̃ uδẹ-thie-
17 kẹs [kalaŭs] mḃ ată ḱi zū̃n Iesun. Sepsĕ pat kēn
numẹrumun baškẹ me nē, eδe pat maṙun piesẹn
e kẹtī šẹrbimi.
18 —Kṳ̆i prā fitōi *ńī* arẹ prei ṙogẹs pauδẹnisẹ, e-
δe rā pẹrmbṳ̆s, e pľasi ndẹ miedĭs, eδe i uder-
19 δẹn ǵiθẹ zoṙẹt. Eδe ubā̃ e dĭtẹme mbẹ ǵiθẹ a-
tă ḱi ṙīn ndẹ Ǵerusalem, kaḱi sā uḱŭit ayŏ arẹ
ndẹ ǵuhẹ ť atṳ̆neve, Akeldama, ḱi do me θanun,
Arẹ ǵaku.—
20 Sepsĕ ā̆št škrumun ndẹ ľibẹr tẹ psalmvet, "U-
bā̃ft i škretẹ vendi atī, eδe mos ḱōft kuš me
ndĕitun nď atẹ:" eδe, "Episkopinẹ [ṳpeškvinẹ] e
21 atī e māṙt *ńi* tietẹr." Duhet prā prei atṳne bŭ-
ṙavet ki erδẹn baškẹ me nē mbẹ tš' do kohẹ kur
22 hī̃ni e dūľ te na Zoti Iesui, zā̃nun filẹ tšẹ prei
pagẹzimit Ǵionnit, deri mḃ atẹ ditẹ ḱi hṳpi naľt
prei neš, ńi prei kẹtṳ̆neve me ubā̃mun dešmitār
baškẹ me nē pẹr tẹ nǵalmen e atī.
23 Eδe vū̃n dṳ *vetẹ*, Iosefin ḱi ḱŭhei Barsaba, i
24 tsili uḱŭit Ǵiust, eδe Matθinẹ. Eδe si uľutẹn,
θā̃n, Ti, o Zot, zemẹr-nǵofẹs i tẹ ǵiθve, diftŏ
25 ńi prei kẹtṳne tẹ dṳš, atẹ ḱi tẹ kēš sǵeδun, me
maṙun šortẹn e kẹtī šẹrbimi eδe apostulie, ḱi

Ǵiuda rā prei asāi, pęr me vŏitun ndę vend tę
26 vet.—Eð̷e u ð̷ān šorta; eð̷e šorta i rā Matθisę; eð̷e unumęrue baškę me tę ńimbęð̷etę apŏstuit.

KAPTINA II.

1 Eð̷e kur erð̷i dita e Pentekostisę, išin tę ǵi-
2 θę me ńi zemęr mbę ńi vend. Eð̷e befas ubā̃ *ńi* zā̃ prei ǩielit, porsi *ńī* ēr' e fortę kur frū̃n,
3 eð̷e mbuši ǵiθę štępinę ku išin ndĕitun. Eð̷e udukęn mb̃ ată ǵŭhęna tę dame, porsi tę ziaṁta, eð̷e ndĕitęn mbi ǵiθę se tsilin prei atū̃neve.
4 Eð̷e tę ǵiθę umbušęn me Špirtin šeińt, e filūn me foľun ǵŭhęna tę tiera, sikurse Špirti *šeińt* ua nepte me ľęǵirumun.
5 Eð̷e išin tue ndĕitun ndę Ǵerusalem Ǵiudē, buŕa me frikęn e Perndisę, prei tš' do komi *ǩi*
6 *ǵindet* ndęn ǩiel. Eð̷e kur ubā̃ kū̃i zā̃, umbęľŏθ ǵindia, e utrazue, sepsĕ ǵiθę se tsili prei atū̃neve ndęǵŏišin ată tue foľun ndę ǵuhę tę vet.
7 Eð̷e tę ǵiθę diľšin yaštę mentš e męrekulŏhešin tue i θanun ńiani tietrit, Ǩe, nuk yā̃n Ga-
8 lileanę ǵiθę kętă ǩi fľasin? E si ǵiθę se tsili prei neš ndęǵōim ndę ǵuhę tę tonę, ǩi kena
9 ľemun mb̃ atę? Parθę, e Medę, e Elamitę, e ată ǩi rīn ndę Mesopotamī, e ndę Ǵiudē, e ndę
10 Kappadokī, ndę Pont, e ndę Asia, e ndę Frygī, e ndę Pamfylī, ndę Misīr, e ndę anęt e Libysę

ki ăšt prei Kyreneṣ, e Romaneṭ e arðun, e
11 Ġiudē, e proseľytẹ, Kretas e Arabẹ, ndẹġōim
ată tue foľun ndẹ ġŭhẹnat tona maðẹnīn' e
12 Perndisẹ! Eðe tẹ ġiθẹ deľšin yaštẹ mentš,
eðe vritšin mëndien, tue i θanun ńiani tietrit,
13 Tš' ka do me kenun kẹyŏ? Eðe tẹ tierẹ tue
pẹrḱešun θošin, Se yān mbušun me mušt *vẽne.*
14 Por Pietri, si ndëiti baškẹ me tẹ ńimbẹðetẹt,
ngriti zānin e vet, e u ľẹġirōi,
O buŕa Ġiudē, eðe ġiθẹ sā ŕini ndẹ Ġerusa-
lem, kōft e dĭtẹme kẹyŏ te yu, eðe mbăniu veš
15 fiaľvet mia: sepsë kętă nuk yān tẹ dëitun, si-
kurse kuitoni yu, sepsë *taštĭ* ăšt e treta orẹ e
16 ditẹs. Por kẹyŏ ăšt ayŏ ki ăšt θanun prei a-
17 nẹs profetit Ioel; "Eðe ndẹ ditt e mbrapme,
θōt Perndia, kam me derðun prei Špirtit tem
mbẹ tš' do miš: eðe bit tūi eðe biyat tuya kān
me profetizumun, eðe diaľošẹt tūi kān me pa-
mun tẹ pame, eðe pľeḱt tūi kān me uandẹŕumun
18 ăndẹŕa: eðe mbi šẹrbẹtoreṭ emī eðe mbi šẹrbẹ-
toret emia kam me derðun prei Špirtit tem nď
19 atŏ ditt; eðe kān me profetizumun: eðe kam
me ðanun mẹrekulia naĺt ndẹ ḱiel, eðe šëńia
20 poštẹ mbi ðët; ġak, e ziăŕm, e avul tụmi: dili
kā me ukẹθụmun mbẹ teŕẹsinẹ, eðe hana mbẹ
ġak, para se tẹ vĭ dita e Zotit e mădeya eðe e
21 šẹndrĭtšmeya: eðe ġiθẹ se tsili ḱi tẹ θẹŕasi
mbi emnin e Zotit kā me ušẹľbumun."

22 O buŕa Israelitẹ, ndẹǵoni kẹtŏ fiaĺẹ; Iesun
Nazorĕasin, nieri diftumun prei Perndisẹ mbẹ
yu me fukia e me mẹrekulia e me šĕńia, ki
bāni Perndia me anẹ t' atī ndẹrmiĕt yuš, sikur-
23 se e dini eđe yu: kẹtẹ ki ke đanun mbas an-
dẹs urđẹnume eđe *mbas* tẹ para-ngŏftẹmes Per-
ndisẹ, e zūt, eđe me durẹ tẹ paliǵa e mbẹrθūt
24 eđe e vrāt: tẹ tsilin Perndia e nǵali, mbassi sgi-
đi tẹ đĭmtunat e dekẹs: sepsĕ s' mŭndei me u-
25 mbăitun prei asāi. Sepsĕ Davidi θōt pẹr atẹ,
"Ǵiθẹńĭ šifšiem Zotin pẹrpara meyet, sepsĕ
ăšt prei sẹ diaθtẹs seme, ki tẹ mos tundem:
26 pẹrandăi ušendue zemra eme, eđe ugazmue ǵu-
ha eme; por eđe miši em kā me uprăitun me
27 špẹnesẹ: sepsĕ s' kē me ĺānun špirtin tem ndẹ
feŕ, eđe s' kē me ĺišumun šeiṅtin tand me pa-
28 mun prišie. Mẹ bāne me nǵoftun uđa yete;
kē me mẹ mbušun me gazmĕnd prei fakes tande."
29 O buŕa vẹlazẹn, mundem me yu θanun ndẹr
sū pẹr patriarkun [kruẹ-atin] Davidin, se *ai* e-
đe dik eđe uvoŕue, eđe voŕi atī ăšt ndẹr yu deri
30 mbẹ kẹtẹ ditẹ. Por mbassi ište profĕt, eđe tue
ditun se Perndia upẹrbetue me bē tek ai, se
prei pemẹs miedisit atī, *ki ăšt* mbas mišit, kā me
nǵalun Krištin, *ki ta vĕi* me ndĕitun ndẹ škam
31 t' atī; mbassi e pā tšẹ pẹrpara, foĺi pẹr tẹ nǵă-
lunit e Krištit, se špirti atī nuk uĺă ndẹ feŕ, as
32 miši atī *nuk* pā prišie. Kẹtẹ Iesun e nǵali

Perndia, tę tsilit na tę ǵiθę yena dešmitarę.
33 Mbassi ungrĭt naĺt prā me tę diaθtęn *dorę̄n* e
Perndisę, eðe mūr prei Atit tę zotnumen e Špir-
tit *šeiṅt*, e derôi kętę ki yu taštĭ šifni e ndęǵoni.
34 Sepsĕ Davidi nuk hụpi ndę kĭlt: por ai θōt,
"Θa Zoti mbę Zotin tem, Ṙi prei sę diaθtęs se-
35 me, deri sā tę vẽ anęmĭkt etū pęrpŏš ndęn ka-
męt e kamvet tua."
36 Ĺeta dī prā fort mirę ǵiθę štępia e Israelit,
se Perndia e bãni kętę Iesun, ki yu krụkęzūt,
Zot eðe Krišt.
37 Eðe mbassi ndęǵūn *kętŏ*, uθụ̄n zemrat *e atŭ-*
neve, e i θõn Pietrit eðe apŏstuivet tierę, Tš' ka
tę bãim, o buŕa vęlazęn?
38 Atęherę Pietri u θa, Pendŏheni, eðe ǵiθę se
tsili prei yuš ĺetę pagęzohet mb̆ emęn tę Iesu
Krištit pęr ndiesęn e mękătevet, eðe keni me ma-
39 ŕun ðumętīn' e Špirtit šeiṅt. Sepsĕ tę zotnumit
ăšt pęr yu, eðe pęr bit tūi, eðe pęr ǵiθę ată
ki yãn ĺărk, sadŏ ki kā pęr me θiŕun Zoti
40 Perndia tonę.—Eðe me šumę fiaĺę tę tiera nepte
dešmī, eðe i nguste, tue θanun, Pęštŏheni prei
kętī brezi tę štrembęt.
41 Ată prā si pritęn fiaĺęn e atī me gęzĭm, u-
pagęzūn: eðe atę ditę uštūn afęr trī miy špirtę.
42 Ede išin tue pritun ndę męsĭm tę apŏstuivet,
eðe ndę šokęnī, eðe ndę tę θụmit e bukęs, eðe
43 ndę tę ĺŭtunat. Eðe tš' do nierit i hĩni frikę: eðe

šumẹ mẹrekulia e šẽńia bẵhešin me anẹ tẹ a-
44 pŏstuivet. Eðe ǵiθẹ atẵ ki besūn išin baškẹ,
45 eðe kišin tẹ ǵiθa ŗendŏm; eðe šitšin tešat e
ǵẵtẹ, e i dẵišin mbẹ tẹ ǵiθẹ, pẹr tš' do ki t' i
46 l'ŭpsei ǵiθẹ se kūit. Eðe pẹrditẹ išin tue pritun
me ńī zemẹr ndẹ tempul, e θŭišin bukẹn ndẹpẹr
štẹpiat, e hẵišin haenẹ me gẹzĭm e me zemẹr tẹ
47 kẹθielẹt, tue l'afdumun Perndinẹ, e tue pasun
hīr pẹrpara ǵiθẹ pŏpulit. Eðe Zoti štonte
pẹrditẹ ndẹ kišẹ atẵ ki šẹl'bŏhešin.

KAPTINA III.

1 Eðe Pietri e Ǵionni po pŭpšin baškẹ ndẹ
2 tempul, mbẹ tẹ nandẹn orẹn e tẹ l'ŭtunit. Eðe
ńi nieri ki ište tšal' tšẹ prei barkut s'amẹs vet
bărei *mbẹ kraha*, tẹ tsilin e vẽyšin pẹrditẹ te
dera tẽmpulit ki θohet e Bukẹr, me l'ŭpun l'ẹmo-
3 šẹn prei atŭneve ki hĭyšin ndẹ tempul. Ai kur
pā Pietrin eðe Ǵionnin se kišin pẹr me hĭmun
ndẹ tempul, l'ŭpte me marun l'ẹmošẹn *prei atŭ-*
4 *neve*. Eðe Pietri tšōi sutẹ mb atẹ baškẹ me
5 Ǵionnin, e θa, Kẹk'ŭr neve. Eðe ai kẹk'ŭrte
atẵ me kuiděs, tue špẹnesumun me marun
6 ndońī ǵẵ send prei atŭneve. Atẹherẹ Pietri
i θa, Arǵănd e ār s'kam; por atẹ ki kam, kẹtẹ
tẹ nap: Mb emẹn tẹ Iesu Krištit Nazorẽasit
7 ngreu eðe ets. Eðe si e kapi prei doreș diaθtẹ,

e ngriti: eðe pẹrńiherẹ i ufortsūn šoyet eðe neyet
8 *e kamvẹt.* Eðe mbassi hovi pẹrpietẹ, ƙindrōi
mbẹ kamẹ, eðe ětsẹte: eðe hĩni baškẹ me ată ndẹ
tempul, tue etsun, e tue hovun pẹrpiet, e tue
9 ľafdumun Perndinẹ. Eðe ǵiθẹ pŏpuli e pā tue
10 etsun e tue ľafdumun Perndinẹ: sepsĕ e nǵif-
šin se kŭi ište ai ƙi ťinte mbi derẹn e Bukẹr
tẹ tĕmpulit pẹr ľẹmošẹn: eðe umẹrekulūn e duľẹn
yaštẹ mentš pẹr kẹtẹ *punẹ* ƙi ǵăiti mb̆ atẹ.
11 Eðe ai tšaľi ƙi ušẹndŏš kur po mbante Pie-
trin eðe Ǵionnin, ǵiθẹ pŏpuli tŭřei mbas atŭ-
neve ndẹ ƙemerẹ ƙi ƙuhet e Solomonit, tue umẹ-
rekulumun.
12 Eðe Pietri kur pā, i upẹrǵĕƙ pŏpuli,
O buřa Israelitẹ, pse mẹrekulŏheni pẹr kẹtẹ
punẹ? apor pse tšoni sụtẹ mbẹ nē, sıkurse e
kena bãmun na kẹtẹ me etsun prei fuƙisẹ tonẹ,
13 a prei beseș *tonẹ*? Perndia Abrahamit, eðe I-
saakut, eðe Iakobit, Perndia ătnavet tonẹ, ľafdōi
dialĩn e vet Iesun; tẹ tsilin yu e ðāt ndẹr durẹ,
eðe e mohūt pẹr faƙe Pilatit, kur ai e pā me
14 uðẹ me e ľišumun. Por yu mohūt Šeińtin e-
ðe tẹ Dreitin, eðe ľụpẹt *ndẹ vend t' atī* me yu
15 faľun *ńi* nieri ǵaksūr; eðe vrāt krụet e yetẹs,
tẹ tsilin Perndia e nǵali prei sẹ dĕkuniš: tẹ tsilit
16 na yena dešmitarẹ. Eðe emni atī me anẹ tẹ be-
seș mb̆ emẹn t' atī fortsōi kẹtẹ ƙi vẽni rē, eðe
ƙi e nǵifni: eðe ayŏ besa prei anẹs atī i ða ǵi-
θẹ kẹtẹ šẹndĕt pẹrpara ǵiθẹ yuš.

17 Eðe taštĭ, o vẹlazẹn, e di se e punūt *ḱętẹ* prei
18 sẹ padĭtẹmes, sikurse eðe tẹ paret tūi. Por Per-
ndia, sā θa tšẹ pẹrpara me anẹ tẹ goyẹs ǵiθẹ
profẽtnavet, se Krišti kište pẹr me hiekun, kẹ-
štŭ i mbuši.
19 Pendõheni prā, eðe kẹθẽheni, ḱi tẹ yu šuhen
[resiten] mẹkatet, kur tẹ vĩn kõhẹnat e tẹ prăi-
20 tẹmes prei faḱes Zotit; eðe *ai* kā me dẹrgumun
Iesu Krištin, ḱi ăšt predikumun tšẹ pẹrpara mbẹ
21 yu: tẹ tsilin duhet me e pritun ḱieli deri mb̃
atõ kõhẹna ḱi tẹ vĩhen mbẹ vend tẹ ǵiθa, sā
foḷi Perndia tšẹ yetẹn e parẹ me anẹ tẹ goyẹs
ǵiθẹ šeiṅtnavet vet profẽtnavet.
22 Sepsẽ Moiseu u θa atnavet tonẹ, "Se Zoti
Perndia tonẹ kā me yu ngritun *ńi* profẽt prei
vẹlăznavet tūi, porsi mue; atī keni me i ndẹ-
ǵumun mbẹ tẹ ǵiθa pẹr tš' do ḱi tẹ yu fḷasi.
23 Eðe tš' do špīrt ḱi tẹ mos i ndẹǵõi atī profeti,
24 kā me ušumun prei pŏpulit."—Eðe ǵiθẹ pro-
fetnit tšẹ prei Samuelit e mbaskẹndăi, sā foḷẹn,
25 ðān zã̄ tšẹ pẹrpara eðe pẹr kẹtŏ ditt. Yu yeni
bit e profẽtnavet, eðe tẹ ðiatẹs ḱi vũni Perndia
ndẹrmiẽt ătnavet tonẹ, tue i θanun Abrahamit,
"Eðe ndẹ farẹ tande kān me ubekumun ǵiθẹ
26 komnat e ðeut." Mbẹ yu mã̄ pẹrpara Perndia,
mbassi nǵali Birin e vet Iesun, e dẹrgõi pẹr me
yu bekumun, kur tẹ kẹθehet ǵiθẹ se tsili prei
yuš prei sẹ kẹḱiaš tuya.

KAP. IV. V.

1 Eδe ată kur po i fľitšin pŏpulit, erδẹn mbi
ată priftnit eδe i pari tĕmpulit eδe Saddukeit,
2 tue uiδẹnumun sepsĕ ată mẹsŏišin pŏpulin, eδe
nepšin zā̃ pẹr tẹ nǵalmen prei sẹ dĕkuniš me
3 anẹ tẹ Iesuit. Eδe vū̃n durẹt mbi ată, e i
vū̃n mbẹ tẹ rŭitun deri mbẹ tẹ nĕsẹrmet: sepsĕ
4 atẹherẹ ište mbrămie. Eδe šumẹ *vetẹ* prei atṳ̆-
neve ḱi ndẹǵūn fiaľẹn besūn; eδe umbŭš nŭmẹri
nierzvet afẹr pesẹ mī̃y.
5 Eδe mbẹ tẹ nĕsẹrmet umbẹľoδẹn ndẹ Ǵeru-
salem tẹ parẹt e atṳ̆neve, eδe pľekt, eδe škrŭisit,
6 eδe Anna krṳe-prifti, eδe Kaiafa, eδe Ǵionni,
eδe Aleksandri, eδe ǵiθẹ sā išin prei farẹs krṳe-
7 priftẹnisẹ. Eδe si i vū̃n ndẹ miedĭs, i pṳvetšin,
Me tš' farẹ fuḱie, a me tẹ kūit emẹn bā̃t kẹtẹ
8 yu? Atẹherẹ Pietri, mbušun me Špirtin šeińt,
u θa, O tẹ parẹt e pŏpulit, eδe pľeḱt e Israe-
9 lit, ndẹ uvẹšgofšim na sot pẹr tẹ mirẹn e ńi
nierit tẹ sẹmunẹ, prei tš' farẹ *fuḱie* ušẹndŏš kṳ̆i;
10 ľetẹ bā̃het e ditun mbẹ ǵiθẹ yu, eδe mbẹ ǵiθẹ
pŏpulin e Israelit, se mb̓ emẹn tẹ Iesu Krištit
Nazorĕasit, tẹ tsilin yu e krṳḱẹzūt, e Perndia
e nǵali prei sẹ dĕkuniš, me *anẹ* tẹ kẹtī ṙī kṳ̆i
11 *taštĭ* pẹrpara yuš i šẹndošẹ. Kṳ̆i ā̃št ai guri ḱi
uhŏθ poštẹ prei yuš ḱi koditni, i tsili uvū̃ ndẹ
12 krṳe tẹ ḱiošes. Eδe nuk ā̃št šẹľbĭm prei asndońi

tietri: sepsĕ as emẹn tietẹr ndẹn ḱiel nuk ā̆št
δanun mbẹ nierzit, ḱi duhet me ušẹľbṳmun na
prei atī.
13 Eδe kur vū̃n rē gudsimin e Pietrit eδe Ǵion-
nit, eδe murẹn vešt se išin nierzẹ tẹ paditun ľetra
eδe idiotẹ, mẹrekulŏhešin; eδe i nǵoftẹn se kišin
14 kenun baškẹ me Iesun. Eδe mbassi šifšin atẹ
nierin ḱi ište šẹndošun tue ndĕitun baškẹ me
15 ată, s' kišin se tš' ka me θanun kundẹr. Por
mbassi i urδẹnūn me daľun yaštẹ baškẹ-ndĕities,
16 murẹn e δān ńiani me tietrin, tue θanun, Tš'ka
ť u bā̃im kẹtṳne nierzve? sepsĕ tš' mẹrekulī ubā̃
e ditun prei atṳ̆neve, *ā̆št* pẹr faḱe ǵiθẹ atṳ̆neve
ḱi ṙīn ndẹ Ǵerusalem; eδe nuk mŭndena me e
17 mohumun: por ḱi tẹ mos hapet mā̃ tepẹr ndẹ po-
pul, ľeť u štīm frikẹn štrẹngušẹm, tẹ mos i f ľasin
18 mā̃ as ndońi nierit mb̓ emẹn tẹ kẹtī. Eδe si i θi-
ṙẹn, i porositẹn mos me ľẹǵirumun fāreit, as mos
19 me mẹsumun mb̓ emẹn tẹ Iesuit. Por Pietri eδe
Ǵionni u upẹrǵeǵẹn, e u θā̃n, Ndẹ ḱōft me uδẹ
pẹrpara Perndisẹ me ndẹǵumun yuve mā̃ tepẹr
20 se Perndisẹ, ǵukoni. Sepsĕ na s' mŭndena mos
21 me foľun pẹr sā pām e ndẹǵūm. Eδe ată, mbassi
u štīn frikẹn pẹrsẹrī, i ľišūn; sepsĕ nuk ǵĕišin
se si me i mundumun, prei pŏpulit: sepsĕ tẹ ǵi-
22 θẹ ľafdoišin Perndinẹ pẹr atẹ *punẹ* ḱi ubā̃. Se-
psĕ ai nieri ḱi i ǵăiti kẹyŏ mẹrekulī tẹ šẹndŏ-
šuni, ište mā̃ tepẹr se katẹrδetẹ viĕtš.

23 Eðe si uľišūn, erðẹn te tẹ vetẹt, eðe ðān zã̄
pẹr ǵiθẹ sā u θã̄n krụe-priftnit eðe pľekt.
24 Eðe ată kur ndẹǵūn, ngritẹn zã̄nin te Perndia
me ńi zemẹr, eðe θã̄n, O Zotnī, ti yē Perndia
ǩi bã̄ne ǩielin, eðe ðenẹ, eðe detin, eðe ǵiθẹ
25 sā yã̄n nď atŏ: ti ǩi kē θanun me anẹ tẹ goyẹs
Davidit šẹrbẹtorit tand, "Pse turfulūn komnat,
eðe pŏpuit škūn ndẹpẹr mend punẹ tẹ ǩota?
26 Mbretnit e ðeut duľẹn pẹrpara, eðe tẹ paret u-
mbẹľoθẹn baškẹ kundẹr Zotit, eðe kundẹr Kri-
27 štit atī." Sepsĕ pẹr tẹ vẹrtĕt umbẹľoðẹn kundẹr
šeińtit diaľit tand Iesuit, tẹ tsilin e ľeve, eðe He-
rodi, eðe Pontiu Pilati, baškẹ me komnat, eðe
28 pŏpuit e Israelit, pẹr me bã̄mun sā urðẹnōi tšẹ
ndẹ krụe tẹ kohẹs dora yote eðe anda yote pẹr me
29 ubã̄mun. Eðe taštī, o Zot, ven rē frikat ǩi štīn
ată, eðe u nep šẹrbẹtorvet tū me foľun fiaľẹn
30 tande me ǵiθẹ gudsĭm, tue štrĭ̄mun dorẹn tande
me šẹndošun; eðe me ubã̄mun šĕńia e mẹrekulia
mb emẹn tẹ diaľit tand Iesuit.
31 Eðe si uľutẹn ată, utŭnd ai vend ǩi išin mbẹ-
ľeðun, eðe umbušẹn tẹ ǵiθẹ me Špirtin šeińt,
eðe fľitšin fiaľẹn e Perndisẹ me gudsĭm.

32 Eðe zemra e špirti šumitsẹs ǩi kišin besumun
ište ńī: eðe kurkuši nuk θošte pẹr ndońī ǵã̄ prei
păsẹyes atŭneve se ăšt e vĕtẹya, por tẹ ǵiθa i kišin
33 rẹndŏm. Eðe apŏstuit nepšin dešmīn' e tẹ nǵal-

mes Zotit Iesuit me fuḱī tę maðe: eðe ište hīr
34 i maθ mbę ǵiθę ată. Sepsĕ kurkuši nuk ište
i nevŏišęn ndęr ată: sepsĕ ǵiθę sā išin tę zotnit
e ăravet a štępĭavet, išitšin, e bĭyšin tę tšimu-
35 mit e tę šitunavet, eðe i vĕišin pęranę kamvet
apŏstuivet: eðe i dăišin ńia i mbę tietrin mbas
nevoyęs ḱi kište *ǵiθę se tsili*.
36 Eðe Ioseu, i tsili uḱuit Barnabę prei apŏstuiš,
(ḱi kęθụmun, do me θanun, i Biri nǵušulimit),
37 *ište* Levit, Kyprianę prei komit, šiti aręn ḱi
kište, eðe prūni astręt, e i vūni pęranę kamvet
apŏstuivet.

1 KAP. V.—Eðe ńi būr ḱi e kište emnin Ananī,
baškę me Sapfiręn gruen e vet, šiti *ńī* tsopę ðeu,
2 eðe męšefi prei tę tšimumit, tue ditun eðe grŭ-
eya e vet, eðe prūni ńī piesę *prei àstravet*, eðe
3 e vūni pęranę kamvet apŏstuivet. Eðe Pietri
θa, O Ananī, pse mbuši zemręn tande Satanai
me gęnǵụmun Špirtin šeiṅt, eðe me męšefun prei
4 tę tšimumit aręs? Ndę kōft se e mbaye, a s' i-
šte yŏteya? eðe si e šite, a s' ište ndęn puštĕt
tand? tš' ka pate ḱi vūne ndęr mend kętę *punę*?
nuk foľe ŗenę mbę nierzit, por mbę Perndinę.
5 Eðe Anania tue ndęǵumun kętŏ fiaľę, rā *pęr ðē*,
eðe ða špirtin: eðe u hĩni frikę e maðe ǵiθę
6 atụneve ḱi ndęǵūn kętŏ. Eðe si ungritęn tę
ritę, e męštulęn, eðe e prūn yaštę, eðe e štīn
ndę ðetę.

7 Eδe mbassi *kišin škumun* trī ora, hī̃ni eδe
grŭeya e atī, pa ditun se tš'ka ište bā̃mun.
8 Eδe Pietri i upẹrǵěḱ asāi, Mẹ θūi, ndẹ ḱōft se
e šitẹt arẹn pẹr kaḱi? Eδe ayŏ θa, Po, pẹr kaḱi.
9 Atẹherẹ Pietri i θa, Pse ubā̃t me ńī fiaľẹ me
tendumun Špirtin e Zotit? ḱe *ku yā̃n* te dera
kamẹt e atṳ̆neve ḱi štīn ndẹ δetẹ buṙin tand, eδe
10 kān me tẹ ndsieṙun yaštẹ *eδe* tṳ̄i. Eδe *ayŏ* rā
pẹrńiherẹ pẹranẹ kamvet atī, eδe δa špirtin: e-
δe mbassi hī̃n diaľošẹt, e ǵetẹn tẹ dekun, eδe
si e ndsurẹn yaštẹ, e štīn ndẹ δetẹ nǵat buṙit
11 asāi. Eδe i hī̃ni frikẹ e maδe ǵiθẹ kišẹs, eδe
ǵiθẹ atṳ̆neve ḱi ndẹǵūn kẹtŏ.
12 Eδe bā̃hešin šumẹ šěńia e mẹrekulia ndẹ po-
pul prei durẹš apŏstuivet; (eδe išin tẹ ǵiθẹ me
13 ńī zemẹr ndẹ ḱemerẹ tẹ Solomonit. Eδe kurkuši
prei tẹ tiervet nuḱ gudsonte me unǵitun tek ată:
14 por pŏpuli i maδẹnonte. Eδe štŏhešin mā̃ šumẹ
tue besumun mbẹ Zotin, šumitsẹ buṙaš e grašẹ.)
15 Kaḱi sā ndsiršin yaštẹ ndẹpẹr ṙugat tẹ sẹmunẹt,
e i vẽišin mbi štresa e mbi štratna, pẹr me zā̃-
nun hĭeya e Pietrit ndońi prei atṳ̆neve, kur tẹ
16 škōi. E mbẹľĭδei eδe šumitsa ndẹ Ǵerusalem
ḱi išin prei ǵṳteteš ṙeθ, e bĭyšin tẹ sẹmunẹt,
eδe ată ḱi tendŏhešin prei špirtnaš ndṳ̄tẹ: tẹ
tsilt šẹndŏšešin tẹ ǵiθẹ.
17 Atẹherẹ ungrĭt krṳe-prifti eδe tẹ ǵiθẹ ată *ḱi*
išin baškẹ me atẹ, (tẹ tsilt išin eresī e Sad-

18 dukevet,) eðe umbušẹn me zmir, eðe vũn duręt
e veta mbi apŏstuit, eðe i vũn ndę haps tę ǵi-
19 ndies. Por ĕnǵuli i Zotit tšiĺi dụręt e hapsit
20 natẹn, eðe si i ndsũr, u θa, Škoni, eðe ṙini e
fĺitni ndę tempul te pŏpuli ǵiθẹ fiaĺęt e kęsăi
21 yete. Eðe si ndęǵũn, hĩn ndę tempul mbę tę
agumet [mbę tę sbărðęmen e driteṣ], eðe mę-
sŏišin. Por kur erði kruẹ-prifti eðe ǵiθẹ ată
ki išin baškę me atę, θęritẹn baškę-ndĕitien
eðe ǵiθẹ pĺeḱęsinę e tę bivet Israelit, eðe dęr-
22 gũn ndę haps pęr me prũmun ată. Eðe šęrbę-
toręt kur vŏitẹn, nuk i ǵetẹn ndę haps, eðe u-
23 kęθũn, e u ðān zã, tue θanun, Se hapsin e
ǵetęm ndrụmun me šumę siguri, eðe rŭitęsit tue
ndĕitun yaštę pęrpara dụrvet: por kur tšiĺęm
nuk ǵetęm mbrenda kurkĕnd.
24 Eðe kur ndęǵũn kętŏ fiaĺę prifti eðe i pari
tĕmpulit eðe kruẹ-priftnit, vritšin mĕndien pęr
25 ată, se si kā me ubãmun kęyŏ *punę*. Atęherę
erði ńi *nieri*, e u ða zã, tue θanun, Se ḱe, ată
nierzit ki patęt vũmun ndę haps, yãn tue ndĕi-
tun ndę tempul, e po męsōin pŏpulin.
26 Atęherę vŏiti i pari *tempulit* baškę me šęrbętо-
ręt, e i prũn, yo me pęrðunę: sepsĕ drŏišin pŏpu-
27 lin, mos i ṙafin me gurę. Eðe si i prũn, i ndsurẹn
pęrpara baškę-ndĕities: eðe kruẹ-prifti i pụveti,
28 tue θanun, Nuk yu porositęm štrẹngutę mos me
męsumun mb emẹn tę kętī? eðe *yu*, ḱe, mbušęt

Ǵerusalemin me mẹsimin tūi, eδe doni me prū̃-
mun mbi nē ǵakun e kẹtī nierit.
29 Atẹherẹ Pietri eδe apŏstuit *e tierẹ* upẹrǵeǵẹn
e θā̃n, Duhet me i ndẹǵumun Perndisẹ mā̃ te-
30 pẹr se nierzvet. Perndia i ătnavet tonẹ nǵali Ie-
sun, tẹ tsilin yu e vrāt eδe e varẹt mbi drutẹ.
31 Kẹtẹ Perndia e nal'tōi me anẹ tẹ diaθtẹs vet,
eδe e bā̃ni tẹ parẹ eδe šẹl'būs, pẹr me i δanun
32 pendĭm Israelit, eδe ndiesẹ mẹkateš. Eδe
na yena dešmitarẹt e atī pẹr kẹtŏ fial'ẹ, eδe Špirti
šeińt, ḱi u δa Perndia atṳ̆neve ḱi i ndẹǵōin.
33 Eδe ată kur ndẹǵūn, ngẹrtsẹlŏišin δamẹt, eδe
34 bā̃išin kẹšile me i vramun. Atẹherẹ ungrĭt
ndẹ baškẹ-ndĕitie ńi Farisē, ḱi ḱŭhei Gamaliel,
mieštẹr i l'iǵẹs, eδe i nderšun mbẹ ǵiθẹ pŏpulin,
eδe urδẹnōi me ndsieṙun yaštẹ apŏstuit ńī grimẹ
35 herẹ; eδe u θa, O buṙa Israelitẹ, kẹḱṳrni mirẹ
36 tš' ka keni me u bā̃mun kẹtṳne nierzve. Sepsĕ
para kẹtṳne dittve ungrĭt Θeudau, tue θanun pẹr
vetvehten se di tš' ka ā̃št; eδe i vŏitẹn mbrapa
afẹr katẹr ḱind vetẹ: ai uvrā; eδe ǵiθẹ ată ḱi
37 i ndẹǵŏišin ušpẹrkoḱẹn, eδe ubā̃n pẹr asǵā̃. Mbas
kẹtī ugrĭt Ǵiuda Galilĕasi nď atŏ ditt ḱi škrŭ-
hešin emnat, eδe thoḱ mbas vetiut miăft popul:
eδe ai hupi, eδe ǵiθẹ ată ḱi i ndẹǵŏišin ušpẹrdān.
38 Eδe taštĭ po yu θom, Ĺargŏheni prei kẹtṳne
nierzve, eδe i l'ĩni: sepsĕ ndẹ ḱōft prei nierziš
39 kẹyŏ kẹšile a kẹyŏ punẹ, kā me ubieṙun: por

ndę ḱōft prei Perndisę, nuk mŭndeni me e bieŧun; *eðe vĕni rē* mos ndŏðeni me bā̆mun ľuft eðe me Perndinę.

40 Eðe ată i ndę́gūn: eðe mbassi θęritęn apŏstuit e i ŧafęn, i porositęn mos me foľun mb̆ emęn tę
41 Iesuit, eðe i ľišūn. Ată prā ikęn prei fakes baškę-ndĕities tue ugęzumun, se ubā̆n tę zotnit
42 me ušpęrnderumun pęr emnin e atī. Eðe pęrditę ndę tempul e ndępęr štępiat nuk pušŏišin tue męsumun e tue ðanun zā̆nin e mirę pęr Iesu Krištin.

KAPTINA VI. VII.

1 Eðe nď atŏ ditt kur šumŏhešin dišĕpuit, Greḱištarę̆t murmurŏišin kundęr Ebrevet, se nuk šiḱŏhešin grāť e veya ť atŭneve ndę šęrbĭm tę
2 pęrditšęm. Atęherę tę dųmbęðetęt θęritęn šumitsęn e dišĕpuivet, e u θā̆n, Nuk ă̆št e pęľḱŭšęme mbę nē me ľā̆nun *mbę ńianę* fiaľęn e
3 Perndisę, e me šęrbųmun ndępęr truezat. Mendŏheni prā, o vęlazęn, *e sgĭðęni* prei yuš štatę buŧa ḱi tę nepet dešmī *e mirę pęr ată*, pľot me Špirtin šeiṅt e me dīe, tę tsilt ť i vēm mbi kętę
4 nevōi. Por na tę presim mbę tę ľŭtunit, e mbę šęrbĭm tę fiaľęs.
5 Eðe upęľḱųe fiaľa pęrpara gĭθę šumitsęs: eðe sgoðęn Stefanin, *ḱi ište* bū̆r pľot me besę e me

Špirtin šeińt, eδe Filippin, eδe Prohorin, eδe
Nikanorin, eδe Timonin, eδe Parmenān, eδe
6 Nikolān, proselytin Antioḱĕasin: tẹ tsilt i ndsu-
rẹn pẹrpara apŏstuivet: eδe mbassi uľutẹn, vū̃n
7 durẹt pẹrmbi ată. Eδe fiaľa e Perndisẹ štŏhei;
eδe nŭmẹri i dišĕpuivet šumŏhei fort ndẹ Ǵe-
rusalem; eδe šumẹ ǵindie prei priftniš i ndẹ-
ǵŏišin besẹs.

8 Eδe Stefani, pľot me besẹ e me fuḱī, bā̃nte
9 mẹrekulia e šeńia tẹ mẹδā ndẹ popul. Atẹ-
herẹ ungritẹn disa prei synagogẹs ḱi θŏhei e
Libertinvet, eδe e Kyrenianvet, eδe e Aleksandri-
anvet, eδe prei atu̧neve *ḱi išin* ka Kylikia e
10 ka Asia, eδe hăešin me fiaľẹ me Stefanin. Eδe
s' mū̃ndešin me i daľun kundẹr dīes eδe špirtit
11 ḱi fľiste. Atẹherẹ vū̃n tinẹz nierzẹ me θanun,
Se ndẹǵūm atẹ tue foľun fiaľẹ bestemmie kundẹr
12 Moiseut eδe Perndisẹ. Eδe štū̧n pŏpulin, e
pľeḱt, e škrŭisit, eδe utuṙẹn, eδe e ṙẹmbū̧n, eδe
13 e prū̃n ndẹ baškẹ-ndĕitiet, eδe ndsurẹn pẹrpara
dešmitarẹ ṙenẹs, ḱi θošin, *se* Kū̧i nieri nuk pu-
šŏn tue foľun fiaľẹ bestemmie kundẹr kẹtī ve-
14 ndi šeińt, eδe *kundẹr* ľiǵẹs: sepsĕ ndẹǵūm
atẹ tue θanun, se kū̧i Iesui Nazorĕasi kā me
prišun kẹtẹ vend, eδe kā me ndẹṙumun adetet
15 ḱi na kā ľā̃nun Moiseu. Eδe ǵiθẹ ată ḱi kišin
ndĕitun ndẹ baškẹ-ndĕitiet kur štīn su̧tẹ mḃ atẹ,
pān faḱen e atī porsi faḱe ĕnǵuli.

1 KAP. VII. Atęherę krụe-prifti θa, Val yẽn
kętŏ *punę* kęštŭ?
2 Eðe ai θa, O buŕa, vęlazęn, eðe atęn, ndęǵoni;
Perndia i ľaftit i udŭk atit tonę Abrahamit, kur
ište ndę Mesopotamī, para se ǩe ndĕitun ai ndę
3 Harran, eðe i θa, "Diľ prei ðeut tand eðe prei
fisit tand, eðe eya mb atę ðē ǩi kam me tę dif-
4 tumun." Atęherę *ai* dūľ prei ðeut Haldevet,
eðe ndĕiti ndę Harran: eðe prei andēi, mbas
dekęs tę i atit, e nguľi ndę kętę ðē ǩi ŕini
5 yu taštŭ. Eðe nuk i ða trašigĭm nď atę
ðē, as ńī tšapę kame: por i uzotnue se kā me ia
ðanun ndęn urθęn te vet atī, eðe faręs atī baškę
6 me atę, ndonse ai s ǩište diāľ. Eðe Perndia foľi
kęštŭ, "Se fara e atī kā me vŏitun tę ŕī ndę ðē tę
huyę; eðe kān me e bāmun šęrbętorę, eðe kān me
7 e maŕun me tę keǩ katęr ǩind viĕt. Eðe atę kom,
ǩi kān me i šęrbụmun, kam me e ǵukumun
un," θa Perndia: "eðe mbasandăi kān me daľun,
8 eðe kān me mę ľutun ndę kętę vend." Eðe i
ða ðiatęn e ŕeθ-prĕsies: eðe kęštŭ pūl Isaakun,
eðe e ŕeθ-preu mbę tę tetęn ditę; eðe Isaaku *pūl*
Iakobin, eðe Iakobi tę dụmbęðetę Patriarkęt.
9 Eðe Patriarkęt mbassi kišin zmir Iosefin, e
šitęn ndę Misīr: por Perndia ište baškę me atę,
10 eðe e pęštōi prei ǵiθę štręngimeš atī, eðe i ða
hīr e dīe pęrpara Faraonit mbretit Misirit, i
tsili e vūni tę parę pęrmbi Misirin, eðe *pęrmbi*
ǵiθę štępīn' e vet.

11 Eðe ubã̄ *ńi* zī mbẹ ǵiθẹ ðenẹ e Misirit eðe
Hanaanit, eðe *ńi* štrẹngĭm i maθ: eðe atnit tonẹ
12 nuk ǵẽišin uškime [tẹ ngrana]. Por Iakobi kur
ndẹǵōi se kište grūn ndẹ Misīr, dẹrgōi herẹn e
13 parẹ atnit tonẹ. Eðe tẹ dụtẹn herẹ Iosefi ungǒft
me tẹ vẹlaznit e vet; eðe komi Iosefit dūl̆ pẹr-
14 fake te Faraoni. Eðe Iosefi dẹrgōi, e θẹriti tẹ
i atin e vet Iakobin, eðe ǵiθẹ nierzīn' e vet, *ki*
15 *išin* štatẹðetẹ e pesẹ špirtẹ. Eðe Iakobi sdrụpi
16 ndẹ Misīr, eðe dik̆ *atiẽ* ai eðe atnit tonẹ. Eðe
i prūn udẹ Syhem, eðe i vūn nd' atẹ voĭ k̆i pat
bl̆emun Abrahami me tšimĭm arǵandi prei tẹ
bivet Emmorit *tẹ i atit* Syhemit.
17 Por kur uafrue koha e tẹ zotnumit k̆i pat
bãmun bẽ Perndia te Abrahami, uštue pŏpuli,
18 eðe ušumue ndẹ Misīr, deri sā ungrĭt *ńi* tietẹr
19 mbret, i tsili nuk e nǵifte Iosefin. Kụi ngrefi
l̆ak kundẹr komit tonẹ, eðe u ða *kaki* štrẹngĭm
ătnavet tonẹ, sā i bãni me heðun tēi fŏšńiet e
atụneve, k̆i tẹ mos u nǵalet fara.
20 Ndẹ kẹtẹ kohẹ l̆eu Moiseu, eðe ište i bŭkuri
Perndisẹ, i tsili uušk̆ụe tre mūi ndẹ štẹpī tẹ i atit
21 vet. Eðe kur e hoðẹn *tēi*, e biya Faraonit e
22 mūr, eðe e ušk̆eu pẹr bīr tẹ vet. Eðe Moiseu
umẹsue ndẹ ǵiθẹ dīen e Misĭrsavet: eðe ište i
fortẹ ndẹ fial̆ẹ e ndẹ punẹ.
23 Eðe kur ište tue mbušun katẹrðetẹ viẽt, i
erði ndẹ zemẹr t' atī me vūmun rē vẹlaznit e vet,

24 tẹ bit e Israelit. Eδe kur pā ńi tue i bā̃mun
keḱ, i dūĺ zot, eδe vrau Misĭrasin, e mūr
25 špagĭm pẹr atẹ ḱi mundŏhei. Sepsĕ kuitonte
se tẹ vẹlaznit e vet kišin me e maṙun vešt, se
Perndia u nep šẹĺbĭm me anẹ tẹ dorẹs atī: por
26 ată nuk e murẹn vešt. Eδe mbẹ tẹ nĕsẹrmen
ditẹ udŭk mb́ ată kur po zĩhešin, eδe i štū̃ni ndẹ
paḱtĭm, tue θanun, O buṙa, yu yeni vẹlazẹn; pse
27 i bā̃ni keḱ ńiani tietrit? Por ai ḱi i bā̃nte keḱ
tẹ ăfẹrmit e štū̃ni, eδe θa, Tsili ti vū̃ni tẹ parẹ
28 eδe ǵu̯ḱtār mbi nē? Mos dotẹ mẹ vrasiš ti, si-
29 kurse vrave diĕ atẹ Misĭrasin? Atẹherẹ Moiseu
iku pẹr kẹtẹ fiaĺẹ, e ubā̃ nieri i huyẹ ndẹ δē tẹ
Madiamit, atiĕ ku pūl du̯ dieĺm.
30 Eδe mbassi umbušẹn katẹrδetẹ viĕt, i udŭk ndẹ
škretī tẹ maĺit Sina ĕnǵuli Zotit ndẹ fĺakẹ tẹ
31 ziaṙmit feṙẹs. Eδe Moiseu kur pā, umẹrekulue
pẹr *kẹtẹ* tẹ pame: eδe ai tue arδun nǵat me
32 vū̃mun rē, erδi zā̃ni Zotit tek ai. "Un *yam*
Perndia ătnavet tand, Perndia Abrahamit, eδe
Perndia Isaakut, eδe Perndia Iakobit." Eδe
Moiseu utrĕm, e s' gudsonte me vū̃mun rē.
33 Atẹherẹ Zoti i θa, "Sgiθ tẹ mbăθunit e kam-
vet tua: sepsĕ ai vendi ḱi kē ndĕitun, ā̃št δeu
34 šeińt." Vū̃na rē eδe pāš tẹ hiĕkunit keḱ e
pŏpulit tem *ḱi ā̃št* ndẹ Misīr, eδe ndẹǵova šam-
tī̃min e atū̯neve, eδe sdru̯pa me i pẹštumun: eδe
tatšĭ eya, se kam me tẹ dẹrgumun ndẹ Misīr."

35 Kętę Moisēn ki e mohūn, tue θanun, "Tsilī
tę vūni tę parę eðe ġuktār?" kętę Perndia e dęr-
gōi tę parę eðe šperblimtār me anę tę doręs ēn-
36 ġulit ki i udŭk ndę feŗę. Kŭi i ndsūr, mbassi
bāni męrekulia e šēńia ndę ðē tę Misirit, eðe
ndę Dēt tę Kuk, eðe ndę škretī katęrðetę
37 viēt. Kŭi āšt *ai* Moiseu ki u θa tę bivet I-
sraelit, *se* "Zoti Perndia yūi kā pęr me yu
ngritun *ai* Profēt prei vęlazniš tūi, porsi mue;
38 atī keni me i ndęġumun." Kŭi āšt ai ki ke
ndę kišę [pęrmbęlēðie] ndę škretī baškę me ēngu-
lin ki fliste me atę ndę malt Sina, eðe me atnit
tonę: i tsili priti fialę tę ġala, pęr me ðanun yu-
39 ve. Atnit tonę nuk deštęn me i ndęġumun, por e
hoðęn poštę, eðe ukęθūn me zemrat e veta ndę
40 Misīr, eðe i θān Aaronit, "Na bān perndina pęr
me etsun pęrpara neš: sepsē kŭi Moiseu, ki na
ndsūr prei ðeut Misirit, nuk dīm se tš' ka i
41 ġāiti." eðe bān *ai* vitš nd' atō ditt, eðe i prūn
kurbān ŏðulit, eðe gazmōhešin pęr punęt e
42 durvet veta. Pęrandāi Perndia ukęθųe eðe i la
pęr me i ulutun uštrisę kielit; sikurse āšt škru-
mun ndę libęr tę profētnavet, "Mos mę keni
prūmun tę θēruna eðe kurbane katęrðetę viēt
43 ndę škretī, o štępia e Israelit? Por ngritęt
tendęn e Molohut, eðe ųlin e perndisę tūi Rem-
fan, figŭravet ki bāt pęr me i aðurumun: pęrandāi
kam me yu špęrnguljun pęrtēi Babilonisę."

44 Tenda e dešmisẹ ište ndẹr atnit tonẹ ndẹ škre-
tī, sikurse porositi ai ki fliste me Moisēn me
45 e bãmun mbas figures ki kište pamun. Eðe
atnit tonẹ e murẹn me vehte, eðe e prūn baškẹ
me Iesun ndẹ ðē ki puštūn prei komnaš, tẹ tsilt
Perndia i ndsūr yaštẹ prei fakes ătnavet tonẹ,
46 deri ndẹ ditt tẹ Davidit; i tsili ġeti hīr pẹrpara
Perndisẹ, eðe ļụpi me ġetun tẹ ndēitun pẹr
47 Perndinẹ e Iakobit. Eðe Solomoni i koditi *ni*
48 štẹpī. Por i Naļti nuk ti ndẹr tẽmpui ki ko-
49 diten me dorẹ; sikurse *θ*ōt profeti, "Kieli *ăšt*
škami em, eðe ðeu pẹrpŏš ndẹn kamẹt e kam-
vet mīa: tš' fare štẹpie keni me koditun pẹr mue?
*θ*ōt Zoti: a tsili *ăšt ai* vend i sẹ prăitẹmes seme?
50 Nuk i kā bãmun dora eme kẹtŏ tẹ ġi*θ*a?"
51 O krenẹ tẹ pakẹ*θ*ụmun eðe tẹ pa ŗe*θ*-premun
ndẹ zemẹr, e ndẹ vešẹ, yu pẹrherẹ i ŗini kundẹr
Špirtit šeiṅt, sikurse atnit tūi, *kẹštŭ* eðe yu.
52 Tsilin prei profetniš nuk ndokẹn atnit tūi? por
eðe vrān ată ki ðãn zã tšẹ pẹrpara pẹr tẹ ărðẹ-
men e tẹ Dreitit, tẹ tsilit yu taštī ubãt tra*θ*torẹ
53 eðe ġaksorẹ: ki murẹt ļiġẹn prei porosiaš ẽṅġui-
vet, eðe nuk e rŭitẹt.

54 Eðe *ată* kur ndẹġŏišin kẹtŏ, prĭtešin ndẹpẹr
zemrat e veta, eðe ngẹrtsẹļŏišin ðamẹt kundẹr atī.
55 Por ai ki ište plot me Špirtin šeiṅt, kur tšōi
sụtẹ ndẹ kiel, pā ļaftin e Perndisẹ, eðe Iesun

56 tue ndĕitun prei sẹ diaθtẹs Perndisẹ, eðe θa,
Ḱe, po šof ḱilt hapun, eðe tẹ birin e nierit tue
57 ndĕitun prei sẹ diaθtẹs Perndisẹ. Atẹherẹ *ată*
θẹriten me zã̄ tẹ maθ, e zũn vešẹt e vet, eðe
58 utuṙẹn tẹ ġiθẹ baškẹ mbi atẹ, eðe e ndsurẹn
yaštẹ ġutetit, eðe e ṙifšin me gurẹ: eðe dešmitaret
lã̄n petkat e veta pẹranẹ kamvet *ńi* diaľoši ki
59 kŭhei Saul. Eðe ṙifšin Stefanin me gurẹ, tue
θiṙun mbẹ Perndinẹ e tue θanun, O Zot Iesu,
60 prit špirtin tem. Eðe si uŭľ mbẹ ġŭi, θẹriti me zã̄
tẹ maθ, O Zot, mos ua numẹrŏ kẹtẹ pẹr mẹkăt.
Eðe porsa θa kẹtẹ, rā mbẹ ġūm [dik].

KAPTINA VIII.

1 Eðe Saulit i pẹľkente vrăsia e atī. Eðe atẹ
ditẹ ubã̄ *ńī* ndiĕkie e maðe kundẹr kišẹs ki ište
ndẹ Ġerusalem; eðe tẹ ġiθẹ ušpẹrdān ndẹpẹr
vendet e Ġiudesẹ e Samarisẹ, pẹrvetš apŏstuivet.
2 Eðe Stefanin e prũn ndẹ voṙ buṙa me frikẹn
e Perndisẹ, eðe bã̄n vayẹ tẹ maðe mbi atẹ.
3 Eðe Sauli i bãnte keḱ kišẹs, tue hĩmun ndẹ-
pẹr štẹpiat, e tue thiekun buṙa e grā, e i heθte
4 ndẹ haps. Ată prā ki ušpẹrdān škūn vend mbẹ
vend, tue ðanun zã̄nin e mirẹ pẹr fiaľẹn.

5 Eðe Filippi sdrụpi ndẹ ġutĕt tẹ Samarisẹ,
6 e u predikonte Krištin. Eðe ġiθẹ ġindia me

ńī zemẹr i mbā̆išin veš Filippit pẹr atŏ ḱi θošte,
sepsĕ ndẹǵŏišin eδe šifšin atŏ mẹrekuliat ḱi
7 bā̆nte. Sepsĕ prei šumẹ *nierziš* ḱi kišin špirtna
tẹ ndṳ̄tẹ, diľšin tue θẹṙitun me zā̆ tẹ maθ: eδe
8 šumẹ uľoga e tšaľa ušẹndošẹn. Eδe ubā̆ gẹzĭm
i maθ nď atẹ ǵṳtĕt,
9 Eδe atiĕ ište ńi nieri ḱi ḱŭhei Simon, i tsili
tšẹ ndẹ krṳe tẹ kohẹs bā̆nte mẹnǵia nď atẹ ǵṳtĕt,
eδe ndsirte mentš pŏpulin e Samarisẹ, tue θanun
10 pẹr vetvehten se ā̆št ńi *nieri* i maθ: tẹ ǵiθẹ
tẹ mẹδĕ̆i e tẹ voǵiľ i vĕ̆išin veš, e θošin, se
11 Kṳ̆i ā̆št fuḱia maδe e Perndisẹ. Eδe i vĕ̆išin
veš, sepsĕ i kište ndsieṙun mentš šumẹ kohẹ
12 me mẹnǵiat. Por kur i besūn Filippit ḱi nepte
zā̆nin e mirẹ pẹr punẹt e mbretẹnisẹ Perndisẹ,
eδe pẹr emnin e Iesu Krištit, pagẹzŏhešin buṙa
13 e grā. Por eδe ai Simoni besōi: eδe si upagẹzue,
mbeti baškẹ me Filippin: eδe tue pamun se bā̆he-
šin šĕńia e mẹrekulia tẹ mẹδā, diľte yaštẹ mentš.
14 Eδe apŏstuit ḱi išin ndẹ Ǵerusalem kur ndẹ-
15 ǵūn se Samaria priti fiaľẹn e Perndisẹ, dẹrgūn
tek ată Pietrin eδe Ǵionnin: tẹ tsilt kur sdrṳ-
pẹn, uľutẹn pẹr ată, ḱi tẹ maṙin Špirtin šeińt:
16 (sepsĕ eδe s' kište sdrṳpun as mbẹ ndońi prei
atṳ̆neve: por vetš išin pagẹzumun mḃ emẹn tẹ
17 Zotit Iesuit.) Atẹherẹ vĕ̆išin durẹt mbi ată, eδe
meṙšin Špirtin šeińt.
18 Eδe Simoni kur pā, se me tẹ vū̆men e durvet

apŏstuivet nepet Špirti šeiṅt, u prūni astẹr,
19 tue *θ*anun, Mẹ nepni e*ð*e mue kẹtẹ ɹuštĕt, ki
mbi tsilindŏ tẹ vẽ duret, tẹ mari Špirtin šeiṅt.
20 Por Pietri i *θ*a, Arǵandi ụt ľetẹ biret baškẹ me
tūi, sepsĕ kuitove se *ð*umẹtia e Perndisẹ fitohet
21 me astẹr. Ti s' kē piesẹ, as šortẹ ndẹ kẹtẹ fia-
ľẹ: sepsĕ zemra yote s' ăšt e dreitẹ pẹrpara Per-
22 ndisẹ. Pendohu prā prei kẹsāi tẹ kekes ta-
nde, e*ð*e i uľŭt Perndisẹ, drŭise tẹ ndiehet kŭi
23 kuitĭm i zemrẹs tande: sepsĕ po tẹ šof se yē
ndẹ vẹnēr i*ð*ẹnīe e*ð*e ndẹ tẹ ľi*ð*un pau*ð*ẹnīe.
24 Atẹherẹ Simoni upẹrǵĕk, e *θ*a, Ľŭteni yu te
Zoti pẹr mue, mos me ar*ð*un mbi mue as ndoṅī
prei asŏš ki *θ*āt.
25 E*ð*e ată, mbassi *ð*ān dešmī e*ð*e foľẹn fiaľẹn e
Zotit, ukẹ*θ*ūn ndẹ Ǵerusalem, e*ð*e *ð*ān zānin e
mirẹ ndẹpẹr šumẹ krụe-katunde tẹ Samaritanvet.

26 E*ð*e ĕnǵuli Zotit i foľi Filippit, tue *θ*anun,
Ngreu, e*ð*e ško prei anẹs Miesditẹs, mb uḍẹ ki
sdrụp prei Ǵerusalemit ndẹ Gazẹ, ki ăšt škretī.
27 E*ð*e *ai* ungrĭt, e vŏiti.
E*ð*e, ke, *ńi* nieri E*θ*iopẹs, i tre*ð*un, ur*ð*ẹnār
i Kan*ð*akẹs mbretẹnešẹs E*θ*iŏpsavet, i tsili ište
mbi ǵi*θ*ẹ tezurẹt e asāi: kŭi kište ar*ð*un pẹr me
28 a*ð*urumun ndẹ Ǵerusalem: e*ð*e kur ište tue ukẹ-
*θ*ụmun, e*ð*e tue ndĕitun mbi ke*ř*en e vet, po kẹ-
29 ndonte profetin Isainẹ. E*ð*e Špirti *šeiṅt* i *θ*a Fi-

30 lippit, Avitu, e i ungĭt kẹsāi kĕřeye. Eðe
Filippi mbassi utūř ngat, ndẹģōi atẹ tue kẹndu-
mun profetin Isainẹ, eðe θa, Val meř vešt atŏ
31 ki kẹndŏn? Eðe ai θa, E si mundem *me ma-*
řun vešt, ndẹ mos mẹ diftōft kuši? Eðe i u-
ľŭt Filippit me hụpun e me ndĕitun bašką me
32 atẹ. Eðe *ai* vendi i škrōyẹs ki po kẹndonte ište
kŭi, "Uprū porsi daš pẹr me uθerun, eðe porsi
keng *ki řī* pa zā pẹrpara atī ki e keθ, kẹštŭ
33 nuk tšiľ goyẹn e vet: ndẹ tẹ pẹrvūmen e atī ungrĭt
ģụki i atī: eðe brezin e atī kuš kā me e dif-
tumun? sepsĕ ngrihet prei ðeut yeta e atī."
34 Eðe i trĕðuni upẹrģĕk, e i θa Filippit, Tẹ ľu-
tem, pẹr tsilin θōt kẹtẹ profeti? pẹr vetvehten,
35 apor pẹr ndońi tietẹr? Atẹherẹ Eilippi tšiľi
goyẹn e vet, e filōi prei kẹsāi škrōye, eðe i ða
zānin e mirẹ pẹr Iesun.
36 Eðe kur išin tue škumun uðẹs, erðẹn mbẹ ńi
ūi: eðe i trĕðuni θōt, Ke, *ku ăšt* ūi; tš' *fa-*
37 *rẹ gāyet* mẹ ndaľ me upagẹzūn? Eðe Filippi
θa, Ndẹ besŏfš me ģiθẹ zemẹr, mundeš. Eðe
ai upẹrģĕk, e θa, Besŏi se Iesu Krišti ăšt i Biri
38 Perndisẹ. Eðe urðẹnōi me ndaľun kĕřen: e-
ðe sdrụpẹn tẹ dụ nď ūi, eðe Filippi eðe i
39 trĕðuni; eðe e pagẹzōi. Eðe kur duľẹn prei
ūit, Špirti Zotit ţembeu Filippin, eðe i trĕðuni
s' e pā mā, por škonte uðẹs vet tue ugẹzumun.
40 Eðe Filippi uģĕt ndẹ Azot: eðe mbẹ tẹ škumit

nepte zā̃nin e mirẹ ndẹpẹr ǵiθẹ ǵu̥tetet, deri sā erδi ndẹ Kesarī.

KAPTINA IX.

1 Eδe Sauli por tue šfrū̃itun frikẹ e vrăsie kundẹr
2 dišĕpuivet Zotit, erδi te kru̥e-prifti, eδe ľu̥pi
prei atī epĭstula [ľetra] pẹr Damaskẹ te synago-
gat, ḱi, ndẹ ǵēt disa prei *kẹsāi* uδe, buṙa e grā,
3 ť i biēr ľiδun ndẹ Ǵerusalem. Eδe ai tue vŏi-
tun uafrue ndẹ Damaskẹ: eδe befas škrepẹtini ṙeθ
4 atī *ńī* dritẹ prei ḱieli: eδe *ai* si rā mbẹ δē, ndẹ-
ǵōi *ńi* zā̃ tue i θanun, Saul, Saul, pse mẹ ndiĕk?
5 Eδe *ai* θa, Tsili yē *ti*, o Zot? Eδe Zoti θa, Un
yam Iesui ḱi ndiĕk ti: keḱ pẹr tū̥i *ā̆št* tẹ heδiš
6 me šḱeľm drĭzavet. Eδe ai tue udriδun e tue
uhabitun θa, Zot, tš' ka do t*i* me bā̃mun un?
Eδe Zoti i θ*a*, Ngreu, e hĩn ndẹ ǵu̥tĕt, eδe kā
7 pẹr me ť ufoľun tš' ka duhet me bā̃mun. Eδe
ată nierzit ḱi bā̃išin uδẹ baškẹ me atẹ, štangẹn
pa zā̃, sepsĕ ndẹǵŏišin zā̃nin, por nuk šifšin kur-
8 kĕnd. Eδe Sauli ungrĭt prei δeut; por nuk šifte
kurkĕnd, ndonse kište tšiľun sū̥ť e vet: eδe tue
thiekun pẹr doret atẹ e prū̃n mbrenda ndẹ Dama-
9 skẹ. Eδe kište trī ditt ḱi nuk šifte, eδe as
hangẹr as pīu.
10 Eδe ište ńi dišĕpul ndẹ Damaskẹ ḱi ḱŭhei
Ananī; eδe Zoti i θa nď andẹṙ, Ananī. Eδe

11 ai θa, Ḱe un *ku yam*, o Zot. Eðe Zoti i θa,
Ngreu, e ško nď atẹ uðẹn ḱi ḱuhet e Dreitẹ,
eðe kẹrkŏ ndẹ štẹpī tẹ Ġiudẹs *ńi* Tarsiŏt ki ḱu-
12 het Saul: sepsĕ, ḱe, po ĺutet, eðe kā pamun
nď andẹr *ńi* nieri, ḱi ḱuhet Aananī, se hĩni
e vũni doreṇ mbi atẹ, ḱi tẹ tšiĺi sụtẹ pẹr-
13 sẹrī. Atẹherẹ Anania upẹrġĕḱ, Zot, kam ndẹ-
ġumun prei šumẹ *vetẹš* pẹr kẹtẹ nieri, sā tẹ
14 kẹḱia u bãni šĕińtnavet tū ndẹ Ġerusalem: eðe
kẹtŭ kā puštĕt prei krụe-prĩftnavet me ĺiðun
15 ġiθẹ ată ḱi θẹrasin mb emnin tand. Por Zoti
i θa, Ško, sepsĕ kụi ăšt enẹ e sġĕðẹme tek un,
pẹr me bartun emnin tem pẹrpara kŏmnavet, e
16 mbrĕtnavet, eðe tẹ bivet Israelit. Sepsĕ un
kam me i diftumun sā duhet me hiekun pẹr e-
mnin tem.

17 Eðe Anania vŏiti, e hĩni ndẹ štẹpī; eðe si
vũni durẹt mbi atẹ, θa, o Vẹlā Saul, Zoti mẹ
kā dẹrgumun, ai Iesui ḱi t udŭk mb uðẹ kur
išie tue arðun, ḱi tẹ tšiĺiš sụtẹ pẹrsẹrī, eðe tẹ
18 mbušeš me Špirtin šeińt. Eðe pẹrńiherẹ rān prei
sụvet atī porsi haĺa, eðe pẹrńiherẹ tšiĺi sụtẹ pẹr-
19 sẹrī, eðe ungrĩt e upagẹzue. Eðe si hangri,
mūr fukī.

Eðe Sauli ndẽiti disa ditt baškẹ me dišẽpuit
20 *ḱi išin* ndẹ Damaskẹ. Eðe pẹrńiherẹ predikon-
te Krištin ndẹpẹr synagogat, se kụi ăšt i Biri
21 Perndisẹ. Eðe ġiθẹ ată ḱi ndẹġõišin mẹrekulõ-

hešin, e θošin, Nuk ā̆št kṳ̆i ai ḱi ṙenōi ndẹ Ǵe-
rusalem ată ḱi θẹṙitšin kẹtẹ emẹn? eδe kẹtŭ pẹr
kẹtẹ *punẹ* kište arδun, ḱi ť i biēr ľiδun te krṳe-
22 priftnit? Por Sauli meṙte fuḱī mā̆ tepẹr, eδe
trazonte ată Ǵiudeit ḱi ṙĭyšin ndẹ Damaskẹ, tue
diftumun se kṳ̆i ā̆št Krišti.
23 Eδe si škūn miăft ditt, Ǵiudeit bā̆n kẹšile pẹr
24 me e vramun. Por kundẹr-kẹšĭlia e atṳ̆neve i
rā ndẹr veš Saulit: eδe rŭišin dṳrẹt pẹrdīt' e pẹr-
25 natẹ, pẹr me e vramun. Atẹherẹ dišĕpuit e murẹn
natẹn, eδe e sdrṳpẹn prei murit, varun ndẹ *ńī*
26 športẹ. Eδe Sauli si erδi ndẹ Ǵerusalem, kẹrkonte
tẹ piḱet me dišĕpuit: por tẹ ǵiθẹ e kišin frikẹ,
27 sepsĕ nuk besŏišin se ā̆št dišepul. Por Barnaba
e mūr, eδe e prū̆ni tek apŏstuit, eδe u di-
ftōi si pā Zotin mḃ uδẹ, eδe se i foľi, eδe si
fľiste mbalafaḱe ndẹ Damaskẹ mḃ emẹn tẹ
28 Iesuit. Eδe ište tue hī̆mun e tue daľun baškẹ
me ată ndẹ Ǵerusalem, eδe tue foľun mbalafa-
29 ḱe mḃ emẹn tẹ Zorit Iesuit. Eδe fľiste e hăei
me Greḱištarẹt: por ată kẹrkŏišin me e vramun.
30 Eδe vẹlaznit kur e murẹn vešt, e prū̆n poštẹ ndẹ
Kesarī, eδe e dẹrgūn ndẹ Tarsẹ.
31 Kišat prā ndẹpẹr ǵiθẹ Ǵiudenẹ e Galilenẹ e
Samarinẹ kišin paḱtĭm; eδe išin tue ukoditun e
tue etsun ndẹ frikẹ tẹ Zotit, eδe šumŏhešin me
anẹ tẹ ngušulimit Špirtit šeińt.

32 Eðe Pietri tue škumun ndẹpẹr ǵiθẹ *atŏ vende*,
33 sdrụpi eðe te šeiṅtnit ḱi rïyšin ndẹ Lyddẹ. Eðe
atiĕ ǵeti ṅi nieri ḱi e kŭišin Ainē, i tsili ište
34 uľŏk ḱi dïrǵei ndẹ štrat tšẹ prei tetẹ viĕtš. Eðe
Pietri i θa, Ainē, Iesu Krišti tẹ šẹndŏš: ngreu,
eðe štro štratin tand. Eðe *ai* pẹrṅiherẹ ungrït.
35 Eðe ǵiθẹ ată ḱi rïyšin ndẹ Lyddẹ e ndẹ Saronẹ
pān atẹ, eðe ukẹθụ̄n mbẹ Zotin.
36 Eðe ndẹ Ioppẹ ište ṅī dišepole ḱi kŭhei Ta-
biθa, ḱi kẹθụmun, do me θanun, Dorkadẹ [ðī e
egẹr]: ayŏ ište pľot me vepra tẹ mira e me ľẹ-
37 mŏšẹna ḱi bānte. Eðe nď atŏ ditt ǵăiti me usẹ-
mūmun ayŏ, eðe me dekun: eðe si e ľān, e vūn
38 ndẹ tšardăk. Eðe Lydda mbassi ište nǵat Ioppẹs,
dišĕpuit kur ndẹǵūn se Pietri ăšt atiĕ, dẹrgūn
dụ buŕa tek ai, tue i uľutun mos me pẹrtumun tẹ
39 škōi deri tek ată. Eðe Pietri ungrït, e vŏiti ba-
škẹ me ată. Eðe kur erði ai, e hụpẹn ndẹ tšar-
dăk: eðe i duľẹn pẹrpara ǵiθẹ tẹ veyat tue ḱia-
mun, e tue diftumun tẹ vĕšẹme e petka ḱi
40 bānte Dorkada kur ište baškẹ me atŏ. Por
Pietri mbassi ndsūr tẹ ǵiθẹ yaštẹ, uŭľ mbẹ ǵŭi
e uľŭt; eðe si ukẹθụe prei *anẹs* trupit, θa, Ta-
biθa, ngreu. Eðe ayŏ tšiľi sụ̄ť e vet: eðe kur
41 pā Pietrin, ungrït e ndĕiti. Eðe ai i ða dorẹn,
eðe e ngriti: eðe mbassi θẹṛiti šĕiṅtnit eðe tẹ
42 veyat, e ndsūr pẹrpara tẹ ǵalẹ. Eðe *keyŏ* umūr
vešt ndẹpẹr ǵiθẹ Ioppẹn; eðe šumẹ *veʻẹ* i besūn

43 Zotit. Eðe *Pietri* mbeti miăft ditt ndę Ioppę,
pęranę ńi farę Simoni ľikurę-rĕǵęsi.

KAPTINA X.

1 Eðe ište ńi ńieri ndę Kesarī ki kŭhei Kornel,
krue-kindęs prei tufęs *seimenvet* ki kŭhei Ita-
2 liane, besętār eðe i pasun frikę Perndinę baškę
me ǵiθę štępīn' e vet, e tue bāmun šumę ľęmŏ-
šęna ndę popul, eðe tue i uľutun Perndisę ǵi-
3 θęńī. *Kŭi* pā kęθielęt nď andęr, afęr mbę tę
nandęn orę tę ditęs, ĕnǵulin e Perndisę, se hĩni
4 tek ai, e i θa, o Kornel. Eðe ai kur tšōi sutę
mb atę, e mūr frika, e θa, Tš' ka ăšt, o Zot?
Eðe *ĕnǵuli* i θa, Ľŭtiet etua e ľęmŏšęnat e-
5 tua hupęn pęr kuitīm pęrpara Perndisę. Eðe
taštī dęrgŏ nierzę ndę Ioppę, eðe θiť Simonin
6 ki kuhet Pietęr: kŭi ăšt pritun ndę štępī tę
ńi farę Simoni ľikurę-rĕǵęsi, ki e kā štępi-
nę pęranę detit: kŭi kā pęr me tę foľun tš' ka
7 duhet me bāmun. Eðe si iku ĕnǵuli ki ište
tue foľun me Kornelin, θęriti dų *vetę* prei
šęrbętoręš vet, eðe ńi seimĕn bestār prei atŭ-
8 neve ki rŷyšin pęrherę pęranę atī; eðe si u
diftōi tę ǵiθa, i dęrgōi ndę Ioppę.
9 Eðe mbę tę nĕsęrmen, *atiĕ* ku išin tue bāmun
uðę ată eðe afrumun ndę ǵutĕt, Pietri hupi ndę
10 tšardăk me uľutun, afęr mbę ǵaštę orę. Eðe si

e mūr ūya, dešti me hangrun: por ată kur išin
11 tue i bămun gati *bukẹn*, i erði *ńī* yangī, eðe
šef ḱielin hapun, eðe ńī enẹ tue sdrụpun mb̆ atẹ
porsi *ńi* tšartšăf i ma*θ*, ḱiðun prei katẹr aneš,
12 eðe tue ranun mbi *ðēt*: nd' atẹ išin *ǵiθẹ* štăzẹt
katẹr-kămiet e ðeut, e bišat, e ǵarpḭyt, e-
13 ðe špendẹt e ḱielit. Eðe erði *ńi* zā̆ tek ai,
14 Ngreu, Pietri; *θ*ēr, e ha. Por Pietri *θa*,
Kōft ḷark, o Zot: sepsĕ askuŗẹ s'kam hangrun
15 tš' do ǵā̆ tẹ ndū̆tẹ, a tẹ pugā̆tẹ. Eðe pẹrsẹrī
pẹr sẹ dụtẹ, *erði ńi* zā̆ tek ai, Atŏ ḱi i kā ḱi-
16 rumun Perndia, ti mos i ḱŭiy tẹ ndū̆ta. Eðe
kẹyŏ ubā̆ trī herẹ: eðe pẹrsẹrī ena umūr naḷt
ndẹ ḱiel.
17 Eðe Pietri tue vramun mĕndien me vetvehten,
val tš' ka do me kenun kẹyŏ e pame ḱi pā, ḱe,
buŗat ḱi išin dẹrgumun prei Kornelit, tue pụ-
vetun pẹr štẹpīn' e Simonit, e mẹŗīn ndẹ derẹt:
18 eðe tue *θ*ẹŗitun pụvetšin, ndẹ pāst ranun kẹtŭ
Simoni ḱi ḱuhet pẹrmbi emẹn Pietẹr.
19 Eðe Pietri *atiĕ* ku ište tue umendumun
pẹr tẹ pamen *ḱi pā*, Špirti *šeiṅt* i *θ*a, Ḱe, po
20 tẹ kẹrkōin tre buŗa: ngreu prā, e sdrụp, eðe
ško baškẹ me ată, pa mos tẹ arðun ndońi farẹ
21 mĕndie, sepsĕ un i kam dẹrgumun. Eðe Pietri
mbassi sdrụpi tek ată nierzit ḱi išin dẹrgumun
tek ai prei Kornelit, *θ*a, Ḱe, un yam ai ḱi kẹr-
22 koni: pẹr tš' farẹ pune keni arðun? Eðe ată

θãn, Korneli krụe-kĭndẹsi, *ki ăšt* nieri i dreitẹ, eðe ki kā frikẹ Perndinẹ, eðe ki kā ðanun dešmī
pẹr atẹ ǵiθẹ komi Ǵiudevet, u urðẹnue prei Perndisẹ prei šeiṅtit engul me tẹ θẹṛitun ndẹ štẹ-
23 pī tẹ vet, eðe me ndẹǵumun fialẹ prei teyet. *Ai* prā θẹṛiti ată mbrenda, e i gostiti. Eðe mbẹ tẹ
nẽsẹrmen dūl Pietri baškẹ me ată, eðe disa prei atụne vẹlăznavet ki *išin* prei Ioppẹs erðẹn baškẹ
24 me atẹ. Eðe mbẹ tẹ nẽsẹrmen hĩn ndẹ Kesarī. Eðe Korneli ište tue pritun ată, eðe kište
θẹṛitun fisin e vet, e mikt e nevŏišẹm.
25 Eðe Pietri porsa hĩni mbrenda, Korneli i dūl
26 pẹrpara, e i rā ndẹr kamẹ, eðe e aðurōi. Por Pietri e tšōi, tue θanun, Ngreu: *sepsẽ* eðe un
27 yam nieri. Eðe tue folun baškẹ me atẹ hĩni mbrenda, eðe ǵẽn mbẹlẹðun šumẹ *vetẹ*.
28 Eðe u θa, Yu e dini se s' ăšt ndiemun mbẹ *ńi* nieri Ǵiudẽ me upiekun, a me uafrumun
me tietẹr kom: por Perndia mẹ diftōi mos me θanun as pẹr ndońi nieri *ɛe ăšt* i ndũtẹ, a i
29 pugãtẹ: pẹrandăi kur uθẹṛita, erða pa bãmun fialẹ: pụvẽs prā, pẹr tš' fialẹ tšūt, e
30 mẹ prũt? Eðe Korneli θa, Yãn katẹr ditt deri mbẹ kẹtẹ orẹ ki ĭšiem tue nǵinumnn, eðe mbẹ
tẹ nandẹn orẹ ĭšiem tue ulutun ndẹ štẹpī teme;
eðe, ke, ńi nieri me petka tẹ šẹndrĭtuna ndẽiti
31 pẹrpara meyet, eðe θōt, Kornel, undẹǵue tẹ
lũtunit tand, eðe lẹmõšẹnat etuá upẹrmendẹn

32 përpara Perndisë. Dërgŏ prā ndë Ioppë, e θīr
Simonin ki ḱuhet Pietër: kŭi kā ranun ndë štëpī
të Simonit ḱikurë-rĕgësit përanë detit, eðe ai kur
33 të vĩ, kā për me të foḱun. Përṅihërë prā dër-
gova te ti: eðe ti bāne mirë ki erðe. Taštĭ prā na
të ǵiθë yena përpara Perndisë, për me ndëǵumun
ǵiθë tš' kā yān urðënumun te ti prei Perndisë.
34 Eðe Pietri tšiḱi goyën, e θa, Me të vërtĕt e
35 maŕ vešt, se Perndia s' mbā anë: por mbë tš' do
kom ki e kā frikë, eðe punŏn dreitënī, ăšt i pritun
36 tek ai. Atë fiaḱën ki dërgōi te të bit e Israelit,
tue unǵilzumun paktĭm me anë të Iesu Krištit:
37 (kŭi ăšt Zoti të ǵiθve:) *këtë* fiaḱë yu e dini, ki u-
përhăp ndëpër ǵiθë Ǵiudenë, zānun filë prei
Galilesë, mbas atī pagëzimit ki predikōi Ǵionni;
38 Perndia si Ḱēu [voyōi] Iesun prei Nazaretit me
Špirtin šeiṅt e me fukī, i tsili škōi vend mbë vend
tue bămun mirë e tue šëndošun ǵiθë ată ki mu-
ndŏhešin prei dialit; sepsĕ Perndia ište baškë me
39 atë. Eðe na yena dešmitarë për ǵiθë atŏ ki bāni
eðe ndë vend të Ǵiudevet, eðe ndë Ǵerusalem:
40 të tsilin e vrān, eðe e varën ndë drū: këtë Per-
ndia e nǵali mbë të tretën ditë, eðe e bāni
41 ki të duket, yo mbë ǵiθë pŏpulin, por mbë
dešmitarë sǵeðun tšë përpara prei Perndisë, *due*
me θanun mbë nē ki ḥangrëm e pīm baškë me
42 atë, mbassi unǵāl prei së dĕkuniš. Eðe na po-
rositi me predikumun te pŏpuli, eðe me bă-

mun dešmī, se ai ăšt ai ḱi ḱe urðęnumun prei
43 Perndisę ģųḱtār tę ģaleš e tę dĕkuniš. Ģiθę
profetnit bāin dešmī pęr kętę, se me anę tę emnit
atī kušdŏ ḱi i besŏn kā me maŕun ndiesę mę-
kateš.
44 Eðe Pietri por tue foĺun kętŏ fiaĺę, rā Špirti
45 šeiṅt mbi ģiθę ată ḱi ndęģŏišin fiaĺęn. Eðe u-
męrekulūn ată bestaręt ḱi išin prei ře*θ*-prĕsies,
sā kišin arðun baškę me Pietrin, se uder*θ*ka
46 ðumętia e Špirtit šeiṅt eðe mbę komnat. Sepsĕ
ndęģŏišin ată tue foĺun ģŭhęna, e tue maðęnu-
47 mun Perndinę. Ateherę Pietri upęrģĕḱ, Mos
mundet kuš me ndaĺun ūit, pęr mos me upagęzu-
mun kętă ḱi muręn Špirtin šeiṅt sikurse eðe na?
48 Eðe i urðęnōi me upagęzumun mb emęn tę Zotit.
Ateherę i uĺutęn me mbetun disa ditt *tek ată*.

KAPTINA XI.

1 Eðe apŏstuit eðe vęlaznit ḱi išin ndę Ģiudē,
ndęģūn se eðe komnat pritęn fiaĺęn e Perndisę.
2 Eðe Pietri kur hųpi ndę Ģerusalem, hăešin me
3 atę ată ḱi *išin* prei ře*θ*-prĕsies, tue *θ*anun, Se
hĩne ndęr nierzę tę pare*θ*-premun, e hange
baškę me ată.
4 Por Pietri filōi, e u diftōi *ģiθę tš' ka kišin*
5 *ģăitun* ńi ka ńi, tue *θ*anun, Un išiem ndę ģųtĕt
tę Ioppęs tue uĺutun: eðe pāš *ńi* tę pame ndę

yangī, Sikur sdrụpte ńī enẹ porsi *ńi* tšartšăf i ma*θ* *ľiðun* prei sẹ katẹr aneš, e ľišŏhei pošte
6 prei ḱielit, e*ð*e er*ð*i deri tek un: kur tšova sụtẹ
mb̆ atẹ, vụ̃na rē e pāš štăzẹt katẹr-kămiet e
*ð*eut, e bišat, e ǵarpĭyt, e špendẹt e ḱielit.
7 E*ð*e ndẹǵova *ńi* zã̄ ḱi mẹ *θ*ošte, Ngreu, Pietẹr;
8 *θ*ēr, e ha. Por *un* *θ*āš, Ḱōft ľark, o Zot: se
tš' do ǵã̄ e ndụ̃tẹ a e pugã̄tẹ askuŕẹ s'kā hĭ-
9 mun ndẹ goyẹ teme. Por zã̄ni m' upẹrǵĕḱ pẹr
sẹ dụti prei ḱielit, Atŏ ḱi kā kirumun Per-
10 ndia, ti mos i ḱuiy tẹ ndụ̃ta. E*ð*e kẹyŏ ubā̄
trī herẹ: e*ð*e pẹrsẹrī uthoḱẹn tẹ ǵi*θ*a ndẹ
11 ḱiel. E*ð*e, ḱe, pẹrńiherẹ e mẹrĩn tre buŕa
mb̆ atẹ štẹpī ḱi ĭšiem, dẹrgumun prei Kesarisẹ
12 tek un. E*ð*e Špirti *šeiṅt* mẹ *θ*a me vŏitun baškẹ
me ată, pa mos pasun ndońi farẹ mëndie. E*ð*e
er*ð*ẹn baškẹ me mue e*ð*e kẹtă ǵaštẹ velazẹn, e*ð*e
13 hĭm ndẹ štẹpī t'atī nierit: e*ð*e ai na diftōi, si
pā ĕngulin ndẹ štẹpī tẹ vet, se ndëiti e i *θ*a,
Dẹrgŏ nierzẹ ndẹ Ioppẹ, e *θ*īr Simonin ḱi ḱuhet
14 Pietẹr, i tsili kā pẹr me tẹ foľun fiaľẹ, ḱi prei
atụne *fiaľvet* kē me ušeľbumun ti, e*ð*e ǵi*θ*ẹ štẹpia
15 yote. E*ð*e un porsa fílova me foľun, rā Špirti
šeiṅt mbi ată, sikurse e*ð*e mbẹ nē herẹn e parẹ.
16 Atẹherẹ mẹ rā ndẹr mend fiaľa e Zotit, ḱi *θ*ošte,
se Ǵionni pagẹzōi me ūi; por yu keni me upa-
17 gẹzumun me Špirtin šeiṅt." Ndẹ kōft prā se
Perndia u *ð*a *ð*umẹtinẹ siṅiṅĭ, sikurse e*ð*e neve,

sepsĕ i besūn Zotit Iesu Krištit; un tš' i zoti
ĭšiem me ndaľun Perndinę?
18 Eðe *ată* si ndęģūn kętŏ *fiaľę*, pušūn, eðe
ľafdūn Perndinę, tue θanun, Perndia prā paska
ðanun eðe mbę komnat pendimin pęr yetę.

19 Ată prā ki išin špęrdamun prei ndiĕkies ki
ke bāmun pęr Stefanin škūn deri ndę Fenikę,
e *ndę* Kyprę e *ndę* Antiohī, eðe s'flitšin fiaľęn
20 as mbę ndońi, por vetš mbę Ģiudeit. Eðe disa
prei atŭneve išin nierzę Kypreanę e Kyreneanę,
tę tsilt kur hĩn ndę Antiohī flitšin te Grekištarę̈t,
21 tue ðanun zānin e mirę pęr Zotin Iesun. Eðe
dora e Zotit ište baškę me ată: eðe šumę numęr
22 *nierziš* besūn, e ukęθūn mbę Zotin. Atęherę
undęģue fiaľa pęr ată ndę vešęt tę kišęs ki *ište*
ndę Ģerusalem: eðe dęrgūn Barnabęn me škumun
23 deri ndę Antiohī. I tsili kur erði, eðe pā hirin e
Perndisę, ugęzue, eðe štųnte tę ģiθę me kindru-
24 mun me zemęr tę dreitę te Zoti. Sepsĕ ište
nieri i mirę eðe pľot me Špirtin šeińt e me besę.
Eðe uštue miăft ģindie mbę Zotin.
25 Atęherę Barnaba dūľ ndę Tarsę pęr me kęrku-
mun Saulin: eðe si e ģeti, e prūni ndę Antiohī.
26 Eðe ńi vit tę tānę mbęľiðešin ndę kišę, eðe
męsŏišin miăft ģindie. Eðe dišĕpuit ukŭitęn tę
Krištenę pęrpara ndę Antiohī.
27 Eðe ndęr atŏ ditt sdrųpęn profetęn prei Ģe-

28 rusalemit ndę Antiohī. Eδe ungrĭt ńi prei a-
tṳ̆neve ḱi ḱŭhei Agab, e šęnōi me anę tę Špirtit
šeińt, se dotę bā̆hei *ńī* zī e maδe ndępęr ǵiθę
δenę: eδe ubā̆ mbę *ditę* tę Klaudiut Kesarit.
29 Pęrandăi dišĕpuit urδęnūn ǵiθę se tsili prei atṳ̆-
neve, mbas păsies vet *ḱi kište*, tę dęrgōin ndifęm
30 te vęlaznit ḱi ŕĭyšin ndę Ǵiudē: sikurse eδe e
bā̆n, e ua dęrgūn presbytervet [pľeḱvet] me
dorę tę Barnabęs e tę Saulit.

KAPTINA XII.

1 Eδe nď atę kohę mbreti Herodi vū̆ni duręt me
2 u bā̆mun keḱ dĭsave ḱi *išin* prei kišęs. Eδe
3 vrau me θikę Iakobin tę vęlān e Ǵionnit. Eδe
kur pā se ā̆št e pęľḱṳ̆šęme te Ǵiudeit, vū̆ni
ndęr mend me zā̆nun eδe Pietrin. (Eδe *atę-*
4 *herę* išin ditt e tę pabrŭmievet.) Eδe si e zū̆ni,
e vū̆ni ndę haps, eδe e δa ndę durę katęr katrę-
šurę̆š seimenvet me e rŭitun; sepsĕ donte me
5 e ndsieŕun pęrpara pŏpulit mbas paškęs. Pietri
prā po rŭhei ndę haps: por kiša ište tue i u-
ľutun Perndisę ǵiθęńĭ pęr atę.
6 Eδe Herodi kur kište pęr me e ndsieŕun pęr-
para, atę natę Pietri ište tue fietun ndęrmiĕt
dṳ seimenęš, ľiδun me dṳ hĕkura, eδe rŭitęsit
7 pęrpara deręs rŭišin hapsin. Eδe, ḱe, ĕnguli
Zotit erδi befas, eδe šęndriti *ńī* dritę nď atę vend:

eðe si i rā Pietrit ndę brĩtę, e tšōi *prei gumit*,
tue θanun, Ngreu špĕit. Eðe i rān hĕkurat prei
8 dureš. Eðe ĕngŭli i θa, Ngišu, eðe mbaθ kę-
putsęt etua. Eðe *ai* bãni aštŭ. Eðe i θōt, Viš
9 petkun tand, e mę meŕ mbrapa. Eðe *ai* si dūĺ,
e meŕte mbrapa; eðe nuk e dinte se ãšt me
tę vęrtĕt kęyŏ ḱi ubã prei ĕngŭlit, por i dŭkei
10 se po šef andęŕ. Eðe si kaĺūn tę parę̄n eðe tę
dutę̄n rŭitie, erðę̄n ndę derę tę hĕkurit, ḱi tę
bīe ndę ģutĕt, e tsila uhăp atŭ̄neve prei vetiut:
eðe si duĺę̄n škūn *ndępęr* ńī ŗugę; eðe pęrńi-
11 herę ĕngŭli udā prei atī. Eðe Pietri si erði
ndę vetvehten, θa, Taštĭ e di me tę vęrtĕt se
Zoti dęrgōi ĕngŭlin e vet, eðe mę dęĺiri prei
doręs Herodit, eðe prei ģiθę špęneseș pŏpulit
12 Ģiudevet. Eðe mbassi umendue me vetvehten,
erði ndę štępī tę Marisę s' amęs Ģionnit ḱi ḱŭhei
pęrmbi emę̄n Mark, *atiè* ku išin mbęĺeðun miãft
13 *vetę* tue uĺutun. Eðe Pietri kur trakulōi dereș
oborit, erði ńī šerbętore ḱi ḱŭhei Rodę pęr me
14 ndimun: eðe *ayŏ* kur ngofti zãnin e Pietrit, prei
gęzimit nuk tšiĺi derę̄n, por etsi me vrap mbrenda,
15 e ða zã, Se Pietri ãšt ndĕitun pęrpara dereș. Eðe
ată i θãn, Yē tue umaŕunun: por ayŏ ḱindron-
tę *mbę fialęt* se kęštŭ ãšt. Eðe ată θošin, *se*
16 Ãšt ĕngŭli atī. Por Pietri priste tue trakulu-
mun: eðe si hapę̄n, eðe pān atę, umęrekulūn.
17 Por ai u bãni me dorę tę mos pęzãin, e u diftōi

si e ndsūr Zoti prei hapsit: *eðe θa*, Nepni zã̄ Iakobit eðe vẹlăznavet pẹr kẹtŏ. Eðe dūĺ e vŏiti mbẹ *ńi* tietẹr vend.

18 Eðe si gẹðī̃ni, ubã̄ šumẹ trazĭm ndẹr seimenẹt,
19 val tš' ka ubã̄ Pietri. Eðe Herodi kur e kẹrkōi, eðe š'e ǵet, ǵukōi rŭitẹsit, e urðẹnōi tẹ vriten. Eðe sdrụpi prei Ǵiudesẹ ndẹ Kesarī, e škonte kohẹn *atiẽ*.

20 Eðe Herodi ište fort zemẹrumun me Tyrasit e me Sidŏnasit: por ată erðẹn me ńī zemẹr tek ai, eðe si i mbušẹn mĕndien Blastit kamarierit mbretit, ĺụpšin *me bãmun* paḱtĭm; sepsĕ vendi a-
21 tŭneve ušḱĕhei prei *vendit* mbretit. Eðe ńī ditẹ ḱi kišin urðẹnumun, Herodi veši petkun e mbretẹnisẹ, eðe ndĕiti ndẹ škam, e ĺiǵẹronte tek ată.
22 Eðe pŏpuli θošte me zã̄ tẹ maθ, Zã̄ Perndiet *ãšt*,
23 e yo nierit. Eðe pẹrńiherẹ i rā ĕnǵuli Zotit, sepsĕ nuk ða ĺaftin te Perndia: eðe si uhangẹr prei krụmaš, ða špirtin.

24 Eðe fiaĺa e Perndisẹ štŏhei e šumŏhei.
25 Eðe Barnaba e Sauli mbassi marūn punẹn *ḱi patẹn*, ukẹθū̃n prei Ǵerusalemit, eðe murẹn me vehte baškẹ eðe Ǵionnin ḱi ukŭit pẹrmbi emẹn Mark.

KAPTINA XIII.

1 Eðe ndẹ kišẹ ḱi ište ndẹ Antiohī išin disa profetẹn e mieštra, Barnaba eðe Simoni ḱi kŭ-

hei Niger, *e*ðe Lukiu Kyreniani, *e*ðe Manaeni ḱi ište ušḱụmun baškẹ me Herodin katrurðẹnarin,
2 *e*ðe Sauli. Eðe kur išin tue i šẹrbụmun Zotit, e tue nǵinumun, Špirti šeiṅt θa, Mẹ dani vetš Barnabẹn *e*ðe Saulin pẹr atẹ punẹ ḱi i kam
3 θẹŕitun. Atẹherẹ si nǵinūn e uĺutẹn, *e*ðe vūn duret mbi ată, i ĺišūn.
4 Kẹtă prā mbassi udẹrgūn prei Špirtit šeiṅt, sdṛụpẹn ndẹ Seleukī, *e*ðe prei andụi bān pẹĺhurẹ
5 pẹr Kypẹr. Eðe kur erðẹn ndẹ Salaminẹ, predikŏišin fiaĺẹn e Perndisẹ ndẹpẹr synagogat e Ǵiu-
6 devet: *e*ðe kišin *e*ðe Ǵionnin šẹrbẹtōr. Eðe si kaĺūn ĭšulin deri ndẹ Pafe, ǵetẹn ńi farẹ mẹnǵistari profet-ŕenẹs Ǵiudē, ḱi e kište emnin Bar-
7 Iesu, i tsili ište baškẹ me Serginẹ Paulin prokonsulin, *ńi* būŕ tẹ mentšun; kụi θiŕi Barnabẹn *e*ðe Saulin, *e*ðe kẹrkōi me ndẹǵumun fia-
8 ĺẹn e Perndisẹ. Por Elyma mẹnǵistari (sepsĕ kẹštũ kẹθehet emni atī,) u diĺte kundẹr, e kẹrkonte me kẹθụmun prokonsulin prei besẹs.
9 Por Sauli, (i tsili *kūhei* *e*ðe Paul,) mbušun me
10 Špirtin šeiṅt, tšōi sụtẹ mb atẹ, e θa, O *ti ḱi yẽ* pĺot me tš' do farẹ gabimi e me tš' do farẹ pune tẹ keḱe, i biri dialit, anẹmiku i tš' do farẹ dreitẹnie, nuk do tẹ pušŏiš tue tšartun uðat e
11 dreita tẹ Zotit? Eðe taštī, ḱe, dora e Zotit *ăšt* mbi tụi, *e*ðe dotẹ yĕš i verbẹt, tẹ mos šofiš dilin deri mbẹ *ńī* kohẹ. Eðe pẹrńiherẹ rā mbi atẹ

ńi niegul e *ńī* teŗësinę; e∂e vĩnte ŗe*θ* tue kęrku-
12 mun *nierzę* me e thiekun pęr dore. Atęherę
kur pā prokonsuli se tš' ka ubā̃, besōi, tue u-
męrekulumun mbę męsimin e Zotit.
13 Pauli *prā* e∂e ată ḱi išin ŗe*θ* atī mbassi u-
griten prei Pafęs, er∂ęn ndę Pergę tę Pamfylisę:
e∂e Ǵionni mbassi udā prei atŭneve, ukę*θ*ųe
ndę Ǵerusalem.
14 E∂e ată mbassi škūn prei Pergęs, er∂ęn ndę
Antiohī tę Pisidisę, e∂e si hĩn ndę synagogę
15 diten e šętunę, ndëitęn *atŭ*. E∂e mbassi ukęndue
ľiǵa e∂e profetnit, tę paręt e synagogęs dęrgūn
tek ată, tue *θ*anun, O buŗa vęlazęn, ndę patši
ndońī fiaľę pęr me męsumun pŏpulin, *θ*oni.
16 E∂e Pauli si ungrĩt, e∂e bā̃ni me dorę, *θ*a,
O buŗa Israelitę, e∂e sā keni frikę Perndinę,
17 pa ndęǵoni. Perndia kętī pŏpulit Israelit sǵo∂i
atnit tonę, e∂e ngriti pŏpulin ḱi ište i huyę
ndę *∂ē* tę Misirit, e∂e me krahin e naľtę i ndsūr
18 prei atī *vendi*. E∂e deri mbę ńī kohę katerdętę
19 viët i uśḱeu ndę škretī. E∂e mbassi ŗenōi štatę
komna ndę *∂ē* tę Kanaanit, u dau me šortę *∂e*nę
20 e atŭneve. E∂e mbasandăi kater ḱind e pesę∂ętę
e se sā viët u *∂a* ǵųḱtarę deri mbę ditę tę Sa-
21 muelit profetit. E∂e mbasandăi ľųpęn mbret:
e∂e Perndia u *∂a* Saulin tę birin e Kisit, būr
22 prei fares Beniaminit, katęr∂ętę viët. E∂e si e
ngriti prei vendit, u vūni Davidin pęr mbret; pęr

tẹ tsilin bãni deśmī, e θa, "Ǵeta Davidin *tẹ birin* e Ieseut, nieri mbas zemrẹs seme, ǩi kā me bã-
23 mun ǵiθẹ daštunimet emia." Prei farẹs kẹtī, si-kurse ište zotnumun Perndia, ngriti mbi Israelin
24 šẹlbūs, Iesun: pẹr tẹ tsilin Ǵionni predikōi pẹrpa-ra mbẹ ǵiθẹ pŏpulin e Israelit pagẹzĭm pendimi,
25 para se tẹ vĩ ai. Eðe Ǵionni kur po maronte uðẹn *e vet*, θošte, "Tš' ka kuitoni se yam un? Un nuk yam *ai*: por ǩe, viẽn mbas meyet ai, tẹ tsilit *un* nuk yam i zoti me i sgiðun opangẹn e kamvet."
26 O buŕa vẹlazẹn, tẹ bit e farẹs Abrahamit, eðe sā *yān* ndẹr yu ǩi kān frikẹ Perndinẹ,
27 mbẹ yu udẹrgue fiaĺa e kẹtī šẹlbimi. Sepsĕ ată ǩi rĩn ndẹ Ǵerusalem, eðe tẹ paret e atŭneve, mbassi s' e ngoftẹn kẹtẹ, as fiaĺẹt e profẽtnavet ǩi kẹndohen pẹr tš' do tẹ šẹtunẹ, i mbušẹn kur
28 e ǵukūn *pẹr dekẹ*. Eðe ndonse s' ǵetẹn as ndońi fãi pẹr dekẹ, ĺupẹn prei Pilatit ǩi tẹ vritet.
29 Eðe mbassi marūn ǵiθẹ atŏ ǩi išin škrumun pẹr atẹ, e sdrupẹn prei drusẹ, eðe e vūn ndẹ voŕ.
30,31 Por Perndia e ngali prei sẹ dĕkuniš: i tsili udŭk pẹr šumẹ ditt mb ată ǩi hupẹn baškẹ me atẹ prei Galilesẹ ndẹ Ǵerusulem, tẹ tsilt yãn
32 dešmitaret e atī te pŏpuli. Eðe na po yu napim zãnin e mirẹ, se atẹ tẹ zotnumen ǩi ǩe
33 bãmun mbẹ atnit, Perndia e mbuši mbẹ nē *ki yena* bit e atŭneve, kur ngali Iesun; sikurse ãšt škrumun eðe ndẹ psalmẹ tẹ dutẹ, "Ti yē biri

34 em: sot un tẹ kam pielun." Eðe se e ngali prei
sẹ dĕkuniš, ki tẹ mos kēt mã pẹr me ukẹθụmun
ndẹ prišie, kẹštŭ kā θanun, "Se un kam me
yu ðanun mišeriret besnike tẹ Davidit." Pẹr-
35 andăi eðe ndẹ *ni* tietẹr *psalmẹ* θōt, "Se s'kē me
ðanun tẹ drĕitin tand pẹr me pamun prišie."
36 Sepsĕ Davidi mbassi pat šẹrbụmun mbas andẹs
Perndisẹ ndẹ yetẹ tẹ vet, fieti, eðe uvū tek atnit
37 e vet, eðe pā prišie: por ai ki e ngali Perndia,
nuk pā prišie.
38 Kōft e ditun prā mbẹ yu, o buŕa vẹlazẹn, se
me anẹ tẹ kẹtī predikohet ndiesẹ mẹkateš mbẹ
39 yu: eðe prei gíθẹ atụne *punvet* ki s'mũftẹt me
daľun tẹ dreitẹ me anẹ tẹ ľigẹs Moiseut, me anẹ
40 tẹ kẹtī kušdo ki besŏn deľ i dreitẹ. Šikoni prā,
se mos vĩ mbi yu ayŏ ki ăšt θanun prei pro-
41 fētnavet. "Kẹkụrni yu ki s'e zĩni pẹr gã, eðe
mẹrekulŏheni, eðe hupni: sepsĕ un kam me
punumun *nī* punẹ ndẹr ditt tuya, *ni* punẹ ki
s'keni me e besumun, ndẹ yu diftōft kuši."
42 Eðe Giudeit kur po diľšin prei synagogẹs, u
ľŭtešin komnat t' u fľiten eðe atŭneve kẹtŏ fiaľẹ
43 tẹ šẹtunẹn ki viĕn. Eðe synagoga si ušpẹrdā,
šumẹ *vetẹ* prei Giudevet eðe prei proselytvet
bestarvet vŏitẹn mbrapa Paulit eðe Barnabẹs:
tẹ tsilt, tue u foľun, u mbuššin mĕndien tẹ mbe-
44 sin ndẹ hīr tẹ Perndisẹ. Eðe tẹ šẹtunẹn ki erθ
umbẹľŏθ afẹr gíθẹ gụteti me ndẹgumun fiaľẹn

45 e Perndisę. Por Ġiudeit kur pān ġindien, umbušęn me zmir, eðe fl'itšin kundęr atųne *punvet* ki *ðošte* Pauli, tue fol'un kundęr e tue bestem-
46 miumun. Atęherę Pauli eðe Barnaba fol'ęn me sų̄ tšil'ę, e *ðān*, Mbę yu ište nevōi mā pęrpara me ufol'im fial'a e Perndisę: por *yu* mbassi e he*ðni* poštę, eðe nuk e ġukoni vetvehten *pęr me ubāmun* tę zotnit e yetęs pasŏsęme, ke, po kę*ðě*-
47 hena ndęr komnat: sepsĕ kęštŭ na kā porositun Zoti, *tue ðanun*, "Tę kam vūmun pęr dritę komnaš, ki tę yēš pęr šęl'bĭm deri mbę kant tę *ðeut*."
48 Eðe komnat kur ndęġūn, gęzŏišin eðe l'afdŏišin fial'ęn e Zotit: eðe ġi*ðę* sā išin ur*ðę*numun pęr
49 yetęn e pasŏsęme besūn. Eðe fial'a e Zotit pęr-
50 hăpei ndępęr ġi*ðę* atę vend. Por Ġiudeit štų̄n gratę ki kišin besę e išin me šĕi, eðe tę paręt e ġutetit, eðe ngritęn ndiekie kundęr Paulit e Bar-
51 nabęs, eðe i ndsuręn prei sinoreš veta. Por ată škundęn pl'ŭhunin e kamvet veta kundęr atų̄ne-
52 ve, eðe er*ðę*n ndę Ikonī. Eðe dišĕpuit mbŭšešin me gęzĭm e me Špirtin šeiṅt.

KAPTINA XIV.

1 Eðe ndę Ikonī, kur hĭn baškę ndę synagogę tę Ġiudevet, eðe fol'ęn kęštŭ, kaki sā besūn šumę ġindie prei Ġiudevet e prei Grek-

2 vet. Por ată Ǵiudeit ḱi s' besŏišin štū̃in mbẹ
tẹ keḱ špirtnat e kŏmnavet kundẹr vẹlăznavet.
3 Miăft kohẹ prā ndĕitẹn *atiĕ*, tue foľun me sū̃
tšiľẹ pẹr Zotin, ḱi bā̃nte dešmī mbẹ fiaľẹn e
hirit vet, eδe nepte me ubā̃mun šĕńia e mẹre-
4 kulia me anẹ tẹ durvet atū̃neve. Eδe šumitsa
e ǵu̧tetit udā *du̧šẹ*: e disa išin me anẹ tẹ Ǵiu-
5 devet, e disa me anẹ tẹ apŏstuivet. Eδe kur
utuṙẹn komnat e Ǵiudeit baškẹ me tẹ parẹt e
vet, me i šamun e me i ṙafun me gurẹ, e muren
6 vešt, e ikẹn ndẹpẹr ǵu̧tetet e Lykaonisẹ, *ndẹ*
Lystrẹ e *ndẹ* Ðerbẹ e ṙeθ *atu̧ne* katŭndevet, eδe
7 atiĕ išin tue unǵilzumun.
8 Eδe ndẹ Lystrẹ po ṙinte ńi nieri ḱi s' mŭndei
prei kamẹš, sepsĕ ište tšaľ tšẹ prei barkut s' a-
9 mẹs vet, eδe s' kište etsun kuṙẹ ndońi herẹ. Kū̃i
po ndẹǵonte Paulin tue foľun: i tsili tšōi
su̧tẹ mb̓ atẹ, eδe pā se kište besẹ pẹr me ušẹľ-
10 bumun, θa me zā̃ tẹ maθ, Ngreu mbẹ kamẹ
11 dreitẹ. Eδe *ai* hofte *pẹrpietẹ* e ĕtsẹte. Eδe
ǵindia kur pān se tš' ka bā̃ni Pauli, ngritẹn
zā̃nin e vet, tue θanun Lykaonĭšt, *se* Perndiat
12 upẹrǵăitẹn porsi nierzẹ, e sdru̧pẹn te na. Eδe
ḱŭitẹn Barnabẹn, Ĕ̃ite, eδe Paulin, Mẹrkūr;
13 sepsĕ ai ište ḱi thiḱte fiaľẹn. Atẹherẹ prifti
Ĕ̃ites, ḱi ište pẹrpara ǵu̧tetit atū̃neve, prū̃ni
dema e kunora pẹrpara du̧rvet, e donte
14 me bā̃mun kurbăn baškẹ me ǵindien. Eδe

kur ndẹǵūn apŏstuit Barnaba eδe Pauli, šḱṳ̄n
petḱat e vet, eδe kartsṳ̄n ndẹ miedĭs tẹ ǵi-
15 ndies, tue bẹrtitun e tue θanun, Pse bā̃ni
kẹtŏ, o buṙa? eδe na yena nierzẹ ḱi hiekim porsi
yu, tue yu predikumun tẹ kẹθĕheni prei
kẹtṳne tẹ kotaš mbẹ Perndinẹ e ǵalẹ, ḱi bā̃ni
ḱielin, e δenẹ, e detin, e ǵiθẹ tš' ka *yā̃n* nď a-
16 tŏ: i tsili ndẹ brezat ḱi škūn [ndẹ motet e ľa-
šta] ľa ǵiθẹ komnat me etsun nď uδat e veta.
17 Ndonse nuk e ľa vetvehten pa bā̃mun dešmī, tue
bā̃mun mirẹ, e tue δanun prei ḱielit šina e
kŏhẹna pľot me pemẹ, ḱi mbušin zemrat tona
18 me ušḱĭm e me gẹzĭm.—Eδe tue θanun kẹtŏ,
memẹzĭ ndaľẹn ǵindien pẹr mos me u bā̃mun
kurbăn.
19 Por *ndẹr kẹtŏ fiaľẹ* erδẹn *disa* Ǵiudei prei
Antiohisẹ e prei Ikonisẹ, eδe si u mbušẹn mĕ-
ndien ǵindies, eδe ṙafin me gurẹ Paulin, e thoḱẹn
20 yaštẹ ǵṳtetit, sepsĕ kuitūn se diḱ. Por dišĕpuit
kur e ṙeθūn, ungrĭt, e hī̃ni ndẹ ǵṳtĕt: eδe ndẹ
nĕsẹreit dūľ baškẹ me Barnabẹn ndẹ Derbẹ.
21 Eδe mbassi predikūn unǵilin nď atẹ ǵṳtĕt, eδe
bā̃n šumẹ dišĕpui, ukẹθṳ̄n ndẹ Lystrẹ e *ndẹ* Ikonī
22 e *ndẹ* Antiohī, tue fortsumun špirtnat e dišĕpui-
vet, tue štṳ̄mun ată me ḱindrumun ndẹ besẹ, eδe
tue u θanun se me šumẹ štrẹngime ľṳpset me
23 hī̃mun ndẹ mbretẹnī tẹ Perndisẹ. Eδe si u
urδẹnūn pṙesbyterẹ mbẹ tš'do kišẹ, eδe uľutẹn me

nǵinime, i l̃ãn mbę Zotin ḱi i kišin besumun.
24 Eðe si škūn ndępęr Pesidī, erðęn ndę Pamfylī.
25 Eðe si folļęn fialļęn ndę Pergę, sdrųpęn ndę
26 Attalī: eðe prei andų̈i bãn pęlhurę pęr Antiohī, *atič* ku išin ðanun ndę hīr tę Perndisę pęr punęn ḱi marūn.
27 Eðe kur erðęn mbęl̓oðęn kišęn, eðe u diftūn *gjθę* sā bãni Perndia me anę t̓ atų̈neve, eðe se
28 tšil̓i derąn e besęs ndęr komnat. Eðe ndėitęn atič šumę kohę baškę me dišėpuit.

KAPTINA XV.

1 Eðe disa vetę ḱi sdrųpęn prei Ģiudesę mę-
sõišin vęlaznit, Se ndę mos uŕeθ-prefši mbas
2 adetit Moiseut, s̓ mų̈ndeni me ušęl̓bumun. Por
ată mbassi uhangrąn miäft, eðe bãn kęrkime *me fialę* me Paulin e me Barnabęn, *sę mbrapmi* e
kęputęn fialļęn tę hųpi Pauli eðe Barnaba, e-
ðe disa tę tierę prei atų̈neve te apõstuit eðe te
3 presbyteręt ndę Ģernsalem pęr kętę kęrkim. A-
tă prā si upęrtsulęn prei kišęs, škõišin ndępęr
Fenikę e *ndepęr* Samarī, tue diftumun tę kęθų-
mit e kõmnavet: eðe u nepšin gęzim tę maθ
4 *gjθę* vęlăznavet. Eðe si erðęn ndę Ģerusalem,
upritęn prei kišęs e prei apõstuiš e prei pre-
sbyteręš, eðe diftūn *gjθę* sā bãni Perndia me
5 anę t̓ atų̈neve. Por ungritęn disa prei eresisę

Farisevet ḱi kišin besumun, tue θanun, Se ľụpset me i ŕeθ-premun, e me i porositun tẹ rūin ľigẹn e Moiseut.

6 Eðe umbẹľoðẹn apŏstuit e presbyteręt me vūmun rē pęr kętẹ fiaľẹ.

7 Eðe mbassi ubā šumẹ kęrkĭm *me fialẹ*, ungrĭt Pietri, e u θa, O buŕa vęlazẹn, yu e dini se tšẹ ndẹ krụe tẹ heręs Perndia sġoði ndęrmiĕt neš, ḱi tẹ ndẹġōin komnat fiaľẹn e unġilit me anẹ tẹ

8 goyęs teme, eðe tẹ besōin. Eðe zemęr-nġŏfẹsi Perndī bāni dešmī mb ată, kur u ða Špirtin

9 šeiṅt, sikurse eðe neve. Eðe s bāni ndoṅi tẹ damun ndęrmiĕt neš e atụ̄neve, *por* ḱirōi ze-

10 mrat e atụ̄neve me anẹ tẹ beseęs. Taštĭ prā pse tendoni Perndinẹ, *e kęrkoni* me vūmun sġeðẹ ndẹ ḱafẹ tẹ dišĕpuivet, tẹ tsilẹn as atnit tonẹ, as na

11 nuk mūftẹm me e bartun? Por besōim se me anẹ tẹ hirit Zotit Iesu Krištit kena me ušẹľbumun, keštŭ sikurse eðe ată.

12 Eðe ġiθẹ šumitsa pušōi, e ndẹġŏišin Barnabẹn eðe Paulin ḱi diftŏišin sā šĕṅia e mẹrekulia bāni Perndia ndęr komnat me anẹ t atụ̄neve.

13 Eðe ată si pušūn, upęrġĕḱ Iakobi, tue θanun,

14 O buŕa vęlazẹn, ndẹġŏni mue. Symeoni diftōi si vūni rē Perndia komnat heręn e parẹ, ḱi tẹ maŕi prei atụ̄neve *ni* popul me anẹ tẹ emnit vet.

15 Eðe fiaľęt e profĕtnavet yān siṅiṅĭ me kętẹ,

16 sikure ăšt škrumun, "Mbaskẹndăi kam me ukẹ-

θụmun, e kam me koditun pẹrsẹrī tendẹn e Davidit ki ăšt rẹdsumun; eðe kam me koditun pẹrsẹrī atŏ ki yẽn rẹnumun prei asāi, eðe kam me
17 e ngritun mbẹ kamẹ: ki tẹ kẹrkōin Zotin nierzit e tierẹ, eðe ǵiθẹ komnat, mbi tẹ tsilt θẹritet emni em, θōt Zoti, ki bẽn kẹtŏ tẹ ǵiθa."
18 Punẹt e veta yẽn nǵoftun te Perndia tšẹ pẹrpara
19 yetẹs. Pẹrandăi un ǵukŏi *me uðẹ* tẹ mos i tendōim ată ki kẹθehen prei kŏmnavet te Perndia:
20 por t' u škrūim *nī letẹr* tẹ hiekin dorẹ prei ndụnẹsĩnavet ĭðuivet, eðe prei kurvẹnisẹ, eðe prei
21 kafšẹs mbŭtẹme, eðe prei ǵakut. Sepsĕ Moiseu tšẹ prei brezaš ľašta kā mbẹ tš' do ǵụtĕt ată ki predikōin atẹ, kur kẹndohet *ľiǵa* ndẹpẹr synagogat pẹr tš' do tẹ šẹtunẹ.
22 Atẹherẹ u udŭk mirẹ apŏstuivet eðe presbytervet baškẹ me ǵiθẹ kišẹn, tẹ sǵeðin nierzẹ prei atŭneve, eðe tẹ dẹrgōin ndẹ Antiohī baškẹ me Paulin e me Barnabẹn, Ǵiudẹn ki kŭhei pẹrmbi emẹn Barsaba, eðe Silẹn, nierzẹ tẹ parẹ ndẹr vẹ-
23 laznit: eðe škrūn me anẹ tẹ doręs atŭneve kẹtŏ;

Apŏstuit eðe presbyteret eðe vẹlaznit, mbẹ vẹlaznit *ki yẽn* prei kŏmnavet *ǵindun* ndẹpẹr Antiohinẹ e *ndẹpẹr* Syrinẹ e *ndẹpẹr* Kili-
24 kinẹ, yu făľemi *me šẹndẹt*. Sepsĕ ndẹǵūm se erðẹn disa *vetẹ* prei neš, e yu trazūn me fiaľẹ, eðe prišin špirtnat tūi, tue θanun, tẹ rẹθ-prĭteni e tẹ runi ľigẹn: tẹ tsilt na s'i porositẹm *pẹr kẹtẹ*:

25 na udŭk mirẹ neve ḱi yena mbẹĺeδun ǵiθẹ ba-
škẹ me ńī zemẹr, tẹ sǵeδim nierzẹ, e ť i dẹr-
gōim te yu baškẹ me tẹ dăštunit tonẹ Barna-
26 bẹn eδe Paulin, nierzẹ ḱi kān δanun yetat e
27 veta pẹr emnin e Zotit tonẹ Iesu Krištit. Dẹr-
gūm prā Ǵiudẹn eδe Silẹn, pẹr me *yu* θanun
28 eδe ată me goyẹ atŏ *ḱi yu kena škrumun.* Sepsĕ i
udŭk mirẹ Špirtit šeińt eδe neve, tẹ mos yu vẽm
tietẹr baṙẹ mā̃, vetš atṳ̆neve ḱi yā̃n tẹ nevŏišẹme;
29 Tẹ hiḱni dorẹ prei kurbănavet ĭδuivet, eδe prei
ǵakut, eδe prei kafšẹs mbṳ̆tẹme, eδe prei kur-
vẹnisẹ: prei tẹ tsĭlavet ndẹ rŭitši vetvehten, dotẹ
bā̃ni mirẹ. Ḱofši me šẹndĕt.
30 Kẹtă prā si uľišūn, erδẹn ndẹ Atiohī: eδe
mbẹĺoδẹn šumitsẹn, e u δān *ndẹr durẹ* ľetrẹn.
31 Eδe *ată* kur e kẹndūn, ugẹzūn pẹr kẹtẹ ngušu-
32 lĭm. Eδe Ǵiuda eδe Sila, ḱi išin eδe ată pro-
fetẹn, ngušulūn vẹlaznit me šumẹ fiaľẹ, e i
33 fortsūn. Eδe si ndĕitẹn *atiĕ disa* kohẹ, udẹrgūn
34 prap me paḱtĭm prei vẹlazniš tek apŏstuit. Por
35 Silẹs i udŭk mirẹ me mbetun atṳ̆. Eδe Pauli
e Barnaba škŏišin kohẹn ndẹ Antiohī, tue mẹ-
sumun e tue predikumun fiaľẹn e Zotit baškẹ
me šumẹ *vetẹ* tẹ tierẹ.

36 Eδe mbas disa dittš Pauli i θa Barnabẹs,
Ḱetẹ kẹθĕhena taštĭ me pamun vẹlaznit tonẹ
ǵṳtĕt mbẹ ǵṳtĕt, ḱi δām zā̃nin e mirẹ pẹr

37 Zotin ndẹr atŏ, paľe si yā̃n. Eδe Barnaba donte
me maŕun baškẹ me vehte Ǵionnin ḱi ḱŭhei
38 Mark. Por Paulit s'i udŭk mirẹ me maŕun ba-
škẹ me vehte atẹ ḱi ḱe damun prei atṳ̆neve prei
Pamfylisẹ, eδe nuk erδi baškẹ me ată ndẹ punẹt.
39 Ǵăiti prā ńī tšartẹ *ndẹr ată*, kaḱi sā udān ńiani
prei tietrit: eδe Barnaba mūr me vehte Markun,
eδe bā̃ni pẹľhurẹ pẹr Kyprẹ.
40 Eδe Pauli sǵoδi Silẹn, eδe iku, δanun prei vẹ-
41 lazniš ndẹ hīr tẹ Perndisẹ. Eδe škonte ndẹpẹr
Syrinẹ e *ndẹpẹr* Kilikinẹ, tue fortsumun kišat.

KAPTINA XVI.

1 Eδe e mẹrī̃ni ndẹ Derbẹ, e *ndẹ* Lystrẹ: eδe,
ḱe, atiĕ ište ńi dišĕpul, ḱi ḱŭhei Timoθē, i
biri ńī grŭeye Ǵiudeše bestare, eδe prei tẹ i
2 atit Grek: pẹr kẹtẹ nepšin dešmī tẹ mirẹ vẹla-
3 znit ḱi išin ndẹ Lystrẹ e ndẹ Ikonī. Kẹtẹ dešti
Pauli me daľun baškẹ me atẹ; eδe si e mūr, e
ŕeθ-preu, pẹr punẹ tẹ Ǵiudevet ḱi išin ndẹpẹr atŏ
vende: sepsĕ tẹ ǵiθẹ nǵifšin tẹ i atin e atī se ište
4 Grek. Eδe tue škumun ndẹpẹr ǵṳtetet, u lī̃yšin
porosia me rŭitun dogmat ḱi išin urδẹnumun prei
apŏstuivet e *prei* presbytervet ḱi išin ndẹ Ǵeru-
5 salem. Kišat prā fortsŏhešin ndẹ besẹ, eδe pẹr-
ditẹ štŏhešin ndẹ numẹr.
6 Eδe mbassi škūn *ndẹpẹr* Fryginẹ e *ndẹpẹr*

vendin e Galatisẹ, sepsĕ upẹrmbăitẹn prei Špirtit
7 šeiṅt me predikumun fialẹn ndẹ Asie, erðẹn ndẹ
Mysī, eðe vūn rē me vŏitun ndẹ Biθynī: por
8 Špirti *šeiṅt* nuk i la. Eðe si škūn ndẹpẹr Mysinẹ,
9 sdrụpẹn ndẹ Troadẹ. Eðe Paulit i udŭk nd'
andẹr natẹn; *se* Ište pẹrpara *atī* ṅi nieri Makedo-
nas, e i lŭtei, tue θanun, Ško ndẹ Makedonī, e na
10 ndimŏ. Eðe porsa pā ăndẹrẹn, pẹrṅihere kẹrkūm
me vŏitun ndẹ Makedonī, sepsĕ e murẹm me mend
se Zoti po na θẹrĕt me u ðanun zān̄in e mirẹ.
11 Si bām̄ pẹlhurẹ prā prei Troadẹs, murẹm uðẹn
dreitẹ pẹr Samoθrakẹ, eðe ndẹ nĕsẹreit ndẹ
12 Neapol; eðe prei andŭi ndẹ Filippe, ki ăšt gụtĕt
i parẹ *asāi* anẹs Makedonisẹ, e pẹrnguĺme *Ro-*
manẹš: eðe ndĕitẹm disa ditt ndẹ kẹtẹ gụtĕt.
13 Eðe ditẹn e šẹtunẹ duĺẹm yaštẹ gụtetit afẹr
ĺumit, atŭ ku e kišin adĕt me uĺutun, eðe ndĕi-
14 tẹm, e u fĺitšim gravet ki išin mbẹĺeðum. Eðe
ṅī grue ki kŭhei Lydī, ki šiste porfyra, prei
gụtetit Θyatirẹs, e tsila kište frikẹ Perndinẹ, *na*
ndẹgonte: *sepsĕ* Zoti i tšiĺi zemrẹn pẹr me mbăi-
15 tun veš se tš' ka fĺiste Pauli. Eðe si upagẹzue
ayŏ eðe štẹpia e asāi, *na* lŭtei, tue θanun,
Ndẹ mẹ patši gukumun se yam besnike te Zoti,
hĭni ndẹ štẹpī teme, e mbetni: eðe na štrẹngōi.
16 Eðe na kur po škōišim me uĺutun, hasi me
nē ṅī šẹrbẹtore ki kište špīrt Pyθoni, e tsila u
nepte šumẹ fitĭm tẹ zŏtnavet vet tue štimun fal:

17 ayŏ mūr mbrapa Paulin eðe neve, eðe bẹrtiste
tue θanun, Kẹtā nierzẹ yān šẹrbẹtoreṭ e Perndi-
18 sẹ naľtẹ, ki na diftōin uðẹn e šẹľbimit. Eðe
bān̈te kẹtẹ pẹr šumẹ ditt. Eðe Pauli si umẹrzĭt, ukẹθụe, e i θa špirtit, Tẹ urðẹnŏi mb emẹn
tẹ Iesu Krištit me daľun prei asāi. Eðe dūľ
atẹ orẹ.
19 Eðe tẹ zotnit e asāi kur pān se u dūľ špẹnesa
e fitimit vet, zūn Paulin eðe Silẹn, e i thoḱẹn
20 ndẹ bľem̈ te tẹ paret: eðe si i prūn te tẹ mẹðĕit, θān, Kẹtā nierzẹ, tue kenun Ġiudē, trazōin
21 ġụtetin tonẹ, eðe mẹsōin adete ki s'ăšt e uðẹs me
i pritun na, as me i bāmun, sepsĕ yena Romanẹ.
22 Eðe ġindia utūr mbi ată, eðe tẹ mẹðĕit u šḱụn
23 petkat, e urðẹnūn me i ṙafun me škop. Eðe si i
bān̈ me šumẹ vaŕa, i štūn ndẹ haps, eðe porositẹn
24 rŭitẹsin e hapsit me i rŭitun me sigurī: i tsili
si mūr kẹtẹ farẹ porosīe, i štīu ndẹ haps tẹ pẹrmbrẽndẹšẹm, e u štrẹngōi kamẹt ndẹ drutẹ.
25 Eðe ndẹ miesnatẹ Pauli eðe Sila ľŭtešin e
kẹndōišin hymn Perndisẹ: eðe ată ki išin mbre-
26 nda ndẹ haps u mbăišin veš. Eðe befas ubā ńi
tẹrmĕk i maθ, kaki sā utundẹn temeľet e hapsit:
eðe pẹrńiherẹ uhapẹn ġiθẹ dụret, eðe tẹ ġiθve u-
27 sgiðẹn hĕkurat. Eðe rŭitẹsi hapsit kur utšue *prei*
ġumit, eðe pā dụret e hapsit hapẹt, ndsūr θikẹn,
e donte me vramun vetvehten, sepsĕ kuitonte se
28 ikẹn ată ki išin mbrenda ndẹ haps. Por Pauli

θęriti me zã̄ tę maθ, tue θanun, Mos i bãn ndo-
ńi ǵã̄ tę keke vetvehtes: sepsĕ tę ǵiθę yena kętŭ.
29 Atęherę *ai* ľụpi dritę, e hovi mbrenda, eđe tue
30 utremun i rā ndęr kamę Paulit e Silęs, eđe i
ndsūr yaštę, e θa, Zotnī, tš' ka duhet me bãmun
31 un, ki tę šęľbohem? Eđe ată θãn, Besoi Zotit
Iesu Krištit, eđe kē me ušęľbumun ti eđe štę-
32 pia yote. Eđe i foľęn fiaľęn e Zotit atī eđe
33 ǵiθę atụ̈neve ki išin ndę štępī t' atī. Eđe *ai* i
mūr me vehte nd'atę orę tę natęs, e u ľau vaŕat;
eđe pęrniherę upagęzue ai eđe ǵiθę tę tiytę:
34 eđe si i hụpi sipęr ndę štępī tę vet, u vũni pęr-
para truezę, eđe ugęzue me ǵiθę štępīn' *e vet*,
sepsĕ i besōi Perndisę.
35 Eđe si ubã̄ ditę, tę męđĕit dęrgūn serǵentęt,
36 tue θanun, Ľišŏ ată nierzę. Eđe rŭitęsi hapsit i
đa zã̄ Paulit pęr kętŏ fiaľę, Se tę męđĕit kãn dęr-
gumun ki tę ľišŏheni: taštī prā diľni, e škoni ndę
37 paktĭm. Por Pauli u θa, Mbassi na ŕafęn ndęr
sụ̄ tę botęs pa uǵukumun, ki yena nierzę Ro-
manę, e *na* štīn ndę haps, eđe taštī na ndsieŕin
tinęz? yo: por ľetę vĩn vetę ată, e ľetę na ndsie-
38 ŕin. Eđe serǵentęt u đān zã̄ tę męđĕivet pęr
kętŏ fiaľę: eđe *ată* kur ndęǵūn se yãn Romanę,
39 ufrikūn: eđe erđęn, e u uľutęn; eđe si i ndsuręn,
40 u uľŭtešin tę daľin prei ǵụtetit. Eđe ată si
duľęn prei hapsit, hĩn ndę *štępī* tę Lydisę: eđe
ată kur pān vęlaznit, i ngušulūn, eđe ikęn.

KAPTINA XVII.

1 Eð̣e si škūn ndẹpẹr Amfipol e *ndẹpẹr* Apol-
lonī, erð̣en ndẹ Θessalonikẹ, atiĕ ku ište syna-
2 goga e Ġiudevet. Eð̣e Pauli, sikurse e kište
adĕt, hĩni tek ată, eð̣e trī tẹ šẹtuna fl'iste me
3 ată mbi škrõyat, tue hapun e tue diftumun, se
Krišti dŭhei me hiekun e me unǵalun prei sẹ
dĕkuniš, eð̣e se kụi ăšt Krišti, ki yu predikŏi un.
4 Eð̣e dísave prei atụneve u umbušẹn mendt, eð̣e
upok'ẹn me Paulin eð̣e me Silẹn; eð̣e šumẹ šu-
mitsẹ prei bestarvet Grekvet, eð̣e prei gravet
para yo pak *veta*.
5 Por ată Ġiudeit ki s'u umbŭš mĕndia uzmi-
rūn, eð̣e murẹn me vehte disa nierzẹ tẹ kẹk'ī
prei ŗugaš bl'emit, eð̣e bãn ńi taifẹ, eð̣e tra-
zŏišin ġụtetin: eð̣e utuŗẹn ndẹ štẹpī tẹ Ia-
sonit, e kẹrkŏišin ată me i prūmun te pŏpuli.
6 Por mbassi s'i ġetẹn, thokẹn Iasonin eð̣e disa
vẹlazẹn te tẹ paret e ġụtetit, tue bẹrtitun, Se
kẹtă ki kẹθẽin pẹrmbụs botẹn kān arð̣un eð̣e
7 kẹtŭ; tẹ tsilt Iasoni i priti *ndẹ štẹpī*: eð̣e kẹtă
tẹ ġiθẹ punōin kundẹr urð̣eńimevet Kesarit, tue
8 θanun, Se ăšt *ńi* tieter mbret, Iesui. Eð̣e trazūn
ġindien eð̣e tẹ paret e ġụtetit, kur ndẹġūn kẹtŏ
9 *fialẹ*. Eð̣e si usigurūn prei Iasonit eð̣e *prei* tẹ
tiervet, i l'išūn.
10 Eð̣e vẹlaznit pẹrńiherẹ dẹrgūn yaštẹ Paulin

eðe Silẹn natẹn ndẹ Bere: tẹ tsilt kur erðẹn *atŭ*,
11 vŏitẹn ndẹ synagogẹ tẹ Ǵiudevet. Eðe kẹtă išin
mã̃ fisnikẹ se ată ndẹ Θessalonikẹ, sepsĕ e pritẹn
fiaľẹn me ǵiθẹ zemẹr [me šumẹ tẹ špĕitẹ], tue
vẹšgumun pẹrditẹ škiŏyat, ndẹ kŏfšin kẹštŭ
12 kẹtŏ *punẹ*. Šumẹ *vetẹ* prei atŭneve prā besūn,
eðe prei gravet ndĕršẹme Grĕkavet, eðe prei
13 bŭŕavet yo pak *vetẹ*. Por ată Ǵiudeit *Ki išin* prei
Θessalonikẹs kur murẹn vešt se upredikue fiaľa
e Perndisẹ prei Paulit eðe ndẹ Bere, erðẹn eðe
14 atiĕ tue tundun ǵindien. Eðe vẹlaznit atẹherẹ
dẹrgūn yaštẹ pẹrńiherẹ Paulin me vŏitun deri
ndẹ dĕt: por Sila eðe Timoθeu mbetẹn atiĕ.
15 Eðe ată ki pẹrtsulẹn Paulin, e prūn deri ndẹ
Aθinẹ: eðe si murẹn porosī pẹr Silẹn e pẹr
Timoθenẹ, ki tẹ vĩn sā mã̃ špĕit tek ai, ikẹn.
16 Eðe Pauli kur ište tue pritun ată ndẹ Aθinẹ,
i ndsĕhei špirti vet pẹrmbrenda, sepsĕ šifte ǵŭ-
17 tetin pľot me ĭðui. Fľiste prā ndẹ Sinagogẹ me
Ǵiudeit, eðe me bestaret, eðe ndẹ bľem ditẹ pẹr
18 ditẹ me ată ki haste. Atẹherẹ disa filosofẹ prei
Epikurianvet e prei Stoikvet hăhešin me fiaľẹ
me atẹ: eðe disa θošin, Val tš' ka do me θanun
kŭi *nieri* ki špẹrdān fiaľẹ? eðe disa tẹ tierẹ *θošin*,
Duket se ăšt zã̃-ðanẹs perndinaš tẹ huyẹ: se-
19 psĕ u predikonte Iesun, eðe tẹ ngălunit. Eðe
ată e zũn, eðe e prūn tek Areopagu [ndẹ škam
tẹ Martit], tue θanun, Mŭndena me maŕun vešt,

tš' ka *ǎšt* kṳ̈i mẹsĭm i rī ḱi fĺitet prei teyet?
20 Sepsĕ na bīe disa punẹ tẹ huya ndẹr vešẹ tonẹ:
dūm prā me maṙun vešt, tš' ka do me kenun
21 kẹtŏ.—Sepsĕ ǵiθẹ Aθĭnasit eδe tẹ huyẹt ḱi
ṙĭyšin atiĕ, nuk kẹḱṳršin tietẹr punẹ, por tš' ka
me θanun e me ndẹǵumun ndońī *fiaĺẹ* tẹ rē.
22 Atẹherẹ Pauli ḱindrōi ndẹ miedĭs tẹ Areopa-
gut, e θa, O buṙa Aθineas, mbẹ ǵiθẹ punẹt yu
23 šof se yeni tepẹr perndi-ĺŭtẹsa. Sepsĕ tue šku-
mun e tue vū̃mun rē vendet e ĺŭties tūi, ǵeta
eδe ńi aĺtār, ḱi ište škrumun pẹrmbi atẹ, MBẸ
TẸ PANǴŎFTUNIN PERNDĪ. Atẹ
prā ḱi *yu* nuk e nǵifni eδe i ĺŭteni, kẹtẹ po
24 yu diftŏi un. Perndia ḱi bā̃ni botẹn eδe ǵiθẹ
atŏ *ḱi yā̃n* nď atẹ, kṳ̈i tue kenun Zoti i ḱielit
eδe i δeut, nuk ṙī ndẹr tĕmpula *ḱi yā̃n* bā̃mun
25 me durẹ, as s' kā nevōi pẹr ndońī ǵā̃ me i šẹr-
bṳmun nierzit me durẹ, sepsĕ ai u nep tẹ ǵiθve
26 yetẹ, eδe frṳmẹ, eδe tẹ ǵiθa. Eδe bā̃ni ǵiθẹ
komnat e nierzvet prei ńi ǵaku, ḱi tẹ ṙīn mbi
ǵiθẹ faḱen e δeut, eδe urδẹnōi kŏhẹnat ḱi i kā
vū̃mun ndẹ ṙegul tšẹ pẹrpara, eδe sinoret e tẹ
27 ndĕitẹmes atṳ̈neve; ḱi tẹ kẹrkōin Zotin, drŭise
munden me e prekun eδe me e ǵetun; ndonse
28 *ai* s' ǎšt ĺark prei ǵiθẹ se tsilit prei neš: sepsĕ
nď atẹ ṙẹnōim, eδe tṳ̈ndena, eδe yena; sikurse
disa prei poetarvet tūi kān θanun, "Se yena e-
29 δe fara e atī." Tue kenun prā fara e Perndisẹ,

nuk duhet tę kuitōim se Perndia pęrġahet me
ār a me arġănd a me gūr, ľatumun prei za-
30 natit e *prei* mĕndies nierit. Perndia prā bāni
sikur nuk i pā kŏhęnat e tę padĭtęmes, *por* ta-
ští porosĭt ġiθę nierzit mbę tš do vend tę pe-
31 ndŏhen: sepsĕ vūni ńī ditę, ndę tę tsilęn kā pęr
me ġukumun botęn me dreitęnī me anę tę ńi
nierit ki e kā urðęnumun *pęr kętę punę*, eðe *pęr*
kętę nieri ða besę mbę tę ġiθę, kur e nġali prei
sę dĕkuniš.
32 Eðe *ată* kur ndęġūn tę nġalun prei sę dĕku-
niš, disa e pęrkeššin, e disa tę tierę θān, Kena me
33 tę ndęġumun pęrsęrī pęr kętę *punę*. Eðe kęštŭ
34 Pauli dūľ prei miedisit atŭneve. Eðe disa buŕa
i unġitęn, eðe besūn: ndęr ată *ište* Dionysi Areo-
pagiti, eðe ńī grue ki kŭhei Damaris, eðe tę
tierę baškę me ată.

KAPTINA XVIII.

1 Eðe mbaskęndăi Pauli si iku prei Aθinęs, er-
2 ði ndę Korinθę; eðe ġeti ńi farę Ġiudeu ki
kŭhei Akuila, ľemun ndę Pont, e arðun rištas
prei Italisę, me gruen e vet Priskillęn; (sepsĕ
Klaudiu kište urðęnumun me ikun ġiθę Ġiudeit
3 prei Romęs,) eðe erði pęranę atŭneve: eðe
sepsĕ kišin *tę dų* ńi zanăt, mbeti pęranę
atŭneve eðe punonte: sepsĕ e kišin zanatin me

4 bãmun tenda. Eðe fl'iste ndẹ synagogẹ tš' do
tẹ šẹtunẹ, eðe u mbušte mẽndien Ġiudevet eðe
5 Grekvet. Eðe Sila e Timoθeu kur sdrụpẹn prei
Makedonisẹ, Paulit i štrẹngõhei špirti, e nepte
dešmī te Ġiudeit, se Iesui *ãšt* Krišti.
6 Por ată mbassi i deľšin kundẹr eðe bestem-
miõišin, škundi petkat e vet, e u θa, Ġaku yũi
kõft mbi krụet tũi; un *yam* i pastẹr: tšẹ taštĭ
e mbaskẹndăi kam me võitun ndẹpẹr komnat.
7 Eðe si sdrụpi prei andẽi, erði ndẹ štẹpī tẹ ńi
farẹ *nierit* ki ḱũhei Iust, i tsili kište frikẹ Per-
ndinẹ, eðe štẹpia e atī iste nġitun pẹr krahaš
8 me synagogẹn. Eðe Krispi i pari sinagogẹs i
besõi Zotit me ġiθẹ štẹpīn' e vet: eðe šumẹ *vetẹ*
prei Korinθianvet tue ndẹġumun, besõišin eðe
9 pagẹzõhešin. Eðe Zoti i θa Paulit natẹn nď
andẹr, Mos ufrikõ, por foľ, eðe mos pušõiš;
10 sepsẽ un yam baškẹ me tũi, eðe kurkuši s'kā
me vũmun dorẹ mbi tũi, pẹr me tẹ bãmun keḱ:
11 sepsẽ kam šumẹ popul ndẹ kẹtẹ ġụtẽt. Eðe
ndẽitĭ *atiẽ* ńi vit e ġaštẹ mũi, tue u mẹsumun
fiaľẹn e Perndisẹ.
12 Eðe Gallioni kur ište prokonsul i Ahaisẹ, *ġiθẹ*
Ġiudeit ungritẹn me ńī zemẹr kundẹr Paulit,
13 eðe e prũn ndẹ vend tẹ ġụḱit, tue θanun, Se
kũi u mbuš mẽndien nierzvet me i uľutun Per-
14 ndisẹ kundẹr ľiġẹs. Eðe Pauli kur ište pẹr me
tšiľun goyẹn, Gallioni u θa Ġiudevet, Ndẹ ište

ndoñi punę pa uðę, a *ndoñi* punę e keĺke, o
15 Ġiudei, kĭšiem me yu ndęġumun me uðę: por
ndę kōft *ndoñi* kęrkĭm pęr fiaĺę e *pęr* emna e
pęr ĺiġęn tūi, vĭnia rē yu; sepsĕ un s' due me
16 ubāmun ġuktār i kętųne *punvet*. Eðe i pęrzū-
17 ni prei vendit ġukit. Eðe ġiθę Grekęt zūn
Sosθenin tę parę e synagogęs, eðe e ŕafęn pęr-
para vendit ġukit: eðe Gallioni s' kište găiĺe as
pęr ndoñī prei kęsŏš.

18 Eðe Pauli si priti eðe disa ditt miăft, u ĺa šęn-
dĕt vęlăznavet, eðe bāni pęĺhurę pęr Syrī: eðe
baškę me atę Priskilla eðe Akyla, mbassi rōi kųet
19 ndę Kegkrea: sepsĕ *e* kište *bāmun* kušt. Eðe erði
ndę Efesę, eðe ĺa ată atŭ: por ai vetę hĭni ndę
20 synagogę, e fĺiste me Ġiudeit. Eðe i uĺutęn me
mbetun mā šumę kohę pęranę atŭneve, *por ai* nuk
21 ubā kaiĺ; por u ĺa šęndĕt, e θa, Pa fiaĺę du-
het tę bāi festęn ki viĕn ndę Ġerusalem, eðe
kam me ukęθųmun pęršęrī te yu, ndę dāšt Per-
22 ndia. Eðe bāni pęĺhurę prei Efeses. Eðe si dūĺ
mbę tokę ndę Kesarī, hųpi *ndę Ġerusalem*, eðe
23 pęršęndĕti kišęn, eðe sdrųpi ndę Antiohī. Eðe
mbassi ndĕiti disa kohę *atiĕ*, dūĺ, e škonte me
ŕešt ndępęr *ġiθę* vendin e Galatisę eðe Frygisę,
tue fortsumun ġiθę dišĕpuit.
24 Eðe ńi farę Ġiudeu ki kŭhei Apollŏs, ĺemun
ndę Aleksandrī, nieri i ditšun, eðe i fortę ndę

25 škrõyat, erði ndẹ Efesẹ. Kụ̈i ište mẹsumun ndẹ
uðẹ tẹ Zotit; eðe i ndsẽhei špirti, e fl'iste, e
mẹsonte punẹt e Zotit štrẹngušẹ̈m, tue ng'oftun
26 vetš pagẹzimin e Gionnit. Eðe kụ̈i filõi me fol'un
me sụ̈ tšil'ẹ ndẹ synagogẹ: eðe Akyla e Priskilla
kur ndẹg'ũn atẹ, e murẹn me vehte, eðe i diftũn
27 uðẹn e Perndisẹ mã̈ štrẹngušẹ̈m. Eðe ai mbassi
donte me škumun ndẹ Ahaĩ, vẹlaznit u škrũn di-
šẽpuivet, e i štụ̈išin me e pritun: i tsili kur erði,
u ndimõi šumẹ atụ̈neve ki kišin besumun me
28 anẹ tẹ hirit: sepsẽ me šumẹ fuk'ĩ ua sbul'onte
Giudevet ndẹr sụ̈ tẹ botẹs, tue diftumun me
anẹ tẹ škrõyavet, se Iesui ãšt Krišti.

KAPTINA XIX.

1 Eðe Apollosi kur ište ndẹ Korinθẹ, Pauli sĩ
škõi ndẹpẹr anẹt e sĩpẹrme, erði ndẹ Efesẹ: eðe
2 kur geti *atiè* disa dišẽpui, u θa, Murẹt Špir-
tin šeiṅt kur besũt? Eðe atã i θãn, Por as
3 ndẹg'umun kena se ãšt Špirti šeiṅt. Eðe *ai* u
θa, Mbẹ se prã upagẹzũt? Eðe atã θãn, Mbẹ
4 pagẹzĩm tẹ Gionnit. Eðe Pauli θa, Gionni pa-
gẹzõi *me* pagẹzĩm pendimi, tue i θanun põpu-
lit t' i besõin atũ ki viẽn mbas atĩ, do me θanun,
5 Iesu Krištit. Eðe *atã* kur ndẹg'ũn, upagẹzũn
6 mb emẹn tẹ Zotit Iesuit. Eðe Pauli si vũni du-
rẹt mbi atã, erði Špirti šeiṅt mbi atã, eðe fl'itšin

7 ġŭhęna, e profetizŏišin. Eðe ġiθę ată buŕa išin
afęr dumbęðetę.
8 Eðe *ai* hĭni ndę synagogę, e fŀiste me sū tšiŀę,
tue kuvendumun pęr trē mūi, e tue u mbušun
9 mĕndien pęr punęt e mbretęnisę Perndisę. Por
disa mbassi išin tę ašpęr, e s'u mbŭšei mĕndia,
por fŀitšin keḱ pęr uðęn *e Zotit* pęrpara ġindies,
uŀargue prei atŭneve, eðe dāu dišĕpuit, tue ku-
vendumun pęrditę ndę školę tę ńi farę Tyranni.
10 Eðe kęyŏ ubā pęr dų viĕt; kaḱi sā ġiθę ată ḱi
ŕiyšin ndę Asī ndęġūn fiaŀęn e Zotit Iesuit, Ġiu-
11 dē e Grekę. Eðe Perndia bānte męrekulia tę
12 męðā me anę tę durvet Paulit: kaḱi sā bĭhešin
mbi tę sęmūnęt riza e pęrpartsa prei trupit atī,
eðe sęmundat ikšin prei atŭneve, eðe špirtnat e
kęḱī diŀšin prei atŭneve.
13 Eðe disa prei atųne pęrbetorvet Ġiudevet ḱi
zĭyšin n' goyę emnin e Zotit Iesuit mb ată ḱi
kišin špirtna tę kęḱī, tue θanun, Yu pęrbetōim
14 mb atę Iesun ḱi predikŏn Pauli. Eðe ată ḱi
bă̆išin kętę, išin štatę bit e ńi Skeva Ġiudeu
15 krųe-prifti. Eðe špirti i keḱ upęrġĕḱ, e θa,
Iesun e nġof, eðe Paulin e di; por yu tsilt yeni?
16 Eðe ai nieri ḱi kište špirtin e keḱ uhŏθ mbi
ată, eðe i mundi, e hųpi sipęr atŭneve, kaḱi sā
ată ikęn prei štępisę atī sdešun e pŀagumun.
17 Eðe kęyŏ ubā e dĭtęme mbę tę ġiθę, mbę Ġiu-
dē e mbę Grekę ḱi ŕiyšin ndę Efesę; eðe i mūr

frika tẹ ǵiθẹ ată, eðe maðẹnŏhei emni i Zotit
18 Iesuit. Eðe šumẹ prei atŭneve ki kišin besu-
mun vĭyšin tue ŧẹfŭmun e tue diftumun punẹt e
19 veta. Eðe šumẹ *vetẹ* prei atŭneve ki băišin mẹ-
ngia, bĭyšin ĭibrat, e i dikšin pẹrpara tẹ ǵiθve:
eðe numẹrūn tẹ tšimumit e atŭneve, e i ǵetẹn *se*
20 *vĭyšin* pesẹðetẹ mĭy *tsopa* arǵandi. Kẹštŭ uštue
e ufortsue fort fiala e Zotit.
21 Eðe si umarūn kẹtŏ *punẹ*, Pauli e vūni ndẹr
mend me vetvehten, si tẹ škōi ndẹpẹr Makedonī,
e *ndẹpẹr* Ahaī, tẹ vẽi ndẹ Ǵerusalem, e θa, Se
22 si tẹ vete atiĕ, duhet tẹ šof eðe Romẹn. Eðe
dẹrgōi ndẹ Makedonī dụ *vetẹ* prei atŭneve ki
i šẹrbĕišin, Timoθenẹ eðe Erastin, *por* ai vetẹ
ndĕiti *disa* kohẹ ndẹ Asī.
23 Eðe nď atẹ kohẹ ubā̃ šumẹ trazĭm pẹr *kẹtẹ*
24 uðẹ. Sepsẽ ńi farẹ arǵandari [kuimdšĭ] ki kŭhei
Demetẹr, i tsili kodiste tĕmpui arǵandi tẹ Dia-
25 nẹs, e u bā̃nte šumẹ fitĭm zanattšivet; *kŭi* s
mbẹloði kẹtă, eðe ată ki punŏišin kẹsŏš, u θa,
O buŧa, e dini mirẹ se fitimi ụnẹ ăšt prei kẹsāi
26 pune: eðe vẽni rē, e ndẹǵoni, se yo vetẹm ndẹ
Efesẹ, por afẹr ndẹpẹr ǵiθẹ Asinẹ, kŭi Pauli u
mbuši meden, e kẹθeu šumẹ popul, tue θanun,
se nuk yā̃n perndina ată ki koditen prei duręš.
27 Eðe yo vetẹm kŭi zanati tonẹ ăšt mbẹ ŧezĭk me
ranun poštẹ, por eðe tĕmpuli perndiešẹs maðe
Dianẹs tẹ mos zī̃het pẹr ǵā̃, eðe kā me ubieŧun

maðęnia e asāi, tę tsilęn e kā pęr ndēr ǵiθę
Asia eðe bota.

28 Eðe *ată* kur ndęǵūn, umbušęn me zemęrĭm, e
bęrtitšin, tue θanun, E maðe *ăšt* Diana e Efe-
29 sianvet. Eðe ǵiθę ǵụteti umbŭš me trazĭm: e-
ðe si zūn *tę ǵiθę* baškę Gainę eðe Aristarhun,
nierzę Makedonas, ḱi bāišin uðę baškę me Pau-
30 lin, utuŕęn me ńī zemęr ndę teatęr [meidăn]. Eðe
Pauli kur donte me hĭmun ndęr ǵindien, dišępuit
31 nuk e ĺĭyšin. Eðe disa prei tę parvet Asisę,
ḱi išin mikt e atī, dęrgūn tek ai, e i ĺŭtešin mos
32 e napi vehten ndę teatęr. Disa prā bęrtitšin
kęštŭ, e disa tietęr-ndrụše: sepsĕ ište trubulumun
kiša, eðe mā̃ tę šumtit nuk dĭyšin pęr tš' punę
išin mbęĺeðun.

33 Eðe ată ndsuręn pęrpara prei ǵindies Aleksa-
ndrin *ḱi tę flasi*, sepsĕ Ǵiudeit e kišin vūmun
pęrpara. Eðe Aleksandri tundi doręn, e dešti me
34 i θanun fiaĺę ǵindies. Por mbassi e nǵoftęn se
ăšt Ǵiudē, ubā̃ ńi zā̃ prei sę ǵiθve, tue bęrtitun
afęr dū̃ orę, E maðe ăšt Diana e Efesianvet.

35 Eðe škrŭisi si pušoi ǵindien, θōt, O buŕa E-
fesianę, e tsili nieri ăšt ai ḱi s'e di se ǵụteti
Efesianvet i ĺutet Dianęs pęrndiešęs maðe, eðe
36 ĭðulit ḱi sdrụpi prei Ĕites? Mbassi s'ǵindet
nieri prā me foĺun kundęr kętŭneve, yu duhet tę
mbęĺĭðęni vehten, e tę mos bāni ndońi punę pa
37 mend. Sepsĕ keni prūmun kętă nierzę, ḱi as

kān vieðun ǵā kiše, as kān bestemmiumun per-
38 ndiešęn tūi. Ndę ḱōft prā se Demetri eðe zanat-
tšīt e atī kān fiaľę kundęr ndońianit, yān ditt ḱi
bāhet ǵuḱ, eðe yān prokosult: ľetę padisin ńiani
39 tietrin. Por ndę kęrkoni ndońi ǵā pęr tę tiera
punę, kā pęr me usgiðun ndę kišę sikurse āšt
40 me uðę. Sepsĕ yena ndę řezīk *mos* na padisin
se ngritęm kruę pęr *trzimin* e kęsāi *ditęs* sŏ-
tšęme, pa kenun ndońi farę punet, ḱi tę mŭnde-
41 na me ðanun fiaľę pęr kętę mbęľĕðie. Eðe si
θa kętŏ, špęrdau kišęn.

KAPTINA XX.

1 Eðe mbassi pušōi potĕreya, Pauli θęřiti dišĕ-
puit, e u ľa šendĕt, eðe dūľ me vŏitun ndę Ma-
2 kedonī. Eðe si škōi ndępęr atŏ anę, e i ngu-
šulōi me šumę fiaľę, erði ndę Greḱī.
3 Eðe *atiĕ* bāni trē mūi. Eðe Ġiudeit si bān
kęšile tę keḱe kundęr atī kur kište pęr me
bāmun pęľhurę pęr Syrī, *ai* e vūni ndęr mend
4 me ukęθųmun ndępęr Makedonī. Eðe e mūr
mbrapa deri ndę Asī Soprati Berĕāsi; eðe prei
Θessalonikanvet Aristarhu eðe Sekundi; eðe
Gaiu prei Derbęs, eðe Timoθeu; eðe prei Asi-
5 anvet, Tyhiku eðe Trofemi. Kętă vŏitęn pęr-
6 para, eðe na pritšin ndę Troadę. Eðe na bām
pęľhurę prei Filippesę mbas dittvet tę pabrumvet,

eδe pẹr pesẹ ditt erδẹm tek ată ndẹ Troadẹ, eδe
ndĕitẹm *atiĕ* štatẹ ditt.
7 Eδe tẹ parẹn *ditẹn* e yavẹs, kur išin mbẹĺeδun
dišĕpuit me θṳmun bukẹn, Pauli kuvendonte
me ată, sepsĕ kište pẹr me ikun ndẹ nesẹr; eδe
8 e sǵati fiaĺẹn deri ndẹ miesnatẹ. Eδe ndẹ tšardăk
atiĕ ku išin mbẹĺeδun, išin miăft ḱira *ndezun*.
9 Eδe ńi diaĺŏš, ḱi ḱŭhei Eutyh, tue ndĕitun mbi
pendšeret e mūr *ńi* ǵū̃m i randẹ kur po kuven-
donte Pauli mā̃ tepẹr, eδe ai, kur e pat zā̃nun ǵū̃-
mi, rā poštẹ prei sẹ tretẹs dṳšeme, eδe e ngritẹn
10 tẹ dekun. Eδe Pauli si sdrṳpi, rā mbi atẹ, eδe e
mūr n'grṳkẹ, e θa, Mos bā̃ni potere; sepsĕ špirti
11 atī ā̃št nd'atẹ. Eδe si hṳpi, e θeu bukẹ, e
hangẹr, e foĺi miăft deri mbẹ tẹ sbărδẹmen e
12 dritẹs, mbasandăi dūĺ yaštẹ. Eδe diaĺin e prū̃n
tẹ ǵalẹ, eδe ungušulūn fort tepẹr.
13 Eδe na vŏitẹm pẹrpara ndẹ barkẹ, eδe bā̃m
pẹĺhurẹ pẹr Assẹn, eδe prei andēi dŏišim me
mar̄un Paulin: sepsĕ kẹštū̃ kište porositun, sepsĕ
14 ai vetẹ donte me vŏitun mbẹ kamẹ. Eδe si hasi
me nē ndẹ Assẹ, e murẹm, e erδẹm ndẹ Mity-
15 lenẹ. Eδe prei andṳ̆i bā̃m pẹĺhurẹ, eδe *ditẹn* e
nĕsẹrme erδẹm pẹr kundẹr Hios; eδe tietrẹn *ditẹ*
e mẹr̄ī̃m ndẹ Samẹ; eδe si mbetẹm ndẹ Trogyllī:
16 ndẹ nesẹr erδẹm ndẹ Miletẹ. Sepsĕ Pauli e pā
me uδẹ me navigumun ndẹpẹr anẹ tẹ Efesẹs,
sepsĕ nuk donte me hupun kohẹ ndẹ Asī: se-

psë ndsitonte, ndę kā se si, ditęn e Pentikostęs
tę ǵindet ndę Ǵerusalem.
17 Eðe dęrgōi prei Miletęs ndę Efesę, e θiïi
18 presbyteręt e kišęs. Eðe kur erðęn tek ai, u θa,
Yu e dini tšę ditęn e parę ḱi doḷa ndę Asī, se si
19 e škova kohęn me yu, tue i šęrbụmun Zotit
me ǵiθę zemręn e pęrvūtę, e me šumę ḷot e
tendime, ḱi mę ǵāitęn pęr kęšilet e kęḱia tę
20 Ǵiudevet *ḱi bān kundęr meyet:* eðe se si nuk
męšefa ǵā prei asõš ḱi išin pęr tę miręn tūi, por
yua diftova, e yu męsova ndęr sụ̄ tę botęs e
21 ndępęr štępiat, tue ðanun dešmī mbę Ǵiudē e
mbę Grekę pęr atę pendimin mbę Perndinę, e-
ðe pęr atę besęn mbę Zotin tonę Iesu Krištin.
22 Eðe taštī, ḱe, un po vete ndę Ǵerusalem ḷiðun
ndę špīrt, pa mos ditun tš' *punę* kān me mę ǵāitun
23 atiĕ, pęr vetš *kęsāi*, se Špirti šeiṅt bān dešmī mbę
tš' do ǵụtĕt, tue θanun, Se po mę presin hĕkura
24 e štrẹngime. Por s'kam gāiḷe as pęr ndoñī *prei*
kęsõš, as yetęn teme s'e tšimõi mbę vehten te-
me *kaḱi šumę*, sā *mā̆ tepęr* due tę marõi uðęn
teme me gęzĭm, eðe atę punęn ḱi mora prei
Zotit Iesuit, tę nap dešmī pęr unǵilin e hirit
25 Perndisę. Eðe taštī, ḱe, un e di, se yu tę ǵiθę
s'keni pęr me pamun mā̆ faḱen teme, ndęr-
miĕt atụ̄neve ḱi škova tue predikumun mbretę-
26 nīn' e Perndisę. Pęrandāi ap dešmī mbę yu sot
mbę kętę ditę, se un *yam* i pastęr prei ǵakut tę

27 ǵiθve. Sepsĕ un nuk uštęmanga mos me yu
28 diftumun ǵiθę andęn e Perndisę. Kini kuidĕs
prā pęr vehten tūi, eðe pęr ǵiθę tufęn, ḱi Špirti
šeiṅt yu vūni episkopę pęrmbi atę, pęr me ku-
lotun kišęn e Perndisę, tę tsilęn ai e fitōi me ǵa-
29 kun e vet. Sepsĕ un e di kętę, se mbas tę ĭku-
nit tem kān me hĭmun ndęr yu ŭiḱ tę kęḱī, pa
30 mos kursụmun tufęn. Eðe prei yuš vetę kān me
ungritun nierzę, tue foḷun *punę* tę štrĕmbęta, ḱi
31 tę thiekin dišĕpuit mbas vehtes atŭneve. Pęrandăi
ṫini tšutę, e kuitŏheni se trī viĕt nuk pušova
nāt' e ditę tue bā̆mun nasihăt me ḷot ǵiθę se
32 tsilin. Eðe taštī, o vęlazęn, yu ḷā̆ te Perndia,
eðe mbę fiaḷęn e hirit atī, i tsili mundet me *yu*
koditun e me yu ð*a*nun trašigĭm ndęrmiĕt ǵiθę
33 atŭneve ḱi yā̆n tę šeiṅtęnumun. Nuk dęšęrova
34 prei ndońianit arǵănd a ār a petka. Eðe yu
vetę e dini, se kętŏ duręt emia kān punumun
pęr nevoyat emiat eðe pęr ată ḱi išin baškę me
35 mue. Giθę *punęt* yua diftova, se kęštŭ tue
umundumun duhet ṫ u ndimoni atŭneve ḱi yā̆n
pa fuḱī, eðe tę kuitoni fiaḷęt e Zotit Iesuit, se
ai vetę θa, "Mā̆ mirę ăšt me ð*a*nun, se me
maṙun.
36 Eðe si θa kętŏ, uŭḷ mbę ǵŭi, e uḷŭt baškę
37 me ată tę ǵiθę. Eðe *ată* tę ǵiθę ḱān miăft,
38 eðe rā̆n mbę ḱafę tę Paulit, eðe e puθšin, eðe
heḷmŏhešin fort šumę pęr atę fiaḷęn ḱi u pat

θanun, Se s' kān pẹr me pamun mā̃ faḱen e atī. Eδe e pẹrtsilšin *deri* ndẹ barkẹ.

KAPTINA XXI.—XXIII.

1 Eδe si uthoḱẹm prei atṳ̆neve, bā̃m pẹĺhurẹ, e
erδẹm dreitẹ uδẹs ndẹ Koos, eδe tietrẹn *ditẹ* ndẹ
2 Rodẹ, eδe prei andṳ̆i ndẹ Patara. Eδe si ǵetẹm
ńī barkẹ ḱi kište pẹr me škumun ndẹ Fenikẹ,
3 hṳpẹm *mb́ atẹ*, e bā̃m pẹĺhurẹ. Eδe kur pām pẹr
sẹ ĺargut Kyprẹn, eδe e ĺā̃m mbẹ tẹ ṙẹmā̃ktẹ,
navigŏišim ndẹ Syrī, eδe duĺẹm yaštẹ ndẹ Tyrẹ:
sepsĕ atiĕ kište pẹr me škarkumun baṙẹn barka.
4 Eδe si ǵetẹm dišĕpuit, mbetẹm atṳ̆ štatẹ ditt:
tẹ tsilt i θošin Paulit me anẹ tẹ Špirtit *šeińt*, tẹ
5 mos hṳpi ndẹ Ǵerusalem. Eδe si marūm ditt,
duĺẹm e vĕ̄išim; eδe *ată* tẹ ǵiθẹ na pẹrtsilšin
baškẹ me gratẹ e me diĕĺmt deri yaštẹ ǵṳtetit:
eδe si uuĺẹm mbẹ ǵū̃i ndẹ buzẹ tẹ detit, uĺutẹm.
6 Eδe si i ĺā̃m šẹndĕt ńiani tietrit, hṳpẹm ndẹ
barkẹ; eδe ată ukẹθṳ̄n ndẹpẹr štẹpiat e veta.
7 Eδe na si marūm tẹ armenĭsunit prei Tyrẹs,
erδẹm ndẹ Ptolemaidẹ, eδe si pẹršẹndetẹm vẹ-
8 laznit, mbetẹm ńī ditẹ pẹranẹ atṳ̆neve. Eδe
ndẹ nesẹr na ḱi išim me Paulin duĺẹm, e erδẹm
ndẹ Kesarī; eδe si hī̃m ndẹ štẹpī tẹ Filippit
unǵiltarit, ḱi ište *ńi* prei tẹ štatẹš, mbetẹm pẹr-
9 anẹ atī. Eδe kŭi kište štatẹ biya vẹrǵineša ḱi

10 profetizŏišin. Eðe kur mbetęm *atų̆* miăft ditt,
sdrųpi prei Ġiudesę ńi profĕt ǩi ǩŭhei Agab.
11 Eðe *ai* si erði te na, mūr brezin e Paulit, eðe
ǩiði dureț e kameț e veta, e θa, Kętŏ θōt Špirti
šeiṅt, Kęštŭ kān me ǩiðun Ġiudeit ndę Ġerusalem atę buŕin, tę tsilit ăšt kų̆i bres, eðe kān
12 me e ðanun ndęr durę tę kŏmnavet. Eðe kur
ndęġūm kętŏ, i ǩŭtešim na eðe vĕndęsit mos me
13 hųpun ai ndę Ġerusalem. Por Pauli upęrġĕǩ,
Tš' ka bāni *kęštŭ* tue ǩiamun e tue θųmun zemręn teme? sepsĕ un yam gati yo vetęm me uǩiðun, por eðe me dekun ndę Ġerusalem pęr
14 emnin e Zotit Iesuit. Eðe mbassi s'i mbŭšei
mĕndia, pušūn, tue θanun, Daštunimi Zotit u-
15 bāft. Eðe mbas kętųne dittve bām gati tešat, e
16 hųpęm ndę Ġerusalem. Eðe erðęn baškę me nē
eðe *disa* dišĕpui prei Kesarisę, eðe prūn *me vehte*
ńi farę Mnasoni Kypriăn, *ńi* dišĕpul tę vietęr,
i tsili kište pęr me na maŕun ndę štępī tę vet.

17 Eðe na si erðęm ndę Ġerusalem, vęlaznit na
18 pritęn me gęzĭm. Eðe tietręn *ditę* Pauli vŏiti baškę me nē te Iakobi; eðe erðęn ġiθę presbyteręt.
19 Eðe si i pęršęndeti, u diftōi ńī ka ńī *ġiθę* sā
bāni Perndia ndęr komnat me anę tę punęs atī.
20 Eðe ată kur ndęġūn, ǩafdūn Zotin, eðe i θān, Šef,
o vęlā, sā šumę miyna yān prei atųne Ġiudevet
ǩi kān besumun; eðe tę ġiθę yān zeltarę pęr

21 ľiǵẹn. Eδe murẹn vešt pẹr tṳ̄i, se mẹsŏn ǵiθẹ
ată Ǵiudeit ḱi yā̃n ndẹrmiĕt kŏmnavet me u-
ľargumun prei *ľiǵẹs* Moiseut, tue θanun, tẹ mos
ṙeθ-presin diĕľmt, as tẹ mos etsin mbas ade-
22 teš. Tš' ka ā̃št prā *kẹyŏ*? pẹr tẹ vẹrtĕt kā
me umbẹľeδun šumitsẹ: sepsĕ kān me ndẹ-
23 ǵumun se kē arδun. Bā̃n prā kẹtẹ ḱi tẹ
θona: Yā̃n ndẹr nē katẹr buṙa ḱi kān bā̃mun
24 kušt mbẹ vetvehten; meṙ kẹtă, eδe pastrohu
baškẹ me ată, eδe priš pẹr ată, ḱi tẹ ṙūin krṳet:
eδe tẹ ǵiθẹ ta maṙin vešt se s' yā̃n ǵā̃ atŏ ḱi
ndẹǵūn pẹr tṳ̄i; por *se* etsẹn eδe ti vetẹ mbas
25 adeteš, eδe rūn ľiǵẹn. Sā pẹr ată komnat ḱi
kān besumun, na u dẹrgūm ľetẹr, eδe e pām me
uδẹ ată tẹ mos rūin kẹsŏ farẹ ǵā̃ye, vetš tẹ
ruhen prei kurbanit ĭδuivet, eδe *prei* ǵakut, eδe
26 *prei* kafšẹs mbṳ̆tẹme, eδe *prei* kurvẹnisẹ.—Atẹ-
herẹ Pauli mūr me vehte *ată* buṙat, eδe ditẹn
tietẹr si upastrue baškẹ me ată, hī̃ni ndẹ tempul,
pẹr me δanun zā̃ kurẹ išin pẹr me ubušun ditt
e pastrimit, deri sā tẹ bĭhei δumẹtī pẹr ǵiθẹ se
tsilin prei atṳ̆neve.
27 Eδe kur išin pẹr me umbušun štatẹ ditt, ată
Ǵiudeit ḱi išin prei Asisẹ kur pān atẹ ndẹ tem-
pul, trazūn ǵiθẹ ǵindien, eδe vū̃n durẹt mbi ată,
28 tue bẹrtitun, O buṙa Israelitẹ, *na* ndimoni: kṳ̆i
ā̃št ai nieri ḱi mẹsŏn tẹ ǵiθẹ mbẹ tš' do vend
kundẹr pŏpulit eδe ľiǵẹs, eδe kẹtī vendi: por

kā štimun *eðe* Grekę ndę tempul, e ndũ̱ni kętę
29 vend tę šeiṅtẹnušẹm. (Sepsĕ ată kišin pamun pẹrpara Trofimin Efesianin baškę me atę ndę ġu̱tĕt, *eðe* kuitŏišin se e kište štimun Pauli ndę tempul.)
30 *Eðe* utŭnd ġi*θę* ġu̱teti, *eðe* umbęl̆ŏ*θ* pŏpuli: *eðe* si zũn Paulin, e thokęn yaštę tĕmpulit: *eðe* pẹrńiherę umbu̱lęn du̱rẹt.
31 *Eðe* kur kẹrkŏišin me e vramun, škōi zãni te kapitani i speirẹs, se ġi*θę* Ġerusalemi ãšt tra-
32 zumun. I tsili pẹrńiherę mūr me vehte seimena, e ur*ðẹn*-kĭndẹsa, e utūr̆ poštę mbi ată. *Eðe* ată kur pān kapitanin *eðe* seimenẹt, pušūn tue ŧafun
33 Paulin. Atẹherę kapitani u̱afrue, *eðe* e ŧoku, *eðe* ur*ðẹnōi* tę l̆i*ðet* me du̱ *varje* hĕkuraš: *eðe* pu̱veste, tsili ište *ai*, *eðe* tš' ka kište bãmun.
34 *Eðe* ndẹrmiĕt ġindies *θẹ*rĭtšin *disa pẹr ńī punę*, e *disa* tę tierę pẹr ńī tietẹr *punę*: *eðe* mbassi nuk mŭndei me maŧun vešt tę vẹrtetẹn prei poteres, ur*ðẹnōi* me e prūmun ndę kastẹl [kaľā].
35 *Eðe* kur er*ði* ndę škalẹt, ġăiti me e mbăitun *mbę kraha* seimenẹt pẹr punę tę štrẹngimit ġindies.
36 Sepsĕ šumitsa pŏpulit škŏišin mbrapa tue bẹrtitun, Ngreye atę.
37 *Eðe* Pauli kur kište pẹr me hĩmun ndę kastẹl, i *θ*ōt kapitanit, Ndiehet mbę mue ditš' ka me
38 tę *θ*anun? *Eðe* ai *θ*a, Di Grekĭšt? Val mos yē ti ai Egyptiani ki ungrite mbę kamę para kętu̱ne dittve, *eðe* ndsore ndę škretī katẹr mĩy nierzę

39 ǵak-bā̆mẹsa? Eδe Pauli θa, Un yam *ńi* nieri
Ǵiudē prei Tarsẹs, ǵṳtetār i ńi ǵṳteti me emẹn
tẹ Kilikisẹ: eδe tẹ ľutem mẹ ľĕ me i foľun
40 pŏpulit. Eδe ai si e ľa, Pauli ndĕiti mbẹ
škalẹt, e tundi dorẹn te pŏpuli *tẹ mbān veš.*
Eδe si ubā̆ pušĭm i maθ, foľi mbẹ ǵuhẹ Ebraište,
tue θanun,
1 KAP. XXII.—O buṙa vẹlazẹn eδe atẹn, ndẹ-
ǵoni mue tš' fiaľẹ yu nap taštĭ.
2 (Eδe kur ndẹǵūn se u foľi mbẹ ǵuhẹ Ebraište,
pušūn mā̆ tepẹr: eδe θa,)
3 Un yam *ńi* nieri Ǵiudē, ľemun ndẹ Tarsẹ tẹ
Kilikisẹ, eδe ṙitun ndẹ kẹtẹ ǵṳtĕt pẹranẹ kam-
vet Gamalielit, mẹsumun štrẹngušẹm ndẹ ľiǵẹ ḱi
na kān ľā̆nun atnit, eδe ĭšiem zeltār pẹr Per-
4 ndinẹ, sikurse yu tẹ ǵiθẹ yeni sot: eδe kẹtẹ uδẹ
e ndoḱa *mbrapa* deri mbẹ deḳẹ, tue ľiδun me
hĕkura e tue vū̆mun ndẹ haps buṙa e grā:
5 sikurse eδe krṳe-prifti bā̆n dešmī pẹr mue, eδe
ǵiθẹ pľeḱẹsia: prei atṳ̆neve mora eδe ľetra pẹr
vẹlaznit, e vŏita ndẹ Damaskẹ, pẹr me prū̆mun
ľiδun ndẹ Ǵerusalem eδe ată ḱi išin atiĕ, ḱi tẹ
6 mundohen. Eδe kur po škŏišiem uδẹs, eδe ĭšiem
nǵat Damaskẹs ndẹ miesditẹ, befas škreptōi ṙeθ
7 meyet *ńī* dritẹ e maδe prei ḱielit: eδe *un* rāš
šešit mbẹ δē, eδe ndẹǵova *ńi* zā̆ ḱi mẹ θošte,
8 Saul, Saul, pse mẹ ndiĕk? Eδe un upẹrǵeǵa,
Tsili yē *ti*, o Zot? Eδe *ai* mẹ θa, Un yam Iesui
9 Nazorĕasi, tẹ tsilin ti ndiĕk. Eδe ată ḱi išin baškẹ

me mue pān dritẹn, eðe i mūr frika; por zān̄in e
10 atī ḱi mẹ fḷiste nuk e ndẹǵūn. Eðe *un* θāš, Tš' ka tẹ bāi, Zot? Eðe Zoti mẹ θa, Ngreu, eðe ško ndẹ Damaskẹ; eðe atiẽ kā pẹr me t'u foḷun pẹr
11 ǵiθẹ sā yān̄ urðẹnumun pẹr tụi tẹ bāiš. Eðe mbassi nuk šifšiem prei tẹ šẹndrĩtunit asāi dritẹs, erða ndẹ Damaskẹ tue uthiekun pẹr dore prei atụneve ḱi išin baškẹ me mue.
12 Eðe ńi farẹ Anania, nieri bestār mbas ḷiǵẹs, *pẹr tẹ tsilin* nẽpei dešmī *e mirẹ* prei ǵiθẹ atụne
13 Ǵiudevet ḱi rĩyšin *atiẽ*, erði tek un, eðe ndẽiti pẹrpara, e mẹ θa, Saul vẹlā, tšiḷ sụtẹ pẹrsẹrī. Eðe un nd' atẹ orẹ tšiḷa sụtẹ, e pāš atẹ.
14 Eðe ai θa, Perndia ătnavet tonẹ tẹ sǵoði me nǵoftun daštunimin e atī, eðe me pamun tẹ Drẽitin, eðe me ndẹǵumun zā̃ prei goyẹs atī:
15 sepsẽ dotẹ yēš dešmitār pẹr atẹ mbẹ ǵiθẹ nierzit,
16 pẹr sā pē, e ndẹǵove. Eðe taštī tš' ḱele? ngreu, e upagẹzŏ, e ḷai mẹkatet etua, tue θẹritun mbi emnin e Zotit.
17 Eðe mbassi ukẹθeva ndẹ Ǵerusalem, kur ĩši-em tue uḷutun ndẹ tempul, doḷa yaštẹ vehtes, eðe
18 pāš atẹ tue mẹ θanun, Ndsitŏ, eðe deḷ špẽit prei Ǵerusalemit: sepsẽ s'do ta presin dešminẹ tande
19 pẹr mue. Eðe un θāš, Zot, ată e dīn, se un ḱēš ai ḱi vẽye ndẹ haps, eðe rĩfšiem ndẹpẹr sy-
20 nagogat ată ḱi besŏišin mbẹ tụi: eðe kur dẽrðei ǵaku i Stefanit martyrit tand, eðe un vetẹ ḱēš

ndĕitun pẹrpara, eðe ĭšiem me ńī fiaľẹ pẹr
vrăsien e atī, eðe rŭišiem petkat e atŭnẹve ki e
21 vritšin. Eðe mẹ θa, Ško: sepsĕ un kam me tẹ
dẹrgumun ľark ndẹr komna.
22 Eðe deri mbẹ kẹtẹ fiaľẹ e ndẹǵūn, eðe *atẹherẹ*
ngritẹn zānin e vet, tue θanun, Ngreye prei ðeut
kẹtẹ farẹ *nierit*: sepsĕ ai nuk duhet me rẹnumun.
23 Eðe ată kur bẹrtitšin, eðe škundšin petkat,
24 eðe hĕðẹšin pľuhun pẹr erẹ, kapitani urðẹnōi
me uprŭmun ndẹ kastẹl, eðe θa me e vẹšgumun
[me e pŭvetun] me tẹ răfẹme, ki tẹ mari vešt pẹr
25 tš' punẹ bẹrtitšin kẹštŭ kundẹr atī. Eðe si e
štrĭn ľiðun me rŭpa, Pauli i θōt urðẹn-kĭndẹsit
ki ište ndĕitun pẹrpara, Val ăšt e uðẹs mbẹ yu
me rafun ndẹ feľăk *ńi* nieri Romăn, eðe pa
26 ǵukumun? Eðe urðẹn-kĭndẹsi kur ndẹǵōi, vŏiti,
e i diftōi kapitanit, tue θanun, Šif *mirẹ* tš' ka
27 yē tue bămun: sepsĕ kŭi nieri ăšt Romăn. Eðe
kapitani erði, e i θa, Mẹ θūi, Romăn yē? Eðe
28 ai θa, Po. Eðe kapitani upẹrǵĕk, Un *kam prišun* šumẹ astẹr me fitumun kẹtẹ emẹn *ki tẹ kuhem* Romăn: eðe Pauli θa, Por un eðe kam
29 ľemun *Romăn*. Pẹrńiherẹ prā uthokẹn prei atī
ată ki kišin pẹr me e mundumun: por eðe kapitani ufrikue, kur mūr vešt se ăšt Romăn, eðe
sepsĕ e kište ľiðun.
30 Eðe ndẹ nesẹr kur donte me marun vešt tẹ
vẹrtetẹn, pẹr tš' punẹ padĭtei prei Ǵiudevet, e

sgiði prei hĕkuraš, eðe urðẹnōi me arðun krụe-
priftnit eðe ǵiθẹ baškẹ-ndĕitia e atŭneve: eðe
sdrụpi Paulin, eðe e vūni pẹrpara atŭneve.

1 KAP. XXIII.—Eðe Pauli tšōi sụtẹ ndẹ baškẹ-
ndĕitien, e θa, O buŕa vẹlazẹn, Un deri *sot* mbẹ
kẹtẹ ditẹ kam etsun te Perndia me tš' do ndẹr-
2 ǵĕǵie tẹ mirẹ [me zemẹr tẹ kẹθielẹt]. Eðe A-
nania krụe-prifti urðẹnōi ată ki ŕiyšin pẹranẹ
3 atī me i ranun goyẹs. Atẹherẹ Pauli i θōt,
Perndia kā pẹr me tẹ ranun, o mūr i ľụmun me
kẹľkere: e ti ŕī me mẹ ǵukumun mbas ľiǵẹs, eðe
4 kundẹr ľiǵẹs urðẹnŏn me mẹ ranun? Eðe ată ki
išin ndĕitun pẹranẹ θãn, Krụe-priftin e Perndisẹ
5 šān *ti*? Eðe Pauli θa, Nuk e dita, o vẹlazẹn,
se ăšt krụe-prift: sepsĕ ăšt škrumun "Mos fľasiš
keḱ pẹr tẹ parin e pŏpulit tand."

6 Eðe Pauli si e nǵofti se ńiana anẹ ište prei
Saddukeiš, eðe tietra prei Fariseiš, bẹrtiti ndẹ
baškẹ-ndĕitiet, O buŕa vẹlazẹn, un yam Farisē,
e bīr Fariseu: pẹr špẹnesẹ eðe *pẹr* tẹ nǵalun
7 prei sẹ dĕkuniš po ǵukohem un. Eðe ai si foľi
kẹtẹ, Fariseit filūn tẹ zĭhen me Saddukeit: eðe
8 šumitsa udā *dụšẹ*. Sepsĕ Saddukeit θõn se nuk
ăšt tẹ nǵalun, as enǵul, as špīrt: por Fariseit ŕẹ-
9 fēin tẹ dụya. Eðe ubã ńi tẹ gẹrθitun i maθ: eðe
škrŭisit ki išin me anẹ tẹ Farisevet ungritẹn, e
zĭhešin, tue θanun, S' ǵẽim ndońi ǵã tẹ keḱe
mbẹ kẹtẹ nieri: por ndẹ i foľi *ndońi* špīrt, a

10 enǵul, ľetẹ mos ľuftōim kundẹr Perndisẹ. Eδe
mbassi ubā̃ potere e maδe, kapitani pat frikẹ
mos šḱṳ̄in Paulin ată, eδe urδẹnōi tẹ sdrṳpin
seimenẹt, e ta ṙẹmbēin prei miedizit atṳ̆neve,
eδe ta biyen ndẹ kastẹl.
11 Eδe natẹn tietẹr i udŭk Zoti, e i θa, Kī ze-
mẹr, Paul: sepsĕ sikurse bā̃ne dešmī pẹr mue
ndẹ Ǵerusalem, kẹštū̃ duhet me bā̃mun dešmī
eδe ndẹ Romẹ.
12 Eδe kur ubā̃ ditẹ, disa prei Ǵiudevet umbẹ-
ľoδẹn, e namẹn vetvehten [upẹrbetūn], tue θanun,
as tẹ mos hān, as tẹ mos pīn, deri sā tẹ vrasin
13 Paulin. Eδe ată ḱi kišin bā̃mun baškẹ kẹtẹ bē
14 išin mā̃ šumẹ se katẹrδetẹ *vetẹ*: tẹ tsilt erδẹn
te krṳe-priftnit eδe te pľeḱt, e θā̃n, Me namẹ
kena namun vehten tonẹ, tẹ mos vē̃m ǵā̃ ndẹ
15 goyẹ, deri sā tẹ vrasim Paulin. Taštĭ prā yu me
baškẹ-ndĕitien bā̃ni zā̃ kapitanit ta sdrṳpi te
yu nesẹr, sikŭr se keni pẹr me maṙun vešt mā̃
mirẹ pẹr atẹ: eδe na, para se tẹ afrohet ai, yena
gati me e vramun.
16 Eδe i biri tẹ motrẹs Paulit kur ndẹǵōi pẹr
ľakun *ḱi i ngrefẹn*, vŏiti e hī̃ni ndẹ kastẹl, e i
17 diftōi Paulit. Eδe Pauli θẹṙiti ńi prei urδẹn-
ḱĭndẹsiš, e θa, Bĭnia kẹtẹ dialŏš te kapitani: se-
18 psĕ ditš' ka kā pẹr me i θanun. Ai prā si e mūr
me vehte, e prū̃ni te kapitani, eδe θōt, Pauli
ḱi ā̃št ndẹ haps mẹ θiṙi, e *m'* uľŭt me prū̃mun

kẹtẹ diaĺŏš te ti, sepsĕ ditš' ka kā pẹr me tẹ fo-
19 ĺun. Eδe kapitani si e mūr pẹr dore, eδe uthŏḱ
mbẹ ńianẹ, e pṳveste, Tš' ka ā̆št ayŏ ḱi kē
20 pẹr me mẹ diftumun? Eδe ai θa, Se Ǵiudeit
bā̆n fiaĺẹ me ť uĺutun tẹ biyeš poštẹ Paulin
nesẹr ndẹ baškẹ-ndĕitien, sikŭr se kān pẹr me
21 e pṳvetun mā̆ štrẹngušẹm. Por ti mos u ndẹ-
ǵŏ: sepsĕ yā̆n mā̆ šumẹ se katẹrδetẹ vetẹ ată ḱi
ṙīn e rūin pẹr atẹ, tẹ tsilt kān namun vehten,
as tẹ mos hān, as tẹ mos pīn, deri sā tẹ vrasin
atẹ: eδe taštĭ yā̆n gati tue pritun fiaĺẹ prei
teyet.
22 Kapitani prā ĺišōi diaĺošin, eδe e porositi, Mos
23 me i θanun kurkūit se mẹ diftove kẹtŏ. Eδe
θiṙi dṳ vetẹ prei urδẹn-ḱĭndẹsavet, e u θa, Bā̆ni
gati dṳ ḱind seimenẹ, pẹr me vŏitun deri ndẹ
Kesarī, eδe štatẹδetẹ kaĺŏrẹsa, eδe dṳ ḱind mẹ-
24 sdraklĭ mbẹ trī orẹ tẹ natẹs: ĺetẹ biyen eδe kafša
tẹ ǵala pẹr me hṳpun Paulin, e me e tšumun
25 tẹ šẹndošẹ te Feliku guvernatori. Eδe škrōi ńī
ĺetẹr mbas kẹsāi šẹmẹĺtṳre:
26 "Klaudiu Lysia mbẹ tẹ puštetŭšẹmin guverna-
27 torin Felikun, faĺ me šẹndĕt. Kṳ̆i nieri ḱe zā̆-
nun prei Ǵiudevet, eδe pat pẹr me uvramun prei
atṳ̆neve: atẹherẹ *un* erδa baškẹ me seimenẹt, eδe
28 e pẹštova, sepsĕ mora vešt se ā̆št Romăn. Eδe
kur dešta me maṙun vešt pẹr tš' punẹ e paditšin,
29 e sdrṳpa ndẹ baškẹ-ndĕitie ť atṳ̆neve: eδe e ǵeta

se padĭtei pẹr kẹrkime tẹ ľiǵẹs atṳ̆neve, por
s'kā ndońi făi pẹr dekẹ, a pẹr me uľiδun me
30 hĕkura. Eδe mbassi mẹ δān zā̃ se Ǵiudeit ki-
šin bā̃mun kẹšile tẹ keḱe kundẹr kẹtī nierit,
pẹrńiherẹ e dẹrgova te ti, eδe porosita eδe ată
ḱi padisin atẹ, tẹ θõ̃n pẹrpara teyet tš' *fiaľẹ* kān
kundẹr atī. Ḱofš me šẹndĕt."
31 Seimenẹt prā, sikurse ḱēn urδẹnumun, murẹn
32 Paulin, eδe e prũn natẹn ndẹ Antipatriδẹ. Eδe
ndẹ nesẹr si ľā̃n kaľŏrẹsit me vŏitun baškẹ me atẹ,
33 ukẹθṳ̄n ndẹ kastẹl: tẹ tsilt si hĩ̃n ndẹ Kesarī,
eδe δān ľetrẹn nď dorẹ tẹ guvernatorit, ndsurẹn
34 pẹrpara atī eδe Paulin. Eδe guvernatori si kẹ-
35 ndōi *ľetrẹn*, pṳveti prei tš' farẹ nahīe ā̆št. Eδe
kur ndẹǵōi se *ā̆št* prei Kilikisẹ, Kam pẹr me tẹ
ndẹǵumun, θa, kur tẹ vĩ̃n eδe ată ḱi tẹ padisin.
Eδe urδẹnōi me e rŭitun ndẹ vend tẹ ǵṳḱit
Herodit.

KAPTINA XXIV.

1 Eδe mbas pesẹ dittš sdrṳpi Anania krṳe-prifti
baškẹ me pľeḱt, eδe me ńi farẹ oratori *ḱi ḱŭhei*
Tertyl, tẹ tsilt duľẹn pẹrpara guvernatorit kundẹr
2 Paulit. Eδe kur uθīr *me daľun pẹrpara ai*, Ter-
3 tylli filōi me paditun, tue θanun, Na kena šu-
mẹ paḱtĭm prei teyet, o i puštetušẹm Felik, eδe
bā̃hen punẹ tẹ mẹδā te kṳ̆i kom prei paramĕ-

ndies tande, pẹrherẹ e mbẹ tš do vend i presim
4 me šumẹ tẹ faľun ndērs. Por mos me tẹ mundumun tepẹr, tẹ ľutem me na ndẹǵumun pak
5 fiaľẹ me butẹsinẹn tande. Sepsĕ ǵetẹm kẹtẹ nieri se pẹrľūn *tẹ tierẹ*, eðe štūn ǵiθẹ Ǵiudeit ki yān ndẹpẹr botẹn tẹ ngrēn krụe, eðe āšt i
6 pari i eresisẹ Nazorĕasvet, i tsili dešti me ndūmun eðe tĕmpulin, eðe *na* e zūm, eðe de-
7 štẹm me e ǵukumun mbas ľiǵẹs tonẹ. Por erði Lysia kapitani, e na e ṭembēu prei dureš me
8 pẹrðunẹ, eðe urðẹnōi ată ki e padisin me arðun te ti: ti vetẹ si ta pụvesiš, dotẹ mundeš me
9 maŕun vešt pẹr kẹtŏ tẹ ǵiθa ki e padisim.—Ṛẹfūn baškẹ *me atẹ* eðe Ǵiudeit, tue θanun, se kẹtŏ yān kẹštŭ.
10 Atẹherẹ Pauli, mbassi i bāni me šĕi guvernatori me foľun, upẹrǵĕk, Mbassi e di *se kē* šumẹ viĕt ki yē ǵụktār te kụi kom, ap fiaľẹ pẹr vet-
11 vehten me zemẹr tẹ gẹzume: sepsĕ mundeš me maŕun vešt, se nuk yān mā tepẹr se dụmbẹðetẹ ditt, tšẹ kurẹ se hụpa ndẹ Ǵerusalem me aðuru-
12 mun. Eðe as ndẹ tempul mẹ ǵetẹn tue kuvendumun me ndońi *nieri*, a tue ngritun mbẹ kamẹ ǵi-
13 ndien, as ndẹpẹr synagogat, as ndẹ ǵụtĕt: as munden me pruvumun atŏ *fiaľẹ* ki mẹ padisin taštĭ.
14 Por ṭefĕi kẹtẹ te ti, se mbas uðẹs ki *kẹtă* i θōn eresī, kẹštŭ ľuš Perndinẹ e pẹrindvet mī, tue besumun mbẹ ǵiθẹ atŏ ki yān škrumun ndẹ

15 ľigę eðe ndęr profetnit: eðe kam špęnesę mbę
Perndinę, tę tsilęn eðe kętă vetę presin, se kā
pęr me ubā̃mun tę ngaľun prei sę dĕkuniš, tę
16 drĕitve e tę štrĕmbętve. Eðe pęr kętę un mundŏi
vehten, ki tę kemi pęrherę ndęrgĕgie pa fāi te
17 Perndia eðe te nierzit. Eðe *tašti* mbas šumę
viĕtš erða me bā̃mun ľęmŏšęna komit tem, eðe
18 me prū̃mun ðumętia. Eðe ndęrmiĕt kętŭneve
disa Ġiudei prei Asisę mę ġetęn pastrumun ndę
19 tempul, yo me ġindie, as me potere: tę tsilt
dŭhei me daľun pęrpara teyet, e tę *mę* padisin,
20 ndę kišin ġā̃ kundęr meyet. A kętă vetę ľetę
θō̃n, ndę patšin ġetun ndońi tę štrembęt tek un,
21 kur doľa pęrpara baškę-ndĕities, vetše *ndę kōft*
pęr kętę zā̃ tę vetęm, ki θęrita tue ndĕitun ndęr-
miĕt atŭneve, Se un po ġukohem prei yuš sot
pęr tę ngălunit prei sę dĕkuniš.
22 Eðe Feliku si ndęġōi kętŏ, urðęnōi me arðun
ńī ditę tietęr, sepsĕ i dinte fort mirę punęt e
kęsāi uðe, eðe θa, Kur tę sdrųpi Lysia kapitani,
23 kam me maťun vešt mā̃ mirę punęt tuya. Eðe
urðęnōi urðęn-kĭndęsin me urŭitun Pauli, eðe
me pasun tę prăitun, eðe mos me ndaľun ndońi
prei tę tiyvet me i šęrbųmun, a me arðun tek ai.
24 Eðe mbas disa dittš kur erði Feliku baškę me
gruen e vet Drusillęn, ki ište Ġiudeońę, tšōi,
e θęriti Paulin, eðe ndęġōi prei atī pęr besęn
25 mbę Krištin. Eðe ai kur po fľiste pęr dreitęnī,

e pẹr tẹ pẹrmbăitẹmen e vehtes, *eðe* pẹr ǵụḱin ḱi kā me ar*ðun*, Felikut i hĩni frikẹ, e upẹrǵëḱ, Taštĩ ško; *eðe* kur tẹ kemi kohẹ dotẹ tšŏi me
26 tẹ *θi*run prap. *Eðe* špẹnesonte se Pauli kište me i *ð*anun astẹr, pẹr me e ľišumun: pẹrandăi tšonte, *eðe* e *θẹ*riste špeš, *eðe* fľiste me atẹ.
27 Por mbassi umbušẹn dụ viët, Porkiu Festi er*ði* ndẹ kamẹ tẹ Felikut, *eðe* Feliku donte me u bãmun hatrin Ǵiudevet, e ľa Paulin ľi*ðun*.

KAPTINA XXV. XXVI.

1 Festi prā si er*ði* ndẹ nahiet, mbas trĩ dittš
2 hụpi ndẹ Ǵerusalem prei Kesarisẹ. *Eðe* krụeprifti, *eðe* tẹ parẹt e Ǵiudevet *ki išin* kundẹr
3 Paulit udukẹn pẹrpara atĩ, *eðe* i ľŭtešin, tue ľụpun hĩr kundẹr atĩ, ḱi tẹ dẹrgōi e ta biër ndẹ Ǵerusalem, sepsĕ kišin vũmun tẹ rũin pẹr me
4 e vramun mb̃ u*ðẹ*. *Eðe* Festi upẹrǵëḱ, se Pauli ruhet ndẹ Kesarĩ, *eðe* se ai vetẹ kište pẹr me
5 ikun špëit *atiẽ*. Letẹ sdrụpin prā ată ḱi munden prei yuš, *θa*, *eðe* ndẹ kān ǵã̄ me atẹ nieri, ľeta padisin.
6 *Eðe* mbassi ndëiti ndẹr ată mã̄ tepẹr se *ðe*tẹ ditt, sdrụpi ndẹ Kesarĩ, *eðe* ndẹ nesẹr sindëiti mbi tribunăl; ur*ð*ẹnōi me uprũmun Pauli.
7 *Eðe* ai si er*ði*, duľẹn pẹrpara ată Ǵiudeit ḱi kišin sdrụpun prei Ǵerusalemit, e *θo*šin šumẹ

eđe tẹ mẹđā tẹ padĭtẹme kundẹr Paulit, tẹ tsilat
8 s'mŭndešin me i pruvumun, sepsĕ ai nepte fia-
ľẹ, Se as mbẹ ľigẹ tẹ Ġiudevet, as mbẹ tempul,
9 as mbẹ Kesarin kam bā̃mun ndońi fāi. Por
Festi donte me u bā̃mun hatrin Ġiudevet, i u-
pẹrġĕk Paulit, e θa, Do me hụpun ndẹ Ġerusa-
lem, eđe atiĕ me uġukumun pẹr kẹtŏ *punẹ* pẹr-
10 para meyet? Eđe Pauli θa, Un kam ndĕitun
pẹrpara tribunalit Kesarit, atiĕ ku duhet me u-
ġukumun: un s'u kam bā̃mun ndońi fāi Ġiu-
11 devet, sikurse eđe ti e di fort mirẹ. Sepsĕ ndẹ
kam bā̃mun keḱ, a ndẹ patša bā̃mun ndońī *punẹ*
pẹr dekẹ, nuk i tremen dekẹs: por ndẹ mos ḱōft
ndońī ġā̃ prei asŏš ḱi mẹ padisin kẹtă, kurkuši
s'mundet me mẹ faľun tek ată. Θẹtĕs mbẹ
12 Kesarin [due me uġukumun te Kesari]. Aẹtherẹ
Festi si foľi baškẹ me kẹšilen, upẹrġĕk, Mbẹ
Kesarin θite *ti?* te Kesari kē me vŏitun.
13 Eđe si škūn disa ditt, mbreti Agrippa eđe
Bernika erđẹn ndẹ Kesarī, pẹr me pẹršẹnde-
14 tun Festin. Eđe si ndĕitẹn atiĕ šumẹ ditt, Festi
i zū̃ni n' goyẹ punẹn e Paulit, tue θanun, Ăšt
15 ńi nieri lā̃mun *kẹtŭ* ľiđun prei Felikut: pẹr pu-
nẹ t'atī, kur vŏita ndẹ Ġerusalem, udukẹn *pẹr-*
para meyet krụe-priftnit eđe pľeḱt e Ġiudevet, e
16 ľụpšin ġū̃ḱ kundẹr atī *me uprišun*: tẹ tsilvet u-
pẹrġeġa, se nuk ăšt adĕt ndẹ Romanẹt me upri-
šun ndońi nieri pẹr hatẹr, pa mos pasun pẹrpara

fakes ai ki paditet, ată ki e padisin, e pa mos i
ðanun kohę me ðanun fiaľę pęr fayin *e vet.*
17 Mbassi umbęľoðęn prā ată kętŭ, pa mos usielun
faret, ndę tę nëšęrmen *ditę* ndëita mbę tribunăl,
18 eðe urðęnova me uprūmun nieri. Eðe ată ki e
paditšin si duľęn pęrpara *meyet,* nuk prūn ndońi
tę paditun kundęr atī prei asŏš ki mendŏišiem un:
19 por kišin disa kęrkime kundęr atī pęr fenę e
vet, eðe pęr ńi farę Iesui ki kište dekun, pęr
20 tę tsilin Pauli θošte se ręnŏn. Eðe un mbassi
s'dišiem se tš' ka me bāmun pęr kętę farę kęr-
kimi, θāš, ndę dāšt me vŏitun ndę Ġerusalem,
21 eðe me uġukumun atiĕ pęr kętŏ. Por Pauli
mbassi θiti tę ruhet pęr me uġukumun tek Au-
gusti, urðęnova me urŭitun ai, deri sā ta dęrgŏi
22 te Kesari. Eðe Agrippa i θa Festit, Dešta eðe
un me e ndęġumun atę nieri. Eðe ai θa, Neser
kē me e ndęġumun.
23 Eðe ndę neser, kur erði Agrippa eðe Bernika
me fantasī tę maðe, eðe hĩni ndę vend tę ndę-
ġimit baškę me kapitanat e me nierzit e mę-
ðĕi tę ġutetit, Festi urðęnōi, e uprū Pauli.
24 Atęherę Festi θōt, O mbret Agrippa, eðe ġiθę
sā yeni kętŭ baškę me nē, e šifni kętę *nieri,*
pęr tę tsilin ġiθę šumitsa e Ġiudevet mę foľęn
eðe ndę Ġerusalem eðe kętŭ, tue bęrtitun se
25 ai nuk duhet mā me ręnumun. Por un mbassi
ġeta se s'kište punumun ġā pęr dekę, eðe ai

vetę θiĭi mbę Augustin, e pāš me uðę ta dęrgŏi.
26 Pęr tę tsilin s'kam ndońī ǵā tę vęrtetę me i
škrumun tem-zot: pęrandăi e prūna pęrpara yuš,
eðe mā fort pęrpara teyet, o mbret Agrippa, ki
tę kemi se tš' ka me škrumun, mbassi tę pụvetet
27 pęrsęrī. Sepsĕ mę duket punę pa mend, me
dęrgumun ńi *nieri* tę ľiðun, pa mos diftumun
eðe fayet *ki yān* kundęr atī.

1 KAP. XXVI.—Eðe Agrippa i θa Paulit, Tę
ăšt ndiụmun me foľun pęr vetvehten. Atęherę
Pauli štrīni doręn, e nepte fiaľę,
2 O mbret Agrippa, kuitŏi vehten teme tę ľu-
mun, sepsĕ kam pęr me ðanun fiaľę pęrpara
teyet sot pęr ǵiθę atŏ *punę* ki paditem prei
3 Ǵiudevet: por mā fort se ti di ǵiθę adetet, eðe
kęrkimet e Ǵiudevet: pęrandăi tę ľutem tę mę
4 ndęǵŏiš me durĭm. Yetęn e dieľmęnisę teme
prā ki škova tšę ndę krụe tę heręs ndęrmiĕt
komit tem ndę Ǵerusalem, ǵiθę Ǵiudeit e dīn;
5 sepsĕ mę dīn tšę pęrpara, (ndę datšin me bāmun
dešmī,) se mbas tę štręngŭšęmes eresisę fesę
6 tonę ťęnova Farisē. Eðe taštĭ fī, e ǵukohem
pęr špęnesęn e tę zotnumes ki ubā prei Per-
7 ndisę tek atnit *tonę*: pęr atę *tę zotnumen* dụ-
mbęðetę farat *e komit* tonę, tue i uľutun ǵiθęńi
Perndisę nāť e ditę, špęnesōin me e męrĭmun.
Pęr kętę špęnesę paditem *un* prei Ǵiudevet, o

8 mbret Agripa. Si? punę tę pabesume e mendoni
9 yu, se Perndia ngāl tę dekun? Sā pęr mue, un
e kĭšiem ndęr mend, se duhet me punumun šu-
10 mę *punę* kundęr emnit Iesuit Nazorĕasit: si-
kurse eðe punova ndę Gerusalem: eðe šumę *vetę*
prei šeiṅtnavet un i mbụla ndę haps, si patš
maṙun puštĕt prei krụe-prĭftnavet; eðe kur vrĭ-
11 tešin ată, ðāš fiaḷęn kundęr *atụ̄neve*. Eðe šumę
herę ndępęr ġiθę synagogat, tue mundumun ată,
i štręngöišiem me bestemmiumun; eðe tue utšę-
mendun tepęr kundęr atụ̄neve, i ndĭkšiem eðe
deri yaštę ġụtĕtevet.
12 Eðe ndęr kętö *punę* kur išiem tue vöitun ndę
Damaskę me puštĕt e me kommesiön prei krụe-
13 prĭftnavet, ndę miesditę pāš mb̆ uðę, o mbret,
ńi dritę prei ḳielit mā̆ tę šęndrĭtšęme se dili, ḳi
šęndriti feθ meyet eðe atụ̄neve ḳi bāišin uðę ba-
14 škę me mue. Eðe si rām tę ġiθę poštę pęr ðē,
ndęġova *ńi* zā̆ ḳi mę fḷiste, e θošte ndę ġuhę tę
Ebraištes, Saul, Saul, pse mę ndiĕk? keḳ pęr tụ̄i
15 *ăšt* tę heðiš me škeḷęm drĭzavet. Eðe un θāš,
Tsili yē *ti*, o Zot? Eðe ai θa, Un yam Iesui, tę
tsilin ti ndiĕk. Por ngreu, eðe ḳindrŏ mbę ka-
16 mę tę tua: sepsĕ pęrandăi udŭkš mbę tụ̄i, pęr
me tę vūmun šęrbętōr eðe dešmitār pęr *ġiθę* sā
17 pē, eðe pęr *ġiθę* sā kam me tę diftumun; eðe
tę sġoða prei pŏpulit eðe prei kŏmnavet, mbę
18 tę tsilt taštĭ po tę dęrgöi me u tšiḷun sụtę, ḳi

tẹ kẹθehen prei teŕẹsinẹs mbẹ dritẹ, eðe *prei* puštetit Satanait te Perndia, ki tẹ maŕin ndiesẹ mẹkateš, eðe piesẹ ndẹrmiët tẹ šeiñtẹnumvet, me anẹ tẹ besẹs *ki* ăšt mbẹ mue.

19 Pẹrandăi, o mbret Agrippa, nuk ubā̆š krụe-
20 pandẹġušẹm mbẹ kẹtẹ ki̇elore tẹ pame: por predikŏišiem pẹrpara ndẹ Damaskẹ, eðe ndẹ Ġerusalem, eðe ndẹpẹr ġiθẹ ðenẹ e Giudesẹ, eðe *mbasandăi* ndẹr komnat, tẹ pendohen, eðe tẹ kẹθehen te Perndia, tue punumun punẹ tẹ viĕfšẹme pẹr
21 pendĭm. Pẹr kẹtŏ *punẹ* Giudeit mẹ zūn ndẹ
22 tempul, e dŏišĭn me *mẹ* vramun. Por mbassi ġeta tẹ ndimumun prei Perndisẹ, rī *ġalẹ* deri mbẹ kẹtẹ ditẹ, tue bā̃mun dešmī mbẹ tẹ maθ e mbẹ tẹ vogẹl, pa θanun ndońī tietẹr *ġā̃*, vetš atŏ ki foľẹn profetnit eðe Moiseu, se kišin pẹr me u-
23 bā̃mun: se Krišti kište pẹr me hiekun, *eðe* se ai dotẹ ište i pari ki kište me unġalun prei sẹ dẽkuniš, eðe me predikumun dritẹ ndẹ popul, eðe ndẹ komnat.

24 Eðe ai kur nepte fiaľẹ pẹr kẹtŏ, Festi θa me zā̃ tẹ maθ, Utšẹmende, Paul; ľetrat e šumta tẹ
25 bā̃in me utšẹmendun. Eðe ai θa, Nuk yam i tšẹmendun, o i puštetušẹm Fest; por fľas fiaľẹ
26 tẹ vẹrteta eðe tẹ urta. Sepsĕ mbreti i di kẹtŏ *punẹ*, ki fľas pẹrpara atī me sụ tšiľẹ: sepsĕ m' ukā̆ mbušun mẽndia, se s'ă̆st ndońī *punẹ* prei kẹsŏš pẹr me e gabumun; sepsĕ kẹyŏ nuk ă̆št bā̃-

27 mun mbẹ *ndońi* kant. Besŏn, o mbret Agrippa,
28 mbẹ profetnit? e di se besŏn. Eδe Agrippa i θa
Paulit, Pẹr pak *ǵā̃* po mẹ mbuš mĕndien me ubā̃-
29 mun i Krištenẹ. Eδe Pauli θa, I ľutem Perndisẹ
tẹ dēt, yo vetẹm ti, por eδe ǵiθẹ ată ḱi mẹ
ndẹǵōin sot, me ubā̃mun ka pạk e ka šumẹ
kẹsĭš, sikurse yam eδe un, pẹrvetš kẹtu̯ne hĕ-
kuravet.
30 Eδe ai si θa kẹtŏ, ungrĭt mbreti, eδe guver-
natori, eδe Bernika, eδe ată ḱi išin ndĕitun baškẹ
31 me ată. Eδe si ikẹn, fľitšin ńiani me tietrin,
tue θanun, Se kü̯i nieri s̓ kā bā̃mun ndońī *punẹ*
32 pẹr dekẹ, a pẹr hĕkura. Eδe Agrippa i θa
Festit, Kü̯i nieri mŭndei me uľišumun, ndẹ mos
kište θiṙun mbẹ Kesarin.

KAPTINA XXVII. XXVIII.

1 Eδe mbassi upā me uδẹ me navigumun pẹr
Italī, δān Paulin eδe disa tẹ tierẹ tẹ ľiδun te
ńi urδẹn-ḱindẹs ḱi ḱŭhei Iulī, prei speirẹs Au-
2 gustit. Eδe si hī̃m ndẹ *ńī* barkẹ Adramyttine,
eδe kišim pẹr me škumun ndẹpẹr vendet e Asisẹ,
vŏitẹm hapẹt; eδe kišim me vehte Aristarhun
3 Makedŏnasin prei Θessalonikẹs. Eδe tietrẹn *ditẹ*
e mẹṙī̃m ndẹ Sidonẹ. Eδe Iuliu uprū̃ nierzĭšt te
Pauli, eδe e ľa me vŏitun te miḱt me uprā̆itun.
4 Eδe si ungritẹm prei andü̯i, navigūm ndẹn Ky-

5 prẹ, sepsĕ ernat išin kundẹr. Eðe si kaľūm
detin e Kilikisẹ eðe Pamfylisẹ, erðẹm ndẹ Mira
6 tẹ Lykisẹ. Eðe atiĕ urðẹn-ḱĭndẹsi ġeti *ńi* barkẹ
Aleksandrine ḱi navigonte pẹr Italī, eðe na vūni
7 mbrenda mb̆ atẹ. Eðe šumẹ ditt tue navigumun
ka daľẹ, mẹmzĭ e mẹrĭm ndẹ Knidẹ, por mbassi
nuk na ľinte era, navigūm ndẹn Kretẹn prei anẹs
8 Salmonẹs; eðe mẹmzĭ si e kaľūm, erðẹm ndẹ ńi
vend ḱi ḱuhet Ľimanet e Mira, afẹr atŭ ište
ġụteti Lasaisẹ.
9 Eðe mbassi pat škumun šumẹ kohẹ, eðe tẹ na-
vigumit taštĭ ište ndẹ ṙezĭk, sepsĕ eðe nġinimi
10 taštĭ kište škumun, Pauli i mẹsŏn, tue u *θ*anun,
O buťa, Šof se kŭi tẹ navigumun dotẹ bāhet me
tẹ hiĕkuna keḱ e me šumẹ dam, yo vetẹm tẹ baťẹs
11 eðe tẹ barkẹs, por eðe tẹ yetẹs tonẹ. Por urðẹn-
ḱĭndẹsi ndẹġonte mā̆ tepẹr timonierin eðe tẹ zotin
12 e barkẹs, se fiaľẹt e Paulit. Eðe ľimani mbassi
s̀ ište i mirẹ pẹr me dimẹnumun, mā̆ tẹ šumtit
bān̆ kẹšile tẹ ngrihen eðe prei andŭi, pẹr me e
mẹrĭmun ndẹ Fenikẹ, ndẹ kōft se mŭndešin, *eðe* tẹ
dimẹnōim *atiĕ, ki ăšt ńi* ľimā̆ i Kretẹs ki vē̆ rē prei
13 *erẹs* Libẹs eðe prei *erẹs* Horẹs. Eðe kur frŭni
pak erẹ šiu, kuitūn se patẹn kohẹn tẹ mirẹ, tho-
ḱẹn *ăngurẹn*, eðe navigŏišin pẹranẹ Kretẹs
14 Por mbas ńi grimet *herẹ* dūľ ńī erẹ *θ*ẹlimi
15 kundẹr asāi, ḱi ḱuhet Eurokleidon. Eðe mbassi
uťẹmbụe barka, eðe s̀ mŭndei me i ḱindrumun

16 erẹs, e ľišūm e bĭhešim ŧeθ. Eðe si škūm ndẹn
ńi išul tẹ vogẹľ ki ķuhet Klaudẹ, memzĭ mūf-
17 tẹm me vūmun barkẹn ndẹn puštĕt *tonẹ*: tẹ tsilẹn
si e ngritẹn, bǎišin tẹ ndimume, tue nġešun barkẹn
pẹrpoštẹ; eðe, mbassi patẹn frikẹ mos me ranun
ndẹ tsekẹ, sdrụpẹn pẹľhurat, eðe kẹštŭ bĭhešim
18 ŧeθ. Eðe mbassi na ŧafi furtuna fort, tietrẹn *ditẹ*
19 derðẹn ġǎnẹ *ndẹ detẹ*; eðe tẹ tretẹn *ditẹ* hoðẹm
20 tešat e barkẹs me duret tona. Eðe pẹr šumẹ ditt
nuk dŭkešin as dili as hụyat, eðe na rā sipẹr *ńi*
dimẹn i maθ, sā na uhŏķ špẹnesa mǎ, se kišim
pẹr me pẹštumun.
21 Eðe si kišim šumẹ ditt pa hangrun, *atẹherẹ*
ķindrōi Pauli ndẹ miedĭs ť atŭneve, e θa, Dŭhei,
o buŧa, tẹ mẹ ndẹġŏišit, eðe tẹ mos ngrĭhešit prei
Kretẹs, ki tẹ mos na ukište bǎmun kŭi tẹ hiekun
22 keķ, e *kŭi* dam. Eðe taštĭ yu mẹsŏi tẹ keni ze-
mẹr: sepsĕ ś'kā me hupun as ndońi špīrt prei neš,
23 vetš barkẹs. Sepsĕ kẹtẹ natẹ m' udŭk ĕnġuli i
24 Perndisẹ, tẹ tsilit yam, eðe tẹ tsilin ľus, tue
θanun, Mos kī frikẹ, Paul; duhet me daľun pẹr-
para Kesarit: eðe, ķe, Perndia ť i kā faľun ġiθẹ
25 ată ki navigōin baškẹ me tūi. Pẹrandăi kini ze-
mẹr, o buŧa: sepsĕ besŏi mbẹ Perndinẹ, se kẹštŭ
26 dotẹ yetẹ, sikurse mẹ kā foľun. Eðe duhet me
ranun yaštẹ mbẹ ńi išul.
27 Eðe si erði e katẹrmbẹðeta natẹ, kur po bĭ-
hešim na naľt e poštẹ ndẹ *detẹ* Adria, ndẹ mies-

natẹ marinarẹt kuitŏišin se po afrohen mbẹ ndo-
28 ńi vend. Eðe kur hoðẹn skandalẹ, ǵetẹn ńizẹt
paš *ūi*: eðe si vŏitẹn ńī grimẹ mā̃ tēi, hoðẹn
pẹrsẹrī skandalẹ, eðe ǵetẹn pesẹmbẹðetẹ paš:
29 eðe mbassi kišin frikẹ se mos biyen pẹryaštẹ mbẹ
vende tẹ ašpẹra, hoðẹn katẹr ăngura prei bištit
barkẹs, eðe ľŭtešin me ubā̃mun ditẹ.
30 Por marinarẹt mbassi kẹrkŏišin me ikun prei
barkẹs, eðe sdrụpẹn ľundrẹn ndẹ detẹ tue štimun
škăik se kišin me heðun ăngura prei balit
31 barkẹs, Pauli i θa urðẹn-ľĭndẹsit eðe siemĕ-
nẹvet, Ndẹ mos ndĕitšin kẹtă ndẹ barkẹ, yu
32 s'mŭndeni me pẹštumun. Atẹherẹ seimenẹt prēn
ľitarẹt e barkẹs, eðe e ľā̃n me ranun pẹryaštẹ.
33 Eðe deri sā filōi me ubā̃mun ditẹ, Pauli u
ľŭtei tẹ ǵiθve tẹ maŕin me hangrun, tue θanun,
Sot *ăšt* e katẹrmbẹðeta ditẹ ǩi pritni, eðe yeni
34 esul pa hangrun ǵā̃. Pẹrandăi yu ľutem tẹ meŕni
me hangrun: sepsĕ kẹyŏ ăšt pẹr pẹštimin tūi:
sepsĕ as ndońianit prei yuš s'kā̃ me i ranun
35 kụme *fľoku* prei kresẹ. Eðe si θa kẹtŏ, mūr
bukẹ, e i ufāĺ ndērs Perndisẹ pẹrpara tẹ giθve,
36 eðe si e θeu, filōi me hangrun. Eðe tẹ ǵiθẹ si
37 murẹn zemẹr, murẹn eðe ată me hangrun. Eðe
išim tẹ ǵiθẹ baškẹ ndẹ barkẹ dụ ǩind e štatẹðetẹ
38 e ǵaštẹ špirtẹ. Eðe si ungī̃n tue hangrun, ľenūn
barkẹn tue heðun grunin yaštẹ ndẹ dēt.
39 Eðe kur ubā̃ ditẹ, nuk e nǵifšin vendin: por

vẽišin rẽ ńī gruḳẹ ḱi kište buzẹ deti, *eðe* bãn kẹšile tẹ štiyen yaštẹ barkẹn mb̃ atẹ, ndẹ ḱōft se
40 mũndešin. *Eðe* si thoḳẹn naḷt ăngurat, ḷãn *barkẹn* ndẹ dẽt, *eðe* sgiðẹn pẹrńiherẹ tẹ ḷiðunat e timonit, *eðe* ngritẹn pẹḷhurẹn e mẽsẹme ka fruṇte *era*, *eðe* mbăišin ndẹ buzẹ tẹ detit.
41 *Eðe* si rān mbẹ ńi vend ḱi ište prei dū̃ aneš dẽt, štīn yaštẹ barkẹn; *eðe* bali barkẹs si umbẹštẽt, mbeti e nuk tũndei, pɔr bišti barkẹs po
42 sbẹr*θ*ẽhei prei tẹ pẹrpiẽkunit vaḷvet. *Eðe* seimenẹt bãn kẹšile me vramun tẹ ḷiðunit, ḱi tẹ mos
43 iki ndońi tue bãmun not. Por urðẹn-ḱindẹsi mbassi donte me pẹštumun Paulin, i ndaḷi prei kẹsāi kẹšĩlie; *eðe* urðẹnōi sā mũndešin me bãmun
44 not, tẹ hiðen pẹrpara, e tẹ daḷin mbẹ tokẹ: *eðe* tẹ tieret *duḷẹn*, disa mbi dẹrasat, e disa mbi *tsopat e θume* tẹ barkẹs.

Eðe kẹštũ pẹštūn tẹ ǵi*θẹ* mbẹ tokẹ.

1 KAP. XXVIII.—*Eðe* si pẹštūn, atẹherẹ e nǵof-
2 tẹn se išuli ḱuhet Melitẹ. *Eðe* barbaret na pritẹn šumẹ nierzĩšt: sepsẽ ndezẹn ziăr̃m, e na murẹn pẹrmbrenda tẹ ǵi*θẹ*, prei šĩut ḱi binte, e prei tẹ ftoftit.

3 *Eðe* Pauli kur mbẹḷoði šumẹ krande, *eðe* i vūni ndẹ ziăr̃m, dūḷ yaštẹ ńī rẹšayẹ prei tẹ ndsẽtit,
4 e ungĩt mbas doreṣ atī. *Eðe* barbaret kur pān rẹšayẹn vieŕun prei doreṣ atī, i *θ*ošin ńiani tietrit, Pẹr tẹ vertẽt kũi nieri ãšt ǵaksūr, *eðe* ndonse

pẹštōi prei detit, *por* ǵṳḱi *i Perndisẹ* nuk e ľa
5 me ṙẹnumun. Por ai hoδi ṙẹšayẹn ndẹ ziăṙm,
6 eδe nuk hoḱi ndońī ǵā̃ tẹ keḱe. Eδe ată pritšin
se kište pẹr me uā̆itun ai, a pẹr me ranun pẹr δē
befas i dekun: por mbassi pritẹn šumẹ kohẹ, eδe
šifšin se s'i ubā̃ ndońī ǵā̃ e keḱe, ndẹṙūn mĕndien,
e θošin se ā̆št perndī.
7 Eδe ṙeθ atī vendi išin tsopa δēu tẹ parit ĭšulit,
ḱi ḱŭhei Publī, i tsili na priti, e na mbăiti ndẹ
8 štẹpī miḱẹsĭšt trī ditt. Eδe i ati Publiut ište
ranun sẹmunẹ prei eθeš e prei barkut keḱ:
tek i tsili Pauli hī̃ni, eδe uľŭt, eδe vū̃ni durẹt
9 mbi atẹ, eδe e šẹndoši. Eδe si ubā̃ kẹyŏ, eδe
tẹ tierẹt sā kišin sẹmunda ndẹ išul, vī̆yšin *tek ai*
10 eδe šẹndŏšešin: tẹ tsilt na nderūn me šumẹ
nderẹ; eδe kur kišim pẹr me ikun, *na* δān atŏ
ḱi kišim nevoyẹ.
11 Eδe mbas tre mūiš ikẹm me ńī barkẹ Ale-
ksandriane ḱi kište dimẹnumun ndẹ išul, *e tsila*
12 *kište* šē̃yẹ Kastore e Polluke. Eδe si e mẹṙī̃m
13 ndẹ Syrakusẹ, mbetẹm *atiĕ* trī ditt. Eδe prei
andēi tue arδun ṙeθ, e mẹṙī̃m ndẹ Regī, eδe mbas
ńī dite si frṳ̄̃ni erẹ šīu, tẹ dutẹn ditẹ erδẹm ndẹ
14 Puteolẹ: atiĕ ǵetẹm vẹlazẹn, *tẹ tsilt* na uľutẹn me
mbetun pẹranẹ atṳ̄neve štatẹ ditt: eδe kẹštū̆ er-
15 δẹm ndẹ Romẹ. Eδe prei andēi, vẹlaznit kur
ndẹǵūn pẹr nē, na duľẹn pẹrpara deri ndẹ Forẹ
tẹ Appiut, e ndẹ Trī Tavernat: Pauli kur pā kẹ-
tă, i ufăľ ndērs Perndisẹ, eδe mūr zemẹr.

16 Eðe kur erðëm ndë Romë, urðën-kĭndësi ða
të ĺiðunit nd' dorë të parit uštrisë: por Paulin
e ĺa të ĭī vetš baškë me seimenin ki e runte.
17 Eðe mbas trī dittš Pauli θëřiti të parët e Ġiu-
devet: eðe ată si umbëĺoðën, u θošte, O buřa vë-
lazën, ndonse un s' kam bā̆mun ġā̆ kundër pŏpulit,
a kundër adëtevet ătnavet tonë, më ðān të ĺiðun
18 prei Ġerusalemit ndër durë të Romanvet. Të
tsilt si më ġukūn, deštën me më ĺišumun, sepsĕ
19 s' ġetën ndońī punë për dekë tek un. Por Ġiu-
deit mbassi fĺitšin kundër, uštrëngūš të θëřës mbë
Kesarin: yo se kam ġā̆ për me paditun komin
20 tem. Për këtë punë prā yu θiřa ki të *yu* šof,
eðe të *yu* fĺas: sepsë për punë të špëneses Israe-
lit yam ĺiðun me këtë vark hĕkuraš.
21 Eðe ată i θā̆n, Na as ĺetra kena mařun për
tūi prei Ġiudesë, as ndońi prei vëlazniš erði e
22 diftōi, a foĺi ġā̆ të keke për tūi. Por dūm me
ndëġumun prei teyet tš' ka kē ndër mend: sepsë
na e dīm, se ġiθë kudŏ fĺitet kek për këtë eresī.
23 Eðe mbassi patën vūmun ńī ditë për atë, erðën
šumë *vetë* tek ai atiĕ ku kište ranun: *eðe ai* u dif-
tonte mbretënīn' e Perndisë tue ðanun dešmī, eðe
u mbušte mëndien për punët e Iesuit, prei ĺi-
ġes Moiseut eðe prei profetnaš, tšë ndë mëngës e
24 deri ndë mrămiet. Eðe disave u mbŭšei mëndia
25 për atŏ ki θošte, e disa nuk zëišin besë. Eðe
si nuk išin mbë ńī fiaĺë ńiani me tietrin, ikšin,

mbassi θa Pauli ńi fiaľę, Se mirę foľi Špirti
šeińt me anę tę profetit Isaisę tek atnit tonę,
26 tue θanun, "Ško te kų̈i popul, eðe θūi, Me
ndęģĭm keni me ndęģumun, por s' keni me ma-
ŧun vešt; eðe tue pamun dotę šifni, por s' keni
27 me pamun: sepsĕ utrăš zemra e kętī pŏpuli,
eðe ndęģūn ŧandę me vešęt, eðe mbų̈lęn sų̈ŧ e
vet, ķi tę mos šofin ndońiherę me sų̈tę, eðe tę
ndęģōin me vešęt, eðe tę maŧin vešt me zemrę̄n,
28 eðe tę kęθehen, ķi ť i šęndōš." Ľetę bāhet e
ditun prā mhę yu, se šęľbimi i Perndisę udęrgue
mbę komnat, eðe ată kān me e ndęģumun.—
29 Eðe si θa kętŏ, Ģiudeit ikęn, tue uhangrun me
šumę fiaľę ndęrmiĕt atų̈neve.
30 Eðe Pauli mbeti *atiĕ* dų viĕt pľot ndę štępī
tę vet *ķi e kište* me ķerā, eðe priste ģiθę ată
31 ķi vĭyšin tek ai, tue predikumun mbretę̄nīn' e
Perndisę, eðe tue męsumun punęt e Zotit Iesu
Krištit me tš' do sų̈ tę tšiľę, e pa ndońi tę
ndaľun.

FUNDI.

BKSH

BKSH

BKSH

Cornell University Library